

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKÖĞRETİM 6., 7. ve 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA
YER ALAN KELİME GRUPLARI ÜZERİNE BİR
DEĞERLENDİRME

DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. ERCAN ALKAYA

HAZIRLAYAN
YUNUS DOĞAN

ELAZIĞ - 2009

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 6.,7. ve 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN
KELİME GRUPLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Bu tez .../.../ 2009 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy
çokluğu ile kabul edilmiştir.

Danışman	Üye	Üye
Yrd. Doç. Dr. Ercan ALKAYA		

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../ .../.....
tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Yukarıdaki jüri üyelerinin imzaları tasdik olunur.

Prof. Dr. Erdal AÇIKSES
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****İLKÖĞRETİM 6., 7. ve 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER
ALAN KELİME GRUPLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME****Yunus DOĞAN****FIRAT ÜNİVERSİTESİ****SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ****TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI****2009; Sayfa: IX+420**

Türk dilinin yapısı konusunda net bir fikir verilmesi amacıyla kullanılan araçlardan en yaygın, en sık ve en kolay ulaşılır olan Türkçe ders kitaplarının ana dili öğretimini ne derecede gerçekleştirdiğinin belirlenmesi konusunda günümüze kadar pek çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda, İlköğretim Türkçe ders kitaplarının öğreticiliğinin saptanması konusu gerek içerik gerekse öğretim metotları açısından pek çok kez irdelenmiştir, ancak Türkçe ders kitaplarının söz dizimsel olarak kelime grupları açısından daha önce incelenmediği gözlemlenmektedir. Bu çalışma, Türkçe ders kitaplarında yer alan kelime gruplarının yapı, çeşit ve kullanım özelliklerini belirlemek amacıyla hazırlandı. Türkçede kelime gruplarının tanımı, çeşit ve sınıflandırma farklılıklarıyla başlayan çalışma, daha sonra 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki kelime gruplarının tespitine ve kullanım özelliklerine sayısal veriler eşliğinde yer verir. Sonuç olarak ise, sayısal veriler üzerinden kitap hakkında değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ana dili öğretimi, söz dizimi, kelime grubu, Türkçe ders kitapları

ABSTRACT

MASTER THESIS

**ON THE PHRASE STRUCTURES USED IN THE SIXTH, SEVENTH AND
EIGHTH GRADE TURKISH LANGUAGE TEXTBOOKS**

Yunus DOĞAN

Fırat University

Institute of Social Sciences

Department of Turkish Language Education

2009; Page: IX+420

Many studies have been carried out to identify to what extent the Turkish language textbooks, which are the most widespread, frequent and accessible means used to give a clear and concise idea about the structure of Turkish language, fulfill the teaching of mother tongue. In those studies, the case of determining the instructiveness of elementary school Turkish language textbooks has been scrutinized both in terms of content and teaching methods many times; however it is observed that Turkish language textbooks have never been examined syntactically in terms of phrase structures before. This study has been prepared to specify the structure, the kinds and the intended uses of the phrase structures used in Turkish language textbooks. The study begins with the definition, the kinds and the categorization differences of Turkish phrase structures; then it gives place to the findings and the intended uses of phrase structures in the sixth, seventh, and eighth grade Turkish language textbooks. And as a conclusion, the books are evaluated along with the numerical results that have been obtained.

Key Words: Teaching of mother tongue, syntax, phrase structures, Turkish language textbooks.

İÇİNDEKİLER

ONAY	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ŞEKİLLER.....	VII
ÖN SÖZ	VIII
KISALTMALAR.....	IX

Giriş	1
Dil Nedir?.....	2
Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Nedir?.....	4
Söz Dizimi Nedir?.....	4
Türkçenin Söz Dizimi ve Genel Nitelikleri	5
Türkçenin Söz Diziminin İncelenmesi	5

BİRİNCİ BÖLÜM

KELİME NEDİR?	7
KELİME GRUPLARI.....	8
1.2.1 Terim ve Sınıflandırma Farkı.....	8
1.2.1.1 Türkçe Dil Bilgisi Kitaplarında Kelime Gruplarıyla İlgili Terim Farklılıkları	8
1.2.1.2 Türkçe Dil Bilgisi kitaplarında Kelime Gruplarıyla İlgili Sınıflandırma Farklılıkları.....	10
1.2.1.3 Türkçe Kelime Gruplarının Genel Özellikleri ve Meydana Geliş Şekilleri	13
1.3 Kelime Gruplarının İncelenmesi	15
1.3.1 TEKRARLAR VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	15
1.3.1.1 Aynen Tekrarlar.....	16
1.3.1.2 Yakın ya da Eşanlamlı Tekrarlar	17
1.3.1.3 Karşıt Anlamlı Tekrarlar	17
1.3.1.4 İlaveli Tekrarlar	17
1.3.1.5 Tekrarların Yazımı	19
1.3.2 UNVAN GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	19
1.3.3 ÜNLEM GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	20
1.3.4 SAYI GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ	21
1.3.5 BAĞLAMA GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	23
1.3.6.BİRLEŞİK İSİM GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ	26
1.3.7 DEYİMLER VE GENEL ÖZELLİKLERİ	27

1.3.8 KISALTMA GRUPLARI VE GENEL ÖZELLİKLERİ	28
1.3.9 EDAT GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ	32
1.3.10 TAMLAMALAR.....	35
1.3.10.1 İSİM TAMLAMASI VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	35
1.3.10.2 SIFAT TAMLAMASI VE GENEL ÖZELLİKLERİ	43
1.3.11 SIFAT-FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ.....	47
1.3.12 İSİM-FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ	48
1.3.13 ZARF-FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ	49
1.3.14 BİRLEŞİK FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ	51

İKİNCİ BÖLÜM

2. TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	55
2.1 6. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	60
2.1.1 İSİM TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	62
2.1.2 SIFAT TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	66
2.1.3 SIFAT-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	67
2.1.4 İSİM-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	69
2.1.5 ZARF-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	71
2.1.6 TEKRAR GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	73
2.1.7 EDAT GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	76
2.1.8 BAĞLAMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	78
2.1.9 UNVAN GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	80
2.1.10 BİRLEŞİK İSİM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	80
2.1.11 ÜNLEM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	81
2.1.12 SAYI GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	82
2.1.13 BİRLEŞİK FİİLLERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	83
2.1.14 KISALTMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	86
2.2 7. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	88
2.2.1 İSİM TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	89
2.2.2 SIFAT TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	92
2.2.3 SIFAT-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	94
2.2.4 İSİM-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	96
2.2.5 ZARF-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	98
2.2.6 TEKRAR GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	101

2.2.7 EDAT GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	103
2.2.8 BAĞLAMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	105
2.2.9 UNVAN GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	107
2.2.10 BİRLEŞİK İSİM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	108
2.2.11 ÜNLEM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	108
2.2.12 SAYI GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	109
2.2.13 BİRLEŞİK FİİLLERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	110
2.2.14 KISALTMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	113
2.3 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	115
2.3.1 İSİM TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	117
2.3.2 SIFAT TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	120
2.3.3 SIFAT-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	122
2.3.4 İSİM-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	124
2.3.5 ZARF-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	126
2.3.6 TEKRAR GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	128
2.3.7 EDAT GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	131
2.3.8 BAĞLAMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	133
2.3.9 UNVAN GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	135
2.3.10 BİRLEŞİK İSİM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	136
2.3.11 ÜNLEM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	137
2.3.12 SAYI GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ	137
2.3.13 BİRLEŞİK FİİLLERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	138
2.3.14 KISALTMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ.....	141
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
3.1 6. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARI	144
3.2 7. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARI	203
3.3 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARI	307
SONUÇ	415
KAYNAKÇA	417
ÖZGEÇMİŞ.....	420

ŞEKİLLER

Şekil 1: 6,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabı Kelime Grupları Dağılım Tablosu.....	59
Şekil 2: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kelime Grupları Grafiği.....	61
Şekil 3: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan İsim Tamlamaları Grafiği.....	62
Şekil 4: 6. Sınıf Sıfat-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu	69
Şekil 5: 6. Sınıf İsim-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu.....	69
Şekil 6: 6. Sınıf Zarf-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu	71
Şekil 7: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Tekrar Grupları Grafiği.....	73
Şekil 8: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Birleşik Fiiller Grafiği	83
Şekil 9: 6. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kısaltma Grupları Grafiği	86
Şekil 10: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kelime Grupları Grafiği.....	88
Şekil 11: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan İsim Tamlamaları Grafiği.....	89
Şekil 12: 7. Sınıf Sıfat-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu	95
Şekil 13: 7. Sınıf İsim-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu.....	96
Şekil 14: 7. Sınıf Zarf-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu	98
Şekil 15: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Tekrar Grupları Grafiği.....	101
Şekil 16: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Birleşik Fiiller Grafiği.....	110
Şekil 17: 7. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kısaltma Grupları Grafiği	113
Şekil 18: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kelime Grupları Grafiği.....	115
Şekil 19: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan İsim Tamlamaları Grafiği.....	117
Şekil 20: 8. Sınıf Sıfat-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu	123
Şekil 21: 8. Sınıf İsim-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu.....	124
Şekil 22: 8. Sınıf Zarf-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu	125
Şekil 23: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Tekrar Grupları Grafiği.....	128
Şekil 24: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Birleşik Fiiller Grafiği.....	138
Şekil 25: 8. Sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kısaltma Grupları Grafiği	141

ÖN SÖZ

Millî varlığın ve kültürün ayrılmaz bir bileşeni ve tanımlayıcısı olan ana dilinin öğretimi kişilik ve kimlik bilincinin oluşturulmasında oldukça belirleyici bir öneme sahiptir. Birey, dil öğretimini okul çağına kadar daha çok rastlantısal bir şekilde yakın çevresinden ve etkileşim içerisinde bulunduğu çevreden alır. Okul ortamında ise dil öğretimi bir program çerçevesinde ve sistemli gerçekleşir. Bu noktada okulda anadili öğretiminin kavram çerçevesinin net bir şekilde ifadesi önem kazanır.

Anadili öğretimi tek başına dilbilgisi öğretimi veya dil bilgisi bilincinin oluşturulması demek olmadığı gibi, dilin yapısından tamamen kopuk da değildir. Bu bağlamda dilin yapısı konusunda fikir verilmesi amacıyla kullanılan araçlardan en yaygın, en sık ve en kolay ulaşılır olanı hiç şüphesiz ana dili ders kitaplarıdır. Bu gerçek, dolayısıyla Türkçenin ana dili olarak öğretimi amacıyla kullanılan Türkçe ders kitaplarının ana dili öğretimini ne derecede gerçekleştirdiğinin belirlenmesi gereğini ortaya çıkarmıştır ve bu yönde günümüze kadar pek çok çalışma yapılmıştır. Şimdiye kadar yapılan çalışmalar incelendiğinde İlköğretim Türkçe ders kitaplarının öğreticiliğinin saptanması adına gerek içerik gerekse öğretim metotları açısından daha önce pek çok kez irdelenmiş olduğu ancak sözdizimsel olarak kelime grupları yapısının çıkartılmamış olduğu gözlemlenmektedir. “İlköğretim 6.,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Kelime Grupları Üzerine Bir Değerlendirme” adlı bu çalışma hem söz diziminin göreceli olarak daha az çalışılmış bir alt kategorisi olan kelime grupları araştırmalarına bir katkıda bulunmak hem de anadili (Türkçe) öğretimi kitaplarının dil yapısı açısından bir fikir sunmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Böyle bir çalışmanın Türkçe ders kitaplarının içerik ve yapısı konusunda sözdizimsel açıdan bir bakıma yordayıcı olacağı sanılmaktadır.

Çalışma boyunca göstermiş olduğu yardımlardan ve katkılarından dolayı değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Ercan ALKAYA’ ya teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca, varlığı ve yaptıklarıyla desteğini hiç eksiltmeyen sevgili eşim Süheyla DOĞAN’a teşekkürlerimi sunuyorum.

KISALTMALAR

BG: Başlama Grubu
BF: Birleşik Fiil
BİG: Birleşik İsim Grubu
bln: Belirtili nesne
bsn: Belirtisiz nesne
EG: Edat Grubu
İT: İsim Tamlaması
İFG: İsim-Fiil Grubu
KG: Kısaltma Grubu
ö: Özne
SFG: Sıfat-Fiil Grubu
SG: Sayı Grubu
ST: Sıfat Tamlaması
TG: Tekrar Grubu
tn: Tamlanan
ty: Tamlayan
UG: Unvan Grubu
ÜG: Ünlem Grubu
y: Yükleme
yt: Yer tamlayıcısı
z: Zarf
ZFG: Zarf-Fiil Grubu
Ø: Eksiz

Diğerk Kısaltmalar

age: Adı geçen eser
agm: Adı geçen makale
agt: Adı geçen tez
C: Cilt
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
s: Sayfa
S: Sayı
TDK: Türk Dil Kurumu
Yay: Yayınları

GİRİŞ

Çalışmanın Önemi ve Amacı

Bir dilin söz varlığı denince yalnızca o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütünü anlıyoruz (Aksan, 2003:7).

Söz varlığı bir dilin servetidir. Yüzyıllar içinde dilin kendini işleye işleye kazandığı bu zenginlik çeşitli özellikteki sözlülere ve örneklendirilmiş kaynaklara aktarılmadıkça, yaşayan nesiller ve sonradan gelecekler dillerinin inceliklerini tanıyamazlar, sadece kendi dönemlerinin sınırlı anlatım imkânlarıyla yetinmek zorunda kalırlar (Ergüzel, 2007:118).

Türkçe cümle yapısında kelime gruplarının önemli bir yeri vardır. Hele isim ve sıfat tamlamaları neredeyse cümlenin vazgeçilmez unsurları halindedir. Tek kelimeyle anlatılamayan duygu ve düşünceler “kelimelerin izdivacı” denilen ustaca bir araya gelişlerle ifade edilir (Ergüzel, 2007:118).

Bu çalışma, yukarıda belirtilen hususlar dahilinde, 6., 7. ve 8.sınıflarda okutulan Türkçe ders kitaplarındaki bütün metinlerin kelime gruplarının yapı ve kullanımları konusunda bir fikir vermesi amacıyla yapılmıştır. Söz konusu kitaplarda yer alan metinlerdeki tüm kelime gruplarının çıkarılıp kullanımlarının tasnif edilmiş olması ve yoğunluklarına dair sayısal verilerinin incelenmiş olması ve Türkçe ders kitaplarına yönelik kelime grupları açısından daha önce böyle bir çalışma yapılmamış olması nedeniyle önem arz etmektedir.

Çalışmanın Metodu

Kelime grupları, oluşumları ve özellikleri hakkında birçok dil bilimcinin araştırma ve görüşlerinden yararlanılan bu çalışmada kelime gruplarının sıralanışı ve sınıflandırılmasında, daha toparlayıcı, daha sistemli ve kolaylıkla uygulanabilir olduğu düşünüldüğünden, Leylâ Karahan’ın “Türkçede Söz Dizimi” adlı eseri esas alınmıştır. Karahan’ın tasnifini yaptığı bu gruplar: “ isim tamlaması, sıfat tamlaması, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil grubu, kısaltma grupları-isnat grubu, yükleme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu, eşitlik grubu, diğer kısaltma grupları” başlıkları altında tarama yöntemi

uygulanarak her bir kitap için ayrı ayrı incelenmiş ve bu gruplar arasında karşılaştırma yapma imkânını sağlamak amacıyla kelime gruplarının çeşitlerine ilişkin dağılımların gösterildiği grafikler de düzenlenmiş ve istatistiksel bilgiler verilmiştir. Çalışmanın aşamalarını maddeler halinde özetleyecek olursak:

- 1) 6., 7. ve 8.sınıf Türkçe ders kitapları tarayıcı ile taranıp Word'e aktarıldı.
- 2) 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki kelime gruplarına ait birer Excel kitabı oluşturuldu ve tespit edilen her bir kelime grubu kendi başlığı altına aktarıldı.
- 3) Karahan tarafından bazı kelime grupları kendi içerisinde sınıflandırılmış. Çalışmada buna dikkat edildi ve gerek bu kelime gruplarına gerekse diğerlerine ait grafikler ve dağılım-oran tabloları oluşturuldu.
- 4) Kelime grupları, cümle içindeki görevleri ve kullanım özellikleri belirtildikten sonra grafik ve tablo eşliğinde analizleri yapıldı ve incelemeye konu olan kitaplardaki tüm kelime gruplarına çalışmada yer verildi.

Çalışmanın Sınırlılıkları

“İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Kelime Grupları Üzerine Bir Değerlendirme” adlı bu çalışma 2007-2008 eğitim ve öğretim yılında okutulmuş olan Türkçe ders kitaplarıyla sınırlandırılmıştır. İncelemeye konu olan ders kitaplarındaki metin sayısı 6. sınıf için 18, 7. sınıf için 24, 8. sınıf için 58 olmak üzere toplam 100'dür.

a) Dil Nedir?

İnsanın dünyadaki yerini ve değerini belirleyen **dil**, insanı insan yapan, onun duygularını, düşüncelerini, istek ve davranışlarını aktarmaya yarayan bir unsurdur. Ünlü dil bilimci Noam Chomsky, *Language and Mind* (Dil ve Zihin) adlı eserinde dil üzerine şunları söyler:

“When we study human language, we are approaching what some might call the ‘human essence,’ the distinctive qualities of mind that are, so far as we know, unique to man.”

“İnsan dilini incelediğimizde, *insan özü* denilebilecek, yani şimdiye kadar sadece insana özgü olduğunu bildiğimiz, zihnin ayırt edici niteliklerinden bahsederiz¹.”

Tarih akışı içinde, dil ilgi çekici bir konu olmuştur. Dil olgusunu ele alanlar, ona çeşitli yönlerden yaklaşmışlar, bu değişik yaklaşımlar birbirinden farklı dil tanımının oluşmasına neden olmuştur. Dil nedir sorusuna cevap aramak istersek, işte karşımıza çıkan tanımlardan bazıları:

Devingen dizgeler (dinamik sistemler) arasındaki her türlü iletişimi (haberleşmeyi) ve denetimi (kontrolü) sağlayan durağan/ biçimsel dizgelere (statik/formel sistemlere), türüne ve düzeyine bakmaksızın en geniş anlamıyla dil (langage) diyoruz. Bu açıdan bakıldığında dil, canlılarla canlılar, canlılarla canlı sayılabilecek varlıklar (makineler) ve canlılarla cansızlar (fizikoşimik dünya) arasındaki iletişimi sağlayan araç takımlarının genel adıdır².

Roucek, dilin, insanlar arasında bir iletişim aracı olduğunu söyler³.

Dil; toplumsal yaşamın bir parçası olarak, sonsuz anlam boyutları taşıyan ve bunları ileten; fiziksel, ruh bilimsel, fizyolojik, zihinsel, toplumsal vb. pek çok olgularla kesişimleri bulunan bir işaretler dizgesidir⁴.

Muharrem Ergin ise, dili, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendisine özgü yasaları olan ve ancak bu yasalar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessese olarak tanıtır⁵.

A. Dilaçar, söz konusu soru için dil, bireyleri arasında anlaşmayı sağlayan toplumsal bir sistemdir, demiştir⁶.

Langacker, dili, anlamlar ve ses dizileri arasında ilişki kuran bir ilkeler takımı olarak ifade eder⁷.

Dil, insan iletişiminin en temel anlamıdır.(Hartmann- Stork)⁸.

¹ Victoria Fromkin and Robert Rodman. **An Introduction to Language**. 7 th ed. Newyork: Heinle, 2002, s.1.

² Efrasiyap Gemalmaz, “Dil Bilimi ve Dil Bilgisi”, **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, TDK Yay., Ankara 1995, S. 519, s. 82.

³ Özcan Demirel, **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**, MEB Yay., İstanbul 1999, s.9.

⁴ Süer Eker, **Çağdaş Türk Dili**, Grafiker Yay., Ankara 2005, s.3.

⁵ Muharrem Ergin, **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yay., İstanbul 2005, s.3

⁶ Özcan Demirel, **age.**, s. 3.

⁷ Özcan Demirel, **age.**, s. 3

⁸ Süer Eker, **age.**, s.4.

Yapılan tanımlardan, her ne kadar çok çeşitlilik arz etse de, özet olarak, dilin insanın iletişimini sağlayan doğal bir araç olduğu gerçeği çıkarılabilir.

b) Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Nedir?

Bilim dalları çeşitli ihtiyaçlardan doğar. Her ihtiyaç, toplumunu, düzenleyici ve yaratıcı çalışmalara yöneltir. Z. Faruk Perek'e göre "bu gerçek bilhassa gramerin doğuşunda kendini gösterir"⁹.

Doğan Aksan'ın tanımıyla "bir anda düşünemediğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka nitelikleri beliren, dilin, kimi sırlarını bugün de çözemediğimiz büyümlü bir varlık oluşu" onu eski çağlardan bu yana ilgi çekici bir olgu haline getirmiştir. İnsanoğlu, zamanla biriken bilgiler sayesinde hemen her şeyi inceleme ve araştırma mevzuu yapmış, dillerin sırrını çözmeye çalışmış ve böylece yeni bir ilim dalı ortaya çıkarmış *DİL BİLİMİ (Linguistics)* oluşmuştur. Dil biliminin en kısa tanımı, "dili inceleyen bilim, dilin bilimi" biçiminde yapılabilir. Dil nasıl insanın fizik, düşünce ve ruh yapısıyla ve çeşitli eylemleriyle ilişkili ise, dil bilim de bütün bu eylemleri kendisine konu olarak alan öteki bilim dallarıyla sıkı sıkıya ilişkilidir¹⁰.

Dillerin incelenmesi, Eski Yunan ve Hintlilerden başlayarak dillerin bağlı olduğu kaideler tespit edilmeye çalışılmış ve bu kaidelerin ortaya çıkardığı bilgiyle birlikte yeni bir kavram oluşmuştur. Dil bilgisi (Grammar) denilen bu kavram, "genel anlamıyla, öğrenim kurumlarının çeşitli aşamalarında dilin seslerini, sözcük yapılarını, sözcük anlamlarını, sözcük kökenlerini, tümce kuruluşlarını ve bütün bunlarla ilgili kuralları inceleyen bilgi" olarak tanımlanır¹¹.

Dil bilgisi ise kendini oluşturan alt kategorilere ayrılır. Bunlar sesbilgisi (fonetik), şekilbilgisi (morfoloji), anlam bilgisi (semantik) ve **söz dizimi (sentaks)**dır. Söz dizimi kavramını ayrıntılı olarak incelemek gerekirse şunlar söylenebilir:

c) Söz dizimi Nedir?

Geçmiş çok eskilere giden *dizim bilim* ya da *söz dizimi (syntaxe, syntax, Syntax, Satzlehre)*, sözcüklerin cümle içindeki sıralanış biçimlerini, görevlerini ve cümlenin yapısını inceleyen dil bilgisine denmektedir¹².

⁹ Dilek Erenoğlu, "Gramer – Dil bilgisi", <http://www.turkiyat.selcuk.edu.tr/pdfdergi/s20/erenoglu.pdf> (03.01.2008)

¹⁰ Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil**, C. 1, TDK Yay., Ankara 2003, s. 11–15.

¹¹ Süer Eker, **age.**, s. 27

¹² Doğan Aksan, **Her Yönüyle Dil**, C. 2, TDK Yay., Ankara 2003, s. 121

Yan yana dizilen kelimeler, ya yargı bildirerek *cümleyi*, ya da varlık, kavram ve hareketleri karşılayarak *kelime gruplarını* meydana getirir. Bu diziliş, belirli kurallara dayalı bir diziliştir. Kurallar dillerine göre farklılık gösterse de diller arasında söz dizimi yapıları bakımından bazı ortaklıklar ve benzerlikler bulunabilir. Bunların oranı, o diller arasındaki köken ilişkilerinin derecesine göre değişmektedir. Hatta aralarında hiç ilişki olmadığı kabul edilen diller arasında bile birtakım evrensel ortaklıklar (universal grammar) görülebilir. Bütün bunlara rağmen her dil az veya çok farklı bir *söz dizimi* yapısına sahiptir¹³.

Karahan'ın açıklamalarına göre her dilin bir söz dizimi vardır, peki anadilimiz Türkçenin söz dizimi özellikleri hakkında neler söylenebilir:

d) Türkçenin Söz Dizimi ve Genel Nitelikleri

Türkçenin, söz dizimi açısından ele alınınca, diğer birçok niteliği yargılı anlatım birimi olan cümleyle ilgili olduğu için, bu çalışma için önemli olan başlıca niteliği şudur:

Türkçede söz diziminin en belirgin özelliği, kelime gruplarında ve cümlede ana unsurun genellikle sonda bulunmasıdır. Bu özellik, Türkçeyi diğer birçok dilden, mesela Hint-Avrupa dillerinden ve Arapçadan ayırır. Moğolca, Mançu-Tunguzca gibi bugün köken birliği tartışılan bazı dillere yaklaştırır.¹⁴ Noam Chomsky'nin X-bar alt-kuramına göre, bu ana unsur **baş (head)** olarak tanımlanır ve Türkçe başı-sonda olan **(head-final)** bir dildir¹⁵.

e) Türkçenin Söz Diziminin İncelenmesi

Söz dizimini incelerken vereceğimiz öncelik Doğan Aksan'ın *Dil, Şu Büyülü Düzen* adlı eserindeki söylemleriyle paraleldir:

“Söz dizimi (syntax) denildiğinde, Eski Hint'ten, Eski Yunan'dan bu yana, özellikle Aristoteles'ten beri, değişik sözcük türlerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş, bir yüklemi bulunan tümce (sentence) ve bunun incelenmesi akla gelir. Ancak, hemen belirtilmelidir ki, söz dizimi kavramı içine yalnız tümceler değil, birden çok sözcükle oluşturulmuş, dilin çeşitli biçimlerini, öğelerini içeren öbekler, tamlamalar

¹³ Leylâ Karahan, *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yay., Ankara 2005, s. 9.

¹⁴ Leylâ Karahan, *age.*, s. 9.

¹⁵ Doğan Aksan, *Dil, Şu Büyülü Düzen*, Bilgi Yay., Ankara 2006, s. 94 – 95

da girer. Bu nedenle, söz dizimi dizgesi incelenirken önce bunlardan başlamak gerekir¹⁶.

Leylâ Karahan da bu görüşleri doğrulayarak, söz diziminin konusunu, temel olarak iki gruba ayırır: birinci grup *yargılı bir anlatım birimi olan cümle ve yapısı, işleyişi, görevleri ve anlam özellikleri*, diğer grup ise *yargısız anlatım birimi olan **kelime gruplarıdır***¹⁷.

Kelime gruplarını incelemeye, öncelikle, dilin vazgeçilmezliğinin temelinde yatan, kendimizi ve içinde bulunduğumuz dünyayı ifade etmemize yardımcı olan kelimelerle başlamak gerektiğini düşünüyorum:

¹⁶ Doğan Aksan, **age.**, s. 84.

¹⁷ Leylâ Karahan, **age.**, s. 9.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1 KELİME NEDİR?

İnsanoğlu kelimelere kavuştuğunda “ben” diyebildi, “ben” diyebildiğinde **insan** **olabildi**¹⁸.

İnsanoğlu için kendisini ve içerisinde bulunduğu dünyayı ifade etmesinde bu denli öneme sahip olan kelime kavramına akademik tanımlar arayacak olursak şunlar söylenebilir:

Kelime (sözcük) manası veya gramer vazifesi bulunan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğudur¹⁹. Söz varlığı denilince akla ilk gelen, elbette *sözcük* (*kelime; mot, word, Wort*) olacaktır; bir dilin örgüsünü oluşturan sözcükler... Ancak hemen belirtelim ki, dil bilimciler, sözcük yerine genellikle daha değişik terimler kullanmakta, onu yerine göre *gösterge* (*belirti, simge*) ya da *söz ögesi* (*lexeme, lexeme, Lexem*) gibi değişik adlarla anmaktadırlar²⁰.

Diğer bir deyişle sözcük, bir veya birden çok heceli ses öbeklerinden oluşan, aynı dili konuşan kişiler arasında, zihinde, tek başına kullanıldığında, belirli bir kavrama karşılık olan; belli bir duygu ve düşünceyi yansıtan; somut ya da soyut kavramlar arasında ilişki kuran dil birimidir²¹.

Tanımda da dile getirildiği gibi kelimeler belli bir kavramı karşılar, yani anlamları vardır. Muharrem Ergin, *Türk Dil bilgisi* adlı eserinde kelimelerin manalarının (anlamlarının), esas itibarıyla, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli antlaşmalara dayandığını söyler ve şöyle devam eder: Kelimeler canlı cansız varlıklar, mefhumları, hareketleri ve onların hallerini karşılar ve temsil eder. Yani kelimelerle manaları arasındaki mevcut uygunluk önceden kabul edilmiş ve kökleşmiş bir

¹⁸ Sami Hocaoglu, “Kelimeler”, <http://www.vuslatradyo.com>. 13.12.2007

¹⁹ Mehmet Hengirmen, *Dil bilgisi ve Dil bilim Sözlüğü*, Engin Yay., Ankara 1999.

²⁰ Doğan Aksan, *Her Yönüyle Dil*, C. 1, TDK Yay., Ankara 2003, s. 15.

²¹ Süer Eker, *age.*, s. 386.

birleştirme dışında herhangi bir münasebet ifade etmemektedir. Mesela taş a niçin taş, yola niçin yol, ata niçin at denilmiştir, bilinmez²².

Kelimelerin işlevsel ayrımı konusunda ise, Ahmet Buran “ Türkçede Kelimelerin Ekleşmesi ve Eklerin Kökeni” adlı yazısında kelimeleri işlevleri bakımından asıl kelimeler ve yardımcı kelimeler olarak iki ana gruba ayırır. Zamir, edat ve yardımcı fiilleri, yardımcı kelimeler grubuna alan Buran, bu kelimeleri “anlam ve işlevleri, birlikte kullanıldıkları diğer unsurlara göre şekillenen uydu kelimeler” olarak tanımlayıp, bu tür kelimeleri tek başına ve sözlük anlamlarıyla değil, kullanım sırasındaki işlevleriyle değerlendirmek gerektiğini belirtir²³.

1.2 KELİME GRUPLARI

1.2.1 Terim ve Sınıflandırma Farkı

Bugün kullandığımız, Türkçeleşmiş, yerleşmiş ve genel kabul görmüş dil bilgisi terimlerine, uzun ve zahmetli bir dönemden sonra varılabilmektedir. Dilciler, uzun yıllar, bir kavram için, değişik nedenlerle, birbirlerinden farklı terimler kullanmış, bunun sonucu olarak da, karşılıklı anlaşmada ve öğretimde ciddi sorunlarla karşılaşmıştır. Bugün bu sorunların büyük bir kısmı aşılmış ve az çok sağlıklı bir ortama kavuşulmuştur. Dil bilgisi terimleri, büyük bir oranda Türkçeleşmiş ve yerleşmiş olmakla birlikte, hâlâ dil bilgisiyle ilgili kavramların tanımlarında tam bir uzlaşmaya varabilmiş ve hâlâ dil bilgisiyle ilgili her kavramı karşılayacak terim sayısına ulaşabilmiş değiliz. Herhâlde, bu yetersizliklerin ve eksikliklerin aşılabilmesi için, belli bir süreye ve bu konuda harcanacak çabaya ihtiyaç vardır²⁴.

Özmen’in saptadığı ve dile getirdiği bu sıkıntı kelime grupları tanımlanırken de kendini gösterir.

1.2.1.1 Türkçe Dil bilgisi Kitaplarında Kelime Gruplarıyla İlgili Terim Farklılıkları

Cümlelerin kuruluşundaki bazı nesne ve hareketler tek kelimeyle karşılanamazlar. Bu noktada birden fazla kelimenin kurallı bir biçimde yan yana gelmesiyle oluşan

²² Muharrem Ergin, *age.*, s. 96.

²³ Ercan Alkaya, **Kuzey Grubu Türk Lehçelerinde Edatlar**, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmış Doktora Tezi), Elazığ 2002, s. 28

²⁴ Mehmet Özmen, “Eksik Olan Dil Bilgisi Terimlerimiz Üzerine”, *Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası Sözlük Bilimi Sempozyumu Bildirileri*, 20–21 Mayıs 1999, Gazimağusa, 2001, 111–125. http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/mehmet_ozmen_eksik_olan_dil_bilgisi_terimlerimiz.pdf (02.01.2008)

kelime gruplarına ihtiyaç vardır. Kelime grupları hakkında yapılan çalışmalardan aldığımız tanımlar konu üzerindeki bilgilerimizi daha da kuvvetlendirecektir. Ancak yapılan tanımların ve kullanılan terimlerin farklılığı dikkat çekicidir:

Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu veya bir hareketi karşılamak üzere, belirli kurallar içinde yan yana dizilmiş kelimelerden oluşan yargısız dil birimidir²⁴.

Sözü geliştirmek üzere kelimeler öbeklenirler, kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler. Böylece tek kavramdan anlatmaya doğru giderler. Bunlara belirtme öbekleri (groupe de mot) diyoruz²⁵.

Kelime grubu birden fazla kelimeyi içine alan, yapısında ve manasında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir takım kaidelerle ve belirli bir düzen içinde yan yana gelen dil birliğidir ve kelime grupları nesneleri ve hareketleri belirtmek için kullanıldıklarından buradan hareketle kelime gruplarına belirtme grupları adı da verilir²⁶.

M. Kaya Bilgegil “Birden ziyade kelimedden meydana geldiği halde, cümledeki görevi bakımından bir tek kelimedden farksız olan, gerektiği takdirde yine bir kelime imiş gibi çekim eki alabilen isim soyundan kelimelerin teşkil ettiği birleşik sözlere belirtme (tayin) grupları diyoruz şeklinde ifade eder²⁷.

Ata Çatıkkaş, kelime grubu dediğimiz zaman birden fazla kelimelerden meydana gelen; mana ve yapısında bir bütünlük bulunan ve tek bir nesne veya hareketi birlikte karşılayan kelimler topluluğu aklımıza gelir diyerek, bu gurubu belirtme grubu olarak adlandırır²⁸.

Vecihe Hatipoğlu, “yargısız anlatımlar” adını verdiği kelime gruplarını “yargısız anlatımlar en az iki sözcüğün türlü ilgi ve nedenlerle yan yana sıralanmasından doğan birliklerdir. Yargı bildirmeyen bu birlikler, anlatımlar ya kalıplaşmamış sözcüklerden kurulan her türlü tamlamalardır, ya da kalıplaşmış sözcüklerden kurulan birleşik sözcükler, deyimler veya ikilemelerdir” şeklinde tanımlamıştır²⁹.

²⁴ Leylâ Karahan, *age.*, s.39

²⁵ Tahsin Banguoğlu, *Türkçenin Grameri*, TDK Yay., Ankara 2004, s. 496

²⁶ Muharrem Ergin, *age.*, s. 374

²⁷ M. Kaya Bilgegil, *Türkçe Dil bilgisi*, Dergah Yay., İstanbul 1984, s. 115

²⁸ Ata Çatıkkaş, *Türk Dili Kılavuzu*, Alfa Yay., İstanbul 2001, s. 193

²⁹ Vecihe Hatipoğlu, *Türkçenin Söz dizimi*, TDK Yay., Ankara 1972, s. 2

Zeynep Korkmaz, kelime grubu “Cümle içinde kavramlar arasında ilişki kurmak üzere birden çok kelimenin belirli kurallar ile yan yana gelmesinden oluşan, yapı ve anlamındaki bütünlük dolayısıyla cümle içinde tek bir nesne veya hareketi karşılayan ve her hangi bir yargı bildirmeyen kelimeler topluluğu” diye tanımlamıştır³⁰.

Rasim Şimşek, kelime gruplarını *belirtme öbekleri* diye tanımlamıştır³¹.

İletişim yargılı anlatımlarla kurulur; ancak cümlelerde sunulan bilgiyi, duyguyu, düşünceyi tam olarak aktarabilmek için yargısız anlatımlara ihtiyaç duyulur. İşte en az iki sözcüğün bir araya gelerek oluşturduğu bu yargısız anlatımlara sözcük öbeği denir³².

1.2.1.2 Türkçe Dil bilgisi kitaplarında Kelime Gruplarıyla İlgili Sınıflandırma Farklılıkları

Dil bilimcilerin yaptığı tanımlarda ortaya çıkan çeşitlilik, kelime gruplarının sınıflandırılmasında da kendini göstermektedir. Şöyle ki:

Banguoğlu kelime öbeklerini *belirtme öbekleri* ve *yargı öbekleri* olma üzere ikiye ayırır. Belirtme öbeklerinde, bir sözcük, bir başka sözcüğün taşıdığı kavramı daha yakından belirtmek için kullanıldığı için herhangi bir yargı bildirmez. Buna göre, her belirtme öbeğinde biri *belirtilen*, diğeri *belirten* olmak üzere en az iki sözcük bulunur. Yapılarına göre 8 tür belirtme öbeği vardır: *Ad takımı, sıfat takımı, zarf öbeği, takı öbeği, bağlam öbeği, yanaşma takımı, katma öbekler*. Ayrıca, çekim öbeklerini kendi içerisinde *isim öbekleri* ve *fiil öbekleri* olmak üzere ikiye, yanaşma takımlarını *san öbekleri, ayama ve soyadı öbekleri, künye ve mahlas* olarak üçe ve son olarak katma öbeklerini *ünlem öbekleri ve saplama öbekleri* diye ikiye ayırarak incelemiştir³³.

Muharrem Ergin ise, daha farklı bir tasnif yaparak, kelime gruplarını *tekrarlar, bağlama grubu, sıfat tamlaması, iyelik grubu ve isim tamlaması, aitlik grubu, birleşik isim, birleşik fiil, unvan grubu, ünlem grubu, sayı grubu, edat grubu, isnat grubu, genitif, datif, lokatif, ablatif grupları, fiil grubu, partisip grubu, gerundium grubu ve kısaltma grubu* olmak üzere yirmi başlık altında toplamıştır³⁴.

³⁰ Zeynep Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara 2007, s. 144

³¹ Rasim Şimşek, *Örneklerle Türkçe Söz Dizimi*, Kuzey Gazetecilik, Trabzon 1987, s. 321

³² Kerime Üstünoğlu, “Ad Tamlaması – İyelik Öbeği Ayrımı”, *Türk Dili ve Edebiyat Dergisi*, S. 641, s. 418 -425, <http://turkoloji.cu.edu.tr>. 02.01.2008

³³ Tahsin Banguoğlu, *age.*, s. 497 -519

³⁴ Muharrem Ergin, *age.*, s. 377 – 397

Bilgegil ise *isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, bağlaç grupları, zarf grupları, isim grupları, ikizlemeler, edat grupları ve ünlem grupları* olmak üzere 8 gruptan bahseder³⁵.

Daha az bir gruplandırma yapan Hatipoğlu, kelime grupları bahsinde, *tamlamalar, birleşik sözcükler, deyimler, ikilemeler* olarak dört ana gruptan söz eder. Birinci ana grup olan tamlamaları ise on altı kategoriye ayırır: *ad tamlaması, adıl tamlaması, sıfat tamlaması, ikilemeli tamlama, iyelikli tamlama, çıkmalı tamlama, kalmalı tamlama, yönelmeli tamlama, ilgeçli tamlama, bağlaçlı tamlama*³⁶.

Bu ayrımın dışında, Hatipoğlu, ayrıca kelime gruplarını gramer yönünden yapıbilim (morphologie) ve söz dizimi (syntaxe) olarak iki bölümde incelemiş, bunları “aralarında kalıplaşma bulunan kelime grupları” ve “aralarında kalıplaşma bulunmayan kelime grupları” olarak da ele almıştır”. Birleşik kelimeleri, deyimleri, bilmeceleri, atasözlerini, vecizeleri ve argo ifadeleri “*kalıplaşmış kelime grupları*” olarak değerlendiren yazar; sıfat tamlaması, zarf-fiil grubu, isim tamlaması gibi kelime grupların da “*kalıplaşmamış kelime grupları*” olarak isimlendirmiştir³⁷.

Tahir Nejat Gencan da aynı şekilde kelime gruplarına diğer dil bilimciler gibi ayrı bir bölüm oluşturmamış, sadece isim ve sıfat tamlamalarından bahsetmiştir. İsim ve sıfat tamlamalarını adlandırırken de tamlama yerine *takım* terimini kullanmıştır³⁸.

Haydar Ediskun da anlatımlarında kelime gruplarına yer vermemiş, Gencan, gibi isim ve sıfat tamlamalarından *takım* olarak bahsetmiştir³⁹.

Atabay, Özel ve Çam da ortak hazırladıkları eserde sadece tamlamalara yer vermişler, diğer kelime gruplarından söz etmemişlerdir⁴⁰.

Rasim Şimşek kelime gruplarını altı grupta ele almıştır; bunlar: *iyelik öbekleri, niteleme öbekleri, çekçim öbekleri, ikileme, bağlaç öbekleri ve ünlem öbekleridir*. Bu gruplardan ad takımı ve adıl takımı bir grupta; ön ad takımı, sayı öbeği, san öbeği, belirteç öbeği, bir grupta ve ad öbekleri, eylem öbekleri, ilgeç öbekleri ayrı bir grupta incelenmiştir⁴¹.

³⁵ M. Kaya Bilgegil, *age.*, s. 115-163

³⁶ Vecihe Hatiboğlu, *age.*, s. 5-95

³⁷ Vecihe Hatiboğlu, “Kelime Grupları”, *TDAY-Belleten* 1963, Ankara 1964, s. 203-244

³⁸ Tahir Nejat Gencan, *Dil bilgisi*, TDK Yay., Ankara 1962, s. 136-138

³⁹ Haydar Ediskun, *Türk Dil bilgisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1985, s. 114-116

⁴⁰ Neşe Atabay-Sevgi Özel-Ayfer Çam, *Türkiye Türkçesinin Söz dizimi*, TDK Yay., Ankara 1981, s. 7-8

⁴¹ Rasim Şimşek, *age.*, s. 321-400

Çatıkkaş ise, Ergin'in çalışmasına benzer sınıflandırma yaparak, kelime gruplarını 15 grupta toplamıştır: bağlama grubu, iyelik grubu ve isim tamlaması, genitif, datif, lokatif ve ablatif grupları, sıfat ve partisip grubu, aitlik grubu, tekrarlar ve ikilemeler⁴².

Mehmet Hengirmen söz diziminde yargılı anlatım birimleri olan cümlelerden bahsederken kelime gruplarına hiç yer vermemiştir. Sadece kelime gruplarından biri olan *deyimler* ve *ikilemeleri* ayrı konular olarak anlatmıştır⁴³.

Eker, kelime gruplarını on yediye ayırmıştır: *tamlamalar, aitlik grubu, unvan grubu, tekrar grupları, birleşik sözcükler, sayı grupları, edat grubu, sıfat-fiil(ortaç) grubu, zarf-fiil grubu, eylem grubu, birleşik eylem grubu, ünlem grubu, bağlama grubu, kısaltma grupları, dayanma grubu, deyimler ve atasözleri (savlar)*⁴⁴. Eker, adı geçen dil bilimcilerin aksine, atasözlerini kelime grubu olarak değerlendiren tek kişidir. Eker'in bu yaklaşımının, bir önceki bölümde kelime gruplarının tanımlarından çıkardığımız 'kelime gruplarının yargısız ifadeler olması' ilkesine ters düştüğü kanısındayım.

Halil İbrahim Usta kelime grupları ile ilgili çalışmasında kelime gruplarını dört farklı gruba ayırmıştır: 1) *Yardımcı öge + esas öge (İsim tamlamaları, sıfat tamlaması, sıfat – fiil grubu, ünlem grubu, İsim – fiil grubu)* 2) *Esas öge + yardımcı öge (edat grubu, unvan grubu, sayı grubu)* 3) *Birinci öge + ikinci öge (tekrar grubu, bağlama grubu, sayı grubu)* 4) *Birinci öge + ek + ikinci öge (isnat grubu, yükleme grubu, yaklaşma grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu)*⁴⁵.

Karahan, kelime gruplarını 14 grupta toplamıştır: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil ve kısaltma grupları*. Kısaltma gruplarını da kendi içinde *isnat, yükleme, yaklaşma, bulunma, uzaklaşma ve vasıta* olarak alt gruplara bölerek anlatmıştır⁴⁶. Bu çalışma, Leylâ Karahan'ın sınıflandırması ölçüt alınarak yapılmıştır, ancak her bir maddede varsa diğer dil bilimcilerin farklı yaklaşımlarına da yer verilmiştir.

⁴² Ata Çatıkkaş, *age.*, s.193-2002

⁴³ Mehmet Hengirmen, *Türkçe Dil bilgisi*, Engin Yayınevi, Ankara 2005, s. 400-412

⁴⁴ Süer Eker, *age.*, s. 460 – 479

⁴⁵ Halil İbrahim Usta, "Türkiye Türkçesinde Kelime Gruplarıyla İlgili Bir Sınıflandırma", *Türk Dili Dergisi* S. 579, Mart 2000, s. 216 <http://www.dersedebiyat.com>. 02.01.2008

⁴⁶ Leylâ Karahan, *age.*, s. 39-84

Yukarıdaki uzmanların yaptığı sınıflandırmalar görüldüğü gibi birbirinden farklıdır. Bu farklılığın oluşmasındaki temel etkenin, üzerinde uzlaşmış dil bilgisi terimlerinin olmamasından kaynaklandığı kanaatindeyim.

1.2.1.3 Türkçe Kelime Gruplarının Genel Özellikleri ve Meydana Geliş Şekilleri

Bu konuda bize en geniş bilgiyi Karahan vermektedir:

1) Bir tek sözcük ile karşılanamayan varlık, nitelik, durum ve hareketleri karşılar.

Mesela, *bilgisayar, akciğer, yarımada, ipek böceği, fotoğraf makinesi, telefon etmek, yok etmek, kör olmak, söz vermek* gibi nesne ve kavramların dilimizde tek kelimelik karşılıkları yoktur. *Hastalanmak/ hasta olmak, iyileşmek / iyi olmak* gibi bazı kavramların da hem tek kelimelik, hem de iki kelimelik karşılıkları bulunmaktadır. Türkçede varlık, kavram, nitelik, durum ve hareketler, kelime ve kelime grupları ile karşılanır. İki dil birliği arasındaki fark, kelime grubunun bir kelimeler topluluğu oluşudur

2)Varlık, kavram, nitelik, durum ve hareketleri, anlamlarını genişleterek, belirterek, niteleyerek, pekiştirerek karşılar.

Çocuk çiçeği arkadaşına uzattı cümlesini, *Küçük çocuk elindeki kır çiçeklerini çok sevdiği arkadaşına uzattı* şeklinde varlıkların niteliklerini belirterek de kurabiliriz.

3) Yargısız dil birimleridir.

*Seni istikbal için önce gelmek cihana,
Ve başkasından almak sonra geliş müjdeni,
Bir nefes dinlenmeden yıllarca koşmak sana,
Aramak her tarafta bulmamak asla seni*

4) Cümle ve diğer kelime grupları içinde, tek kelime gibi; isim, sıfat, zarf ve fiil görevi yapar.

Dallarda uzanan hışırtılar(isim) + ağaçtan ağaca sürüklenerek(zarf) + ormanın kızıl derinliklerinde(isim) + kayboluyordu(fil).

5) Kelimelerin grup içinde sıralanışı kurallıdır. Görev bakımından birbirine denk olmayan unsurların bulunduğu bir kelime grubunda ana unsur, genellikle grubun sonundadır.*

* **Ergin** de bu kuralı, “bir belirtme, bir yardım, bir tamamlama esası üzerine kurulan kelime gruplarında umumiyetle belirten-belirtilen, tamlayan-tamlanan, tabi olan - tabi olunan, asıl – yardımcı unsur olmak üzere iki unsur bulunur” diyerek doğrular. (2005:375)

Yemyeşil ovalar ve *kuş sesleri* tamlamalarında, grubun ana unsurları olan *ovalar* ve *sesleri* kelimeleri sonda, yardımcı unsurları olan *yemyeşil* ve *kuş* kelimeleri ise baştadır.

Fiile dayalı gruplarda bu düzen, aynı zamanda hareketin oluş sırasını gösterir. *Gülü koparıp koklayınca* kelime grubunda *kopar-* fiili *kokla-* fiilinden önce gerçekleştiği için, başta bulunmaktadır.

Sadece birleşik fiil ile edat grubunda ana unsur başta bulunur. Bunlarda ikinci unsur, bir çekim unsurudur.

6) Kelime gruplarında unsurların sırası, özellikle konuşma ve şiir dilinde değişebilir.

Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklal. (Hakk'a tapan milletimin hakkıdır)

7) Kelime gruplarının diğer kelime gruplarıyla olan ilişkisi grubun sonundaki hal ekleriyle sağlanır. Hal eki, bağlandığı kelimeye değil, o kelime grubuna aittir.

Çalışan insan + kendi varlığında hüküm süren bir ahengi + bütün kâinata+ nakleder.

Bu cümlede, birinci kelime grubu çekim eki almamış, ikinci kelime grubu *-i yükleme hali eki* ile üçüncü kelime grubu da *-a yönelme hali eki* ile fiile bağlanmıştır.

8) Fiile dayalı sıfat-fiil, isim-fiil ve zarf-fiil gruplarında fiilin anlamı, cümlede olduğu gibi özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır. Ancak bu gruplar yargı bildirmediikleri için cümle değildir. Eker, bu konuda aksi bir yaklaşım içindedir. **

Tarla yapmak için (zarf) + yaban ormanının bir parçası (belirtili nesne) + yakan(yüklem)

Hazan yaprağı gibi (zarf) + titreyerek (yüklem)

Biçareleri (belirtili nesne)+ er geç kaybedecekleri bu rüyadan (yer tamlayıcısı) + uyandırmamak (yüklem)

9) İki kiden fazla kelimeli kelime gruplarında iç içe geçmiş, birbirini tamamlayan başka kelime grupları da bulunur.

** **Eylemsiler (fiilimsiler)** olarak da nitelenen *sıfat-fiiller*, *zarf-fiiller* ve *ad eylemler* Türkçenin söz diziminde çok önemli rol oynar. Bir bakıma, Hint-Avrupa dillerindeki *relative clause* lara karşılık gelen bu birimler, tümce kuruluşunda bir yandan zarf, sıfat vb. görevlerde bulunurken, öte yandan, yargı taşımaya bile, bünyelerinde birer eylem bulundurdıklarından, tümce kurma eğilimi içindedir. Bu nedenle, *yan tümce*, *tümcecik* vb. adlarla anılan eylemsiler ve ad eylemlerde yer alan eylemler, bir bakıma, yüklem olarak değerlendirilebilir.(Eker, 2005:474).

Küçük odadaki mumun + soluk ışığı isim tamlamasının birinci ve ikinci unsuru *sıfat tamlamasıdır*. *Küçük odadaki + mum* tamlamasının birinci unsuru *küçük oda* da bir *sıfat tamlamasıdır*.

10) Kelime gruplarının vurgusu grubun yapısına göre değişir. Vurgu başta, sonda veya sondan bir önceki kelime üzerinde olabilir. Bazı gruplarda, bütün unsurların vurgusu aynıdır⁴⁷.

1.3 KELİME GRUPLARININ İNCELENMESİ

Çalışmamızda Leylâ Karahan'ın tanımını ve sınıflandırmasını ölçüt alarak yaptığımızı yeniden hatırlatarak, Türkçedeki başlıca kelime gruplarını şöyle sıralandırabiliriz:

1.3. 1 TEKRARLAR VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Tekrarlar aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesi ile meydana gelen kelime gruplarıdır⁴⁸. Aynı ya da karşıt anlamlı iki sözcüğün bir tek sözcük gibi işlev görmek üzere, yan yana gelmesiyle oluşan tekrar grupları (**kelime koşması, ikileme = hendiadyoin**) en eski dönemlerden bu yana önemli bir söz dizimsel yapı olmuş, bünyesindeki sözcükler aracılığıyla, bilinmeyen pek çok sözcüğün aydınlatılmasını, çözülmesini sağlamıştır. Dil tarihi içinde bir araya gelmiş, kaynaşmış bütünleşmiş sözcüklerden oluşan tekrar grupları, anlatım bozukluklarından olan *gereksiz sözcükler* ve *tekrar sıklığı* ile karıştırılmamalıdır⁴⁹.

Mehmet Hengirmen, *Türkçe Dil bilgisi* adlı eserinde, “ anlatımı daha güzel ve etkili bir duruma getirmek için aralarında ses benzerliği bulunan yakın, aynı ya da zıt anlamlı sözcüklerin yan yana kullanılması Türkçenin en önemli özelliklerindendir” der ve *tekrarların* önemi üzerine yaptığı şu açıklamalarıyla devam eder:

Anlatımda tekrar ve ahenk öğrenmeyi kolaylaştırır. İkilemelerin de en önemli özelliği sözcüklerin tekrarı ve bu tekrardan oluşan ahenktir. Ses benzerliği olan sözcüklerin ya yana kullanılışı hem anlamı pekiştirir, hem ahengi artırır. Böylece dil şiirsel bir özellik kazanır. Türkçenin mucizevî güzelliğinde ikilemelerin büyük payı vardır. Türkçenin ilk yazılı belgeleri olan Orhun Anıtları'nda bile ikilemelere rastlanır. Bu da bize, Türkçenin

⁴⁷ Leylâ Karahan, *age.*, s. 39 – 41

⁴⁸ Muharrem Ergin, *age.*, s. 377

⁴⁹ Süer Eker, *age.*, s. 469

eski tarihlerden bu yana şiire yatkın, ahenkli ve anlatım gücü yüksek bir dil olduğunu göstermektedir⁵⁰.

Bu görüşü bir anlamda destekleyen Ercan Alkaya, Türkçenin anlatım gücünü, eskiliğini ve zenginliğini ortaya koyan bu kelime gruplarının anlatıma kolaylık sağladığını ve ifadeye âhenk ve müzikalite kattığını not eder⁵¹.

Bu bağlamda, bir kelime grubu olan *tekrarların* okullardaki Türkçe dil bilgisi derslerinde etkili bir şekilde öğrenciye aktarımı, dil öğretimi açısından olumlu sonuçlar doğuracaktır denilebilir.

Tekrarların söylenebilecek en önemli özelliği kalıplaşmış sözcükler olmalarıdır. Yüzyıllardan beri kullanılan bu sözcükler, biçim ve anlam yönünden kalıplaştığı için bu sözcüklerin sırası genellikle değiştirilemez ya da tek başına kullanılamaz. Örneğin *çoluk çocuk*, *eski püskü*, *yırtık pırtık* ikilemelerinde sözcük sırası değişince anlam bozulur. Bu ikilemleri oluşturan sözcüklerden *çoluk*, *püskü*, *pırtık* yalnız başlarına kullanıldığı zaman hiçbir anlam ifade etmez. İkilemelerde geçen *çocuk*, *eski*, *yırtık* sözcükleri de yalnız kullanıldığında ikilemedeki güçlü ve şiirsel anlamı vermezler⁵².

Leylâ Karahan ise, *Türkçenin Söz dizimi* adlı eserinde, bir nesneyi bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği *tekrar* grubunun diğer bir takım özelliklerinden bahseder⁵³:

➤ **Grupta yer alan kelimeler arasında hem şekil, hem de anlam ilişkisi vardır.**

Süer Eker, *Çağdaş Türk Dili* adlı eserinde, Karahan'ın dile getirdiği bu ilişkiyi, tekrarları yapısına ve anlamına göre *dört* grupta toplayarak kurar:

1.3.1.1 Aynen Tekrarlar

Aynı sözcüğün iki kez kullanılmasıyla oluşur⁵⁴. Yani, bunlar bir kelimenin arka arkaya iki defa tekrarlanması ile yapılan tekrarlardır. Asıl tekrarlar da diyebileceğimiz bu kelime grubu birçok kelime çeşidinden yapılan ve bol bol kullanılan bir gruptur⁵⁵.

Unsurları aynı olan tekrar gruplarına örnek olarak aşağıdaki gruplar verilebilir.

a. *ince ince, ıslıl ıslıl, yavaş yavaş, dağ dağ, göz göz, dilim dilim, adım adım, çok çok* (isim, sıfat ve zarf cinsinden kelimelerle yapılan tekrarlar)

⁵⁰ Mehmet Hengirmen, *age.*, s. 400

⁵¹ Ercan Alkaya, "Orta ve Doğu Karadeniz Ağzlarında Görülen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme", *Turkish Studies* S. 3, Bahar 2008, s. 37-76, www.turkishstudies.net. 20.07.2009

⁵² Mehmet Hengirmen, *age.*, s. 400

⁵³ Leylâ Karahan, *age.*, s. 60 – 62

⁵⁴ Süer Eker, *age.*, s. 470

⁵⁵ Muharrem Ergin, *age.*, s. 377

b. *şırıl şırıl, gürül gürül, mışıl mışıl, kıtır kıtır, zangır zangır* (tabiat taklidi kelimelerden yapılan tekrarlar)

c. *bir bir, üç üç, beşer beşer, onar onar, azar azar* (asıl ve üleştirme sayı sıfatlarından yapılan tekrarlar)

d. *diye diye, koşa koşa, otura otura, gide gide, durup durup* (gerundium tekrarları)

e. *şu şu* (zamir tekrarları)

f. *evet evet, hay hay, ay ay, vah vah* (ünlem edatı tekrarları)

g. *olsa olsa, aradım aradım, yesin yesin* (fiil tekrarları)

1.3.1.2 Yakın ya da Eş anlamlı (manalı) Tekrarlar

Bunlar aynı manaya gelen veya çok yakın manalı iki ayrı kelimenin meydana getirdiği tekrarlardır: *eğri büğrü, açık saçık, toz toprak, yanıla yıkıla, delik deşik, yorgun argın, kılık kıyafet, dayalı döşeli*, gibi⁵⁶.

m ünsüzünün kelime başına ilavesi ile yapılan tekrarlar da bu gruba dâhildir. *m* ünsüzü, ünlü ile başlayan bir kelimenin başına eklenir. Bu ünsüz, ünsüzle başlayan bir kelimenin de ilk ünsüzünün yerini alır: *okul mokul, oyun moyun, halı malı, çanta manta*

“*masa musa, masa filan*” örneklerinde olduğu gibi “*m*” ünsüzü ile başlayan kelimelerde tekrar, ya kelimenin yapısı değiştirilerek yapılır, ya da böyle kelimeler için “*filan*” kelimesine başvurulur⁵⁷.

1.3.1.3 Karşıt Anlamlı Tekrarlar (Zıt Manalı)

Unsurları zıt anlamlı olan tekrar gruplarıdır. Birbirinin karşıtı olan iki kelimenin yan yana gelmesiyle oluşur: *bata çıka, irili ufaklı, ölüm kalım, iyi kötü, az çok, büyük küçük, aşağı yukarı, alt üst, ters yüz, içli dışlı, düşe kalka* gibi.

1.3.1.4 İlaveli tekrarlar

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Leylâ Karahan ilaveli tekrarlar grubunu yakın ya da eş anlamlı tekrarlar grubuna dâhil etmiştir. Ancak Ergin (2005: 378) başta olma üzere Eker (2005:470) gibi dil bilimciler, ilaveli tekrarları ayrı bir grupta ele almıştır.

Muharrem Ergin’e göre, bunlar, kelime başına ilave bir unsur getirmek suretiyle yapılan tekrarlardır. İkiye ayrılırlar:

1) *Kelime başına bir ses ilavesiyle yapılanlar*

⁵⁶ Muharrem Ergin, *age.*, s. 378

⁵⁷ Leylâ Karahan, *age.*, s. 60

Başına bir ses ilave edilenlerde vokalle (ünlü = sesli) başlayan kelimelerin doğrudan doğruya başına, konsonantı (sessiz=ünsüz) kaldırılarak yerine bir *m* sesi getirilir. Böylece elde edilen kelime tekrarın ikinci unsuru olarak kullanılır: *adam madam, su mu, iş miş, koştı moştı*, vb.

m ile başlayanlar hariç, her kelime ile bu çeşit tekrarlar yapılabilir. *m* ile başlayan kelimelerde ikinci unsur olarak *falan* kelimesine başvurulur: *masa falan* gibi.

Bazen bu tekrar *m* ile başlayan kelimenin ilk vokalini değiştirmek suretiyle de yapılır: *şart şurt, mal mul* gibi.

2) Kelime başına bir veya iki hece ilavesiyle yapılanlar

Başına hece ilave edilenlerde umumiyetle bir kısım sıfatların ilk hecesi alınır; bu hecelerin sonuna vokalle bitiyorsa doğrudan doğruya, konsonantla bitiyorsa o konsonantlar atılarak *m, p, r, s* seslerinden biri getirilir; meydana gelen ilk heceden doğma bu unsur ayrı bir kelime gibi asıl kelimenin önüne getirilir; böylece hece tekrarına dayanan, bir bakıma tekrar diyebileceğimiz bir grup ortaya çıkar: *düm düz, yem yeşil, ap açık, sap sarı, çar çabuk, çır çıplak, būs bütün, kas katı* gibi. Bazen ‘*p*’ den sonra bir ‘*a, e*’, ‘*r*’ den sonra bir ‘*ıl, il*’ getirildiği de görülür: *sapa sağlam, güpe gündüz, düpe düz, çırıl çıplak* misallerinde olduğu gibi⁵⁸.

➤ **Tekrarların başlıca üç fonksiyonu vardır: tekrarlar anlamı kuvvetlendirir; nesne harekete çokluk kazandırır, ya da bir tekrar o tekrarı meydana getiren kelimenin devamlılığını (sürekliliğini) ve beraberliğini belirtmek için yapılır.**

➤ **Bağlama ve çekim edatları dışında bütün kelimelerle tekrar grubu kurulabilir. Ünlemler tekrara elverişli kelimelerdir.***

➤ **Grubu meydana getiren unsurlar çekim eki taşıyabilir: evi barkı, sağa sola, işinde gücünde, varını yoğunu, dereden tepeden, oradan buradan.**

➤ **Grupta yer alan kelimelerden biri, zaman içinde tek başına kullanımdan düşmüş olabilir: ele güne, bet beniz, soy sop, yorgun argın, boy pos**

➤ **Grupta yer alan kelimelerden biri söz dizimi içinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevi yapar:**

- ✓ Havuzda su *şırıl şırıldır*. (isim)
- ✓ *Sürü sürü* kargalar, hisarın üstünden uçarken *acı acı* bağıırıyordu. (sıfat, zarf)

⁵⁸ Muharrem Ergin, **age.**, s. 378 – 379

* Ergin ise zamirlerin dışında isimleri, sıfatları, zarfları ve gerundiumları tekrara en elverişli kelimeler olarak görür (2005:377)

- ✓ Gök *mavi mavi* gülümsüyordu,
Yeşil yeşil dallar arsından. (zarf, sıfat)
- ✓ Yahiya ara sıra bir doktor *gelip giderdi*. (fiil)
- ✓ *Olsa olsa* bir yaşlılık hastalığıdır bu. (bağlama edatı)

1.3.1.5 Tekrarların Yazımı

Bu grupta her unsur kendi vurgusunu taşır. Kelimeler arasına virgül konulmaz.

1.3.2 UNVAN GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Unvan grubu bir şahıs ismiyle bir unvan veya akrabalık isminden meydana gelen kelime grubudur⁵⁹.

Leylâ Karahan ise bu tanımı aşağıdaki gibi formülleştirmiştir.

Şahıs ismi + unvan veya akrabalık ismi = unvan grubu

Fevziye + Hanım = Fevziye Hanım

Osman + Dayı = Osman Dayı

Unvan grubunun özellikleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

➤ **Bu grupta şahıs ismi başta, unvan ve akrabalık ismi sonda bulunur. İki unsur eksiz birleşir:**

- Çağrı Bey, Ülkü Hanım, Bilge Kağan, Oğuz Han, Enver Paşa

➤ **Unvan grubunda şahıs ismi, birleşik isim olabilir.**

- Mehmet Akif Bey, Kazım Karabekir Paşa

➤ **Bu grup söz dizimi içinde isim görevi yapar.**

- Döner dönmez de artık iyice yaklaşmış olan atlıların önünde Tuğrul Beyle Çağrı Beyi seçti.

- Eniştem bazen Hacı Namık Efendi diye çağrıldığı halde, çok kere de Deli Namık Efendi diye yad edildi.

➤ **Birinci unsuru unvan veya akrabalık ismi olan “Sultan Orhan, Dede Korkut, Hoca Nasrettin, Doktor Murat, Hemşire Selma, Albay Şadan, Baba Nemci” gibi kelime grupları, unvan grubu değil, birleşik isimdir. Birleşik isimlerin vurgusu sonda, unvan gruplarının vurgusu başta bulunur⁶⁰.**

⁵⁹ Muharrem Ergin, *age.*, s. 389

⁶⁰ Leylâ Karahan, *age.*, s. 68 – 69.

➤ Batı dillerinde unvan baştadır. Batı dillerine ilişkin bu diziliş Türkçeye de aktarılmış ve resmi (formal) kullanımda unvan başta, gayri resmi (informal) kullanımda ise unvan sondadır. Buna göre günlük konuşmalardaki *özel ad* + *unvan* söyleyişi, özellikle askeri dilde *unvan* + *özel ad* şeklindedir⁶¹.

Binbaşı YILMAZ - Astsubay DEMİR

➤ Mr. (Bay) ve Mrs. (Bayan) umumi unvanlarının tutunmamasının sebebi unvan diye ileri sürdükleri halde birleşik isim terkibi yapacak şekilde başta kullanılmalarıdır⁶².

Mr. Brown (Bay Brown) / Mrs. Smith (Bayan Smith) = kişilerin unvanları değil adlarıdır.

1.3.3 ÜNLEM GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Ünlem grubu bir seslenme edatı ile bir isim unsurundan meydana gelen kelime grubudur⁶³.

Leylâ Karahan ise bu tanımlı aşağıdaki gibi formülleştirmiştir.

Ünlem + isim unsuru = ünlem grubu

Ey + Türk gençliği = Ey Türk gençliği

Ünlem grubunun özellikleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

➤ Bu grupta ünlem (*ey, ay, hey, bre, a, yahu, be, vb.*) başta, isim unsuru sonda bulunur. Ünlem ve isim unsuru eksiz birleşir:

- *A – canım, be – kardeşim, bre - yalan dünya, hey – çocuklar*
- *Ey - Türk istikbalinin evladı*

➤ Bu grupta seslenme edatı tek kelime halinde, isim unsuru ise bir isim veya isim yerine geçen bir kelime grubu olabilir.

- *Hey – Allah'ın kulu (isim tamlaması)*
- *Ey – Garip çizgilerle dolu han duvarları (isim unsuru: sıfat tamlaması)*

➤ Bu grupta birden fazla isim unsuru bulunabilir.

- *Ey – dipsiz berraklık, ulvi mahkeme*

➤ Cümlelerin kuruluşuna katılmayan bu grup, hitaplarda kullanılır. Cümle dışı öge olarak cümlelerin herhangi bir yerinde bulunabilir.

⁶¹ Süer Eker, *age.*, s. 469

⁶² Muharrem Ergin, *age.*, s. 390

⁶³ Muharrem Ergin, *age.*, s. 390

- *Hey Sakarya*, kim demiş suya vurulmaz perçin?
- Benim hakkım, sus *ey bûlbûl*, senin hakkın değil matem.

Bu konuyla ilgili açıklamalara Leylâ Karahan ilginç bir örnekle devam eder:

Şu dörtlük, içinde dört isim unsuru bulunan bir ünlem grubundan oluşmuştur. Dörtlükte cümle yoktur:

Ey – sevgi dalımda ilk açan tomurcuk
 Kanımın akışını yenileştiren damar
 Gül rengi ışıkları sevda dolu akşamlar
 İçime yeni bir fecir gibi dolan çocuk⁶⁴.

➤ Seslenme (ünlem) edatlarının hemen hemen tamamı Arapça veya Farsça kökenlidir. Dolayısıyla bu edatların söz dizimindeki yeri, kaynak dillerle ilişkili olabilir. Eski Türkçede ünlem edatı azdır ve ad ögesinin sonuna gelir⁶⁵.

➤ Grubun vurgusu seslenme edatı (ünlem) üzerinde olup kuvvetlidir ve ünlem grubu hitaplarda kullanılır⁶⁶.

1.3.4 SAYI GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimleri topluluğudur. Leylâ Karahan *Türkçenin Söz dizimi* adlı eserinde bu grubun özelliklerini bize aşağıdaki gibi aktarıyor:

- a) **Gruptaki sayı isimlerinin dizilişi basamak sistemine göredir. Sayılar sondan başa doğru büyür. Küçük sayı sonda bulunur. Sayı isimleri eksiz birleşir.**

Altmış dört, seksen dokuz, yüz yetmiş beş, beş yüz on iki

- b) **Kelime grubu halindeki sayılar, sıfat tamlaması veya sayı grubu kuruluşundadır. Genellikle ana sayılar sıfat tamlaması, ara sayılar sayı grubudur. Vurgu, sıfat tamlamasında başta, sayı grubunda sonda bulunur.**

İki yüz, beş bin, otuz milyon (sıfat tamlaması)

On bir, doksan iki, yüz elli dört (sayı grubu)

- c) **Sayı grubunda milyona kadar iki unsur vardır. Milyonlu sayılar üç, milyarlı sayılar dört unsurludur. Her unsur kendi içinde sayı grubu, sıfat tamlaması veya tek kelime gibidir.**

* yedi yüz + elli: sayı grubu

⁶⁴ Leylâ Karahan, *age.*, s. 70 – 71

⁶⁵ Süer Eker, *age.*, s. 476

⁶⁶ Muharrem Ergin, *age.*, s.390

yedi + yüz: sıfat tamlaması

* **elli dört bin + altı yüz doksan: sayı grubu**

elli dört + bin: sıfat tamlaması

elli + dört: sayı grubu

altı yüz + doksan: sayı grubu

altı + yüz: sıfat tamlaması

* **üç milyon + sekiz yüz otuz bin + dokuz yüz: sayı grubu**

üç + milyon: sıfat tamlaması

sekiz yüz otuz + bin: sıfat tamlaması

sekiz yüz + otuz: sayı grubu

sekiz + yüz: sıfat tamlaması

dokuz + yüz: sıfat tamlaması

* **beş milyar + yedi yüz milyon + dokuz yüz elli bin + üç yüz on: sayı grubu**

beş + milyar: sıfat tamlaması

yedi yüz + milyon: sıfat tamlaması

yedi + yüz: sıfat tamlaması

dokuz yüz elli + bin: sıfat tamlaması

dokuz yüz + elli: sayı grubu

dokuz + yüz: sıfat tamlaması

üç yüz + on: sayı grubu

üç + yüz: sıfat tamlaması

Karahan'ın bu maddedeki açıklamasını Eker “matematiksel ifadeyle sıfat tamlaması çarpma (x), sayı grubu ise toplama (+) durumundadır” diyerek özetler:

İki bin dokuz yüz = [(iki x bin) + (dokuz x yüz)]⁶⁷.

d) Sayı grubu söz dizimi içinde isim ve sıfat görevi yapar.

* *Yirmi beşinde* şöhretin zirvesine erişen şair, *elli beşinde* unutulmuştu. (isim, isim)

* Düşman *altmış dört* ceset bırakmış. (sıfat)

⁶⁷ Süer Eker, *age.*, s. 472

e) Grubun vurgusu, küçük sayı üzerindedir⁶⁸.

Zincirleme sayı grubunda da grubun vurgusu en sondaki küçük sayı üzerinde bulunur. Bunlarda arka arkaya gelen küçük sayıların vurgusu gittikçe yükselir ve son küçük sayının vurgusu en yüksek vurgu haline gelerek grubun vurgusu olur⁶⁹.

1.3.5.BAĞLAMA GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Bağlama grubu en az iki eşit ögenin bir bağlama edatıyla oluşturduğu gruptur⁷⁰.

Ergin'e göre bağlama grubu en zayıf, birliği ve yapısı en iğreti olan kelime grubudur⁷¹.

Benzer bir tanımla, bağlama edatlarıyla birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurunun meydana getirdiği kelime gruplarıdır. Bu grubun genel özellikleri şöyledir:

- a) Bağlama edatı (*ve, veya, ile, fakat, ama, değil, vb.*) isim unsurlarının arasında bulunur. İsim unsurları, grubun kuruluşuna eşit olarak katılırlar.

isim unsuru + bağlama edatı + isim unsuru = bağlama grubu

kırmızı + ve + siyah = *kırmızı ve siyah*

babalar ile oğulları

olmak veya olmamak*

*üç ila** beş, çalışkan fakat şanssız, para değil mutluluk, güzel ama vefasız,*

Ayaşlı ve kiracıları

- b) İçinde ikiden fazla isim unsuru bulunan bir bağlama grubunda “ve” bağlama edatı, son iki isim unsurunun arasında yer alır.

isim unsuru + isim unsuru + bağlama edatı + isim unsuru = bağlama grubu

okumak + anlamak + ve + uygulamak = *okumak, anlamak ve uygulamak*

ufak tefek + sinirli + ve + inatçı = *ufak tefek, sinirli ve inatçı*

masmavi bir gök + masmavi bir göl + ve + yeşilin, sarının, kızılın her çeşidi ile süslenmiş yamaçlar

⁶⁸ Leylâ Karahan, *age.*, s. 72 – 73

⁶⁹ Muharrem Ergin, *age.*, s. 391

⁷⁰ Süer Eker, *age.*, s. 476

⁷¹ Muharrem Ergin, *age.*, s. 380

* *Veya* Muharrem Ergin'e göre denkleştirme edatıdır (2005:380)

** *İla*, ara (... 'den...e' kadar) ifade eden Arapça bir kelimedir...*İla* kadarlık ifade ettiği için yalnız sayılar arasına girer (Ergin: 2005, 379-380).

c) “*ne.....ne.....*”, “*hem.....hem*”, “*.....da.....da*”, “*ister.....ister.....*”, “*ya.....ya.....*”, “*...mimi*”, “*gerek.....gerek...*” gibi bağlama edatlarıyla kurulan bir bağlama grubunda edatlar, isim unsurlarının başında veya sonunda bulunur.

bağlama edatı + isim unsuru + bağlama edatı + isim unsuru += bağlama grubu

ne + sevinç + ne + üzüntü = ne sevinç ne üzüntü

isim unsuru + bağlama edatı + isim unsuru + bağlama edatı += bağlama grubu

eli + de + ayağı + da = eli de ayağı da

Bu yapıdaki bir bağlama grubunda, isim unsurunun sayısı kadar bağlama edatı bulunur.

Ne mendil, ne de bir kol.

Ne yer, ne yar.

O manevranın bir kayıkta yapıldığını görmek sevincinden, ben de ustam da yoksunduk.

Hem Hediye Hanım, hem Şevket Bey, hem de çocukları.

Zengin mi fakir mi.

Ya bunu, ya şunu, ya da onu.

Kah pencereden teneffüs bahçesini seyrederek, kah duvardaki levhaların karışık yazılarını okumaya çalışarak yarım saate yakın onu bekledim.

Seniha öteden beri giyinişinde olsun, yaşayışında olsun herkese benzemekten korkardı.

d) “İle” bağlama edatının ekleşmiş şekli olan – (y)la bağlama eki de isim unsurlarını bağlayabilir. Bu yapı, iki unsurlu bir yapı olup, birinci unsur –(y)la eki taşır.

Kadın sabahlığını çıkarıp kahverengi bir pantolonla sarı bir kazak giyindi.

Babam, annemle beni bu köye getirmeye mecbur kalmış.

e) Bu grupta isim unsurları kelime grubu olabilir.

**İçeri girmek ve annesinden niçin kovulduğunu sormak istedi.* (isim unsurları: isim-fiil grubu)

**Bursa ovasında her bahar açan nergislere bakarken ve her akşam uzak dağların üstünde batan güneşi seyrederken neler düşündürdü?* (isim unsurları: zarf-fiil grubu)

**Hicranla ağaran bu saçlar değil sevgisiz kalan kalp ihtiyarlamış.* (isim unsurları: sıfat tamlaması)

**Defterdar Mehmet Paşa ile Erzurum’a gelen ve orada gümrük kâtipliği yapan Evliya Çelebi. (isim unsurları: sıfat-fiil grubu)*

**O gece yıldız Dağının eteğinde yatarken, benim çocuk hayalim bugün bile ne olduğunu bilmediğim fakat hangi derin kaynaklardan geldiğini az çok tahmin edebildiğim bu tesirin altında idi. (isim unsurları: sıfat – fiil grubu)*

**Gelenekler arkasından başkaları geldiği için ve kendilerine ihtiyaç kalmadığı için giderler. (isim unsurları: edat grubu)*

**Fırtınaya karşı yaprak değil kökünü toprağın derinliğine salmış çınar dayanır. (ikinci isim unsuru: sıfat tamlaması).*

**Ne gülen, ne el sallayan ne de bir çift laf eden oldu. (İkinci ve üçüncü isim unsuru: sıfat – fiil grubu)*

f) Bağlama grubu içine cümlelerin başka öğeleri girebilir.

** O, benim yüzüme değil hiçbir şey görmeden sağ veya sol tarafa bakmaktadır.*

g) Bağlama grubu, söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar.

** “Çoluk çocuğu kırk yılda bir göreceksin, belki de görmeyecek olduktan sonra, onlara da kendime de ecel terleri döktürmenin anlamı yok. (isim)*

** O vakit elimde ne gül, ne karanfil, ne menekşe ve ne yasemin kalırdı. (isim)*

** Naim Efendi, yeni sazdan, yeni şarkılardan zevk almak şöyle dursun son senelerde artık yazılan ve konuşulan Türkçeyi de anlamıyordu. (sıfat)*

**Tenha sokakta kaldım oruçsuz ve neşesiz. (zarf)*

h) Bu grupta her unsur kendi vurgusunu taşır⁷².

i) Bağlam öbeklerinin bazı donmuş örnekleri kısaltmış yargı öbeği halinde kullanılmaya müsaittirler ve deyimler, atasözleri olabilirler⁷³.

Hem kel, hem fodul

Büyümüş de küçülmüş

Ne yardan ne serden geçmek gerek.

⁷² Leylâ Karahan, *age.*, s. 65 – 68

⁷³ Tahsin Banguoğlu, *age.*, s. 511

1.3.6 BİRLEŞİK İSİM GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Bir şahsa özel ad olmak üzere bir araya gelen kelimeler topluluğudur.

isim + isim + = birleşik isim grubu

Ziya + Gökalp = Ziya Gökalp

Yahya + Kemal + Beyatlı = Yahya Kemal Beyatlı

Genel özellikleri Leylâ Karahan tarafından aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- a) İki veya daha fazla kelimeli bütün şahıs adları birleşik isim grubu yapısındandır. Bu grupta isimler eksiz birleşir.

Reşit Rahmeti Arat, Muharrem Ergin, Arif Nihat Asya, Yavuz Sultan Selim, Ali Şir Nevai.

Bu madde ile ilgili olarak, Ergin’le (2003: 361) benzer görüşlerini aktaran Karahan bir sonraki maddenin örneklerinde bu görüşüyle çelişmektedir.

Çobanoğlularından İbrahim, Uzun Ali’nin Emine (-dan,-(n)in)

- b) Tamlananı özel isim olan sıfat tamlamaları zamanla bir şahsa ad olmak üzere “birleşik isim grubu”na dönüşebilir. Sıfat tamlamasında başta bulunan vurgu, birleşik isim grubunda ikinci unsur üzerine kayar. **Şu örnekler sıfat tamlaması değil, birleşik isim grubudur:***

Ulubatlı Hasan, Deli Dumrul, ikinci Selim, Deli İbrahim, Çiroz Ali,

Çobanoğlularından İbrahim, Uzun Ali’nin Emine

- c) Unvan grupları da zamanla birleşik isme dönüşebilir.

Evliya Çelebi, Yusuf Has Hacıp

- d) Bu grup, söz dizimi içinde isim görevi yapar.

Durup bir an Körpeli Hafız’ı süzdü.

Ömer Seyfettin’in, Yahya Kemal’in, Ahmet Haşim’in, Faruk Nafiz ve Orhan Seyfi’nin, Refik Halit’in, Reşat Nuri’nin eserlerinde kemalini bulmuş Türkçeye nasıl kıyıyoruz?

Ahmet Hamdi Tanpınar, kültürümüzün her sahasını yoklayan tecessüsü ile dikkat çeken bir fikir ve sanat adamıdır.

Çivril yanında Düzbekli’de cereyan eden meydan muharebesini **İkinci Kılıç Arslan** Kazandı.

* Banguoğlu,(2004:515) Karahan’ın aksine **yanaşma takımlarında** alt grup olarak incelediği **ayama ve san öbekleri** konusunda, aynı örnekleri sıfat takımı olan belirtme öbekleri şeklide değerlendirmiştir.

Kaşgarlı Mahmut, devrinde büyük himmet göstermiş, abide eser yazmış, aziz vazife görmüş tam bir Türk büyüğüdür.

Bu ordu, 1936'da Tuna kenarında, Niğbolu'da, Yıldırım Beyazıt'ın eşsiz bir muzafferiyeti ile tarumar edildi.

Tevîf Fikret, Cenap Şahabettin ve genç arkadaşları, ilk defa Türk kafiyesini cazibeli bir güzellikle değiştirdiler.

e) Vurgu son unsur üzerindedir⁷⁴.

1.3.7 DEYİMLER** VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Deyimler, gerçek anlamlarının dışında anlam kazanan ve genellikle, bir başka dile özel anlamını tam koruyarak çevrilemeyen kalıplaşmış sözcüklerin oluşturduğu gruplardır⁷⁵.

Ahmet Turan Sinan deyimleri: “İnsan toplulukları kendi dillerini geliştirirken sözcüklerin yanında hazır söz öbekleri de hazırlar. Deyimler de bir dilde anlatımı daha güçlü kılmak için kullanılan hazır söz öbekleri arasındadır” şeklinde tanımlar⁷⁶.

Hengirmen'e göre deyimler, bir toplumun kültürünü, tarihini, ortak dil zevkini yansıması bakımından son derece önemlidir. Türkçe deyimler yönünden oldukça zengin bir dildir. Deyimlerin çokluğu, Türkçeye ayrı bir güzellik ve anlatım gücü kazandırır⁷⁷.

Deyimler sözcüklerin anlamlarının ve anlamlarının toplamının bildirdiğinden çok farklı mesajlar verirler. Örneğin, *yerin dibine geçmek* deyiminin anlamı ile deyimdeki sözcüklerin doğrudan bir ilişkisi yoktur.

Eker bu ilişkiyi, ilginç bir benzetmeyle örneklendirir : “Kimyada olduğu gibi sodyum ve klorun kendi özelliklerini kaybederek sodyum klorür (*tuz*) meydana getirmesine benzer⁷⁸.

Her ne kadar deyimlerin büyük çoğunluğu en az iki sözcükten oluşsa da tek sözcükten oluşan deyimler de vardır⁷⁹:

bacaksız, pişkin, yüzüz, kuş beyinli, anasının gözü, etekleri zil çalmak,

⁷⁴ Leylâ Karahan, *age.*, s. 69 – 70

^{**} Deyimler, Karahan'da sınıflamaya tabi tutulmamıştır, çalışmaya ışık tutacağı kanaatiyle eklenmiştir.

⁷⁵ Süer Eker, *age.*, s. 478

⁷⁶ Ahmet Turan Sinan, “Deyim Kavramı Üzerine Notlar-I”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 18, S. 2, Elazığ 2008, s. 91-98

⁷⁷ Mehmet Hengirmen, *age.*, s. 412

⁷⁸ Süer Eker, *age.*, s. 478 – 479

⁷⁹ Mehmet Hengirmen, *age.*, s. 414

1.3.8 KISALTMA GRUPLARI VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Tahsin Banguoğlu ve Doğan Aksan'ın ele almadığı bu grup, Leylâ Karahan ve Süer Eker'in kısaltma grupları başlığı altında bahsedilmiştir. Bu genel başlık altında toplanan bu gruptaki alt başlıklar, Muharrem Ergin' e göre ayrı ayrı başlıklar olarak incelenmiştir.

Bu kelime grupları cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla ortaya çıkan gruplardır ve genel özellikleri incelendiğinde aşağıdaki maddeler karşımıza çıkar:

- a. Bu gruplar genellikle isim –fiil, sıfat fiil veya zarf-fiil gruplarından kısalması ve bunların bir kısmı kalıplaşmıştır.

Karnı tok (olan) : sıfat –fiil grubu

Başı açık (olarak) : zarf – fiil grubu

Fikrine müracaat (etmek) : isim – fiil grubu

Seniha, gözleri yarı kapalı (olarak), uzun kirpiklerinin arasından Faik Beyi süzdü.

Yüzünde peçeye benzeyen, örümcek ağından daha ince (olan) bir sisi tabakası var.

Rabia fırladı, dükkânı teftişe (teftiş etmeye) koyuldu.

- b. Kısaltma grupları iki isim unsurundan meydana gelir. Bu grupta ikinci unsur, genellikle bir nitelik ismidir. İkinci unsuru nitelik ismi olmayan kısaltma grupları da vardır.

cana + yakın (arkadaş)

senden + ayrı (günler)

- c. Kısaltma gruplarının unsurları da kelime grubu olabilir.

geleneklere + çok bağlı (adam) (ikinci unsu: sıfat tamlamamsı)

el + ele (dolaşmak)

başa + baş (gelmek)

- d. Bu gruplar, söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yaparlar.

Eğlenceye düşkünler, zamanlarını hep burada geçirir. (isim)

Ondan daha heyecanlıya hiç rastlamadım. (isim)

Kaç gözü yaşlıyı teselli etti. (isim)

Şu çenesi düşüğe sen aldırma. (isim)

Stıgmyor başıboş gönlüm şu beton yığınlarına. (sıfat)

Dili bir, gönlü bir, imanı bir insan yığını (sıfat)

Akif'i döveceğinden emin üstüne yürüdü. (zarf)

Saatlerdir kapıya dönük oturuyordu. (zarf)

Yemeği gece yarısına yakın yerler. (zarf)

e. Vurgu ikinci unsur üzerinde bulunur⁸⁰.

Kısaltma gruplarının yapısı söz konusu olduğunda şunlar söylenebilir:

a) İsnat grubu biri diğerine isnat edilen iki isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur⁸¹. Karahan'ın "unsurlarında çekim eki bulunmayan veya sadece birinci unsurunda iyelik bulunan" (80) gruplar olarak tanımladığı isnat grubunu, Eker dayanma grubu olarak ayrı bir başlık altında tanımlar⁸².

Baş + açık (olarak)

Ayak + yalın (olarak)

Sohbeti + tatlı (insanlar)

Hortumu kopuk, dişi kırık, bacağı sakat filler.

b) Birinci unsuru *yükleme* hali eki taşıyan kısaltma gruplarına *yükleme (belirtme) grubu* denir, "ilk ad, bir bakıma, ikinci ismin nesnesi görevindedir"⁸³:

İnsanı + takdir

Memuru + teftiş

Küçük çocukları + af

Evi + iyice tamir

Yüzü aşkın insan meydanda toplanmıştı.

Seni istikbal için önce gelmek cihana.

Burasını tayin, güçtür.

c) Birinci unsuru *yönelme (yaklaşma)* eki taşıyan kısaltma gruplarıdır.*

Dile kolay

Başa bela

Cana yakın

Ateş pahasına bir öğle yemeği

Aslına uygun

Keyfine düşkün

⁸⁰ Leylâ Karahan, **age.**, s. 79 – 80

⁸¹ Muharrem Ergin, **age.**, s. 392

⁸² Süer Eker, **age.**, s. 477

⁸³ Süer Eker, **age.**, s. 477

* Muharrem Ergin **datif grubu** olarak tanımlar (2005:394)

Başına buyruk

Ana babasına bağlı

d) İkinci unsuru *yönelme* hali eki taşıyan kısaltma gruplarıdır:

*Kokusuyla **baş başa** kaldı çiçek.*

*Yürüyorum **omuz omuza** sipahilerle.*

*Başka bir çevredir **gitgide** dünya artık.*

***El ele** tutuşarak yola koyuldular.*

e) Birinci unsuru *bulunma* hali eki taşıyan kısaltma gruplarıdır.*

Geçmişte bugün

Dam üstünde saksağan

Elde bir

Yükte hafif

Pahada ağır

İşinde usta,

İşinde gücünde adam,

Üçte iki,

Dörtte bir, beşte üç,

Onda bir, yüzde beş, binde bir

f) İkinci unsuru *bulunma* hali eki taşıyan kısaltma grupları:

Silah elde yola çıktı.

Hüseyin Çavuş kucağında bir tutam çalı çırpı ile odaya girdi.

g) Birinci unsuru *uzaklaşma* hali eki taşıyan kısaltma gruplarıdır.**

Camdan keskin, kıldan ince

*Evde **çekirgeden bol** bir şey yoktu.*

***Bin yıldan uzun** bir gecenin bestesidir bu.*

*Sakin ve **kendisinden emin** çalışıyor.*

h) Birinci unsuru *uzaklaşma* hali eki, ikinci unsuru *yönelme hali* eki taşıyan kısaltma grupları:

*Kapının yanına oturmuş ve ayaklarını **boydan boya** uzatmıştı.*

***Derinden derine** ırmaklar ağlar,*

* Ergin lokatif grubu olarak tanımlar (2005:394).

** Ergin, ablatif grubu olarak tanımlar (2005: 394).

Uzaktan uzağa çoban çeşmesi.

Aynalar baştan başa tenha.

i) Birinci unsuru *vasıta hali (instrumental)* eki taşıyan kısaltma grupları:

Seninle + dost (insanlar)

Bayrakla + süslü (sınıf)

Sırmayla + işli (cepken)

Parayla + yüklü (olarak)

Garip çizgilerle dolu han duvarları

Bahçenin bülbül sesleri ve serçe civıltılarıyla dolu yeşil derinlikleri

Bıçakla yaralıları öteki tarafa taşıdılar.

Annesiyle dargın gitti.

j) Birinci unsuru *eşitlik* eki taşıyan kısaltma grupları eşitlik grupları:

Sayıca + fazla (düşman)

Zekaca + üstün (çocuklar)

Vücutça + zayıf (insanlar)

Kendilerince haklı (sebepler)

k) Muharrem Ergin *Üniversiteler İçin Türk Dili* adlı eserinde, ikinci unsuru – *ki aitlik eki* alan grubu *aitlik grubu* olarak sınıflamıştır ve ayrı bir kelime grubu adı altında incelemiştir. Bu kısaltma grubu – *ki aitlik eki* ile ondan önceki bir kelime grubunun yalın hali (nominatif), genitif veya lokatif hali ile kurulur⁸⁴:

Tarihten önceki [önce: yalın]

Yaşlı adamınki [adamın: genitif]

Ankara ile İstanbul arasında sefer yapan otobüslerdeki [otobüslerde: lokatif]

Yukarıdaki örnekler Karahan'ın yaklaşımlarıyla incelendiğinde, bu grubun kısaltma grubu içerisine dahil edilebileceği kanısındayım. Şöyle ki:

Tarihten önceki (devirler)

Ankara ile İstanbul arasında sefer yapan otobüslerdeki (insanlar)

l) Bunlar dışında da farklı yapılarda kısaltma grupları ile karşılaşıyoruz:

Kendileri için manalı semboller

Bana göre güzel sözler

⁸⁴ Muharrem Ergin, *Üniversiteler İçin Türk Dili*. Bayrak Yay., İstanbul 2002, s. 356

*Anne gibi şefkatli bir hanım*⁸⁵

Farklı olarak gruplanmasının sebebi bir edat grubuyla kurulan kısaltmalar olması olabilir.

1.3.9 EDAT GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Henüz edat kavramı üzerinde bile bir birlik yokken, edat gruplarının tanımlanmasında da bu yönde bir tanım karmaşası yaşanmaktadır denebilir. Bunu oldukça yerinde tespit eden Alkaya konuyla ilgili şöyle not düşer: “ Edat teriminin gramerlerimizdeki yeri ve mahiyeti bir karışıklık arz etmektedir. İngilizce ve Fransızca ‘postposition’, Almanca ‘nachstellung’, Rusça ‘poslelog’ kelimeleriyle karşılanan bu terim, Türkiye Türkçesi gramerlerinde birçok farklı adla karşılanmıştır”⁸⁶.

Ergin, bu grubu, bir isim unsuru ile bir *son çekim edatının** meydana getirdiği kelime grubu olarak tanımlar.

Karahan, bu grubu, “bir isim unsuru ile bir *çekim edatından* meydana gelen kelime grubu” olarak tanımlar:

isim unsuru + çekim edatı = edat grubu

yaşadığım + gibi = yaşadığım gibi

çocuklar + için = çocuklar için

Özellikleri:

➤ Bu grupta isim unsuru başta, çekim edatı (ile, için, kadar, göre, diye, rağmen, karşı, doğru, gibi, dolayı vb.) sonda bulunur.

İnsan gibi

Çalışmasına rağmen

Bir demet çiçek ile

⁸⁵ Leylâ Karahan, **age.**, s.79 - 84

⁸⁶ Ercan Alkaya, **agt.**, s. 10-11

*Zeynep Korkmaz. “Türkiye Türkçesi Üzerindeki Gramer Çalışmaları ve Bu Çalışmaların Günümüzdeki Durumu”. <http://turkoloji.cu.edu.tr>. 10.01.2008

Konuların sınıflandırma ve adlandırılmalarında yer yer Fransız gramer kalıp ve terimlerinin etkisi de görülmektedir. Söz gelişi *alt, üst, için, gibi, kadar, göre gibi*, ad çekimi eklerinin yerlerini tutan geçici işlevdeki edatlar için, bazı araştırma ve gramerlerde, sınıflandırmaya koşut olarak *son çekim edatları* terimi kullanılmaktadır. Böyle bir ayırım ve adlandırma Türkçede *bir ön çekim edatlarının* da varlığını gerekli kılar. Oysa Türkçede; Alman, Fransız ve İngiliz dillerinde olduğu gibi *preposition* niteliğinde bir *ön çekim edatı* yoktur. Yalnız *postposition* karşılık ve görevinde adların sonuna eklenen *edatlar* vardır. O halde, hem sınıflandırma hem de terimlendirme açısından böyle bir adlandırma yanlıştır. Yalnızca *edat* kullanımı yeterlidir.

➤ Bu grupta birleşme, isim unsurunun ve edatını türüne göre ekli veya eksiz olur. Eker, Karahan'ın bu saptamasını, aşağıdaki gibi açıklamıştır:

1) Adlarla eksiz birleşenler: *ile, için, gibi, kadar*

Su gibi

Tüfek ile

Dağ kadar

Ulus için

2) Zamirlerin ilgi durumuyla birleşenler: *ile, için, gibi, kadar*

Benim ile

Onun gibi

Senin için

Bizim kadar

3) Adların ve zamirlerin yaklaşma durumuyla birleşenler: *kadar, göre, karşı, doğru, taraf, ait, dair, rağmen, değin, dek, nazaran*

Öğle(y)e kadar

Düşmana karşı

Geçmişe ait

Geçmişe dair

Akşama değin

Sabaha doğru

4) Adların ve zamirlerin uzaklaşma durumu ile birleşenler: *dolayı, ötürü, beri, önce, evvel, sonra, geri, böyle, yana, taraf, başka, öte, içeri, dışarı, özge, vb.*

Bu(n)dan böyle

Bu(n)dan dolayı

1981den beri

Kazadan önce

Geçen seneden bu yana⁸⁷

➤ “Onun gibisi, onun gibiler, onun kadarı” örneklerinde olduğu gibi, edat unsuru isim çekim eki alan edat grupları, cümlede isim olarak kullanılır.

*Fakat ben, **bu kadarından** da memnundum.*

➤ Edat grubunda isim unsuru kelime grubu olabilir.

⁸⁷ Süer Eker, *age.*, s. 472 -473

* **hür maviliğin bittiği son halde + kadar** (isim unsuru: sıfat tamlaması)

* **karanlık kıyılarına doğru ilerlediğimiz ölüm denizinden sıçrayan köpük serpintileri+gibi**

(isim unsuru: sıfat tamlaması)

* **En çok düşündüğümüz kelimeyi en az kullanmaya bizi mecbur eden gurumuzu aldatmak + için** (isim unsuru: isim-fiil grubu)

* **bozulup dağılmak + üzere** (isim unsuru: isim-fiil grubu)

* **ilk uçuştan sonra yuvaya dönmeyi başaran yavru serçeler + gibi**

(isim unsuru: sıfat tamlaması)

* **ıslak yapraklarda yuvarlanan yağmur taneleri + gibi** (isim unsuru: sıfat tamlaması)

* **düşen yaprakların arkasından çırpınan bir dal + gibi** (isim unsuru: sıfat tamlaması)

Şu örneklerde isim unsur bir cümledir:

* **“Eyyvah ki savaşı önce kendimize karşı kazanmak zorundayız” diye düşündü.**

* İhtiyar sipahiler **“Biz burasını imdat gelmeden alamaz mıyız? İki top yetmez mi? Ne duruyoruz?” diye çadırlarında dedikodu yapıyorlardı.**

* **Seni göremedim diye bu bahar**

İçimde bin türlü duygunun isyanı var.

➤ İsim unsuru zarf-fiil veya zarf-fiil grubu olan edat grupları da vardır.

Babam şehirden çıkalı + beri somurtmuştu.

➤ Bu grupta birden fazla isim unsuru bulunabilir.

Yorgunluğuna, uykusuzluğuna + rağmen

Bir avuç buğday, bir tutam ot, bir karış toprak + için

➤ Edat grubu, söz dizimi içinde, sıfat, zarf ve isim görevi yapar. Grup, yapısındaki edatın türüne göre zaman, yön, durum, benzetme, sebep, miktar, şart vs. bildirir.

Bizim perişanlığımız gönülleri toplamak içindir. (isim)

Devleti sadece idare edenlerin sorumluluğuna bırakmak ve bir daha onu düşünmek, sosyal şuura sahip almak demektir. (isim)

O, savaşta aslan gibi kardeşini kaybetti. (sıfat)

Derenin sağ tarafındaki sırtta on beş yirmi kadar çadır vardı. (sıfat)

Vücudum büyük bir korku ile + öne doğru eğildi. (zarf, zarf)

Keskin bir ışık, etrafımızda bir zafer borusu gibi çınlıyor. (zarf)

Dokuzuncu hariciye koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek yürürdüm.
(zarf)

Denize ve denizciliğe ait sözler, birkaç yıl önce deniz kıyısı kumlarının üzerinde deniz böceklerinin sedefli ve pırıltılı kabuklarını ilk bulduğum zamanki kadar beni sevindiriyordu. (sıfat, zarf)

Bir korku sarayının simsiyah koridorlarında dolaşan yalnız ve mahpus bir kraliçe gibi gözleri karanlığı emiyor. (zarf)

➤ Grubun vurgusu isim unsuru üzerindedir⁸⁸.

1.3.10 TAMLAMALAR

Tamlama (possesive construction), bir isim anlamının tam olarak belirlenebilmesi için, o ismin, tamlayan görevindeki bir ad veya ad soyundan sıfat, zamir gibi başka bir sözcük ile nitelenmesi ya da belirtilmesidir (Korkmaz 1992b: 145). Tamlama, bir tamlayanla bir tamlananın oluşturduğu sözcük grubudur. Türkçede ad ve sıfat tamlamaları olmak üzere iki çeşit tamlama vardır⁸⁹.

1.3.10.1 İSİM TAMLAMALARI VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Türkçe sözcük öbeklerinin çeşitliliği bakımından oldukça zengindir. Bu öbeklerden en sık kullanılanlardan ikisi ad tamlamaları ile iyelik öbekleridir. Farklı terimler kullanılmakla birlikte genellikle ad tamlaması ve iyelik öbeği olarak adlandırılan iki sözcük öbeğinin zaman zaman birbirinin aynı olduğu, aynı çatı altında ele alındığı görülmekte; bu durum öğrencilerin kafasını karıştırmakta, öğretimi zorlaştırmaktadır.

Muharrem Ergin, aralarındaki farkların bir kısmını belirtmekle birlikte “İşte iyelik gurubunun her iki unsuru isim olan bu şekline isim tamlaması adı verilmektedir. Demek ki isim tamlaması bir iyelik gurubundan, iyelik gurubunun üçüncü şahsından başka bir şey değildir ve isim tamlamasına da iyelik gurubu diyebileceğimiz gibi diğer iyelik guruplarına da isim tamlaması diyebiliriz.” (Ergin1998: 382) sözleriyle olaya bakışını ortaya koymaktadır.

Zeynep Korkmaz, “Görevleri eklendikleri adları kendilerine tâbî olan adlara bağlamak

⁸⁸ Leylâ Karahan, *age.*, s. 62 – 65

⁸⁹ Süer Eker, *age.*, s. 462

olduğu için, iyelik eki almış adlar ile o iyelik ekinin işaret ettiği şahıs zamirleri veya adlar, cümle yapısı bakımından iyelik grubu biçiminde bir ad tamlaması oluştururlar. (benim) evim, (senin) işin vb.” diyerek iyelik grubunda bir ad tamlamasından söz etmektedir⁹⁰. Bununla her iki öbek arasındaki yapısal benzerliğe dikkat çekmekte; aynı eserin 270–277. sayfalarında ad tamlamalarını ayrıca incelemektedir.

Rasim Şimşek, söz konusu öbekleri “iyelik öbekleri” ana başlığı altında a. ad takımı b. adıl takımı olmak üzere iki grupta ele almaktadır. Bizim iyelik öbeği terimiyle karşıladığımız öbeğe adıl takımı diyip hem bunu, hem de ad tamlamasını iyelik öbeğinin bir türü olarak değerlendirmekte; *belirteni addan oluşan iyelik öbeği, belirteni adıldan oluşan iyelik öbeği, belirtili ad takımı kuruluşundaki iyelik öbeği vb.* terimlerini kullanmaktadır⁹¹.

Doğan Aksan yönetiminde hazırlanan Sözcük Türleri’nde konu, “Ad Tamlaması” ana başlığı altında *belirtili tamlama* alt başlığında, “*Tamlayanı kişi adılı olan belirtili tamlamalar da vardır: benim kitabım, senin konun, onun düşüncesi, kendisinin odası gibi.*” sözleriyle ele alınıp ayrıca “Adıl Tamlaması” bölümünde, “*Adıllar bir adla birlikte tamlama kurarlar. Adıl tamlamasında tamlayan adıl, tamlanan addır. Bu tamlamada hem adıl, hem de ad, tamlamanın gerektirdiği ekleri alarak belirtili bir tamlama kurarlar: benim okulum, bizim okulumuz, onun okulu, onların okulu gibi. Kimi zaman da kendi isim, kendi evim gibi belirtisiz tamlama oluşturdıkları görülür. Adıl tamlamasında adılın söylenmediği de olur. (benim) evim, (onun) okulu gibi. Bu tür kullanışlara dilimizde çok rastlanır*” biçiminde değerlendirilmektedir⁹².

Süer Eker, “*Ad tamlaması (nominal compound) iyelik bağlantısı ile birbirine bağlanmış iki veya daha çok addan oluşan tamlamadır. Bu nedenle ad tamlamalarına iyelik grubu adı da verilir*” (2003: 363) açıklamalarıyla iki grubu aynı başlık altında incelemektedir⁹³.

Leylâ Karahan ise isim tamlamalarını ve genel özelliklerini aşağıdaki gibi açıklar:

İyelik ekli bir isim unsurunun, iyeliğin işaret ettiği bir başka isim unsuruyla kurduğu kelime grubudur. Bu kelime grubunda iki isim unsuru *aitlik, içinde bulunma, sınırlandırma, belirtme vb.* anlam ilgileri çerçevesinde birbirine bağlanır.

⁹⁰ Zeynep Korkmaz, *age.*, s. 261-262

⁹¹ Rasim Şimşek, *age.*, s. 322-346

⁹² Neşe Atabay-İbrahim Kutluk-Sevgi Özel, *Sözcük Türleri* (Yöneten ve Yayına Haz. Doğan Aksan), TDK Yay., Ankara 1983, s. 54-117

⁹³ Kerime Üstünova, *agm.*, s.418 – 419

Özellikleri:

1. İsim tamlamasında birinci unsur, ikinci unsura ilgi hâli ile bağlanır. Bu hâl, zamirlerde ekli, isimlerde ekli veya eksizdir. Tamlamanın ikinci unsuru daima iyelik eki taşır.

İsim unsuru + (ilgi eki) + isim unsuru + iyelik eki = isim tamlaması

Köy+ yolu= Köy yolu

Ovanın+ yeşili= Ovanın yeşili

Bizim+ sesimiz= Bizim sesimiz

2. Bu tamlamada ana unsur sonda bulunur. Birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır.

Çoban (ty) + çeşmesi (tn)

Sabırın (ty) + acı meyvesi (tn)

Mayısın (ty) + taze rüzgarı (tn)

Uzak bir iklimin (ty) + ılık havası (tn)

Benim (ty) + sadık yarım (tn)

Gurbet (ty) + duygusu (tn)

Erik ağaçlarının (ty) + pembe, beyaz çiçekleri (tn)

Köhne Üsküdar'ın (ty) + dost ışıkları (tn)

3. Birinci unsuru ilgi hali eki taşıyan isim tamlaması *belirtili isim* tamlamasıdır.

Çiçeğin + kokusu

Kuşun + sesi

Tamlamalarında tamlayan belirli bir nesneyi göstermektedir. Bu tamlamada birinci unsur *belirtme* görevi yapar. Belirtili isim tamlamasında tamlayanla tamlanan arasında ekle sağlanan geçici bir ilişki kurulmuştur.

Savaşın(ty)+ kartalı(tn)

Şehrin(ty)+ kenar evleri(tn)

Eylül meyvelerinin(ty) + baygın kokuları(tn)

Türbenin(ty)+ rengârenk çini bahçesi(tn)

Çınar ve dut ağaçlarının (ty)+ gölgesi(tn)

Çifte direkli yeşil çadırın (ty)+ kapısı(tn)

4. Belirtili isim tamlamasının unsurları yer değiştirebilir.

Kimse duymaz çilesini tütmeyen ocakların. (tütmeyen ocakların çilesi)

Bıraktım ardını yıllarca koştüğüm hevesin (yıllarca koştüğüm hevesin ardı)

Gördün mü dehşetini tipinin, karın? (tipinin, karın dehşeti)

5. Belirtili isim tamlamasının unsurları arasına başka unsurlar da girebilir.

Acaba bahar atların da mı kanını zehirliyor?

O böyle söylerken yanında bulunanların korkudan benzi sararır, birer birer yanından sıvıştırlardı.

Tahsilin ticarete yeri yok.

Şehrin artık dışındayız.

Başımda kumruların duydum kanat sesini.

Aranızda yaşadığım bunca yıldan beri sizin de bazılarınız, çoluk çocuklarınızı ve daha başka sevdiklerinizi kaybettiniz.

İkisinin de tek tek yaşantıları, onların birleştirmesini zorunlu bir hale getirecek.

6. Belirtili isim tamlamasının tamlayan unsuru da belirtili isim tamlaması olabilir. Böyle bir yapıda üç isim unsuru bulunduğu düşünülmemelidir.

Elbisenin yakasının + düğmesi

Halının saçığının + rengi

Denizin sularının + serinliği

Makedonya dağlarının eriyen karlarının + serin ve genç suları

Belirtili isim tamlamalarında ilgi hali ekinin ikiden fazla tekrarı bir anlatım kusurudur.

7. Birinci unsurunda ilgi hali eki bulunmayan isim tamlaması, belirtisiz isim tamlamasıdır. Bu tamlama, belirsiz, genel bir nesneyi, bir türü karşılar. Eker, belirtisiz isim tamlamalarını değişik türlere ayırır (2005: 464). *

* Bu tip tamlamaların yirmi bir türü sırasıyla şunları gösterir:

- Tek bir şeyin, genelleşmiş bir şeyle ilişkisini: ana dili
- Bir şeyin Ünikal bir şeyle ilişkisini: güneş ışığı
- ‘neden, kaynak’ ya da ‘maddi asıl ilişkiyi’: harp malulü
- Bir şeyin, görevi ya da amacı ile ilişkisini: şikâyet kutusu
- Bir şeyden alına miktarın o şeyle ilişkisini: inci dizisi
- Tamlayan tamlanan arasındaki ilişkiyi: anne şefkati. İkinci öge, birinci ögenin sürekli niteliğini
- Birinci öge, ikinci ögenin daimi ve karakteristik niteliğini: düşünce adamı
- Yer ile ilgiyi: köy yaşamı
- Zamanla bağlılığı: ögle tatili
- Master ile belirtilen kılış ya da duruma göre ilişkiyi: kurtulmak ümidi
- Birleştigi parçalarına bütünün ilişkisini: asker alayı
- Kılışın(etkinliğin), onu oluşturan aygıt ya da araca ilgisini: uçak seferi
- Tamlayanın, tamlananın sembolü olduğunu: 10’uncü yıl amblemi

Çoban(ty) + çeşmesi(tn)

İshak (ty) + kuşu(tn)

Hayal (ty) + iklimleri(tn)

Ulu Cami(ty) + avlusu(tn)

Ahududu (ty) + şerbeti(tn)

Azap (ty) + toprakları(tn)

Su ve ezan(ty) + sesleri(tn)

İhlamur ve gül(ty) + kokusu(tn)

Aşık Kerem(ty) + devri(tn)

8. Belirtisiz isim tamlamasının iki unsuru arasında daimi bir ilişki mevcuttur. Tamlamada iki unsur arasına başka bir unsur giremez ve unsurlar yer değiştiremez. Bundan dolayı nesne adı olarak kullanılmaya en elverişli kelime gruplarından biri belirtisiz isim tamlamasıdır. Mesela “*buzdolabı, kahverengi, gökyüzü, atasözü, hanımeli, yüzbaşı, yayınevi*” gibi isimler, belirtisiz isim tamlaması kuruluşundandır.

Kadı köyü, Top Kapısı, şiş kebabı gibi belirtisiz isim tamlaması kuruluşundaki bazı isimler bugün iyelik eklerini düşürerek *Kadıköy, Topkapı, şişkebab* şeklinde kalıplaşmıştır. Yalnız bu maddeyle ilgili olarak, Muharrem Ergin çok sert açıklamalara yer verirken bizleri de uyarmaktadır:

“İsim tamlaması üzerine yapılan feci bir yanlışlığa işaret edelim. Bu yanlışlık belirtisiz isim tamlamasında iyelik ekinin atılması hadisesidir: *Mardinkapı, Edirnekapı, Topkapı, Mektep Sokak, Ömer Han, Ahmet Palas, Orhan Tepe, Bulvar Saray* misallerinde olduğu gibi. Öteden beri bazı yer imlerinde görülen, son zamanlarda çok artarak semt, mülk, sokak v.s. isimlerinde şuursuzca kullanılan bu yanlış şekiller her yerde ve her zaman hemen hemen tamamıyla azınlıklardan gelen yabancı tesirlerden doğmuştur. Bunların bazılarında, bilhassa semt isimlerinde kısaltma duygusundan veya baştaki ismi sıfata benzetmekten ileri gelen bir kısalma, bir yıpranma da yok değildir.

-
- Tamlananın, tamlayanın yüklemi olduğunu: davranış bilimleri
 - İlk ögenin ikinci öge kıyaslama ilişkisini: hüzün denizi
 - Bir şeyin (maddenin) ya da sembolün bir ulusa ilişkisini: Türk askeri
 - Bir şeyin (maddenin) kendi adına ilişkisini: Ankara şehri
 - Tırnak içine alınan sözcüğe ilişkisini: “Vur” emri
 - İlk öge, ikinci ögenin mantıksal ögesi olduğunu: Düşman tehdidi
 - Birinci ögenin, ikinci ögenin mantıksal nesnesi olduğunu: kurtuluş ümidi
 - Sayılan şeyin (maddenin), onu gösteren sayı ilişkisini: 2005 yılı

Fakat bugün salgın halinde olan ve birinci kelimesi hiçbir sıfatlık vasfı taşımayan bu terkipler tam bir yabancı istilası, o istilayı şuursuzca bir kabuldür. Bunların Türkçe yapısı ile hiçbir ilgileri yoktur ve Türkçede böyle bir gelişme olduğunu zannetmek tamamıyla saçmadır. Hele unsurların yerini değiştirmek suretiyle böyle terkipler yapmak bilerek veya bilmeyerek Türkçeye ihanet etmek, milli şuurdan nasibi olmamak demektir: *Villa Faikoğlu, Kulüp* Hasan gibi. Bütün bu çiğ, sakat ve yabancı ağızlı terkipler bugün bilhassa müessese, apartman, köşk, sokak isimlerinde o kadar çok, şuursuz ve gelişigüzel kullanılmaktadır ki Türkçeyi inciten bu durumun önüne geçmek için artık bir milli kültürü koruma kanunu çıkarmaktan başka çare kalmamıştır” (Ergin, 2005:384).

“*Milli Eğitim eski Bakanı, Konya eski Milletvekili*” gibi yapılar Türkçenin özelliklerine aykırıdır. Eski sıfatı iki unsurun arasında değil tamlamanın başında bulunmalıdır.

9. Belirtisiz isim tamlamalarının tamlayan unsuru bir cümle olabilir.

“*Birleşme aşkın mezarıdır*” *iftirası*.

“*Kıralıktır*” *levhası*.

“*Zorlara dağlar dayanmaz*” *itikadında olan bir milletin azmi ile bu yalçın sahile, bu muazzam taş eserin temellerini atmış*.

Arkasından bir de “*Çakırsaraylı Akşehir’i basacakmış*” *haberi* çıkınca Hüseyin’e karşı duyulan tiksintiye kızgınlık karıştı.

10. Bazı belirtisiz isim tamlamalarında tamlanan –*Il* eki aldığı anda tamlamanın iyelik eki düşer.

asker şapkası – asker şapkalı

11. Her belirtisiz isim tamlamasını belirtili, her belirtili isim tamlamasını da belirtisiz isim tamlamasına dönüştürmek mümkün değildir. Mesela, *öğle vakti, 1951 yılı, Türkiye Cumhuriyeti, Ankara şehri*” gibi belirtisiz isim tamlamaları ile “*onun elbisesi, gördüklerimin hepsi*” gibi belirtili isim tamlamalarında böyle bir yapı değişikliği olamaz. Değişikliği veya değişmezliği belirleyen tamlama unsurları arasındaki anlam ilişkisidir.

12. Bir isim tamlaması, başka bir isim tamlamasında tamlanan unsur olarak görev yaptığı anda kendi iyelik ekini değil ana tamlamanın iyelik ekini taşır.

Çamaşır makinesi – benim çamaşır makinem

Duvar saati – bizim duvar saatimiz

Dünya görüşü – senin dünya görüşü

Şiir dünyası – onun şiir dünyası

Son örnekte her iki tamlama da aynı iyelik ekini taşımaktadır.

13. Tamlanan unsuru sıfat-fiil veya sıfat-fiil grubu olan bir isim tamlamasının tamlayan unsuru genellikle ilgi hal eki taşır.

Bingöl çobanlarının + koyun otlatırken çaldıkları

Asabi bir ağırlığın + göğsümden yükseldiği

Bu facianın + herkesi üzdüğü

Yılların + geçtiği

Çılgın fırtınaların + döve döve yosunlattığı

Önündeki mezarın + birden yeşil nurlarla tutuştuğu

Yavrusunun + bir kartalın pençeleri arasında bulutlara doğru süzülüp yükseldiği

Parçaların + hızla kayarak etrafa yayıldığı

İhtiyar kadının + battaniyeyi yanıma bıraktıktan sonra başörtüsünün ucuyla gözlerini sildiği

Şu örnekteki tamlama, belirtisiz isim tamlamasıdır:

bu şehrin sonu gelmez güzellikleri + olduğu

14. Tamlananı sıfat-fiil veya sıfat- fiil grubu olan isim tamlamalarında tamlananın bazı unsurları yer değiştirebilir.

Bu gerçek ve yüksek kültürü bugünkü okulların veremediği

(bugünkü okulların + bu gerçek ve yüksek kültürü veremediği)

15. İsim tamlamasının tamlayan ve tamlanan unsurları kelime grubu olabilir.

taşlara sürülen kumlu ayakkabıların(ty) + çitirtisini(tn) (tamlayan: sıfat tamlaması)

Türkçenin (ty) + en son ve en mükemmel sonbahar şiiri (tn)(tamlanan: sıfat tamlaması)

Türklüğün(ty) + ceylan yürekli töresi(tn) (tamlanan: sıfat tamlaması)

Çakmak çakmak gözlerin(ty) + karanlığı yardığı(tn) (tamlayan: sıfat tamlaması, tamlanan: sıfat-fiil grubu)

aşkın (ty) + şeref diyarı(tn) (tamlanan: isim tamlaması)

bahçenin (ty) + ölüm ve ahiret kokusu dağıtabilmesi(tn) (tamlanan: isim-fiil grubu)

gurbet duygusunun(ty) + hem kaynağı, hem de sembolü(tn) (tamlayan: isim tamlaması, tamlanan: bağlama grubu)

ömrün(ty)+ muradımıza geçen mutlu günleri(tn) (tamlanan: sıfat tamlaması)

göğün ve denizin (ty)+ gözleri ve ruhu alabildiğine çeken mavilikleri (tn) (tamlayan: bağlama grubu, tamlana: sıfat tamlaması)

bu gece ağacın üstünde onunla yüz yüze gelme (ty)+ fikri(tn) (tamlayan: isim –fiil grubu)

16. İsim tamlamasında birden fazla tamlayan ve tamlanan unsur bulunabilir.

Evin(ty)+ kapısı (tn), penceresi(tn)

Göğün(ty), ovanın(ty) + rengi(tn)

İnsanların(ty) + yapamayacağı(tn), erişemeyeceği(tn)

Göklerin(ty) + gülleri(tn), nergisleri(tn), sümbülleri(tn), yaseminleri(tn)

Yeni bir ümidin(ty), yeni bir emelin(ty), yeni bir tasavvurun(ty) + şulesi(tn)

Savaşın(ty), kızıl ve korkunç facianın(ty) + nasıl olduğu(tn)

Yirmi senenin(ty) + yazları(tn), kışları(tn), fırtınaları(tn), güneşleri(tn)

17. İsim tamlamaları söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar.

Süleymaniye Camii, + bir imanın eseridir. (isim, isim)

Ketenlik Yaylasının dimdik inen yamacında idiler. (isim)

Vadide yaratılış öncesinin sessizliği vardı. (isim)

Bitip tükenmeyecek gibi görünen beyazın en ağırlı köyü bastırmış, boğmuş. (isim)

Pencerenin yakınındaki ağacın çiçekli dalları altında siyah bir kelebek uçuyordu. (isim)

Hiçbir yerde, hiçbir kimse bana onun ne olduğunu, nereye gittiğini söylemedi. (isim)

Ocağın başına asılmış isli bir yağ kandili gölgesinde yemeğimi yedim. (isim)

Fatih'in geçtiği kapı. (sıfat)

Sert rüzgarın savurduğu sağanak (sıfat)

El yazması eserler (sıfat)

Bütün aile Pazar günleri bir araya gelirdi. (zarf)

18. Belirtili isim tamlamasında vurgu, her iki unsurda da aynı ölçüdedir.

Belirtisiz isim tamlamasında ise vurgu birinci unsur üzerinde bulunur⁹⁴

⁹⁴ Leylâ Karahan., *age.*, s. 42 - 48

1.3.10.2 SIFAT TAMLAMASI VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Sıfat tamlamaları (adjectival construction), adları nitelemek veya belirtmek amacıyla ad ve ona bağlı sıfatın, tamlama dizilişinde oluşturdukları kelime grubudur. (Korkmaz 1992b:180)⁹⁵.

Sıfat tamlamasının genel özelliklerini aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Sıfat unsuru + isim unsuru = sıfat tamlaması

Verimli + topraklar = verimli topraklar

Bütün + insanlar = bütün insanlar

➤ Sıfat tamlamasında ana unsur isimdir, sonda bulunur. Sıfat yardımcı unsurdur; ismin önünde yer alarak ismi tamamlar. Yani sıfat tamlayan, isim tamlanan unsurdur. Bu tamlamada, isim ve sıfat unsuru eksiz birleşir. İki unsurda gruplaşmayı sağlayan herhangi bir ek taşımaz.

Kanlı + ağıt

Açan + gül

Biz + insanlar

Bizim + çocuklar

Uzak + hatıra

Kurşun yüklü + bulutlar

Zahmetli + yolculuk

Pembe çiçekli + bademlik

Güneşle yıkanan + karşı tepeler

Çinilere sinmiş + Kur'an sesi

Yeşil palmiye altındaki + kırmızı halılar

Kadrini bilmediğim + günler

Gecesi sümbül kokan + İstanbul

Güneşi çenesini dayadığı + nokta

Kavuniçi bulutlara doğru süzülen + kırlangıçlar

Üzerindeki renkli resimlere parmağımla dokunmak istediğim + bir vazo

➤ Tamlayanı sıfat-fiil veya sıfat-fiil grubu olan bir sıfat tamlamasında nesne, hareket niteliği ile tamamlanır.

Mavileşen + manzara

⁹⁵ Süer Eker, **age.**, s. 466

İlk sevgiye benzeyen + ilk acı

Giriş kapısının yaylı kanatları üzerinde parlayan + buzlu camlar

Uykuya varmış gibi görünen + yılan yollar

Yıldızlı göklerin altında ateş böceği gibi yanan + çocuklar

Eserken yelken açmadığım + rüzgâr

Toprağın yeniden gençliğe kavuştuğu + bu mevsim

Gecenin bitmeye yüz tuttuğu + an

Ufukları ormanlarda, dağlarla çevrilmiş + ıssız vadi

Daha deniz görmemiş + bir çoban çocuğu

Kokusu parmaklarına sinmiş + kekikler

➤ Bu tamlamada unsurların biri veya hepsi kelime grubu olabilir

Mum rengi + çehreler (sıfat unsuru: isim tamlaması)

Yumuşak ve korkak + adımlar (sıfat unsuru: bağlama grubu)

Ay ışığındaki + büyüğü şeffaflık ve nur (sıfat unsuru: isim tamlaması, isim unsuru: sıfat tamlaması)

O + hangi vazoya koyacağımızı şaşırdığımız çiçekler(isim unsuru: sıfat tamlaması)

Koklamadan attığım+gül demeti (sıfat unsuru: sıfat-fiil grubu, isim unsuru: isim tamlaması)

Bin yıl sürecek zannedilen + kar sesi (sıfat unsuru: sıfat-fiil grubu, isim unsuru: isim tamlaması)

İstanbul'un şurasında burasında tek başlarına yükselen + ihtiyar ve yüksek ağaçlar(sıfat unsuru: sıfat-fiil grubu, isim unsuru: sıfat tamlaması)

Bahçede sarıçiçeklerin açtığı, havanın keskin incir yaprağı kokularıyla dolduğu, ufuklarda gümüş ve bakır bulutların anlaşılmaz işler hazırlamakla meşgul olduğu, akşamüstü otların kurumuş tepelerde yeşil eşarp, kırmızı örtü, beyaz veya lacivert elbiselerle dolaşan genç kızların etekleri rüzgârda uçtuğu ve saçları çözülp dağıldığı + bu mevsim (sıfat unsuru: bağlama grubu, isim unsuru: sıfat tamlaması)

➤ Bir sıfat tamlamasında, ismi niteleyen aynı türden birden fazla sıfat unsuru bulunabilir.

Ne serin, ne tuhaf + rüzgârlar

Kırmızı kiremitli, beyaz badanalı + evler

Kırış kırış, kırmızı, sopsoguk + el

Kesici, dondurucu + bir karayel fırtınası

Yavaş, vakur, tatlı + bir kadın sesi

Birden fazla isim unsuru da bir sıfat unsuru ile nitelenebilir.

Fark olunmaz sisler altındaki + dağlar, korular, beyaz yalılar

İpek yığınlarına sarılmış + sirmalar, tuğlar, sancaklar

Bu + şüphelerden, kuruntulardan

➤ Bir sıfat tamlaması, başka bir sıfat tamlamasının kuruluşuna sıfat veya isim unsuru olarak katılabilir. Tamlamaların iç içe girdiği bu yapıda unsurlar birbirine karıştırılmamalıdır.

“şu + gözlüklü adam” sıfat tamlamasında, isim unsuru olan “gözlüklü adam” da sıfat tamlamasıdır. “şu” sıfatı “gözlüklü adam”ı belirlemekte, “gözlüklü” sıfatı da “adam”ı nitelemektedir. Bu tamlamanın yapısını “şu gözlüklü + adam” şeklinde düşünmek doğru değildir.

“bacalara takılan + şu beyaz bulutlar” sıfat tamlamasında isim unsuru olan “şu beyaz bulutlar”, bir sıfat tamlamasıdır. Bu tamlamanın isim unsuru olan “beyaz + bulutlar” da sıfat tamlamasıdır. Tamlamanın yapısı “bacalara takılan, şu beyaz + bulutlar” şeklinde düşünülemez.

Sıfat tamlamaları şu örneklerde de başka sıfat tamlamalarının içinde yer almıştır:

Üç günlük + siyah bir ekmek parçası

Üç + günlük: sıfat tamlaması

Siyah + bir ekmek parçası: sıfat tamlaması

Bir + ekmek parçası: sıfat tamlaması

Ekmek + parçası: isim tamlaması

Arkada zincirlenen + yüksek Toros Dağları

Yüksek + Toros Dağları: sıfat tamlaması

Toros + Dağları: İsim tamlaması

Arkada + zincirlenen: sıfat-fiil grubu

Bir + engin seher musikisi

Engin + seher musikisi: sıfat tamlaması

Seher + musikisi: isim tamlaması

O + eski çocukluk günleri

Eski + çocukluk günleri: sıfat tamlaması

Çocukluk + günleri: isim tamlaması

➤ Nesnenin neden yapıldığını belirten “*demir kapı*”, *cam bardak*, *mermer köşk*, *gümüş kemer*” gibi tamlamalar, isim tamlaması değil sıfat tamlamasıdır. Buradaki *demir*, *cam*, *mermer*, *gümüş* kelimeleri Eker’e (466) göre de, sözcük türü olarak addır.*

Bu maddeyle ilgili olarak Zeynep Korkmaz da şunları dile getirir: “Kelime gruplarını sınıflandırma ve adlandırmada; *demir kapı*, *altın kalem*, *gümüş bilezik*, *keten elbise*, *yün kazak* gibi, bir nesnenin neden yapıldığını gösteren sıfat tamlaması türündeki kelime kalıplarının, işleve değil, şekle bakılarak bir kısım gramerlerimizde hâlâ *isim tamlaması* veya *ad tamlaması* diye gösterilmesi de gramerimizde var olan sorunların açık bir göstergesidir” **.

Bu tamlamaları, “*demirden kapı*, *demirden yapılmış kapı*, *camdan bardak*, *camdan yapılmış bardak*” şeklinde ve yine sıfat tamlaması kuruluşunda genişletebiliriz:

Fatma’nın burnunda, yanaklarında, bileklerinde dövmeden süsler vardı.

➤ Sıfat ve zarfların anlamlarını, miktar ve derece bakımından tamamlayan zarfların meydana getirdikleri kelime grupları da bir sıfat tamlamasıdır.

en + tatlı, çok + güzel, pek + doğru, daha + gösterişli

➤ *Akdeniz*, *akciğer*, *karabiber*, *başbakan*, *atardamar* gibi birleşik kelimeler, sıfat tamlaması kuruluşundadır.

➤ Sıfat tamlamalarında sıfat ve isim unsurları arsına “*da/de*” edatı ve *-mI* soru eki girebilir.

Yanımda bir de kılavuzum vardı.

Her file ikişer yolcu, ikişer de avcı yerleştirdiler.

Burada üç mü kitap var?

➤ Sıfat tamlaması söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar.

Bu yumuşak ve pembe tenli avı, pençesinde sıkarak yükseldi. (isim)

Aydın, kendi kafasıyla düşünen, kendi gönlüyle hisseden kişi. (isim)

* Sözlüklerde *demir yolu* madde başı altında açıklanan tamlamada bir örnekseme söz konusudur. Tamlamanın aslı *demir yol* olmalıdır, nitekim diğer Türk yazı dillerinden Tatarca ve Başkırtçada *timir yul*, Kazakçada *temir yol*, Türkmencede *demir yo:l* örnekleri bulunmakta ve bu örnekler **tamlanan (iyelik) eki bulunmamaktadır**. Aslında *demir yol*, Fransızcadan bir anlam ödünçlemesidir. Fransızcası *chemins de fer*, İngilizcesi *railway* olan kavramın, dolayısıyla bu birleşik sözcüğün Türkçedeki kullanımının *demir yol* olması gerekirdi. Ancak *kara yolu* ve *hava yolu* örneklerinde ilk ögenin ad olması vb. etkenlerle *kara yol*, *karayol-u* şeklinde belirtisiz ad tamlaması olarak yazı diline geçmiştir. Benzer şekilde, Türkçe Sözlük’te yer alan *kara kurbağası* maddesinin de *kara kurbağa* olarak düşünülmesi gerekir. Çünkü Türkçenin diğer yazı dilleri ve lehçelerinin göz önüne alınması durumunda, **bu birleşik sözcüğün de aslında bir sıfat tamlaması olduğu görülecektir**.

** Zeynep Korkmaz. “Türkiye Türkçesi Üzerindeki Gramer Çalışmaları ve Bu Çalışmaların Günümüzdeki Durumu”. <http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/15.php> (10.01.2008)

Sabah ezanı okunurken başlayan yağmur, birdenbire sağanak halini aldı. (isim)

Zaman korkunç daire

Bazı geriden gelen yüz bin devir ilerde. (isim, sıfat)

Ağacın dibindeki adam gölgelere bürünmüştü.

Bütün insanlara kapısı ve gönlü açık olan eski Türk evi, + bu hayat felsefesinin canlı olarak yaşandığı bir çevreydi. (isim, isim)

Rüyama girdi her gece + bir fatihane zan. (zarf, isim)

➤ Grubun vurgusu birinci unsur üzerindedir⁹⁶.

1.3.11 SIFAT –FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Bir sıfat-fiil ile bu sıfat fiile bağlı tamlayıcı ve tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.

Özellikleri:

a. Grubun ana unsuru sıfat-fiildir, genellikle sonda bulunur. Fiile dayalı bütün gruplarda olduğu gibi bu grupta da yüklem görevi yapan sıfat-fiil anlamı, özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır. Yüklem olan sıfat-fiil yargı bildirmez.

Eski İstanbul'un güzel semtlerini (bln) + yaratan (y) (Türklük)

Şems-i Sıvası'nın mübarek türbesinde (yt) + kandil kandil (z)+ yanan (y)

Bu anı (bln) + ışıklarla (z) + Türk eden (y) (sizlersiniz)

Her içine girdiği odaya (yt) + bir şefkat serinliği (bsn) + getiren (y) (bu kız)

Sonbahar aylarında (z) + kendisiyle birlikte (z) + تنها Yakacık kırlarında(Yt) + al meyveli koca yemişi fidanları arasında (yt) + dolaştığımız (y) (bir Fransız dostum)

Yüksek burcun demir saçaklı küçük penceresinden (yt) + ufukları ormanlarla çevrilmiş ıssız vadiye (yt) + dalgın dalgın (z) bakan (y) (Barhan Bey)

b. sıfat-fiilin grup içindeki yeri özellikle konuşma ve şiir dilinde değişebilir.

Çiçeklendiği gün sabır ağacı

Gerçeklenir dilde bütün dilekler

Kimse bilmez nasıl özlediğimi

Küçük şehirdeki dostlarımı.

c. Bu grupta özne az kullanılır. Özne olan unsur iyelik eki taşır.

bütün hayalleri + yıkılmış (insanlar)

⁹⁶ Leylâ Karahan, age., s. 49 – 53

d. Ortak bir sıfat-fiille kurulmuş bazı gruplarda sıfat-fiil tekrar edilmez.

Tiyatroya sık sık (giden), sinemaya da ara sıra giden (gençler)

e. Sıfat-fiil grubu, söz dizimi içersinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar.

Sıcak yaz aylarını geçirmek için deniz kenarlarına, kırlara, tepelerle kaçanlar, şimdi birer birer kışlıklarına dönüyorlar. (isim)

Mısralarında nağme hissedilmeyen bir manzume (sıfat)

Bu eseri tamamlamak için ne kadar çabaladığını hiç kimse bilmiyordu. (isim)

Kızının Samim'den ayrılmayan düşünceli gözlerinde şüpheyeye, öfkeye, meraka benzeyen tuhaf bakışlar uçuşuyordu.

Türk hayalinde daima bir irade ve himmet hamlesi gibi kalacak bu tablo.

Her mevsimiyle insanı ayrı ayrı saran bunca güzellik (sıfat)

Unutmadım yolda kalmış gözlerdeki vefayı

Sabrından saray yapan sultanları bilirim. (sıfat, sıfat)

Her varışında “kara gözlü yavrum gelmiş” deyip yerinden fırlayan, sevincinden adeta göklere yükselen anlam, bu kez donuk donuk bakıyor yüzüme. (sıfat, sıfat)

Başını öne eğmiş oturuyordu.

f. “Vatansever, çöpçatan, cankurtaran” gibi bazı birleşik kelimeler, sıfat-fiil grubu kuruluşundadır.

g. Grubun vurgusu, sıfat-fiilden önceki unsur üzerindedir⁹⁷.

1.3.12 İSİM – FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Bir hareket ismi ile ona bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.

Özellikleri:

a. Hareket ismi, -mAk, -mA ve -İş ekleri ile yapılır. Grubun ana unsuru hareket ismidir, genellikle sonda bulunur. Fiille dayalı bütün gruplarda olduğu gibi bu grupta da yüklem görevi yapan hareket isminin anlamı, özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır. Yüklem olan isim-fiil yargı bildirmez.

Onu (bln) + biraz sonra çekeceği acıya (yt) + hazırlamak

⁹⁷ Leylâ Karahan, age., s. 53 - 55

milli ruhu (bln) + bugünkü neslin sağlam insanlarında yahut eski kitapların sahifelerinde (yt) + aramak

şiiir duygusunu (bln) + lisan haline getirinceye kadar (z) + yoğurmak (y)

b.Ortak bir isim-fiille kurulmuş bazı gruplarda, isim-fiil tekrar edilmez.

Tavır ve hareketlerine heyecanlı bir üslup (verebilmek), sesine ve bakışlarına hissi bir ahenk verebilmek

c. Bu grupta isim-fiil yeri özellikle konuşma ve şiir dilinde değişebilir.

*Seni istikbal için önce **gelmek** cihana*

*Ve başkasından **almak** sonra geliş müjdeni*

d. Bu grup, söz dizimi içinde isim görevi yapar.

*Birinci vazifen, **Türk istikbalini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.***

e. Grubun vurgusu, hareket isminden önceki unsur üzerindedir⁹⁸.

1.3.13 ZARF – FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Bir zarf-fiil ile bu zarf fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan *kelime grubudur*.*

Özellikleri:

a. Grubun ana unsuru zarf-fiildir. Zarf–fiil, genellikle grubun sonunda bulunur.

Fiile dayalı sıfat-fiil ve isim-fiil gruplarında olduğu gibi bu grupta da yüklem

⁹⁸ Leylâ Karahan, *age.*, s. 55 - 57

* Zeynep Korkmaz. "Türkiye Türkçesi Üzerindeki Gramer Çalışmaları ve Bu Çalışmaların Günümüzdeki Durumu". <http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/15.php> (10.01.2008)

Batı gramerlerinin kalıplarından etkilenen bir başka önemli konu da adfiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil ile kurulan kelime gruplarının yer aldığı cümlelerin, gramerlerimizin pek çoğunda *birleşik* veya *girişik* cümle olarak gösterilmiş olmasıdır. Söz gelişi, Tahsin Banguoğlu *Türkçenin Grameri* adlı eserinin "Karmaşık Birleşik Cümle" (s. 562–575) bölümünde sıraladığı *Toplantıya katılmanız bizi çok sevindirdi*; (göst. e., s. 563); *Arkadaşlar bu sırada işten ayrılmamı uygun bulmadılar* (s. 565); *Oturduğumuz evin odaları geni.ti*; *Doktor bana nezleyi önlüyici ilaçlar verdi* (s. 568); *Onun bunu beğeneceğini sanmıyorum*; *Yorulduğumdan devam edemedik* (s. 571); *Ben anlattıkça o heyecanlanıyordu* gibi cümlelerdeki fiilden kurulup da ad-fiil, sıfat-fiil, ve zarf-fiil durumundaki gramer şekillerinin yer aldığı kelime grupları birer girişik cümlelerin, yardımcı cümleleri olarak gösterilmiştir. Durum J. Deny'nin (s. 744–820); K. Bilgegil'in (s. 73); H. Ediskun'un (s. 378 ve ö.t.); N. Koç'un (s. 444) adı geçen gramerleri ile öteki gramerlerde de genellikle öyledir. Oysa burada söz konusu olan ad-fiiller, fiile ad veya özne görevi, sıfat-fiiller bir ada sıfat görevi; zarf-fiiller de fiile birer zarf görevi ile bağlanmışlardır. Bunların hiçbirisinde bir yargı yoktur ki, birer yardımcı cümle niteliği kazanabilsinler ve asıl cümleler de birer girişik cümle yapısına girebilmiş olsunlar. Durumu basit bir örnekle açıklamak gerekirse, *Soğuk insanı iyice uyuşturuyor* ve *Üşümek insanı iyice uyuşturuyor cümlelerindeki soğuk* adı ile fiilden yapılmış *üşümek* adı arasında hiç bir fark yoktur. *Üşümek* gramerce bir ad-fiildir ve cümlede özne görevi yüklenmiştir. Ad-fiil olarak herhangi bir yargı taşımamaktadır. Aynı şekilde sıfat-fiil ve zarf-fiil olan sözler de birer yargı taşımazlar. Bu nedenle, bu türlü şekillerin yer aldığı cümleler, Türkçenin cümle yapısında birer birleşik cümle değil, basit cümle durumundadırlar.¹² Buradaki yanlışla, batı dillerindeki bu türlü anlatımların birer yardımcı cümle ile karşılanmış olmasından kaynaklanmıştır. *Dün gelen kitapları yarın size göndereceğiz* gibi bir cümleyi bir Alman, bir Fransız veya bir İngiliz: "*Kitapları size göndereceğiz (ki) o kitaplar bize dün geldi*" biçiminde bir temel cümle ile ona *ki (ki o)* zamiri ile bağlanmış bir yardımcı cümle kalıbına sokarlar. Böylece, yardımcı cümle de temel cümle gibi bir yargı bildirir. Türkçede ise *gelen* sıfat-fiili, kitapların hangi kitaplar olduğunu belirleyen bir sıfattan ibarettir. Bu ve benzeri yanlışları göz önünde bulundurarak, değerlendirme sırasında, gramer öğelerini yalnız şekil yönünden değil, aynı zamanda işlev yönünden de değerlendirmek gerekir. Sınıflandırmada işlevin ihmal edilmemesi gereği şöyle bir örnekle de açıklanabilir: *Buraya emanet olarak bırakılan kitapları alıp götürdüler* cümlesindeki *alıp* zarf-fiili, her ne kadar görünüşte, kalıp olarak bir zarf-fiil yapısında ise de işlev bakımından *götürdüler* fiilinin zarfı değildir. Aksine, yalnız başına yargı bildiren bir çekimli fiil durumundadır. Cümle, işlevce *gelen kitapları aldılar* ve *götürdüler* anlamında olduğu için, bütünü ile sıralı bir birleşik cümle durumundadır. Türkçede, *(y)-lp / - (y)-up* zarf-fiillerinin birbiri ardınca yapılan işleri bildirme görevinde çok örnek vardır.

görevi yapan zarf-fiil anlamı, özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır. Yüklemler olan zarf-fiil yargı bildirmez.

son gülün karşısında (yt) + son bülbül (ö) + ah ederken

beşer onar rast geldiği eşkıyalarla (z) + tek başına (z) + vuruşarak (y)

sabah namazından sonra (z) + sarayın selamlığında (yt) + Hint kumaşından ağır perdeli, küçük, loş bir odada (yt) + katibin bıraktığı kağıtları (bln) + okurken(y)

b. Hal ekleriyle çekime girmiş bazı sıfat-fiiller, cümlede zarf görevi yapar.

Bu sıfat-fiillerle kurulan gruplar da birer zarf-fiil grubudur.

Müzik başladığında, bütün salon bir sessizliğe gömüldü.

Klasik şiir yıkıldıktan sonra yerine başka türlü bir tarif ve yeni bir mecelle geleceğine, bilakis birçok tarifler tecelli ediverdi.

c. “-r / -mAz”, “-DI mI” ve “DI / -AlI” vb. kalıplarla kurulan gruplar da birer zarf-fiil grubudur.

Çamlıca’nın bu asıl çevresine girer girmez, artık eniştemizin köşkünün tılsımlı duygularını tatmaya koyulurduk.

Bu mektubun sonunda imzayı görür görmez kim bilir ne kadar şaşıracaksın?

Mevsim geçti mi, İnterlaken yine Alplerin kucığında kendi rüyasına dalıyordu.

Bir parıltı gördü mü gözler hemen dalıyor.

d. Bu grupta zarf-fiil yeri özellikle şiir dilinde değişebilir.

Herkesin ayağı toprağa basardı açınca kapısını. (kapısını açınca)

e. -ken ve -sA eki ile kurulan ve yan yana sıralanan birden fazla zarf-fiil grubunda zarf-fiil grubunda zarf-fiil eki sadece sondaki grupta bulunabilir.

Öteki çocuklar, mahalle aralarında topaca kamçı sallarken(ken), çatal dala lastik bağlar(ken), dut ağaçlarından dut toplarken ben deniz kıyısına kaçardım.

f. Zarf-fiil grubu, söz dizimi içinde zaman, tarz, sebep, şart, bağlama, karşılaştırma vb. işlevleriyle zarf görevi yapar.

Mübarek kanının izleri üzerinden yürüyerek kasabaya girdik.

Zarf-fiil grubunun şu örnekte cümlenin yüklemi olarak kullanıldığını görüyoruz.

Alemde gündüz gönlümüze işkencedir;

Bence bayram ufukta gün bitince.

g. Grubun vurgusu, zarf-fiilden önceki unsur üzerindedir⁹⁹.

⁹⁹ Leylâ Karahan, *age.*, s. 57 - 59

1.3.14 BİRLEŞİK – FİİL GRUBU VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Bir hareketi karşılamak veya bir hareketi tasvir etmek üzere yan yana gelen kelimeler topluluğudur. Bu işlevlerinden dolayı birleşik fiiller, “*bir hareketi karşılayan birleşik fiiller*” ve “*bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller*” olmak üzere ilk grupta incelenebilir.

A. Bir Hareketi Karşılayan Birleşik Fiiller

Bu birleşik fiiller, bir isim ile bir fiil unsurunun birleşmesinden meydana gelmiştir. Fiil, ya bir ana yardımcı fiildir, ya da sözlük anlamı dışında kullanılan bir başka fiildir.

A.1 Ana Yardımcı Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller

Özellikleri:

a. Bu tip birleşik fiillerde “*et -*, *ol-*, *yap-*, *eyle-*, *kıl-*, *bulun-*” yardımcı fiilleri kullanılır. Asıl unsur olan isim başta, yardımcı fiil sonda bulunur. Yardımcı fiil, bir çekim görevi yaparak anlamı üzerinde bulunduran isim unsurunu fiilleştirir.

İsim unsuru + yardımcı fiil = birleşik fiil

Dost + ol- = dost ol-

Yok + et- = yok et-

b. En işlek yardımcı fiiller, “*et-*” ve “*ol-*” fiilleridir. “*yap-*, *bulun-*” fiilleri de sıkça kullanılır. “*kıl-*” ve “*eyle-*” fiillerinin ise işlediği azalmıştır.

Şikayet et-, *memnun et-*, *hasta ol-*, *pişman ol-*, *kör ol-*, *spor yap-*, *var eyle-*, *mecbur kıl-*, *yazmış bulun-*

*Kar, gecedan beri **devam ediyordu**.*

*Paşanın sesini **duymaz oldum**.*

*Toprak ve orman kanunlarının meclisten geçip geçmediği üzerinde arkadaşlarla **tahminde bulunuyoruz**.*

Ne mümkün vazgeçsin bu sevdadan

*Bir kere **karar kıldık** bu hayalde.*

c. Tek başına kullanılmayan veya kullanıldıklarında asli şekillerini korumayan bazı isimler, yardımcı fiile bitişik yazılır:

sabret – (sabr> sabır), hallet – (hall>hal), hisset – (hiss>his), affet-(afv>af), zannet – (zann>zan)

*Ona, hastalığımdan pek az **bahsederim**.*

*Bu meçhul ümitler beni aldatırsa **mahvolacaktım**.*

d. Bu birleşik fiillerin isim unsuru, bir sıfat-fiil olabilir. Sıfat-fiil, “ol-“ ve “bulun-“ yardımcı fiilleriyle birleşir. Ol- “ un sıfat-fiillerle kurduğu birleşik fiillerde; -*mIş* ekli sıfat-fiiller, bitmiş, tamamlanmış bir hareketi, -(I)r / -Ar ekli sıfat-fiiller devam etmekte olan bir hareketi, -AcAk ekli sıfat-fiiller, nihayet halinde ifade edilen bir hareketi, sıfat-fiil görevinde de kullanabilen -yor ekli sıfat-fiiller ise, yakın geçmişte ortaya çıkan tamamlanmış veya devam etmekte olan bir hareketi karşılarlar.

*Ocaklar **yakılmaz oldu**.*

*Ses **gelmez oldu** bahçelerden.*

*O günden sonra her akşam sergilikten, güneşin battığı yere **bakar oldu**.*

*Böylece işleri **tamamlanmış oldu**.*

*Akşam onunla **konusacak oldu**, sonra vazgeçti.*

*Senin **gidiyor olman** düşüncemi değiştirmez.*

e. Bu birleşik fiillerde birden fazla isim unsuru bulunabilir.

mutlu, başarılı ol-

f. Bu birleşik fiillerin isim unsuru kelime grubu olabilir.

Gece yorgunluktan baygın düşünceye kadar gürültülü ve yaramazlık ederdim.

A.2 Diğer Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller

Özellikleri:

➤ Bazı birleşik fiillerde, “ol-, et-, kıl-, yap-,bulun-, başla-“ yardımcı fiilleri yerine asıl fiiller kullanılır. “Yol al-, para ye-, boş ver-, baş kaldır-, yol ver-, şehit düş-, kan kustur-, türkü tuttur-, el koy-, dış bile-, yatağa düş-“ örneklerinde olduğu gibi bu yapıda yer alan kelimelerden biri veya hepsi, ya sözlük anlamlarının kaybetmiş, ya da deyimleşmiştir.

*Ölüm **kol gezer** her yerde.*

*Bu dağlara **gönül verdi** Köroğlu.*

*İnsan, ağaçlar gibi **boy atmalıydı** kendi toprağında.*

*Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce **alır yol**.*

*Kadınlar, yaptıracakları kış elbiselerinin rengi hakkında ondan **fikir alıyorlardı**.*

*Derhal, benden bahsediliyormuş gibi **kulak kabarttım**.*

*Uzaktan davul sesi duyuldu mu, duyan işini bırakıp **kulak verir**.*

*Öğretmenin maddi ve manevi otoritesi buna **imkân da vermez.***

- Bu birleşik fiillerin isim unsuru, isim çekim eki alabilir.

Kendini kaybet- , hoşuna git-, deliye dön-, dile düş- göze çarp-, göze gir-, küplere bin-, canı sıkıl-

*Otuz sene içinde hiçbir an **ümidini kesmedi.***

***Sözünde durmadı** mavi gökler.*

*Bir gün yine bahçede arkadaşlar arsında beni **göklere çıkarıyordu.***

*Birkaç ay sonra **yollara düştü** Nebahat Hanım.*

*Dairenin yan kapısından çıkıp savuşmak **aklına geldi.***

*İntihara dair yeni tafsilat veren sabah gazetelerini de beraber **gözden geçirdiler.***

Ön sıraları süsleyen ağırbaşlı sınıf birincileri hemen işe koyulmuşlardı.

- Bu birleşik fiillerin bazılarında isim unsuru bir tamlayan ile genişler. Hatta bazen bu genişleme cümledeki bütün kelimeleri içine alabilir. Böyle cümleleri hem anlam, hem de şekil bakımından ayrı ayrı değerlendirmek gerekir.

*Annemi yabancı bir toprakta bıraktıktan sonra, İstanbul'a dönmek **babamın içine işlemiş.***

*Yabancılar tarafından ayıplanacak bir vefasızlıkla Hüseyin'i çabucak **yakadan silip atmıştım.***

- Grubun unsurları kelime grubu olabilir.

***Tası tarağı** + topla – (isim unsuru: tekrar grubu)*

- Grubun vurgusu, birinci unsur üzerindedir.

B. Bir hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller

Bu birleşik fiiller, zarf-fiil eki taşıyan bir fiil ile bir tasvir fiilinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Tasvir fiili, asıl fiile *yeterlik, ihtimal, tezlik, yaklaşma vb.* anlamlar katar.* Özellikleri:

- a. Bu birleşik fiiller, zarf-fiil eki taşıyan bir fiil unsuru ile bir tasvir fiilinden kurulur. Ana unsur başta, tasvir fiili sonda bulunur. Anlamı üzerinde bulunduran bu unsur –A, -I, -Ip zarf-fiil eklerinden birini taşır.

fiil + zarf –fiil eki + yardımcı fiil = birleşik fiil

koş + a + bil- = koşabil-

* Asıl eylemin kılınış çeşidini gösterdiği için *betimsel, deskriptif* eylem de denir (Eker:2005, 475).

yaz + ı + ver- = yazıver-

gez + ip + dur- = gezip dur-

- b. “bil-,ver-, dur-, gel- git-, kal-, koy-, gör-, yaz-“ yardımcı fiilleri asıl fiile yeterlik, ihtimal, tezlik, devamlılık, beklenmezlik, yaklaşma gibi anlamlar kazandırır. Eker (2005:475) benzer maddeleri ve örnekleri sıralamıştır.

bil -: yeterlilik, ihtimal (yazabil-, okuyabil-)

ver- : tezlik, kolaylık (yapıver-, gidiver-)

git-, koy-, gör-, dur-: devamlılık (sürüp git-, gide koy, yalvara- gör, oturup dur-)

gel-, kal-: beklenmezlik (çık gel-, şaş kal-)

yaz-: yaklaşma (düş yaz-)

Gün doğmayabilir bir daha.

Yemyeşil oluvermiş ağaçlar.

Bekir kalakaldı.

Ne dönüp duruyor havada kuşlar.

Gide koy. (Gitmeye devam et)

Öleyazdı. (Az daha ölecekti).

- c. Bazı birleşik fiillerin birinci unsuru, bir kip eki taşır. Bu kip eki zarf-fiil ekinin yerini tutar.

Selim'in hiç uykusu yoktu, dolandı durdu sokaklarda.

- d. Bu birleşik fiillerin birinci unsuru bir kelime grubu olabilir.

Maviliği büyüdüğü ve yaklaştığını yarım yamalak fark ede + biliyordu.

- e. Grubun vurgusu birinci unsur üzerindedir.

- f. “başla-, çalış-, iste-“ gibi aslında yardımcı fiil olmayan bazı fiiller, “-mAyA başla-, -mAk iste-, -mAyA çalış-“ kalıpları içinde yardımcı fiil olarak da kullanılır ve birlikte kullanıldığı hareket isimlerini tasvir eder.

Sert adımlarla kapının önünde gezinmeye başladı.

Senelerden beri içimde birikmiş duyguları söylemek istedim.

*Rüyayı hatırlamaya çalışıyordum*¹⁰⁰

¹⁰⁰ Leylâ Karahan, *age.*, s. 73 - 79

İKİNCİ BÖLÜM

2. TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Bu çalışmada, 2007–2008 eğitim-öğretim yılında kullanılan 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitapları kelime grupları açısından incelendi. 6. sınıf Türkçe ders kitabı Koza Yayın Dağıtım A.Ş., 7. sınıf Türkçe ders kitabı Pasifik Yayınları ve 8. sınıf Türkçe ders kitabı MEB Yayınları tarafından hazırlanmıştır. Kelime gruplarının tespitinde Leylâ Karahan'ın “Türkçede Söz dizimi” adlı eseri esas alınmıştır. Karahan'ın tasnifini yaptığı bu gruplar: “ **isim tamlaması, sıfat tamlaması, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil grubu, kısaltma grupları-isnat grubu, yükleme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu, eşitlik grubu, diğer kısaltma grupları**” başlıkları altında incelemeye konu olmuştur. İncelenen kitaplardan 6. ve 7. sınıf ders kitapları yeni Türkçe dersi öğretim programına göre ve 8. sınıf ders kitabı ise eski öğretim programına göre hazırlanmıştır.

6., 7. ve 8. sınıf ders kitaplarında kelime grupları açısından incelemesi yapılan metinler sırasıyla aşağıdaki gibidir:

6. Sınıf Ders Kitabındaki İncelenen Metinler

- 1) TÜRKİYE (Adil Turan)
- 2) ESKİCİ (Refik Halit Karay)
- 3) SEVGİ PAYLAŞTIKÇA ÇOĞALIR (Nuray Bartoschek)
- 4) ATATÜRK (Ahmet Kapulu)
- 5) ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ (Muhammed Şahin)
- 6) KADIN ULUSUN TEMELİDİR (İsmet Kür)
- 7) ALO....GRAHAM BEL (Ülker Köksal)
- 8) GELECEĞİN DÜNYASI (Ruth Musgrave)
- 9) EDİSON (Güner Ümit)
- 10) PULSUZ DİLEKÇE (Atalay Yörükoğlu)
- 11) AH ŞU GENÇLER (Turgut Özakman)
- 12) LA FONTEN ORMAN MAHKEMESİNDE (Yalvaç Ural)
- 13) ORMANDA SABAH (Kemal Günen)

- 14) SÜPERMEN İSTANBUL'A DÜŞTÜ (Muzaffer İzgü)
- 15) ZERDALİ AĞACI (Cahit Külebi)
- 16) PRENSİ OLMAYAN MASAL KİTABI (Fatih Erdoğan)
- 17) ÖZGÜN BİR KONU ARANIYOR (Melsa Tekerli)
- 18) KİTAPLARIMIN CUMHURİYETİNDE (Halim Yağcıoğlu)

7. Sınıf Ders Kitabındaki İncelenen Metinler

- 1) ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NİN IŞIĞI ALTINDA ÇOCUĞUN EĞİTİM HAKKI (Emine Akyüz)
- 2) HİROŞİMALI MASAHI Nİİ (Oktay Akbal)
- 3) HAYAL ÇOCUK (Niyazi Birinci)
- 4) OKUMAK İSTİYORUM (Ayşegül Çelepoğlu)
- 5) ATATÜRK'Ü TANIMAK (Komisyon)
- 6) ATATÜRK'ÜN TÜRK DİLİNE VERDİĞİ ÖNEM (Ahmet Mumcu)
- 7) ATATÜRK'Ü ALTINLA SATIN ALMAK İSTEYEN MAREŞAL (Kılıç Ali)
- 8) ATATÜRK KURTULUŞ SAVAŞI'NDA (Cahit Külebi)
- 9) RENKLER (Korhan Koçak)
- 10) YUKARIDA NE VAR NE YOK? (Billy Aronson)
- 11) HAMILTON ADASI (Gülten Dayıoğlu)
- 12) ADINI GÖKLERE YAZDIRAN ÇOCUK (Vehbi Belgil)
- 13) ÇOCUKLUK (Cevdet Kudret Solok)
- 14) NEŞE (Hasan Ali Yücel)
- 15) DOSTLUĞUN DEĞERİ (Beydeba)
- 16) ÇOCUKLUK AŞKI (Ceyhun Atuf Kansu)
- 17) ALIŞKANLIK (Montaigne)
- 18) MEHMET OKUR (Günseli Mındıkoğlu)
- 19) BALIKÇIL (La Fonten)
- 20) GÖRME ANLAMA MERAKI (Sabri Esat Siyavuşgil)
- 21) MİLLİ KÜLTÜRÜN ÖNEMİ (İrem Türkyılmaz)
- 22) ÇEKOSLOVAKYA TÜRKLERİ (Yılmaz Çetiner)
- 23) NAZAR BONCUĞU (Oya Ayman)
- 24) YURDUMUZDA VE ORTA ASYA'DA NEVRUZ KUTLAMALARI (Aslı Bolatkale)

8.Sınıf Ders Kitabındaki İncelenen Metinler

- 1) İHTİYAR ÇİLINGİR (Memduh Şevket Esendal)
- 2) YENİ MEKTUP ALDIM GÜL YÜZLÜ YARDAN (Âşık Veysel Şatıroğlu)
- 3) DENİZYILDIZININ ÖYKÜSÜ (Anonim)
- 4) TANIDIĞIM ÇOCUKLARDAN RÜSTEM (Halide Edip Adıvar)
- 5) TÜRKİYEM (Nedim Uçar)
- 6) ERZURUM (Ahmet Hamdi Tanpınar)
- 7) MAVİ MAVİYDİ GÖKYÜZÜ (Ahmet Hamdi Tanpınar)
- 8) VATAN TÜRKÜSÜ (Fazıl Hüsnü Dağlarca)
- 9) BİR GEMİ (İlhan Tarus)
- 10) GÜZEL TÜRKÇE (Kazım Nami Duru)
- 11) BABAMIN VERDİĞİ CEZA (Ercüment Ekrem Talu)
- 12) KÜFE (Mehmet Akif Ersoy)
- 13) AMELİYATHANE (Peyami Safa)
- 14) MİLLET (Mustafa Kemal ATATÜRK)
- 15) KÜÇÜK AĞA’NIN MUTLULUĞU (Tarık Buğra)
- 16) SAKARYA TÜRKÜSÜ (Necip Fazıl Kısakürek)
- 17) UÇUN KUŞLAR (Rıza Tevfik Bölükbaşı)
- 18) ONUNCU YIL NUTKU (Mustafa Kemal ATATÜRK)
- 19) ATATÜRK’ÜN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ (Komisyon)
- 20) NEŞE (Hasan Ali Yücel)
- 21) KUŞYEMİ (Reşat Nuri Güntekin)
- 22) FETİH MARŞI (Arif Nihat Asya)
- 23) ÖĞRETMENE SAYGI (Mehmet Rauf İnan)
- 24) ATATÜRK VE KURTDERELİ (Kani Sarıgöllü)
- 25) İSTANBUL’U DİNLİYORUM (Orhan Veli Kanık)
- 26) AHLAK (Nurullah Ataç)
- 27) THOMAS EDISON (Yeni Resimli Bilgi Ansiklopedisi)
- 28) SU (Yaşar Kemal)
- 29) TÜRK KÖYLÜSÜ (Nazım Hikmet Ran)
- 30) DİNLEMEK ÜZERİNE (Haldun Taner)
- 31) KİTAP ÇAĞI GEÇTİ Mİ? (İlhan Selçuk)

- 32) ATASÖZLERİ – ÖZDEYİŞLER (VECİZELER)
- 33) ATATÜRK DİYOR Kİ (Atatürk)
- 34) ANKARA'DA HACETTEPE (Mehmet Önder)
- 35) İLK UÇAN İNSAN: HEZARFEN AHMET ÇELEBİ (Uzay Ansiklopedisi)
- 36) TİYATRO VE GENÇLİK (Mehmet Kaplan)
- 37) ÜÇ ELMA (Eflatun Cem Güney)
- 38) OĞUZ HAN DESTANI (Yılmaz Öztuna)
- 39) ALİ KUŞÇU (Uzay Ansiklopedisi)
- 40) MASAL ÇAĞI (Ali Akbaş)
- 41) EĞER GENÇLİK BİLSEYDİ (Şevket Rado)
- 42) DEMOKRASİ VE HÜRRİYET (Mustafa Kemal ATATÜRK)
- 43) KOŞMA (Karacaoğlan)
- 44) TASMALI GÜVERCİN (Beydeba)
- 45) TATLI DİL (Şevket Rado)
- 46) BİR YOLCUYA (Necmettin Halil Onan)
- 47) YURT (Cahit Külebi)
- 48) BİR TANIŞMA (Mithat Cemal Kuntay)
- 49) ATATÜRK'ÜN MİLLİ EĞİTİM KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ (Arif hikmet Par – Agâh Önen)
- 50) SON KUŞLAR (Sait Faik Abasıyanık)
- 51) BÜYÜK SÖYLEV (Komisyon)
- 52) ŞİİRİMİZDE ANA (Yavuz Bülent Bakiler)
- 53) ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ (Nutuk)
- 54) BAMSİ BEYREK'E AD KONULMASI (Dede Korkut Hikâyeleri)
- 55) BURSA'NIN GERİ ALINMASI (Hamdullah Suphi Tanrıöver)
- 56) FATİH'İN AÇIKLAMALI VASIYETİ (Melek Akyol)
- 57) BİR BABANIN MEKTUBU (Edmondo do Amicis)
- 58) BİR YER DÜŞÜNÜYORUM (Ziya Osman Saba)

Yukarıda adı geçen metinler incelenmiş ve 6.sınıf ders kitabında **3530**, 7.sınıf ders kitabında **6597** ve 8.sınıf ders kitabında **7546** olmak üzere toplam **17673** kelime grubu tespit edilmiştir. Bu kelime gruplarının sayıları, yüzdelikleri ve toplam kelime gruplarına oranları **Şekil 1**'deki gibidir:

Şekil 1: 6.7. ve 8. sınıf Türkçe Ders Kitabı Kelime Grupları Dağılım Tablosu

KELİME GRUBU TÜRÜ	KELİME GRUPLARININ SAYISI			TOPLAM KELİME GRUPLARINA ORANI %		
	6.SINIF	7.SINIF	8.SINIF	6.SINIF	7.SINIF	8.SINIF
İSİM TAMLAMASI	606	1278	1196	3,42	7,23	6,76
SIFAT TAMLAMASI	1140	2423	2938	6,45	13,71	16,62
SIFAT-FİİL GRUBU	222	446	416	1,25	2,52	2,35
ZARF-FİİL GRUBU	216	364	403	1,22	2,05	2,28
İSİM-FİİL GRUBU	144	340	249	0,81	1,92	1,40
TEKRAR GRUBU	105	67	144	0,59	0,37	0,81
EDAT GRUBU	329	312	639	1,86	1,76	3,61
BAĞLAMA GRUBU	151	383	234	0,85	2,16	1,32
UNVAN GRUBU	15	57	69	0,08	0,32	0,39
BİRLEŞİK İSİM GRUBU	66	85	145	0,37	0,48	0,82
ÜNLEM GRUBU	47	7	37	0,26	0,03	0,20
SAYI GRUBU	4	10	19	0,02	0,05	0,10
BİRLEŞİK FİİL	419	692	943	2,37	3,91	5,33
KISALTMA GRUBU	66	133	114	0,37	0,75	0,64
TOPLAM: 17673	3530	6597	7546	19,98	37,32	42,69

Şekil 1'e bakıldığında, 6., 7. ve 8. sınıflarda en fazla kullanılan kelime gruplarının **sıfat** ve **isim tamlamaları** olduğu görülür. **Sıfat tamlamalarının** toplam kelime gruplarına oranı 6. sınıf için % 6,45, 7. sınıf için % 13,71 ve 8. sınıf için % 16,62'dir ki

bu da **sıfat tamlamalarının** en çok tüm üç kitapta en çok geçen kelime grubu olduğunu gösterir.

İsim tamlamaları, tüm kelime gruplarına olan 6. sınıf için % 3,42, 7. sınıf için % 7,23 ve 8. sınıf için % 6,76 oranlarıyla **sıfat tamlamalarından** sonra en çok bulunan kelime grubu olduğunun göstergesidir. Yine isim tamlamalarının 7. sınıf kitabında fazlaca kullanıldığı okunabilir.

En az kullanılmış olan kelime grupları da sırasıyla **sayı**, **ünlem** ve **unvan gruplarıdır**. En fazla sıfat-fiil ve isim-fiil gruplarına da 7.sınıf kitabında rastlanır. En fazla zarf-fiille de 8. sınıf kitabında karşılaşılır. **Ünlem grubu** 7. sınıf kitabında % 0,03 oranıyla yok denecek kadar az kullanılmışken, aynı durum yine 6. sınıf kitabında % 0,02 ile **sayı grubu** için geçerlidir.

6., 7. ve 8. sınıf kitaplarında yer alan metinler üzerine yapılan analiz sonuçları, her sınıf için ayrı ayrı ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçları ifade eden grafikler ile tespit edilen tüm kelime grupları aşağıdaki başlıklar altında verilmiştir.

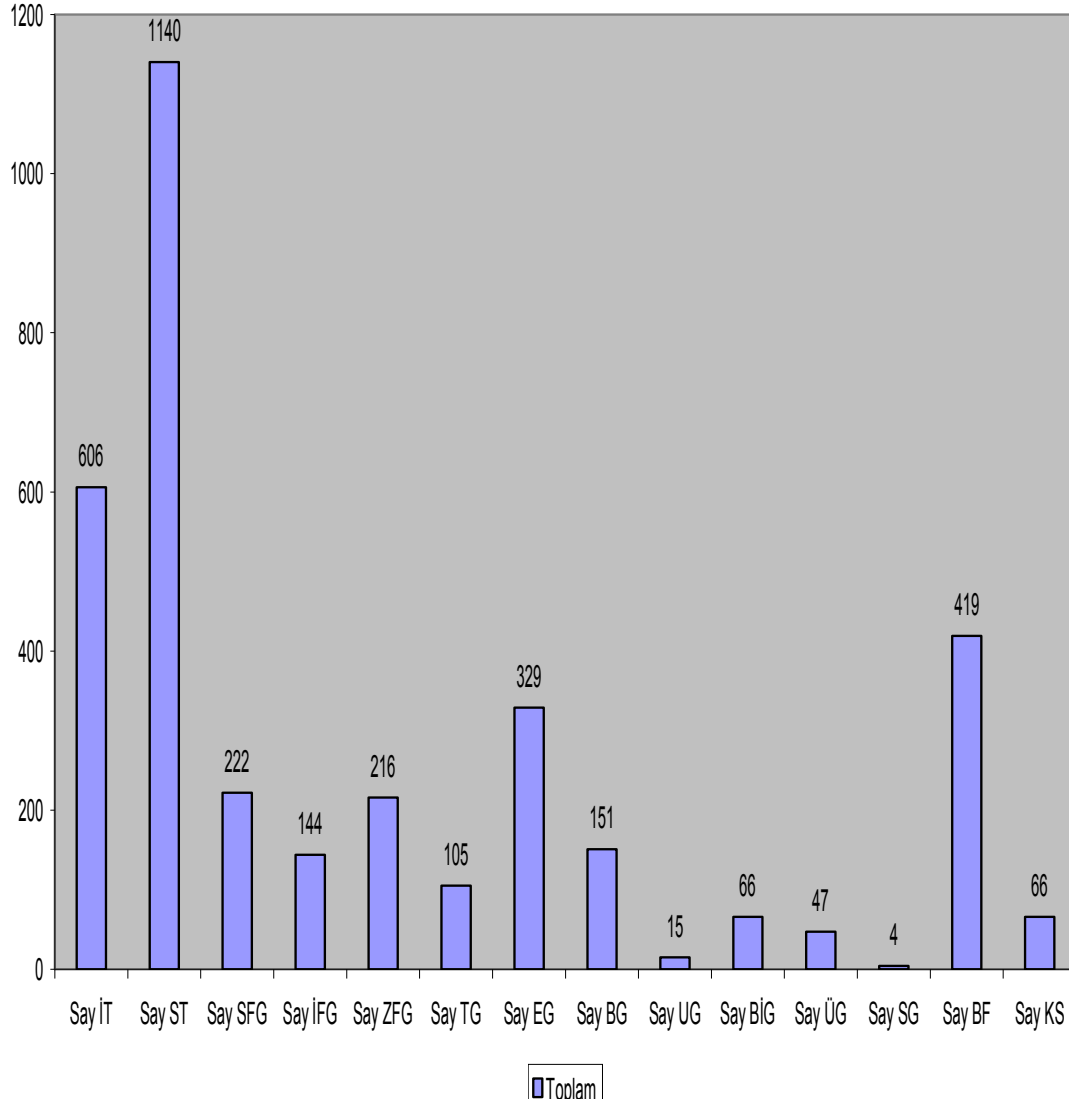
2.1 6. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

2007–2008 eğitim-öğretim yılında kullanılan yeni programa göre hazırlanmış olan 6. sınıf Türkçe ders kitabında 6 tema başlığı altında verilmiş olan toplam 18 okuma metni 14 kelime grubu açısından incelenmiştir. Bu kelime gruplarından **isim tamlamaları**: belirtili ve belirtisiz **isim tamlamaları** olarak, **tekrar grupları**: aynı kelimenin tekrarıyla oluşan **tekrar grupları**, yakın anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan **tekrar grupları** ve zıt anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan **tekrar grupları** olarak, **birleşik fiiller**: bir hareketi karşılayan **birleşik fiiller** ve bir hareketi tasvir eden **birleşik fiiller** olarak, **kısaltma grupları** ise **isnat grubu**, **yükleme grubu**, **yönelme grubu**, **bulunma grubu**, **uzaklaşma grubu**, **vasıta grubu**, **eşitlik grubu** ve **diğer kısaltma grupları** olmak üzere alt başlıklar halinde incelenmiştir.

Ayrıca, **sıfat-fiil**, **isim-fiil** ve **zarf fiil grupları** oluşturuldukları eklere göre ayrı ayrı tespit edilmiş ve çalışmada bu şekilde aktarılmıştır. **Bağlama** ve **edat grupları** da

çeşitlerine göre belirlenmiş ve sayısal ifadeleri çıkarılmıştır. 6. sınıf kitabına ait kelime grupları grafiği **Şekil 2**'deki gibidir:

Şekil 2: 6. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kelime Grupları Grafiği

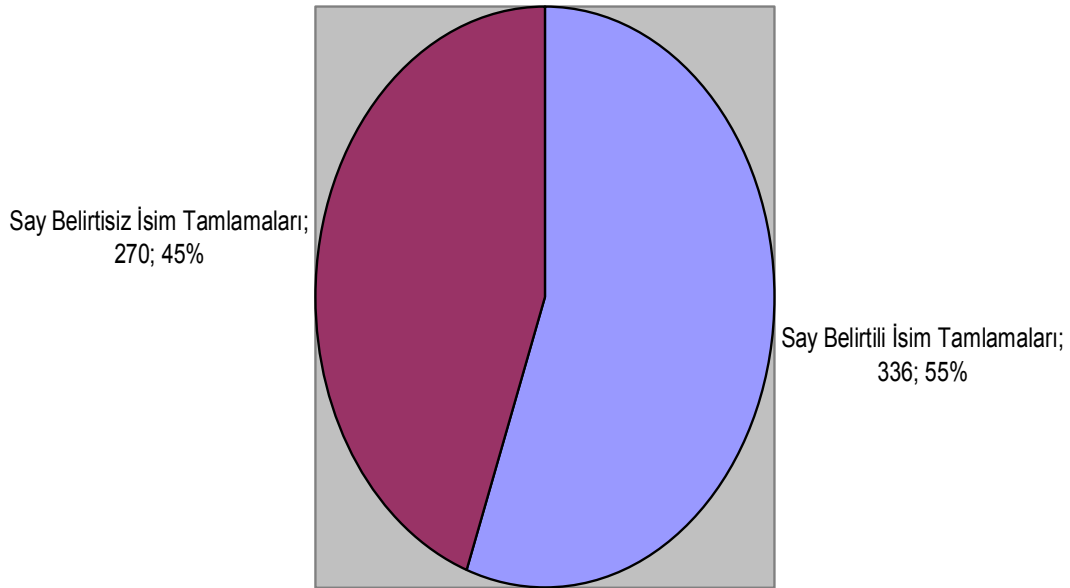
Yapılan analizler sonucunda, 6.sınıf ders kitabında toplam 3530 kelime grubu tespit edilmiştir ve bu kelime gruplarının toplam kelime gruplarına oranı % 19,98'dir. Bu oranla 6. sınıf ders kitabının diğer kitaplar arasında (7. ve 8. sınıf kitapları) en az kelime grubuna sahip olduğu görülür. Bu da normaldir, çünkü hem kitabın içerdiği metin sayısı daha azdır hem de metinler 6. sınıf öğrenci yaş grubuna göre hazırlandığından daha kısadır.

Şekil 2'deki grafikte yer alan kelime grupları arasında 1140 kelime grubuyla **sıfat tamlamaları** önce gelmektedir. **Sıfat tamlamalarının** 6. sınıfa ait diğer kelime gruplarına oranı % 33 ve üç kitaptaki toplam kelime gruplarına(17673 kelime grubu) oranı ise % 6,45'dir. 4 kelime grubu ve grafikteki diğer kelime gruplarına olan % 0,11'lik oranıyla **sayı grubu** en az kullanılmış kelime grubudur.

6. sınıf ders kitabında tespit edilmiş ve **Şekil 2**'de grafiği verilmiş olan kelime grupları, sayısal ifadeleri ve kullanım özellikleri alt başlıklar halinde aşağıda tek tek verilmiştir:

2.1.1 İSİM TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 3: 6. sınıf Ders Kitabında Yer Alan İsim Tamlamaları Grafiği

6.sınıf ders kitabında 336 tanesi belirtili isim tamlaması, 270 tanesi belirtisiz isim tamlaması olmak üzere toplam 606 isim tamlaması tespit edilmiştir. Bu isim tamlamalarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 18 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 3,42'dir. İsim tamlamaları, 6. sınıf kelime grupları arasında sıfat tamlamalarından sonra en fazla kullanılmış olan kelime grubudur.

İsim tamlamaları iyelik ekli bir unsurun, iyeliğin işaret ettiği bir başka unsuruyla bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bu tamlamada ana unsur sonda bulunur. Birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır.

Halasının (ty) *yanına* (tn) (s. 16)

Gözlerimin (ty) *içine* (tn) (s. 23)

Bizim ailenin (ty) *birer bireyi* (tn) (s. 22)

İsim tamlamalarında birinci unsurun ikinci unsurla bağlantısı, zamirlerde ekli, isimlerde ise ekli veya eksizdir. Tamlamanın ikinci unsuru daima iyelik eki taşır:

İsim unsuru(+ ilgi hâli eki) + isim unsuru + iyelik eki = isim tamlaması

Ev + in + avlu + (s)u = Evin avlusu (s. 19)

O + (n)un + idealizm + i = Onun idealizmi (s. 31)

Vatan + sevgi + (s)i = Vatan sevgisi (s. 31)

İncelenen tüm metinlerde isim tamlamalarının unsurlarının hem **tek kelimeden** hem de **kelime gruplarından** oluşabildiği görülmüştür:

Gözlerinin (ty) *akına* (tn) (s. 19) (Her iki unsur da tek kelimeden oluşmuştur)

Filistin'in (ty) *ücre bir kasabasına* (tn) (s. 16) (tamlanan: sıfat tamlaması)

Yabancı düşünürlerin (ty) *eserlerini* (tn) (s. 28) (tamlayan: sıfat tamlaması)

Sevgi zincirinin (ty) *sağlam bir halkası* (tn) (s. 24) (tamlayan: isim tamlaması, tamlanan: sıfat tamlaması)

Türkiye Cumhuriyeti'nin (ty) *kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı* (tn) (s. 27) (tamlayan: isim tamlaması, tamlanan: bağlama grubu)

Tanık olmanın (ty) *mutluluğuyla* (tn) (s. 24) (tamlayan: isim-fiil grubu)

Türklerin (ty) *yoğun olarak bulunduğu* (tn) (s. 27) (tamlanan: sıfat-fiil grubu)

Kulaktan kulağa (ty) *oyununu* (tn) (s. 40) (tamlayan: kısaltma grubu)

Yeni Türkiye'yi modernleştirmek (ty) *amacı* (tn) (s. 31) (tamlayan: isim-fiil grubu)

Tamlanan unsuru **sıfat-fiil** veya **sıfat-fiil grubu** olan isim tamlamalarının tamlayan unsurunun **ilgi hâli eki** taşıdığı görülür:

Gözlerinin / dolduğunu (s. 21)

Dayısının / yaşadığı (s. 28)

Onun / düşüncelerini iyice geliştirdiği (s. 28)

Annesinin / armağan ettiği (s. 46)

Onun / zeki bir çocuk olmadığı (s. 46)

İsim tamlamalarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlelerin ögeleri olarak ise **özne**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevlerini üstlendiği tespit edilmiştir:

Atatürk'ün doğum tarihi, ay ve gün olarak bilinmemektedir (s. 27) (isim/özne)

Selanik halkının büyük bir çoğunluğu, Türklerden, Yahudilerden ve Rumlardan oluşuyordu (s. 27) (isim/özne)

Bu iki memleket de tarihten çok önceki yıllardan beri *Türk memleketleridir* (s. 32) (isim/yüklem)

Düş Robotu ise *sahnenin öteki köşesinde*, çocuklara kendini göstermemeye çalışarak onları şaşırtmaya çalışacaktır (s. 37) (zarf / yer tamlayıcısı)

Küçük bir telefon oyunu yaptım (s. 40) (isim/ nesne)

Senin bize cömertçe sunduğun sevgiyi, şimdi ben yeni kardeşlerime sunmaya çalışıyorum (s. 24) (sıfat/ nesne)

Bir akşam üzeri, eşimle birlikte kent merkezinde yürürken tam karşımızdan bize doğru yürümekte olan şık giyimli bir delikanlıyla göz göze geldim (s. 23) (zarf tümleci)

Kadın *ulusun temelidir* (s. 32) (yüklem)

6. sınıf ders kitabında toplam 336 belirtili isim tamlaması yer almaktadır. Belirtili isim tamlamasının 6. sınıf isim tamlamalarına oranı % 55 toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,90'dır.

Belirtili isim tamlamalarının birinci unsuru ilgi hâli eki taşıyan tamlamalar halinde olduğu görülmüştür:

Sevgi zinciri(n)in (ty) *sağlam bir halkası* (tn) (s. 24)

Süpermen'in (ty) *gözü* (tn) (s. 71)

Mustafa Kemal Atatürk'ün (ty) *en büyük ideali* (tn) (s. 31)

Ayrıca belirtili isim tamlamalarının unsurlarının **yer değiştirebildiği** (özellikle şiirlerde), unsurları arasına **başka unsurlarda** girebildiği ve **tamlayan unsurunun** da **belirtili isim tamlamasından** oluştuğu gibi durumlar da gözlenmiştir:

Bileğini (tn) yakaladı *Süpermen'in* (ty) (s. 72)

Elini yüzünü (tn) yıkadı *Süpermen'in* (ty) (s. 73)

Onun (ty) "Ben, gerektiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk milletine canımı vereceğim" *sözü* (tn) (s. 30)

Onun (ty) da katı, nasırlaşmış *yüreği* (tn) (s. 21)

Bir insanın (ty) "kendi kendini" yetiştirmesinin mümkün olduğu *savını* (tn) (s. 46)

Menekşelerim (tn) *benim* (ty) (s. 89)

6. sınıf ders kitabında toplam 270 belirtisiz isim tamlaması yer almaktadır. Belirtisiz isim tamlamasının 6. sınıf isim tamlamalarına oranı % 45 toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,52'dir.

Belirtisiz isim tamlamalarının birinci unsurunda **ilgi hali eki bulunmadığı** ve bu tamlamaların belirsiz, genel bir nesneyi, bir türü karşıladığı görülmüştür:

El Ø (ty) *ayası* (tn) (s. 19)

Mahalle Ø (ty) *mehtebine* (tn) (s. 28)

Güzel bir Ankara Ø (ty) *gecesi* (tn) (s. 32)

Seçmek ve seçilmek Ø (ty) *hakkını* (tn) (s. 34)

Toprak, su ve ağaç Ø (ty) *kompozisyonu* (tn) (s. 68)

2.1.2 SIFAT TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 1140 **sıfat tamlaması** tespit edilmiştir. Bu sıfat tamlamalarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 33 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 6,45'dur. Sıfat tamlamaları, 6. sınıf kelime grupları arasında en fazla kullanılmış olan kelime grubudur.

Sıfat tamlamaları, bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelenmesi veya belirtilmesi şeklinde oluşmuştur:

Sıfat unsur + isim unsur = sıfat tamlaması

Kızgın + güneş = kızgın güneş (s. 17)

Bütün + ayakkabılar = Bütün ayakkabılar (s. 21)

İki unsurun da gruplaşmayı sağlayan **herhangi bir ek taşımadığı**, unsurlarının **birinin** veya **hepsinin kelime grubu** olabileceği görülmüştür.

Küçük Ø Hasan Ø (s. 16)

omuz omuza yatan / insanlarına (s. 11) (sıfat unsur: sıfat-fiil grubu)

Yeni otomobil boyası gibi / aynamsı bir cila (s. 17) (sıfat unsur: edat grubu, isim unsur: sıfat tamlaması)

Göz alabildiğine uzanan / bir düzlüğe (s. 17) (sıfat unsur: sıfat-fiil grubu, isim unsur: sıfat tamlaması)

Bu / cehennem bucağına (s. 20) (isim unsur: belirtili isim tamlaması)

Bütün / duygu ve düşüncelerimi (s. 51) (isim unsur: bağlama grubu)

Kâh ağaçlara şarkı söyleyen kâh kıyı yosunlarıyla ve çakıl taşlarıyla oynayıp şakalaşan / sonsuz bir neşe (s. 68) (sıfat unsur: bağlama grubu, isim unsur: sıfat tamlaması)

Sıfat tamlamalarının oluşumunda, ismi niteleyen aynı türden **birden fazla sıfat unsur** bulunabildiği veya **birden fazla isim unsurunun** da bir sıfat unsur ile nitelenebildiği görülmüştür:

Çok uzun bacaklı, çok uzun boylu, sırtları kabarık, kambur / hayvanlar (s. 17)

Üst üste gelen / yenilgiler ve isyanlar (s. 28)

Sonsuz / hürriyet ve bağımsızlık aşkıdan (s. 31)

Vatanı kurtaran, hür ve bağımsız / Türkiye idealini (s. 31)

Yüksek / vasıf ve kabiliyetler (s. 31)

Sıfat tamlamaları söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi ve cümlelerin öğeleri olarak **özne**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevi görmektedir.

Hem çiçek açmış hem yemişlerle donanmış güzel , ıslak bahçeler de tükendi (s. 17) (özne)

Siz büyüyüp elinize mesleğinizi aldığınız zaman da çevrenizde mutlaka sizin sevginize ve ilginize gereksinme duyan yeni kardeşleriniz olacaktır (s. 23) (zarf tümleci, özne)

Sen üçümüz için de bir masal kahramanıydın (s. 24) (yüklem)

Göz alabildiğine uzanan bir düzlüğe çıkmışlardı (s. 17) (yer tamlayıcısı)

Bir gün halası sokaktan bağırarak geçen bir satıcıyı çağırdı (s. 19) (zarf tümleci, nesne)

Aynı mahallede oyun oynadığınız bir komşu çocuğudur (s. 23) (yüklem)

Gece yatağa yattığımız zaman üçümüz de senin sağlığın ve mutluluğun için dua ediyorduk (s. 24) (zarf tümleci)

Bize cömertçe sunduğun sevgiyi, şimdi ben “yeni kardeşlerime” sunmaya çalışıyorum (s. 24) (nesne, yer tamlayıcısı)

Halasının yanındaki kadınlar da sarıldılar, söyleştiler, güleştüler (s. 17) (özne)

Bu dönem, onun düşüncelerini iyice geliştirdiği bir dönemdir (s. 28) (özne, yüklem)

“Anadil (s. 19)” “Başparmağını (s. 45)” “Karakış (s. 78)” gibi sıfat tamlaması kuruluşunda olan **birleşik kelimelere** de rastlanılmıştır.

2.1.3 SIFAT-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 222 **sıfat-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu sıfat-fiil gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 6 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,25’dir.

Sıfat-fiil grupları, bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurularak oluşturulmuştur. Ana unsurun genellikle sonda olduğu bu gruplarda yüklem görevi yapan sıfat-fiilin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle tamamlanmıştır, ancak grup içerisinde iyelik eki taşıyan öznenin çok az kullanıldığı görülmüştür:

Ailesi (ö) *olmayan* (y) (s. 22)

Tıpkı çenesindeki sakalı (bln) / *andıran* (y) (s. 19)

Bu okulu (bln) *1899 yılında* (z) *bitiren* (y) (s. 28)

Büyük bir düzen içinde (z) *sürüp giden tartışmada* (yt) *söz* (bsn) *almayan* (y) (s. 33)

Sokaktan (yt) *bağırarak* (z) *geçen* (y) (s. 19)

Bu yeşil kubbede (yt) *yankılar* (bsn) *yapan* (y) (s. 67)

Şu dünyada (yt) *en son* (z) *göreceğim* (y) (s. 71)

Bütün alaka ve sevgiyi (bln) *üzerine* (yt) *çeken* (y) (s. 65)

Toprak ananın bağrından (yt) *yeşil bir deniz gibi* (z) *coşup taşan* (y) (s. 65)

Ortak bir sıfat-fiille kurulmuş olan bazı gruplarda sıfat-fiilin tekrar edilmediği görülmüştür:

Eli kalem / , *eli kazma* / , *eli kürek* / *tutan* (s. 11)

Sevgiye / , *şefkate* / , *merhamete* / *uzayan* (s. 89)

Erdeme / , *mutluluğa* / *açılan* (s. 88)

Onca şişelerin / , *petlerin* / , *naylon torbaların* / , *sebze artıklarının* / , *lahana kabuklarının* / , *kâğıt parçalarının* / *yüzdüğü* (s. 70)

Sıfat-fiil gruplarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **özne** görevi gördüğü belirlenmiştir, ancak yüklem, nesne ve yer tamlayıcısı görevi gören sıfat-fiil gruplarına rastlanmamıştır:

Asıl konuşan Hasan'dı (s. 21) (isim / özne)

Yetiştirme yurdunda yaşayan çocuklar (s. 22) (sıfat)

Onun düşüncelerini okumuş gibi bağırıyor prensese (s. 81) (zarf)

Bu gruplar **-An**, **-DIK**, **-EcEK**, **-mİş**, **-Ar**, **-mAz** eklerinden birini içeren sıfat-fiil unsuruyla oluşmuştur. Sıfat-fiillerin büyük çoğunlukla (134 kelime grubu) **-An** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 4: 6. sınıf Sıfat-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

Sıfat-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-An	134
-DIK	59
-EcEK	10
-mİş	16
-Ar	1
-mAz	2

Ailesi olmayan (s. 22)

*Annemin bana verdiğ*İ** (s. 22)

*Bana verebileceğ*İ*niz* (s. 23)

Hem çiçek açmış hem yemişlerle donanmış (s. 17)

İşe yarar (s. 82)

Vatanın bölünmez (s. 31)

2.1.4 İSİM-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 144 **isim-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu isim-fiil gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 4 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,81'dir.

İsim-fiil grupları, **-mAk**, **-mA** ve **-İş** eklerinden birini içeren isim-fiil unsuruyla oluşmuştur. İsim-fiillerin büyük çoğunlukla (69 kelime grubu) **-mA** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 5: 6. sınıf İsim-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

İsim-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-mAk	64
-mA	69
-İş	11

Deri parçalarını pis suya koyup ıslatış (s. 19)

Türk milletini ebedî hayatta yaşatmak (s. 30)

Vatanı ve milleti için canını feda etmek (s. 30)

Bilim ve sanata önem verme (s. 31)

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda içinde bulunduğu durumu yakından gözleme (s. 27)

Ana unsurun bir hareket ismi olduğu ve genellikle sonda olduğu bu gruplarda yüklem görevi yapan hareket isminin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle tamamlanmıştır.

Türk milletini (bln) ebedî hayatta (yt) yaşatmak (y) (s. 30)

Daha sonra (z) okula (yt) devam etmek (y) (s. 28)

Ağzına (yt) bir avuç çivi (bsn) dolduruş (y) (s. 19)

Sayfaları gözden geçirirken (z) haberleri (bln) okumak (y) (s. 45)

Çocuklara (yt) kendini (bln) göstermeme (y) (s. 37)

Robotun (ö) ortalığı (bln) temizlemesi (y) (s. 43)

Ortak bir isim-fiille kurulmuş bazı gruplarda, isim-fiilin tekrar edilmediği görülmüştür:

Bu coşkuyu /, bu mutluluğu /, bu iç huzurunu / yaşamak (s. 24)

Korkutup sindirerek /, suçluluk duygusu aşılayarak / uslandırmaya (s. 52)

Bütün şu kitapları /, ansiklopedileri /, dergileri / karıştırmaya (s. 86)

İsim-fiil gruplarının söz dizimi içinde isim görevi, cümlenin öğeleri olarak ise **özne**, **yüklem**, **nesne** ve **yer tamlayıcısı** görevi üstlendiği tespit edilmiştir.

Atatürk'ün doğum tarihi, ay ve gün olarak bilinmemektedir (s. 27) (yüklem)

Bağnazlığa, boş inançlara, diğer bir deyişle akıl dışı düşüncelere karşı çıkarak bugünkü çağdaş Türkiye'nin kurulmasını ve gelişmesini sağladı (s. 29) (nesne)

Mustafa Kemal'in en büyük ülkülerinden birisi de millî birlik ve beraberlik içerisinde vatanın bölünmez bütünlüğünü sonsuza dek yaşatmaktı (s. 31) (yüklem)

Düş Robotu ise sahnenin öteki köşesinde, çocuklara kendini göstermemeye çalışarak onları *şaşırtmaya* çalışacaktır (s. 37) (yer tamlayıcısı)

Çok geç yürümeye ve konuşmaya başlaması, özellikle babasında onun zeki bir çocuk olmadığı kuşkusunu yaratmıştı (s. 46) (özne)

2.1.5 ZARF-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 216 **zarf-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu zarf-fiil gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 6 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,22'dir.

Zarf-fiil grupları, **-IncA**, **-ken**, **-sA**, **-ArAk**, **-mAdAn**, **-Ip**, **-r /-mAz**, **-DIkCA**, **-A/ -A**, **-(IN)DA** ekleri ile oluşturulmuştur. Zarf-fiillerin büyük çoğunlukla (71 kelime grubu) **-ArAk** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 6: 6. sınıf Zarf-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

Zarf-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-IncA	30
-ken	36
-sA	31
-ArAk	71
-mAdAn	3
-Ip	31
-r /-mAz	2
-DIkCA	4
-A/ -A	1
-(IN)DA*	7

Davranışlarımın sonuçlarını kendim görürsem (s. 51)

Minik kollarını boynuma dolayıp (s. 22)

Sizi zaman içinde bir düş yolculuğuna çıkarınca (s. 38)

Dışarının rengini, geçilen manzaraları içine alarak (s. 21)

Benliği sarsıla sarsıla (s. 21)

* Hal ekleriyle çekime girmiş bazı sıfat-fiiller de cümlede zarf görevi yaptığından zarf-fiil grubu olarak kabul edilmiştir.

*Aldığım çikolatayı bitirmekten korkarak ısırır**ken*** (s. 23)

*O zaman engele çarp**madan*** (s. 39)

*Aynaya baktı**ğında*** (s. 42)

*Lahmacunun kokusunu duyar duym**az*** (s. 74)

*Böylece ona baktı**kça*** (s. 86)

Zarf-fiilin ana unsur olduğu ve genellikle grubun sonunda yer aldığı bu kelime gruplarında yüklem görevi yapan zarf-fiilin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle sağlanmıştır:

Vapur (ö) rıhtımdan kalkıp da (z) Marmara'ya doğru (yt) uzaklaşmaya başlayınca (y)
(s. 16)

Ağzlarında (yt) beyazımsı bir köpük (bsn) çiğneyerek (y) (s. 17)

Minik kollarını (bln) boynuma (yt) dolayıp (y) (s. 22)

Aldığım çikolatayı (bln) bitirmekten korkarak (z) ısırırken (s. 23)

-sA eki ile kurulan ve yan yana sıralanan birden fazla zarf-fiil grubunda zarf-fiil ekinin sadece **sondaki grupta** bulunduğu görülür. Ayrıca, zarf- fiilin yeri bazen değişmiştir:

Günümüzde geceleri caddelerde dolaşabiliyor, arabamızla seyahat edebiliyor; sinema, tiyatro ve benzeri yerlere gidebiliyor; iş yerleri ve fabrikalarda sabahlara kadar çalışabiliyor; evlerimizde rahatça oturup sohbet edebiliyor, okuyor, televizyon seyredabiliyorsak (s. 47)

***Gülümseyerek** sevgiyle* (s. 23)

Ortak bir zarf-fiille kurulmuş bazı gruplarda, zarf-fiilin tekrar edilmediği görülmüştür:

*Gırl gırl işleyen vinçlere / , üstleri yazılı cankurtaran simitlerine / , kurutulacak çamaşırlar gibi iplere asılı sandallara / , vardiya değiştirilirken çalınan kampanaya / **bakarak*** (s. 16)

Sosyal hayat; akıl ve mantıktan uzak / , faydasız / , zararlı ve birtakım inançlar ve geleneklerle dolu / olursa (s. 29)

Zarf-fiil gruplarının söz dizimi içinde zaman, tarz, sebep, şart, bağlama, karşılaştırma gibi işlevlerle zarf görevi, cümleinin ögesi olarak ise **zarf tümleci** görevi üstlendiği görülmüştür:

Ruh ya Hassen derlerse (s. 17) (şart)

İzinli olarak eve geldiğimde (s. 22) (zaman)

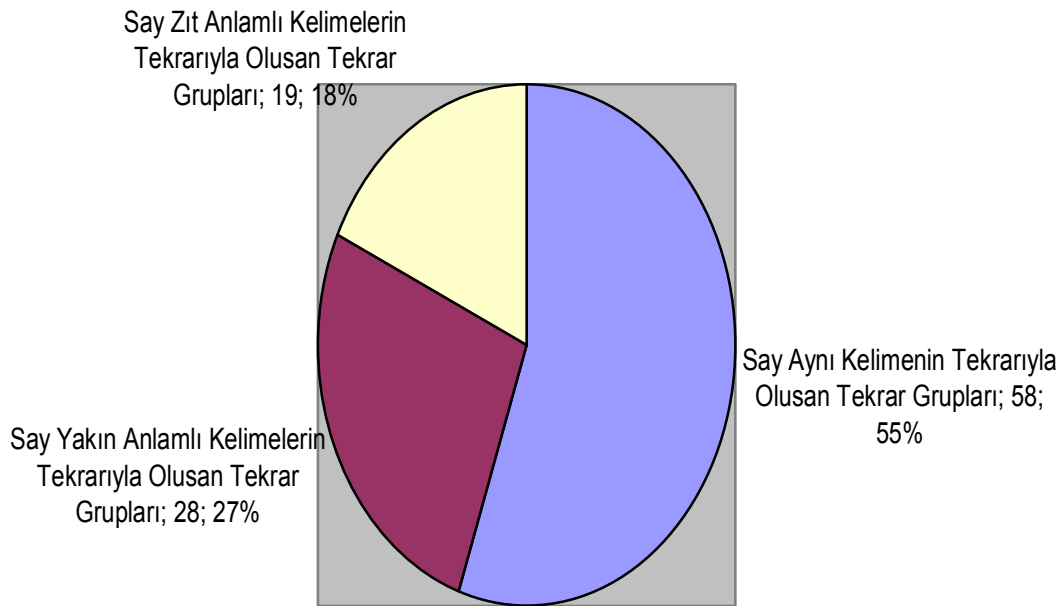
Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'yla ortaya çıkan tehlikeli durumu ilk olarak görüp (s. 30) (sebep)

Ağızlarında beyazımsı bir köpük çiğneyerek (s. 17) (tarz)

Geçmiş günleri, kaybettiği yerleri düşünerek / benliği sarsıla sarsıla / dinliyordu (s. 21) (zarf tümleci)

2.1.6 TEKRAR GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 7: 6. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Tekrar Grupları Grafiği

6.sınıf ders kitabında toplam 105 **tekrar grubu** tespit edilmiştir. Bu tekrar gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 3 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,59'dır. 105 tekrar grubundan en fazla karşılaşılanı 58 kelime grubuyla ve diğer tekrar gruplarına olan % 55'lik oranla aynı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olmuştur.

Daha sonra 28 kelime grubu ve % 27 oranla yakın anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları ve en az rastlanan ise 19 kelime grubu ve % 18 oranla zıt anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olmuştur.

Tekrar gruplarının, bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimedenden meydana geldikleri görülmüştür:

pembe pembe (s. 21)

saç sakal (s. 19)

haşır neşir (s. 85)

canlı cansız (s. 65)

Grupta yer alan bu kelimeler arasında hem **şekil** hem de **anlam** ilişkisi(aynı unsurlardan oluşan tekrar grupları, yakın anlamlı unsurlardan oluşan tekrar grupları, zıt anlamlı unsurlardan oluşan tekrar grupları) olduğu ve nesne ve harekete çokluk, süreklilik ve beraberlik anlamı kattığı görülür:

kocaman kocaman hayvanlar (s. 17) (Unsurları aynı / anlamı kuvvetlendirme)

Kapıda nöbet tuttu *yıllar yılı* (s. 14) (Unsurları aynı / süreklilik)

Eskicide *saç sakal* dağınık, *göğüs bağı* açık (s. 19) (Unsurları yakın anlamlı / beraberlik)

Sarayda *kırk gün kırk gece* şenlik yapılıyor (s. 84) (Unsurları zıt anlamlı / çokluk)

Bazı yakın anlamlı tekrar gruplarının **m** ünsüzünün ünlü ile başlayan bir kelimenin başına eklenerek, ünsüzle başlayan bir kelimeninse ilk ünsüzünün yerini alarak oluşturulduğu tespit edilmiştir:

derilerin merilerin (s. 73)

tingir mungir (s. 73)

Ayrıca, bazı tekrar gruplarında yer alan kelimelerden birinin zaman içerisinde tek başına kullanımdan düşmüş olduğu ve bazı tekrar gruplarında tekrarın “ **falan**” kelimesiyle yapıldığı görülmüştür:

konu komşu (s. 16)

tabak çanak (s. 82)

giysiyi falan (s. 73)

Bağlama ve çekim edatları dışında bütün kelimelerle tekrar grubu oluşturulabildiği tespit edilmiştir:

gırıl gırıl (s. 16), *daldırıp daldırıp* (s. 19), *pırıl pırıl* (s. 21), *sürü sürü* (s. 17)

tir tir (s. 81), *gurk gurk* (s. 71), *taklata taklata* (s. 74) , *şangır şungur* (s. 82)

gelip geçmiş (s. 83), *sağ salim* (s. 58), *tuh tuh* (s. 73), *pat pat* (s. 74).

Bazı tekrar gruplarında, grubu meydana getiren unsurların **çekim eki** taşıdıkları görülmüştür:

yıllar yılı (s. 14)

toprağına taşına (s. 11)

pılınızı pırtınızı (s. 57)

şuraya buraya (s. 16)

Tekrar grupları, söz dizimi içinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **zarf tümleci**, **özne** ve **yüklem** görevleri üstlenmiştir:

Ağızlarında beyazımsı bir köpük çiğneyerek dalgın ve küskün *arka arkaya*, *ağır ağır*, *yumuşak yumuşak*, iz bırakmadan ve toz çıkarmadan gidiyorlardı (s. 17) (zarf tümleci)

Eskicide *saç sakal* dağınık (s. 19) (isim / özne)

Orta raflarda ders kitaplarım, defterlerim, kalem kutularım gibi *ıvır zıvırlar* bulunur (s. 86) (özne)

Çeşit çeşit, renk renk kalemlerim (s. 86) (sıfat)

Beni her yerde, her zaman *koruyup kollamayın* (s. 51) (fiil / yüklem)

Korsanlar merdiven altındaki büyük masaya oturmuş *yiyip içiyorlar* (s. 82) (fiil / yüklem)

Ağaçları saran, mavimtırak bir duman, *yavaş yavaş* uçup dağılıyor (s. 65) (zarf tümleci)

2.1.7 EDAT GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 329 **edat grubu** tespit edilmiştir. Bu edat gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 9 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,86'dır.

Bu edat grupları şu edatlarla oluşturulmuştur: *boyu, için, gibi, ile, kadar, diye, beri, denli, sürece, doğru, üzere, karşı, göre, boyunca, iken, rağmen, dek, yettiğinde, başka, karşın, bile, önce, yüzünden, bari, adına*. Bu edatlardan en çok kullanılanları: **133** tane *ile*, **48** tane *için*, **40** tane *gibi*, **21** tane *diye*, **16** tane *kadar* edatlarıdır:

Marmara'ya *doğru* (s. 16)

Okul idaresi *ile* (s. 22)

Kendi kardeşinizmiş *gibi* (s. 22)

Bir pınar sızıntısı *kadar* (s. 21)

En büyük hediyem olmak *üzere* (s. 30)

Tüm uğraşmalara *karşın* (s. 33)

Balonlarını da aldığına *göre* (s. 37)

Uzay gezileri *için* (s. 45)

"Ben senin yaşında iken" *diye* (s. 52)

İnsanın kendi çalışarak kazandığı para *denli* (s. 23)

Bir isim unsuru ve bir çekim edatından meydana gelen bu kelime gruplarında birleşmenin isim unsurunun ve edatın türüne göre **ekli** veya **eksiz** olduğu görülür:

İsim unsuru + çekim edatı = edat grubu

Marmara'ya + doğru = Marmara'ya doğru (s. 16) (- a eki)

Her zamanki gibi (s. 85) (-ki eki)

Ödevim için (s. 86) (-im eki)

Sonsuza dek (s. 88) (-a eki)

O (Ø) kadar (s. 87) (eksiz)

Edat gruplarında, isim unsuru bir **kelime grubu** veya **cümle** olabileceği gibi **zarf-fiil** veya **zarf-fiil grubu** da olabilmektedir:

İstanbul'da gördüğü maymun / gibi (s. 19) (isim unsuru: sıfat tamlaması)

Senin sağlığın ve mutluluğun / için (s. 24) (isim unsuru: isim tamlaması)

Gırtlığında lokmasını yutamamış / gibi (s. 17) (isim unsuru: sıfat-fiil grubu)

Okula devam etmek / için (s. 28) (isim unsuru: isim-fiil grubu)

Annemi ziyaret / için (s. 23) (isim unsuru: kısaltma grubu)

"Mutfak, kahvaltıda ne yiyebilirim?" / diye (s. 43) (isim unsuru: cümle)

Bir arkadaşımı çağırayım / bari (s. 56) (isim unsuru: cümle)

Eşyalarını saklaması ve yatıp kalkması / için (s. 47) (isim unsuru: bağlama grubu)

Ön kapı kapanmadan / önce (s. 45) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)

Sizi çok bunaltsam / bile (s. 53) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)

Gözden yitinceye / dek (s. 74) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)

Ayrıca, aynı grup içerisinde birden fazla isim unsurunun olabileceği de saptanmıştır:

Açıklara / , tarlalara / doğru (s. 66)

Barış / , özgürlük / , insanlık / adına (s. 89)

Bu grup yapısındaki edatın türüne göre *zaman*, *yön*, *durum*, *benzetme*, *sebe**p*, *miktar*, *şart* vb. gibi anlamlar bildirebilir:

Senin gibi (s. 22) (benzetme)

El ayası kadar (s. 19) (miktar)

Altı aydan beri (s. 21) (zaman)

Daha çok dinlemek için (s. 21) (sebep)

Mutlulukla (s. 22) (durum)

Bize doğru (s. 23) (yön)

Sağlığım yerinde olduğu sürece (s. 23) (şart)

Edat gruplarının söz dizimi içinde, **sıfat**, **zarf** ve **isim** görevi ve cümlelerin ögesi olarak **yüklem** ve **zarf tümleci** görevleri üstlenebildiği görülmüştür:

Sanem ve Yedigâr kardeşlerle birlikteliğimiz üçüncü yılını doldurmak üzere (s. 24) (yüklem)

Adam rahatlamış gibi önüne dönüyor (s. 84) (zarf tümleci)

Tam istediği gibi kuytu bir yer (s. 83) (sıfat)

Bu, ormana sığınan gecenin sona erışı demektir (isim)

Herkes sizler denli şanslı değil (s. 22) (sıfat)

2.1.8 BAĞLAMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 151 **bağlama grubu** tespit edilmiştir. Bu bağlama gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 4 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,85'tir.

Bu bağlama gruplarının şu bağlama edatlarıyla oluşturulduğu tespit edilmiştir: *fakat, ve, hem... hem, ne... ne, değil, ile, ...gibi... da, bırakın... bile, veya, kimi... kimi, ya da.* 6. sınıf kitabında bağlama gruplarının neredeyse büyük çoğunluğu **127** kelime grubuyla ve bağlama edatı ile oluşturulmuştur.

Bağlama edatıyla birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurundan oluşan bu gruplarda bağlama edatı, isim unsurlarının arasında bulunur ve isim unsurları grubun kuruluşuna eşit olarak katılırlar. Ancak, *hem... hem, ne... ne, kimi... kimi* gibi bağlama edatlarıyla kurulmuş olan bağlama gruplarında edatların, isim unsurlarının başında veya sonunda bulunabileceği görülmüştür:

Dalgın ve küskün (s. 17)

Hem kaşık hem çatal (s. 19)

Ne pınar ne de Ayşegül (s. 37)

Sade işine *değil*, yüzüne *de* (s. 19)

Kızınla oğluna (s. 44)

Dolaylı *ya da* dolaysız olarak (s. 47)

Ağaçların nefes alışlarını *veya* iç çekmelerini (s. 67)

Elli kişi *mi*, yoksa yüz kişi *mi* (s. 73)

Askerlik yaşamı *gibi* düşünce yaşamı *da* (s. 29)

Akılcılık, bilimsellik, dayanışma, barışçılık, hoşgörü, insan sevgisi ve evrenselliği (s. 29)

İsim unsurlarının **kelime grubu** olabileceğİ bu grupta, grubun içine **cümlenin başka öğeleri** de girebilir:

Bir dalga /*yla* / eski bir postal (s. 70) (isim unsurları: sıfat tamlaması)

Büyük devletler kuran / ve / yüksek bir medeniyet meydana getirmiş olan (s. 31) (isim unsurları: sıfat-fiil grubu)

Hayırlı bir iş yaptıklarına herkesi inandırmış olanların uydurma neşesi / yle / fakat / gönülleri isli (s. 16) (birinci isim unsuru: isim tamlaması, ikinci isim unsuru: kısaltma grubu)

Vatanın bütünlüğünün / ve / milletin istiklâlinin (s. 30) (isim unsurları: isim tamlaması)

*Ne ekmek **isterler** ne su* (s. 88)

şarkıları **oluşturacak** *ya da* müziğİ (s. 39)

Ayrıca bağlama gruplarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi ve cümlenin öğeleri olarak ise **zne**, **nesne**, **yüklem**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** gibi görevler de üstlenebileceğİ gözlemlenmiştir:

Haydar, Hasan ve İbrahim bizim ailenin birer bireyi oldular (s. 22) (zne)

Benim manevi mirasım *ilim ve akıldır* (s. 29) (yüklem)

Bugünkü çağdaş Türkiye'nin kurulmasını ve gelişmesini sağladı (s. 29) (nesne)

Oyunda, arkadaşlıkta ve uğraşlarımda bana özgürlük tanıyın (s. 51) (yer tamlayıcısı)

Yine onun kurduğu endüstri sayesinde, bugün milyonlarca insan dolaylı ya da dolaysız olarak / iş bulabilmekte ve yaşamını kazanmaktadır (s. 47) (zarf tümleci, yüklem)

Hür ve bağımsız Türkiye (s. 31) (sıfat)

2.1.9 UNVAN GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 15 **unvan grubu** tespit edilmiştir. Bu unvan gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,42 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,08'dir. Rakamlardan da anlaşılacağı gibi unvan grubu 6. sınıf kitabında sayı grubundan sonra en az yer alan kelime grubudur.

Bir şahıs ismiyle bir unvan veya akrabalık isminden oluşan bu grupta şahıs ismi başta, unvan ve akrabalık ismi sonda bulunur ve iki unsur eksiz birleşir:

Şahıs ismi + unvan veya akrabalık ismi = unvan grubu

Pınar + Hanım = Pınar Hanım (s. 37)

Ali Rıza + Bey = Ali Rıza Bey (s. 27)

Nuray + Abla = Nuray Abla (s. 23)

Unvan gruplarında şahıs ismi birleşik isim olabilir. Ayrıca bu grup söz dizimi içinde **isim** görevi, cümlelerin ögesi olarak ise özne görevi yapar:

***Binbaşı Kadri Bey** (s. 28)*

***Ali Rıza Bey** (s. 27)*

Zübeyde Hanım geleneklere bağlı, iyiliksever bir kadındır (s. 27) (isim / özne)

2.1.10 BİRLEŞİK İSİM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 66 **birleşik isim grubu** tespit edilmiştir. Bu birleşik isim gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 2 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,37'dir. Bu birleşik isim gruplarından sadece 6 tanesi üç kelimeli, diğerleri ise iki kelimelidir.

Bir şahsa özel ad olmak üzere bir araya gelen iki veya daha fazla kelimeli bütün şahıs adları birleşik isim grubudur ve bu isimler eksiz birleşir:

İsim + isim +... = birleşik isim grubu

Mustafa + Kemal = Mustafa Kemal (s. 28)

Refik + Halit + Karay = Refik Halit Karay (s. 21)

Tamlananı özel isim olan sıfat tamlamaları zamanla bir şahsa ad olmak üzere “*birleşik isim grubu*”na dönüşebilir:

Yüzbaşı Mustafa (s. 28)

Binbaşı Kadri (s. 28)

Bu grup söz dizimi içinde **isim** görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **özne** görevi yapar:

Mustafa Kemal, Harp Okulunda okurken yurt sorunlarıyla yakından ilgilendi (s. 28) (isim / özne)

2.1.11 ÜNLEM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6. sınıf ders kitabında toplam 47 **ünlem grubu** tespit edilmiştir. Bu ünlem gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 1 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,26’dır.

Bu ünlem gruplarının şu ünlemlerle oluşturulduğu tespit edilmiştir: *ya, be, ah, ne, alo, ha, haydi, işte, a, yahu, hay, ey, oh, hey, vah, aman.*

Bir ünlem ile bir isim unsurundan oluşan bu grupta isim unsuru **kelime grubu** da olabilir:

Yahu / bu üçüncü ders (s. 58) (isim unsuru: sıfat tamlaması)

Ah evet / şu kompozisyon konusu (s. 87) (isim unsuru: isim tamlaması)

Ayrıca bu grup cümlelerin kuruluşuna katılmaz ve hitaplarda kullanılan bu grubun anlatışa heyecan, canlılık ve renk kattığı saptanmıştır. Cümle dışı öge olarak cümlelerin herhangi bir yerinde bulunabilir:

Bu ne gürültü yahu (s. 57)

Türk çocuğu musun be (s. 19)

Taal hun ya Hassen (s. 17)

Ah şu gençler (s. 56)

2.1.12 SAYI GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

6.sınıf ders kitabında toplam 4 **sayı grubu** tespit edilmiştir. Bu sayı gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,11 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,02'dir. Bu grup rakamlardan da anlaşılacağı üzere 6. sınıf kitabında **en az** kullanılan kelime grubudur. Az kullanılmış olmasının sebebi, sayısal verilerin sayı gruplarındansa rakamlarla ifade edilmiş olmasıdır.

Gruptaki sayı isimlerinin dizilişi basamak sistemine göre olduğu bu grupta sayılar eksiz birleşir. Sayı gruplarının söz dizimi içinde **sıfat** görevi üstlendiği görülmüştür. 6. sınıf kitabında tespit edilen tüm sayı grupları şunlardır:

on sekiz patent (s. 40)

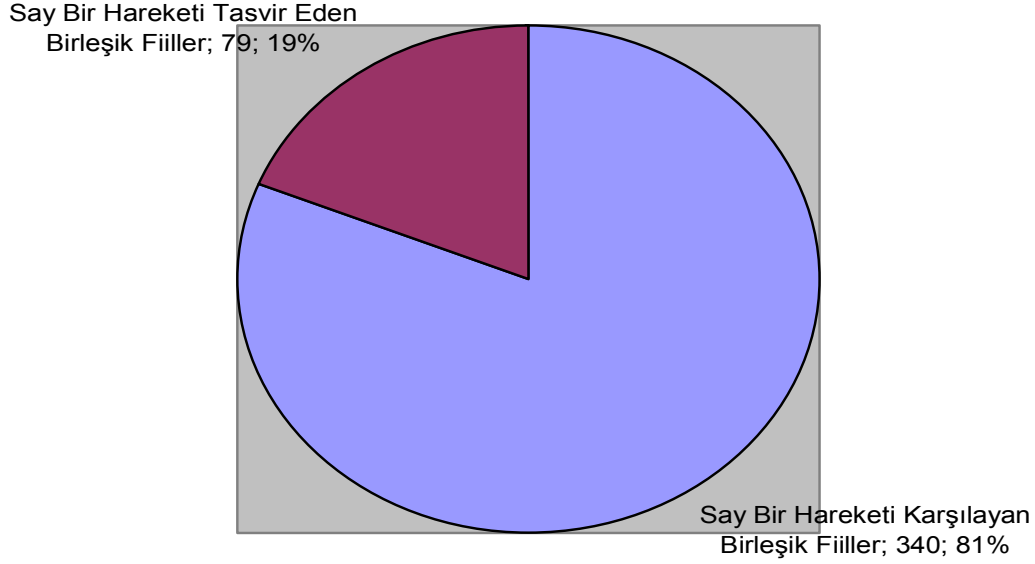
yüz elli yaşında (s. 42)

on iki yaşında (s. 46)

on altı yaşında (s. 47)

2.1.13 BİRLEŞİK FİİLLERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 8: 6. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Birleşik Fiiller Grafiği

6.sınıf ders kitabında toplam 419 **birleşik fiil** tespit edilmiştir. Bu birleşik fiillerin 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 12 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,37'dir. 6. sınıf kitabında 340 kelime grubu ve % 81 oranıyla en fazla rastlanan birleşik fiiller **bir hareketi karşılayan birleşik fiiller**dir. **Bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller** ise 79 tanedir ve % 19 orana sahiptir.

1) Bir hareketi karşılayan birleşik fiiller, bir isim ile bir fiil unsurunun birleşmesinden meydana gelmiştir ve fiil, ya bir ana yardımcı fiildir ya da sözlük anlamı dışında kullanılan bir başka fiildir. Bu tür birleşik fiiller de iki şekilde karşımıza çıkmaktadır:

a) Ana yardımcı fiillerle kurulan birleşik fiiller *et-, ol-, yap-, eyle-, kıl-, bulun-* yardımcı fiilleriyle oluşturulmuştur. Bu yardımcı fiiller, bir çekim görevi yaparak anlamı üzerinde bulunduran isim unsurunu fiilleştirirler. 6. sınıf kitabında bu yardımcı fiillerden en fazla kullanılanı *et-, ol-,* 'dur:

mutlu olurlar (s. 22)

Kamyon şoförü olacağım (s. 23)

Söz etmiştim (s. 24)

Dua ediyorduk (s. 24)

Feda etmekten (s. 30)

Ayrıca, tek başına kullanılmayan veya kullanıldıklarında asli şekillerini koruyamayan bazı isimlerin bu yardımcı fiillerle **bitişik** yazıldığı görülmüştür:

Hissetmemiştir (s. 33)

Affedersiniz (s. 57)

b) Diğer fiillerle kurulan birleşik fiillerde, yukarıda bahsi geçen yardımcı fiiller yerine asıl fiiller kullanılmıştır ve bu yapıda yer alan kelimelerden biri veya hepsi, **ya sözlük anlamlarını kaybetmiş ya da deyimleşmiştir**:

Canı sıkılıyordu (s. 19)

Türküler yakıldı (s. 14)

Nefes almaya (s. 18)

Elini ağır tutuyordu (s. 21)

2) Bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller, zarf-fiil eki taşıyan bir fiil ile bir tasvir fiilinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Tasvir fiilinin asıl fiile *yeterlik*, *ihtimal*, *tezlik*, *yaklaşma* gibi anlamlar kattığı görülmüştür.

Düşüver- (s. 70) (tezlik)

Kaçabil- (s. 81) (yeterlik, ihtimal)

Sürüp git- (s. 33) (devamlılık)

Bu tür birleşik fiiller de karşımıza iki şekilde çıkmaktadır:

a) Zarf-fiil eki taşıyan bir fiil unsuru ile tasvir fiilinden oluşan birleşik fiillerde anlamı üzerinde bulunduran unsur *-A*, *-I*, *-Ip* zarf-fiil eklerinden birini taşır:

Ağlayıp sızlamayı (s. 82)

Görebilirim (s. 53)

Sürüp giden (s. 33)

b) *bil-*, *ver-*, *-dur- git-*, *yaz-* ve *başla-*, *çalış-*, *iste-* (bu son üç fiil aslında yardımcı fiil olmayıp *-maya başla-*, *-mak iste-*, *-maya çalış-* kalıpları içinde yardımcı fiil olarak 6. sınıf kitabında oldukça kullanılmıştır) gibi yardımcı fiillerle oluşturulmuş olanlar:

Söylemek iste- (s. 51)

Tanımaya ve anlamaya çalış- (s. 51)

Uzaklaşmaya başla- (s. 16)

Öğretmeye kalk- (s. 53)

Yayılvır- (s. 72)

Kaçmaya kalkış- (s. 81)

Bakabil- (s. 84)

Bazı birleşik fiillerin birinci unsurunun bir kip eki taşıdığı görülmüştür. Bu kip eki zarf-fiil ekinin yerini tutar:

Giyisileri kurusun, hop yine uçar gider.

Ayrıca, bazı birleşik fiillerin birinci unsurunun **kelime grubu** olabileceği ve bazı birleşik fiillerin isim unsurunun **isim çekim eki** alabileceği tespit edilmiştir:

İyi bir meslek sahibi / ol- (s. 23) (birinci unsur: isim tamlaması)

Senin gibi / ol- (s. 22) (birinci unsur: edat grubu)

Davet etmek / iste- (s. 22) (birinci unsur: isim-fiil grubu)

Milletin dikkatini / çek- (s. 30) (birinci unsur: isim tamlaması)

Zeki ve çalışkan / ol- (s. 28) (birinci unsur: bağlama grubu)

Meydana getirmiş / ol- (s. 31) (birinci unsur: sıfat-fiil grubu)

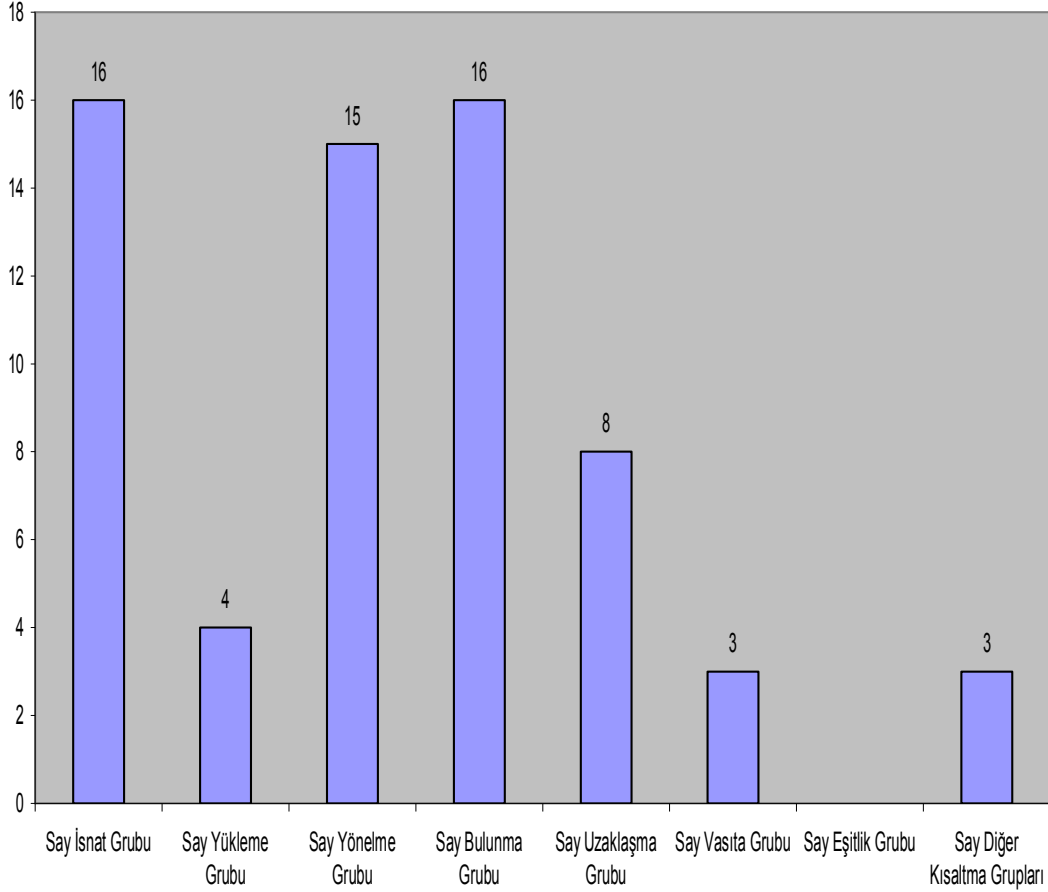
Anlamına gel- (s. 28)

Tehlikede ol- (s. 30)

Dikkatini çek- (s. 42)

2.1.14 KISALTMA GRUPLARININ[†] KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 9: 6. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kısaltma Grupları Grafiği

6.sınıf ders kitabında toplam 66 **kısaltma grubu** tespit edilmiştir. Bu kısaltma gruplarının 6. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 2 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,37'dir. 6. sınıf kitabında 16'şar kelime grubu ve % 24,24'lük oranlarıyla en fazla rastlanan kısaltma grupları **isnat grubu** ve **bulunma grubudur**:

başları fesli (s. 17) (isnat grubu)

yüzde yüz (s. 53) (bulunma grubu)

[†] Kısaltma grupları Karahan'da on başlıkta incelenmiştir. Ancak burada yapı benzerlikleri göz önünde bulundurularak sekiz başlığa indirgenmiştir. Birinci unsuru uzaklaşma hali, ikinci unsuru yönelme hali eki taşıyan kısaltma grupları uzaklaşma grubuna; ikinci unsuru yönelme hali eki taşıyan kısaltma grupları ise yönelme grubuna dâhil edilmiştir.

Daha sonra 15 kelime grubu ve % 22, 72 oranıyla **yönelme grubu** gelmektedir. Diğer kısaltma gruplarının sıralanışı ise % 12,12 oranıyla 8 **uzaklaşma grubu**, % 6,06 oranıyla 4 **yükleme grubu**, % 4,54'lük oranlarıyla 3'er tane **vasıta grubu** ve **diğer kısaltma grupları** şeklindedir. **Eşitlik grubuna** ise 6. sınıf kitabında hiç rastlanmamıştır:

bana ait (s. 39) (yönelme grubu)

sizden ayrı (s. 51) (uzaklaşma grubu)

annemi ziyaret (s. 23) (yükleme grubu)

zaferlerle dolu (s. 29) (vasıta grubu)

bir pınar sızıntısı kadar serin (s. 21) (farklı yapıda kısaltma grubu)

Kelime grupları ve cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla oluşan gruplardır ve unsurları da kelime grubu olabilir:

Dört yanı kapalı (olan) (s. 86) : sıfat-fiil grubu

Annemi ziyaret (etmek) (s. 23) : isim-fiil grubu

gönülleri isli (olarak) (s. 16) : zarf-fiil grubu

buhar makinesine / bağlı (s. 48) (birinci unsur: isim tamlaması)

dört yanı / duvarlı (s. 19) (birinci unsur: sıfat tamlaması)

Deri gibi / sert (s. 19) (birinci unsur: edat grubu)

Bu grupların söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlenin öğeleri olarak ise **zarf tümleci** ve **özne** görevi üstlendiği saptanmıştır:

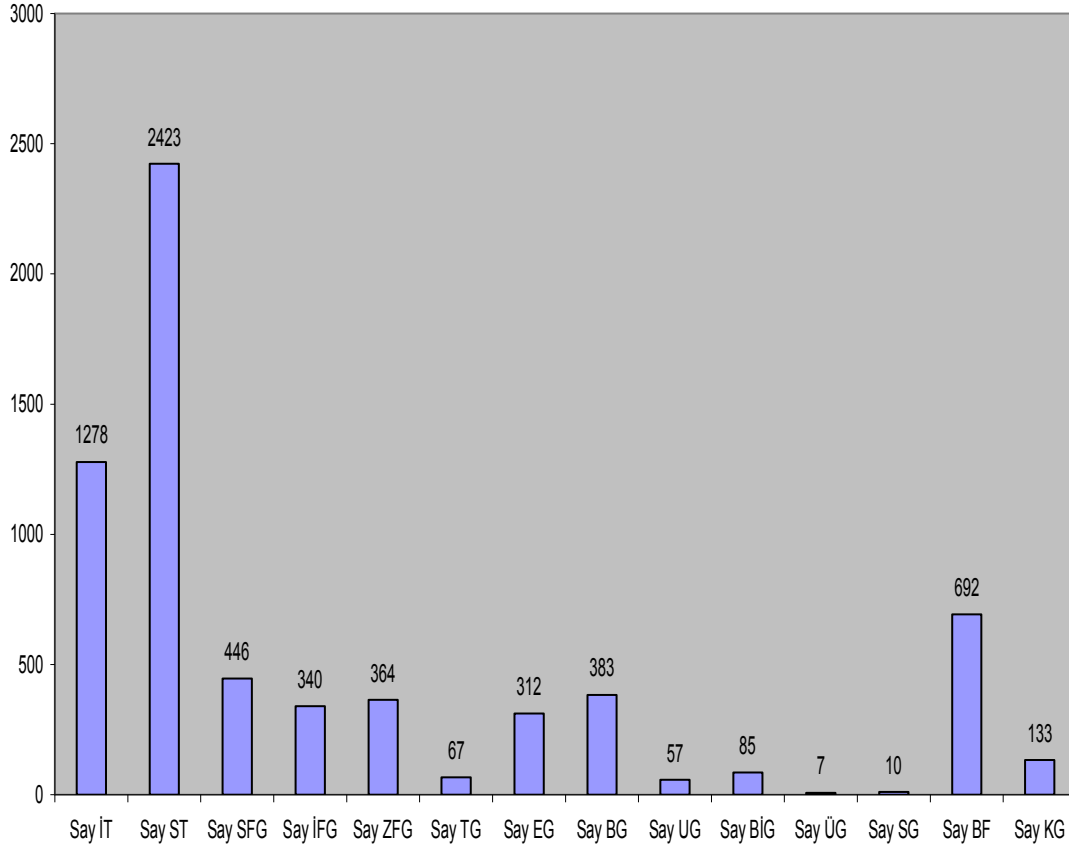
Vapur rıhtımdan kalkıp da Marmara'ya doğru uzaklaşmaya başlayınca *yolcuyu geçirmeye gelenler*, üzerinden ağır bir yük kalkmış gibi ferahladılar (s. 16) (isim / özne)

Zaferlerle dolu yaşam (s. 29) (sıfat)

Hayırlı bir iş yaptıklarına herkesi inandırmış olanların uydurma neşesiyle fakat *gönülleri isli*, evlerine döndüler (s. 16) (zarf tümleci)

2.2 7. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 10: 7. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kelime Grupları Grafiği

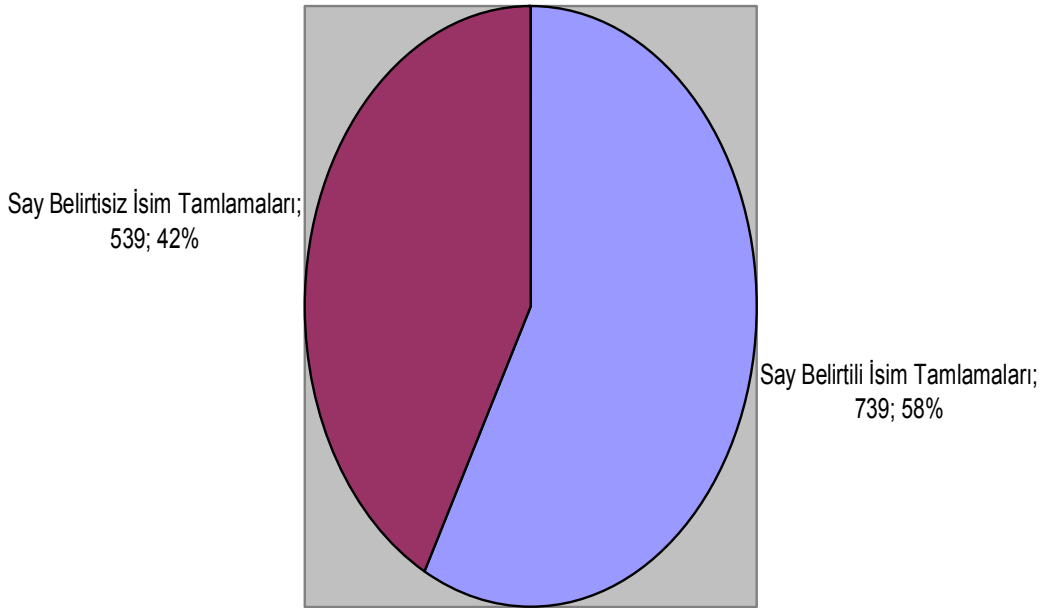
2007–2008 eğitim-öğretim yılında kullanılan yeni programa göre hazırlanmış olan 7. sınıf Türkçe ders kitabında 6 tema başlığı altında verilmiş olan toplam 24 okuma metni 14 kelime grubu açısından incelenmiştir. Diğer kelime gruplarının yanı sıra isim tamlamaları: belirtili ve belirtisiz isim tamlamaları olarak, tekrar grupları: aynı kelimenin tekrarıyla oluşan tekrar grupları, yakın anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları ve zıt anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olarak, birleşik fiiller: bir hareketi karşılayan birleşik fiiller ve bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller olarak, kısaltma grupları ise isnat grubu, yükleme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu, eşitlik grubu ve diğer kısaltma grupları olmak üzere alt başlıklara ayrılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, 7. sınıf ders kitabında toplam 6597 kelime grubu tespit edilmiştir ve bu kelime gruplarının toplam kelime gruplarına oranı % 37,32'dir. **Şekil 7**'deki grafikte yer alan kelime grupları arasında 2423 kelime grubuyla **sıfat tamlamaları** önce gelmektedir. 7.sınıf kitabında yer alan sıfat tamlamaları 6. sınıf kitabındaki sıfat tamlamalarının iki katından fazladır. 7. sınıf kitabında sadece 4 metin fazla olmasına rağmen, bunun nedeni daha çok 7. sınıf kitabındaki metinlerin oldukça uzun olmasıdır. Sıfat tamlamalarının 7. sınıfa ait diğer kelime gruplarına oranı % 37 ve üç kitaptaki toplam kelime gruplarına (17673 kelime grubu) oranı ise % 13,71'dir. 7 kelime grubu ve grafikteki diğer kelime gruplarına olan % 0,10'luk oranıyla **ünlem grubu** en az kullanılmış kelime grubudur.

7. sınıf ders kitabında tespit edilmiş ve **Şekil 7**'de grafiği verilmiş olan kelime grupları, sayısal ifadeleri ve kullanım özellikleri alt başlıklar halinde aşağıda tek tek verilmiştir:

2.2.1 7. SINIF DERS KİTABINDA YER ALAN İSİM TAMLAMALARI VE KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 11: 7. sınıf Ders Kitabında Yer Alan İsim Tamlamaları Grafiği

7.sınıf ders kitabında 739 tanesi belirtili isim tamlaması, 539 tanesi belirtisiz isim tamlaması olmak üzere toplam 1278 isim tamlaması tespit edilmiştir. Bu isim tamlamalarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 19 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 7,23'dür. İsim tamlamaları, 7. sınıf kelime grupları arasında sıfat tamlamalarından sonra en fazla kullanılmış olan kelime grubudur.

İsim tamlamaları iyelik ekli bir unsurun, iyeliğin işaret ettiği bir başka unsuruyla bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bu tamlamada ana unsur sonda bulunur. Birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır.

*Eğitim hakkın***ın** (ty) *önemi* (tn) (s. 12)

*Öğretmen***in** (ty) *masasında* (tn) (s. 23)

İnsanlığın (ty) *düşmanı* (tn) (s. 30)

İsim tamlamalarında birinci unsurun ikinci unsurla bağlantısı, zamirlerde ekli, isimlerde ise ekli veya eksizdir. Tamlamanın ikinci unsuru daima iyelik eki taşır:

İsim unsuru(+ ilgi hâli eki) + isim unsuru + iyelik eki = isim tamlaması

Bilim + *in* + *önemi* + (n)i = *Bilimin önemini* (s. 29)

Toplum + *un* + *bütün* +ü = *Toplunun bütünü* (s. 13)

İncelenen tüm metinlerde isim tamlamalarının unsurlarının hem **tek kelimeden** hem de **kelime gruplarından** oluşabildiği görülmüştür:

Yaşamın (ty) *temelini* (tn) (s. 14) (Her iki unsur da tek kelimeden oluşmuştur)

Bireyin ve toplumun (ty) *gelişmesi* (tn) (s. 13) (tamlayan : bağlama grubu)

Okulun (ty) *fiziksel çevresi* (tn) (s. 14) (tamlanan: sıfat tamlaması)

Selma öğretmen'in (ty) *sözlerine* (tn) (s. 24) (tamlayan : unvan grubu)

Dilin (ty) *milli ve zengin olması* (tn) (s. 33) (tamlanan: isim-fiil grubu)

Alman zabitanın (ty) *bu sözü* (tn) (s. 35) (tamlayan : isim tamlaması, tamlanan : sıfat tamlaması)

Tamlanan unsuru **sıfat-fiil** veya **sıfat-fiil grubu** olan isim tamlamalarının tamlayan unsurunun **ilgi hâli eki** taşıdığı görülür:

Hosokawa'nın / kâğıttan yaptığı (s. 16)

Halkın / konuştuğu (s. 33)

Ali rıza Paşa'nın / imzaladığı (s. 35)

Dünya'nın / hareketsiz durduğu (s. 47)

İsim tamlamalarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **özne**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevlerini üstlendiği tespit edilmiştir:

Bu ilkelerin hepsi, bir eğitim sisteminin ya da belirli bir okulun nasıl biçimlendirileceği başta olmak üzere hem fiziksel çevre hem de programlar bakımından kapsamlı bir çerçeveye sahiptir (s. 14) (**özne**)

Akıl, bilim ve insanlığın sevgisiyle aydınlanacak, arınacak duygu ve düşüncelerinizle ait olduğunuz kültürün özelliklerini olumlu yönde biçimlendirmek *bizim elimizdedir* (s. 31) (**yüklem**)

Orduların sevk ve idaresinde, ilim ve fen esaslarını rehber almaktır (s. 29) (**zarf tümleci / nesne**)

Milletimizin, siyasi, sosyal hayatında rehberimiz ilim ve fen olacaktır (s. 29) (**yer tamlayıcısı**)

7. sınıf ders kitabında toplam 739 belirtili isim tamlaması yer almaktadır. Belirtili isim tamlamasının 7. sınıf isim tamlamalarına oranı % 58, 7. sınıf kitabında yer alan diğer tüm kelime gruplarına oranı % 11,20 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 4,18'dir. Sayısal veriler belirtili isim tamlamalarının 7. sınıf kitabındaki önemini yeterince ortaya koymaktadır.

Belirtili isim tamlamalarının birinci unsuru ilgi hâli eki taşıyan tamlamalar halinde oluştuğu görülmüştür:

Batlamyus gafının (ty) *sonu* (tn) (s. 49)

Ayrıca belirtili isim tamlamalarının unsurlarının **yer değiştirebildiği**(özellikle şiirlerde), unsurları arasına **başka unsurlarda** girebildiği ve **tamlayan unsurunun** da **belirtili isim tamlamasından** oluştuğu gibi durumlar da gözlenmiştir:

En büyüğü (tn) *Mustafa Kemallerin* (ty) (s. 41)

En sevdiğimdir (tn) *benim* (ty) (s. 45)

Odunun (ty) **da önemli olduğunu** (tn) (s. 101)

Çocuğun (ty) *en temel hakkı olan yaşama hakkı ile eğitim hakkı* (tn) (s. 12)

İnsanların (ty) *yaşadıkları toplumlarda anlayışı, barışı ve hoşgörüyü; iki cinsiyet grubu arasında eşitliği öngören bir ruhla yer almalarını* (tn) (s. 13)

Millet'in Atatürk tarafından da kullanılmış yaygın tanımlarından biri (s. 32)

7. sınıf ders kitabında toplam 539 belirtisiz isim tamlaması yer almaktadır. Belirtisiz isim tamlamasının 7. sınıf isim tamlamalarına oranı % 42, 7. sınıf kitabında yer alan diğer tüm kelime gruplarına oranı % 8,17 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 3,04'tür.

Belirtisiz isim tamlamalarının birinci unsurunda **ilgi hali eki bulunmadığı** ve bu tamlamaların belirsiz, genel bir nesneyi, bir türü karşıladığı görülmüştür:

Dünya Ø (ty) *görüşü* (tn) (s. 13)

İş Ø (ty) *yaşamına* (tn) (s. 14)

Devlet Ø (ty) *yazıları* (tn) (s. 33)

Cennet Ø (ty) *adası* (tn) (s. 53)

2.2.2 SIFAT TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 2423 sıfat tamlaması tespit edilmiştir. Bu sıfat tamlamalarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 37 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 13,71'dür. 7. sınıf kelime grupları arasında sıfat tamlamaları en fazla kullanılmış olan kelime grubudur. Rakamlara bakıldığında, 7. sınıf

kitabında anlatımın çok fazla niteleme ve belirtmelere yer verilerek pekiştirilip zenginleştirildiği görülür.

Sıfat tamlamaları, bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelenmesi veya belirtilmesi şeklinde oluşmuştur:

Sıfat unsuru + isim unsuru = sıfat tamlaması

Ciddi + sorunlar = Ciddi sorunlar (s. 12)

Geçen + Pazar = Geçen Pazar (s. 19)

İki unsurun da gruplaşmayı sağlayan **herhangi bir ek taşımadığı**, unsurlarının **birinin** veya **hepsinin kelime grubu** olabileceği görülmüştür.

Her Ø gün Ø (s. 19)

Yeni yeni / Hiroşimalar (s. 17) (sıfat unsuru: tekrar grubu)

Hep gülen / en küçüğünüz (s. 18) (sıfat unsuru: sıfat-fiil grubu, isim unsuru: sıfat tamlaması)

Benim gibi / engelli kardeşleriniz (s. 19) (sıfat unsuru: edat grubu, isim unsuru: sıfat tamlaması)

Sevecen ve ilgili / bir öğretmen (s. 22) (sıfat unsuru: bağlama grubu, isim unsuru: sıfat tamlaması)

Gireceği / yatılı okul sınavları (s. 23) (isim unsuru: isim tamlaması)

Sıfat tamlamalarının oluşumunda, ismi niteleyen aynı türden **birden fazla sıfat unsuru** bulunabildiği veya **birden fazla isim unsurunun** da bir sıfat unsuru ile nitelenebildiği görülmüştür:

Çeşit çeşit, renk renk / göz boncukları (s. 96)

Çok / şair, yazar, bestekâr (s. 93)

Şiddetten arınmış, demokrasi ve hoşgörüyü geliştiren ve öğrencilere yaşamlarını sorumlu yurttaşlar olarak sürdürecekleri becerileri kazandıran / ortamlar (s. 14)

Alnı sargılı, kolu sargılı, boynu sargılı, / Ahmetler, Bekirler, Aliler, Mahmutlar, Kazımlar, İsmailler (s. 40)

Sıfat tamlamaları söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi ve cümlelerin öğeleri olarak **özne, yüklem, nesne, yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevi görmektedir.

En sonunda, 1400’lü yıllarda / Kopernik adında bir Polonyalı, bu ilaveleri yapmaksızın / gezegenlerin hareketlerini açıklayabilecek bir yol / buldu (s. 48) (zarf tümleci / özne / nesne)

Neşeli bir ruh, / erdemin yetişip üreyebileceği en elverişli iklimdir (s. 65) (özne / yüklem)

Bu düşünce / sana olan sevgimi artıracak bir davranıştır (s. 68) (özne / yüklem)

Halen hayatta ve sağlıklı olan Fatma Hanım / , gençliğinin büyük bir bölümünü II. Dünya Savaşı sırasında / Polonya’daki Alman toplama kamplarında / geçirmiş (s. 75) (özne / yer tamlayıcısı)

Gerçek bir beyefendi olan Süleyman Baştımur / ise Akdeniz Olimpiyatları’nda / güreş dalında şampiyonluğa ulaşan bir sporcuymuş (s. 75) (özne / yüklem)

Yeni Türk alfabesi, / bir seneden kısa bir sürede, / 1 Ocak 1929 tarihinde yürürlüğe girmiştir (s. 88) (özne / zarf tümleci)

Böylece Türk dili hak ettiği saygın konuma ulaşmıştır (s. 89) (yer tamlayıcısı)

“Başşehir (s. 47)” , “Altyapı (s. 77)” , “Yeniçeri (s. 92)” , “Yağlıboya (s. 92)” gibi sıfat tamlaması kuruluşunda olan **birleşik kelimelere** de rastlanılmıştır.

2.2.3 SIFAT-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 446 **sıfat-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu sıfat-fiil gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 7 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,52’dir.

Sıfat-fiil grupları, bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurularak oluşturulmuştur. Ana unsurun genellikle sonda olduğu bu gruplarda yüklem

görevi yapan sıfat-fiilin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle tamamlanmıştır, ancak grup içerisinde iyelik eki taşıyan öznenin çok az kullanıldığı görülmüştür:

Çocuğun (ö) insan olarak (z) sahip olduğu (y) (s. 13)

Dünyada (yt) okula (yt) gitmeyen (y) (s. 15)

Sabretmesini (bln) bilmeyen (y) (s. 18)

Bazı akşamları (z) fincan veya papazkaçtı (bsn) oynayan (y) (s. 85)

Milli birlik ve beraberliğin önemini (bln) konuşmalarında (yt) sürekli (z) belirtmiş olan (y) (s. 90)

Birleşmiş Milletlerin (ö) son on yılda (z) yaptığı (y) (s. 13)

Bu gruplar **-An**, **-DIK**, **-EcEK**, **-mİş** eklerinden birini içeren sıfat-fiil unsuruyla oluşmuştur. Sıfat-fiillerin büyük çoğunlukla (279 kelime grubu) **-An** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 12: 7. sınıf Sıfat-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

Sıfat-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-An	279
-DIK	112
-EcEK	38
-mİş	16
-mAz	1

İki cinsiyet grubu arasında eşitliği öngören (s. 13)

Gezegenlerin hareketlerini açıklayabilecek (s. 48)

Yağmurun gerçek yağmur gibi yağdığı (s. 52)

Düşünceleri pek uzaklara yayılmış (s. 47)

Yağmur düşmez (s. 47)

Ortak bir sıfat-fiille kurulmuş olan bazı gruplarda sıfat-fiilin **tekrar edilmediği** görülmüştür:

Birlikte iş yapmayı, / uzlaşmayı, / iletişim kurmayı ve karar vermeyi / sağlayacak (s. 15)

Aydınlar arasında, / basında, / devlet yazılarında / kullanılan (s. 33)

Köklü, / sağlam yapılı, / mantıklı, / güzel bir dil / olan (s. 33)

Türkiye'nin bağımsızlığına, / kendi benliğine, / milli geleneklerine / düşman olan (s. 90)

Sıfat-fiil gruplarının söz dizimi içinde isim ve sıfat görevi, cümlelerin ögeleri olarak ise **özne** , **nesne** ve **yer tamlayıcısı** görevi gördüğü belirlenmiştir.

Kağıttan bir kuş değildi *Hiroşima'nın üstünde uçan* (s. 16) (isim / özne)

Batlamyus'u etkileyen, sizin de hemen yapabileceğiniz bir deneyin sonucuydu (s. 47) (özne)

Bize verilecek başarı, teşekkür ve takdir belgeleri (s. 85) (sıfat)

Sonuçta *evrenin gerçekten de bizim çevremizde dönmediğini* söyleyebiliriz (s. 50) (nesne)

Evde bulundurulmuş çeşitli meyvelerden, *baca baca gezenlere* verilir (s. 104) (yer tamlayıcısı)

2.2.4 İSİM-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 340 **isim-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu isim-fiil gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 5 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,92'dir.

İsim-fiil grupları, **-mA**, **-mA** ve **-İş** eklerinden birini içeren isim-fiil unsuruyla oluşmuştur. İsim-fiillerin büyük çoğunlukla (195 kelime grubu) **-mA** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 13: 7. sınıf İsim-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

İsim-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-mA	144
-mA	195
-İş	1

Konuşmadan yayık yaymak (s. 104)

Nevruz ziyaretine gidip gelme (s. 102)

Ergenekon'dan çıkış (s. 101)

Ayakkabı eskitmek (s. 85)

Birlik olma (s. 88)

Ana unsurun bir hareket ismi olduğu ve genellikle sonda olduğu bu gruplarda yüklem görevi yapan hareket isminin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle tamamlanmıştır.

Türk dilinde (yt) çalışmalar (bsn) yapmak (y) (s. 89)

Beni görmek (ö) demek (y) (s. 29)

Medeni ve siyasal haklarla uyumlu olarak (z) geliştirme (y) (s. 13)

Atom tehlikesini (bln) olağanca derinliğiyle (z) duyurmak (y) (s. 17)

Mehmet'in yatağının başında (yt) bir buçuk yıl boyunca (z) her gece (z) beklemek (y) (s. 76)

Ortak bir isim-fiille kurulmuş bazı gruplarda, isim-fiilin **tekrar edilmediği** görülmüştür:

Adetlerini, / ahlaklarını, / hislerini, / eğilimlerini, / hatta fikirlerini / geliştirme (s. 31)

İsim-fiil gruplarının söz dizimi içinde isim görevi, cümlenin öğeleri olarak ise **özne**, **yüklem**, **nesne**, **zarf tümleci** ve **yer tamlayıcısı** görevi üstlendiği tespit edilmiştir.

Konuşmadan yayık yaymak da yaygın bir gelenektir (s. 104) (isim / özne)

Babamızdan aldığımız gündelik, sinemaya gitmeye yetmediği için *sık sık film seyretmeye* gitmezdik (s. 85) (yer tamlayıcısı)

Zamanımızda çıkan gazete ve dergilerin her sahadaki ilerlemelere ayırdıkları sayfaları yutarcasına okumak en büyük zevkimizdi (s. 85) (özne)

Biz, çocukluğumuzda *bilgi edinmeyi* bir oyun, hatta bir huy haline getirmiştik (s. 85) (nesne)

Işıksız olmaksızın hiçbir şey olmasa bile *özgür olmaktır* bence (s. 45) (yüklem)

İlim ve fennin dışında kılavuz aramak, / doğru yoldan sapmaktır (s. 29) (özne / yüklem)

Orduların sevk ve idaresinde *ilim ve fen esaslarını rehber almaktır* (s. 29) (yüklem)

Fatma Hanım ise *onun favorisi olan tost* mümkün olan en büyük şekilde hazırlamakla meşgul oluyordu (s. 77) (zarf tümlecisi)

2.2.5 ZARF-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 364 **zarf-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu zarf-fiil gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 6 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,05'dir.

Zarf-fiil grupları, **-IncA, -ken, -sA, -ArAk, -mAdAn, -Ip, -Ir /-mAz, -DİkCA, -A/ -A, -(IN)DA, -mAksİzIn, -IrcAsInA, - Dİm / -AII** ekleri ile oluşturulmuştur. Zarf-fiillerin büyük çoğunlukla (130 kelime grubu) **-ArAk** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 14: 7. sınıf Zarf-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

Zarf-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-IncA	19
-ken	41
-sA	54
-ArAk	129
-mAdAn	13
-Ip	75
-DİkCA	14
-A/ -A	2
-(IN)DA	7
-IrcAsInA	2
-mAksİzIn	1
-Ir / -mAz	6
-Dİm / -AII	1

Çeşitli yiyecekler hazırlanarak (s. 105)

Dilek kabul edilirse (s. 104)

- Babası rahatsızlanınca* (s. 97)
Dükkândan çıkar çıkmaz (s. 97)
Kendimi bildim bileli (s. 19)
Liseye gideceğini düşündükçe (s. 23)
İçin için sevinirken (s. 24)
Bu ilaveleri yapmaksızın (s. 46)
Bir müddet sonra geri gelip (s. 35)
Biz daha valizlerimizi açmadan (s. 51)
Bardaktan boşanırcasına (s. 52)
Sarhoş gibi sallana sallana (s. 40)
İnsan toplulukları ortak bir kültür yoluyla birbirlerine bağlandıklarında (s. 88)

Zarf-fiilin ana unsur olduğu ve genellikle grubun sonunda yer aldığı bu kelime gruplarında yüklem görevi yapan zarf-fiilin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle sağlanmıştır:

- Çekilen yüzük (ö) kime (yt) aitse (y)* (s. 102)
Onu (bln) ağın içinde (yt) görünce (y) (s. 67)
Mehmet (ö) burada (yt) saatlerce (z) çalışıp (y) (s. 77)
Türk usulü kahve (bsn) pişirip (y) (s. 92)
Birçok ülkenin halkını (bln) yeryüzünden (yt) silip (y) (s. 16)

-sA eki ile kurulan ve yan yana sıralanan birden fazla zarf-fiil grubunda zarf-fiil ekinin sadece **sondaki grupta** bulunduğu görülür. Ayrıca, zarf- fiilin yeri bazen değişmiştir:

- Atatürk'ün duygularını hissedebiliyor / , düşüncelerini anlayabiliyorsanınız* (s. 31)
İngiltere'ye döndüğünüzde ailesini bulur / ve saati verirsenniz (s. 30)
Çıkarken yüce komutan (s. 39)
Kalkıp ayağa (s. 39)
Sürüp geldin yeni yeni savaşların peşinde (s. 39)

Ortak bir zarf-fiille kurulmuş bazı gruplarda, zarf-fiilin **tekrar edilmediği** görülmüştür:

Belli ki renkli sohbetleri, / zengin gönülleri / olmasa (s. 95)

Nazarı, / nazarlıkları / fazla konuşmadan (s. 96)

Güneş'in, / Ay'ın, / gezegenlerin ve yıldızların da / havada süzülüp (s. 47)

Benim fikirlerimi, / benim duygularımı / anlıyorsanız ve hissediyorsanız (s. 29)

Zarf-fiil gruplarının söz dizimi içinde zaman, tarz, sebep, şart, bağlama, karşılaştırma gibi işlevlerle zarf görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **zarf tümleci** görevi üstlendiği görülmüştür:

Siz güldükçe (s. 19) (şart)

Babası rahatsızlanınca (s. 97) (sebep)

Bununla ilgili olarak (s. 104) (bağlama)

Bu vazifeye gelirken (s. 34) (zaman)

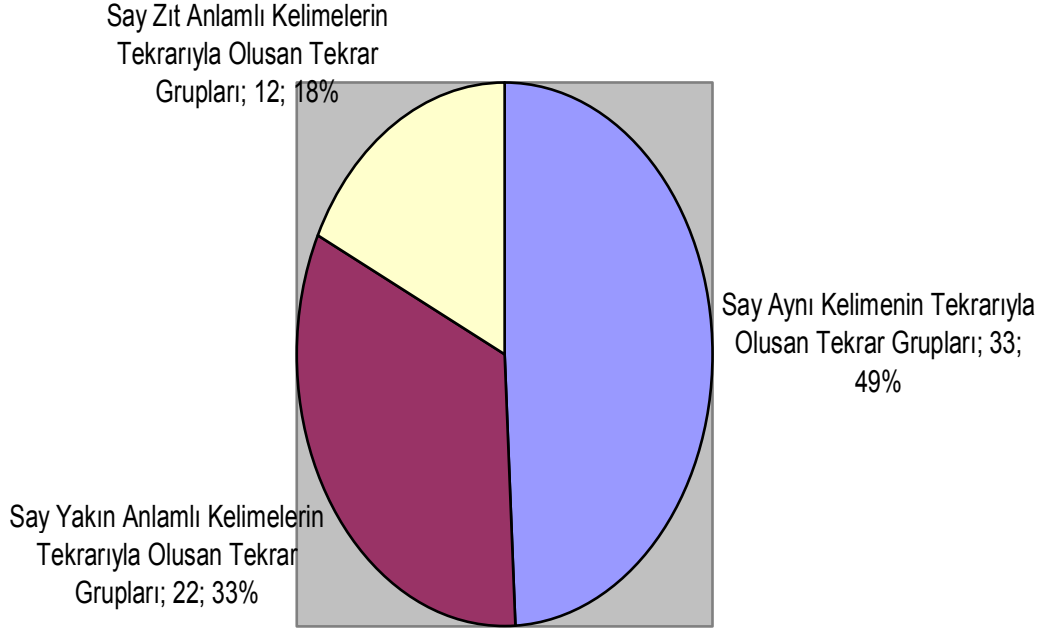
Sevinçle havalanarak (s. 68) (tarz)

Bardaktan boşanırcasına (s. 52) (karşılaştırma)

Kaoru, babası sağ iken mesleğinin inceliklerini çok iyi öğrenebilirdi (s. 57) (zarf tümleci)

2.2.6 TEKRAR GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 15: 7. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Tekrar Grupları Grafiği

7.sınıf ders kitabında toplam 67 **tekrar grubu** tespit edilmiştir. Bu tekrar gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 1 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,37'dir. 67 tekrar grubundan en fazla karşılaşılanı 33 kelime grubuyla ve diğer tekrar gruplarına olan % 49'luk oranla aynı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olmuştur.

Daha sonra 22 kelime grubu ve % 33 oranla yakın anlamli kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları ve en az rastlanan ise 12 kelime grubu ve % 18 oranla zıt anlamli kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olmuştur. Rakamlar incelendiğinde, 7. sınıf kitabında yer alan tekrar gruplarının öncelik sıralanışının 6. sınıf kitabında yer alan tekrar gruplarıyla aynı olduğu görülür.

Tekrar gruplarının, bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimedenden meydana geldikleri görülmüştür:

Böyle böyle (s. 18)

toz duman (s. 58)

canlı cansız (s. 104)

Grupta yer alan bu kelimeler arasında hem **şekil** hem de **anlam** ilişkisi(aynı unsurlardan oluşan tekrar grupları, yakın anlamlı unsurlardan oluşan tekrar grupları, zıt anlamlı unsurlardan oluşan tekrar grupları) olduğu ve nesne ve harekete çokluk, süreklilik ve beraberlik anlamı kattığı görülür:

yeni yeni savaşlar (s. 39) (Unsurları aynı / anlamı kuvvetlendirme)

Avcılar buraya *sık sık* uğrarlardı (s. 66) (Unsurları aynı / süreklilik)

Analar bacılar yola döküldü (s. 40) (Unsurları yakın anlamlı / beraberlik)

çeşit çeşit, renk renk göz boncukları (s. 96) (Unsurları aynı / çokluk)

Bazı tekrar gruplarında yer alan kelimelerden birinin zaman içerisinde tek başına **kullanımdan düşmüş** olduğu görülmüştür:

kap kacağa (s. 104)

eğri büğrü (s. 48)

yara bere (s. 74)

Bağlama ve çekim edatları dışında **bütün kelimelerle** tekrar grubu oluşturulabildiği tespit edilmiştir:

İçin için (s. 24), bildim bileli (s. 19), sallana sallana (s. 40), inim inim (s. 66), sinsi sinsi (s. 74), toz duman (s. 58), silip süpürmeye (s. 16), abur cuburla (s. 85), ağlayıp sızlamanın (s. 24), yaladı yuttu (s. 81), gelgit[‡] (s. 52), sağdan soldan (s. 85)

Bazı tekrar gruplarında, grubu meydana getiren unsurların **çekim eki** taşıdıkları görülmüştür:

malını mülkünü (s. 17)

[‡] Zamanla kalıplaşmış ve bir türe ad olmuştur.

sağdan soldan (s. 85)

Analar bacılar (s. 40)

Tekrar grupları, söz dizimi içinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **zarf tümleci**, **özne**, **yüklem**, **nesne** ve **yer tamlayıcısı** görevleri üstlenmiştir:

Bu sebeple evdeki bütün *kap kacağa* su doldurulur (s. 104) (yer tamlayıcısı)

Avcılar buraya *sık sık* uğrarlardı (s. 66) (zarf tümleci)

Analar bacılar yola döküldü (s. 40) (özne)

Bir anda *yaladı yuttu* lezzetle (s. 81) (yüklem)

Yavaş yavaş, sinsi sinsi içimize ilk adımını atar (s. 74) (zarf tümleci)

Hiroşimalı Masahi Nii satmış *malını mülkünü* (s. 17) (nesne)

Gece gündüz bu kelimeyi duymak (s. 17) (zarf)

eğri büğrü, kargacık burgacık bir sürü ilaveler (s. 48) (sıfat)

Belki kafamızı *abur cuburla* dolduruyorduk (s. 85) (zarf tümleci)

2.2.7 EDAT GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 312 **edat grubu** tespit edilmiştir. Bu edat gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 5 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,76'dır.

Bu edat grupları şu edatlarla oluşturulmuştur: *için, gibi, ile, kadar, diye, beri, doğru, üzere, karşı, göre, rağmen, bile, ilişkin, dolayı, halde*. Bu edatlardan en çok kullanılanları: **92** tane *ile*, **57** tane *gibi*, **77** tane *için*, **45** tane *kadar* edatlarıdır. 7. sınıf kitabında 16 çeşit edat kullanıldığı görülmektedir. Oysaki 6.sınıf kitabında 26 çeşit edat kullanılmıştır, bu da 6. sınıf kitabının edat kullanımı açısından oldukça zengin olduğunu göstermektedir.

yeni bir şeyler öğretmek için (s. 22)

O günden beri (s. 18)

Bir selâm gibi (s. 39)

İnsanları mesut edeceğim diye (s. 30)

Yazı dili ile (s. 33)

sabaha karşı (s. 39)

çalınan şeye göre (s. 74)

O da yakınımda olmasına rağmen (s. 95)

Bir isim unsuru ve bir çekim edatından meydana gelen bu kelime gruplarında birleşmenin isim unsurunun ve edatın türüne göre **ekli** veya **eksiz** olduğu görülür:

İsim unsuru + çekim edatı = edat grubu

sabaha kadar (s. 94) (-a eki)

Bunun için (s. 33) (-un eki)

Kavuşmak (Ø) *için* (s. 33) (eksiz)

Dalgalar kadar (s. 45) (-lar eki)

Edat gruplarında, isim unsuru bir **kelime grubu** veya **cümle** de olabilmektedir:

tarih konusuna olduğu / gibi (s. 32) (isim unsuru: sıfat-fiil grubu)

bildiğimiz şeyleri öğrenmek / için (s. 46) (isim unsuru: isim-fiil grubu)

Boş bir sayfa / kadar (s. 45) (isim unsuru: sıfat tamlaması)

Bir papatyanın sapı / kadar (s. 44) (isim unsuru: isim tamlaması)

Cennet Adası'na gidiyorum / diye (s. 54) (isim unsuru: cümle)

Bebekler, genç erkekler ve bayanlar / için (s. 76) (isim unsuru: bağlama grubu)

Ayrıca, aynı grup içerisinde birden fazla isim unsurunun olabileceği de saptanmıştır:

Bebekler, / genç erkekler ve bayanlar / için (s. 76)

Bilmecelerimiz, / manilerimiz, / ninnilerimiz, / masallarımız / için (s. 91)

Nevruz-i Sultani, / Sultan Nevruz, / Sultan Navrız, / Mart Dokuzu / gibi (s. 101)

Dönme dolaplar, / çalgıcılar, / beççeler, / seyyar satıcılar / la (s. 101)

Bu grup yapısındaki edatın türüne göre *zaman*, *yön*, *durum*, *benzetme*, *sebep*, *miktar*, *şart* vb. gibi anlamlar bildirebilir:

Sözünü işitebilmek için (s. 95) (amaç)
Geç saatlere kadar (s. 105) (zaman)
Beş yıl önce felç geçirdiği için (s. 95) (sebep)
Kışlaklardan yaylalara doğru (s. 103) (yön)
Kurak topraklar gibi (s. 65) (benzetme)
Sırtında ağı ile (s. 67) (durum)

Edat gruplarının söz dizimi içinde, **sıfat**, **zarf** ve **isim** görevi ve cümlelerin ögesi olarak **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevleri üstlenebildiği görülmüştür:

Acılar, yaşayanlar içindir yalnız (s. 17) (yüklem)
Neşeli bir yüz, güneşli bir hava gibidir (s. 64) (yüklem)
Bu kadarını, İtalya ve Macaristan'da görmüştüm ancak (s. 92) (isim / nesne)
Ayakkabı eskitmek korkusuyla top peşinden pek koşmazdık (s. 85) (zarf tümleci)
Yavaşça kıyıya doğru yaklaştı (s. 81) (yer tamlayıcısı)
Etraf mis gibi kokuyordu (s. 19) (zarf tümleci)
Benim gibilerle karşılaşmak (s. 20) (isim)
Yaprak kadar güzel (s. 44) (sıfat)

2.2.8 BAĞLAMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 383 **bağlama grubu** tespit edilmiştir. Bu bağlama gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 6 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,16'dır.

Bu bağlama gruplarının şu bağlama edatlarıyla oluşturulduğu tespit edilmiştir: *ama, ve, hem... hem, ne... ne, değil, ile, da, ha...ha, veya, kimi... kimi, ya da, de...de, mi...mi, daha doğrusu, bir yandan...diğer yandan, hatta.* 7. sınıf kitabında bağlama gruplarının neredeyse büyük çoğunluğu **324** kelime grubuyla ve bağlama edatı ile oluşturulmuştur.

Bağlama edatıyla birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurundan oluşan bu gruplarda bağlama edatı, isim unsurlarının arasında bulunur ve isim unsurları grubun kuruluşuna eşit olarak katılırlar. Ancak, *hem... hem, ne... ne, kimi... kimi* gibi bağlama edatlarıyla kurulmuş olan bağlama gruplarında edatların, isim unsurlarının başında veya sonunda bulunabileceği görülmüştür:

*Uygun yerler **ve** olanaklar* (s. 15)

***Hem** öğretmeni **hem** de kendisi* (s. 23)

***Ne** sözle **ne** yazıyla* (s. 17)

*Sabırsızlıkla **değil** sabırla* (s. 19)

Bu meslekle gökler arasında (s. 56)

***Ha** altın çalmışsın, **ha** bir iğne* (s. 74)

*Bir oyun **hatta** bir huy* (s. 85)

İsim unsurlarının **kelime grubu** olabileceği bu grupta, grubun içine **cümle**nin **başka öğeleri** de girebilir:

Hayatı bilen / ve / ölümü anlayanlar (s. 65) (isim unsurları: sıfat-fiil grubu)

Küçük Hanımlar / ve / Küçük Beyler (s. 31) (isim unsurları: sıfat tamlaması)

Eğitim / ve / meslek seçimine (s. 13) (ikinci isim unsuru: isim tamlaması)

Abdullah / ve / Nimet Okur (s. 75) (ikinci isim unsuru: birleşik isim grubu)

İlk önce / ve / her şeyden önce (s. 90) (isim unsurları: edat grubu)

*İyi mi **yapıyorduk** kötü mü* (s. 85)

***Ha** altın **çalmışsın** **ha** bir iğne* (s. 74)

***Ne** kimse duysun **istiyorum** **ne** kimse okusun* (s. 17)

Ayrıca bağlama gruplarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi ve cümlelerin öğeleri olarak ise **özne**, **nesne**, **yüklem**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** gibi görevler de üstlenebileceği gözlemlenmiştir:

Akşam komşu ve akrabalar, eğlencelerini ve sohbetlerini, yeme ve içmelerini sürdürürler (s. 103) (özne / nesne)

Kars ve çevresinde, bu tarihte kapı dinleme, baca-baca âdetleri görülür (s. 104) (yer tamlayıcısı)

Anne ve çocuk ölümlerinin önde gelen etkenlerinden biri, *annenin eğitim düzeyinin düşüklüğü ya da hiç okuma yazma bilmemesidir* (s. 12) (yüklem)

Hem dünyanızı hem de mutluluğunuzu paylaşıyorum (s. 19) (nesne)

Hayal gibi ama gerçeğin ta kendisiyim (s. 20) (yüklem)

Bunu, *Atatürk'ün sarı saçlarından, mavi gözlerinden söz ederek değil duygu ve düşüncelerini anlamanıza, hissetmenize yol göstererek yapabileceğimi* düşünüyorum (s. 29) (zarf tümleci)

Öte yandan o, içinde köklü bir yeri olan insan sevgisini her ortamda *kimi zaman sözleriyle, kimi zaman davranışlarıyla* ortaya koymuştur (s. 30) (zarf tümleci)

Sarı ve mavi camlar (s. 94) (sıfat)

2.2.9 UNVAN GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 57 **unvan grubu** tespit edilmiştir. Bu unvan gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,86 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,32'dir. Rakamlardan da anlaşılacağı gibi 7. sınıf ders kitabında 6. sınıf ders kitabındakinden daha fazla unvan grubu kullanılmıştır.

Bir şahıs ismiyle bir unvan veya akrabalık isminden oluşan bu grupta şahıs ismi başta, unvan ve akrabalık ismi sonda bulunur ve iki unsur eksiz birleşir:

Şahıs ismi + unvan veya akrabalık ismi = unvan grubu

Hasan + Emmi = Hasan emmi (s. 24)

Abdullah + Bey = Abdullah Bey (s. 76)

Fatma + Hanım = Fatma Hanım (s. 77)

Unvan gruplarında şahıs ismi **birleşik isim** olabilir. Ayrıca bu grup söz dizimi içinde isim görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **özne** ve **yer tamlayıcısı** görevi yapar:

Cevat Abbas Bey (s. 35)

Ali Rıza Paşa (s. 35)

Mehmet Usta, ocağın önüne küçük bir yassı taş yerleştiriyor (s. 94) (isim / özne)
Bu sefer de millet türkülerle *Kemal Paşa*’ya haber saldı (s. 38) (yer tamlayıcısı)

2.2.10 BİRLEŞİK İSİM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 85 **birleşik isim grubu** tespit edilmiştir. Bu birleşik isim gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 1,28 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,48’dir. Bu birleşik isim gruplarından sadece 9 tanesi üç kelimeli, diğerleri ise iki kelimelidir.

Bir şahsa özel ad olmak üzere bir araya gelen iki veya daha fazla kelimeli bütün şahıs adları birleşik isim grubudur ve bu isimler eksiz birleşir:

İsim + isim +... = birleşik isim grubu

Mustafa + Kemal + Karademir = Mustafa Kemal Karademir (s. 95)

Tamlananı özel isim olan **sıfat tamlamaları** zamanla bir şahsa ad olmak üzere “*birleşik isim grubu*”na dönüşebilir:

Hiroşimalı Masahi Nii (s. 16)

Bu grup söz dizimi içinde **isim** görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **özne** ve **yer tamlayıcısı** görevi yapar:

General Von Falkenhein bu vazifeye gelirken ona yığınla altın göndermişti (s. 34) (isim / özne)

Mehmet’in yatağının başında bir buçuk yıl boyunca her gece beklemek anne *Nimet Okur*’a düştü (s. 76) (yer tamlayıcısı)

2.2.11 ÜNLEM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 7 **ünlem grubu** tespit edilmiştir. Bu ünlem gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,10 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,03’tür. Ünlem grubu 7. sınıf ders kitabında en az, tüm

üç ders kitabı arasında ise 6. sınıf ders kitabında yer alan sayı gruplarından sonra ikinci en az kullanılan kelime grubudur.

Bu ünlem gruplarının şu ünlemlerle oluşturulduğu tespit edilmiştir: *ya, ah, haydi, işte, sevgili, hani, hadi.*

Bir ünlem ile bir isim unsurundan oluşan bu grupta isim unsuru **kelime grubu** da olabilir, ayrıca bu grup cümlelerin kuruluşuna katılmaz:

Haydi bakalım / Küçük Hanımlar ve Küçük Beyler! (s. 31) (isim unsuru: bağlama grubu)

2.2.12 SAYI GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

7.sınıf ders kitabında toplam 10 **sayı grubu** tespit edilmiştir. Bu sayı gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,15 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,05'tir. Sayı grubu 7. sınıf kitabında en az kullanılan ikinci kelime grubudur.

Gruptaki sayı isimlerinin dizilişi basamak sistemine göre olduğu bu grupta sayılar eksiz birleşir. Sayı gruplarının söz dizimi içinde **sıfat** görevi üstlendiği görülmüştür.

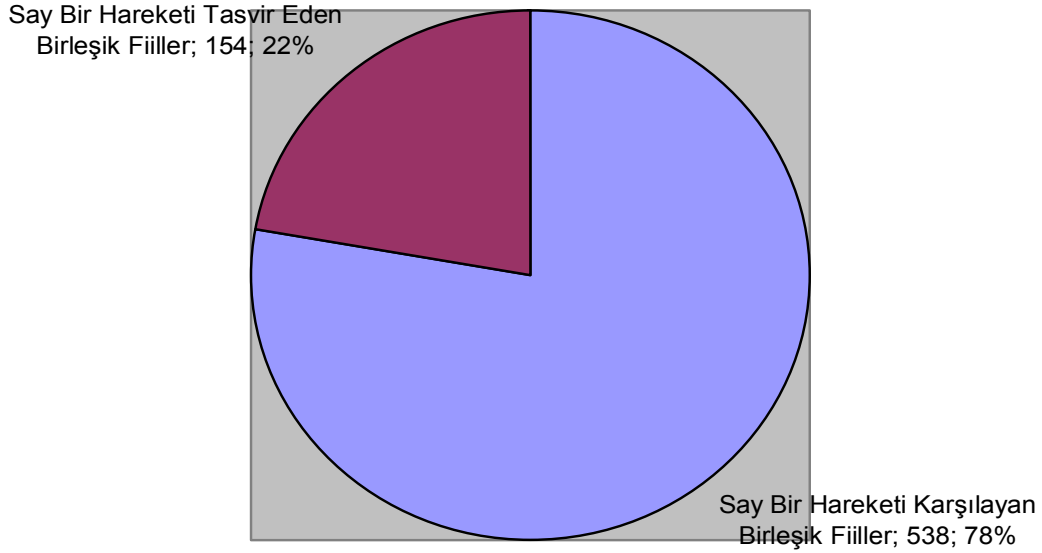
on bir erkek öğrenci (s. 22)

on iki gün (s. 105)

on dört yaş (s. 77)

2.2.13 BİRLEŞİK FİİLLERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 16: 7. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Birleşik Fiiller Grafiği

7.sınıf ders kitabında toplam 692 **birleşik fiil** tespit edilmiştir. Bu birleşik fiillerin 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 10 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 3,91'dir. 7. sınıf kitabında 538 kelime grubu ve % 78 oranıyla en fazla rastlanan birleşik fiiller **bir hareketi karşılayan birleşik fiillerdir. Bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller** ise 154 tanedir ve % 22 orana sahiptir. Görüldüğü gibi 7. sınıf ders kitabı birleşik fiillerin kullanımı bakımından oldukça zengindir.

Bir hareketi karşılayan birleşik fiiller, bir isim ile bir fiil unsurunun birleşmesinden meydana gelmiştir ve fiil, ya bir ana yardımcı fiildir ya da sözlük anlamı dışında kullanılan bir başka fiildir. Bu tür birleşik fiiller de iki şekilde karşımıza çıkmaktadır:

a) Ana yardımcı fiillerle kurulan birleşik fiiller *et-, ol-, yap-, eyle-, kıl-, bulun-* yardımcı fiilleriyle oluşturulmuştur. Bu yardımcı fiiller, bir çekim görevi yaparak anlamı üzerinde bulunduran isim unsurunu fiilleştirirler. 7. sınıf kitabında bu yardımcı fiillerden en fazla kullanılanı *et-, ol-,* 'dur:

hareket et- (s. 48)

ihmal et- (s. 57)

sahip ol- (s. 75)

sağlıklı ol- (s. 75)

Ayrıca, tek başına kullanılmayan veya kullanıldıklarında asli şekillerini koruyamayan bazı isimlerin bu yardımcı fiillerle **bitişik** yazıldığı görülmüştür:

hisset- (s. 46)

reddet- (s. 34)

emret- (s. 35)

affet- (s. 35)

b) Diğer fiillerle kurulan birleşik fiillerde, yukarıda bahsi geçen yardımcı fiiller yerine asıl fiiller kullanılmıştır ve bu yapıda yer alan kelimelerden biri veya hepsi, **ya sözlük anlamlarını kaybetmiş ya da deyimleşmiştir**:

hoşça kal- (s. 31)

Diz çök- (s. 40)

yola dökül- (s. 40)

ortaya koy- (s. 30)

Bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller, zarf-fiil eki taşıyan bir fiil ile bir tasvir fiilinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Tasvir fiilinin asıl fiile *yeterlik*, *ihtimal*, *tezlik*, *yaklaşma* gibi anlamlar kattığı görülmüştür.

okuyuver- (s. 23) (tezlik)

duyabil- (s. 19) (yeterlik, ihtimal)

çırpınıp dur- (s. 22) (devamlılık)

Bu tür birleşik fiiller de karşımıza iki şekilde çıkmaktadır:

a) Zarf-fiil eki taşıyan bir fiil unsuru ile tasvir fiilinden oluşan birleşik fiillerde anlamı üzerinde bulunduran unsur –*A*, –*I*, –*Ip* zarf-fiil eklerinden birini taşır:

ağlayıp sızla- (s. 24)

katılabil- (s. 20)

kaybediver- (s. 23)

b) *bil-*, *ver-*, –*dur-* *git-*, *yaz-* ve *başla-*, *çalış-*, *iste-* (bu son üç fiil aslında yardımcı fiil olmayıp –*maya başla-*, –*mak iste-*, –*maya çalış-* kalıpları içinde yardımcı fiil olarak kullanılmıştır) gibi yardımcı fiillerle oluşturulmuş olanlar:

okumak iste- (s. 23)

uygulamaya kalkış- (s. 29)

aktarmaya çalış- (s. 30)

çalışmaya başla- (s. 30)

sürüp git- (s. 17)

çırpınıp dur- (s. 22)

görebil- (s. 19)

Ayrıca, bazı birleşik fiillerin birinci unsurunun **kelime grubu** olabileceği ve bazı birleşik fiillerin isim unsurunun **isim çekim eki** alabileceği tespit edilmiştir:

didik didik / et- (s. 84) (birinci unsur: tekrar grubu)

su gibi / bil- (s. 85) (birinci unsur: edat grubu)

önem ve emek / ver- (s. 32) (birinci unsur: bağlama grubu)

bahis mevzusu / ol- (s. 35) (birinci unsur: isim tamlaması)

paniğe kapıl- (s. 46)

hakkını gözet- (s. 68)

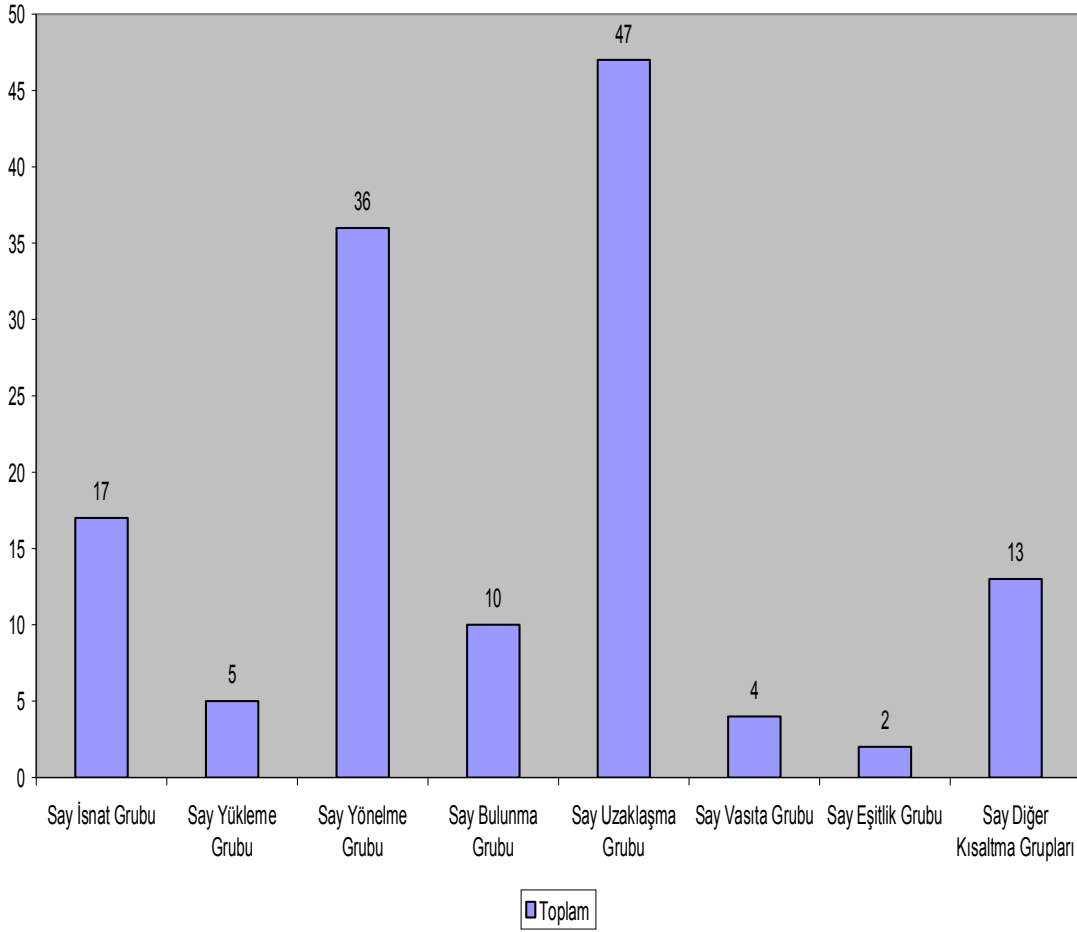
altından kalkabil- (s. 76)

Bazı birleşik fiillerin birinci unsurunun bir kip eki taşıdığı görülmüştür. Bu kip eki zarf-fiil ekinin yerini tutar:

Kattı Kemal Paşa'nın ordusu sürdü gitti (s. 40)

2.2.14 KISALTMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 17: 7. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kısaltma Grupları Grafiği

7.sınıf ders kitabında toplam 133 **kısaltma grubu** tespit edilmiştir. Bu kısaltma gruplarının 7. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 2 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,75'tir. 7. sınıf kitabında 47 kelime grubu ve diğer kısaltma gruplarına olan % 35 oranıyla en fazla rastlanan kısaltma grubu **uzaklaşma grubu** ve ikinci sırada ise 36 kelime grubu ve % 27 oranla **yönelme grubu** olmuştur.

Daha sonra 17 kelime grubu ve % 13 oranla **isnat grubu** gelmektedir. Diğer kısaltma gruplarının sıralanışı ise % 10 oranıyla 13 **diğer kısaltma grupları**, % 7 oranıyla 10 **bulunma grubu**, % 4 oranla 5 tane **yükleme grubu** ve % 3 oranla 4 tane

vasıta grubu şeklindedir. **Eşitlik grubuna** 6. sınıf kitabında hiç rastlanmamışken, 7. sınıf kitabında ise % 1 oranla 2 tane tespit edilmiştir.

bundan bin beter (s. 16) (uzaklaşma grubu)

üzerimize düşeni (s. 15) (yönelme grubu)

boynu sargılı (s. 40) (isnat grubu)

Çimen kadar uysal (s. 44) (Farklı yapıda kısaltma grubu)

İnançta hür (s. 41) (bulunma grubu)

varlıklarını muhafazaya (s. 93) (yükleme grubu)

bezle örtülü (s. 102) (vasıta grubu)

*en güzelleri bence*⁴ (s. 44) (eşitlik grubu)

Kelime grupları ve cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla oluşan gruplardır ve unsurları da **kelime grubu** olabilir:

varlıklarını muhafazaya (etmeye) (s. 93) : isim-fiil grubu

Alın sargılı (olan) (s. 40) : sıfat-fiil grubu

Buna mukabil (olarak) (s. 36) : zarf-fiil grubu

şu uçan toplara / denk (s. 70) (birinci unsur: sıfat tamlaması)

Osmanlı Türklerine / ait (s. 92) (birinci unsur: isim tamlaması)

bugünküne göre / hayli eksik (s. 85) (birinci unsur: edat grubu, ikinci unsur : sıfat tamlaması)

Bu grupların söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **zarf tümleci**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **özne** görevi üstlendiği saptanmıştır:

Eskiden çocuklar daha mı öğrenme meraklıydılar (s. 83) (yüklem)

Kalkıp ayağa ardı sıra baktı dalgalar (s. 39) (zarf tümleci)

İzmir'in kenar mahallelerinden birinde buluyoruz onu (s. 95) (yer tamlayıcısı)

Öğretmenleri ondan çok ümitliydi (s. 23) (yüklem)

⁴ Şiir dilinde kullanıldığından, kısaltma grubunun birinci unsurunun yeri değişmiştir.

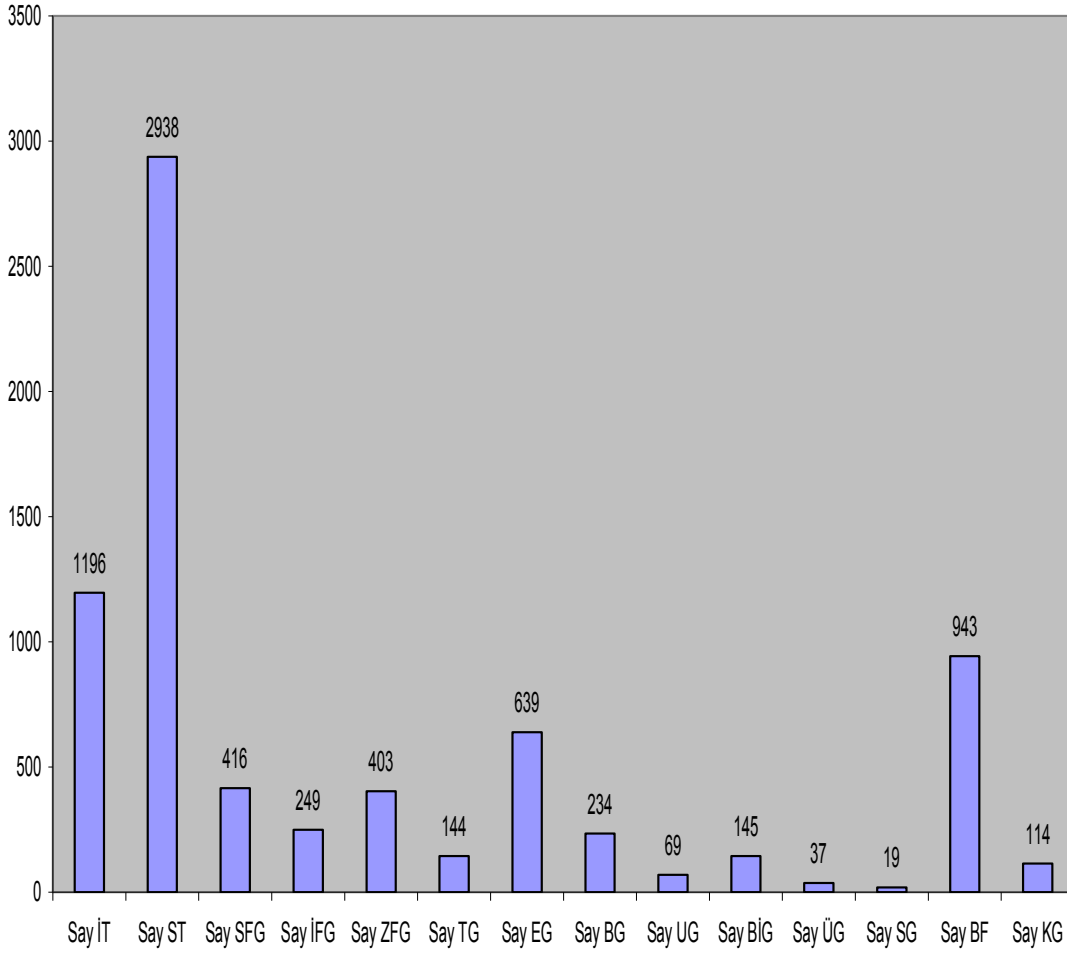
Ustalardan biri ocaktan kor halindeki cam parçasını alıyor (s. 94) (özne)

Boncuklardan birini demirin ucunda dışarıya çıkarıyor (s. 94) (nesne)

geleceğe dönük ülküler (s. 32) (sıfat)

2.3 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINDA YER ALAN KELİME GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 18: 8. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kelime Grupları Grafiği

2007–2008 eğitim-öğretim yılında kullanılan eski programa göre hazırlanmış olan 8. sınıf Türkçe ders kitabında toplam 58 okuma metni 14 kelime grubu açısından incelenmiştir. Diğer kelime gruplarının yanı sıra isim tamlamaları: belirtili ve belirtisiz isim tamlamaları olarak, tekrar grupları: aynı kelimenin tekrarıyla oluşan tekrar

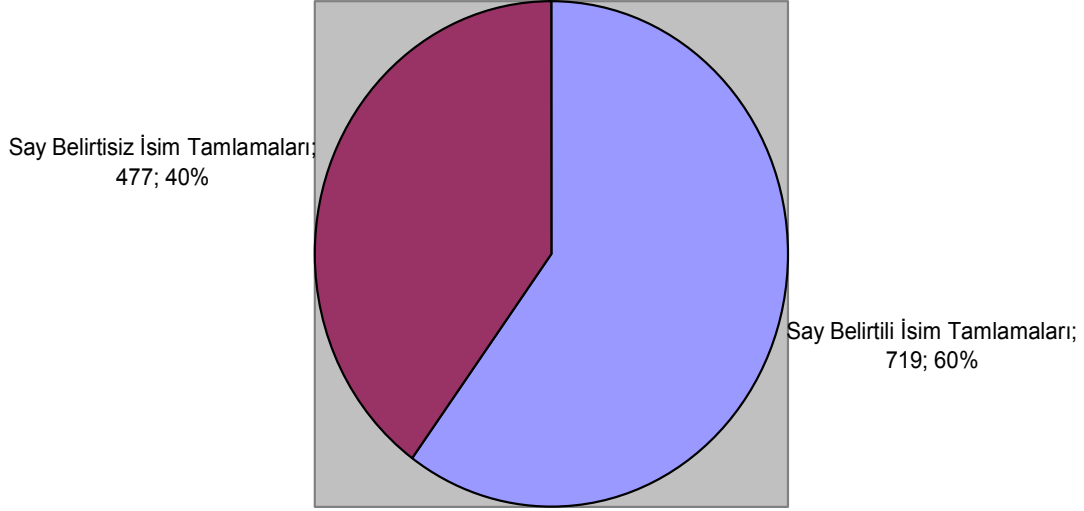
grupları, yakın anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları ve zıt anlamlı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olarak, birleşik fiiller: bir hareketi karşılayan birleşik fiiller ve bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller olarak, kısaltma grupları ise isnat grubu, yükleme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu, eşitlik grubu ve diğer kısaltma grupları olmak üzere alt başlıklara ayrılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, 8. sınıf ders kitabında toplam 7546 kelime grubu tespit edilmiştir ve bu kelime gruplarının toplam kelime gruplarına oranı % 42,69'dur. **Şekil 12**'deki grafikte yer alan kelime grupları arasında 2938 kelime grubuyla **sıfat tamlamaları** önce gelmektedir. 8.sınıf kitabında yer alan sıfat tamlamaları 6. ve 7. sınıf kitaplarındaki sıfat tamlamalarından fazladır. Bunun nedeni 8. sınıf kitabında daha fazla metin bulunması(6. sınıfın 3 katından, 7. sınıfın ise 2 katından fazla sayıda metin bulunması)ve metinlerin oldukça uzun olmasıdır. Sıfat tamlamalarının 8. sınıfa ait diğer kelime gruplarına oranı % 40 ve üç kitaptaki toplam kelime gruplarına(17673 kelime grubu) oranı ise % 16,62'dir. Rakamlardan da anlaşılacağı üzere, sıfat tamlamaları üç ders kitabında tespit edilen toplam kelime grupları arasında en fazla yer alan kelime grubu olmuştur. 19 kelime grubu ve grafikteki diğer kelime gruplarına olan % 0,25'lik oranıyla **sayı grubu** en az kullanılmış kelime grubudur.

8. sınıf ders kitabında tespit edilmiş ve **Şekil 12**'de grafiği verilmiş olan kelime grupları, sayısal ifadeleri ve kullanım özellikleri alt başlıklar halinde aşağıda tek tek verilmiştir:

2.3.1 İSİM TAMLAMALARI NIN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 19: 8. sınıf Ders Kitabında Yer Alan İsim Tamlamaları Grafiği

8.sınıf ders kitabında 719 tanesi **belirtili isim tamlaması**, 477 tanesi **belirtisiz isim tamlaması** olmak üzere toplam 1196 isim tamlaması tespit edilmiştir. Bu isim tamlamalarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 16 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 6,76'dır. İsim tamlamaları, 8. sınıf kelime grupları arasında sıfat tamlamalarından sonra en fazla kullanılmış olan kelime grubudur.

İsim tamlamaları iyelik ekli bir unsurun, iyeliğin işaret ettiği bir başka unsuruyla bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bu tamlamada ana unsur sonda bulunur. Birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır.

Dükkânın (ty) *önünde* (tn) (s. 9)

Rüstem'in (ty) *halini* (tn) (s. 19)

Aynanın (ty) *üstünde* (tn) (s. 27)

İsim tamlamalarında birinci unsurun ikinci unsurla bağlantısı, zamirlerde ekli, isimlerde ise ekli veya eksizdir. Tamlamanın ikinci unsuru daima iyelik eki taşır:

İsim unsuru(+ ilgi hâli eki) + isim unsuru + iyelik eki = isim tamlaması

Nine + m + in + oda + (s)ı = Ninemin odasına (s. 45)

O + (n)un + anlayış + ı = Onun anlayışına (s. 10)

Kafir + mal + ı = Kafir malı (s. 201)

İncelenen tüm metinlerde isim tamlamalarının unsurlarının hem **tek kelime**den hem de **kelime gruplarından** oluşabildiği, bazen de bir **cümle** olabileceği görülmüştür:

*Gözünün (ty) yaşını (tn) (s. 13) (Her iki unsur da tek kelime*den oluşmuştur)

Şehrin (ty) ovaya karıştığı (tn) (s. 26) (tamlanan: sıfat-fiil grubu)

Sokak kapısının (ty) zembereğini (tn) (s. 45) (tamlayan: isim tamlaması)

Çölün (ty) suya kavuşturulmasını (tn) (s. 104) (tamlanan: isim-fiil grubu)

Altı çocuğunun ve balıkçı teknesinin (ty) denizde kaybolduğunu (tn) (s. 40) (tamlayan: bağlama grubu, tamlanan: sıfat-fiil grubu)

Peyami Safa'nın (ty) dokuzuncu hariciye koğuşu adlı romanından (tn) (s. 55) (tamlayan: birleşik isim grubu, tamlanan: sıfat tamlaması)

"Yaşamaları için" yanıtını (s. 17) (tamlayan: edat grubu)

"Ben her güreşimde arkamda Türk milletinin bulunduğunu ve millet şerefini düşündürdüm" cevabı (s. 91) (cümle)

İhtiyarların, her şeyi anladıktan sonra, "gençliğinizin kıymetini biliniz!" demeleri (s. 160) (cümle)

Tamlanan unsuru **sıfat-fiil** veya **sıfat-fiil grubu** olan isim tamlamalarının tamlayan unsurunun **ilgi hâli eki** taşıdığı görülür:

Betonun / getirdiği (s. 26)

Şehrin / ovaya karıştığı (s. 26)

Fatihin / İstanbul'u fethettiği (s. 86)

İsim tamlamalarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **özne**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevlerini üstlendiği tespit edilmiştir:

Bunun usulü böyledir (s. 10) (isim / özne)

Para için çalışmadığını iddia eden bu fakir ihtiyar, şüphesiz, *sanatının aşığıydı* (s. 10) (yüklem)

Daha fazla bir şey demeyerek değneği *genç adamın elinden* aldı (s. 10) (yer tamlayıcısı)

Arka arkaya iki uykusuz gece bile *onun sağlam yapısını* sarsmamıştı (s. 61) (nesne)

Genç adam, *alışılmışın aksine* , *değneğin yan tarafına* bir halka daha taktırmak istiyordu (s. 10) (zarf tümleci / yer tamlayıcısı)

Kemal Sarı, *bölüğün en terbiyeli erlerindendi* (s. 197) (yüklem)

Havuzun içi kırmızı balık dolu (s. 45) (özne)

Günün büyük bir kısmını orada geçirdik (s. 26) (nesne)

Ameliyatın ertesi günü, başhekim, elinde bir telle beni sormaya geldi (s. 88) (zarf tümleci)

İncelemeler sonucu elde edilen isim tamlamaları belirtili isim tamlaması ve belirtisiz isim tamlaması alt başlıkları dâhilinde aşağıda verilmiştir:

8. sınıf ders kitabında toplam 719 belirtili isim tamlaması yer almaktadır. Belirtili isim tamlamasının 8. sınıf isim tamlamalarına oranı % 60, 8. sınıf kitabında yer alan diğer tüm kelime gruplarına oranı % 9,52 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 4,06'dır. Sayısal veriler belirtili isim tamlamalarının 8. sınıf kitabındaki önemini yeterince ortaya koymaktadır.

Belirtili isim tamlamalarının birinci unsuru ilgi hâli eki taşıyan tamlamalar halinde olduğu görülmüştür:

Çimento (n) **un** (ty) *kullanılmasını* (tn) (s. 26)

Ayağımızın (ty) *altına* (tn) (s. 27)

Simidin (ty) *parası* (tn) (s. 46)

Ayrıca belirtili isim tamlamalarının unsurlarının **yer değiştirebildiği**, unsurları arasına **başka unsurlarda** girebildiği ve **tamlayan unsurunun** da **belirtili isim tamlamasından** oluştuğu gibi durumlar da gözlenmiştir:

Hüznün (ty) **belki de** *sırrını* (tn) (s. 26)

Ne işim (tn) **var** *benim* (ty) (s. 45)

Emine'nin gözlerinin (ty) **içine** (tn) (s. 60)

Benim (ty) **de yandı** *içim* (tn) (s. 51)

Adın (tn) **nedir** *senin* (ty) (s. 51)

Kadının (ty) **suya değiyor** *ayakları* (tn) (s. 95)

Benimse (ty) **vardı o gün birçok** *işlerim* (tn) (s. 51)

Saf çocuğu (tn) **masum Anadolu'nun** (ty) (s. 64)

Perdenin ipini çekmenin (ty) **bile zevki** (s. 137)

8. sınıf ders kitabında toplam 477 belirtisiz isim tamlaması yer almaktadır. Belirtisiz isim tamlamasının 8. sınıf isim tamlamalarına oranı % 40, 8. sınıf kitabında yer alan diğer tüm kelime gruplarına oranı % 6,32 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,69'dur.

Belirtisiz isim tamlamalarının birinci unsurunda **ilgi hali eki bulunmadığı** ve bu tamlamaların belirsiz, genel bir nesneyi, bir türü karşıladığı görülmüştür:

Türk Ø (ty) *askeri* (tn) (s. 207)

Vatan Ø (ty) *parçası* (tn) (s. 173)

Tokat'la Niksar Ø (ty) *arasında* (tn) (s. 181)

Türk Ø (ty) *varlığı ve birliğiyle* (tn) (s. 187)

2.3.2 SIFAT TAMLAMALARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 2938 sıfat tamlaması tespit edilmiştir. Bu sıfat tamlamalarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 40 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 16,62'dir. 8. sınıf kelime grupları arasında sıfat tamlamaları en fazla kullanılmış olan kelime grubudur. Rakamlara bakıldığında, 8. sınıf

kitabında anlatımın çok fazla niteleme ve belirtmelere yer verilerek pekiştirilip zenginleştirildiği görülür.

Sıfat tamlamaları, bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelenmesi veya belirtilmesi şeklinde oluşmuştur:

Sıfat unsuru + isim unsuru = sıfat tamlaması

Eski + binalarda = Eski binalarda (s. 9)

Bu + sanatı = *Bu sanatı* (s. 10)

İki unsurun da **gruplaşmayı sağlayan herhangi bir ek taşımadığı**, unsurlarının **birinin** veya **hepsinin kelime grubu** olabileceği görülmüştür:

Sanatını bilen / bir adam (s. 10) (sıfat unsuru: sıfat-fiil grubu, isim unsuru: sıfat tamlaması)

İki çıplak el kadar / ayak (s. 18) (sıfat unsuru: edat grubu)

Bir / hırs ve iştah (s. 46) (isim unsuru: bağlama grubu)

Elektrikli / kağıt makinesini (s. 99) (isim unsuru: isim tamlaması)

Tek tek / ekinler (s. 103) (sıfat unsuru: tekrar grubu)

Nüfuzlu fakat kıskanç / adamlar (s. 133) (sıfat unsuru: bağlama grubu)

Sıfat tamlamalarının oluşumunda, ismi niteleyen aynı türden **birden fazla sıfat unsuru** bulunabildiği veya **birden fazla isim unsurunun** da bir sıfat unsuru ile nitelenebildiği görülmüştür:

Bir tarafı açık / , ufak / halkalar (s. 9)

Zavallı / , küçük ayaklarını (s. 19)

Her / türlü / huzur / ve / istirahatımı (s. 59)

Derin / sevinci / ve / heyecanı (s. 68)

Mamur / ve / medeni / devletleri (s. 72)

Sıfat tamlamaları söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi ve cümlelerin ögeleri olarak **özne**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** görevi görmektedir:

Ben oradayken, *gençten bir adam* geldi (s. 9) (özne)

Gelip giden elektrikle karanlık arasında *sarı, zayıf, küçük bir mahlûtu* (s. 18) (yüklem)

O, *ustalarının ilkelerini sürdüren bir ustaydı* (s. 10) (yüklem)

İki kocaman takunyayı silah gibi beline sokmuştu (s. 19) (nesne)

Çok güzel bir günde, ilk önce camileri başıboş dolaştık (s. 26) (zarf tümleci)

*Köydeki görevlerini tamamlayıp ilçeye dönmekte olan savcı, doktor ve jandarma eri yağmura yakalanınca bu odaya sığınır*lar (s. 39) (özne, yer tamlayıcısı)

Kaptan, mürdüm eriği ve *koca yemiştin yapılmış reçelleri* konuklara sunar (s. 40) (nesne)

“ *İlkokul* (s. 26)” “ *Küçükağa* (s. 60)” gibi sıfat tamlaması kuruluşunda olan **birleşik kelimelere** de rastlanılmıştır.

2.3.3 SIFAT-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 416 **sıfat-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu sıfat-fiil gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 6 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,35'tir.

Sıfat-fiil grupları, bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurularak oluşturulmuştur. Ana unsurun genellikle sonda olduğu bu gruplarda yüklem görevi yapan sıfat-fiilin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen ögelerle tamamlanmıştır, ancak grup içerisinde iyelik eki taşıyan öznenin çok az kullanıldığı görülmüştür:

Girdiği yere (yt) *abide asilliği* (bln) *veren* (y) (s. 26)

Denize (yt) *telaşla* (z) *bir şeyler* (bsn) *atan* (y) (s. 17)

Yiğitleri (ö) *destan* (bsn) *yazan* (y) (s. 22)

Gece vakti (z) *gemime* (yt) *sığınan* (y) (s. 40)

İstanbul'a varınca (z) beni (bln) karşılayan (y) (s. 88)

Bu gruplar **-An, -DIK, -EcEK, -mİş, -Ar, -mAz** eklerinden birini içeren sıfat-fiil unsuruyla oluşmuştur. Sıfat-fiillerin büyük çoğunlukla (226 kelime grubu) **-An** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 20: 8. sınıf Sıfat-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

Sıfat-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-An	226
-DIK	103
-EcEK	40
-mİş	41
-Ar	3
-mAz	3

Para için çalışmadığını iddia eden (s. 10)

İsmi dünyaları tutmuş (s. 207)

Yirmi yıl önce gördüğüm (s. 27)

Bu dükkanlardan elde edilecek (s. 210)

Öyle akar (s. 65)

Zenginliğini belli etmez (s. 191)

Ortak bir sıfat-fiille kurulmuş olan bazı gruplarda sıfat-fiilin tekrar edilmediği görülmüştür:

Haşrolan kan /, kemik /, etin / yaptığı (s. 173)

Ekonomik hayatta etken /, etkili / ve başarılı / olacak (s. 187)

Türkiye'nin bağımsızlığına /, kendi benliğine /, ulusal geleneklerine / düşman olan (s. 187)

Bilgi ve hüneri bir yandan takdirle /, alkışla / karşılanan (s. 133)

Sıfat-fiil gruplarının söz dizimi içinde isim ve sıfat görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **özne, yüklem, nesne** ve **yer tamlayıcısı** görevi gördüğü belirlenmiştir.

Gülü seven, dikenine katlanır (s. 119) (isim / özne)

İstediğini söyleyen, istemediğini işitir (s. 119) (isim / özne)

Bayburtlu zihni gibi gülendir (s. 107) (yüklem)

Gelip giden elektrik (s. 18) (sıfat)

Sana yapılmasını istemediğini sen de başkasına yapma (s. 96) (nesne)

Biz yine dönelim , *dinlemesini bilenlere* (s. 108) (yer tamlayıcısı)

2.3.4 İSİM-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 249 **isim-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu isim-fiil gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 3 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,40'dır.

İsim-fiil grupları, **-mAk**, **-mA** ve **-İş** eklerinden birini içeren isim-fiil unsuruyla oluşmuştur. İsim-fiillerin büyük çoğunlukla (127 kelime grubu) **-mA** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 21: 8. sınıf İsim-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

İsim-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-mAk	117
-mA	127
-İş	5

Her güçlüğü yenme (s. 211)

İstediğini düşünmek (s. 163)

Gelişigüzel savrulma (s. 160)

Başarılı oluş (s. 91)

Müthiş ağırlığı altında ruhumu deviren korkudan kurtulmak (s. 55)

Milletimizi vehimlerden kendini kurtaracak hale getirme (s. 59)

Ana unsurun bir hareket ismi olduğu ve genellikle sonda olduğu bu gruplarda yüklem görevi yapan hareket isminin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle tamamlanmıştır.

Ona (yt) armağan (bsn) götürme (y) (s. 202)

Para gibi (z) harcanma (y) (s. 160)

Babamın yanında (yt) minnetsiz (z) almak (y) (s. 202)

Yeni icatları (ö) olmamak (y) (s. 100)

Onu (bln) yeniden (z) denize (yt) çıkarmak (y) (s. 41)

Ortak bir isim-fiille kurulmuş bazı gruplarda, isim-fiilin tekrar edilmediği görülmüştür:

Bütün duyguları /, bütün düşünceleri / ve bütün nimetleri / bulma (s. 61)

Birbirine en içten bağlı dostların karşılıklı sevgilerini nasıl paylaştıklarını /, bundan nasıl yararlandıklarını / anlamak (s. 168)

İsim-fiil gruplarının söz dizimi içinde isim görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **özne**, **yüklem**, **nesne**, **zarf tümleci** ve **yer tamlayıcısı** görevi üstlendiği tespit edilmiştir.

Bulutlara bir seslenmek yeter (s. 181) (özne)

Onları dinlemek başlı başına bir zevktir (s. 172) (özne)

Asıl uğraşmak zorunda bulunduğumuz şey, yüksek kültürde ve yüksek erdemde dünya birinciliğini tutmaktır (s. 188) (yüklem)

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir (s. 198) (yüklem)

O dil, ağzın içinde her dönüşünde can yakar, kalp kırar (s. 172) (zarf tümleci)

Bana para getirmesini söyledi (s. 87) (nesne)

Onu kimseye hürmet vaziyetinde görmeye tahammül edemiyordum (s. 184) (yer tamlayıcısı)

Bir insanı dinlemek, ona en büyük insanlığı göstermektir (s. 109) (özne / yüklem)

2.3.5 ZARF-FİİL GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 403 **zarf-fiil grubu** tespit edilmiştir. Bu zarf-fiil gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 5 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 2,28'dir.

Zarf-fiil grupları, **-IncA, -ken, -sA, -ArAk, -mAdAn, -Ip, -r /-mAz, -DİkCA, -A/ -A, -(IN)DA, -Ar, -mİ, -mAksİzİn** ekleri ile oluşturulmuştur. Zarf-fiillerin büyük çoğunlukla (99 kelime grubu) **-sA** eki ile oluşturulduğu görülür:

Şekil 22: 8. sınıf Zarf-fiil Gruplarını Oluşturan Eklerin Dağılım Tablosu

Zarf-fiil Eki	Kelime grubu Sayısı
-IncA	47
-ken	57
-sA	99
-ArAk	76
-mAdAn	14
-Ip	95
-Ar	1
-DİkCA	7
-A/ -A	1
-(IN)DA	2
-mİ	1
-mAksİzİn	2
-Ir / -mAz	1

*Mini mini halkaları ateşte ısıtı**p*** (s. 9)

*Bu çocuğa bir iş gördür**meden*** (s. 19)

*Dört mevsimi aynı anda yaşa**rken*** (s. 22)

*Güneş batacağı yere iyice yakla**şınca*** (s. 27)

*Destan-ı ömrümü oku**r*** (s. 65)

*Kahveciyi araya ko**yarak*** (s. 83)

*Şehrin macerası düşünülür**se*** (s. 26)

*Biz denize yakla**ştıkça*** (s. 104)

*Emine'nin gözlerinin içine ba**ka baka*** (s. 60)

*Günün birinde bir efkâr bastı **mı*** (s. 141)

*Güzün o güzel günlerini pencereden gör**ür görmez*** (s. 192)

Zarf-fiilin ana unsur olduğu ve genellikle grubun sonunda yer aldığı bu kelime gruplarında yüklem görevi yapan zarf-fiilin anlamı, **özne**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf** adı verilen öğelerle sağlanmıştır:

Vapur (ö) da düdük (bsn) çalıp (y) (s. 45)

Dört mevsimi (bln) aynı anda (z) yaşarken (y) (s. 22)

İlkyazın (z) ormanlarda (yt) ağaçlar (ö) yeşerirken (y) (s. 44)

Yedi yıldır (z) derdime (yt) derman (bsn) arayıp (y) (s. 140)

Bülbüller (ö) düğün (bsn) eylerken (y) (s. 141)

Bir süre sonra (z) ailesini (bln) alarak (y) (s. 153)

-**sA** eki ile kurulan ve yan yana sıralanan birden fazla zarf-fiil grubunda zarf-fiil ekinin sadece **sondaki grupta** bulunduğu görülür. Ayrıca, zarf- fiilin yeri bazen değişmiştir:

Orada kullanacağınız harç, ne kadar temiz /, çürük malzemeden ne kadar ayıklanmış / olursa (s. 160)

***İşlerken** el (s. 51)*

***Yürürken** ayak (s. 51)*

***Ekşitip** yüzünü (s. 51)*

Ortak bir zarf-fiille kurulmuş bazı gruplarda, zarf-fiilin tekrar edilmediği görülmüştür:

O gam /, o kasavet / kendinden önce gelip (s. 141)

Zarf-fiil gruplarının söz dizimi içinde zaman, tarz, sebep, şart, bağlama, karşılaştırma gibi işlevlerle zarf görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **zarf tümleci** görevi üstlendiği görülmüştür:

Şehrin macerası düşünülürse (s. 26) (şart)

Her sabah akşam bağa giderken (s. 9) (zaman)

Binicisinin coşkun kuvvetine uyarak (s. 61) (tarz)

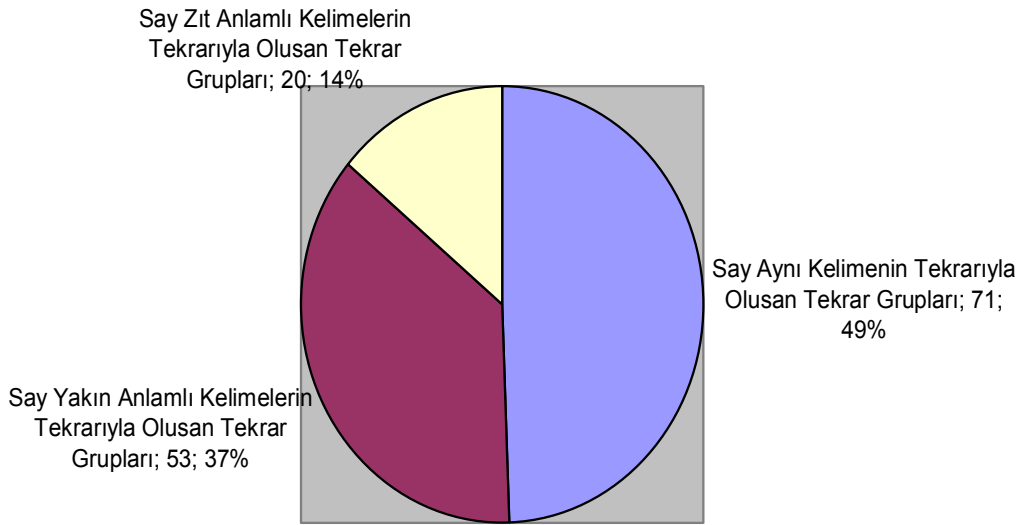
Yasak olduğunu sanarak (s. 87) (sebep)

Ekmek pahalandıkça (s. 19) (karşılaştırma)

Ben oradayken gençten bir adam geldi (s. 9) (zarf tümleci)

2.3.6 TEKRAR GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 23: 8. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Tekrar Grupları Grafiği

8.sınıf ders kitabında toplam 144 **tekrar grubu** tespit edilmiştir. Bu tekrar gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 2 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,81'dir. 144 tekrar grubundan en fazla karşılaşılanı 71 kelime grubuyla ve diğer tekrar gruplarına olan % 49'luk oranla aynı kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olmuştur.

Daha sonra 53 kelime grubu ve % 37 oranla yakın anlamli kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları ve en az rastlanan ise 20 kelime grubu ve % 14 oranla zıt anlamli kelimelerin tekrarıyla oluşan tekrar grupları olmuştur. Rakamlar incelendiğinde, 8. sınıf kitabında yer alan tekrar gruplarının öncelik sıralanışının 7. sınıf ve 6. sınıf kitaplarında yer alan tekrar gruplarıyla aynı olduğu görülür.

Tekrar gruplarının, bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimedenden meydana geldikleri görülmüştür:

Benek benek (s. 13)

yerini yurdunu (s. 140)

Şarıl şarıl (s. 157)

Grupta yer alan bu kelimeler arasında hem **şekil** hem de **anlam** ilişkisi(aynı unsurlardan oluşan tekrar grupları, yakın anlamlı unsurlardan oluşan tekrar grupları, zıt anlamlı unsurlardan oluşan tekrar grupları) olduğu ve nesne ve harekete çokluk, süreklilik ve beraberlik anlamı kattığı görülür:

mini mini halkalar (s. 9) (Unsurları aynı / anlamı kuvvetlendirme)

Televizyonlarda *sık sık* görüyoruz (s. 108) (Unsurları aynı / süreklilik)

Sonbahara doğru birtakım insanların, *çoluk çocuk*, ellerinde bir kafes, Ada'nın tepesine doğru gittiklerini gördüm (s. 191) (Unsurları yakın anlamlı / beraberlik)

Gece gündüz örsünün başında örsünün başında (s. 207) (Unsurları zıt anlamlı / süreklilik)

Gel dere, ak derim, *gürül gürül* (s. 181) (Unsurları aynı / çokluk)

Bazı yakın anlamlı tekrar gruplarının **m** ünsüzünün ünsüzle başlayan bir kelimenin ilk ünsüzünün yerini alarak oluşturulduğu tespit edilmiştir:

deli meli (s. 40)

Borç morç (s. 40)

Teker meker (s. 50)

Ayrıca, bazı tekrar gruplarında yer alan kelimelerden birinin zaman içerisinde tek başına kullanımdan düşmüş olduğu ve bazı tekrar gruplarında tekrarın “ **falan**” kelimesiyle yapıldığı görülmüştür:

ufak tefek (s. 9)
hastaneye falan (s. 40)
hasta falan (s. 40)
tek tük (s. 55)
Konu komşusu (s. 192)
çoluk çocuk (s. 104)
kaba saba (s. 136)

Bağlama ve çekim edatları dışında bütün kelimelerle tekrar grubu oluşturulabildiği tespit edilmiştir:

damlaya damlaya (s. 104), *etmeyin etmeyin* (s. 157), *giydirmiş kuşatmış* (s. 45),
hay huy (s. 104), *yiyip içip* (s. 201), *üç beş* (s. 10), *öteberi*** (s. 40), *tek tük* (s. 55),
gümbür gümbür (s. 141), *gürül gürül* (s. 181), *nerde nerde* (s. 157), *Olsa olsa††* (s. 201),
katar katar (s. 157)

Bazı tekrar gruplarında, grubu meydana getiren unsurların **çekim eki** taşıdıkları görülmüştür:

üstümüz başımız (s. 45)
soyu sopyu (s. 60)
dili damağı (s. 104)
yerini yurdunu (s. 140)
evi barkı (s. 157)
analar bacılar (s. 157)
beti benzi (s. 141)
ele güne (s. 142)
gözün gönlün (s. 141)

Tekrar grupları, söz dizimi içinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **zarf tümleci**, **özne**, **yüklem** ve **yer tamlayıcısı** görevleri üstlenmiştir:

** Zamanla kalıplaşmış ve isimleşmiştir.

†† Bu bağlama edatı, kalıplaşmış bir tekrar grubudur.

Bu dert, *gün günü* sökülür gelir (s. 140) (zarf tümleci)

Beti benzi solar (s. 141) (isim / özne)

Bulutlar *beyaz beyazdı* (s. 30) (yüklem)

Deniz *ötelere ötelere* kaçıyordu (s. 104) (yer tamlayıcısı)

Dışarıda kar hiç dinmeyecekmiş gibi *sessiz sessiz* ve *lapa lapa* yağıyor (s. 61) (zarf tümleci)

Yeri göğü yaradana *yalvarıp yakarmış* (s. 140) (yüklem)

Çil çil kubbeler (s. 64) (sıfat)

2.3.7 EDAT GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 639 **edat grubu** tespit edilmiştir. Bu edat gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 8 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 3,61'dir.

Bu edat grupları şu edatlarla oluşturulmuştur: *için, gibi, ile, kadar, diye, beri, doğru, üzere, karşı, göre, rağmen, sonra, deyi, arasında, önce, başka, dek, evvel, içinde, boyunca, demek, sanki, misali, gayri, geri, karşılık*. Bu edatlardan en çok kullanılanları: **224** tane *ile*, **76** tane *gibi*, **77** tane *için*, **63** tane *kadar*, **30** tane *içinde*, **28** tane *diye*, **24** tane *doğru* edatlarıdır. 8. sınıf kitabının edat kullanımı açısından oldukça zengin olduğunu görülmektedir:

Onu tekrar ateşe verinceye **kadar** (s. 9)

Onun anlayışına **göre** (s. 10)

Trene binmek **için** (s. 27)

Ağaçlık subaşılarıyla (s. 26)

Anadolu'nun içine **doğru** (s. 26)

Tıpkı ilk fatihler **gibi** (s. 26)

Kâinatın son zerresine **dek** (s. 31)

Sekiz yaşından **beri** (s. 55)

Huzur ve refah **içinde** (s. 69)

Doğum yapmak **üzere** (s. 60)

Doğancılar diye (s. 133)

Bir isim unsuru ve bir çekim edatından meydana gelen bu kelime gruplarında birleşmenin isim unsurunun ve edatın türüne göre **ekli** veya **eksiz** olduğu görülür:

İsim unsuru + çekim edatı = edat grubu

Onun için (s. 17) (-un eki)

Ömrüm boyunca (s. 46) (-üm eki)

Her zamanki gibi (s. 46) (-ki eki)

İstinye koyuna doğru (s. 46) (- a eki)

Dağ (Ø) kadar (s. 51) (eksiz)

Edat gruplarında, isim unsuru bir **kelime grubu** veya **cümle** olabileceği gibi **zarf-fiil** veya **zarf-fiil grubu** da olabilmektedir:

Sanatını bilen bir adam sessizliği / (y)le (s. 10) (isim unsuru: isim tamlaması)

Minimini avucunun olabileceği / kadar (s. 46) (isim unsuru: sıfat-fiil grubu)

Trene binmek / için (s. 27) (isim unsuru: isim-fiil grubu)

Baban gidince / demek (s. 50) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)

Birlik ve beraberlik / içinde (s. 72) (isim unsuru: bağlama grubu)

Hem kendi hem başkası / için (s. 75) (isim unsuru: bağlama grubu)

Tatlı dil / ile (s. 140) (isim unsuru: sıfat tamlaması)

Felek insanı güldürmedikten / geri (s. 140) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)

“Neye dokunsam altın oluyor. Açlıktan öleceğim... Beni kurtar” / diye (s. 130) (isim unsuru: cümle)

Konuşmadan / önce (s. 136) (isim unsuru: zarf-fiil)

Ayrıca, aynı grup içerisinde birden fazla isim unsurunun olabileceği de saptanmıştır:

Koca yemişleri /, beyaz esmer bulutları /, yakmayan güneşi /, durgun maviliği /, bol yeşili / ile (s. 192)

Denizi /, adaları /, kayıkları /, vapurları / ile (s. 104)

Bu grup yapısındaki edatın türüne göre *zaman*, *yön*, *durum*, *benzetme*, *sebe**p*, *miktar*, *şart* vb. gibi anlamlar bildirebilir:

- İki çıplak el kadar* (s. 18) (benzetme)
- Çağırma**k için* (s. 18) (amaç)
- Tepesi uçtuğu için* (s. 26) (sebep)
- Sudan çıkmış balık gibi* (s. 41) (benzetme)
- O kadar* (s. 19) (miktar)
- Kâinatın son zerresine dek* (s. 31) (zaman)
- Onlara doğru* (s. 60) (yön)
- Dikkatle* (s. 9) (durum)
- Geçen zamana nispetle* (s. 68) (karşılaştırma)
- Bir daha onu satmamak şartıyla* (s. 83) (şart)

Edat gruplarının söz dizimi içinde, **sıfat**, **zarf** ve **isim** görevi ve cümlelerin ögesi olarak **yüklem** ve **zarf tümleci** görevleri üstlenebildiği görülmüştür:

- Deve dikeninin moru *sıcakta erir gibidir* (s. 103) (isim / yüklem)
- Çölün bir uçundan bir ucuna dalgalanır gibiydi* (s. 103) (yüklem)
- Bütün ova *billur döşenmiş gibi* parlıyordu (s. 27) (zarf tümleci)
- Dağ kadar* babam (s. 51) (sıfat)
- Tamamıyla bilinçsiz bir hırs ve iştahla*, çalınmış simitleri atıştırmaya koyulduk (s. 46) (zarf tümleci)

2.3.8 BAĞLAMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 234 **bağlama grubu** tespit edilmiştir. Bu bağlama gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 3 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 1,32'dir.

Bu bağlama gruplarının şu bağlama edatlarıyla oluşturulduğu tespit edilmiştir: *ve*, *hem... hem*, *ne... ne*, *değil*, *ile*, *da*, *veya*, *ya da*, *mi...mi*, *ister...ister*, *gerek...gerek*,

fakat. 8. sınıf kitabında bağlama gruplarının neredeyse büyük çoğunluğu **178** kelime grubuyla *ve* bağlama edatı ile oluşturulmuştur.

Bağlama edatıyla birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurundan oluşan bu gruplarda bağlama edatı, isim unsurlarının arasında bulunur ve isim unsurları grubun kuruluşuna eşit olarak katılırlar. Ancak, *hem... hem, ne... ne, kimi... kimi* gibi bağlama edatlarıyla kurulmuş olan bağlama gruplarında edatların, isim unsurlarının başında veya sonunda bulunabileceği görülmüştür:

En mamur ve medeni devletleri (s. 72)

Hem kendi hem başkası (s. 75)

Sıcak mı, değil mi (s. 95)

Bir kişide veyahut belli kişilerin elinde (s. 163)

Bir divan sazının veya bir yaylı tamburun (s. 197)

Nüfuzlu fakat kıskanç (s. 133)

Ne çiçek demiş, ne böcek (s. 141)

Konuşma değil, hareket (s. 136)

Sayıda olduğu kadar değerinde de (s. 188)

İsim unsurlarının **kelime grubu** olabileceği bu grupta, grubun içine **cümlelerin başka öğeleri** de girebilir:

Bir simit / ve / bir küçük külahla (s. 83) (isim unsurları: sıfat tamlaması)

Tamahı olan / ve / altını çok seven (s. 129) (isim unsurları: sıfat-fiil grubu)

Gök Han, Dağ Han / ve / Deniz Han (s. 150) (isim unsurları: Unvan grubu)

Kireç tozu / ve / kömür külü (s. 210) (isim unsurları: isim tamlaması)

Güneşin loş karanlığında / ve / kimse görmeden (s. 210) (birinci isim unsuru: isim tamlaması, ikinci isim unsuru: zarf-fiil grubu)

Yemek yemeye / veya / almaya (s. 210) (birinci isim unsuru: isim-fiil grubu)

Mürdüm eriği ve koca yemiştin yapılmış reçelleri (s. 40) (birinci isim unsuru: isim tamlaması, ikinci isim unsuru: sıfat tamlaması)

Ne rütbe var, ne de mal (s. 64)

*Ne çiçek **demoş**, ne böcek* (s. 141)

Ayrıca bağlama gruplarının söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi ve cümlelerin öğeleri olarak ise **özne**, **nesne**, **yüklem**, **yer tamlayıcısı** ve **zarf tümleci** gibi görevler de üstlenebileceği gözlemlenmiştir:

Çocukluğun saflığı ve gençliğin ateşi, en ileri çağlarımızda bile neşe ile yeniden doğar (s. 75) (isim / özne)

Tiyatro ise *beraberce oynanan oyunların en eğlendiricisi ve eğiticisidir* (s. 136) (yüklem)

Az zamanda *çok ve büyük işler* yaptık (s. 68) (nesne)

Daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz (s. 68) (yüklem)

Ulusumuzu *en geniş refah araç ve kaynaklarına* sahip kılacağız (s. 72) (yer tamlayıcısı)

Türk milleti, *millî birlik ve beraberlikle* güçlükleri yenmesini bilmiştir (s. 68) (zarf tümleci)

O, *bir deli değil, pek yiğit bir kişidir* (s. 132) (yüklem)

İstiklâl Marşı şairi Âkif’le biz, Sarıgül’den kalkıyoruz (s. 184) (özne)

Başımızın üstünde parlayan bu ikinci güneşi, şimdi *Aydın’ı ve Bursa’yı* aydınlatıyor (s. 207) (nesne)

2.3.9 UNVAN GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 69 **unvan grubu** tespit edilmiştir. Bu unvan gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,91 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,39’dur.

Bir şahıs ismiyle bir unvan veya akrabalık isminden oluşan bu grupta şahıs ismi başta, unvan ve akrabalık ismi sonda bulunur ve iki unsur eksiz birleşir:

Şahıs ismi + unvan veya akrabalık ismi = unvan grubu

Akif + Bey = Akif Bey (s. 184)

Konstantin + Efendi = Konstantin Efendi (s. 192)

Yavuz + Teğmenim = Yavuz Teğmenim (s. 197)

Unvan gruplarında şahıs ismi birleşik isim olabilir. Ayrıca bu grup söz dizimi içinde **isim** görevi, cümlelerin ögesi olarak ise özne görevi yapar:

Mustafa Necati Bey (s. 88)

Yavuz Bülent Teğmenim (s. 197)

Konstantin Efendi, onların çok uzaktan geçtiklerini görebilirdi (s. 192) (isim / özne)

2.3.10 BİRLEŞİK İSİM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 145 **birleşik isim grubu** tespit edilmiştir. Bu birleşik isim gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 2 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,82'dir. Bu birleşik isim gruplarından sadece 41 tanesi üç kelimeli, diğerleri ise iki kelimelidir.

Bir şahsa özel ad olmak üzere bir araya gelen iki veya daha fazla kelimeli bütün şahıs adları birleşik isim grubudur ve bu isimler eksiz birleşir:

İsim + isim +... = birleşik isim grubu

Mustafa + Kemal + Atatürk = Mustafa Kemal Atatürk (s. 59)

Tamlananı özel isim olan sıfat tamlamaları zamanla bir şahsa ad olmak üzere “*birleşik isim grubu*”na dönüşebilir:

*Kurtdere*li Mehmet (s. 91)

Hezarfen Ahmet Çelebi (s. 132)

Ulubatlı Hasandan (s. 86)

Bayburtlu Zihni (s. 107)

Küçük Ağa (s. 61)^{††}

^{††} Bu kelime grubu, aslında bir sıfat tamlamasıdır. Fakat bir şahsın adı olarak özel bir anlam kazanmıştır (Karahan, a.g.e.,s. 159)

Bu grup söz dizimi içinde **isim** görevi, cümlelerin ögesi olarak ise **özne** ve **yüklem** görevi yapar:

Ahmet Çelebi gittikçe uzaklaşıyor (s. 133) (isim / özne)

Benimle ilgilenen kişi meğer Millî Eğitim Bakanı *Mustafa Necati imiş* (s. 87) (yüklem)

2.3.11 ÜNLEM GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 37 **ünlem grubu** tespit edilmiştir. Bu ünlem gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,49 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,20'dir. Ünlem grubu 8. sınıf ders kitabında sayı grubundan sonra en az yer alan ikinci kelime grubudur.

Bu ünlem gruplarının şu ünlemlerle oluşturulduğu tespit edilmiştir: *ah, haydi, sevgili, ha, vallahi, aman, sakın, oh, ayol, a, eyvah, ey, hey, bre.*

Bir ünlem ile bir isim unsurundan oluşan bu grupta isim unsuru **kelime grubu** da olabilir, ayrıca bu grup cümlelerin kuruluşuna katılmaz:

Ah / o hiç dinmeyen rüzgâr (s. 30) (isim unsuru: sıfat tamlaması)

Oh / benim oğlum (s. 50) (isim unsuru: isim tamlaması)

Bre / töre bilmezler (s. 202) (isim unsuru: kısaltma grubu)

Sakın / hastaneye falan (s. 40) (isim unsuru: tekrar grubu)

2.3.12 SAYI GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

8.sınıf ders kitabında toplam 19 **sayı grubu** tespit edilmiştir. Bu sayı gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 0,25 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,10'dur. Sayı grubu 8. sınıf kitabında en az kullanılan kelime grubudur.

Gruptaki sayı isimlerinin dizilişi basamak sistemine göre olduğu bu grupta sayılar eksiz birleşir. Sayı gruplarının söz dizimi içinde **sıfat** görevi üstlendiği görülmüştür.

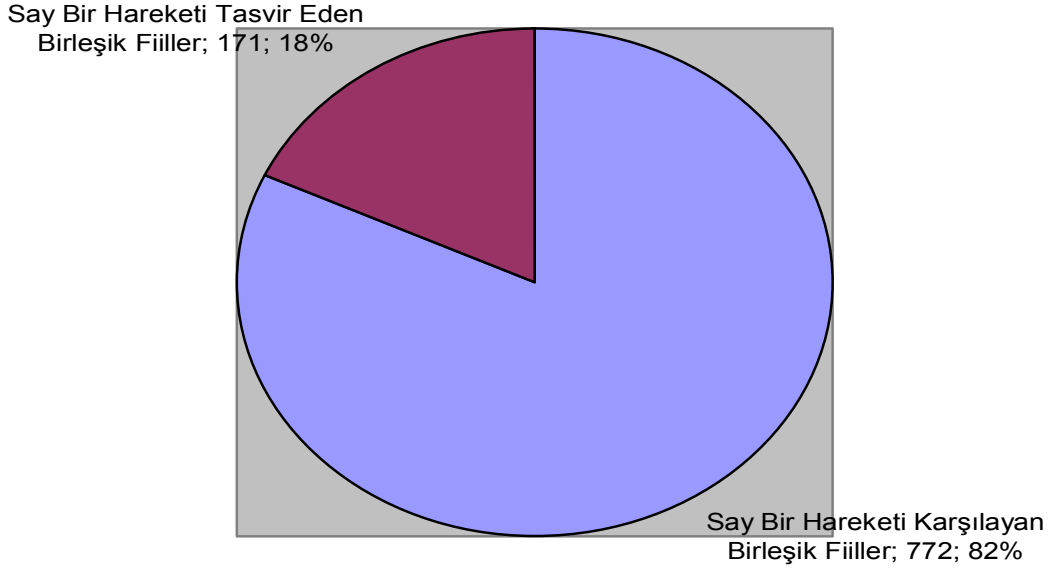
iki yüz elli kilometre (s. 39)

kırk dokuz yıl (s. 100)

On altı yıl (s. 201)

2.3.13 BİRLEŞİK FİİLLERİN KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 24: 8. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Birleşik Fiiller Grafiği

8.sınıf ders kitabında toplam 943 **birleşik fiil** tespit edilmiştir. Bu birleşik fiillerin 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 12 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 5,33'tür. 8. sınıf kitabında 772 kelime grubu ve % 82 oranıyla en fazla rastlanan birleşik fiiller **bir hareketi karşılayan birleşik fiillerdir. Bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller** ise 171 tanedir ve % 18 orana sahiptir. Görüldüğü gibi 8. sınıf ders kitabı birleşik fiillerin kullanımı bakımından oldukça zengindir.

Bir hareketi karşılayan birleşik fiiller, bir isim ile bir fiil unsurunun birleşmesinden meydana gelmiştir ve fiil, ya bir ana yardımcı fiildir ya da sözlük anlamı dışında kullanılan bir başka fiildir. Bu tür birleşik fiiller de iki şekilde karşımıza çıkmaktadır:

a) Ana yardımcı fiillerle kurulan birleşik fiiller *et-, ol-, yap-, eyle-, kıl-, bulun-* yardımcı fiilleriyle oluşturulmuştur. Bu yardımcı fiiller, bir çekim görevi yaparak anlamı

üzerinde bulunduran isim unsurunu fiilleştirirler. 8. sınıf kitabında bu yardımcı fiillerden en fazla kullanılanı **et-**, **ol-**, ‘dur:

meşgul olmuyor (s. 9)

hayırlı olacak (s. 40)

rahatsız etmek (s. 40)

veda etti (s. 19)

Ayrıca, tek başına kullanılmayan veya kullanıldıklarında asli şekillerini koruyamayan bazı isimlerin bu yardımcı fiillerle **bitişik** yazıldığı görülmüştür:

aksederek (s. 31)

kayboldu (s. 19)

reddedildiğini (s. 45)

hissediyorum (s. 55)

b) Diğer fiillerle kurulan birleşik fiillerde, yukarıda bahsi geçen yardımcı fiiller yerine asıl fiiller kullanılmıştır ve bu yapıda yer alan kelimelerden biri veya hepsi, **ya sözlük anlamlarını kaybetmiş ya da deyimleşmiştir**:

Gözüm ilişti (s. 9)

nöbet tutanım (s. 22)

fırsat verme (s. 13)

haber alamadık (s. 18)

iş tutuyor (s. 19)

Bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller, zarf-fiil eki taşıyan bir fiil ile bir tasvir fiilinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Tasvir fiilinin asıl fiile *yeterlik*, *ihtimal*, *tezlik*, *yaklaşma* gibi anlamlar kattığı görülmüştür.

takıver- (s. 10) (tezlik)

dindirebil- (s. 60) (yeterlik, ihtimal)

dırlanıp dur- (s. 51) (devamlılık)

Bu tür birleşik fiiller de karşımıza iki şekilde çıkmaktadır:

a) Zarf-fiil eki taşıyan bir fiil unsuru ile tasvir fiilinden oluşan birleşik fiillerde anlamı üzerinde bulunduran unsur *-A, -I, -Ip* zarf-fiil eklerinden birini taşır:

*fişkırı**ıp** durur* (s. 104)

bulabilmiş (s. 115)

*canlanı**ı**verdi* (s. 82)

*bit**ip** tükenmiyor* (s. 65)

b) *bil-*, *ver-*, *-dur-* *git-*, *yaz-* ve *başla-*, *çalış-*, *iste-* (bu son üç fiil aslında yardımcı fiil olmayıp *-maya başla-*, *-mak iste-*, *-maya çalış-* kalıpları içinde yardımcı fiil olarak kullanılmıştır) gibi yardımcı fiillerle oluşturulmuş olanlar:

*taktı**rmak iste-*** (s. 10)

*yürü**meye başla-*** (s. 46)

*sürük**lemeye çalış-*** (s. 39)

*bırakı**ver-*** (s. 45)

*bulabil**-*** (s. 115)

*kımıldayı**p dur-*** (s. 60)

Bazı birleşik fiillerin birinci unsurunun bir kip eki taşıdığı görülmüştür. Bu kip eki zarf-fiil ekinin yerini tutar:

*Dağdan aşağı **akar gider*** (s. 181)

Ayrıca, bazı birleşik fiillerin birinci unsurunun **kelime grubu** olabileceği ve bazı birleşik fiillerin isim unsurunun **isim çekim eki** alabileceği tespit edilmiştir:

*göz önün**de** / tut-* (s. 26) (birinci unsur: isim tamlaması)

birkaç yıl / ol- (s. 40) (birinci unsur: sıfat tamlaması)

doğum yapmak üzere / ol- (s. 60) (birinci unsur: edat grubu)

üstüne yürümek / iste- (s. 55) (birinci unsur: isim-fiil grubu)

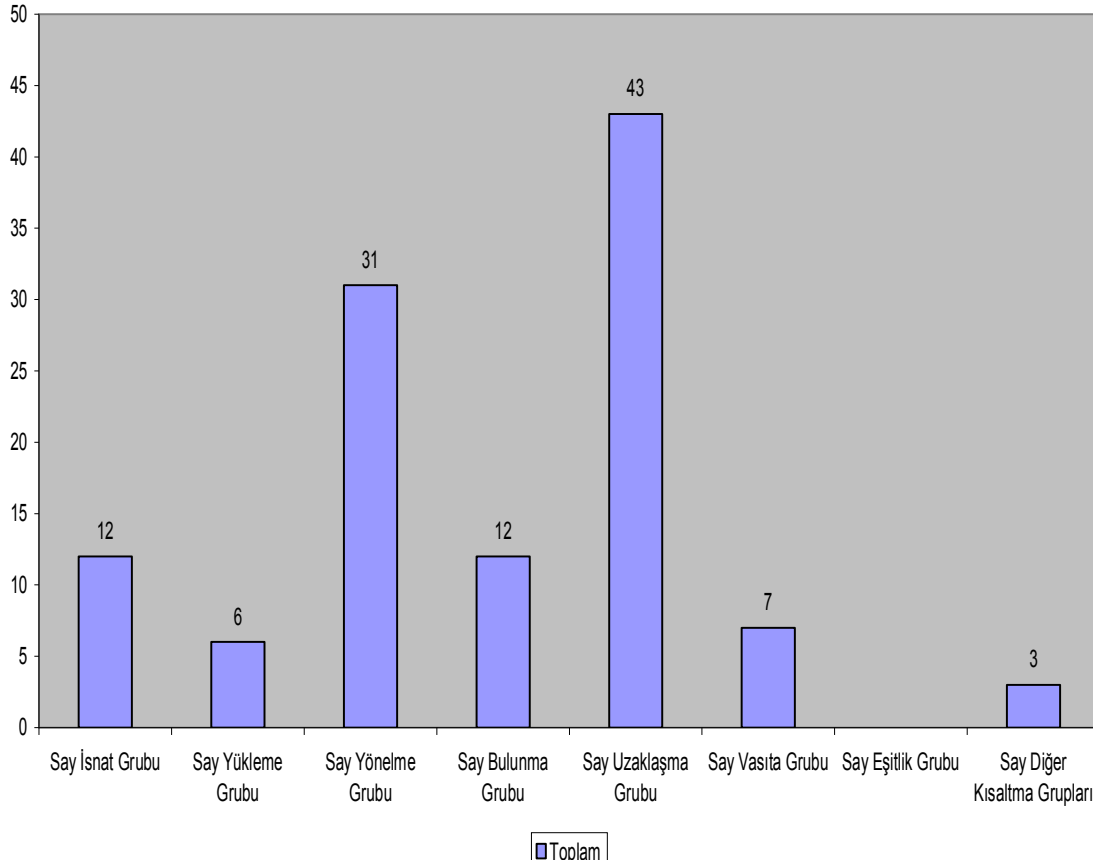
elimden ne gelirse / yap- (s. 40) (birinci unsur: zarf-fiil grubu)

meydana gel- (s. 55)

kendisini kaybet- (s. 41)

2.3.14 KISALTMA GRUPLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Şekil 25: 8. sınıf Ders Kitabında Yer Alan Kısaltma Grupları Grafiği

8.sınıf ders kitabında toplam 114 **kısaltma grubu** tespit edilmiştir. Bu kısaltma gruplarının 8. sınıf kitabında yer alan diğer kelime gruplarına oranı % 2 ve toplam kelime gruplarına oranı ise % 0,64'tür. 8. sınıf kitabında 43 kelime grubu ve diğer kısaltma gruplarına olan % 37 oranıyla en fazla rastlanan kısaltma grubu **uzaklaşma grubu** ve ikinci sırada ise 31 kelime grubu ve % 27 oranla **yönelme grubu** olmuştur.

Daha sonra 12'şer kelime grubu ve % 11'lik oranlarıyla **isnat grubu** ve **bulunma grubu** gelmektedir. Diğer kısaltma gruplarının sıralanışı ise % 6 oranıyla 7 **vasıta grubu**, % 5 oranıyla 6 **yükleme grubu**, % 3 oranla 3 tane **diğer kısaltma grupları** şeklindedir. **Eşitlik grubuna** ise 8. sınıf kitabında hiç rastlanmamıştır:

aydan arı (s. 142) (uzaklaşma grubu)
çatlamaya mahkûm (s. 75) (yönelme grubu)
bir taraftı açık (s. 9) (isnat grubu)
burnunda gözlük (s. 82) (bulunma grubu)
yaşlarla dolu (s. 83) (vasıta grubu)
destanî şehri seyre (s. 26) (yüklem grubu)
senin için fedaya (s. 124) (farklı yapıda kısaltma grubu)

Kelime grupları ve cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla oluşan gruplardır ve unsurları da **kelime grubu** olabilir:

bir taraftı açık (olan) (s. 9) : sıfat-fiil grubu
öğretmene saygı (göstermek) (s. 87) : isim-fiil grubu
başıboş (olarak) (s. 26) : zarf-fiil grubu
destanî şehri / seyre (s. 26) (birinci unsur: sıfat tamlaması)
Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine / bağlı (s. 87) (birinci unsur: isim tamlaması)
senin için / fedaya (s. 124) (birinci unsur: edat grubu)

Bu grupların söz dizimi içinde **isim**, **sıfat** ve **zarf** görevi, cümlelerin öğeleri olarak ise **zarf tümleci**, **yüklem**, **nesne**, **yer tamlayıcısı** ve **özne** görevi üstlendiği saptanmıştır:

Para için çalışmadığını iddia eden bu fakir ihtiyar, şüphesiz, *sanatının aşığıydı* (s. 10) (isim / yüklem)

Yüz üstü çok süründün (s. 64) (zarf tümleci)

Biz *para âşıklısı* değiliz (s. 10) (nesne)

Tepesi uçtuğu için Tepsi Minare denen eski Selçuklu Kulesi'nden *destanî şehri seyre* başladık (s. 26) (yer tamlayıcısı)

Ben oradayken, *gençten bir adam* geldi (s. 9) (özne)

ağzı dualı kul (s. 141) (sıfat)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1 6. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN KELİME GRUPLARI

Belirtili İsim Tamlamaları

Benim iyi yürekli kardeşlerim (s. 11)
 Senin dostlarındır (s. 11)
 Benim çiğdem kokulu memleketim (s. 11)
 Benim çiğdem kokulu memleketim (s. 13)
 Hayırlı bir iş yaptıklarına herkesi inandırmış
 olanların uydurma neşesiyle (s. 16)
 Uzak akrabaları ve konu komşusunun yardımıyla
 (s. 16)
 Halasının yanına (s. 16)
 Filistin'in ücra bir kasabasına (s. 16)
 Entarilerinin üstüne (s. 17)
 Onun da kuşaklı entarisi, ceketi, fesi, kırmızı
 pabuçları (s. 19)
 Saçlarının ortası (s. 19)
 Evin avlusuna (s. 19)
 Ayakkabıların altına (s. 19)
 Gözlerinin akına (s. 19)
 Onun sade işine değil, yüzüne de (s. 19)
 Göğsünün ortasında (s. 19)
 Cehennemnin bucağına (s. 20)
 Komşusunun oğlu (s. 20)
 Erişemeyeceği yurdunun bir deresini, bir
 rüzgârını, bir türküsünü (s. 21)
 Dışarının rengini (s. 21)
 Bağrının sarsıntılarıyla (s. 21)
 Onun da katı, nasırlaşmış yüreği (s. 21)
 Gözlerinin dolduğunu (s. 21)
 Sakallarından kayan yaşların Arabistan sıcağıyla
 yanan kızgın göğsüne bir pınar sızıntısı kadar
 serin, ürpertici, döküldüğünü (s. 21)

Onların en büyük gereksinimi (s. 22)
 Benimse üç kardeşim (s. 22)
 Annemin bana verdiği (s. 22)
 Bizim ailenin birer bireyi (s. 22)
 İnsanın kendi çalışarak kazandığı (s. 23)
 Sizin sevginize ve ilginize (s. 23)
 Çocukluğumun geçtiği (s. 23)
 Gözlerimin içine (s. 23)
 İbrahim'in bir köyde öğretmenlik yaptığını (s. 24)
 Yıllar öncesinin utangaç çocuk bakışıyla (s. 24)
 Senin sağlığın ve mutluluğun (s. 24)
 Senin bize cömertçe sunduğun (s. 24)
 Senin başlattığın (s. 24)
 Sevgi zincirinin sağlam bir halkası (s. 24)
 Sevginin mucizevî gücüne (s. 24)
 Tanık olmanın mutluluğuyla (s. 24)
 Yaşamımın en huzurlu uykularından birini (s. 24)
 Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk
 cumhurbaşkanı (s. 27)
 Atatürk'ün doğum tarihi (s. 27)
 Osmanlı Devleti'nin nüfus kayıtlarına (s. 27)
 Atatürk'ün asıl adı (s. 27)
 Babasının adı (s. 27)
 Annesinin adı (s. 27)
 Türklerin yoğun olarak bulunduğu (s. 27)
 Selanik halkının büyük bir çoğunluğu (s. 27)
 Ayaklanmaların başlaması (s. 27)
 Atatürk'ün ulusal duygularının gelişmesinde (s.
 27)

Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda içinde bulunduğu durumu (s. 27)
 Atatürk'ün askeri ve siyasi kişiliğinin oluşmasında (s. 27)
 Özgürlükçü düşüncelerin gelişmesine (s. 27)
 Ortamın büyük bir etkisi (s. 27)
 Annesinin isteğı (s. 28)
 Onun çağdaş yöntemlerle eğitim yapan bir okulda öğrenim görmesini (s. 28)
 Dayısının yaşadığı (s. 28)
 Teyzesinin yanına (s. 28)
 Komşuları Binbaşı Kadri Bey'in yardımıyla (s. 28)
 Onun, düşüncelerini iyice geliştirdiğı (s. 28)
 Yabancı düşünürlerin eserlerini (s. 28)
 Yaşamının bu döneminde (s. 28)
 Yaşamının hiçbir döneminde (s. 28)
 Atatürk'ün düşünce yaşamı (s. 29)
 Atatürk'ün düşünce yaşamının temel dayanakları (s. 29)
 Akıl ve mantığın çözümlemeyeceğı (s. 29)
 Geleceğın Türkiye'sini (s. 29)
 Türkiye'nin kurulmasını ve gelişmesini (s. 29)
 Benim manevi mirasım (s. 29)
 Akıl ve ilmin rehberliğini (s. 29)
 Atatürk'ün kişiliğı ve özellikleri (s. 29)
 Milletın dikkatini (s. 30)
 Vatanın bütünlüğünün (s. 30)
 Milletın istiklâlinin (s. 30)
 Vatanın parçalanmaz bir bütün olduğunu (s. 30)
 Her şeyin üzerinde (s. 30)
 Vatandaşın kanıyla (s. 30)
 Vatanın her karış toprağı (s. 30)
 Onun idealizmi (s. 31)
 Milletın sonsuz hürriyet ve bağımsızlık aşkıdan (s. 31)
 Mustafa Kemal'in en büyük ülkülerinden birisi (s. 31)
 Mustafa Kemal Atatürk'ün en büyük ideali (s. 31)

Vatanın bölünmez bütünlüğünü (s. 31)
 Türk milletinin büyüklüğüne (s. 31)
 Türklüğün yüksek vasıflarından (s. 31)
 Milletın bu özelliklerini (s. 31)
 Milletimizin yüksek karakteri, çalışkanlığı, zekâsı ve ilme bağılılığı ile millî birlik ve beraberlik duygusunu (s. 31)
 Türklüğün unutulmuş büyük medenî vasfı ve büyük medenî kabiliyeti (s. 31)
 Geleceğın yüksek medeniyet ufkundan (s. 31)
 Ulusun temelidir (s. 32)
 Atatürk'ün sofrası (s. 32)
 Dünyanın hangi ülkesinde (s. 32)
 Amazonların yurdu (s. 32)
 O gecenin en uzun konusu (s. 32)
 Türk kadınının özellikleri ve üstünlüğü (s. 32)
 Atatürk'ün sorularına (s. 33)
 Günün önemli adamları (s. 33)
 Atatürk'ün çevresindeki yakınları (s. 33)
 Onun yeni bir devrimin eşiğinde olduğunu (s. 33)
 Vatandaşın en büyük hakkı (s. 33)
 İsteklerinin nedenlerini (s. 33)
 Hakları diye bir hakkın ve tüm hakların ağza bile alınamadığı (s. 34)
 Bu olağanüstü gayretlerin sonucunu (s. 34)
 Büyük kurtarıcının boynuna (s. 34)
 Kurtuluş Savaşı'nda "Vatan için ölürüz!" diyerek yola çıkan anaların inancı (s. 34)
 Masanın üzerindeki (s. 37)
 Sahnenin öteki köşesinde (s. 37)
 Graham Bel'in evi (s. 37)
 Pınar'ın evi (s. 38)
 Pınar'ın annesiyle (s. 38)
 Pınar'ın annesini (s. 38)
 Uzay araçlarının kayar gibi gidişlerini (s. 38)
 Telefonun en ilkel biçimidir (s. 38)
 Bel'in arkasından (s. 38)
 Şu masanın üzerine (s. 39)
 Bana ait bir buluşun gerekli parçaları (s. 39)

- Seslerin yukarıdan gitmesi (s. 39)
- Bugünün gramofonu (s. 40)
- Birbirlerinin kulağına (s. 40)
- Düş Robotu'nun kulağına (s. 40)
- Graham Bel'in tam on sekiz patenti (s. 40)
- Yeni buluşların resmen tanındığını (s. 40)
- Buluşçunun hakları (s. 40)
- Her buluşun altında (s. 40)
- Geleceğin dünyası (s. 41)
- Aynanın önünde (s. 41)
- Gömleğinin rengini (s. 41)
- İnsanların yaşamında (s. 41)
- Harry Potter'ın Çocukları (s. 42)
- Gri duvarların yerini (s. 42)
- Kapının yanında (s. 43)
- Spor ayakkabılarının arkasına (s. 43)
- Dolabın kapısına (s. 43)
- Robotun ortalığı temizlemesini (s. 43)
- Pantolonunun paçası (s. 43)
- Aslanın etrafındaki (s. 43)
- Pantolon kumaşının dokusundaki (s. 43)
- Gevreğin kutusu (s. 43)
- Onların da sadece birkaçı (s. 44)
- Dünyanın öbür ucuna (s. 45)
- Elbisenin kolu (s. 45)
- Geçen yüzyılın bu büyük mucidi (s. 46)
- Birleşik Amerika'nın Ohio eyaletinin (s. 46)
- Onun zeki bir çocuk olmadığı (s. 46)
- Onun başarılı olamayacağını (s. 46)
- Bir insanın "kendi kendini" yetiştirmesinin mümkün olduğu savını (s. 46)
- Bilimin doruğuna (s. 46)
- Annesinin payı (s. 46)
- Onun okuldan ayrılmasına (s. 46)
- Herkesin "aptal" sandığı (s. 46)
- İnsan vücudunun ısısının (s. 46)
- Annesinin armağan ettiği (s. 46)
- Çevresindekilerin dikkatini (s. 46)
- İstasyonun şefinin (s. 47)
- İstasyonun şefinin verdiği (s. 47)
- Bir kulağının işitmemesine (s. 47)
- Çevredekilerin çabası (s. 47)
- Binlerce buluşu olan Edison'un, kuşkusuz en büyük icadı (s. 47)
- Çevresindekilerin şaşkın bakışları (s. 47)
- Cam kürenin içinde (s. 47)
- Ampulün bu ilk örneğinin (s. 47)
- Dünyanın ilk elektrik şebekesi (s. 47)
- Ampulün bu ilk örneğinin ömrü (s. 47)
- Dünyanın ilk elektrik şebekesi merkezi (s. 47)
- İnsanlığın hizmetindeydi (s. 47)
- Bunların hepsini (s. 47)
- Onun kurduğu (s. 47)
- Bugünkü sinemanın temeli ve ilk örneği (s. 48)
- Makinenin uç kısmına (s. 48)
- Merceğin önünden (s. 48)
- Tüm dünyanın hayranlığını (s. 48)
- Onun aracılığı (s. 48)
- Gramofonun ilk biçimi (s. 48)
- Telefonun önemli bir bölümü (s. 48)
- Onun 1033 icadından (s. 48)
- Bataryaların oluşturduğu (s. 48)
- Sentetik kauçuğun yapılışı (s. 48)
- Akümülatörün geliştirilmesi (s. 48)
- Dünyanın dört bir köşesinde (s. 48)
- Sizin çocuğunuz (s. 51)
- Davranışlarımin sonuçlarını (s. 51)
- Koyduğunuz kurallar ve yasakların hepsini (s. 51)
- Saygı ve sevginizin azaldığını (s. 51)
- Senin yaşında (s. 52)
- Yaşımın üstünde (s. 53)
- Yeteneklerimin üstünde (s. 53)
- Başkalarının yanında (s. 53)
- Yabancıların önünde (s. 53)
- Benden istediklerinizin çok olmadığını (s. 54)
- Sizin çocuğunuz (s. 54)
- Sizden başka kimsenin çocuğu (s. 54)
- Yetişkinlerin yanlış tutumlarını (s. 55)

- Kapının önüne (s. 56)
- Herhangi bir şehrin, herhangi bir mahallesinde (s. 56)
- Bizim sınıftayız (s. 57)
- Dersin de sonu (s. 58)
- Estergon Kalesi'nin nerede olduğunu (s. 58)
- Benim talihsiz oğlum (s. 58)
- Kardeşimin de heyecandan dili (s. 58)
- Dâhilerin öğrencilik yıllarını (s. 59)
- Kütüphanenin nerede olduğunu (s. 59)
- Dâhilerin öğrencilik yıllarını (s. 59)
- Ailemizin yüz karası (s. 59)
- Modem fiziğin kurucusu (s. 59)
- Gelmiş geçmiş romancıların en büyüğü (s. 59)
- Dalgacının biri (s. 59)
- Benim postuma (s. 61)
- İnsanların yükünü (s. 61)
- Onun topluluğu (s. 65)
- Onun bolluğu (s. 65)
- Toprak ananın bağrından (s. 65)
- Güneşin ilk ışığı (s. 65)
- Gecenin sona erışı (s. 65)
- Ağaçların gövdelerini (s. 66)
- Ormanın içerisinde (s. 66)
- Yaprakların nemli yüzeylerinde (s. 66)
- Ormanın içine (s. 67)
- Ormanın sabah saatlerindeki sessizliği (s. 67)
- Ağaçların nefes alışlarını veya iç çekmelerini (s. 67)
- Ormanın neşesine (s. 67)
- Onun derinliklerine (s. 67)
- Bir dereciğin gürültüsüdür (s. 67)
- Her taşın üzerinden (s. 68)
- Berrak dere sularının, her taşın üzerinden ayrı bir notada ses vererek ve köpüklü kahkahalar atarak dökülüştünü (s. 68)
- Dağların ardında (s. 68)
- Ormanın, bizi uğurlayan bakışlarında (s. 68)
- Ormanın yeşil aydınlığı (s. 68)
- Büyülü güzellikler âleminin zevkli baygınlığı (s. 68)
- Refah ve bereketin, huzur ve sükûnetin kaynağı (s. 69)
- Benim kalbimi (s. 69)
- Senin o yeşil ve yumuşak iklimine (s. 69)
- Süpermen'in gözleri (s. 70)
- Onca şişelerin, petlerin, naylon torbaların, sebze artıklarının, lahana kabuklarının, kâğıt parçalarının yüzdüğü (s. 70)
- Elinin altından (s. 70)
- Süpermen'in yüzüne (s. 70)
- Dalganın ortasında (s. 70)
- Giysisinin içine (s. 71)
- Boş konserve kutusunun biri (s. 71)
- Denizin kirli suyuna (s. 71)
- Süpermen'in gözü (s. 71)
- Süpermen'in sırtına (s. 71)
- Balıkçının üzerinde (s. 71)
- Uçağın kapısı (s. 71)
- Buranın valisiyim (s. 72)
- Taşların üzerine (s. 72)
- Süpermen'in denize düştüğü haberi (s. 72)
- Süpermen'in giysisinin üzerindeki (s. 72)
- Bileğini yakaladı Süpermen'in (s. 72)
- Süpermen'in sesi (s. 72)
- Elini yüzünü yıkadı Süpermen'in (s. 73)
- İstanbul'un çöplüğünün (s. 73)
- İstanbul'un çöplüğünün üzerinden (s. 73)
- Deri üretim yerlerinin üzerinden (s. 73)
- Derilerin merilerin üzerinden (s. 73)
- Süpermen'in kokuyor dediği (s. 74)
- Lahmacunları koyduğu sepetin kapağını (s. 74)
- Lahmacunun kokusunu (s. 74)
- Süpermen'in başındakiler (s. 74)
- Süpermen'in yüzüne (s. 74)
- Yaşlı kadının çantasından (s. 74)
- Yaşlı kadının çantasından çıkardığı (s. 74)
- Canı Süpermen'in (s. 74)

- Bağırın adamın ağzını (s. 74)
- Benim giysim (s. 74)
- Sesimizin yettiğine (s. 74)
- Sevgilimin bileklerinden (s. 77)
- Senin halin (s. 78)
- Korsanın biri (s. 81)
- Korsanın altında (s. 81)
- Bu çizerin de hiç mi aklı (s. 81)
- Prencesin neden koşarak oradan uzaklaşmadığına (s. 81)
- Korsanların başı (s. 81)
- Onun düşüncelerini (s. 81)
- Okuduğu kitabın kahramanı (s. 81)
- Prencesin resmine (s. 81)
- Annesinin olduğu yerde zıpladığını (s. 81)
- Bora'nın annesi (s. 81)
- Bir gazetenin verdiği (s. 81)
- Kitabın sonunu (s. 81)
- Annesinin elinden (s. 81)
- Kitabın sayfalarına (s. 82)
- Prencesin sonunu (s. 82)
- Kuyruğun en sonuna (s. 82)
- Korsanların reisi (s. 82)
- Gazetenin tabak kuponları (s. 82)
- Prencesin tabaklarla ne yapabileceğini (s. 82)
- Masanın üstünde (s. 82)
- Korsanların soydukları (s. 82)
- Bu tabakların bir rol oynayıp oynamayacağını (s. 82)
- Prencesin nasıl kurtulacağını (s. 82)
- Herkesin sesi (s. 82)
- Sıranın en arkasına (s. 82)
- İkinci katın penceresinden (s. 82)
- Kuyruğun başından (s. 82)
- Adamın öyle bir niyeti (s. 82)
- Camın kenarına (s. 83)
- Tabakların nereden geldiğini (s. 83)
- Ağaçların arasından (s. 83)
- Onun "Ben, gerektiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk milletine canımı vereceğim" sözü (s. 30)
- Kuyruğun başındaki (s. 83)
- Kırdığı tabakların yerine (s. 83)
- Kızın arkasından (s. 83)
- Kaldırımın kenarına (s. 83)
- Kayanın üstünden (s. 83)
- Planının en şaşılacak yanını (s. 83)
- Korsanların yanına (s. 83)
- Kulübenin arkasına (s. 83)
- Kuyruğun sonuna (s. 83)
- Onun sırası (s. 83)
- Kitabının sayfalarına (s. 83)
- Prencesin kaçtığını (s. 84)
- Bora'nın canı (s. 84)
- Bora'nın önündeki (s. 84)
- Babasının ülkesine (s. 84)
- Prencesin bu kolay kurtuluşu (s. 84)
- Prencin eksikliğini (s. 84)
- Kızın kucağına (s. 84)
- Onların yanında (s. 85)
- Benim payıma (s. 85)
- Bankaların verdiği (s. 85)
- Gazetelerin dağıttığı (s. 85)
- Derginin sırtı (s. 86)
- Kutunun en görünen yerine (s. 86)
- Derginin adını ve sayılarını (s. 86)
- Onların yanındadır (s. 86)
- İçindeki her şeyin yerleştiriliş şekli (s. 86)
- Benim eserimdir (s. 86)
- Hangi renk ve hangi boy malzemenin bir arada bulunacağına (s. 86)
- Bir yazının nerede çıktığını (s. 86)
- Arkadaşlarımla sınıfta okudukları (s. 87)
- Kitaplarımla cumhuriyetinde (s. 88)
- Ömrümün solmaz çiçekleri (s. 88)
- Kitaplarımla cumhuriyetinde (s. 88)
- Menekşelerim benim (s. 89)
- Beynimin altın çivileri (s. 89)

Belirtisiz İsim Tamlamaları

Deniz mavisi (s. 13)
 Cankurtaran simitlerine (s. 16)
 Portakal bahçelerine (s. 17)
 Yeni otomobil boyası (s. 17)
 El ayası (s. 19)
 Türk çocuğu (s. 19)
 Hasta otomobili (s. 20)
 Çivi kutusunu (s. 21)
 Çiriş çanağını (s. 21)
 Yağmur damlaları (s. 21)
 Okul gezimizi (s. 22)
 Okul idaresi (s. 22)
 Okul harçlığını (s. 22)
 Hafta içinde (s. 22)
 Boncuk mavisi (s. 23)
 Kamyon şoförü (s. 23)
 İyi bir meslek sahibi (s. 23)
 Akşamüzeri (s. 23)
 Kent merkezinde (s. 23)
 Sevgi zincirinin (s. 24)
 Sevgi zincirimize (s. 24)
 İç huzurunu (s. 24)
 Sevgi zincirimize (s. 24)
 Doğum ayı ve günü (s. 27)
 Doğum yılını (s. 27)
 Öğrencilik yıllarında (s. 27)
 Gözleme olanağı (s. 27)
 Okul çağına (s. 28)
 Mahalle mektebine (s. 28)
 Mahalle mektebinden (s. 28)
 Şemsi efendi okuluna (s. 28)
 Mülkiye idadisine (s. 28)
 Askerlik mesleğini (s. 28)
 Matematik öğretmeni (s. 28)
 Selanik askeri rüştiyesine (s. 28)

Olgun anlamına gelen Kemal adını (s. 28)
 Selanik askeri rüştiyesini (s. 28)
 Manastır askeri idadisine (s. 28)
 Harp okuluna (s. 28)
 Osmanlı devleti (s. 28)
 Dağılma süreci (s. 28)
 Yurt sorunlarıyla (s. 28)
 Görüş alışverişinde (s. 28)
 Harp okulunu (s. 28)
 Harp akademisine (s. 28)
 Türk tarihi (s. 28)
 Yurt ve dünya sorunlarına (s. 28)
 Düşünce yaşamı (s. 29)
 Askerlik yaşamı (s. 29)
 İnsan sevgisi (s. 29)
 Birinci dünya savaşı sonunda (s. 30)
 Mondros ateşkes anlaşması'yla (s. 30)
 Amasya genelgesi'nde (s. 30)
 Erzurum kongresi'nde (s. 30)
 Vatan savunmasını (s. 30)
 Kurtuluş savaşı'nı (s. 30)
 Sakarya savaşı sırasında (s. 30)
 Yurt toprağı (s. 30)
 Türk milletini (s. 30)
 Çanakkale savaşları sırasında (s. 30)
 Anafartalar grubu komutanı (s. 30)
 Bu savaş sırasında (s. 30)
 Sakarya savaşı sırasında (s. 30)
 Bir şarapnel parçası (s. 30)
 Kaburga kemikleri (s. 30)
 Türk milletini (s. 30)
 Türk millette (s. 30)
 Millî birlik duygusuyla (s. 31)
 Yeni Türkiye'yi modernleştirmek amacı (s. 31)
 Hür ve bağımsız Türkiye idealini (s. 31)

- Medeniyet idealine (s. 31)
 Vatan sevgisi (s. 31)
 İnsanlık ailesi (s. 31)
 Güzel bir Ankara gecesi (s. 32)
 Türk kadını (s. 32)
 Türk kadınında (s. 32)
 Ankara kız lisesindedir (s. 32)
 Yurt bilgisi (s. 32)
 Seçme, seçilme hakları (s. 32)
 Askerlik görevidir (s. 32)
 Milletvekili (s. 33)
 Seçmek ve seçilmek hakkını (s. 33)
 Kadın hakları (s. 34)
 Savaş alanlarında (s. 34)
 Tarih boyunca (s. 34)
 Seçmek ve seçilmek hakkını (s. 34)
 Milletvekili (s. 34)
 Milletvekili (s. 34)
 Kurtuluş savaşı'nda (s. 34)
 Kız okullarına (s. 34)
 Askerlik dersi (s. 34)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 37)
 Düş robotu (s. 38)
 Düş robotu (s. 38)
 Elektrik aracılığıyla (s. 38)
 Düş robotu (s. 38)
 Telefon oyununu (s. 38)
 Düş robotu (s. 38)
 Düş robotu (s. 38)
 Bir düş yolculuğuna (s. 38)
 19. Yüzyıl sonlarına (s. 38)
 Bir düş yolculuğu (s. 38)
 Gök gürültüsünü (s. 38)
 Düş robotu (s. 40)
 Düş robotu (s. 40)
 Telefon oyunu (s. 40)
 Telefon çocukları (s. 40)
 Düş robotu (s. 40)
 Canlı bir telefon oyunu (s. 40)
 Düş robotu (s. 40)
 Düş robotu (s. 40)
 Canlı telefon oyununu (s. 40)
 Telefon çocukları (s. 40)
 Düş robotu (s. 40)
 Kulaktan kulağa oyununu (s. 40)
 Düş gücü (s. 40)
 Tıp alanındaki (s. 42)
 Nanoteknoloji tedavisi (s. 42)
 Oturma odasında (s. 42)
 Ev kontrol ünitesine (s. 42)
 Bir ayakkabı kutusu (s. 43)
 Bir ayakkabı kutusu büyüklüğündeki (s. 43)
 Çöp hindsisi (s. 43)
 Bir ev kedisi (s. 43)
 Pantolon kumaşının (s. 43)
 Kahvaltı gevreğini (s. 43)
 Besin değerlerini (s. 43)
 Kalori değerlerini (s. 43)
 Ayakkabılar (s. 43)
 Ayakkabıların (s. 43)
 Koşu ayakkabısından (s. 43)
 Ayakkabıya (s. 43)
 Ayakkabılarını (s. 43)
 Yiyecek stoğunu (s. 43)
 Alışveriş listesi (s. 43)
 Elektronik kodları envanterini (s. 43)
 Uzay gezisi (s. 44)
 Uzay yolculuğunda (s. 44)
 Tıptaki gelişmeler sayesinde (s. 44)
 Okul mekiğimiz (s. 45)
 Paris uzay limanı'ndan (s. 45)
 Öğle yemeğinden (s. 45)

- İşe gitme vakti (s. 45)
 Uzay istasyonuna (s. 45)
 Parmak izini (s. 45)
 Uzay gezileri (s. 45)
 Milan kasabasında (s. 46)
 İlkokul öğretmeni (s. 46)
 Eğitim giderlerinden (s. 46)
 Sonsuz bir öğrenme tutkusu (s. 46)
 İnsan vücudunun (s. 46)
 Çalışma yaşamına (s. 46)
 Telgraf aygıtını (s. 46)
 İşleyiş biçimini (s. 46)
 Eski bir baskı makinesini (s. 46)
 Kısıtlı olanaklar yüzünden (s. 46)
 Çalışma hırsları ve azmi (s. 46)
 Eski yük vagonunda (s. 47)
 Yangın tehlikesi (s. 47)
 Telgraf memuru (s. 47)
 Geniş çalışma olanakları (s. 47)
 Telgraf memuruna (s. 47)
 1879 yılında (s. 47)
 Çevresindekilerin şaşkın bakışları arasında (s. 47)
 Pamuk ipliğini (s. 47)
 Edison adı (s. 47)
 İş yerleri (s. 47)
 Onun kurduğu endüstri sayesinde (s. 47)
 Kinetoskop adını (s. 48)
 42 yaşında (s. 48)
 Sinema sayesinde (s. 48)
 Tanıma olanağı (s. 48)
 Buhar makinesine (s. 48)
 Akım üretici (s. 48)
 Karbon transformatörü (s. 48)
 Beton dökme yöntemi (s. 48)
 Sürekli bir büyüme ve değişme içindeyim (s. 51)
 Kulak ardına (s. 52)
 Yanılma payı (s. 52)
 Suçluluk duygusu (s. 52)
 Düş kırıklığına (s. 54)
 Seçme hakkım (s. 54)
 Gençlik sorunlarını (s. 55)
 İki öğrenci tipini (s. 57)
 Estergon kalesi (s. 57)
 Estergon kalesi (s. 58)
 Estergon kalesi (s. 58)
 Tarih kitabım (s. 58)
 Kalp krizi (s. 58)
 Öğrencilik yıllarımız (s. 59)
 Orman mahkemesinde (s. 60)
 Gülmece öyküleri (s. 60)
 Orman mahkemesine (s. 60)
 Yaz günleri (s. 62)
 Hayat panoramasına (s. 65)
 Tabiat kavramını (s. 65)
 Bir renk ve ahenk çağlayanı (s. 65)
 Bir tabiat destanıdır (s. 65)
 Bir ışık demeti (s. 65)
 Sabah aydınlığına (s. 66)
 Ağaç tepelerinde (s. 66)
 Orman toprağına (s. 66)
 Yağmur serinliği (s. 67)
 Güneş ışıkları (s. 67)
 Yaprak hışırtısı (s. 67)
 Kuş cıvıltısından (s. 67)
 Bir su şakırtısı (s. 67)
 Dere sularının (s. 68)
 Kıyı yosunlarıyla (s. 68)
 Çakıl taşlarıyla (s. 68)
 Toprak, su ve ağaç kompozisyonu (s. 68)
 Hayat kaynağından (s. 68)
 Ormana veda zamanı (s. 68)
 Batı ufkunda (s. 68)
 Kocaman bir lahana yaprağını (s. 70)
 Cankurtaran simiti (s. 70)
 Lahana yaprağı (s. 70)
 Konserve kutusu (s. 71)
 Limon kabuklarını (s. 72)
 Patates artıklarını (s. 72)

Deri üretim yerleri (s. 73)	Kupon karşılığı (s. 82)
Otomatik çamaşır makinesinde (s. 73)	Gazete dağıtım bürosunda (s. 82)
Lahmacun kokusuyla (s. 74)	Kırmızı bir el iziyle (s. 82)
Acılı kebab kokusu (s. 74)	Ayak izleri (s. 83)
İki maydanoz parçasıyla (s. 74)	Korsan koyuna (s. 84)
Soğuk çeşme suları (s. 74)	Kutup yıldızı (s. 84)
Gübre fabrikası (s. 74)	Öğle vakti (s. 84)
Zerdali ağacı (s. 75)	Deniz yolculuğundan (s. 84)
Zerdali ağacım (s. 75)	Kapı önündeki (s. 84)
Zerdali ağacım (s. 75)	Tabak takımını (s. 84)
Zerdali ağacım (s. 75)	İpucu (s. 85)
Zerdali ağacım (s. 76)	Kâğıt üzerinde (s. 85)
Zerdali ağacım (s. 76)	Tarih sıralarına (s. 85)
Zerdali ağacım (s. 76)	Çocuk dergisine (s. 85)
Zerdali ağacım (s. 77)	Dosya kutuları (s. 86)
Yaz günlerini (s. 77)	Ders kitaplarım (s. 86)
Çiçek içindesin (s. 77)	Kalem kutularım (s. 86)
Zerdali ağacı (s. 78)	Ders araçlarım (s. 86)
Karakış ortasında (s. 78)	Masa kalemtıraşımı (s. 86)
Masal kitabı (s. 81)	Kulak ardı (s. 86)
İmdat çağrısı (s. 81)	Kompozisyon konusu (s. 87)
Tabak takımı (s. 81)	Kitap raflarımı (s. 87)

Sıfat Tamlamaları

Yerde gezen, gökte uçan kuşuna (s. 11)
 Kara kışına (s. 11)
 Eli kalem, eli kazma, eli kürek tutan, Yüzü toprak kokan, Sınırlarında omuz omuza yatan İnsanlarına (s. 11)
 İyi yürekli kardeşlerim (s. 11)
 Çiğdem kokulu memleketim (s. 11)
 Damarlarımda dolaşan memleketim (s. 12)
 Gözlerin ne güzel deniz mavisi (s. 13)
 Sıcak kucağında (s. 13)
 Çiğdem kokulu memleketim (s. 13)
 Nice türküler (s. 14)
 Konduğum yurt (s. 15)
 Gönlümde yatan memleketim (s. 15)
 Hayırlı bir iş (s. 16)
 Uydurma neşesiyle (s. 16)
 Babadan yetim kalan küçük Hasan (s. 16)
 Küçük Hasan (s. 16)
 Uzak akrabaları (s. 16)
 Ücra bir kasabasına (s. 16)
 Üstleri yazılı cankurtaran simitlerine (s. 16)
 Gırl gırl işleyen vinçlere (s. 16)
 Kurutulacak çamaşırlar gibi iplere asılı sandallara (s. 16)
 Vardiya değiştirilirken çalınan kampanaya (s. 16)
 Peltek, şirin konuşmalarıyla (s. 16)
 Bir sürü yolcu (s. 16)
 Sıcak memleketlere (s. 16)
 Bir durgunluk (s. 16)
 Bilmediği bir dilden (s. 16)
 Bir trene (s. 17)
 Bir şeyler (s. 17)
 Lokmasını yutamamış gibi sert bir düğüm (s. 17)
 Hem çiçek açmış hem yemişlerle donanmış güzel, ıslak bahçeler (s. 17)

Yamaçlarında keçiler otlayan kuru, yalçın, çatlak dağlar (s. 17)
 Yeni otomobil boyası (s. 17)
 Yeni otomobil boyası gibi aynamsı bir cila (s. 17)
 Kızgın güneş (s. 17)
 Göz alabildiğine uzanan bir düzlüğe (s. 17)
 Kocaman kocaman hayvanlara (s. 17)
 Çok uzun bacaklı, çok uzun boylu, sırtları kabarık, kambur hayvanlar (s. 17)
 Beyazımsı bir köpük (s. 17)
 Yanındaki askere (s. 17)
 Bir istasyonda (s. 17)
 Gerdanından, alnından, kollarından ve kulaklarından biçim biçim, sürü sürü altınlar sallanan, kara iri benli bir kadın (s. 17)
 Tuhaf kokulu, fazla yumuşak, içine gömülüverilen cansız bir göğüs (s. 17)
 Halasının yanındaki kadınlar (s. 17)
 Birçok çocuk (s. 17)
 Entarilerinin üstüne hırka yerine elbise, ceket giymiş, saçları perçemli, başları fesli çocuklar (s. 17)
 Anlamaya başladığı Arapçayı (s. 18)
 Küçücük kafasında (s. 18)
 Küçücük kafasında beliren bir inatla (s. 18)
 Daha büyük bir tehlikeden (s. 18)
 Deniz altında nefes almamaya çalışan bir adam (s. 18)
 Kuşaklı entarisi (s. 19)
 Kırmızı pabuçları (s. 19)
 Sıfır makine (s. 19)
 Deri gibi sert, yayvan tandır ekmeğine (s. 19)
 Sokaktan bağırarak geçen bir satıcıyı (s. 19)
 Çuval kaplı bir yayvan torba (s. 19)
 Bir ufacık iskemle (s. 19)
 Dağınık kıyafetli bir adam (s. 19)
 Uzun bir demir parçası (s. 19)
 Mukavva gibi bükülmüş bir tomar (s. 19)

- Bir sürü patlak, söküük, parça parça ayakkabı (s. 19)
- Bu dört yanı duvarlı, tek kat, basık ve toprak evde (s. 19)
- Mukavvaya benzettiği kalın deriyi (s. 19)
- İki tarafı (s. 19)
- İki tarafı keskin, incecik, sapsız bıçağıyla (s. 19)
- Bir avuç çivi (s. 19)
- İstanbul'da gördüğü maymun (s. 19)
- Mundar çanaktaki macuna (s. 19)
- Pis suya (s. 19)
- Bir aralık (s. 19)
- Anadiliyle (s. 19)
- O taraflardan (s. 19)
- Saç sakal dağınık (s. 19)
- Altı aydan beri susan Hasan (s. 21)
- Taze, gevrek, billur sesiyle (s. 21)
- Dinlediğini bildiren sözlerle (s. 21)
- Erişemeyeceği yurdunun (s. 21)
- Bir deresini (s. 21)
- Bir rüzgârını (s. 21)
- Bir türküsünü (s. 21)
- Geçmiş günleri (s. 21)
- Kaybettiği yerleri (s. 21)
- Bütün ayakkabılar (s. 21)
- Küçük çocuk (s. 21)
- Memleketlisi mini mini yavru (s. 21)
- Temiz vagon pencerelerindeki (s. 21)
- Geçilen manzaraları (s. 21)
- Başka söz (s. 21)
- Bunu işiten çocuk (s. 21)
- Türkçe konuşacak adam (s. 21)
- Katı, nasırlaşmış yüreği (s. 21)
- Sakallarından kayan yaşların (s. 21)
- Arabistan sıcağıyla yanan kızgın göğsüne (s. 21)
- Bir pınar sızıntısı (s. 21)
- Minik kollarını (s. 22)
- Başka çocuklara (s. 22)
- Bir halka (s. 22)
- Göğüs bağı açık (s. 19)
- Pantolonu dizlerinden yamalı (s. 19)
- Dişleri eksik (s. 19)
- Suratı sarı (s. 19)
- Tıpkı çenesindeki sakalı andıran kırçıl, seyrek bir tutam kıl (s. 19)
- Dişsizlikten peltek çıkan bir sesle (s. 20)
- Bu cehennemden bucağına (s. 20)
- Kanlıca'daki evlerini (s. 20)
- Komşusunun oğlu Mahmut (s. 20)
- Bir kere (s. 20)
- Beyaz boyalı hasta otomobili (s. 20)
- Bir aralık (s. 20)
- Bir kabahat (s. 21)
- Asıl konuşan Hasan'dı (s. 21)
- Bir halka (s. 22)
- Paylaştıkça eksilmeyen, çoğalan en güzel şey (s. 22)
- Bu duyguyla (s. 22)
- Yatılı okuldaydım (s. 22)
- O gün (s. 22)
- Yetiştirme yurdunda yaşayan çocukları (s. 22)
- Ailesi olmayan çocuklar (s. 22)
- En büyük gereksinimi (s. 22)
- Bu birkaç saat (s. 22)
- Tüm çocuklar (s. 22)
- Birkaç saatliğine (s. 22)
- Yeni kardeşler (s. 22)
- Üç kardeşim (s. 22)
- O hafta sonu (s. 22)
- Yeni kardeşlerimi (s. 22)
- O cumartesi ve daha sonraki hafta sonları (s. 22)
- Birer bireyi (s. 22)
- Annemin bana verdiği okul harçlığını (s. 22)
- Yeni kardeşlerime (s. 22)
- Küçük armağanlar (s. 22)
- Aldığım çikolatayı (s. 23)
- İlk kez (s. 23)
- Çok para (s. 23)

- Çok çikolata (s. 23)
- O boncuk mavisi gözleriyle (s. 23)
- O gün (s. 23)
- Utangaç bir ifade (s. 23)
- Çok para (s. 23)
- Bana verebileceğiniz en güzel armağan (s. 23)
- İyi bir meslek sahibi (s. 23)
- Çok para (s. 23)
- Çok para kazandığınız zaman (s. 23)
- Kolay elde edilen para (s. 23)
- Hiçbir zaman (s. 23)
- İnsanın kendi çalışarak kazandığı para (s. 23)
- Sağlığım yerinde olduğu sürece (s. 23)
- Büyüyüp elinize mesleğinizi aldığınız zaman (s. 23)
- Büyük mutluluk (s. 23)
- Sizin sevginize ve ilginize gereksinme duyan yeni kardeşleriniz (s. 23)
- O yıl (s. 23)
- Birkaç kez (s. 23)
- Türkiye'ye tatil için geldiğimiz bir yaz (s. 23)
- Çocukluğumun geçtiği kente (s. 23)
- Bir akşamüzeri (s. 23)
- Tam karşımızdan (s. 23)
- Tam karşımızdan bize doğru yürümekte olan, şık giyimli bir delikanlıyla (s. 23)
- Bu bir çift göz (s. 23)
- Yanımızdan sessizce geçip giden delikanlıyı (s. 23)
- Bu yüzü (s. 23)
- Aynı mahalle (s. 23)
- Aynı mahalle de oyun oynadığınız bir komşu çocuğudur (s. 23)
- O anda (s. 23)
- Bir şey (s. 23)
- Bir ses (s. 23)
- Yanımızdan geçen delikanlı (s. 23)
- O anda (s. 24)
- Bir anda (s. 24)
- Yıllardır haberleşemediğim kardeşlerim (s. 24)
- Şu anda (s. 24)
- Bir bakanlıkta (s. 24)
- Bir köyde (s. 24)
- Geçen yıl (s. 24)
- Uzun zamandır (s. 24)
- Yıllar öncesinin utangaç çocuk bakışıyla (s. 24)
- Bir masal kahramanıydın (s. 24)
- Gece yatağa yattığımız zaman (s. 24)
- Bize cömertçe sunduğun sevgiyi (s. 24)
- Yeni kardeşlerime (s. 24)
- Senin başlattığın bu sevgi zincirinin (s. 24)
- Sağlam bir halkası (s. 24)
- Sevginin mucizevî gücüne (s. 24)
- Bir kez (s. 24)
- O akşam (s. 24)
- Yaşamımın en huzurlu uykularından birini (s. 24)
- Yeni halkalar (s. 24)
- Anne ve babasını trafik kazasında kaybetmiş Sanem ve Yedigâr kardeşlerle (s. 24)
- Üçüncü yılını (s. 24)
- Yakın çevremizdeki (s. 24)
- Yakın çevremizdeki dostlarımız (s. 24)
- Bizim yaşadığımız mutluluğa (s. 24)
- Yeni kardeşler (s. 24)
- Bir sıcak gülümseme (s. 24)
- İçten bir kucaklaşma (s. 24)
- Bir parça çikolata (s. 24)
- Her gün (s. 24)
- Bir halka (s. 24)
- Bu coşkuyu (s. 24)
- Bu mutluluğu (s. 24)
- Bu iç huzurunu (s. 24)
- Yeni halkalar (s. 24)
- İlk cumhurbaşkanı (s. 27)
- Asıl adı (s. 27)
- Bir süre (s. 27)
- İleri görüşlü bir insan (s. 27)

- Geleneklere bağlı, iyiliksever bir kadındır (s. 27)
- Çağdaş düşünceli, ileri görüşlü, kişilik sahibi bir babayla (s. 27)
- Duygulu bir anneden (s. 27)
- Atatürk'ün doğduğu yıllarda (s. 27)
- Türklerin yoğun olarak bulunduğu bir kenti (s. 27)
- Selanik halkının büyük bir çoğunluğu (s. 27)
- O dönemde (s. 27)
- Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmaların (s. 27)
- Ulusal duygularının (s. 27)
- Önemli bir etken (s. 27)
- Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda içinde bulunduğu durumu (s. 27)
- Yakından gözleme olanağı (s. 27)
- Bu durum (s. 27)
- Özgürlükçü düşüncelerin (s. 27)
- Askeri ve siyasi kişiliğinin (s. 27)
- İçinde yaşadığı bu ortamın (s. 27)
- Büyük bir etkisi (s. 27)
- Geleneksel eğitim veren mahalle mektebine (s. 28)
- Çağdaş yöntemlerle eğitim yapan bir okulda (s. 28)
- Kısa bir süre sonra (s. 28)
- Daha yeni yöntemler (s. 28)
- Daha yeni yöntemlerle eğitim yapan Şemsi Efendi Okuluna (s. 28)
- Bu olay (s. 28)
- Kısa bir süre (s. 28)
- Bir süre (s. 28)
- Dayısının yaşadığı çiftliğe (s. 28)
- Bir süre (s. 28)
- Kendisine yapılan bir haksızlık (s. 28)
- Bu okuldan (s. 28)
- Komşuları Binbaşı Kadri Bey (s. 28)
- Askeri Rüstiyesine (s. 28)
- Kısa sürede (s. 28)
- Bu özellikleri (s. 28)
- Yüzbaşı Mustafa Efendi (s. 28)
- Olgun anlamına gelen Kemal adını (s. 28)
- O güne (s. 28)
- Yalnız Mustafa olan adı (s. 28)
- Selanik Askeri Rüstiyesini (s. 28)
- Manastır Askeri İdadisine (s. 28)
- Bu okulu (s. 28)
- Bu okulu 1899 yılında bitiren Mustafa Kemal (s. 28)
- Aynı yıl (s. 28)
- Bu yıllarda (s. 28)
- Üst üste gelen yenilgiler ve isyanlar (s. 28)
- Oldukça güç bir durumda (s. 28)
- Bu dönem (s. 28)
- Düşüncelerini iyice geliştirdiği bir dönemdir (s. 28)
- Başarılı bir öğrenim yaşamından (s. 28)
- Yeni bir dönem (s. 28)
- Yaşamının bu döneminde (s. 28)
- Bir yandan (s. 28)
- Yabancı düşünürlerin (s. 28)
- Türk tarihi ile ilgili araştırmalar ve incelemeler (s. 28)
- Hiçbir döneminde (s. 29)
- Hiçbir zaman (s. 29)
- Temel dayanakları (s. 29)
- Hoşgörü (s. 29)
- Akıl ve mantığın çözümlemeyeceği mesele (s. 29)
- Anlamsız, mantıksız, boş sözlerle (s. 29)
- O fikirler (s. 29)
- Aynı şekilde (s. 29)
- Sosyal hayat (s. 29)
- Akıl ve mantıktan uzak, faydasız, zararlı ve birtakım inançlar ve geleneklerle (s. 29)
- Sağlam temellere (s. 29)
- Tüm yaşamı (s. 29)
- Boş inançlara (s. 29)
- Diğer bir deyişle (s. 29)
- Akıl dışı düşüncelere (s. 29)

- Bugünkü çağdaş Türkiye (s. 29)
- Zaferlerle dolu yaşamı (s. 29)
- Benim manevi mirasım (s. 29)
- Benim Türk milleti için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım (s. 29)
- Bu temel eksen (s. 29)
- Manevi mirasım (s. 29)
- Çok yönlü ve üstün kişiliği olan bir liderdir (s. 30)
- Birinci Dünya Savaşı (s. 30)
- Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması (s. 30)
- Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'yla ortaya çıkan tehlikeli durumu (s. 30)
- Millî sınırlar (s. 30)
- Parçalanmaz bir bütün (s. 30)
- Bütün dünyaya (s. 30)
- Bu konuda (s. 30)
- Hiçbir taviz (s. 30)
- Her şeyin (s. 30)
- Her karış (s. 30)
- Bu konudaki (s. 30)
- Bu konudaki kararlılığımı (s. 30)
- Her şeyini (s. 30)
- Şu sözü (s. 30)
- Açıkça ifade (s. 30)
- Her şey (s. 30)
- Ebedî hayatta (s. 30)
- En ön safta (s. 30)
- Sağ cebinde (s. 30)
- Bir şarapnel parçası (s. 30)
- Bu savaş (s. 30)
- Sağ cebinde bulunan saati (s. 30)
- Kaburga kemikleri (s. 30)
- Mensubu olduğu Türk milletini (s. 30)
- Sonsuz bir aşkla (s. 30)
- Mensubu olduğu Türk milletini sonsuz bir aşkla seven Mustafa Kemal Atatürk (s. 30)
- Her türlü zorluğa (s. 30)
- Gerektiği zaman (s. 30)
- En büyük hediyem (s. 30)
- İdealist bir liderdi (s. 31)
- Yüksek vasıf ve kabiliyetler (s. 31)
- Yüksek vasıf ve kabiliyetlerine inandığı milleti (s. 31)
- Sonsuz hürriyet ve bağımsızlık aşkı (s. 31)
- En büyük ülkülerinden (s. 31)
- Millî birlik ve beraberlik (s. 31)
- Vatanın bölünmez bütünlüğünü (s. 31)
- En büyük ideali (s. 31)
- Millî sınırlarımız (s. 31)
- Millî birlik duygusuyla (s. 31)
- Uygar bir toplum (s. 31)
- Millî birlik duygusuyla kenetlenmiş uygar bir toplum (s. 31)
- Vatanı kurtaran, hür ve bağımsız Türkiye idealini (s. 31)
- Vatanı kurtaran, hür ve bağımsız Türkiye idealini gerçekleştiren Mustafa Kemal (s. 31)
- Yeni Türkiye'yi (s. 31)
- Çağdaş medeniyet idealine (s. 31)
- Büyük devletler (s. 31)
- Yüksek bir medeniyet (s. 31)
- Tarihte büyük devletler kuran ve yüksek bir medeniyet meydana getirmiş olan Türk milleti (s. 31)
- Tarihte büyük devletler kuran ve yüksek bir medeniyet meydana getirmiş olan Türk milletinin büyüklüğüne inanan ve bununla gurur duyan bir insan (s. 31)
- Kahramanlık, vatan sevgisi, çalışkanlık, bilim ve sanata önem verme gibi değerlerin (s. 31)
- Türklüğün yüksek vasıflarından (s. 31)
- Bu özelliklerini (s. 31)
- Her fırsatta (s. 31)
- Lâayık olduğu yeri (s. 31)
- Milletimizin yüksek karakteri (s. 31)
- Millî birlik ve beraberlik duygusunu (s. 31)

- Başlıca ilke (s. 31)
- Unutulmuş büyük medenî vasfı (s. 31)
- Büyük medenî kabiliyeti (s. 31)
- Bundan sonraki gelişmesi (s. 31)
- Geleceğin yüksek medeniyet ufkundan (s. 31)
- Yeni bir güneş (s. 31)
- Güzel bir Ankara gecesi (s. 32)
- Toplumsal konular (s. 32)
- Bir konuyu (s. 32)
- Konuyu açacak bir soru (s. 32)
- İlk asker kadınlar (s. 32)
- Dünyanın hangi ülkesinde (s. 32)
- Bir ara (s. 32)
- Tarihsel ilişkileri (s. 32)
- Tarihsel ilişkileri olan memleket (s. 32)
- Tarihten çok önceki yıllardan (s. 32)
- Türklerden başka hiçbir ulus (s. 32)
- Asker kadın (s. 32)
- Her zaman (s. 32)
- Erkeğinde var olan bütün iyi nitelikler (s. 32)
- Her Türk kadınında (s. 32)
- O gece (s. 32)
- En uzun konusu (s. 32)
- Bir iki gün (s. 32)
- Girdiği ders (s. 32)
- Ortaya atılan konu (s. 32)
- Atatürk'ün sorularına aldığı yanıtlar (s. 33)
- Pırıl pırıl çocuklar (s. 33)
- Bütün içtenlikleriyle (s. 33)
- Pırıl pırıl bir heyecan (s. 33)
- Memleketimizde kadın hakları (s. 34)
- Memleketimizde kadın hakları diye bir hakkın (s. 34)
- Tüm hakların (s. 34)
- Memleketimizde kadın hakları diye bir hakkın ve tüm hakların ağza bile alınamadığı zamanlarda (s. 34)
- Tarih boyunca görülmemiş kahramanlıklar (s. 34)
- Bu olağanüstü gayretlerin (s. 34)
- Genç kızlar (s. 33)
- Bu durumdan (s. 33)
- Büyük bir düzen (s. 33)
- Büyük bir düzen içinde sürüp giden tartışmada (s. 33)
- Büyük bir düzen içinde sürüp giden tartışmada söz almayan öğrenci (s. 33)
- Her akşam (s. 33)
- Sofrasını dolduran “günün önemli adamları (s. 33)
- Atatürk'ün çevresindeki yakınları (s. 33)
- Yeni bir devrimin (s. 33)
- Verilen yanıtları (s. 33)
- Bir cümle (s. 33)
- Vatandaşın en büyük hakkı (s. 33)
- En büyük görevi (s. 33)
- Bu sözler (s. 33)
- Bir soru (s. 33)
- Kara tahtaya (s. 33)
- Genç kızlar (s. 33)
- Hep bir ağızdan (s. 33)
- Gayet sağlam bir mantık (s. 33)
- İsteklerinin nedenlerini gayet sağlam bir mantık içinde anlatan genç kızlar (s. 33)
- Genç kızlar (s. 33)
- En büyük, en mutlu heyecanlarından birini (s. 33)
- Büyük uğraşmalar (s. 33)
- Geri görüşlerle (s. 33)
- Tüm uğraşmalara (s. 33)
- Pek çok ülkede (s. 33)
- Böyle bir mücadele (s. 33)
- Bu müjdeyi (s. 34)
- Büyük kurtarıcının (s. 34)
- Kurtuluş savaşı'nda “vatan için ölürüz!” Diyerek yola çıkan anaların (s. 34)
- Kısa bir zaman (s. 34)
- Siyasal haklar (s. 34)
- Masanın üzerindeki telefon (s. 37)
- Heyecan içinde Ayşegül (s. 37)
- Öteki köşesinde (s. 37)

- Şu anda (s. 37)
- Bir iletiniz (s. 37)
- Uzun bir yürüyüşe (s. 37)
- Bir sürü balon (s. 37)
- Başka biri (s. 38)
- Bu ad (s. 38)
- Bir kere (s. 38)
- Uçurtmayı bulan adam (s. 38)
- Sesi elektrik aracılığıyla iletecek aracı bulan kişi (s. 38)
- Deminki telefon oyununu (s. 38)
- Güzel bir oyundu (s. 38)
- Bu oyunu (s. 38)
- Zaman içinde bir düş yolculuğuna (s. 38)
- Gramofonu, telgrafı bulan kişidir (s. 38)
- Uzaktaki insanlar (s. 38)
- Uzaktaki insanları sesle yaklaştıran buluşçu (s. 38)
19. Yüzyıl (s. 38)
- Bir yolculuk (s. 38)
- Bir düş yolculuğu (s. 38)
- Gök gürültüsünü, fırtınayı, uzay araçlarının kayar gibi gidişlerini anımsatan, vınlamaya benzer sesler (s. 38)
- Bir müzik (s. 38)
- Gök gürültüsünü, fırtınayı, uzay araçlarının kayar gibi gidişlerini anımsatan, vınlamaya benzer seslerle bir müzik (s. 38)
- Beyaz sakalı (s. 38)
- Siyah takım elbisesi (s. 38)
- Boynuna sarılmış atkısıyla (s. 38)
- Dikdörtgen bir kutu (s. 38)
- Telefonun en ilkel biçimidir (s. 38)
- Bir silindir (s. 38)
- Bir silindiri olan kutu (s. 38)
- Şu masanın (s. 39)
- Bu aygıt (s. 39)
- Bir gramofon (s. 39)
- Küçük hanım (s. 39)
- Bu aygıtla (s. 39)
- Güzel sesleri, şarkıları (s. 39)
- Bu silindir (s. 39)
- Bu uçurtmalar, balonlar (s. 39)
- Bu silindir (s. 39)
- Bana ait bir buluş (s. 39)
- Bana ait bir buluşun gerekli parçaları (s. 39)
- Bir yerden (s. 39)
- Başka bir yere (s. 39)
- Gideceği yere (s. 39)
- O zaman (s. 39)
- Nasıl engeller (s. 39)
- Bu uzun boru (s. 39)
- Bir deneme (s. 39)
- Uzun boruyu (s. 39)
- O uzun uykusuz geceler
- O uzun uykusuz geceler boyunca yaptığımız çalışmalar (s. 40)
- Küçük kasetçalarını (s. 40)
- Güzel bir müzik (s. 40)
- Telefonu, fonografı bulan kişi (s. 40)
- Küçük bir telefon oyunu (s. 40)
- Canlı bir telefon oyunu (s. 40)
- Bir şeyler (s. 40)
- En sondaki çocuk (s. 40)
- Tam on sekiz patenti (s. 40)
- Yeni buluşların (s. 40)
- Yeni buluşların resmen tanındığını gösteren belge (s. 40)
- O zaman (s. 40)
- Bir patent (s. 40)
- Hep bir ağızdan (s. 40)
- Canlı telefon oyununu (s. 40)
- O zaman (s. 40)
- Düş gücü olan çocukların (s. 40)
- Her buluşun (s. 40)
- Bir işin (s. 41)
- Mavi renkli gömleğin (s. 41)
- Gelecekteki yaşamına (s. 41)

- Gömleğinin rengini değiştiren önceden programlanmış elektronik parçalar (s. 41)
- Elektronik parçalar (s. 41)
- Her yerde (s. 41)
- Büyük değişiklikler (s. 41)
- Nanoteknoloji” denen bu mikroskobik mucizeler (s. 41)
- Tıp alanındaki şaşırtıcı gelişmeler (s. 42)
- Yaşlanmayı engelleyen nanoteknoloji tedavisi (s. 42)
- Aynı yaşta (s. 42)
- Aynı yaşta (s. 42)
- Harry Potter’ın çocukları bölüm 3”ten fırlamış 3 boyutlu, holografik, gerçek ölçülerinde bir ruh emici (s. 42)
- Ev kontrol ünitesine (s. 42)
- Ruh emici (s. 42)
- Gri duvarların (s. 42)
- Kumaş kaplı koltuk ve sandalyeler (s. 42)
- Evde beslediğin minik aslan (s. 43)
- Bir ayakkabı kutusu (s. 43)
- Bir ayakkabı kutusu büyüklüğündeki aslan (s. 43)
- Kapının yanında duran spor ayakkabıları (s. 43)
- Vahşi kuzenler (s. 43)
- Bir ev kedisi (s. 43)
- Genetik yapısıyla oynanmış ve vahşi kuzenlerine yalnızca görüntü olarak benzeyen bir ev kedisi (s. 43)
- Çöp hindisi 3000 adlı robot (s. 43)
- Bir kilo fazlandan (s. 43)
- Bazı maddeler (s. 43)
- Aslanın etrafındaki çöpleri (s. 43)
- Küçük elektronik kod (s. 43)
- Gevreğin kutusundaki küçük elektronik kodu (s. 43)
- Günlük ayakkabı (s. 43)
- Bu sefer (s. 43)
- Aynı zamanda (s. 43)
- Jet ulaşım (s. 44)
- Özel eğitilmiş astronotlar (s. 44)
- İsteyen herkes (s. 44)
- En iyi arkadaşın (s. 44)
- Üçer tane çilek (s. 44)
- Bu aşılara (s. 44)
- Tıptaki gelişmeler (s. 44)
- İğneyle yapılan aşılar (s. 44)
- Genetik yapılarıyla oynanan besinler (s. 44)
- Özel aşılar (s. 44)
- Ön kapıya (s. 45)
- Bir saat (s. 45)
- Roket uçakla (s. 45)
- Bu inanılmaz hızlı uçak (s. 45)
- Dünyanın öbür ucuna (s. 45)
- Bir saatten (s. 45)
- Ön kapı (s. 45)
- Son haberler (s. 45)
- Biyometrik okuyucuya (s. 45)
- Otomatik pilot (s. 45)
- Başparmağını (s. 45)
- Şu uzayda yeni açılan otele (s. 45)
- O otelde (s. 45)
- Başka bir dünya (s. 45)
- Geçen yüzyılın (s. 46)
- Bu büyük mucidi (s. 46)
- Büyük mucidi (s. 46)
- Birleşik Amerika (s. 46)
- Kendi halinde, sessiz, içine kapanık bir çocuk (s. 46)
- Zeki bir çocuk (s. 46)
- Kendi halinde, sessiz, içine kapanık bir çocuk olan Edison (s. 46)
- Bir insanın (s. 46)
- En iyi biçimde (s. 46)
- Yoksul bir adam (s. 46)
- Yoksul bir adam olan babası (s. 46)
- Hiçbir tepki (s. 46)
- Gizli bir sevinç (s. 46)
- Herkesin “aptal” sandığı bu çocuk (s. 46)

- Büyük bir adam (s. 46)
- Bütün kalbi (s. 46)
- Sonsuz bir öğrenme tutkusu (s. 46)
- Sonsuz bir öğrenme tutkusu olan Edison (s. 46)
- Beş yaşında (s. 46)
- Kuluçkadaki tavuğu (s. 46)
- Belirli bir süre (s. 46)
- Değişmeyen ısı (s. 46)
- Aynı işlevi (s. 46)
- İlk derslerini (s. 46)
- Annesinin armağan ettiği kitapları (s. 46)
- Bir solukta (s. 46)
- Bir yandan (s. 46)
- Laboratuvar biçimine dönüştürdüğü bodrumda (s. 46)
- Yeni kitaplar (s. 46)
- Daha çok paraya (s. 46)
- Bu zorunluluk (s. 46)
- Çocuk yaştaki Edison (s. 46)
- Gezgin satıcılıkla (s. 46)
- Yeni kitaplar (s. 46)
- Yoksul ailesine (s. 46)
- Bu arada (s. 46)
- O yıllarda (s. 46)
- O yıllarda yeni yeni yaygınlaşmaya başlayan telgraf aygıtını (s. 46)
- Bir telgraf (s. 46)
- On iki yaşında (s. 46)
- On iki yaşında iken elde ettiği bu başarı (s. 46)
- Annesini haklı çıkaran ilk adım (s. 46)
- Bir gün (s. 46)
- Bu amaçla (s. 46)
- Hurdacıda gördüğü eski bir baskı makinesini (s. 46)
- Kısıtlı olanaklar (s. 46)
- Bu yeni işinde (s. 46)
- Fındık, fıstık sattığı istasyonun (s. 47)
- Fındık, fıstık sattığı istasyonun şefinin verdiği eski yük vagonunda (s. 47)
- Büyük bir yangın tehlikesi (s. 47)
- Bu talihsiz kaza (s. 47)
- Bir kulağının (s. 47)
- Hiç yılgınlık (s. 47)
- Var gücü (s. 47)
- Başarılı çalışmalarını (s. 47)
- İlginç buluşlarını (s. 47)
- Başarılı çalışmalarını ve ilginç buluşlarını yakından izleyen yöneticiler (s. 47)
- Daha geniş çalışma olanakları (s. 47)
- İlk başarısı (s. 47)
- Başka bir hattan (s. 47)
- Haberleri başka bir hattan geçiren bir makine (s. 47)
- Seferlerdeki makinistlerle (s. 47)
- Binlerce buluşu (s. 47)
- Binlerce buluşu olan Edison (s. 47)
- Kuşkusuz en büyük icadı (s. 47)
- Elektrikle aydınlatmada (s. 47)
- Büyük devrim (s. 47)
- Büyük devrim yaratan ampülü (s. 47)
- Çevresindekilerin şaşkın bakışları (s. 47)
- Daha önceden kömürleştirdiği bir pamuk ipliğini (s. 47)
- Havası boşaltılmış bir cam kürenin (s. 47)
- Ampulün bu ilk örneği (s. 47)
- İki gün (s. 47)
- Daha dayanıklı biçime (s. 47)
- Bu amaçla (s. 47)
- Büyük bir laboratuvar (s. 47)
- Aynı zamanda (s. 47)
- İlk elektrik şebekesi merkezi (s. 47)
- Bugünkü biçiminden daha kaba bir görünüşü olan ampul (s. 47)
- Bir güneş (s. 47)
- Tüm insanlığın (s. 47)
- Bu olay (s. 47)
- Bütün dünyada (s. 47)
- İş yerleri (s. 47)

- Sinema, tiyatro ve benzeri yerlere (s. 47)
- Kendilerini ışığa kavuşturan bu büyük adama (s. 47)
- Onun kurduğu endüstri (s. 47)
- Milyonlarca insan (s. 47)
- Yeni buluşlar (s. 48)
- New Jersey'deki laboratuvarında (s. 48)
- Yeni bir makine (s. 48)
- Bugünkü sinemanın temeli (s. 48)
- İlk örneği (s. 48)
- Bugünkü sinemanın temeli ve ilk örneği olan bu makineye (s. 48)
- Şerit biçiminde resimler (s. 48)
- Tüm dünyanın hayranlığını (s. 48)
- Bu buluşuyla (s. 48)
- Makinenin uç kısmına yerleştirilmiş bir merceğin (s. 48)
- Bir kez (s. 48)
- Yakından tanıma olanağı (s. 48)
- Milyonlarca insan (s. 48)
- Büyük bir sanayi haline gelen sinema (s. 48)
- Buhar makinesine bağlı akım üretici (s. 48)
- Gramofonun ilk biçimi olan fonograf (s. 48)
- 1033 icadından (s. 48)
- Telefonun önemli bir bölümü olan karbon transformatörü (s. 48)
- Buhar makinesine bağlı akım üretici (s. 48)
- Sentetik kauçuğun (s. 48)
- Bataryaların oluşturduğu beton dökme yöntemi (s. 48)
- Bataryaların oluşturduğu beton dökme yöntemi, sentetik kauçuğun yapılışı, akümülatörün geliştirilmesi gibi sayısız çalışmaları (s. 48)
- İki kez evlenen ve bu evliliklerinden beş çocuğu olan Edison (s. 48)
- Dört bir köşesinde (s. 48)
- Pulsuz dilekçe (s. 51)
- Sevgili anneciğim, babacığım (s. 51)
- Bütün duygu ve düşüncelerimi (s. 51)
- Sürekli bir büyüme ve değişme (s. 51)
- Sizden ayrı bir kişilik (s. 51)
- Her yerde (s. 51)
- Her zaman (s. 51)
- Yerli yersiz söz (s. 51)
- Koyduğunuz kurallar ve yasakların (s. 51)
- Yumuşak ve kesin sözler (s. 52)
- Daha iyi iz (s. 52)
- Ben senin yaşında iken diye başlayan söylevleri (s. 52)
- Küçük yanılgılarımı (s. 52)
- Büyük suçmuş (s. 52)
- Kötü çocukmuşum (s. 52)
- Yanlış davranışım (s. 52)
- Öğrenmeye en yatkın olduğum anlar (s. 53)
- Soru sorduğum anlardır (s. 53)
- Yeteneklerimin üstünde işlere (s. 53)
- Başarabileceğim işleri (s. 53)
- Bütün kuralları (s. 53)
- Yaşımın üstünde olgunluk (s. 53)
- Güç durumlara (s. 53)
- Yukarda sıraladığım istekler (s. 54)
- Size olan sevgimi (s. 54)
- Beni ben olarak seveceğinize olan inancım (s. 54)
- Örnek çocuk (s. 54)
- Sizden başka kimsenin çocuğu (s. 54)
- Kusursuz ana-baba (s. 54)
- Şu gençler (s. 55)
- Birinci perdede (s. 55)
- Gençlik sorunlarını dile getiren bir müzikal (s. 55)
- Bir grup genç (s. 55)
- İki perdeden bölümler (s. 55)
- İkinci perdede (s. 55)
- Yanlış tutumlarını (s. 55)
- Birinci perde (s. 55)
- On yedinci Tablo (s. 55)
- Birinci Oyuncu (s. 55)
- Birinci Oyuncu (s. 55)
- Genç insanlara (s. 55)

Yanlış örnekleri (s. 55)
 Bir ev (s. 55)
 Her şeyi (s. 55)
 Bir işi (s. 55)
 Bu kızda (s. 56)
 Bir arkadaşımı (s. 56)
 Şu gençler (s. 56)
 Bir anormallik (s. 56)
 On sekizinci Tablo (s. 56)
 Birinci Oyuncu (s. 56)
 Birinci Genç (s. 56)
 İkinci Genç (s. 56)
 Komşu adam (s. 56)
 Komşu kadın (s. 56)
 Üçüncü Genç (s. 56)
 Birinci Oyuncu (s. 56)
 Herhangi bir şehrin (s. 56)
 Herhangi bir mahallesinde (s. 56)
 Herhangi bir sokak (s. 56)
 Birinci Genç (s. 56)
 İkinci Genç (s. 56)
 Üçüncü Genç (s. 56)
 Dördüncü Genç (s. 56)
 Karşı tezahürat (s. 57)
 Başka yere (s. 57)
 Bu ne gürültü (s. 57)
 Bu mahallede (s. 57)
 Komşu kadın (s. 57)
 Komşu adam (s. 57)
 Komşu adam (s. 57)
 Şu gençler (s. 57)
 Komşu adam (s. 57)
 Komşu kadın (s. 57)
 İkinci perde (s. 57)
 Sekizinci Tablo (s. 57)
 Birinci Oyuncu (s. 57)
 Birinci Öğrenci (s. 57)
 Birinci Oyuncu (s. 57)
 İki öğrenci tipini (s. 57)

Sergilemeye zaman (s. 57)
 Bizim sınıftayız (s. 57)
 Birinci Öğrenci (s. 57)
 Bu üçüncü ders (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 On altı yaralı (s. 58)
 Yedi ölü (s. 58)
 Tam zamanında (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 Tüp gaz (s. 58)
 Bütün eşyalarımız (s. 58)
 Bu yüzden (s. 58)
 Başka kimse (s. 58)
 Geçen ayki ödevini (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 Her gece (s. 58)
 Benim talihsiz oğlum (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 Birinci Öğrenci (s. 58)
 Bir başka öğrenci (s. 58)
 Birinci Oyuncu (s. 58)
 Çok önemli bir konuda (s. 59)
 Üç yıldan (s. 59)
 Bu okulda (s. 59)
 Kütüphanenin nerede olduğunu araştırmamış olan sen (s. 59)
 Modern fiziğin kurucusu (s. 59)
 Modern fiziğin kurucusu olan Einstein (s. 59)
 Çok kötü bir öğrenciymiş (s. 59)
 Fare kovalamaktan başka bir iş (s. 59)
 Bir gün (s. 59)
 Ünlü bilgin (s. 59)
 Dahi besteci (s. 59)
 Büyük ozan (s. 59)
 Ünlü hikâyeci (s. 59)
 Tembel, başarısız öğrencilermiş (s. 59)

Gelmiş geçmiş romancıların en büyüğü olan Balzac (s. 59)
 Ne sonuca (s. 59)
 Ünlü mimarlardan (s. 59)
 Bir gün (s. 59)
 Kendileriyle ilgili gülmece öyküleri yazan La Fonten (s. 60)
 Bu öyküleri (s. 61)
 Hiçbir insan (s. 61)
 Hiçbir hayvan (s. 61)
 Her zaman (s. 62)
 Ön adlar (s. 62)
 Ne kötülük (s. 62)
 Ormanda sabah (s. 65)
 Ağaç ve onun topluluğu olan orman (s. 65)
 Su ve onun bolluğu olan deniz (s. 65)
 Birçok varlığı (s. 65)
 Küçük büyük, canlı cansız birçok varlığı sinesinde toplamış olan orman (s. 65)
 Topraktan fışkıran hayat panoramasına (s. 65)
 En mükemmel şekilde (s. 65)
 Bütün alaka ve sevgiyi üzerine çeken bir varlıktır (s. 65)
 Sihirli bir güzellik (s. 65)
 Tatlı bir renk (s. 65)
 Yeşil bir deniz (s. 65)
 Toprak ananın bağrından yeşil bir deniz gibi coşup taşan esrarlı bir âlemdir (s. 65)
 Her mısrası (s. 65)
 Bir renk ve ahenk çağlayanı (s. 65)
 Her mısrası, bir renk ve ahenk çağlayanı halinde yükselip fışkıran eşsiz bir tabiat destanıdır (s. 65)
 Bütün sesler (s. 65)
 Ağaçları saran, mavimtrak bir duman (s. 65)
 Gittikçe büyüyen bir ışık demeti (s. 65)
 Ormana sığan gecenin (s. 65)
 Güneşin ilk ışığı (s. 65)
 Dallardan süzülen ışıklar (s. 66)
 Temiz bir sabah aydınlığına (s. 66)

Taze bir rüzgâr (s. 66)
 Temiz bir sabah aydınlığına gözlerini açan ormanın içerisindeki uykulu hava (s. 66)
 Kıvılcımlı parıltılarla (s. 66)
 Nemli yüzeylerinde (s. 66)
 Ağaç tepelerinde dolaşan ışıklar (s. 66)
 Kuytulardaki ağaçlar (s. 67)
 Yağmur serinliği kadar ferahlatıcı ve yumuşak bir mutluluk (s. 67)
 Dallar arasından gelen bir hışırtı (s. 67)
 Bu sessiz duruştan (s. 67)
 Bu sessiz duruştan yorulmuş olan ağaçlar (s. 67)
 Sabah saatlerindeki sessizliği (s. 67)
 Ne kadar güzeldir (s. 67)
 Yaprak hışırtısı ve kuş cıvıltısından dokunmuş müzikli bir hava (s. 67)
 Sabah rüzgârına takılıp dans eden dallarla (s. 67)
 Bu yeşil kubbede (s. 67)
 Bu davete (s. 67)
 Bir şarkı (s. 67)
 Bu yeşil kubbede yankılar yapan tatlı bir su şakırtısı (s. 67)
 Bu ses (s. 67)
 Yatağındaki taşlar arasından yuvarlanarak ve çukurlarda havuzlanarak akıp giden neşeli bir dereciğin gürültüsüdür (s. 67)
 Her taşın (s. 68)
 Berrak dere sularının (s. 68)
 Buğulu bir serinlik (s. 67)
 Ayrı bir notada (s. 68)
 Köpüklü kahkahalar (s. 68)
 Kâh ağaçlara şarkı söyleyen kâh kıyı yosunlarıyla ve çakıl taşlarıyla oynaşp şakalaşan sonsuz bir neşe (s. 68)
 Toprak, su ve ağaç kompozisyonu kadar dekoratif ve can alıcı bir güzellik (s. 68)
 Bu üç hayat kaynağından (s. 68)
 Ormana veda zamanı (s. 68)
 Bizi uğurlayan bakışlarında (s. 68)

Renk renk tülömsü bulutlar (s. 68)
 “bunu saymam, sizleri tekrar beklerim.” diyen
 samimi bir ifade (s. 68)
 Her köşesinde (s. 68)
 Ondan, her köşesinde hatıralarımız bulunan
 sevdiğimiz bir şehirden (s. 68)
 Bu büyüü güzellikler âleminin zevkli baygınlığı
 (s. 68)
 Ormanın yeşil aydınlığı (s. 68)
 Refah ve bereketin, huzur ve sükûnetin kaynağı
 olan orman (s. 69)
 Her zaman (s. 69)
 Gerçek bir zevk ve hayatla (s. 69)
 Ruhuma seslenen sihirli bir musiki (s. 69)
 Her gördüğüm yerde (s. 69)
 Senin o yeşil ve yumuşak iklimine (s. 69)
 Sana yapılanları (s. 69)
 Bütün bu güzellik ve büyüleyiciliğine (s. 69)
 Altındaki kent (s. 70)
 Bir şey (s. 70)
 Yerdeki insanlar (s. 70)
 Cılız bir ses (s. 70)
 Onca şişelerin, petlerin, naylon torbaların, sebze
 artıklarının, lahana kabuklarının, kâğıt
 parçalarının yüzdüğü denize (s. 70)
 Kocaman bir lahana yaprağını (s. 70)
 Bu sırada (s. 70)
 Bir dalgayla (s. 70)
 Eski bir postal (s. 70)
 “şak” diye bir tokat (s. 70)
 Kayık gibi bir şey (s. 70)
 Denizde yüzen kocaman bir naylon torbaydı (s.
 70)
 Boş konserve kutusu (s. 71)
 Havadan biri (s. 71)
 Son gücünü (s. 71)
 Bir patlıcan (s. 71)
 Havadan biri (s. 71)
 O koku (s. 71)

O koku (s. 71)
 Şu dünyada (s. 71)
 Şişmiş bir pırasa (s. 71)
 Son bir kez (s. 71)
 Şu dünyada en son göreceğim şey (s. 71)
 Gözünden akan bir damla yaş (s. 71)
 Bu sırada (s. 71)
 İki su (s. 71)
 Denizin kirli suyuna (s. 71)
 Bir el (s. 71)
 Kıyıda dolaşan bir balıkçıydı (s. 71)
 Eski bir pantolonu (s. 71)
 İncecik bir kazağı (s. 71)
 Naylonlu, kâğıtlı, sebzeli sular (s. 72)
 Şu haline (s. 72)
 Süpermen olacak bir yan (s. 72)
 Kıyıdaki onca atık (s. 72)
 Bir anda (s. 72)
 Süpermen’in denize düştüğü haberi (s. 72)
 Süpermen’in giysisinin üzerindeki havuçları,
 biberleri, limon kabuklarını, patates artıklarını,
 yosunları (s. 72)
 Ters bir rüzgâr (s. 72)
 Kara bir erik (s. 72)
 Bir koku (s. 73)
 Çok keskin bir koku (s. 73)
 Kokuyu duyduğun yerde (s. 73)
 O kokuyu (s. 73)
 Böyle kargalar falan (s. 73)
 Bir şeyler (s. 73)
 Yaşlı bir kadın (s. 73)
 Yaşlı kadın (s. 73)
 Bu koku (s. 73)
 Fırça bıyıklı biri (s. 73)
 Bir yerden (s. 73)
 Güzelim giysini (s. 73)
 Otomatik çamaşır makinesinde (s. 73)
 Bu giysi (s. 73)
 Onca para (s. 73)

- Ak saçlı, emekli bir adam (s. 73)
 O koku (s. 73)
 Hangi koku (s. 73)
 En sonuncusu beni bayıltan koku (s. 73)
 Elli kişi (s. 73)
 Yüz kişi (s. 73)
 Biraz kıyı (s. 73)
 Biraz da kent (s. 73)
 Bir şey (s. 73)
 Bir koku (s. 73)
 İnce zayıf bir adam (s. 74)
 İncecik sesiyle (s. 74)
 Acılı kebab kokusu (s. 74)
 Lahmacunları koyduğu sepet (s. 74)
 Bir lahmacun (s. 74)
 Yaşlı kadın (s. 74)
 Islak giysiyle (s. 74)
 O yana (s. 74)
 O yana (s. 74)
 Bir türlü (s. 74)
 Uçtuğu yönde (s. 74)
 Kurt gibi kalın yapılı görmüş geçirmiş ağaçlara (s. 75)
 Küçük zerdali ağacım (s. 75)
 Küçük zerdali ağacım (s. 75)
 Bir gün (s. 75)
 Küçük zerdali ağacım (s. 75)
 Küçük zerdali ağacım (s. 76)
 Küçük zerdali ağacım (s. 76)
 Küçük zerdali ağacım (s. 76)
 Bir kere (s. 77)
 Küçük zerdali ağacım (s. 77)
 Hafif bir toz (s. 77)
 Bir kere (s. 77)
 Bir kız (s. 77)
 Bir kere (s. 77)
 Bir kere (s. 78)
 Küçük bir bulut (s. 78)
 Karakış (s. 78)
 İki maydanoz parçasıyla (s. 74)
 Yüz metre (s. 74)
 Yaşlı kadın (s. 74)
 Soğuk çeşme suları (s. 74)
 Yaşlı kadının çantasından çıkardığı kolonya (s. 74)
 Kalın bir ses (s. 74)
 Kaç kişi (s. 74)
 Bağırان adam (s. 74)
 Bu kez (s. 74)
 Bu koku (s. 74)
 Sırtındaki patlıcanı (s. 74)
 Başka biri (s. 74)
 Bu koku (s. 74)
 Bu durumda (s. 74)
 Küçük zerdali ağacı (s. 78)
 Prensi olmayan masal kitabı (s. 81)
 Gizlendiği mağarada (s. 81)
 Zavallı kız (s. 81)
 Gizlendiği yerde (s. 81)
 Uyduruk bir resim (s. 81)
 Bir resim (s. 81)
 Çok acımasız adamlardı (s. 81)
 Ütülü bir pantolon (s. 81)
 Bu çizerin (s. 81)
 Aynı şeyi (s. 81)
 Çevresini saran ve ona tuhaf tuhaf bakan kılıksız korsanlar (s. 81)
 Bir ada (s. 81)
 Kaçabileceğin hiçbir yer (s. 81)
 Okuduğu kitabın kahramanı (s. 81)
 Olduğu yerde (s. 81)
 Bir imdat çağrısı (s. 81)
 Bir gazete (s. 81)
 Şu kuponları (s. 81)
 Bir gazetenin verdiği kuponları (s. 81)
 Havuza gitmek için izin (s. 81)
 Çok kitap (s. 81)
 Bu kez (s. 81)

- Bir kuşku (s. 81)
 Bir şey (s. 81)
 Kupon karşılığı hediyeler veren gazete dağıtım bürosunda (s. 82)
 Bir şey (s. 81)
 Uzun bir kuyruk (s. 82)
 Kuyruğun en sonuna (s. 82)
 Bu nedenle (s. 82)
 Bu prenses (s. 82)
 Bir yandan (s. 82)
 Kırmızı bir el iziyle (s. 82)
 Bir güzel tokat (s. 82)
 Ağladığını gören korsanların reisi (s. 82)
 Bir süre (s. 82)
 Bir adam (s. 82)
 Bir pırıltı (s. 82)
 Kapatıldığı odadaki masa (s. 82)
 Bir yığın tabak çanak (s. 82)
 Bu tabakların (s. 82)
 Korsanların soydukları bir gemiden (s. 82)
 Bir rol (s. 82)
 Bu tabaklar (s. 82)
 Verdikleri tabaklar (s. 82)
 İşe yarar şeyler (s. 82)
 Arkadaki adam (s. 82)
 Bir işe (s. 82)
 Merdiven altındaki büyük masa (s. 82)
 Koca bir kazana (s. 82)
 Bir anda (s. 82)
 Yaşlıca bir hanım (s. 82)
 Yandaki pencereden (s. 82)
 Her neyse (s. 82)
 Bütün bu olanları (s. 82)
 Sıranın en arkasına (s. 82)
 Bir tabak (s. 82)
 İkinci kat (s. 82)
 Bu tabaklar (s. 82)
 Öyle reklâm (s. 82)
 Elinden tabakları düşüren küçük kız (s. 82)
 Utanmış ve üzgün bir yüzle (s. 82)
 Bürodaki adama (s. 82)
 Adamın öyle bir niyeti (s. 82)
 Bir süre (s. 82)
 Elindeki tabakları (s. 83)
 Başka çaresi (s. 83)
 Az sonra (s. 83)
 Bir tekne (s. 83)
 Karanlıkta uçuşan ve kafalarına isabet ettiğinde derin yaralar açan tabakların (s. 83)
 En kısa zamanda (s. 83)
 Bu adadan (s. 83)
 Her an (s. 83)
 Bir yandan (s. 83)
 Karanlık ve ürkütücü ormandan (s. 83)
 Bir yandan (s. 83)
 Kırdığı tabakların (s. 83)
 Tam o anda (s. 83)
 İlk kez (s. 83)
 Yokuş aşağı cadde boyunca koşarak inen kıza (s. 83)
 Bir anda (s. 83)
 Oturduğu kaya (s. 83)
 Küçük bir kayık (s. 83)
 O kayığa (s. 83)
 Başka bir plan (s. 83)
 Kendi gemileriyle (s. 83)
 Derin ayak izleri (s. 83)
 Az sonra (s. 83)
 En şaşılacak yan (s. 83)
 Tam istediği gibi kuytu bir yer (s. 83)
 Bu kez (s. 83)
 Yeni baştan (s. 83)
 Korsan koyuna gizledikleri tekneleriyle (s. 84)
 Yarım gün (s. 84)
 Sahile gizlediği kayığa (s. 84)
 Bir an (s. 84)
 Gideceği yönü (s. 84)
 Müthiş sıcak (s. 84)

- Bir şey (s. 84)
- Bora'nın önündeki adam (s. 84)
- Kırk gece (s. 84)
- Kırk gün (s. 84)
- Aç susuz bir deniz yolculuğu (s. 84)
- Kayıp prenses (s. 84)
- Prensese yardım edecek bir prensi (s. 84)
- Bu kolay kurtuluş (s. 84)
- Okuduğu kitabı (s. 84)
- Elindeki kuponları (s. 84)
- Ne kadar kolay bir alışveriş (s. 84)
- Bedava tabak (s. 84)
- Bir paket (s. 84)
- Kızı bıraktığı yere (s. 84)
- Kapı önündeki iki sıra basamakta (s. 84)
- Elindeki tabak takımını (s. 84)
- Bir şey (s. 84)
- İncecik, şarkı gibi bir söz (s. 84)
- Özgün bir konu (s. 85)
- Özgün konuyu (s. 85)
- Kompozisyon ödevim için yazacak hiçbir şey (s. 85)
- O kadar zaman (s. 85)
- Hiçbir ipucu (s. 85)
- Kitaplığındaki kitaplara (s. 85)
- Televizyonda izlediklerimden başka bir fikir (s. 85)
- Her zamanki (s. 85)
- Az ötede (s. 85)
- En alt raftadır (s. 85)
- Önümdeki kâğıtlara (s. 85)
- Özgün bir konu (s. 85)
- O kadar (s. 85)
- Ne hoş manzaradır (s. 85)
- Pırıl pırıl yaptığım çalışma masama (s. 85)
- Her ay (s. 85)
- Odama adımı atan birisi (s. 85)
- İlk önce (s. 85)
- Tek çeşit dergi (s. 85)
- En üst raf (s. 85)
- Her ay çıkan bir çocuk dergisine (s. 85)
- Postacı amca (s. 85)
- Her ay (s. 85)
- Hepsi için yerimiz (s. 85)
- Gazetelerin dağıttığı ansiklopedileri (s. 85)
- Bankaların verdiği dergileri (s. 85)
- Çok güzel dosya kutuları (s. 86)
- Her birine (s. 86)
- Birkaç dergi (s. 86)
- Bu şekilde (s. 86)
- En güzel yazımla (s. 86)
- Bembeyaz bir etiket (s. 86)
- En görünen yer (s. 86)
- Renkli kalemlemlerimle (s. 86)
- Orta raflarda (s. 86)
- Ders kitaplarım, defterlerim, kalem kutularım gibi ıvır zıvırlar (s. 86)
- Ne zaman (s. 86)
- Tertemiz, oldukça düzenli bir şekil (s. 86)
- Bu arada (s. 86)
- En sevdiğim çizgi film kahramanı (s. 86)
- Çeşit çeşit, renk renk kalemlemlerim, silgilerim ve öteki ders araçlarım (s. 86)
- Çizgi film (s. 86)
- Ne denli yararı (s. 86)
- Hiç nokta (s. 86)
- Hangi renk ve hangi boy malzemenin (s. 86)
- İçindeki her şeyin yerleştiriliş şekli (s. 86)
- Bir arada (s. 86)
- Bu yöntem (s. 86)
- Ne zaman (s. 86)
- Bir şey (s. 86)
- Bir şeyi (s. 86)
- Bütün şu kitapları, ansiklopedileri, dergileri (s. 86)
- Son bir sır (s. 86)
- Onları aldığım zaman (s. 86)
- Bir yazının (s. 86)

Bu çok uzun iş (s. 86)
 Şu kompozisyon konusu (s. 87)
 Hiçbir konu (s. 87)
 Şu kitap raflarını (s. 87)
 Böyle konuları (s. 87)
 Biraz daha çizgi film (s. 87)
 Bir şeyler (s. 87)
 Arkadaşlarımın sınıfta okudukları
 kompozisyonları (s. 87)
 Solmaz çiçekleri (s. 88)
 Derin karanlıkları (s. 88)
 Tek bayrak (s. 88)
 Özgür düşüncede (s. 88)
 Gözyaşıyla yıkanmış kırık kalpler (s. 88)
 Sanatta yarış (s. 88)
 Yalansız, riyasız düşüncüyü (s. 88)
 Erdeme, mutluluğa açılan aydınlık pencereler (s.
 88)
 Binlerce saygı (s. 89)
 Binlerce selam (s. 89)
 Arınmış ak pak yürekler (s. 89)
 Görkemli defnelerim (s. 89)
 Sevgiye, şefkate, merhamete uzayan yollar (s. 89)
 Barış, özgürlük, insanlık adına açılan ak
 çiçeklerim (s. 89)
 Altın çivileri (s. 89)

Sıfat-Fiil Grupları

Yerde gezen (s. 11)
 Gökte uçan (s. 11)
 Eli kalem, eli kazma, eli kürek tutan (s. 11)
 Yüzü toprak kokan (s. 11)
 Sınırlarında omuz omuza yatan (s. 11)
 Damarlarımda dolaşan (s. 12)
 Gönlümde yatan (s. 15)
 Babadan yetim kalan (s. 16)
 Gırl gırl işleyen (s. 16)
 Vardiya değiştirilirken çalınan (s. 16)
 Lokmasını yutamamış (s. 17)
 Hem çiçek açmış hem yemişlerle donanmış (s. 17)
 Yamaçlarında keçiler otlayan (s. 17)
 Göz alabildiğine uzanan (s. 17)
 Gerdanından, alnından, kollarından ve kulaklarından biçim biçim, sürü sürü altınlar sallanan (s. 17)
 Tuhaf kokulu, fazla yumuşak, içine gömülüverilen (s. 17)
 Anlamaya başladığı (s. 18)
 Küçücük kafasında beliren (s. 18)
 Deniz altında nefes almamaya çalışan (s. 18)
 Sokaktan bağırarak geçen (s. 19)
 Mukavva gibi bükülmüş (s. 19)
 Mukavvaya benzettiği (s. 19)
 İstanbul'da gördüğü (s. 19)
 Tıpkı çenesindeki sakalı andıran (s. 19)
 Dişsizlikten peltek çıkan (s. 20)
 Asıl konuşan (s. 21)
 Altı aydan beri susan (s. 21)
 Dinlediğini bildiren (s. 21)
 Bunu işiten (s. 21)
 Türkçe konuşacak (s. 21)
 Sakallarından kayan (s. 21)
 Arabistan sıcağıyla yanan (s. 21)

Paylaştıkça eksilmeyen, çoğalan (s. 22)
 Yetiştirme yurdunda yaşayan (s. 22)
 Ailesi olmayan (s. 22)
 Annemin bana verdiği (s. 22)
 Bana verebileceğiniz (s. 23)
 Çok para kazandığınız (s. 23)
 Kolay elde edilen (s. 23)
 İnsanın kendi çalışarak kazandığı (s. 23)
 Sağlığım yerinde olduğu (s. 23)
 Büyüyüp elinize mesleğinizi aldığınız (s. 23)
 Sizin sevginize ve ilginize gereksinme duyan (s. 23)
 Türkiye'ye tatil için geldiğimiz (s. 23)
 Çocukluğumun geçtiği (s. 23)
 Tam karşımızdan bize doğru yürümekte olan (s. 23)
 Yanımızdan sessizce geçip giden (s. 23)
 Aynı mahalle de oyun oynadığınız (s. 23)
 Yanımızdan geçen (s. 23)
 Yıllardır haberleşemediğim (s. 24)
 Gece yatağa yattığımız (s. 24)
 Bize cömertçe sunduğu (s. 24)
 Senin başlattığın (s. 24)
 Anne ve babasını trafik kazasında kaybetmiş (s. 24)
 Bizim yaşadığımız (s. 24)
 Geleneklere bağlı, iyiliksever (s. 27)
 Atatürk'ün doğduğu (s. 27)
 Türklerin yoğun olarak bulunduğu (s. 27)
 Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda içinde bulunduğu (s. 27)
 İçinde yaşadığı (s. 27)
 Çağdaş yöntemlerle eğitim yapan (s. 28)
 Geleneksel eğitim veren (s. 28)
 Daha yeni yöntemlerle eğitim yapan (s. 28)
 Dayısının yaşadığı (s. 28)
 Kendisine yapılan (s. 28)
 Olgun anlamına gelen (s. 28)
 Yalnız Mustafa olan (s. 28)

Bu okulu 1899 yılında bitiren (s. 28)
 Üst üste gelen (s. 28)
 Düşüncelerini iyice geliştirdiği (s. 28)
 Akıl ve mantığın çözümlemeyeceği (s. 29)
 Çok yönlü ve üstün kişiliği olan (s. 30)
 Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan (s. 30)
 Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan
 Mondros Ateşkes Anlaşması'yla ortaya çıkan (s. 30)
 Sağ cebinde bulunan (s. 30)
 Mensubu olduğu (s. 30)
 Mensubu olduğu Türk milletini sonsuz bir aşkla seven (s. 30)
 Yüksek vasıf ve kabiliyetlerine inandığı (s. 31)
 Vatanın bölünmez (s. 31)
 Millî birlik duygusuyla kenetlenmiş (s. 31)
 Vatani kurtaran (s. 31)
 Hür ve bağımsız Türkiye idealini gerçekleştiren (s. 31)
 Tarihte büyük devletler kuran ve yüksek bir medeniyet meydana getirmiş olan (s. 31)
 Tarihte büyük devletler kuran ve yüksek bir medeniyet meydana getirmiş olan Türk milletinin büyüklüğüne inanan ve bununla gurur duyan (s. 31)
 Layık olduğu (s. 31)
 Türklüğün unutulmuş (s. 31)
 Konuyu açacak (s. 32)
 Tarihsel ilişkileri olan (s. 32)
 Erkeğinde var olan (s. 32)
 Ortaya atılan (s. 32)
 Nanoteknoloji” denen (s. 41)
 Yaşlanmayı engelleyen (s. 42)
 Harry Potter’ın Çocukları Bölüm 3”ten fırlamış (s. 42)
 Evde beslediğin (s. 43)
 Kapının yanında duran (s. 43)
 Genetik yapısıyla oynanmış ve vahşi kuzenlerine yalnızca görüntü olarak benzeyen (s. 43)

Atatürk’ün sorularına aldığı (s. 33)
 Büyük bir düzen içinde sürüp giden (s. 33)
 Büyük bir düzen içinde sürüp giden tartışmada söz almayan (s. 33)
 Sofrasını dolduran (s. 33)
 İsteklerinin nedenlerini gayet sağlam bir mantık içinde anlatan (s. 33)
 Memleketimizde kadın hakları diye bir hakkın ve tüm hakların ağza bile alınamadığı (s. 34)
 Tarih boyunca görülmemiş (s. 34)
 Kurtuluş Savaşı’nda “Vatan için ölürüz!” diyerek yola çıkan (s. 34)
 Uçurtmayı bulan (s. 38)
 Sesi elektrik aracılığıyla iletecek (s. 38)
 Sesi elektrik aracılığıyla iletecek aracı bulan (s. 38)
 Gramofonu, telgrafi bulan (s. 38)
 Uzaktaki insanları sesle yaklaştıran (s. 38)
 Gök gürültüsünü, fırtınayı, uzay araçlarının kayar gibi gidişlerini anımsatan (s. 38)
 Boynuna sarılmış (s. 38)
 Bir silindiri olan (s. 38)
 O uzun uykusuz geceler boyunca yaptığımız (s. 40)
 Telefonu, fonografı bulan (s. 40)
 Yeni buluşların resmen tanındığını gösteren (s. 40)
 Düş gücü olan (s. 40)
 Gömleğinin rengini değiştiren (s. 41) Önceden programlanmış (s. 41)
 Özel eğitilmiş (s. 44)
 İğneyle yapılan (s. 44)
 Genetik yapılarıyla oynanan (s. 44)
 Bu inanılmaz (s. 45)
 Şu uzayda yeni açılan (s. 45)
 Geçen yüzyılın (s. 46)
 Kendi halinde, sessiz, içine kapanık bir çocuk olan (s. 46)

- Yoksul bir adam olan (s. 46)
- Herkesin “aptal” sandığı (s. 46)
- Sonsuz bir öğrenme tutkusu olan (s. 46)
- Annesinin armağan ettiği (s. 46)
- Laboratuar biçimine dönüştürdüğü (s. 46)
- O yıllarda yeni yeni yaygınlaşmaya başlayan (s. 46)
- On iki yaşında iken elde ettiği (s. 46)
- Annesini haklı çıkaran (s. 46)
- Hurdacıda gördüğü (s. 46)
- Fındık, fıstık sattığı (s. 47)
- Fındık, fıstık sattığı istasyonun şefinin verdiği (s. 47)
- Başarılı çalışmalarını ve ilginç buluşlarını yakından izleyen (s. 47)
- Haberleri başka bir hattan geçiren (s. 47)
- Binlerce buluşu olan (s. 47)
- Büyük devrim yaratan (s. 47)
- Daha önceden kömürleştirdiği (s. 47)
- Havası boşaltılmış (s. 47)
- Bugünkü biçiminden daha kaba bir görünüşü olan (s. 47)
- Kendilerini ışığa kavuşturan (s. 47)
- Bugünkü sinemanın temeli ve ilk örneği olan (s. 48)
- Makinenin uç kısmına yerleştirilmiş (s. 48)
- Büyük bir sanayi haline gelen (s. 48)
- Gramofonun ilk biçimi olan (s. 48)
- Telefonun önemli bir bölümü olan (s. 48)
- Bataryaların oluşturduğu (s. 48)
- İki kez evlenen ve bu evliliklerinden beş çocuğu olan (s. 48)
- Ben senin yaşında iken..." diye başlayan (s. 52)
- Öğrenmeye en yatkın olduğum (s. 53)
- Soru sorduğum (s. 53)
- Yukarda sıraladığım (s. 54)
- Size olan (s. 54)
- Beni ben olarak seveceğinize olan (s. 54)
- Gençlik sorunlarını dile getiren (s. 55)
- Kütüphanenin nerede olduğunu araştırmamış olan (s. 59)
- Modem fiziğin kurucusu olan (s. 59)
- Gelmiş geçmiş romancıların en büyüğü olan (s. 59)
- Kendileriyle ilgili gülmece öyküleri yazan (s. 60)
- Ağaç ve onun topluluğu olan (s. 65)
- Su ve onun bolluğu olan (s. 65)
- Küçük büyük, canlı cansız birçok varlığı sinesinde toplamış olan (s. 65)
- Topraktan fışkıran (s. 65)
- Bütün alaka ve sevgiyi üzerine çeken (s. 65)
- Toprak ananın bağrından yeşil bir deniz gibi coşup taşan (s. 65)
- Her mısrası, bir renk ve ahenk çağlayanı halinde yükselip fışkıran (s. 65)
- Ağaçları saran (s. 65)
- Gittikçe büyüyen (s. 65)
- Ormana sığınan (s. 65)
- Dallardan süzülen (s. 66)
- Temiz bir sabah aydınlığına gözlerini açan (s. 66)
- Ağaç tepelerinde dolaşan (s. 66)
- Dallar arasından gelen (s. 67)
- Bu sessiz duruştan yorulmuş olan (s. 67)
- Yaprak hışırtısı ve kuş cıvıltısından dokunmuş (s. 67)
- Sabah rüzgârına takılıp dans eden (s. 67)
- Bu yeşil kubbede yankılar yapan (s. 67)
- Yatağındaki taşlar arasından yuvarlanarak ve çukurlarda havuzlanarak akıp giden (s. 67)
- Kâh ağaçlara şarkı söyleyen kâh kıyı yosunlarıyla ve çakıl taşlarıyla oynayıp şakalaşan (s. 68)
- Ormanın, bizi uğurlayan (s. 68)
- “Bunu saymam, sizleri tekrar beklerim.” diyen (s. 68)
- Ondan, her köşesinde hatıralarımız bulunan (s. 68)
- Refah ve bereketin, huzur ve sükûnetin kaynağı olan (s. 69)

Ruhuma seslenen (s. 69)
 Her gördüğüm (s. 69)
 Onca şişelerin, petlerin, naylon torbaların, sebze
 artıklarının, lahana kabuklarının, kâğıt
 parçalarının yüzdüğü (s. 70)
 Denizde yüzen (s. 70)
 Şu dünyada en son göreceğim (s. 71)
 Gözünden akan (s. 71)
 Süpermen olacak (s. 72)
 Süpermen'in denize düştüğü (s. 72)
 Kokuyu duyduğün (s. 73)
 En sonuncusu beni bayıltan (s. 73)
 Lahmacunları koyduğu (s. 74)
 Yaşlı kadının çantasından çıkardığı (s. 74)
 Yokuş aşağı cadde boyunca koşarak inen (s. 83)
 Planının en şaşılacak (s. 83)
 Tam istediği (s. 83)
 Korsan koyuna gizledikleri (s. 84)
 Sahile gizlediği (s. 84)
 Gideceği yönü (s. 84)
 Prensese yardım edecek (s. 84)
 Okuduğu kitabı (s. 84)
 Kızı bıraktığı (s. 84)
 Kompozisyon ödevim için yazacak (s. 85)
 Pırıl pırıl yaptığım (s. 85)
 Odama adımını atan (s. 85)
 Her ay çıkan (s. 85)
 Gazetelerin dağıttığı (s. 85)
 Bankaların verdiği (s. 85)
 Kutunun en görünen (s. 86)
 En sevdiğim (s. 86)
 Onları aldığım (s. 86)
 Arkadaşlarımın sınıfta okudukları (s. 87)
 Ömrümün solmaz (s. 88)
 Gözyaşıyla yıkanmış (s. 88)
 Erdeme, mutluluğa açılan (s. 88)
 Arınmış ak pak yürekler (s. 89)

Kurt gibi kalın yapılı görmüş geçirmiş (s. 75)
 Prensi olmayan (s. 81)
 Çevresini saran ve ona tuhaf tuhaf bakan (s. 81)
 Bir gazetenin verdiği (s. 81)
 Kupon karşılığı hediyeler veren (s. 82)
 Ağladığını gören (s. 82)
 Korsanların soydukları (s. 82)
 İşe yarar (s. 82)
 Elinden tabakları düşüren (s. 82)
 Karanlıkta uçuşan ve kafalarına isabet ettiğinde
 derin yaralar açan (s. 83)
 Sevgiye, şefkate, merhamete uzayan (s. 89)
 Barış, özgürlük, insanlık adına açılan (s. 89)

İsim-Fiil Grupları

Mukavvaya benzettiği kalın deriyi iki tarafı keskin, incecik, sapsız bıçağıyla kesiş (s. 19)

- Ağzına bir avuç çivi dolduruş (s. 19)
- Sonra bunları birer birer, İstanbul'da gördüğü maymun gibi avurdundan çıkarıp ayakkabıların altına çabuk çabuk mıhlayış (s. 19)
- Deri parçalarını pis suya koyup ısılatış (s. 19)
- Mundar çanaktaki macuna parmağını daldırıp daldırıp tabanlara sürüş (s. 19)
- Okulunuzu başarıyla bitirmek ve iyi bir meslek sahibi olmak (s. 23)
- Üçüncü yılını doldurmak (s. 24)
- Bu coşkuyu, bu mutluluğu, bu iç huzurunu yaşamak (s. 24)
- Ay ve gün olarak bilinmemek (s. 27)
- Balkanlarda Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmaların başlaması (s. 27)
- Atatürk'ün ulusal duygularının gelişmesinde (s. 27)
- Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda içinde bulunduğu durumu yakından gözleme (s. 27)
- Kendisinde özgürlükçü düşüncelerin gelişmesine (s. 27)
- Atatürk'ün askeri ve siyasi kişiliğinin oluşmasında (s. 27)
- Onun çağdaş yöntemlerle eğitim yapan bir okulda öğrenim görmesi (s. 28)
- Daha sonra okula devam etmek (s. 28)
- Zeki ve çalışkan oluş (s. 28)
- Bugünkü çağdaş Türkiye'nin kurulmasını ve gelişmesini (s. 29)
- Türk milleti için yapmak (s. 29)
- Beni benimsemek (s. 29)
- Vatanı için her şeyini feda etme (s. 30)
- Türk milletini ebedî hayatta yaşatmak (s. 30)
- Vatanı ve milleti için canını feda etmek (s. 30)
- Gerektiği zaman en büyük hediye olmak (s. 30)
- Vatanın bölünmez bütünlüğünü sonsuza dek yaşatmak (s. 31)
- Millî sınırlarımız içinde millî birlik duygusuyla kenetlenmiş uygar bir toplum oluşturmak (s. 31)
- Yeni Türkiye'yi modernleştirmek (s. 31)
- Bilim ve sanata önem verme (s. 31)
- Millî birlik ve beraberlik duygusunu geliştirme (s. 31)
- İnsanlık ailesi içinde lâayık olduğu yeri almasına (s. 31)
- Gene bir konuyu tartışmak (s. 32)
- Pırıl pırıl bir heyecan içinde ve bütün içtenlikleriyle konuşmak (s. 33)
- Milletvekili olmak (s. 33)
- En mutlu heyecanlarından birini yaşamak (s. 33)
- Geri görüşlerle savaşıma (s. 33)
- Masanın üzerindeki telefonun başında numaraları çevirmek (s. 37)
- Çocuklara kendini göstermeme (s. 37)
- Onları şaşırtma (s. 37)
- Kayar gibi gidişlerini (s. 38)

- Seslerin yukarıdan gitmesi (s. 39)
- Bir deneme yapmak (s. 39)
- O uzun uykusuz geceler boyunca yaptığımız çalışma (s. 40)
- Güzel bir müzik dinletme (s. 40)
- İşe gitme (s. 41)
- Kırk yaşında olduğuna inanmak (s. 42)
- Teknolojiyle Yaşamak (s. 42)
- Videoyu kapatmasını (s. 42)
- Muziplik yapmak (s. 43)
- Robotun ortalığı temizlemesi (s. 43)
- Kahvaltı gevreğini kâseye dökmeye (s. 43)
- Bir kilo fazlandan kurtulmak (s. 43)
- Besin değerlerini öğrenmek (s. 43)
- Ayakkabılarını dinlemeye (s. 43)
- Elektronik kodları envanterini çıkarmak, yemek hazırlamak ve alışveriş listesi oluşturmak (s. 43)
- Tıptaki gelişmeler (s. 44)
- Dünyanın öbür ucuna gitmek (s. 45)
- Ön kapı kapanmadan (s. 45)
- İşe gitme (s. 45)
- Sayfaları gözden geçirirken haberleri okumak (s. 45)
- Çok geç yürümeye ve konuşmaya başlaması (s. 46)
- Edison’u okuldan almak (s. 46)
- Bir insanın “kendi kendini” yetiştirmesinin (s. 46)
- Onun okuldan ayrılmasına (s. 46)
- Bunu yalnızca sezinlemekle (s. 46)
- Sonsuz bir öğrenme (s. 46)
- Yeni kitaplar almak ve deney yapmak (s. 46)
- Yeni yeni yaygınlaşma (s. 46)
- Gazete çıkarmaya (s. 46)
- Eşyalarını saklaması ve yatıp kalkması (s. 47)
- Bir kulağının işitmemesine (s. 47)
- Seferlerdeki makinistlerle haberleşmeyi (s. 47)
- Elektrikle aydınlatmada (s. 47)
- Buluşunu geliştirebilmek (s. 47)
- Üzerinde yıllarca çalışmak (s. 47)
- Onu, daha dayanıklı biçime dönüştürebilmek (s. 47)
- İş bulabilmekte ve yaşamını kazanmaktadır (s. 47)
- Yine onun aracılığı ile eğlenmekte, eğitilmekte ve birbirlerini yakından tanıma olanağı bulmaktadır (s. 47)
- Beton dökme (s. 48)

- Akümülatörün geliştirilmesi (s. 48)
- Sentetik kauçuğun yapılışı (s. 48)
- Size şunları söylemek (s. 51)
- Sürekli bir büyüme ve değişme (s. 51)
- Beni tanımaya ve anlamaya (s. 51)
- Bana ayak uydurmakta (s. 51)
- Ara sıra yaşımdan küçük davranmaktan (s. 51)
- Hep çocuk kalmak (s. 51)
- Bana kesin ve kararlı davranmaktan (s. 51)
- Bundan yararlanmadan (s. 51)
- Birbirinize saygı ve sevginizin azaldığını görmek (s. 51)
- Korkutup sindirerek, suçluluk duygusu aşılayarak uslandırmaya (s. 52)
- Başarabileceğim işleri yapmamı (s. 53)
- Bütün kuralları birden öğretmeye (s. 53)
- Yalana sığınmak (s. 53)
- Bana haksızlık ettiğinizi açıklamaktan (s. 54)
- Özür dileyişiniz (s. 54)
- Kendinizi yanılmaz ve erişilmez göstermeye (s. 54)
- "Örnek çocuk" olmamı (s. 54)
- Kusursuz ana-baba olmanızı (s. 54)
- Sevecen ve anlayışlı olmanız (s. 54)
- Sizin çocuğunuz olarak doğmak (s. 54)
- Sizden başka kimsenin çocuğu olmak (s. 54)
- Gençlik sorunlarını dile getiren bir müzikal hazırlamaya (s. 55)
- Yanlış örnekleri sergilemeye (s. 55)
- Tepinerek bağırmaya (s. 56)
- Çok önemli bir konuda araştırma (s. 59)
- Fare kovalamaktan (s. 59)
- Onu doğruca götürüp yargılamak (s. 60)
- Bu öyküleri yazmadan (s. 61)
- Sizinle beraber ormanı dolaşmaya (s. 65)
- Ormanı aydınlatmaya (s. 65)
- Ormana sığınan gecenin sona erışı (s. 65)
- Yavaş yavaş yükselmektedir (s. 66)
- Ağaçların nefes alışlarını veya iç çekmelerini (s. 67)
- Onu rahatsız etmekten korkar (s. 67)
- Gürültü çıkarmaktan (s. 67)
- Berrak dere sularının, her taşın üzerinden ayrı bir notada ses vererek ve köpüklü kahkahalar atarak dökülüştünü (s. 68)

- Ormanın, bizi uğurlayan bakışlarında (s. 68)
- Samimi bir ifade okunmakta (s. 68)
- Senin o yeşil ve yumuşak iklimine sığınmak ve başımı dinlendirmek (s. 69)
- Talihsizliğine acımdan (s. 69)
- Hızını kesmek (s. 70)
- Onu yakalamak (s. 70)
- Her gürk edişinde (s. 72)
- Kıyıya varmadan (s. 72)
- Marmara'ya doğru uçmaya (s. 74)
- Annesini kızdırmak (s. 81)
- Öğleden sonra havuza gitmek (s. 81)
- Ağlayıp sızlamayı (s. 82)
- Kafasını kullanması (s. 82)
- Prencesin tabaklarla ne yapabileceğini düşünmeye (s. 82)
- Adamla ilgilenmek (s. 82)
- Sıraya girmek (s. 82)
- Kupon toplatacağız derken gazete satmak (s. 82)
- Dayak yemekten (s. 82)
- Elindeki tabakları oraya buraya fırlatmaya (s. 83)
- Kayığa binip denize açılmayı (s. 83)
- Kıyı boyunca kürek çekmeye (s. 83)
- Kürek çekmeye (s. 84)
- Prencesin bu kolay kurtuluşu (s. 84)
- Prencese yardım edecek bir prensi yazmayı (s. 84)
- Hiçbir ipucu vermeye (s. 85)
- O kadar zaman harcamak (s. 85)
- Özgün bir konu getirmesi (s. 85)
- Bana dergilerimi hatırlatmak (s. 85)
- Dergileri almayı (s. 85)
- Onlarla o kadar haşır neşir olmayı (s. 85)
- Onları zevkle rafa yerleştirmek (s. 85)
- Kitaplığımdan söz etmeye (s. 86)
- Bütün şu kitapları, ansiklopedileri, dergileri karıştırmaya (s. 86)
- Yerlerinden kıpırdatmaya (s. 87)
- İnsanlığı sevmek (s. 88)
- Bilimde, özgür düşüncede, sanatta yarış (s. 88)

Zarf-Fiil Grupları

Vapur rıhtımdan kalkıp da Marmara'ya doğru uzaklaşmaya başlayınca (s. 16)

Zaten babadan yetim kalan küçük Hasan, anası da ölünce (s. 16)

Vardiya değiştirilirken (s. 16)

Gırıl gırıl işleyen vinçlere, üstleri yazılı cankurtaran simitlerine, kurutulacak çamaşırlar gibi iplere asılı sandallara, vardiya değiştirilirken çalınan kampanaya bakarak (s. 16)

Ruh ya Hassen derlerse (s. 17)

Fakat vapur, şuraya buraya uğrayıp bir sürü yolcu bıraktıktan sonra sıcak memleketlere yaklaşınca (s. 17)

Yanakları pençe pençe, al al olarak (s. 17)

Bir şeyler soran olsa da (s. 17)

Ağızlarında beyazımsı bir köpük çiğneyerek (s. 17)

Dalgın ve küskün arka arkaya, ağır ağır, yumuşak yumuşak, iz bırakmadan ve toz çıkarmadan (s. 17)

Yanındaki askere parmağıyla göstererek (s. 17)

Anlamaya başladığı Arapçayı küçücük kafasında beliren bir inatla konuşmayarak (s. 18)

Yer sofrasında bunu dürümleyerek (s. 19)

Mundar çanaktaki macuna parmağını daldırıp daldırıp (s. 19)

Anası doktora giderken (s. 20)

Durmadan, dinlenmeden nefes almadan (s. 21)

dudakları titreyerek (s. 21)

Geçmiş günleri, kaybettiği yerleri düşünerek (s. 21)

Benliği sarsıla sarsıla (s. 21)

Yüreği burkularak (s. 21)

Dışarının rengini, geçilen manzaraları içine alarak (s. 21)

Temiz vagon pencerelerindeki yağmur damlaları dışarının rengini, geçilen manzaraları içine alarak nasıl acele acele, sarsıla çarpışa dökülürse (s. 21)

Bağrının sarsıntılarıyla yerlerinden oynayarak (s. 21)

Bunları derken (s. 21)

Minik kollarını boynuma dolayıp (s. 22)

İzinli olarak eve geldiğimde (s. 22)

Annemle birlikte yetiştirme yurduna giderek (s. 22)

Hafta içinde annemin bana verdiği okul harçlığını biriktirerek (s. 22)

Aldığım çikolatayı bitirmekten korkarak ısırırken (s. 23)

Haydar'ın yaşamında ilk kez o gün çikolata yediğini öğrenince (s. 23)

Gülümseyerek sevgiyle (s. 23)

Üçüne dönerek (s. 23)

Çok para kazandığınız zaman beni çalıştırmama düşüncenize gelince (s. 23)

O yıl okulumu bitirip (s. 23)

Bir akşamüzeri eşimle birlikte kent merkezinde yürürken (s. 23)

Az önce yanımızdan geçen delikanlı, gözlerimin içine bakarak (s. 23)

- Yanımızdan sessizce geçip giden delikanlıyı eşime göstererek (s. 23)
- Yıllar öncesinin utangaç çocuk bakışıyla yüzüme bakarak (s. 24)
- Senin başlattığın bu sevgi zincirinin sağlam bir halkası olarak (s. 24)
- Yakın çevremizdeki dostlarımız da bizim yaşadığımız mutluluğa imrenerek (s. 24)
- Bir sıcak gülümseme, içten bir kucaklaşma, bir parça çikolata hızla sevgiye dönüşerek (s. 24)
- Sizler de bu coşkuyu, bu mutluluğu, bu iç huzurunu yaşamak istiyorsanız (s. 24)
- Ay ve gün olarak (s. 27)
- Mustafa daha ilköğrenim çağındayken (s. 27)
- Kısa bir süre sonra mahalle mektebinden alınarak (s. 28)
- Bir süre kardeşi Makbule ve annesi Zübeyde Hanım ile birlikte dayısının yaşadığı çiftliğe gidip (s. 28)
- Mustafa Kemal, Harp Okulunda okurken (s. 28)
- 1905 yılında kurmay yüzbaşı olarak (s. 28)
- Fikirler; anlamsız, mantıksız, boş sözlerle dolu olursa (s. 29)
- Sosyal hayat; akıl ve mantıktan uzak, faydasız, zararlı ve birtakım inançlar ve geleneklerle dolu olursa (s. 29)
- Bağnazlığa, boş inançlara, diğer bir deyişle akıl dışı düşüncelere karşı çıkarak (s. 29)
- Beni benimsemek isteyenler bu temel eksen üzerinde akıl ve ilmin rehberliğini kabul ederlerse (s. 29)
- Benden sonra, beni benimsemek isteyenler bu temel eksen üzerinde akıl ve ilmin rehberliğini kabul ederlerse manevi mirasçım olurlar diyerek (s. 29)
- Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'yla ortaya çıkan tehlikeli durumu ilk olarak görüp (s. 30)
- "Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz" diyerek (s. 30)
- Çanakkale savaşları sırasında Anafartalar grubu komutanı iken (s. 30)
- O, milletin bu özelliklerini her fırsatta dile getirip (s. 31)
- Konuklar; bilgileri, yetkileri elverdiğince (s. 32)
- Bir ara biri amazonlardan söz edince (s. 32)
- Her akşam, sofrasını dolduran “günün önemli adamları”yla konuşurken,onları dinlerken (s. 33)
- Savaş alanlarında tarih boyunca görülmemiş kahramanlıklar yaratarak (s. 34)
- Öğrenciler, bu müjdeyi alınca (s. 34)
- Utanmasalar, çekinmeseler (s. 34)
- Düş Robotu ise sahnenin öteki köşesinde, çocuklara kendini göstermemeye çalışarak (s. 37)
- Telefon çalınca (s. 37)
- Bakın Pınar Hanım, Graham Bel'i arıyorsanız (s. 37)
- Bir iletiniz varsa (s. 37)
- Telefonu alarak (s. 38)
- Graham Bel uçurtmasını alarak (s. 38)
- Graham Bel uçurtmasını alarak (s. 38)
- Sizi zaman içinde bir düş yolculuğuna çıkarınca (s. 38)
- İğne silindirden geçerken (s. 39)

- Sesi bir yerden başka bir yere yollarken (s. 39)
- O zaman engele çarpmadan (s. 39)
- Küçük kasetçalarını çıkarıp (s. 40)
- Graham Bel ve Watson sevinç içinde aygıtlarını toplayarak (s. 40)
- İşe gitmeye hazırlanırken (s. 41)
- Aynaya baktığında (s. 42)
- Mutfağa giderken (s. 42)
- Sistem komutu uygularken (s. 42)
- Sen, tekrar mutfağa yönelirken (s. 43)
- Robotun ortalığı temizlemesini izlerken (s. 43)
- Mamasını devirdiğinde (s. 43)
- Pantolonunun paçası, dolabın kapısına takılarak (s. 43)
- Pantolon kumaşının dokusundaki bazı maddeler, anında harekete geçerek (s. 43)
- Kahvaltı gevreğini kaseye dökmeye hazırlanırken (s. 43)
- O da yiyecek stoğunu kontrol ederken (s. 43)
- Çocuklarına üçer tane çilek verirken (s. 44)
- Oraya vardığımızda (s. 45)
- Başparmağını biyometrik okuyucuya tuttuğunda (s. 45)
- Otomobilin, parmak izini onaylayıp (s. 45)
- Son haberler gazeteye çabucak yüklenip (s. 45)
- Sayfaları gözden geçirirken (s. 45)
- İlkokul öğretmeni onun başarılı olamayacağını söyleyince (s. 46)
- Bir insanın “kendi kendini” yetiştirmesinin mümkün olduğu savını en iyi biçimde kanıtlayarak (s. 46)
- Daha beş yaşında iken (s. 46)
- Kuluçkadaki tavuğu kaldırarak (s. 46)
- Daha sonraları annesinin armağan ettiği kitapları bir solukta okuyup (s. 46)
- Trenlerde findık, fıstık, meyve ve gazete satarak (s. 46)
- Yeni kitaplar alarak (s. 46)
- Kendisi de bir telgraf yaparak (s. 46)
- Henüz on iki yaşında iken (s. 46)
- Hurdacıda gördüğü eski bir baskı makinesini satın alarak (s. 46)
- Kısıtlı olanaklar yüzünden bu yeni işinde pek başarılı olamadı ise de (s. 46)
- Eşyalarını saklaması ve yatıp kalkması için findık, fıstık sattığı istasyonun şefinin verdiği eski yük vagonunda deney yaparken (s. 47)
- 16 yaşında iken (s. 47)
- 16 yaşında iken sınavlara girerek (s. 47)
- Sonra da trenlere alıcı ve vericiler yerleştirerek (s. 47)
- Henüz 32 yaşında iken (s. 47)
- Daha önceden kömürleştirdiği bir pamuk ipliğini, havası boşaltılmış bir cam kürenin içinde yakarak (s. 47)

Günümüzde geceleri caddelerde dolaşabiliyor, arabamızla seyahat edebiliyor; sinema, tiyatro ve benzeri yerlere gidebiliyor; iş yerleri ve fabrikalarda sabahlara kadar çalışabiliyor; evlerimizde rahatça oturup sohbet edebiliyor, okuyor, televizyon seyredabiliyorsak (s. 47)

Dolaylı ya da dolaysız olarak (s. 47)

Şerit biçiminde resimler, makinenin uç kısmına yerleştirilmiş bir merceğin önünden hızla geçirildiğinde (s. 48)

Bütün duygu ve düşüncelerimi dile getirebilseydim (s. 51)

Sizin çocuğunuz olsam da (s. 51)

Davranışlarımın sonuçlarını kendim görürsem (s. 51)

Büyümeyi çok istiyorsam (s. 51)

Ancak siz verdikçe (s. 51)

Sözünüzü tutmayınca (s. 51)

Yoldan saptığımı görünce (s. 51)

Ancak, hiç kısıtlanmayınca (s. 51)

Beni eğitirken (s. 51)

Tutarsız davrandığınızı görünce (s. 51)

Ben senin yaşında iken (s. 52)

Yanlış davranışım üzerinde durup (s. 52)

Beni, korkutup sindirerek, suçluluk duygusu aşılayarak (s. 52)

Yüzde yüz dürüst davranmadığımı görünce (s. 53)

Sizi çok bunaltsam bile (s. 53)

Yukarda sıraladığım istekler size çok geldiyse (s. 54)

Yanıldığınızı görünce (s. 54)

Sizin çocuğunuz olarak (s. 54)

Ama seçme hakkım olsaydı (s. 54)

Tepinerek bağırmaya (s. 56)

Dün helvasını yaparken (s. 58)

Babam balkondan düşünce (s. 58)

Ve onu doğruca götürüp (s. 60)

Neden bizleri iyiler kötüler, aptallar akıllılar, güzeller çirkinler, tembeller çalışkanlar, diye ikiye bölüp (s. 60)

Ve yaz günleri çalışırken (s. 62)

Tabiat denilince (s. 65)

Ağaç, topraktan fışkıran hayat panoramasına tatlı bir renk ve sihirli bir güzellik katarak (s. 65)

Orman, toprak ananın bağrından yeşil bir deniz gibi coşup (s. 65)

Her mısrası, bir renk ve ahenk çağlayanı halinde yükselip (s. 65)

Gece, siyah eteklerini acele acele toplayıp (s. 65)

Tan yerinden gittikçe (s. 65)

Bir şarkı mırıldanarak (s. 67)

Biz de kendimizi ormanın neşesine kaptırıp (s. 67)
 Sabah rüzgârına takılıp (s. 67)
 Biz de bu davete kapılarak (s. 67)
 Ona yaklaşıırken (s. 67)
 Bu ses, yatağındaki taşlar arasından yuvarlanarak ve çukurlarda havuzlanarak (s. 67)
 Berrak dere sularının, her taşın üzerinden ayrı bir notada ses vererek ve köpüklü kahkahalar atarak (s. 68)
 Hava kararırken (s. 68)
 Ondan, her köşesinde hatıralarımız bulunan sevdiğimiz bir şehirden uzaklaşır gibi kopup (s. 68)
 Kocaman bir lahana yaprağını cankurtaran simiti sanarak (s. 70)
 İki su birbirine karışınca (s. 71)
 Yo, dedi Süpermen, güç soluk alarak (s. 73)
 İşte o kokuyu duyunca (s. 73)
 Yan yatarak (s. 73)
 Şimdi annen sana kızmazsa (s. 73)
 Otomatik çamaşır makinesinde bile yıkansa (s. 73)
 Annen ne denli kızsın (s. 73)
 Giysileri kurusun (s. 73)
 Ama o koku yine az da olsa (s. 73)
 Süpermen diyormuş ki eğer bir lahmacun yersem (s. 74)
 Süpermen lahmacunun kokusunu duyar duymaz (s. 74)
 Lahmacunu dürüm yapıp (s. 74)
 Şimdi kokoreççi koşarak (s. 74)
 Bari giysin kurusaydı (s. 74)
 Sesimizin yettiğince (s. 74)
 Gözden yitinceye dek (s. 74)
 Zavallı kız, tir tir titreyerek (s. 81)
 Zavallı kız, tir tir titreyerek gizlendiği yerde hapşırınca (s. 81)
 Prenses kaçırerse (s. 81)
 Başını kaldırdığında (s. 81)
 Okumaya devam ederek (s. 81)
 Bora kuyruğun en sonuna gidip (s. 82)
 Kimse ona acıyıp (s. 82)
 Ağladığını gören korsanların reisi, “Susturun şunu!” deyince (s. 82)
 Reisleri koca bir kazana kepçeyi daldırarak (s. 82)
 Yeniden yemek isteyen kuyruğa girip (s. 82)
 Bazen reis sinirlenip (s. 82)
 Tabak şangır şungur sesler çıkararak (s. 82)
 Amaçları bize kupon toplatacağız derken (s. 82)
 Eve gidince (s. 82)

Bora bir süre ona bakıp (s. 82)
 Az sonra hepsi yerlere serilip (s. 83)
 Ağaçların arasından süzülerek (s. 83)
 Hıçkırıklar atarak hatta bağıra bağıra ağlayarak (s. 83)
 Bora işte tam o anda ilk kez başını kaldırıp (s. 83)
 Sonra da türkerek (s. 83)
 Prenses o kayığa binip (s. 83)
 Çünkü korsanlar ayılınca (s. 83)
 Kumsalda derin ayak izleri bırakarak (s. 83)
 Kayığı kıyıya çekip (s. 83)
 Yeniden korsanların yanına dönüp (s. 83)
 Korsanlar küfürler ederek (s. 84)
 Sonra sahile gizlediği kayığa binerek (s. 84)
 Onu elimizden kaçırırsak (s. 84)
 Gece olsa (s. 84)
 Hem de güneş tepedeyken (s. 84)
 Bora bir şey söylemeyince (s. 84)
 Düşündükçe de prensin eksikliğini daha çok hissediyor (s. 84)
 Sonra da bir şey söylemeden (s. 84)
 Tam sokağı dönecekken (s. 84)
 Kalem, elime alır almaz (s. 85)
 Ne kadar düşünürsem düşüneyim (s. 85)
 Kitaplığımı özenle düzenleyip (s. 85)
 Derginin adını ve sayılarını yazıp (s. 86)
 Böylece ona baktıkça (s. 86)
 Ben kitaplığımdan söz etmeye başlayınca (s. 86)
 Şimdi kalkıp ödevim için bütün şu kitapları, ansiklopedileri, dergileri karıştırmaya kalksam (s. 86)
 Öğretmen anlatırken (s. 86)
 Eh, söz sırlardan açılmışken (s. 86)
 Hem sonra çıkarınca (s. 87)
 Çevirirken sayfalar bükülüyor, kıvrılıyor, görüntüleri bozuluyor (s. 87)
 Acaba biraz daha çizgi film izlesem (s. 87)
 Şarkılar söylenir yürekte, güzel günlerden, gülerekten (s. 88)

Tekrar Grupları

Aynı Kelimenin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

demet demet (s. 12)	pırıl pırıl (s. 85)
yeşil yeşil (s. 13)	Güle güle (s. 39)
bayrak bayrak (s. 14)	yan yana (s. 40)
yıllar yılı (s. 14)	yeni yeni (s. 46)
gırıl gırıl (s. 16)	yapa yapa (s. 55)
pençe pençe (s. 17)	acele acele (s. 65)
al al (s. 17)	yavaş yavaş (s. 65)
pırıl pırıl (s. 17)	yavaş yavaş (s. 66)
kocaman kocaman (s. 17)	renk renk (s. 86)
ağır ağır (s. 17)	Gurk gurk (s. 71)
yumuşak yumuşak (s. 17)	alev alev (s. 71)
biçim biçim (s. 17)	gurk gurk (s. 72)
sürü sürü (s. 17)	Çeşit çeşit (s. 86)
parça parça (s. 19)	tuh tuh (s. 73)
birer birer (s. 19)	taklata taklata (s. 74)
çabuk çabuk (s. 19)	pat pat (s. 74)
daldırıp daldırıp (s. 19)	hafif hafif (s. 75)
Uzun uzun (s. 19)	tir tir (s. 81)
pembe pembe (s. 21)	tuhaf tuhaf (s. 81)
sarsıla sarsıla (s. 21)	uzun uzun (s. 82)
aheste aheste (s. 21)	uzun uzun (s. 82)
titreye titreye (s. 21)	dalga dalga (s. 82)
mini mini (s. 21)	horul horul (s. 83)
acele acele (s. 21)	uzun uzun (s. 83)
katıla katıla (s. 21)	bağıra bağıra (s. 83)
hıçkır hıçkır (s. 21)	hızlı hızlı (s. 84)
pırıl pırıl (s. 21)	tek tek (s. 84)
Pırıl pırıl (s. 33)	özene özene (s. 85)
renk renk (s. 68)	
pırıl pırıl (s. 33)	

Yakın Anlamalı Kelimelerin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

toprağına taşına (s. 11)	bıkıp usanmadan (s. 46)
saç sakal (s. 19)	koruyup kollamayın (s. 51)
göğüs bağır (s. 19)	korkutup sindirerek (s. 52)
sarsıla çarpışa (s. 21)	pılınızı pırtınızı (s. 57)

sağ salim (s. 58)
 coşup taşan (s. 65)
 yükselip fışkıran (s. 65)
 akıp giden (s. 67)
 sırlıklam (s. 71)
 tıngır mıngır (s. 73)
 derilerin merilerin (s. 73)
 giysiyi falan (s. 73)
 ağlayıp sızlamayı (s. 82)
 tabak çanak (s. 82)

yiye içiyorlar (s. 82)
 şangır şungur (s. 82)
 aç susuz (s. 84)
 gelip geçmiş (s. 83)
 haşır neşir (s. 85)
 ıvır zıvırlar (s. 86)
 ak pak (s. 89)
 konu komşusunun (s. 16)
 Okuma yazma (s. 46)
 ana baba (s. 54)

Zıt Anlamlı Kelimelerin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

şuraya buraya (s. 16)
 alışveriş (s. 28)
 alışveriş (s. 43)
 görüp göremeyeceği (s. 46)
 gece gündüz (s. 46)
 yatıp kalkması (s. 47)
 yerli yersiz (s. 51)
 alt üst (s. 55)
 aptallar akıllılar (s. 60)
 güzeller çirkinler (s. 60)

tembeller çalışanlar (s. 60)
 iyiler kötüler (s. 60)
 Küçük büyük (s. 65)
 canlı cansız (s. 65)
 gitti geldi (s. 70)
 gitti geldi (s. 70)
 oraya buraya (s. 83)
 kırk gün kırk gece (s. 84)
 alır almaz (s. 85)

Edat Grupları

Uzanır kolların nehirler boyu (s. 13)
 Senin için (s. 14)
 Marmara'ya doğru (s. 16)
 Kurutulacak çamaşırlar gibi (s. 16)
 Peltek, şirin konuşmalarıyla (s. 16)
 İstanbul'daki gibi (s. 16)
 İsmi değişir gibi (s. 16)
 Gırtlığında lokmasını yutamamış gibi (s. 17)
 Hem çiçek açmış hem yemişlerle (s. 17)
 Aynamsı bir cila ile (s. 17)
 Küçük kufasında beliren bir inatla (s. 18)

El ayası kadar (s. 19)
 Sıfır makine ile (s. 19)
 Deri gibi (s. 19)
 Mukavva gibi (s. 19)
 Merakla (s. 19)
 İki tarafı keskin, incecik, sapsız bıçağıyla (s. 19)
 İstanbul'da gördüğü maymun gibi (s. 19)
 Hayretle (s. 19)
 Gözlerinin akına kadar (s. 19)
 Peltek çıkan bir sesle (s. 20)
 Ne diye (s. 20)
 Anladığı kadar (s. 20)
 Komşusunun oğlu Mahmut'la (s. 20)
 Altı aydan beri (s. 21)
 "Ha! Ya? Öyle mi?" gibi (s. 21)

- Taze, gevrek, billur sesiyle (s. 21)
 Dinlediğini bildiren sözlerle (s. 21)
 Dinliyormuş gibi (s. 21)
 Daha çok dinlemek için (s. 21)
 Arabistan sıcağıyla (s. 21)
 Bir pınar sızıntısı kadar (s. 21)
 Mutlulukla (s. 22)
 Senin gibi (s. 22)
 “Bir halka daha” diye (s. 22)
 Kendi kardeşinizmiş gibi (s. 22)
 Sizler denli (s. 22)
 İlgi ve merakla (s. 22)
 Heyecanla (s. 22)
 Annemle (s. 22)
 Okul idaresi ile (s. 22)
 Ne denli (s. 23)
 “Tadı ne denli güzelmış” diye (s. 23)
 O boncuk mavisi gözleriyle (s. 23)
 Sevgiyle (s. 23)
 Yüzünde utangaç bir ifade ile (s. 23)
 İnsanın kendi çalışarak kazandığı para denli (s. 23)
 Sağlığım yerinde olduğu sürece (s. 23)
 Kardeşlerimle (s. 23)
 Tatil için (s. 23)
 Annemi ziyaret için (s. 23)
 Eşimle (s. 23)
 Bize doğru (s. 23)
 Şık giyimli bir delikanlıyla (s. 23)
 Başarıyla (s. 24)
 Sevgiyle (s. 24)
 O denli (s. 24)
 Yıllar öncesinin utangaç çocuk bakışıyla (s. 24)
 Senin sağlığın ve mutluluğun için (s. 24)
 Üçümüz için (s. 24)
 Kızımle (s. 24)
 Doldurmak üzere (s. 24)
 Hızla (s. 24)
 Ticaretle (s. 27)
 Osmanlı Devleti’ne karşı (s. 27)
 Annesinin isteği ile (s. 28)
 Çağdaş yöntemlerle (s. 28)
 Daha yeni yöntemlerle (s. 28)
 Babası öldüğü için (s. 28)
 Okula devam etmek için (s. 28)
 Kendisine yapılan bir haksızlık nedeniyle (s. 28)
 Komşuları Binbaşı Kadri Bey’in yardımıyla (s. 28)
 Bu özellikleri nedeniyle (s. 28)
 Zeki ve çalışkan oluşu ile (s. 28)
 O güne kadar (s. 28)
 Arkadaşlarıyla (s. 28)
 Yurt sorunlarıyla (s. 28)
 Üst üste gelen yenilgiler ve isyanlar nedeniyle (s. 28)
 Türk tarihi ile (s. 28)
 Edebiyat ve şiir ile (s. 28)
 Atatürk’e göre (s. 29)
 Askerlik yaşamı gibi (s. 29)
 Anlamsız, mantıksız, boş sözlerle (s. 29)
 Tüm yaşamı boyunca (s. 29)
 Diğer bir deyişle (s. 29)
 Zaferlerle (s. 29)
 Türk milleti için (s. 29)
 Bunun için (s. 30)
 Vatandaşın kanıyla (s. 30)
 Vatanı için (s. 30)
 Şu sözü ile (s. 30)
 Senin için (s. 30)
 Türk milletini ebedî hayatta yaşatmak için (s. 30)
 Vatanı ve milleti için (s. 30)
 Anafartalar grubu komutanı iken (s. 30)
 Buna rağmen (s. 30)
 Sonsuz bir aşkla (s. 30)
 Ne kadar (s. 30)
 Milleti için (s. 30)
 En büyük hediyem olmak üzere (s. 30)
 Sonsuza dek (s. 31)

Millî birlik duygusuyla (s. 31)
 Bununla (s. 31)
 Ona göre (s. 31)
 Yeni bir güneş gibi (s. 31)
 Bundan sonraki gelişmesi ile (s. 31)
 Gene bir konuyu tartışmak üzere (s. 32)
 Tarihten çok önceki yıllardan beri (s. 32)
 Türklerden başka (s. 32)
 Bütün içtenlikleriyle (s. 33)
 “günün önemli adamları”yla (s. 33)
 Bu kadar (s. 33)
 Heyecanla (s. 33)
 Tebeşirle (s. 33)
 Geri görüşlerle (s. 33)
 Tüm uğraşmalara karşın (s. 33)
 Kadın hakları diye (s. 34)
 Vatan için (s. 34)
 Pınar’la (s. 37)
 Balonlarını da aldığına göre (s. 37)
 Pınar’ın annesiyle (s. 38)
 Elektrik aracılığıyla (s. 38)
 Sesle (s. 38)
 Uzay araçlarının kayar gibi (s. 38)
 Seslerle (s. 38)
 Bu aygıtla (s. 39)
 Graham Bel gibi (s. 38)
 Elinde bir silindiri olan kutuyla (s. 38)
 Bir deneme yapmak üzere (s. 39)
 Uçurtmayla (s. 39)
 Sırayla (s. 40)
 Teknolojiyle (s. 42)
 Orta yaşlı bile (s. 42)
 Seninle (s. 42)
 Yüz elli yaşına kadar (s. 42)
 Muziplik yapmak için (s. 43)
 Genetik yapısıyla (s. 43)
 Besin değerlerini öğrenmek için (s. 43)
 Günlük ayakkabıya bile (s. 43)
 “Mutfak, kahvaltıda ne yiyebilirim?” diye (s. 43)

Uzay gezisi için (s. 44)
 “Uzay gezisi için hazır mısınız?” diye (s. 44)
 Kızınla (s. 44)
 İğneyle (s. 44)
 Roket uçakla (s. 45)
 Genetik yapılarıyla (s. 44)
 Ön kapı kapanmadan önce (s. 45)
 Öğle yemeğinden önce (s. 45)
 Duyduğuma göre (s. 45)
 Uzay gezileri için (s. 45)
 İlkokulu bile (s. 46)
 Ona göre (s. 46)
 Sezinlemekle (s. 46)
 Bütün kalbi ile (s. 46)
 Daha beş yaşında iken (s. 46)
 Gezgın satıcılıkla (s. 46)
 Henüz on iki yaşında iken (s. 46)
 Bu amaçla (s. 46)
 Kısıtlı olanaklar yüzünden (s. 46)
 Çevredekilerin çabası ile (s. 47)
 Yaşamı boyunca (s. 47)
 16 yaşında iken (s. 47)
 Var gücü ile (s. 47)
 Telgraf üzerine (s. 47)
 Makinistlerle (s. 47)
 Elektrikle (s. 47)
 Henüz 32 yaşında iken (s. 47)
 Bu amaçla (s. 47)
 Buluşunu geliştirebilmek için (s. 47)
 Bir güneş gibi (s. 47)
 Başta Amerika olmak üzere (s. 47)
 Arabamızla (s. 47)
 Sabahlara kadar (s. 47)
 Bu buluşuyla (s. 48)
 Onun aracılığı ile (s. 48)
 Deneme ile (s. 51)
 Yüksek sesle (s. 52)
 Senin yaşında iken (s. 52)
 "Ben senin yaşında iken" diye (s. 52)

- Yaramazlıklarım için (s. 52)
 Büyük suçmuş gibi (s. 52)
 Kötü çocukmuşum gibi (s. 52)
 Başkalarıyla (s. 53)
 Sizi çok bunaltsam bile (s. 53)
 Sabırla (s. 55)
 Anlayışla (s. 55)
 Bir arkadaşımı çağırayım bari (s. 56)
 Trenle (s. 58)
 Üzülmeysin diye (s. 58)
 Onun için (s. 59)
 Bu kadar (s. 59)
 Benzediğine göre (s. 59)
 Kendileriyle ilgili (s. 60)
 Yargılamak için (s. 60)
 Bizim için (s. 61)
 Bu denli (s. 61)
 Bu denli (s. 61)
 Türküler söylediği için (s. 62)
 Toprak ananın bağrından yeşil bir deniz gibi (s. 65)
 Sizinle (s. 65)
 Güneş doğmak üzere (s. 65)
 Tepelerden vadilere doğru (s. 65)
 Açıklara, tarlalara doğru (s. 66)
 Kıvılcımlı parıltılarla (s. 66)
 Ormanın içine doğru (s. 67)
 Yağmur serinliği kadar (s. 67)
 Sabah rüzgârına takılıp dans eden dallarla (s. 67)
 Kıyı yosunlarıyla (s. 68)
 Çakıl taşlarıyla (s. 68)
 Toprak, su ve ağaç kompozisyonu kadar (s. 68)
 Hava kararırken bile (s. 68)
 “Bunu saymam, sizleri tekrar beklerim.” diyen (s. 68)
 Gerçek bir zevk ve hayatla (s. 69)
 Bütün bu güzellik ve büyüleyiciliğine rağmen (s. 69)
 Ah düşünüyorum galiba diye (s. 70)
 Bir dalgayla (s. 70)
 “şak” diye (s. 70)
 Kayık gibi (s. 70)
 Zamk gibi (s. 71)
 Süpermen için (s. 71)
 Zorlukla (s. 71)
 Düştün diye (s. 71)
 Kahkahalarla (s. 72)
 Aaaaa, yahu bu gerçekten Süpermen’miş diye (s. 72)
 Doğrulur gibi (s. 73)
 Otomatik çamaşır makinesinde bile (s. 73)
 Ne denli (s. 73)
 Lahmacun kokusuyla (s. 74)
 İncecik sesiyle (s. 74)
 İki maydanoz parçasıyla (s. 74) Yaşlı kadının çantasından çıkardığı kolonya ile (s. 74)
 Ayılmamak üzere (s. 74)
 Güçlülükle (s. 74)
 Bari giysin kurusaydı (s. 74)
 Islak giysiyle (s. 74)
 Sesimizin yettiğince (s. 74)
 Kuşlar gibi (s. 74)
 Gözden yitinceye dek (s. 74)
 Bak kurt gibi (s. 75)
 Çocuklar gibi (s. 76)
 Heyecanla (s. 81)
 Onun düşüncelerini okumuş gibi (s. 81)
 dikkatle (s. 81)
 “Neden beni kurtarmıyorsun?” der gibi (s. 81)
 Onlarla (s. 81)
 Havuza gitmek için (s. 81)
 Kurtulacaksa bile (s. 81)
 Çok kitap okuduğu için (s. 81)
 Prensesin sonunu merak ettiği için (s. 81)
 Kurtulmak için (s. 82)
 Onun için (s. 82)
 İşe yarar şeyler mi bari (s. 82)
 “Bunlar bir işe yarar mı acaba?” diye (s. 82)

- Kulağıyla (s. 82)
- Başka verir mi diye (s. 82)
- Utanmış ve üzgün bir yüzle (s. 82)
- Şaşkınlıkla (s. 83)
- Tam istediği gibi (s. 83)
- “Kayık yok!” diye (s. 84)
- “Peşine düşmeliyiz!” diye (s. 84)
- Hızla (s. 84)
- Korsan koyuna gizledikleri tekneleriyle (s. 84)
- Yarım gün kadar (s. 84)
- Rahatlamış gibi (s. 84)
- Kayıp prenses bulunduğu için (s. 84)
- Kompozisyon ödevim için (s. 85)
- Televizyonda izlediklerimden başka (s. 85)
- O kadar (s. 85)
- Yağ gibi (s. 85)
- Her zamanki gibi (s. 85)
- O kadar (s. 85)
- Onlarla (s. 85)
- Özgün bir konu getirmesi için (s. 85)
- Özenle (s. 85)
- Ders kitaplarım, defterlerim, kalem kutularım gibi (s. 86)
- Kurtuluşunda bu tabakların bir rol oynayıp oynamayacağını düşünüyor gibi (s. 82)
- Okuduğu kitabın kahramanı ona cevap veriyormuş gibi (s. 81)
- Her köşesinde hatıralarımız bulunan sevdiğimiz bir şehirden uzaklaşır gibi (s. 68)
- İyiler kötüler, aptallar akıllılar, güzeller çirkinler, tembeller çalışanlar diye (s. 60)
- Gelmiş geçmiş romancıların en büyüğü olan Balzac için (s. 59)
- Ayrıca bataryaların oluşturduğu beton dökme yöntemi, sentetik kauçuğun yapılışı, akümülatörün geliştirilmesi gibi (s. 48)
- Onu, daha dayanıklı biçime dönüştürebilmek için (s. 47)
- Eşyalarını saklaması ve yatıp kalkması için (s. 47)
- Yeni kitaplar almak ve deney yapmak için (s. 46)
- Tersine eğitim giderlerinden kurtulduğu için (s. 46)
- Otomobilin, parmak izini onaylayıp kapıyı açması için (s. 45)
- “otomatik pilot, beni ofisime götür” diye (s. 45)
- Öğle yemeğinden önce uzay istasyonuna varmış oluruz. Oraya vardığımızda seni ararız.” diye (s. 45)
- “doktor, uzay yolculuğunda bu aşılara ihtiyaç duyacağınızı söyledi” diye (s. 44)
- Elektronik kodları envanterini çıkarmak, yemek hazırlamak ve alışveriş listesi oluşturmak için (s. 43)
- Beyaz sakalı, siyah takım elbisesi, boynuna sarılmış atkısıyla (s. 38)
- Tarih sıralarına göre (s. 85)
- Dikkatle (s. 85)
- Zevkle (s. 85)
- Hepsi için (s. 85)
- En güzel yazımla (s. 86)
- Renkli kalemle (s. 86)
- Flütümle (s. 86)
- Ne denli (s. 86)
- Tüm arkadaşlarımla (s. 86)
- Konularına göre (s. 86)
- Ödevim için (s. 86)
- Nasıl olsa gerekmez diye (s. 86)
- Bitsin bari (s. 86)
- Onun için (s. 86)
- Şıp diye (s. 86)
- O kadar (s. 87)
- Sonsuza dek (s. 88)
- Gözyaşıyla (s. 88)
- Sevgilerle (s. 88)
- Barış, özgürlük, insanlık adına (s. 89)

Milletimizin yüksek karakteri, çalışkanlığı, zekâsı ve ilme bağlılığı ile (s. 31)
 Kahramanlık, vatan sevgisi, çalışkanlık, bilim ve sanata önem verme gibi (s. 31)
 Yeni Türkiye'yi modernleştirmek amacı ile (s. 31)
 Birinci dünya savaşı sonunda imzalanan Mondros ateşkes anlaşması'yla (s. 30)
 Akıl ve mantıktan uzak, faydasız, zararlı ve birtakım inançlar ve geleneklerle (s. 29)
 Cumhuriyeti ve geleceğin Türkiye'sini sağlam temellere oturtmak için (s. 29)
 Kardeşi makbule ve annesi Zübeyde hanım ile (s. 28)
 Çağdaş düşünceli, ileri görüşlü, kişilik sahibi bir babayla (s. 27)
 Anne ve babasını trafik kazasında kaybetmiş sanem ve yadigâr kardeşlerle (s. 24)
 Osmanlı devleti'nin nüfus kayıtlarına doğum ayı ve günü yazılmadığı için (s. 27)
 Sevginin mucizevî gücüne bir kez daha tanık olmanın mutluluğuyla (s. 24)
 Yetiştirme yurdunda yaşayan çocukları ziyarete gideceğimiz için (s. 22)
 Artık erişemeyeceği yurdunun bir deresini, bir rüzgârını, bir türküsünü (s. 21)
 Türkçe bildiği ve İstanbul tarafından geldiği için (s. 19)
 Deniz altında nefes almamaya çalışan bir adam gibi (s. 18)
 Hayırlı bir iş yaptıklarına herkesi inandırmış olanların uydurma neşesiyle (s. 16)
 Uzak akrabaları ve konu komşusunun yardımıyla (s. 16)
 Üzerlerinden ağır bir yük kalkmış gibi (s. 16)
 Böyle konuları nereden buluyorlar, diye (s. 87)

Bağlama Grupları

Ne ağaç vardı ne dere ne ev (s. 17)
 Dalgın ve küskün (s. 17)
 İz bırakmadan ve toz çıkarmadan (s. 17)
 Hem kaşık hem çatal (s. 19)
 Nerede ve kimlerle (s. 19)
 Sade işine değil, yüzüne de (s. 19)
 Başını ve elini (s. 21)
 Hem zevkli hem yaşlı (s. 21)
 İlgi ve merakla (s. 22)
 İbrahim ve Hasan (s. 22)
 Okul gezimizi ve yeni kardeşlerimi (s. 22)
 Haydar, Hasan ve İbrahim (s. 22)
 Çalışmaktan ve üretmekten (s. 23)
 Sevginize ve ilginize (s. 23)
 İzmir ve Ankara'da (s. 23)
 Sağlığın ve mutluluğun (s. 24)

Sanem ve Yadigâr (s. 24)
 Anne ve babasını (s. 24)
 Ay ve gün (s. 27)
 Doğum ayı ve günü (s. 27)
 Askeri ve siyasi kişiliğinin (s. 27)
 Türklerden, Yahudilerden ve Rumlardan (s. 27)
 Zeki ve çalışkan (s. 28)
 Üst üste gelen yenilgiler ve isyanlar (s. 28)
 Edebiyat ve şiir (s. 28)
 Yurt ve dünya sorunlarına (s. 28)
 Akıl ve mantıktan (s. 29)
 Akıl ve mantığın (s. 29)
 Akıl ve mantık (s. 29)
 Cumhuriyeti ve geleceğin Türkiye'sini (s. 29)
 İlim ve akıldır (s. 29)
 Akıl ve ilmin rehberliğini (s. 29)
 Vatani ve milleti için (s. 30)

- Yüksek vasıf ve kabiliyetlerine (s. 31)
 Millî birlik ve beraberlik (s. 31)
 Hür ve bağımsız (s. 31)
 Seçmek ve seçilmek hakkını (s. 33)
 Seçmek ve seçilmek hakkını (s. 34)
 Ne pınar ne de Ayşegül (s. 37)
 Şarkıları oluşturacak ya da müziği (s. 39)
 Graham Bel ve Watson (s. 40)
 Pınar ve Ayşegül (s. 40)
 Bir işin, eşin ve çocukların (s. 41)
 Annen ve baban (s. 42)
 Kumaş kaplı koltuk ve sandalyeler (s. 42)
 Kızınla oğluna (s. 44)
 Okuma yazma ve matematik (s. 46)
 Fındık, fıstık, meyve ve gazete (s. 46)
 Çalışma hırısı ve azmi (s. 46)
 Alıcı ve vericiler (s. 47)
 İş yerleri ve fabrikalarda (s. 47)
 Dolaylı ya da dolaysız olarak (s. 47)
 Ampul ve kinetokobu (s. 48)
 Bütün duygu ve düşüncelerimi (s. 51)
 Bir büyüme ve değişme (s. 51)
 Tanımaya ve anlamaya (s. 51)
 Oyunda, arkadaşlıkta ve uğraşlarımda (s. 51)
 Kesin ve kararlı (s. 51)
 Koyduğunuz kurallar ve yasakların (s. 51)
 Yumuşak ve kesin sözler (s. 52)
 Saygı ve sevginizin (s. 51)
 Kısa ve özlü (s. 53)
 Daha iyi ve daha değerli (s. 54)
 Hayırlı bir iş yaptıklarına herkesi inandırmış olanların uydurma neşesiyle fakat gönülleri isli (s. 16)
 Uzak akrabaları ve konu komşusunun yardımıyla (s. 16)
 Hem çiçek açmış hem yemişlerle donanmış güzel, ıslak bahçeler (s. 17)
 Gerdanından, alnından, kollarından ve kulaklarından (s. 17)
 Bir ufaklık iskemle ve uzun bir demir parçası (s. 19)
 Bu dört yanı duvarlı, tek kat, basık ve toprak evde (s. 19)
 Saç sakal dağınık, göğüs bağı açık, pantolonu dizlerinden yamalı, dişleri eksik ve suratı sarı (s. 19)
 Gözlerinin dolduğunu ve sakallarından kayan yaşların, Arabistan sıcağıyla yanan kızgın göğsüne bir pınar sızıntısı kadar serin, ürpertici, döküldüğünü (s. 21)
 Yanılmaz ve erişilmez (s. 54)
 Sevecen ve anlayışlı (s. 54)
 Su ve onun bolluğu olan deniz (s. 65)
 Ağaç ve onun topluluğu olan orman (s. 65)
 Derinlik ve enginlikleri (s. 65)
 Güzellik ve zenginlikleriyle (s. 65)
 Tatlı bir renk ve sihirli bir güzellik (s. 65)
 Bütün alaka ve sevgiyi (s. 65)
 Bir renk ve ahenk (s. 65)
 Çevresine ve insanlığına (s. 68)
 Dekoratif ve can alıcı (s. 68)
 Toprak, su ve ağaç (s. 68)
 Refah ve bereketin (s. 69)
 Huzur ve sükûnetin (s. 69)
 O yeşil ve yumuşak iklimine (s. 69)
 Gerçek bir zevk ve hayatla (s. 69)
 Sığınmak ve başımı dinlendirmek (s. 69)
 Bütün bu güzellik ve büyüleyiciliğine (s. 69)
 Bir dalgayla eski bir postal (s. 70)
 Ne soran ne arayan (s. 76)
 Yaşlı ve yorgunlar (s. 81)
 Tabaklarını ya da ansiklopedisini (s. 82)
 Utanmış ve üzgün bir yüzle (s. 82)
 Karanlık ve ürkütücü ormandan (s. 83)
 Büyük ve ağır (s. 85)
 Üstü ve birazcık da derginin sırtı (s. 86)
 Derginin adını ve sayılarını (s. 86)
 Flütümle masa kalemtıraşımı (s. 86)
 Hangi renk ve hangi boy malzemenin (s. 86)
 Ne ekmek isterler ne su (s. 88)

- Okulunuzu başarıyla bitirmek ve iyi bir meslek sahibi olmaktır (s. 23)
- Okullarını başarıyla bitirdiğini ve şu anda Ankara’da bir bakanlıkta memur olarak çalıştığını (s. 24)
- Türkiye cumhuriyeti’nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı (s. 27)
- Çağdaş düşünceli, ileri görüşlü, kişilik sahibi bir babayla duygulu bir anneden (s. 27)
- Kardeşi Makbule ve annesi Zübeyde Hanım (s. 28)
- Türk tarihi ile ilgili araştırmalar ve incelemeler (s. 28)
- Akılcılık, bilimsellik, dayanışma, barışçılık, hoşgörü, insan sevgisi ve evrenselliği (s. 29)
- Faydasız, zararlı ve birtakım inançlar ve geleneklerle (s. 29)
- Bugünkü çağdaş Türkiye’nin kurulmasını ve gelişmesini (s. 29)
- Türk milleti için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım (s. 29)
- Atatürk’ün kişiliği ve özellikleri (s. 30)
- Çok yönlü ve üstün kişiliği olan bir liderdir (s. 30)
- Vatanın bütünlüğünün ve milletin istiklâlinin (s. 30)
- Sonsuz hürriyet ve bağımsızlık aşkından (s. 31)
- Büyük devletler kuran ve yüksek bir medeniyet meydana getirmiş olan (s. 31)
- Türk milletinin büyüklüğüne inanan ve bununla gurur duyan (s. 31)
- Kahramanlık, vatan sevgisi, çalışkanlık, bilim ve sanata önem verme (s. 31)
- Milletimizin yüksek karakteri, çalışkanlığı, zekâsı ve ilme bağlılığı ile millî birlik ve beraberlik duygusunu geliştirmeyi (s. 31)
- Türklüğün unutulmuş büyük medenî vasfı ve büyük medenî kabiliyeti (s. 31)
- Tarih, yazın ve toplumsal konular (s. 32)
- Türk kadınının özellikleri ve üstünlüğü (s. 32)
- Seçme, seçilme hakları ve askerlik görevidir (s. 32)
- Pırıl pırıl bir heyecan içinde ve bütün içtenlikleriyle (s. 33)
- Kadın hakları diye bir hakkın ve tüm hakların (s. 34)
- Genetik yapısıyla oynanmış ve vahşi kuzenlerine yalnızca görüntü olarak benzeyen bir ev kedisini (s. 43)
- Elektronik kodları envanterini çıkarmak, yemek hazırlamak ve alışveriş listesi (s. 43)
- Çok geç yürümeye ve konuşmaya başlaması (s. 46)
- Bırakın liseyi ya da üniversiteyi, ilkokulu bile (s. 46)
- Yeni kitaplar almak ve deney yapmak için (s. 46)
- O yıllarda yeni yeni yaygınlaşmaya başlayan telgraf aygıtını ve işleyiş biçimini (s. 46)
- Eşyalarını saklaması ve yatıp kalkması için (s. 47)
- Başarılı çalışmalarını ve ilginç buluşlarını (s. 47)
- Bugünkü sinemanın temeli ve ilk örneği olan bu makineye (s. 48)
- İki kez evlenen ve bu evliliklerinden beş çocuğu olan (s. 48)
- Ağaçların nefes alışlarını veya iç çekmelerini (s. 67)
- Yağmur serinliği kadar ferahlatıcı ve yumuşak (s. 67)
- Yaprak hışırtısı ve kuş cıvıltısından (s. 67)
- Yatağındaki taşlar arasından yuvarlanarak ve çukurlarda havuzlanarak akıp giden (s. 67)

Her taşın üzerinden ayrı bir notada ses vererek ve köpüklü kahkahalar atarak dökülüşünü (s. 68)
 Kâh ağaçlara şarkı söyleyen kâh kıyı yosunlarıyla ve çakıl taşlarıyla oynayıp şakalaşan (s. 68)
 Kayık değil, denizde yüzen kocaman bir naylon torbaydı (s. 70)
 Elli kişi mi, yoksa yüz kişi mi (s. 73)
 Lahmacun kokusuyla acılı kebab kokusu (s. 74)
 Çevresini saran ve ona tuhaf tuhaf bakan kılıksız korsanlar (s. 81)
 Kimi tabak alıyor, kimi ansiklopedi, kimi bardak çanak, kimi de kitap (s. 82)
 Gözyaşlarını değil, kafasını kullanması gerektiğine (s. 82)
 Karanlıkta uçuşan ve kafalarına isabet ettiğinde derin yaralar açan tabakların (s. 83)
 Çeşit çeşit, renk renk kalemlerim, silgilerim ve öteki ders araçlarım (s. 86)
 O cumartesi ve daha sonraki hafta sonları (s. 22)
 Askerlik yaşamı gibi düşünce yaşamı da (s. 29)

Unvan Grupları

Nuray Anne (s. 22)	Binbaşı Kadri Bey (s. 28)
Nuray Abla (s. 23)	Yüzbaşı Mustafa Efendi (s. 28)
Sanem ve Yedigâr kardeşler (s. 24)	Pınar Hanım (s. 37)
Ali Rıza Bey (s. 27)	Apti Bey (s. 57)
Ali Rıza Bey (s. 27)	Süpermen oğlum (s. 73)
Zübeyde Hanım (s. 27)	Süpermen evladım (s. 74)
Şemsi Efendi (s. 28)	Postacı amca (s. 85)
Zübeyde Hanım (s. 28)	

Birleşik İsim Grupları

Adil Turan (s. 15)	Mustafa Kemal (s. 30)
Refik Halit Karay (s. 21)	Mustafa Kemal (s. 30)
Nuray Bartoschek (s. 24)	Mustafa Kemal Atatürk (s. 30)
Ahmet Kapulu (s. 29)	Mustafa Kemal Atatürk (s. 30)
Binbaşı Kadri (s. 28)	Mustafa Kemal (s. 31)
Yüzbaşı Mustafa (s. 28)	Mustafa Kemal Atatürk (s. 31)
Mustafa Kemal (s. 28)	Mustafa Kemal (s. 31)
Mustafa Kemal (s. 28)	İsmet Kür (s. 34)
Mustafa Kemal (s. 28)	Mustafa Kemal Atatürk (s. 32)
Mustafa Kemal (s. 28)	Graham Bel (s. 37)
Mustafa Kemal (s. 28)	Ülker Köksal (s. 40)
Muhammed Şahin (s. 31)	Graham Bel (s. 37)

Graham Bel (s. 37)
 Graham Bel (s. 37)
 Graham Bel (s. 37)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 38)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 39)
 Graham Bel (s. 40)
 Graham Bel (s. 40)
 Graham Bel (s. 40)

Graham Bel (s. 40)
 Graham Bel (s. 40)
 Ruth Musgrave (s. 45)
 Harry Potter (s. 42)
 Güner Ümit (s. 48)
 Halim Yağcıoğlu (s. 89)
 Yakup Kadri (s. 89)
 Reşat Nuri (s. 89)
 Atalay Yörükoğlu (s. 54)
 Turgut Özakman (s. 59)
 Osman Şaşkınbakkal (s. 58)
 Ahmet Haşim (s. 89)
 Mehmet Akif (s. 89)
 Ömer Seyfettin (s. 89)
 Edgar Allen Poe (s. 59)
 Yalvaç Ural (s. 62)
 Kemal Günen (s. 69)
 Muzaffer İzgü (s. 74)
 Cahit Külebi (s. 78)
 Fatih Erdoğan (s. 84)
 Melsa Tekerli (s. 87)

Ünlem Grupları

Ah bilmiyor ki (s. 74)
 Alo Graham Bel (s. 37)

Sakın ha kaçmaya kalkışma (s. 81)

Hadi bakalım (s. 38)

İşte Sevgili Graham Bel (s. 40)

Hadi Pınar (s. 40)

A Süpermen evladım (s. 74)

Ah Şu Gençler (s. 55)

Ah şu gençler (s. 56)

Ah nereden girmiş buraya (s. 74)

Bu ne gürültü yahu? (s. 57)

Hadi bakalım (s. 57)

Ah şu gençler! (s. 57)

Yahu bu üçüncü ders (s. 58)

A benim talihsiz oğlum (s. 58)

Ah düşünüyorum galiba (s. 70)

Ah bu koku (s. 74)

Hay Allah razı olsun Apti Bey (s. 57)

Yaa neyi araştırıyordun oğlum? (s. 59)

Haydi artık, sizinle beraber ormanı dolaşmaya
gidelim (s. 65)

Ey refah ve bereketin, huzur ve sükûnetin kaynağı
olan orman (s. 69)

Ah dedi, demek ki şu dünyada en son göreceğim
şey pırasa olacakmış (s. 71)

Haydi şu kuponları götür ve tabakları al (s. 81)

Ah boğuluyorum (s. 71)

Oh iyi, yaşıyorsun (s. 71)

Heeey biliyor musunuz (s. 72)

Sus bağırma be (s. 74)

A yavrum (s. 73)

Vah evladım (s. 73)

Aman hanımefendi (s. 73)

Canım denize düştün ya (s. 72)

Ah başım dönüyor (s. 73)

Haaa anladım (s. 73)

Taal hun ya Hassen (s. 17)

Ruh ya Hassen (s. 17)

Ya habibi! Ya ayni! (s. 17)

Türk çocuğu musun be (s. 19)

Ah evet, şu kompozisyon konusu (s. 87)

Gidiyorum ya (s. 21)

Ağlama be! Ağlama be! (s. 21)

Hadi ha, yetişin ha, kurtarın ha! (s. 71)

Aaaaa bu gerçekten Süpermen (s. 72)

Aaaaa gerçekten Süpermen! (s. 72)

Aaaaa yahu bu gerçekten Süpermen'miş (s. 72)

Yahu ne kokuyor arkadaşlar (s. 73)

Aaa tamam, dedi yaşlı bir kadın (s. 73)

Ah ben kitaplığımın söz etmeye başlayınca
sözlerime hiç nokta koyamam (s. 86)

Birleşik Fiiller

Bir Hareketi Karşılaman Birleşik Fiiller

Canı sıkıl- (s. 19)

Tarif et- (s. 20)

Kabahat işle- (s. 21)

Elini ağır tut- (s. 21)

Tamir et- (s. 21)

Senin gibi ol- (s. 22)

Yardım et- (s. 22)

Kardeşinizmiş gibi gör- (s. 22)

Mutlu ol- (s. 22)

Kardeşim ol- (s. 22)

Davet et- (s. 22)

Ailenin birer bireyi ol- (s. 22)

Kamyon şoförü ol- (s. 23)

İçim sızla- (s. 23)

İyi bir meslek sahibi ol- (s. 23)

Elde et- (s. 23)

Mutluluk duy- (s. 23)
 Gereksinme duy- (s. 23)
 Türküler yak- (s. 14)
 Nöbet tut- (s. 14)
 Yolcuyu geçir- (s. 16)
 Kendisini bir durgunluk al- (s. 16)
 Değişir gibi ol- (s. 16)
 Şekline gir- (s. 16)
 Pençe pençe, al al ol- (s. 17)
 Çiçek aç- (s. 17)
 Nefes al- (s. 18)
 Serili ol- (s. 20)
 Nefes al- (s. 21)
 Yüreği yumuşa- (s. 21)
 Kendisini tut- (s. 21)
 Elinizi uzat- (s. 23)
 Göz göze gel- (s. 23)
 Oyun oyna- (s. 23)
 Söz et- (s. 24)
 Memur ol- (s. 24)
 Haber al- (s. 24)
 Dua et- (s. 24)
 Yer al- (s. 24)
 Tanık ol- (s. 24)
 Uykularından birini uyu- (s. 24)
 Dünyaya gel- (s. 27)
 Ay ve gün ol- (s. 27)
 Gümrük memurluğu yap- (s. 27)
 Dünyaya gel- (s. 27)
 Yoğun ol- (s. 27)
 Etken ol- (s. 27)
 Yol aç- (s. 27)
 Etkisi ol- (s. 27)
 Öğrenim gör- (s. 28)
 Eğitim yap- (s. 28)
 Devam et- (s. 28)
 Devam et- (s. 28)
 Zeki ve çalışkan ol- (s. 28)
 Dikkati üzerine çek- (s. 28)

Anlamına gel- (s. 28)
 Mustafa ol- (s. 28)
 Mustafa Kemal ol- (s. 28)
 Devam et- (s. 28)
 Görüş alışverişinde bulun- (s. 28)
 Araştırmalar ve incelemeler yap- (s. 28)
 Kayıtsız kal- (s. 29)
 Dolu ol- (s. 29)
 Dolu ol- (s. 29)
 Felce uğra- (s. 29)
 Sağlam temellere oturt- (s. 29)
 Hareket et- (s. 29)
 Karşı çık- (s. 29)
 Sona er- (s. 29)
 Kabul et- (s. 29)
 Mirasçım ol- (s. 29)
 Yol göster- (s. 29)
 Ortaya çık- (s. 30)
 Milletın dikkatini çek- (s. 30)
 Tehlikede ol- (s. 30)
 İlân et- (s. 30)
 Taviz ver- (s. 30)
 Her şeyin üzerinde tut- (s. 30)
 Terk olun- (s. 30)
 Feda et- (s. 30)
 Hazır ol- (s. 30)
 İfade et- (s. 30)
 Feda ol- (s. 30)
 Kutlu ol- (s. 30)
 Feda et- (s. 30)
 İsabet et- (s. 30)
 Mensubu ol- (s. 30)
 Kendini ona ada- (s. 30)
 Hediye ol- (s. 30)
 Canımı ver- (s. 30)
 Meydana getir- (s. 31)
 Meydana getirmiş ol- (s. 31)
 Gurur duy- (s. 31)
 Önem ver- (s. 31)

İfade et- (s. 31)
 Dile getir- (s. 31)
 Lâyık ol- (s. 31)
 Yeri alma- (s. 31)
 Kabul et- (s. 31)
 Güneş gibi doğ- (s. 31)
 Söz et- (s. 32)
 Sözü al- (s. 32)
 Var ol- (s. 32)
 Söz al- (s. 32)
 Hisset- (s. 33)
 Eşiğinde ol- (s. 33)
 Yanıtını ver- (s. 33)
 Elde et- (s. 33)
 Elde et- (s. 33)
 Elde et- (s. 33)
 Ağza bile alın- (s. 34)
 Dile getir- (s. 34)
 Deliye dön- (s. 34)
 Yola çık- (s. 34)
 İzin ver- (s. 37)
 Özür dile- (s. 37)
 Uzun bir yürüyüşe çık- (s. 37)
 Yabancı gel- (s. 38)
 Ortaya çık- (s. 38)
 Diye seslen- (s. 43)
 Komut ver- (s. 45)
 Yola çık- (s. 45)
 Gözden geçir- (s. 45)
 Yola çık- (s. 45)
 Tatile çık- (s. 45)
 Gibi hisset- (s. 45)
 Hisset- (s. 45)
 Dünyaya gel- (s. 46)
 İçine kapan- (s. 46)
 Başarılı ol- (s. 46)
 Okuldan al- (s. 46)
 Zorunda kal- (s. 46)
 Mümkün ol- (s. 46)

Oyununu yap- (s. 38)
 Yolculuk yap- (s. 38)
 Deneme yap- (s. 39)
 Sağ ol- (s. 39)
 Hoşça kal- (s. 39)
 İşe yara- (s. 40)
 Telefon et- (s. 40)
 Geç kal- (s. 40)
 Sağ ol- (s. 40)
 Hoşça kal- (s. 40)
 Tanıtmış ol- (s. 40)
 Resmen tanı- (s. 40)
 Korunmuş ol- (s. 40)
 Hoş gel- (s. 41)
 Güçlük çek- (s. 51)
 Dikkatini çek- (s. 42)
 Peşinden gel- (s. 43)
 Harekete geç- (s. 43)
 Karar ver- (s. 43)
 Kontrol et- (s. 43)
 İhtiyaç duy- (s. 44)
 Diye ekle- (s. 44)
 Geçmişte kal- (s. 44)
 Varmış ol- (s. 45)

 Bilimin doruğuna eriş- (s. 46)
 Sevinç duy- (s. 46)
 Adam ol- (s. 46)
 İşlevi gör- (s. 46)
 Yardım et- (s. 46)
 Elde et- (s. 46)
 Haklı çıkar- (s. 46)
 Satın al- (s. 46)
 Kolları sıva- (s. 46)
 Başarılı ol- (s. 46)
 Dikkatini daha çok çek- (s. 46)
 Yangın tehlikesi geçir- (s. 47)
 Neden ol- (s. 47)
 Yılgınlık duy- (s. 47)

Gerek kal- (s. 47)
 Devrim yarat- (s. 47)
 Elde et- (s. 47)
 Sevinç yarat- (s. 47)
 Övgüler yağdır- (s. 47)
 Yaşamını kazan- (s. 47)
 Peşinde de koş- (s. 47)
 İcat et- (s. 47)
 Örneği ol- (s. 47)
 Adını ver- (s. 47)
 Hareket et- (s. 48)
 Yaşamını kazan- (s. 47)
 Dile getir- (s. 51)
 Ayak uydur- (s. 51)
 Güçlük çek- (s. 51)
 Özgürlük tanı- (s. 51)
 Kendi işimi kendim gör- (s. 51)
 Kendimi alama- (s. 51)
 Elde et- (s. 51)
 Almadan edeme- (s. 51)
 Söz de ver- (s. 51)
 Sözünüzü tut- (s. 51)
 Ne yapacağımı şaşır- (s. 51)
 Yoldan sap- (s. 51)
 Yararlanmadan edeme- (s. 51)
 Yanlışlar yap- (s. 51)
 Tedirgin et- (s. 51)
 İz bırak- (s. 52)
 Başıma kak- (s. 52)
 Kulak ardına at- (s. 52)
 Ceza ver- (s. 52)
 Belli et- (s. 53)
 Köşeye sıkıştır- (s. 53)
 Yalana sığın- (s. 53)
 Zorunda kal- (s. 53)
 Haklı gör- (s. 53)
 Onurumu kır- (s. 53)
 Güç durumlara düşür- (s. 53)
 Haksızlık et- (s. 54)

Seyahat et- (s. 47)
 Sohbet et- (s. 47)
 Seyret- (s. 47)
 İş bul- (s. 47)
 Özür dile- (s. 54)
 Çok gel- (s. 54)
 Düş kırıklığına uğrat- (s. 54)
 Vazgeç- (s. 54)
 İncancım sarsıl-
 Sevecen ve anlayışlı ol- (s. 54)
 Seçme hakkım ol- (s. 54)
 Dile getir- (s. 55)
 Karar ver- (s. 55)
 Yer al- (s. 55)
 Yardımcı ol- (s. 55)
 Yol göster- (s. 55)
 Devam et- (s. 55)
 Alt üst et- (s. 55)
 Ukalalık et- (s. 56)
 Kafayı dinle- (s. 57)
 Razi ol- (s. 57)
 Diye sor- (s. 57)
 Yerlerimizi al- (s. 57)
 Geç kal- (s. 58)
 Affet- (s. 57)
 Yerlerini al- (s. 57)
 Yedi ölü, on altı yaralı ver- (s. 58)
 Affet- (s. 58)
 Dili tutul- (s. 58)
 Kalp krizi geçir- (s. 58)
 Özür dile- (s. 58)
 Düşman kesil- (s. 61)
 Adlar tak- (s. 62)
 Yardım et- (s. 62)
 Sinesinde topla- (s. 65)
 Temsil et- (s. 65)
 Tesir et- (s. 67)
 İç çek- (s. 67)

Nefes al- (s. 67)
 Rahatsız et- (s. 67)
 Dans et- (s. 67)
 Kahkahalar at- (s. 68)
 Ses ver- (s. 68)
 Kendimi alama- (s. 69)
 Gözleri karar- (s. 70)
 Başı dön- (s. 70)
 Dugul, dugul, dugul et- (s. 70)
 Gurk gürk et- (s. 71)
 Gücünü harca- (s. 71)
 Diye sor- (s. 71)
 Kör ol- (s. 71)
 Gurk gürk et- (s. 72)
 Gurk et- (s. 72)
 Diye bağır- (s. 72)
 Nabzına bak- (s. 72)
 Diye sor- (s. 72)
 Rotamı yitir- (s. 72)
 Başım dön- (s. 73)
 Başın dön- (s. 73)
 Soluk al- (s. 73)
 Başım dön- (s. 73)
 Koku duy- (s. 73)
 Kokuyu duy- (s. 73)
 Kokuyu duy- (s. 73)
 Doğruluk gibi yap- (s. 73)
 Kalabalığı yar- (s. 74)
 Kendime gel- (s. 74)
 Geri dön- (s. 74)
 Hasta ol- (s. 74)
 Sağ ol- (s. 74)
 Gözden yit- (s. 74)
 Çiçek aç- (s. 75)
 Aklın er- (s. 75)
 Pişman ol- (s. 75)
 Çiçek aç- (s. 76)
 Bahar mı ol- (s. 76)
 Yerden yere çal- (s. 75)

Naçar kal- (s. 76)
 Yardım et- (s. 81)
 İtiraz et- (s. 81)
 Merak et- (s. 81)
 Merak et- (s. 81)
 Merak et- (s. 82)
 Serbest bırak- (s. 82)
 Tokat ye- (s. 82)
 Kafasını kullan- (s. 82)
 Karar ver- (s. 82)
 Kafasını nasıl kullan- (s. 82)
 Gelmiş ol- (s. 82)
 İşe yara- (s. 82)
 İşe yara- (s. 82)
 Merak et- (s. 82)
 İşe yara- (s. 82)
 Uykuya dal- (s. 83)
 Yorgun ol- (s. 83)
 İsabet et- (s. 83)
 Gözyaşlarını tutama- (s. 83)
 Akıllıca bul- (s. 83)
 Canı sıkıl- (s. 84)
 Akıl et- (s. 84)
 Yardım et- (s. 84)
 Yavan gel- (s. 84)
 Hisset- (s. 84)
 Özgün ol- (s. 85)
 Aklıma fikir gel- (s. 85)
 İpucu ver- (s. 85)
 Haşır neşir ol- (s. 85)
 Mahcup mu ol- (s. 85)
 Tahmin et- (s. 85)
 Adımını at- (s. 85)
 Abone yap- (s. 85)
 Yararı ol- (s. 86)
 Hatırlamış ol- (s. 86)
 Söz et- (s. 86)
 Nokta koy- (s. 86)
 Karar ver- (s. 86)

Kulak ardı et- (s. 86)
 İtiraf et- (s. 86)
 Aklıma konu gel- (s. 87)
 Sır ver- (s. 86)
 Söz sırlardan aç- (s. 86)
 Aklıma bir şeyler düş- (s. 87)
 Urban ol- (s. 13)
 Kulağına incecik, şarkı gibi bir söz çalın- (s. 84)

Dize gel- (s. 14)
 Rahat et- (s. 16)
 İşitilmez ol- (s. 17)
 Rast gel- (s. 17)
 Tıkandığını duy- (s. 18)
 Aklımıza deniz gel- (s. 65)

Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller

Davet etmek iste- (s. 22)
 Uzaklaşmaya başla- (s. 16)
 Gömülüver- (s. 17)
 Anlamaya başla- (s. 18)
 Sunmaya çalış- (s. 24)
 Yapmak iste- (s. 29)
 Başarmaya çalış- (s. 29)
 Almasına çalış- (s. 31)
 Sürüp git- (s. 33)
 Olmak iste- (s. 33)
 Kurtulmak iste- (s. 43)
 Geç yürümeye ve konuşmaya başla- (s. 46)
 Anlamak iste- (s. 46)
 Yaygınlaşmaya başla- (s. 46)
 Çalışabil- (s. 47)
 Dolaşabil- (s. 47)
 Gidebil- (s. 47)
 Tanımaya ve anlamaya çalış- (s. 51)
 Söylemek iste- (s. 51)
 Koruyup kolla- (s. 51)
 Kalmak iste- (s. 51)
 Uslandırmaya çalış- (s. 52)
 Öğretmeye kalk- (s. 53)
 Düşürebil- (s. 53)
 Görebil- (s. 53)
 Göstermeye çabala- (s. 54)
 Geçebil- (s. 54)
 Olmak iste- (s. 54)

Bağırmaya başla- (s. 56)
 Dolaşmaya git- (s. 65)
 Uçup dağıl- (s. 65)
 Akıp git- (s. 67)
 Oynaşıp şakalaş- (s. 68)
 Kopup ayrıl- (s. 68)
 Dinlendirmek iste- (s. 69)
 Düşüver- (s. 70)
 Yakalamak iste- (s. 70)
 Kayıver- (s. 70)
 Yayılıver- (s. 72)
 Çıkıver- (s. 72)
 Bayılıver- (s. 73)
 Uçar git- (s. 73)
 Bağırıver- (s. 74)
 Kapatıver- (s. 74)
 Yükselmeye çalış- (s. 74)
 Yağmaya başla- (s. 76)
 Kaçıver- (s. 81)
 Kaçabil- (s. 81)
 Kaçmaya kalkış- (s. 81)
 Bitiver- (s. 81)
 Kızdırmak iste- (s. 81)
 Beklemeye başla- (s. 82)
 Ağlayıp sızla- (s. 82)
 Kullanabil- (s. 82)
 Yapabil- (s. 82)
 Düşünmeye başla- (s. 82)

Yapabil- (s. 82)
 Okumak iste- (s. 82)
 İlgilenmek iste- (s. 82)
 Yiyip iç- (s. 82)
 Sinirlenip bağır- (s. 82)
 Fırlatmaya başla- (s. 83)
 Bulabil- (s. 83)
 Uyanabil- (s. 83)
 Yakalayabil- (s. 83)
 Gelip geç- (s. 83)
 Kürek çekmeye başla- (s. 84)

Bakabil- (s. 84)
 Kayıver- (s. 85)
 Söz etmeye başla- (s. 86)
 Edebil- (s. 47)
 Edebil- (s. 47)
 Edebil- (s. 47)
 Bulabil- (s. 47)
 Getirebil- (s. 34)
 Çekebil- (s. 51)
 Yapabil- (s. 51)

Kısaltma Grupları

İsnat Grupları:

gönülleri isli (s. 16)
 bir şeyler soran (s. 17)
 ağır ağır (s. 17)
 yumuşak yumuşak (s. 17)
 başları fesli (s. 17)
 saçları perçemli (s. 17)
 dört yanı duvarlı (s. 19)
 iki tarafı keskin (s. 19)

havası boşaltılmış (s. 47)
 arkası açık (s. 86)
 Dört yanı kapalı (s. 86)
 ara sıra (s. 17)
 ara sıra (s. 21)
 ara sıra (s. 51)
 ara sıra (s. 51)
 yanakları sevincinden pembe pembe (s. 21)

Yükleme Grupları:

yolcuyu geçirmeye gelenler (s. 16)
 annemi ziyaret (s. 23)
 birbirini arkasına (s. 21)
 kendi kendini (s. 46)

Yönelme Grupları:

omuz omuza (s. 11)
 iplere asılı (s. 16)
 arka arkaya (s. 17)
 bana ait (s. 39)
 buhar makinesine bağlı (s. 48)
 kucak kucağa (s. 77)
 birbirine düşman (s. 61)
 birbirine yapışmış (s. 71)

birbirinize saygı (s. 51)
 kendi kendine (s. 82)
 kendi kendine (s. 82)
 nefes nefese (s. 57)
 kucak kucağa (s. 78)
 göz göze (s. 23)

Üst üste (s. 28)

Bulunma Grupları:

Kesemde bereket (s. 12)
gönlümde servetim (s. 12)
Dizimde kuvvet (s. 12)
torbamda katık (s. 12)
Gözümde nur (s. 14)
içimde sevgi (s. 14)
Elimde saz (s. 14)
dilimde türkü (s. 14)
göğsünde bir katılık (s. 17)

elinde bir ufacık iskemle (s. 19)
heyecan içinde (s. 37)
Şerit biçiminde (s. 48)
Arada sırada (s. 67)
Yüzde yüz (s. 53)
gırtlığında lokmasını yutamamış gibi sert bir
düğüm (s. 17)
sırtında çuval kaplı bir yayvan torba (s. 19)

Uzaklaşma Grupları:

sizden ayrı (s. 51)
olduğunuzdan daha iyi (s. 54)
baştan sona (s. 84)
Nereden nereye (s. 87)

Kulaktan kulağa (s. 40)
daldan dala (s. 66)
kulaktan kulağa (s. 74)
yerden yere (s. 75)

Vasıta Grupları:

yemişlerle donanmış (s. 17)
Zaferlerle dolu (s. 29)
Yüksek sesle söylenenleri (s. 52)

Diğer Kısaltma Grupları:

Deri gibi sert (s. 19)
bir pınar sızıntısı kadar serin (s. 21)
su ve ağaç kompozisyonu kadar dekoratif (s. 68)

3.2 7. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN KELİME GRUPLARI

Belirtili İsim Tamlamaları

- Çocuk hakları sözleşmesi'nin ışığı (s. 12)
- Çocuğun eğitim hakkı (s. 12)
- Çocuk hakları sözleşmesi'nin ışığı (s. 12)
- Eğitim hakkının önemi (s. 12)
- Eğitim hakkının önemi (s. 12)
- Çocuğun eğitim hakkı (s. 12)
- Unicef'in 1999 raporunda (s. 12)
- Yaşam hakkının yanı sıra (s. 12)
- Gençlerin niyet tutarak komşu kapılarını dinlemeleri (s. 102)
- Nevruz'un Hz. Ali'nin doğum günü olduğuna dair inanışın yanı (s. 103)
- Saatte uyanık olanların, bütün dileklerinin gerçekleşeceğine (s. 104)
- Bir misafirin gelmesi ve "mart'ınızı bozuyorum" demesi (s. 105)
- Yedi çiftin, bir tek baş harfi s ile başlayan yiyeceklerden yemesi (s. 105)
- Sadrazamın, bir sorunu kendi düşünceleriyle birlikte özet olarak yazıp padişaha sunduğu (s. 105)
- Toplumun bütünü (s. 13)
- Çocukların ilgi ve yeteneklerini (s. 13)
- Kalkınmanın gerektirdiği (s. 13)
- Eğitimin bu önemi (s. 13)
- Bireyin ve toplumun gelişmesi (s. 13)
- Eğitim hakkının yerini (s. 13)
- Eğitim hakkının yer alması (s. 13)
- Bu hakların bölünmezliği (s. 13)
- Çocukların gereksinimleri (s. 13)
- Çocukların eğitim hakkını (s. 13)
- Bunların yanında (s. 13)
- Sözleşme'nin 29. Maddesi (s. 13)
- Çocuğun kişiliğinin (s. 13)
- Bu ilkelerin hepsi (s. 14)
- Eğitimin planlanması (s. 14)
- Çocuk haklarının temel alınmasını (s. 14)
- Bunun sonucunda (s. 14)
- Çocuğun yararının gözetilmesini (s. 14)
- Öğrencilerin beslenme hakkından (s. 14)
- Çocuğun onuruna (s. 14)
- Yaşamın temelini (s. 14)
- Çocukların kendilerini (s. 14)
- Sözleşme'nin temel ilkelerinde (s. 14)
- Neyin nasıl öğrenileceğini (s. 14)
- Öğrenmenin gerçekleştiği (s. 4)
- Çocukların görüşlerine (s. 14)
- Çocukların öz saygıları (s. 14)
- Okulun fiziksel çevresi (s. 14)
- Çağdaş yaşamın sorunlarına (s. 15)
- Yaşamın bütün alanlarında (s. 15)
- Bunun yanında (s. 15)
- Başkalarının haklarına (s. 15)
- 130 milyon çocuğun 73 milyonunu (s. 15)
- Kız çocukların eğitiminin (s. 15)
- Kız çocukların eğitiminin önemi (s. 15)
- Bu eğitimin niteliğini (s. 15)
- Bunun yanı sıra (s. 15)
- Olanakların da sağlanması (s. 15)
- Eğitimin niteliğini (s. 15)
- Hepimizin üzerimize düşeni (s. 15)
- Hiroşima'nın üstünde (s. 16)
- Hosokawa'nın kâğıttan yaptığı (s. 16)
- Hiroşima'nın bombalanmasından (s. 16)
- Sabahının etkisinden (s. 16)

- Kurtulmaz bir derdin eline (s. 16)
 Acılarının dinedeğini (s. 16)
 674.nün sırtına (s. 16)
 Bu işin kurbanları (s. 16)
 Atom bombasının az bile geldiğine (s. 16)
 Dünyanın en güçlü ülkeleri (s. 16)
 Birçok ülkenin halkını (s. 16)
 Hayatımın sonuna (s. 17)
 Aklın sınırlarını (s. 17)
 İnsanın yetenekleri (s. 17)
 Bunun gerçeğine, anlamına (s. 17)
 Benim adım (s. 18)
 Sizin yaşınızdayım (s. 18)
 Odanın penceresi (s. 18)
 Ayaklarının üstünde (s. 19)
 Yabani çiçeklerin arasına (s. 19)
 Bacaklarımın gücü (s. 19)
 Sahip olduğunuz şeylerin değerini (s. 20)
 Camın arkasında (s. 20)
 Gerçeğin ta kendisiyim (s. 20)
 Salihli'nin Akören köyünde (s. 22)
 Annesinin adeta sağ kolu (s. 22)
 Hayvanların bakımında (s. 22)
 Kardeşlerinin ihtiyaçlarında (s. 22)
 İlk okuyan kişinin kendisi (s. 22)
 Aylarca uğraşmanın sonucunda (s. 23)
 Öğretmenin masasında (s. 23)
 Kapağına baktığı kitabın ismini (s. 23)
 Onların içinde (s. 23)
 Annesinin yapmasını istediği işleri (s. 23)
 Onun kararını (s. 23)
 Sekizinci sınıfın sonuna (s. 23)
 Öğretmenlerinin verdiği çeşitli (s. 23)soruları
 Onun lafı değiştiriyor olması (s. 23)
 Parasız yatılı okulların sınavına (s. 23)
 Gülizar'ın babası (s. 24)
 Okuyan kızların aileleri (s. 24)
 Eğitimin gerekliliğinden (s. 24)
 Selma öğretmen'inin geleceğini (s. 24)
 Çocukların masraflarının (s. 24)
 Selma öğretmen'in sözlerine (s. 24)
 Gülizar'ın yüzündeki (s. 24)
 Kızın yüreği (s. 24)
 Gülizar'ın yüzünden (s. 25)
 Onun şu sözlerini (s. 29)
 Benim fikirlerimi (s. 29)
 Bu sohbetimin amacı (s. 29)
 Sizlerin Atatürk'ü tanımanıza (s. 29)
 Onun da ifade ettiği (s. 29)
 İlim ve fennin içinde (s. 29)
 Bilimin önemini (s. 29)
 Bilimin önemini (s. 29)
 Zaferin sırrı (s. 29)
 Orduların sevk ve idaresinde (s. 29)
 Milletimizin fikri terbiyesinde (s. 29)
 Milletimizin, siyasi, sosyal hayatında (s. 29)
 Her millet ferdinin kafasına (s. 29)
 Estetik özelliklerinin ötesinde (s. 29)
 Dünya medeniyetinin veçhesini (s. 29).
 Dünyanın en uzak uçlarında (s. 29)
 İnsanlık idealinin tahakkukuna (s. 29)
 Sanatın bütün dallarıyla (s. 30)
 Bir milletin sanatçıları (s. 30)
 O milletin başarısı (s. 30)
 Milletin uygarlık seviyesini (s. 30)
 Herkesin sanatçı olamayacağını (s. 30)
 Harbin acıklı hallerini (s. 30)
 Bunların en büyüğünden (s. 30)
 Düşmanın üzerinde (s. 30)
 Askerlik kurallarının tatbikini (s. 30)
 İnsanlığın gerçek mutluluğu (s. 30)
 Kimsenin düşmanı (s. 30)
 İnsanlığın düşmanı (s. 30)
 İnsanlığın hepsini (s. 30)
 Bunun bir organı (s. 30)
 Onun bu konudaki davranışlarına (s. 30)
 Bir İngiliz subayının kolundan (s. 30)
 Saatin arkasında (s. 30)

Subayın künyesi (s. 30)
 Subayın ailesini (s. 30)
 Kültürün ne olduğunu (s. 30)
 Bunun en çarpıcı örneği (s. 31)
 Bizim elimizdedir (s. 31)
 Geleceğin bir gülü, yıldızı (s. 31)
 Atatürk'ün duygularını (s. 31)
 Atatürk'ün türk diline verdiği (s. 32)
 Milli kültürün başlıca unsurudur (s. 32)
 Milletin sürekliliğinin güvencesidir (s. 32)
 Herkesin kolayca anlayabileceği (s. 33)
 Alman zabitanın bu sözü (s. 35)
 Falkenheim'in karargâhına (s. 35)
 Benim kendisinde bulunan senedimi (s. 35)
 Ali rıza paşa'nın imzaladığı (s. 35)
 Ali rıza paşa'nın senedini (s. 35)
 Bunun üzerine (s. 35)
 Falkenheim'in odasına (s. 36)
 Altınların mevcudiyetini (s. 36)
 Falkenheim'in elinden (s. 36)
 Benim imzamı (s. 36)
 Kuşun kanadında (s. 39)
 Kemal paşanın gönlüne (s. 39)
 Bu geminin bacasından (s. 39)
 Memleketin uçup giden kaygılarıydı (s. 39)
 Kemal paşanın kollarıydı (s. 39)
 Karadeniz'in hâlini (s. 39)
 Atının teri (s. 39)
 Yeni yeni savaşların peşinde (s. 39)
 Kemal paşanın ordusu (s. 40)
 Kemal paşanın ordusu (s. 40)
 Atının teri (s. 40)
 Yeni yeni savaşların peşinde (s. 40)
 Kimsenin görmediğini (s. 41)
 Işığın bu yurdun (s. 41)
 En büyüğü Mustafa Kemallerin (s. 41)
 Güneşin kendisi (s. 44)
 Kanın rengidir (s. 44)
 Bir papatyanın sapı (s. 44)

Ortak bir devletin yurttaşı (s. 32)
 Bu gerçeğin ifadesidir (s. 32)
 Türk milletinin dili (s. 32)
 Dilin milli ve zengin olması (s. 33)
 Milli duygunun gelişmesinde (s. 33)
 Halkın konuştuğu (s. 33)
 Yöneticilerinin dilini (s. 33)
 Halkın konuştuğu (s. 33)
 Halkın anlamadığı (s. 33)
 En sevdiğimdir benim (s. 45)
 Bu parlak şeylerin ne olduklarını (s. 46)
 Eski astronomların kullandıkları (s. 46)
 Bunları merak eden herkesin yaptığı (s. 46)
 Benim yerim (s. 46)
 Her şeyin merkezinde (s. 46)
 Evrenin merkezinde (s. 46)
 Ayaklarınızın altında (s. 46)
 Her şeyin merkezi (s. 46)
 Taşın hareketi (s. 47)
 Dünya'nın hareketsiz durduğu (s. 47)
 Batlamyus'un çalışmaları (s. 47)
 Batlamyus'un çalışmalarını (s. 47)
 Onun fikirlerini (s. 48)
 Bir gök bilimcinin gözlemlerine (s. 48)
 Her şeyin merkezine (s. 48)
 Batlamyusun fark etmediği (s. 48)
 Batlamyus'un modelini (s. 48)
 Gezegenlerin hareketlerini (s. 48)
 Avrupa'nın her yerinde (s. 49)
 Bir kilisenin muhasebe defterini (s. 49)
 Kopernik'in aklına (s. 49)
 Dünya'nın her şeyin merkezi (s. 49) olmadığı
 Her şeyin merkezi (s. 49)
 Güneş'in çevresinde (s. 49)
 Kopernik'in ölümünden (s. 49)
 Kopernik'in ileri sürdüğü (s. 49)
 Düşüncenin doğru olduğunu (s. 49)
 Onların bu kanıtı (s. 49)

- Batlamyus gafının sonu (s. 49)
 Kopernik'in ileri sürdüğü (s. 49)
 Kopernik'in bilmediği (s. 50)
 Bizim görkemli güneş'imiz (s. 50)
 Evrenin merkezi (s. 50)
 Hiçbir şeyin merkezi (s. 50)
 Evrenin geri kalanıyla (s. 50)
 Düşüncenin doğru olduğunu (s. 49)
 Onların bu kanıtı (s. 49)
 Batlamyus gafının sonu (s. 49)
 Kopernik'in ileri sürdüğü (s. 49)
 Kopernik'in bilmediği (s. 50)
 Bizim görkemli güneş'imiz (s. 50)
 Evrenin merkezi (s. 49)
 Hiçbir şeyin merkezi (s. 50)
 Evrenin geri kalanıyla (s. 50)
 Bu adalardan birinin üstüne (s. 51)
 Sözün gelişi (s. 52)
 Otobüsün içinden (s. 53)
 Yağmurun görkemine (s. 53)
 Bizim Marmaris kıyılarından (s. 54)
 Yağmurun nehir gibi boşalması (s. 53)
 olsa bir odaya kapanma (s. 54)
 Uçakların işleyemeyeceğini (s. 54)
 Kaoru'nun babası (s. 56)
 Hamilton adası'nın bitki örtüsü (s. 54)
 Oğlunun kendi gibi balıkçı olmasını (s. 54)
 Ailenin en büyük evladı (s. 56)
 Onun çekmesi (s. 57)
 Onun da incelikleri (s. 57)
 Mesleğinin inceliklerini (s. 57)
 Evin damı (s. 57)
 Küçükün gök merakı (s. 57)
 Okulun kitaplığına (s. 57)
 Eski makine parçalarının satıldığı (s. 57)
 Kaoru'nun önüne (s. 57)
 Adının verilmesini (s. 57)
 Gökyüzündeki nesnelerin hareketleri (s. 47)
 Evrenin ayrıntılı bir betimlemesini (s. 48)
 Bunların içinde (s. 57)
 Ailenin yükü (s. 57)
 Annesinin omuzlarına (s. 57)
 Oğlunun sağlığı (s. 57)
 Gecenin hangi saatinde (s. 57)
 Göğün doğu tarafını (s. 58)
 Kimsenin bilmediği (s. 58)
 İşinin başına (s. 58)
 Oğlunun adresini (s. 58)
 Pişano fabrikasının önü (s. 58)
 Kaoru'nun bulduğu (s. 58)
 Fabrika müdürünün tepkisi (s. 58)
 İkisinin adı (s. 58)
 Emeklerinin boşa gitmediğini (s. 59)
 Babasının yaptığı (s. 59)
 Benim kurşun askerlerim (s. 62)
 Benim hayallerim, emellerim (s. 62)
 Benim sevgilerim, kinlerim (s. 62)
 Evlerim benim (s. 63)
 Ellerim benim (s. 63)
 Evin yeri (s. 63)
 Yeni bir âlemin güneşi (s. 64)
 Kahkahalarımızın titrettiği (s. 65)
 Onun sularından (s. 65)
 Billur canlılığın zevkini (s. 65)
 Güneşin iç âlemimize vereceği (s. 65)
 Dostluğun değeri (s. 66)
 Bunun örneğidir (s. 66)
 Güvercinlerin başkanı (s. 67)
 Arkadaşının canından (s. 67)
 Güvercinlerin hepsi (s. 67)
 Güvercinlerin başkanı (s. 67)
 Güvercinlerin başkanı (s. 67)
 Benim yakın dostum (s. 67)
 Farenin ülkesine (s. 67)
 Başkanın sözünü (s. 67)
 Farenin bulunduğu (s. 67)
 Yüzden fazla yıldızın hareketlerini (s. 48)
 Batlamyus'un beklediği (s. 48)

- Deliğin içinden (s. 67)
 Senin dostun (s. 67)
 Güvercinlerin başkanayım (s. 67)
 Ağın içinde (s. 67)
 Bunun üzerine (s. 67)
 Başkanın dayatması (s. 68)
 Dalgaların köpüğüyle (s. 70)
 Benim savaşlarımda (s. 70)
 İnsanlığın cenneti (s. 71)
 Annesinin yeşerttiği (s. 71)
 Bir tavuğun boynunu (s. 74)
 Alışkanlığın kucağında (s. 74)
 Yaşın küçüklüğüne (s. 74)
 İşin önemsizliğine (s. 74)
 Hırsızlığın çirkinliği (s. 74)
 Benim diyeceğim (s. 74)
 Okur çiftinin ilk çocuğu (s. 75)
 Çiftin ikinci kızı (s. 75)
 Bu beş kişilik ailenin kökleri (s. 75)
 Mehmet okur'un ismini aldığı (s. 75)
 Nimet okur'un ailesi (s. 75)
 Yeni neslin geleceğinde (s. 75)
 Mehmet'in sahip olduğu (s. 75)
 Fatma'nın kişiliğinin (s. 75)
 Elinden gelenin en iyisini (s. 76)
 Hayatın ilk yılları (s. 76)
 Gecenin karanlığı (s. 76)
 Onun favorisi (s. 77)
 Onun yanına (s. 77)
 Mehmet'in önünde (s. 77)
 Ahmet bey'in dikkatini (s. 77)
 Bir potansiyelin olduğunu (s. 77)
 Mehmet'in takımıyla (s. 77)
 Yeteneğinin yanı (s. 77)
 Kulübün kurduğu (s. 77)
 Mehmet'in üzerinde (s. 78)
 Bunun üzerine (s. 78)
 Rakip takımın dört uzunu (s. 79)
 Antrenörünün kararına (s. 79)
 Sahip olmasının yanı (s. 79)
 Takımının iyiliği ve çıkarı (s. 79)
 Kuşların beyi (s. 81)
 Balığın adı (s. 81)
 Bugünkü çocukların merakı (s. 83)
 Lokomotifin icadına (s. 83)
 Bütün devletlerin merkezlerini (s. 85)
 Çikolataların içinden (s. 85)
 Bunların ve diğerlerinin bahsi (s. 85)
 Konunun cahili (s. 85)
 Bugünün şartları (s. 85)
 Milli kültürün önemi (s. 88)
 Kültürün kapsamına (s. 88)
 Onun bu sözüne (s. 88)
 Cumhuriyetimizin temeli (s. 88)
 Atatürk'ün başkanlığında (s. 89)
 Atatürk'ün isteğiyle (s. 89)
 Gönüllerimizin titrediğini (s. 89)
 Bu işlerin başında (s. 89)
 Atatürk'ün söylev ve demeçleri (s. 89)
 İnsanın ideallerini (s. 90)
 Toplumun ortak ürünüdür (s. 91)
 Halk oyunlarının hepsi (s. 91)
 Bizim kültürümüzü (s. 91)
 Onların ortak malıdır (s. 91)
 Bu bilincin kazanılması (s. 91)
 Küçük köprünün başına (s. 92)
 Köprünün başında (s. 92)
 Kadının kocası (s. 92)
 Yeniçeri Mustafa'nın usulü (s. 92)
 Derebeylerinin sömürmesiyle (s. 93)
 Feodallerin meclisinde (s. 93)
 Birbirimizin adetlerini (s. 93)
 Onların peşinden (s. 93)
 Odanın tek penceresi (s. 94)
 Ocağın ağzından (s. 94)
 Ocağın gözlerinden (s. 94)
 Gözlerin içine (s. 94)
 Demirlerin ucunda (s. 94)

- Gözün içinde (s. 94)
 Odanın bir köşesine (s. 94)
 Ocağın içinde (s. 94)
 Camların rengi (s. 94)
 Parçaların rengini (s. 94)
 Ocağın önüne (s. 94)
 Ocağın içindeki (s. 94)
 Taşın üzerine (s. 94)
 Gözün yanındaki (s. 94)
 Mehmet usta'nın seri hareketleri (s. 94)
 Boncuğun renklerini (s. 94)
 Ocağın çevresinde (s. 94)
 Demirin ucunda (s. 94)
 Çimenlerin üzerine (s. 94)
 Çimenlerin bir bölümü (s. 94)
 Boncuğun yarısı (s. 94)
 Ocağın etrafından (s. 95)
 Bu ocağın başında (s. 95)
 Âşıkların atışmalarını (s. 95)
 Ocağın önünde (s. 95)
 Diğerinin esprisiyle (s. 95)
 Onların yaptığı (s. 95)
 Bu işin en eskilerinden (s. 95)
 İzmir'in kenar mahallelerinden (s. 95)
 Fırının önünde (s. 95)
 Ekmeğin okkası (s. 96)
 Develerin boynuna (s. 96)
 Etin kilosu (s. 96)
 Kalfanın yanında (s. 96)
 Evimizin kirası (s. 96)
 İbrahim Koçtaş'ın yaptığını (s. 96)
 Torunlarının çocuklarıyla (s. 96)
 Onun ve mesai arkadaşlarının icadı (s. 96)
 Boncuk modellerinin birçoğu (s. 96)
 Evimizin bir köşesini (s. 96)
 Çocukların omzuna (s. 96)
 Bu boncuğun özelliği (s. 96)
 Nazar boncuğunun (s. 96)
 Boncuğun anlamından (s. 96)
 Boncuk ocağının yapılışını (s. 96)
 Odanın ortasına (s. 97)
 Ocağın duvarlarını (s. 97)
 Fırının ağzını (s. 97)
 Odaların üstünü (s. 97)
 Odaların içinde (s. 97)
 Bu odanın içinde (s. 97)
 Camın erimesi (s. 97)
 Ocağın içindeki (s. 97)
 60 yılın anıları (s. 97)
 Gözlerinin önünden (s. 97)
 Oğullarının da onun izinde gitmesi (s. 97)
 Boncukların büyük bir kısmı (s. 97)
 Dükkânın önünde (s. 97)
 Boncuğun içinde (s. 97)
 Onun dükkânında (s. 97)
 Ustaların ellerinde (s. 98)
 Yeni bir yılın başlangıcı (s. 101)
 Yeni yılın ilk gününe (s. 101)
 Nevruzun birinci günü (s. 101)
 Birbirlerinin bayramını (s. 101)
 İkramların yanı (s. 101)
 Yeni yılın ilk gününe (s. 101)
 Yeni yılın lehine (s. 102)
 Odanın ortasına (s. 102)
 Leğenin içine (s. 102)
 Leğenin etrafını (s. 102)
 Martin dokuzudur (s. 102)
 Mezarlığın başında (s. 103)
 Ölünün ruhuna (s. 103)
 Kışın bittiği (s. 103)
 Bahar mevsimin başladığı (s. 103)
 Hz. Ali'nin doğum günü (s. 103)
 Baharın geldiği (s. 103)
 Göçlerin başlaması (s. 103)
 Mürşidin okuduğu (s. 103)
 Hz. Ali'nin mevlidi (s. 103)
 Sultan Navruz'ın geçtiği (s. 104)
 Hangisinin altında (s. 104)

- Ailenin o uğurlu ferdi (s. 104)
- Tanrı'nın rızkının (s. 104)
- Anadolu'nun bazı yörelerinde (s. 104)
- Mart ayının ilk çarşambasını (s. 104)
- Komşularının kapısını (s. 104)
- Bunun yanında (s. 104)
- Bacaların kenarına (s. 104)
- Eğitim hakkının (s. 12) gerçekleştirilmemesi (s. 13)
- Hem bireyin hem de toplumun gelişmesi (s. 13)
- Eğitim görme hakkının sağlanmasına (s. 13)
- Çeyrek milyon insanın yok olması (s. 17)
- Benim seni okutacak kadar param (s. 24)
- Babası ile daha kesin konuşmanın zamanı (s. 24)
- Onu kararından döndürmenin zorluğunu (s. 24)
- Ağlayıp sızlamanın fayda vermeyeceğini (s. 24)
- Atatürk'ün duygu ve düşünceleriyle (s. 31)
- Ait olduğunuz kültürün özelliklerini (s. 31)
- Türk milletinin kalbidir, zihnidir (s. 33)
- Kapitülasyonların kaldırılmasıyla (s. 33)
- Adanın küçük bir hayvanat bahçesi (s. 53)
- Dünya zenginlerinin uğrak yeriymiş (s. 53)
- Ana babasının ve üç kardeşinin yükünü (s. 56)
- Pearls. Buck'ın şu sözü (s. 59)
- Gönül huzur ve sükûnunun tan vaktidir (s. 64)
- Çocukluğun saflığı ve gençliğin ateşi (s. 64)
- Erdemin yetişip üreyebileceği (s. 65)
- Yüzümüzün ıstırapla derinleşen izlerinden (s. 65)
- Yükselen kuşların tekrar döneceklerini (s. 67)
- Farenin her tehlikeye karşı hazırladığı (s. 67)
- Hatıralarımızın en tatlı oyunları (s. 71)
- Dünyanın farklı bölgelerinden (s. 75)
- Dünyanın farklı bölgelerinden (s. 75)
- Gençliğinin büyük bir bölümünü (s. 75)
- Ucundan tuttuğu her işin altından (s. 76)
- Doktorların bronşit teşhisi koyduğu (s. 76)
- Ebeveynlerin çok iyi bildiği (s. 76)
- Mehmet'in geceleri uyumasını (s. 76)
- Mehmet'in yatağının başında (s. 76)
- Taşların altları (s. 104)
- Taşların hangisini (s. 104)
- Buz tutmuş suyun başına (s. 105)
- Soğukların sonu (s. 105)
- Baharın başlangıcı (s. 105)
- Ürünün bol olacağına (s. 105)
- Mart ayının ilk on iki günü (s. 105)
- Mehmet'in her geçen gün artan iştahı (s. 76)
- Annesinin hazırladığı porsiyonların (s. 76)
- Onun gerçek dünya ile tanışmasını (s. 76)
- Efes pilsen ve Tuborg'un ardından (s. 76)
- Mehmet'in birinci ligde oynadığı (s. 76)
- Takımın en önemli oyuncularından (s. 79)
- Türkiye'nin en iyi takımlarına (s. 79)
- Zevaco'nun romanları (s. 85)
- Jules Verne'in ne kadar romanı (s. 85)
- Afrika'nın balta girmemiş ormanlarını (s. 85)
- Bir devrin Fransa, İtalya ve İspanya'sını (s. 85)
- Rönesans devri adamlarının oburluğu (s. 85)
- Nasıl ve neler öğrendiğimizin önemi (s. 85)
- Araştırmacılık ve yapıcılığın yolunu (s. 85)
- İnsan topluluklarının yaşama biçimi (s. 88)
- Türk harflerinin kabul ve uygulaması (s. 88)
- Yeni harflerin uygulanabilmesinin (s. 88)
- Dillerin en zenginlerindendir (s. 88)
- Atatürk'ün dil çalışmalarının özünü (s. 88)
- Memleketin çeşitli yerlerinde (s. 89)
- Atatürk'ün söylev ve demeçleri (s. 89)
- Görecekları öğrenimin sınırları (s. 90)
- Türkiye'nin bağımsızlığına (s. 90)
- Böyle bir mücadelenin gerektirdiği (s. 90)
- Bu mücadelenin sebep ve vasıtaları (s. 90)
- Atatürk'ün söylev ve demeçleri (s. 90)
- Milli birlik ve beraberliğin önemini (s. 90)
- Dilin, tarihin ve eğitimin üzerinde (s. 90)
- Bizim insanımızın yaşadıklarını (s. 90)
- Kıyafetlerinizin aynı olduğunu (s. 90)
- Milli bilincin gerçekleşmesi (s. 91)
- Türk yeniçerinin kahvehanesi (s. 92)

- O devrin yazılı emirleri, mektupları (s. 92)
- Çekoslovakya'nın güney bölgesinde (s. 93)
- Güney Slovakya'nın bazı bölgeleri (s. 92)
- Çekoslovakların musiki hazineleri (s. 92)
- Yemyeşil bir arazinin ortasında (s. 94)
- Cam fabrikalarının artıklarından (s. 97)
- Odunun da önemli olduğunu (s. 101)
- Gece ve gündüzün eşit olduğu (s. 97)
- Gece ile gündüzün bir olduğu (s. 101)
- Yeni yılın o denli iyi geçeceğine (s. 102)
- Nevruz'un özel yiyeceğidir (s. 102)
- Mart ayının 21-23. Günleri (s. 102)
- Nevruz günün hangi saatinde yenmesi gerektiğini (s. 106)
- Tanrı'nın, Âdem'i Nevruz günü yarattığı (s. 106)
- Yıldızların o gün, burçlarına ayrıldığına (s. 106)
- Tahtacı Türkmenlerinin yayla çıkışında (s. 102)
- Eski Türk inanç sisteminin atalar kültü (s. 102)
- Nevruz'un Hz. Ali'nin doğum günü olduğuna (s. 103)
- Göçlerin başlamasının zamanının geldiği (s. 103)
- Hz. Ali ile Hz. Fatma'nın evlenme günü (s. 103)
- Saatte uyanık olanların, bütün dilekleri (s. 104)
- Teknedeki suyun altına dönüşeceğine (s. 104)
- Bütün varlıkların Tanrı'ya secde ettiklerine (s. 104)
- Kişinin, evin kaderi üzerinde etkili olacağına (s. 104)
- Bu günün özel yemeklerindendir (s. 101)
- Isının 1000-1200 dereceye kadar çıkması (s. 97)
- Nazarın ne denli güçlü bir enerji olduğunu (s. 97)
- Görece'nin, Kemalpaşa'nın fırınlarına (s. 98)
- İranlıların yılbaşı olarak kabul ettikleri (s. 100)
- Bir kız çocuğunun çakır renkli gözlerine (s. 96)
- Yabancı uzmanların ilgi ve takdirlerini (s. 89)
- Eğitimin kültürün oluşumundaki önemini (s. 90)
- Çocuklarımıza vereceğimiz öğrenim sınırı (s. 90)
- Aynı kültürden insanların oluşturduğu (s. 88)
- Çocuğun en önemli temel haklarından biridir (s. 12)
- Yapılması gerekli işlerin başında (s. 102)
- Ahir Çerşenbe'nin diğer bir âdeti (s. 102)
- Üzerliğin yakılması âdetinin yanı (s. 102)
- Ölülerin yedirilip içirildiği (s. 102)
- Herkesin yıllık rızkı ve yazgısı (s. 104)
- Aile mensuplarının sayısı (s. 104)
- Evin bacasının dış kısmında (s. 104)
- Taşların kimi temsil ettiği (s. 104)
- Taşların kırk bir adet olacağına (s. 105)
- Ağacın güneşten etkilenmemesi (s. 105)
- İstekte bulunanların artması (s. 106)
- Her ikisinin de tedavi niteliği (s. 106)
- Amerikan standartlarının dahi üzerinde (s. 76)
- Abdullah ve Nimet okur'un tek oğulları (s. 75)
- Abdullah ve Nimet okur'un kaderlerini (s. 75)
- Alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu (s. 74)
- Yağmurun gerçek yağmur gibi yağdığı (s. 52)
- Dünya'nın güneş çevresinde döndüğünü (s. 49)
- Dünya'nın güneş çevresinde döndüğünü (s. 49)
- Dünya'nın evrenin merkezinde olduğunu (s. 46)
- Her şeyin onun çevresinde döndüğünü (s. 46)
- İnsanların böyle düşünmesinin bir nedeni (s. 46)
- Gözlemlerin bu doğrultuda olmasıydı (s. 46)
- Yabancı kaynaklı sözcüklerin bir bölümünü (s. 46)
- Duygu ve düşüncelerimizin biçimlenmesinde (s. 30)
- İçinde bulunduğu kültürel ortamın özellikleri (s. 31)
- İçinde yetiştiği toplumun genel eğiliminden (s. 31)
- Milli birlik ve beraberliğin koruyucusudur (s. 32)
- Bir vücudun parmağının ucundaki acıdan (s. 30)
- İnsanlığın düşmanı olanların düşmanıyız
- Atatürk'ün usta bir komutan olduğunu

- Anne ve çocuk ölümlerinin önde gelen etkenlerinden biri (s. 12)
- Annenin eğitim düzeyinin düşüklüğü ya da hiç okuma yazma bilmemesidir (s. 12)
- Kız çocuklarının okullaşma oranındaki (s. 12)
- Çocuğun en temel hakkı olan yaşama hakkı ile eğitim hakkı (s. 12)
- Çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlâk gelişimi (s. 12)
- İnsanın doğuştan getirdiği yetenekleri (s. 12)
- İnsanların yaşadıkları toplumlarda anlayışı, barışı ve hoşgörüyü; iki cinsiyet grubu arasında eşitliği öngören bir ruhla yer almalarını (s. 13)
- Uluslararası belgelerin ve anayasaların temel ilkeleri (s. 13)
- Halkın belli bir eğitim düzeyine ulaştırılmasıyla (s. 13)
- Birleşmiş milletlerin son on yılda yaptığı (s. 13)
- Konuşmamın bundan sonraki bölümüne (s. 13)
- Birleşmiş milletlerin sosyal, ekonomik ve kültürel hakları, medeni ve siyasal haklarla uyumlu olarak geliştirme yönündeki kapsamlı çabalarının başlangıcı (s. 13)
- Çocuk hakları sözleşmesi'nin 28. Maddesi (s. 13)
- Yüksek öğretimin, yetenekleri doğrultusunda tüm çocuklara açık duruma getirilmesi (s. 13)
- Çocuğun insan olarak sahip olduğu saygınlığın korunması (s. 13)
- Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliğin bütün çocuklar tarafından elde edilebilmesi (s. 13)
- Çocuğun kişiliğinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesini (s. 13)
- Çocuğun insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı duyarak anlayış, barış, hoşgörü, cinsler arası eşitlik, tüm insanlar arasında dostluk ruhuyla yetiştirilmesi (s. 13)
- Sözleşme'nin nitelikli eğitime ilişkin yaklaşımı (s. 14)
- Çocukların bilişsel gereksinimlerini (s. 14)
- Çocukların bilişsel gereksinimlerini gözetmenin yanında (s. 14)
- Bir eğitim sisteminin ya da belirli bir okulun nasıl biçimlendirileceği (s. 14)
- Bir okulun, çocuk hakları sözleşmesi'nin 28 ve 29. Maddeleri ile temel ilkelerinde öngörülen nitelikli eğitimi gerçekleştirebilmesi için şu özelliklere sahip olması (s. 14)
- Çocuk hakları sözleşmesi'nin 28 ve 29. Maddeleri (s. 14)
- Çocukların okuma, yazma ve sayısal işlem becerileri (s. 14)
- Çocukların okuma, yazma ve sayısal işlem becerilerinin yanı (s. 14)
- Çocukların kendilerini içinde bulundukları koşullara uyarlayabilmelerini ve bu koşullara göre değiştirebilmelerini (s. 14)
- Çocukların gelişme düzeyleriyle ve yetenekleriyle (s. 14)
- Çocukların kendileriyle ve başkalarıyla barışık bireyler olarak yetişmeleri (s. 14)
- Çocuğun kendini güvende hissetmesine, kendine değer verilen bir yerde eğitildiğini düşünmesine (s. 14)
- Bireylerin iş yaşamına ve topluma en etkin biçimde katılmalarını (s. 14)
- Çocukların bu tür farklılıklara olumlu yaklaşmasını (s. 15)
- Çocukların yaşamın bütün alanlarında ortaya çıkan durumlar ve sorunlarla baş edebilmeleri (s. 15)

- Kız çocukların da gereksinimlerini karşılayacak ve kendilerine yaşam becerisi kazandıracak nitelikli eğitim görmeye hakları (s. 15)
- Kızlarla kadınların eğitime erişebilirliğini (s. 15)
- Onların eğitime etkin olarak katılmalarını (s. 15)
- Kız çocukların kaliteli eğitim olanaklarına kavuşturulması (s. 15)
- Onların çeşitli nedenlerden kaynaklanan okula devamlarını engelleyen nedenlerin ortadan kaldırılması (s. 15)
- Bir Miyeko'nun, bir Hosokawa'nın "dram"ları (s. 17)
- Radyasyon etkisinin yıllarca sürüp gitmesi (s. 17)
- Bir çift sağlam bacağın ne kadar önemli olduğunu (s. 20)
- Salihli'nin Akören köyünde yaşayan bir ailenin ilk çocuğuydu (s. 22)
- Öğretmeninin onu bir kitapla ödüllendiğini (s. 22)
- Öğretmeninin kendisine verdiği kitapları (s. 23)
- Öğretmenlerinin kendisinden çok ümitli olduğunu (s. 23)
- Sınavın haftaya, şehirdeki bir okulda yapılacağını (s. 23)
- Kızının daha yüksek okullara gitmesini, meslek sahibi olmasını (s. 24)
- Okuyan kızların ailelerine, çocuklarına ve vatanlarına ne kadar faydalı olduklarından (s. 24)
- Kızının gözlerindeki okuma, öğrenme isteğini (s. 24)
- Babasının kendisine kararını bildireceğini (s. 24)
- Atatürk'ün sarı saçlarından, mavi gözlerinden (s. 29)
- İlmin ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının gelişmesini (s. 29)
- Binlerce sene evvelki ilim ve fen dilinin çizdiği kuralları (s. 29)
- İnsanların her alanda kendilerine çağdaş bilim ve teknolojiyi rehber edinmeleri (s. 29)
- İnsanların her alanda kendilerine çağdaş bilim ve teknolojiyi rehber edinmeleri (s. 29)
- Memleketimizin en ileri, en hoş, en güzel yerlerini (s. 29)
- Mekteplerimizin, üniversitelerimizin kuruluşunda (s. 29)
- Barutun, elektriğin ve kitapların keşfinden (s. 29)
- İnsanların birbirlerini tanımalarını, sevmelerini (s. 29)
- Sanatkârlığın özel yetenek ve çalışma istediğini (s. 30)
- Milletinin içinde bulunduğu kurtuluş mücadelesi (s. 30)
- Milletinin içinde bulunduğu kurtuluş mücadelesinin kaçınılmaz bir gereği (s. 30)
- Bu yüksek ideal yolcularının çoğalması ve muvaffak olmasıyla (s. 30)
- Atatürk'ün bilim, akıl, sanat ve insan sevgisi konularındaki duygu ve düşüncelerini (s. 30)
- Onun bu duygu ve düşüncelerinin biçimlenmesinde (s. 30)
- Kendinizin ne kadar mühim, kıymetli olduğunuzu (s. 31)
- Her türlü eğitimin, bütün bilimlerin vazgeçilmez temelidir (s. 32)
- Her alanda kalkınıp ilerlemenin ön şartlarından biridir (s. 32)
- Milletlerin doğuşu, sürekliliği, bağımsızlığı ve yükselişi (s. 32)
- Millet'in Atatürk tarafından da kullanılmış yaygın tanımlarından biri (s. 32)

- Birbirine bağılı olan vatandaşların oluşturduğu (s. 32)
- Milleti bir arada tutan bağların en güçlüleri (s. 32)
- Ahlakının, geleneklerinin, hatıralarının, menfaatlerinin, kısaca b (s. 32)
- milletini yapan her şeyin dili sayesinde korunduğunu (s. 33)
- Milli bilincin ayakta kalabilmesi ve uyanık bulunması (s. 33)
- Atatürk'ün dil konusuna gösterdiği yakın ilgi (s. 33)
- Onun milliyetçi ve halkçı-demokrat tutumunun kaçınılmaz bir sonucu (s. 33)
- Türk dilinin yabancı sözcük ve kuralların yaygın istilasından kurtarılıp olabildiği ölçüde milli ve çağdaş bir dil haline getirilmesi (s. 33)
- Yabancı sözcük ve kuralların yaygın istilası (s. 33)
- Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve arkadaşlarının başlattıkları (s. 33)
- Bu olumlu çabaların özellikle bazı edebi eserlerin dilinde önemli ölçüde sadeleşme sağlamasına (s. 33)
- Türkçenin de XV. yüzyıldan sonra içine sürüklendiği durumdan kurtarılıp sağlıklı bir yolda, sürekli gelişen bir dil haline gelmesi (s. 33)
- Güneş, ay ve yıldızların çok büyük ve çok uzak olduklarını (s. 33)
- İnsanın, dünya'nın her şeyin merkezi olduğunu düşünmesi (s. 46)
- İnsanın, dünya'nın her şeyin merkezi olduğunu düşünmesinin bir başka nedeni
- Bütün hareket ve heyecanın merkezi (s. 46)
- Yaşadığımız yerin yaşanılabilir en önemli yer, bütün hareket ve heyecanın merkezi olduğunu (s. 46)
- Bu düşünceye bu kadar uzun süre ve bu kadar yaygın biçimde inanılmasının en önemli nedeni (s. 47)
- Batlamyus isimli bir bilimcinin çalışmalarıdır (s. 47)
- Büyük Roma İmparatorluğu'nun resmi başşehri (s. 47)
- O dönemin bütün ünlü bilim adamlarının (s. 47)
- Dünya merkezli evrenin nasıl çalıştığının ayrıntılı bir tablosunu (s. 47)
- Sizin de hemen yapabileceğiniz bir deneyin sonucuydu (s. 47)
- Güneş'in, ay'ın, gezegenlerin ve yıldızların da havada süzülüp dünya'dan uzaklaşmadıklarını (s. 47)
- Dünya'daki nesnelerle gökyüzündeki nesnelerin aynı kuralı izledikleri (s. 47)
- Gezegenlerin, büyük çemberler üzerinde hareketleri (s. 48)
- Gezegenlerin, Batlamyus' un fark etmediği bazı hareketler yaptıklarını (s. 48)
- İnsanların, yüzyıllar boyu gerçek olarak kabul edilmiş inançları sorguladıkları (s. 49)
- Dünya'nın görkemli güneş'in çevresinde dönen, öylesine bir gezegen olduğunu (s. 49)
- Dünya'da yaşayan insanların evrendeki konumunu (s. 49)
- Evrenin gerçekten de bizim çevremizde dönmediğini (s. 50)
- Evrenin gerçekten de bizim çevremizde dönmediğini (s. 50)
- İnsanın, cennet adası'na gidiyorum diye kendini hazırladıktan sonra, çok lüks de olsa bir odaya kapanması (s. 54)
- Televizyoncuların, gazetecilerin, sinemacıların, radyocuların akınına (s. 57)
- Birbirine en içten bağılı dostların karşılıklı sevgilerini nasıl paylaştıklarını (s. 66)
- Oğlunun savunmasız bir köylüyü, bir uşağı öldüresiye dövdüğünü (s. 74)

- Zalimliğin, zorbalığın, dönecliğin asıl tohumları, kökleridir (s. 74)
- Fatma'nın kişiliğinin mükemmel bir yansıması (s. 75)
- Oğullarının amerikan standartlarının dahi üzerinde bir büyüme göstereceğini (s. 76)
- Aynı doktorun bir tatil sırasında okur ailesiyle karşılaşması ve boyu iki metreyi aşan Mehmet'i gördükten sonra Nimet okur'a dönerek "ben size söylememiş miydim?" demesi (s. 76)
- Mehmet'in kolay bir bebeklik dönemi geçirdiğini (s. 76)
- Abdullah okur'un yoğun ve yorucu iş temposu (s. 76)
- Büyük annesinin iki, üç ve hatta dört katlı dev tostlarını (s. 77)
- Eski Dodge kamyonetinin arkasında (s. 77)
- Mehmet'in boş zamanlarında oynadığı futbola olan düşkünlüğüydü. (s. 77)
- Mehmet'in neredeyse 1,92 metreyi bulan boyu (s. 77)
- Oğlunun basketbol ile daha ciddi ilgilenmesi (s. 77)
- Oğlunun basketbol ile daha ciddi ilgilenmesinin iyi olacağına (s. 77)
- Mehmet'in tıpkı yapmaktan hoşlandığı diğer etkinliklerde olduğu gibi basketbolda de başarılı olacağından (s. 77)
- Oyak Renault 'un alt yapısında (s. 77)
- Kulübün Bursa'da ve evlerine bir buçuk saat mesafede olması (s. 77)
- Takımının tekrar birinci lige taşınmasında (s. 77)
- Mehmet'in Oyak Renault yıldız takımı'nı, Türkiye şampiyonası'nda Efes Pilsen ve Tuborg' un ardından üçüncülüğe taşıdığı (s. 77)
- İspanya'daki engizisyon mahkemelerinin nasıl işlediğini (s. 85)
- Zamanımızda çıkan gazete ve dergilerin her sahadaki ilerlemelere ayırdıkları sayfaları (s. 85)
- Mahallemizdeki caminin, çeşmenin, imaretin kitabelerini (s. 85)
- İnsan topluluklarının yaşama biçiminin göstergesidir (s. 88)
- Milletin bireylerini birbirine bağlayan kültür unsurları (s. 88)
- Bir milletin tüm bireylerinin benimsediği değerlerin bütünüdür (s. 88)
- Milli kültürün bir milleti ayakta tutan en önemli unsur olduğunu (s. 88)
- Bunun geliştirilmesi, korunması ve aktarılması (s. 88)
- Dilin, tarihin ve eğitim sisteminin üzerinde (s. 88)
- Anlamanın ve anlatmanın en etkili aracıdır (s. 88)
- Birbirini anlamayan bireylerin ortak amaçlara ulaşmak için birlik olması (s. 88)
- Türk tarihinin bilinmesi, öğretilmesi ve tanıtılması (s. 89)
- Türk tarih ve dil kurumlarının çalışmaları (s. 89)
- Birlik ve beraberliğimizin sağlam temeller üzerine oturmasını (s. 91)
- O ülkelerin de kendi türküleri, kendi halk oyunları (s. 91)
- Sahip olduğumuz bu milli değerlerin kıymetini (s. 91)
- Altın Prag'ın yıllardır tamir edilmeyen, o güzelim tarihi binaları (s. 92)
- Tatarların, Almanların, Avusturyalıların hücumları (s. 91)
- Çalışanların malzemeleri seçmeleri ve birbirlerini görmeleri (s. 94)

Ateş parçalarının nasıl nazar boncuğuna dönüşeceklerini (s. 94)
 Nazar boncuğunun kötü enerjiyi kovmasının sırrı (s. 97)
 Kötü niyetle bakan insanların bakışlarının boncukta toplandığına inanıyor (s. 97)
 Kemeraltı'ndaki küçük dükkâna gelenlerin sayesinde (s. 97)
 Farsça nev (yeni),ruz (gün) kelimelerinin birleşmesinden (s. 100)
 Bugünün bir kurtuluş günü olarak kabul edilmesidir (s. 101)
 Özbekistan'ın Semerkant, Buhara, Andican taraflarında (s. 101)
 Evin, eşyanın, kap kacağın yıkanması ve temizlenmesi (s. 102)

Belirtisiz İsim Tamlamaları

Fiziksel ve zihinsel özürlülük durumunu (s. 14)
 Herkes için eğitim dünya konferansı'nda (s. 15)
 Nükleer felaketlere engel olmak için bir yol bulunacağı umudunu (s. 16)
 İçindeki öğrenme ve kendisini geliştirme isteği (s. 23)
 İnsanlar arasındaki görüş, görünüş farklarını (s. 29)
 Düşünme, konuşma, yazışma, anlaşma aracıdır (s. 32)
 Doğru zamanda doğru yerde olma şansını (s. 47)
 "İkeya kuyruklu yıldız 1963-a" resmi adı (s. 57)
 Yalova acar spor kulübü alt yapısında (s. 77)
 Orhan Gazi Göktaş fabrikaları basketbol antrenörü (s. 77)
 Detroit Pistons takımı (s. 78)
 Saint Barthelmy olayını (s. 85)
 Baca çizmek ve taş dizmek adlarıyla (s. 104)
 1948 insan hakları evrensel bildirgesi (s. 13)
 Yaratıcı ve eleştirel düşünce yeteneğini (s. 13)
 İnsan hakları evrensel bildirgesi'nde (s. 13)
 Çocuk hakları sözleşmesi'nde (s. 13)
 Çocuk hakları sözleşmesi'nde (s. 13)
 Eleştirel ve yaratıcı düşünce tarzı (s. 15)
 Herkes için eğitim dünya bildirgesi (s. 15)
 Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi (s. 15)
 Türkiye cumhuriyeti anayasası (s. 15)
 Ay'ı, yıldızları seyretme mutluluğu (s. 19)
 Atom bombası çocukları" kitabını (s. 17)
 Bir Hiroşima bombardımanında (s. 17)
 Haydi kızlar okula" kampanyasında (s. 24)
 Bebek ölüm hızı (s. 12)

Dünya görüşü (s. 13)
 İnsan gücünü (s. 13)
 Ülke kaynakları (s. 13)

- İnsan hakları (s. 13)
 İnsan hakları (s. 13)
 Eğitim hakkı (s. 13)
 Eğitim hakkı (s. 12)
 Çocuk hakları sözleşmesi (s. 13)
 Eğitim hakkı (s. 13)
 Güvence altına (s. 13)
 Çocuk hakları sözleşmesi (s. 13)
 Eğitim hakkını (s. 13)
 Çocuk hakları sözleşmesi (s. 13)
 Tüm eğitim sistemi (s. 14)
 Eğitim sistemi (s. 14)
 Çocuk hakları sözleşmesi (s. 14)
 Yaşam becerileri (s. 14)
 Oyun hakkına (s. 14)
 Çocuk hakları (s. 14)
 İş yaşamına (s. 14)
 Eğitim programı (s. 15)
 Kapsamlı öğrenme tanımı (s. 15)
 Yaşam becerileri (s. 15)
 Yaşam becerileri kavramına (s. 15)
 Yaşam becerileri (s. 15)
 Yaşam becerileri (s. 15)
 Kendi haklarına (s. 15)
 Yaşam becerisi (s. 15)
 Çocuk haklarını (s. 15)
 Devlet okullarında (s. 15)
 Kabul tarihi (s. 15)
 Turna kuşuna (s. 16)
 Turna kuşu (s. 16)
 Turna kuşlarını (s. 16)
 Yaşamak isteği (s.)
 Turna kuşu (s. 16)
 Atom bombasından (s. 16)
 Atom bombasının (s. 16)
 Atom bombası (s. 16)
 Hidrojen bombasını (s. 16)
 6 ağustos 1945 gününü (s. 17)
 Atom bombası (s. 17)
 Hiroşima gerçeğini (s. 17)
 Atom tehlikesini (s. 17)
 Dünya insanlarına (s. 17)
 Öğretmen olma isteğinden (s. 23)
 Yatılı okul sınavlarına (s. 23)
 Hafta sonu (s. 23)
 Cuma günü (s. 23)
 Akşamüstü (s. 23)
 Sınav sonucu (s. 24)
 Okul kitaplığından (s. 24)
 Türkçe öğretmeni (s. 24)
 Öğretmen olma isteğini (s. 24)
 Başarı haberlerini (s. 24)
 Merak ateşini (s. 24)
 Öğle yemeğini (s. 24)
 Anadolu öğretmen lisesine (s. 24)
 Mutluluk yaşlarını (s. 25)
 İlim ve fen esaslarını (s. 30)
 İnsan sevgisini (s. 29)
 Savaş alanlarında (s. 30)
 İnsan sevgisini (s. 29)
 Kendi ifadeleriyle (s. 30)
 Bir mutluluk parıltısı (s. 31)
 Türk diline (s. 89)
 Tarih konusuna (s. 32)
 Dil konusuna (s. 32)
 Dil birliği (s. 32)
 Millet olma bilincini (s. 32)
 Dil birliği (s. 32)
 Türk dili (s. 89)
 Türk dili (s. 89)
 Türk milleti (s. 32)
 Türk milleti (s. 32)
 Türk dili (s. 32)
 Dil ve tarih uğrunda (s. 33)
 Bağımsızlık savaşı (s. 33)
 Ekonomik alanda bağımsızlık yolu (s. 33)
 Kültür alanında (s. 33)
 Türk dilinin (s. 33)

- Türk milleti (s. 33)
 Yabancı diller boyunduruğundan (s. 33)
 Devlet yazıları (s. 33)
 Yazı dili (s. 33)
 Yeni lisan” hareketi (s. 33)
 Yazı diliyle (s. 33)
 Kültür diline (s. 33)
 Ordu kumandanlığından (s. 34)
 Yıldırım ordusu kumandanlığına (s. 34)
 Yedinci ordu kumandanlığından (s. 35)
 Memleket menfaatleri (s. 36)
 Kurtuluş savaşından (s. 40)
 Öğlen güneşi (s. 44)
 Beton rengi (s. 44)
 Dünya çevresinde (s. 46)
 Roma imparatorluğu’nda (s. 44)
 Bir taş parçasını (s. 47)
 Roma imparatorluğu (s. 47)
 Din adamları (s. 48)
 Gökyüzü araştırmalarını (s. 48)
 Batlamyus modelini (s. 48)
 Astronomi çalışmaları (s. 49)
 Dünya çevresinde (s. 49)
 Güneş çevresinde (s. 49)
 Gökyüzüne (s. 49)
 Gök adasını (s. 50)
 Toz parçası (s. 50)
 Gök adasını (s. 50)
 Toz parçası (s. 50)
 Hamilton adası (s. 51)
 Turizm acentesi (s. 51)
 Bali gezisini (s. 51)
 Hamilton adası (s. 51)
 Cennet adası (s. 51)
 Hamilton adası (s. 51)
 Havaalanı (s. 51)
 Yüzme havuzları (s. 51)
 Tenis kortları (s. 51)
 Sağlık ve jimnastik merkezleri (s. 51)
 Tatil köyü. (s. 51)
 Pasifik okyanusu (s. 51)
 Tropikal yağmurlar içine (s. 52)
 Hamilton adası (s. 51)
 Gökyüzündeki (s. 52)
 Yeryüzüne (s. 52)
 Gelgit olayı (s. 52)
 Papağan türünde (s. 53)
 İp üstünde (s. 53)
 Tel üstünde (s. 53)
 Çok akıllı bir papağan türü (s. 53)
 Hamilton adası (s. 53)
 Hamilton adası’nda (s. 53)
 Cennet adası (s. 53)
 Deniz kabuğu (s. 53)
 Deniz tabanında (s. 53)
 Deniz kabukları (s. 53)
 Mercan resifleri (s. 53)
 Yağmur adasında (s. 53)
 Ada üzerinde (s. 53)
 Nem oranı (s. 53)
 Geniş bir siklon alanı (s. 53)
 Hamilton adası (s. 53)
 Cennet adaları’na (s. 54)
 Marmaris çevresinde (s. 54)
 İnsan eliyle (s. 54)
 Soğutma düzeneği (s. 54)
 Çay, kahve pişirme köşesi (s. 54)
 Buzdolabı (s. 54)
 Saç kurutucu (s. 54)
 Hayal kırıklığı (s. 54)
 Yağmur duvarını (s. 54)
 Hamilton adası’ndan (s. 54)
 Bentenjima kasabasına (s. 57)
 Gökyüzü (s. 57)
 Gök haritalarını (s. 57)
 Kendi gözlemlerini (s. 57)
 Okul kitaplığına (s. 57)
 Teleskop yapımı (s. 57)

Fizik, kimya, optik bilgilerini (s. 57)
 Kendi teleskobunu (s. 57)
 Teleskop parçaları (s. 57)
 Gökyüzü (s. 57)
 Bir piyano fabrikasında (s. 57)
 Kendi masrafını (s. 57)
 Gerçek payı (s. 57)
 Gökyüzünü (s. 57)
 Güney kubbesine (s. 58)
 Gök haritalarına (s. 58)
 Toz bulutunu (s. 58)
 Tokyo gözlemine (s. 58)
 Dünya gözlemelerine (s. 58)
 Tokyo gözlemine (s. 58)
 Piyano fabrikasındaki (s. 58)
 Mahşer yerine (s. 58)
 “kuyruklu yıldız 1964-f” adı (s. 58)
 “İkeya-seki” adı (s. 58)
 Otel işlerinden (s. 59)
 1938 Nobel edebiyat ödülünü (s. 59)
 Oda içinde (s. 62)
 Gözyaşlarımız (s. 65)
 Gözyaşları (s. 65)
 Ruh iklimi (s. 65)
 İrfan sahibi (s. 65)
 Hayat feyzi (s. 65)
 Gözyaşları (s. 65)
 Gür ağaçlar arasında (s. 66)
 Yem tanelerini (s. 67)
 Kurtulmak ümidiyle (s. 67)
 El birliğini (s. 67)
 Kendi canını (s. 67)
 Kanat birliği (s. 67)
 Gökyüzüne (s. 67)
 Çocukluk aşkı (s. 70)
 Bir bayram yeri (s. 70)
 Yeni bir bahar çağı (s. 65)
 Çocuk kalplerinden (s. 71)
 Yiğitlik belirtisi (s. 74)

Bir eğitim yoludur (s. 74)
 Küçük bir sahil kasabası (s. 75)
 Ukrayna vatandaşıyken (s. 75)
 II. Dünya savaşı (s. 75)
 Alman toplama kamplarında (s. 75)
 Kuru bir ekmek parçası (s. 75)
 Akdeniz olimpiyatları (s. 75)
 Güreş dalında (s. 75)
 Farklı koşullar altında (s. 75)
 Dünya ve hatta olimpiyat şampiyonu (s. 75)
 Yalova belediyesinde (s. 76)
 Mal varlıkları (s. 76)
 Aile içerisinde (s. 76)
 Sevgi ortamı (s. 76)
 Aile üyeleri (s. 76)
 Ebe yardımıyla (s. 76)
 63 cm boyundaydı (s. 76)
 ABD donanma üssü (s. 76)
 Abdullah ve Nimet okur çiftine (s. 76)
 I. Dünya savaşı (s. 76)
 II. Dünya savaşı (s. 76)
 Amerikan standardı (s. 76)
 Türk aileleri (s. 76)
 Ölçü birimi (s. 76)
 Bebeklik dönemi (s. 76)
 Bronşit teşhisi (s. 76)
 Çay bahçesinde (s. 77)
 Çay bahçesine (s. 77)
 Çay servisi (s. 77)
 Bir boyut sorunu (s. 77)
 Futbol kalesi (s. 77)
 ABD ulusal basketbol ligi (s. 77)
 Basketbol figürlerini (s. 77)
 Türkiye birinci basketbol ligi kulüplerinden (s. 77)
 Alt yapı oyuncularıyla (s. 77)
 1996- 1997 sezonunda (s. 77)
 Oyak Renault yıldız takımı (s. 77)
 Türkiye şampiyonası’ (s. 77)

- 1997–1998 dönemi (s. 78)
 Ribaund ortalaması (s. 79)
 Türkiye ligi (s. 78)
 Avrupa ligleri (s. 78)
 Bursa takımı (s. 78)
 Türkiye ligi’ni (s. 78)
 1999-2000 sezonunda (s. 78)
 Türkiye ligi’nde (s. 78)
 Tofaş kulübü (s. 78)
 Basketbol yatırımlarını (s. 78)
 Avrupa üçüncüsü (s. 78)
 NBA kamplarına (s. 78)
 Yaz döneminde (s. 78)
 Detroit’e gitme kararı (s. 78)
 2001 NBA elemelerinde (s. 78)
 2002 yılında (s. 79)
 Ribaund ortalaması (s. 79)
 2004–2005 sezonu (s. 79)
 Önce takım” zihniyetine (s. 79)
 Faul limitini (s. 79)
 Su kıyısında (s. 80)
 Bir kaya balığı (s. 81)
 Görme anlama merakı (s. 83)
 Öğrenme meraklıydılar (s. 83)
 Mısır piramitleri’ne (s. 83)
 Çin Seddi’ne (s. 83)
 Zamanımız çocukları ve gençleri (s. 84)
 Bilgi sahibi olma merakını (s. 84)
 Seyahat kitapları (s. 84)
 Daha bol öğrenme imkanları (s. 84)
 Propaganda broşürleri (s. 84)
 Oyun malzemesi (s. 84)
 Coğrafya kitaplarını (s. 84)
 Enlem ve boylam çizgileri (s. 84)
 Şehir isimlerini (s. 85)
 Bayrak, harita, şehir resimleriyle (s. 85)
 Büyük adam portrelerinden (s. 85)
 Antil adalarını (s. 85)
 Deniz altı âlemini (s. 85)
 Tarih öğretmenlerimi (s. 85)
 Edebiyat derslerinde (s. 85)
 Okul idaresi (s. 85)
 Başarı, teşekkür ve takdir belgelerini (s. 85)
 Rönesans devri (s. 85)
 Ayakkabı (s. 85)
 Ayakkabı eskitmek korkusuyla (s. 85)
 Ev halkına (s. 85)
 Konsol üstünde (s. 85)
 İnsan toplulukları (s. 88)
 İnsan toplulukları (s. 88)
 1928 yılında (s. 88)
 Yeni Türk harflerini (s. 88)
 Yeni Türk harfleriyle (s. 88)
 Yeni Türk alfabesi (s. 88)
 1 ocak 1929 tarihinde (s. 88)
 Türk dili (s. 89)
 Türk dilinde (s. 89)
 Türk dili tetkik cemiyeti (s. 89)
 Türk dil kurumu (s. 89)
 Yeni alfabe sistemi (s. 89)
 Türk dili alanında (s. 89)
 Okuryazar sayısında (s. 89)
 Yazı dili (s. 89)
 Konuşma dili (s. 89)
 Türk dili (s. 89)
 Türk dili araştırmalarıyla (s. 89)
 Türk tarih kurumu (s. 89)
 Türk tarihini (s. 89)
 Türk tarihini (s. 89)
 Öz Türk diline (s. 89)
 Tarih tezimizi (s. 89)
 İlim dünyasına (s. 89)
 Tarih kurumu (s. 89)
 Milletler arası (s. 89)
 Bu konu üzerinde (s. 90)
 Kendi benliğine (s. 90)
 Uluslararası (s. 90)
 Türkiye devleti’ne (s. 90)

Yaşama hakkı (s. 90)
 Türk inkılâp tarihi enstitüsü (s. 90)
 Halk oyunları (s. 91)
 Halk hikâyeleri (s. 91)
 Halk oyunları (s. 91)
 Yemen türküsü (s. 91)
 Çanakkale türküsü (s. 91)
 Milli kültür bilincine (s. 91)
 Çekoslovakya Türkleri (s. 92)
 Sürpriz tesiri (s. 92)
 Tiryaki" fincanıyla (s. 92)
 Türk kahvesi (s. 92)
 Çekoslovakya halkı (s. 92)
 Bir opera sahnesini (s. 92)
 Türk kahvehanesi (s. 92)
 Budin muhasarası (s. 92)
 Ev işi (s. 92)
 Türk usulü (s. 92)
 Kahve pişirme usulü (s. 92)
 Prag müzelerinde (s. 92)
 Osmanlı Türklerine (s. 92)
 El yazması (s. 92)
 Din ve mezhep kavgaları (s. 93)
 Sloven köylüleri (s. 93)
 Türk hâkimiyetinden (s. 93)
 Türk hâkimiyeti (s. 93)
 Nemçe hâkimiyetinden (s. 93)
 Türk toprak ağaları (s. 93)
 Türk beyleri (s. 93)
 1614 yılında (s. 93)
 Türk hâkimiyeti (s. 93)
 Daha iyi yaşama şartları (s. 93)
 1543 yılından (s. 93)
 Türk hâkimiyeti (s. 93)
 Hakiki bir Türk dostu (s. 93)
 Anadolu çocuklarını (s. 93)
 Yeraltı servetleri (s. 93)
 Osmanlı ordularıyla (s. 93)
 Eski Türk halk şarkılarından (s. 93)

Nazar boncuğu (s. 94)
 Kırık cam parçaları (s. 94)
 Gün ışığı (s. 94)
 Kumaş ve naylon parçalarıyla (s. 94)
 Cam parçaları (s. 94)
 Cam parçaları (s. 94)
 Cam parçasıyla (s. 94)
 Gün ışığında (s. 94)
 Isı farkı (s. 94)
 Nazar boncuğuna (s. 94)
 Nazar garantisini (s. 95)
 Kırık cam parçalarından (s. 94)
 Cumaovası (s. 95)
 Görece köyü (s. 95)
 İplik fabrikasında (s. 95)
 Deve boncuğu (s. 96)
 Katır parmağı' (s. 96)
 Göz boncuğunu (s. 96)
 Göz boncuğunun (s. 96)
 Göz boncukları (s. 96)
 Nazar boncuğunu (s. 96)
 Kendi ocağını (s. 96)
 Boncuk işini (s. 96)
 Göz boncuğu (s. 96)
 Zevk işidir (s. 96)
 Nazar boncuğu (s. 96)
 Nazar boncuğunun (s. 96)
 Nazar boncuğundaki (s. 96)
 Macun tablasındaki (s. 97)
 Boncuk fırınında (s. 97)
 Çam odunundan (s. 97)
 Boncuk fırınındaki (s. 97)
 Macun haline (s. 97)
 1983 yılında (s. 97)
 Eczacı kafası (s. 97)
 Kendi deyimiyle (s. 97)
 Boncukçu" dükkânında (s. 97)
 Nazarlık kültürü (s. 97)
 Göz boncukları (s. 97)

- Deve boncuğunu (s. 98)
 Yılanbaşı (s. 98)
 İt boncuğu (s. 98)
 Deniz kabuklarından (s. 98)
 Yarış atlarını (s. 98)
 Nevruz kutlamaları (s. 100)
 Anadolu Türkleri (s. 100)
 Rumi 9 mart gününe (s. 101)
 Mart dokuzu (s. 101)
 On iki hayvanlı Türk takviminde (s. 101)
 Türk topluluklarından (s. 101)
 Uygur Türkleri (s. 101)
 Anadolu Türkleri (s. 101)
 Balkan Türkleri (s. 101)
 Nevruz geleneğini (s. 101)
 Kazak Türkleri (s. 101)
 Nevruz törenlerinde (s. 101)
 Nevruz törenleri (s. 101)
 Ev duvarlarına (s. 101)
 Nevruz çorbası (s. 101)
 Kazak Türklerinde (s. 101)
 Darı yarması (s. 101)
 Kırgız yılı (s. 101)
 Nevruz festivali (s. 101)
 Yılbaşı bayramı (s. 101)
 Nevruz törenleri (s. 101)
 Nevruz günü (s. 101)
 Seyil yerleri (s. 101)
 Seyil eğlenceleri (s. 101)
 Bu nevrüz eğlencelerine (s. 101)
 At yarışları (s. 101)
 Horoz dövüşleri (s. 101)
 Spor gösterileri (s. 101)
 Nevruz kutlamalarından (s. 101)
 Tiyatro eserleri (s. 101)
 Novruz adını (s. 102)
 Türkmen ailesi (s. 102)
 Türkmen çöreği (s. 102)
 Türkmen petiri (s. 102)
 Türkmen palovu (s. 102)
 Buğday özüne (s. 102)
 21 mart sabahı (s. 102)
 Yeddi-levin"(yedi renk) gecesi (s. 102)
 Gapı pusma" âdeti (s. 102)
 Suyu yüzük atma" oyunudur (s. 102)
 Mart dokuzu (s. 102)
 Mart bozumu (s. 102)
 Türk toplumu (s. 102)
 Ağaç işleriyle (s. 102)
 Tahtacı Türkmenlerinde (s. 102)
 Nevruz bayramı (s. 102)
 22-23 mart tarihlerinde (s. 102)
 Tahtacı, Türkmenlerinde (s. 102)
 Nevruz hazırlıkları (s. 102)
 Nevruz günü (s. 102)
 Soğan kabuğu (s. 102)
 Nevruz ziyaretine (s. 102)
 23 mart sabahı (s. 103)
 Aile fertleri (s. 103)
 Mezar taşını (s. 103)
 Köy halkı (s. 103)
 Ev sahipliği (s. 103)
 Davar evleri (s. 103)
 22 mart sabahı (s. 103)
 Sürü sahipleri (s. 103)
 Nevruz sabahı (s. 103)
 22 mart gününe (s. 103)
 Sultan Navruz" adı (s. 103)
 Halk arasındaki (s. 103)
 Kuş donuna (s. 104)
 Kuş kıyafetine (s. 104)
 Nevruz gecesi (s. 104)
 Nevruz gecesi (s. 104)
 Ay ışığında (s. 104)
 Şareli pirinç aşı (s. 104)
 Maş piyazı (s. 104)
 Piknik yerlerine (s. 104)
 Nevruz günü (s. 106)

Doğu Anadolu halkı (s. 104)
 Nevruz gecesi (s. 104)
 17 mart gününe (s. 104)
 Aile reisi (s. 104)
 Bayram sabahı (s. 104)
 "kara çarşamba" geleneğine (s. 104)
 Ev halkını (s. 104)
 İhlâs suresi (s. 105)
 Çarşamba akşamı (s. 105)
 Mart dokuzu (s. 105)
 22 mart sabahı (s. 105)
 Mart dokuzu'nda (s. 105)
 Mart ipliği (s. 105)
 Mart bozumu (s. 105)
 Mart bozumunda (s. 105)
 Nevruz şenlikleri" (s. 105)
 22 mart günü (s. 105)
 Nevruz kutlamalarında (s. 105)
 Nevruz günü (s. 104) Mart dokuzu (s. 105)
 Müneccimbaşılar (s. 106)
 Orta Asya Türk toplulukları (s. 106)
 Nevruz geleneği (s. 106)
 Nevruz bayramı (s. 106)
 Nevruz macunu (s. 106)
 Bir bayram niteliği (s. 106)

Sıfat Tamlamaları

Değerli dinleyiciler (s. 12)
 En önemli temel haklarından biridir (s. 12)

Mart ayı (s. 104)
 Tunceli çevresinde (s. 104)
 Sıkıntılardan kurtulma dileği
 (s. 104)
 Sultan nevruz bayramı" (s. 105)
 Nevruz kutlamaları (s. 106)
 Yıl yenilendi" tabiri (s. 105)
 Mart dokuzu'nda (s. 105)
 22 mart sabahı (s. 105)
 Mart ayından (s. 105)
 Osmanlı padişahlarınca (s. 105)
 Nevruz günlerinde (s. 105)
 Nevruziye bahşişi (s. 106)
 Müneccimbaşı (s. 106)
 Nevruz günlerinde (s. 105)
 Saray hekimbaşları (s. 106)
 Padişah ailelerine (s. 106)
 Önemli temel haklarından biridir (s. 12)
 Temel haklarından biridir (s. 12)
 Unicef'in 1999 raporunda (s. 12)
 Çok ciddi sorunlara (s. 12)
 Ciddi sorunlara (s. 12)
 Önde gelen etkenler (s. 12)
 Kız çocuklar (s. 15)
 10 puanlık bir artış (s. 12)
 Bir artış (s. 12)
 En temel hak (s. 12)
 Temel hak (s. 12)
 Yakın bir ilişki (s. 13)
 Bir ilişki (s. 13)
 En önemli araç (s. 13)
 Önemli araç (s. 13)
 Kültürel açıdan zengin bir yaşam (s. 13)
 Zengin bir yaşam (s. 13)
 Bir yaşam (s. 13)
 İnsanların yaşadıkları toplumlar (s. 13)

- İki cinsiyet grubu (s. 13)
- Bir ruh (s. 65)
- Toplumsal ilerleme (s. 13)
- Uluslararası barış (s. 13)
- Özgürlükçü demokratik düzen (s. 12)
- Demokratik düzen (s. 12)
- Yaratıcı ve eleştirel düşünce (s. 13)
- Geniş bir dünya görüşü (s. 13)
- Bir dünya görüşü (s. 13)
- Sağlıklı ve çağdaş bir eğitim (s. 13)
- Çağdaş bir eğitim (s. 13)
- Bir eğitim (s. 13)
- Daha etkili ve planlı bir biçim (s. 13)
- Eğitilmiş insanlar (s. 13)
- Etkili ve planlı bir biçim (s. 13)
- Planlı bir biçim (s. 13)
- Bir biçim (s. 13)
- Daha mutlu ve rahat bir yaşam (s. 13)
- Mutlu ve rahat bir yaşam (s. 13)
- Rahat bir yaşam (s. 13)
- Bir yaşam (s. 13)
- Temel ilkeler (s. 13)
- Olan hürriyet, eşitlik ve demokrasi (s. 13)
- Belli bir eğitim düzeyi (s. 13)
- Bir eğitim düzeyi (s. 13)
- Bu önem (s. 13)
- Pek çok bildirge ve sözleşme (s. 13)
- Birleşmiş milletler (s. 13)
- Son on yıl (s. 13)
- On yıl (s. 13)
- Bütün önemli zirve ve toplantılar (s. 13)
- Önemli zirve ve toplantılar (s. 13)
- Konuşmamın bundan sonraki bölümü (s. 13)
- Bundan sonraki bölüm (s. 13)
- Sonraki bölüm (s. 13)
- İnsan hakları evrensel bildirgesi (s. 13)
- Evrensel bildirge (s. 13)
- Birleşmiş milletler (s. 13)
- Sosyal, ekonomik ve kültürel haklar (s. 13)
- Medeni ve siyasi haklar (s. 13)
- Siyasi haklar (s. 13)
- Kapsamlı çabalar (s. 13)
- Bu haklar (s. 13)
- Kabul edilen hususlar (s. 13)
- Birçok devlet (s. 13)
- Uluslararası topluluk (s. 13)
28. Madde (s. 13)
- Taraf devletler (s. 13)
- Ücretsiz zorunlu temel eğitim (s. 13)
- Zorunlu temel eğitim (s. 13)
- Temel eğitim (s. 13)
- Çeşitli biçimler (s. 13)
- Tüm çocuklar (s. 13)
- Uygun bütün araçlar (s. 13)
- Bütün araçlar (s. 13)
- Yüksek öğretim (s. 13)
- Tüm çocuklar (s. 13)
- Açık durum (s. 13)
- Bütün çocuklar (s. 13)
29. Madde (s. 13)
- Zihinsel ve bedensel yetenekler (s. 13)
- Bedensel yetenekler (s. 13)
- Temel özgürlükler (s. 13)
- Cinsler arası eşitlik (s. 14)
- Tüm insanlar (s. 14)
- Özgür bir toplum (s. 14)
- Bir toplum (s. 14)
- Etkin bir yaşantı (s. 14)
- Bir yaşantı (s. 14)
- Nitelikli eğitim (s. 14)
- Nitelikli eğitim (s. 14)
- Nitelikli eğitime ilişkin yaklaşım (s. 14)
- Eğitime ilişkin yaklaşım (s. 14)
- Bilişsel gereksinimler (s. 14)
28. Ve 29. Maddeler (s. 14)
- Sözleşme'deki tüm haklar (s. 14)
- Tüm haklar (s. 14)
- Temel ilkeler (s. 14)

- Bu ilkeler (s. 14)
- Bir eğitim sistemi (s. 14)
- Belirli bir okul (s. 14)
- Bir okul (s. 14)
- Fiziksel çevre (s. 14)
- Kapsamlı bir çerçeve (s. 14)
- Bir çerçeve (s. 14)
- Tüm eğitim sistemi (s. 14)
- Tek tek okullar (s. 14)
- Her şey (s. 14)
- Başka bir anlatım (s. 14)
- Bir anlatım (s. 14)
- Sorumlu yurttaşlar (s. 14)
- Hakları temel alan bir okul (s. 14)
- Bir okul (s. 14)
- Bir okul (s. 14)
- 28 ve 29. Maddeler (s. 14)
- Temel ilkeler (s. 14)
- Nitelikli eğitim (s. 14)
- Şu özellikler (s. 14)
- Bütün haklar (s. 14)
- Disiplinle ilgili her konu (s. 14)
- Her konu (s. 14)
- Yaşam için öğrenme (s. 14)
- Daha ileri ve karmaşık beceriler (s. 14)
- İleri ve karmaşık beceriler (s. 14)
- Karmaşık beceriler (s. 14)
- Bu beceriler (s. 14)
- İçinde bulundukları koşullar (s. 14)
- Bu koşullar (s. 14)
- Öğrenmeye yönelik yaklaşım (s. 14)
- Temel ilkeler (s. 14)
- Demokratik katılım (s. 14)
- Bir ortam (s. 14)
- Öğrenmenin gerçekleştiği ortam (s. 14)
- Etkin ve çocuk merkezli bir yapı (s. 14)
- Çocuk merkezli bir yapı (s. 14)
- Bir yapı (s. 14)
- Bu ortam (s. 14)
- Hiçbir çocuk (s. 14)
- Böyle bir ortam (s. 14)
- Bir ortam (s. 14)
- Öz saygı (s. 14)
- Fiziksel çevre (s. 14)
- Fiziksel çevre (s. 14)
- Kendine değer verilen bir yer (s. 14)
- Değer verilen bir yer (s. 14)
- Bir yer (s. 14)
- Yaşam için öğrenme (s. 14)
- En etkin biçim (s. 14)
- Etkin biçim (s. 14)
- Bu yaklaşım (s. 14)
- Fiziksel ve zihinsel özürllük (s. 14)
- Ekonomik eşitsizlikler (s. 14)
- Bir eğitim programı ve öğretimi (s. 15)
- Bu yaklaşım (s. 15)
- Bir öğretim (s. 15)
- Bu tür farklılıklar (s. 15)
- Olumlu yaklaşma (s. 15)
- Her çocuğun hakkı (s. 15)
- Özel önem (s. 15)
- Bu konferans (s. 15)
- Şu öğeler (s. 15)
- Birlikte iş yapma (s. 15)
- Çağdaş yaşam (s. 15)
- Eleştirel ve yaratıcı düşünce tarzı (s. 15)
- Yaratıcı düşünce tarzı (s. 15)
- Bütün alanlar (s. 15)
- Bu beceriler (s. 15)
- Bu becerileri kazanabilen çocuk (s. 15)
- Bu sayede (s. 15)
- Her türlü sorun ve durum (s. 15)
- Türlü sorun ve durum (s. 15)
- Pratik çözümler (s. 15)
- Toplum ve aile içi kararlar (s. 15)
- Herkes için eğitim (s. 15)
- Nitelikli eğitim (s. 15)
- Nitelikli eğitim (s. 15)

- Tüm dünya (s. 15)
 Kız çocuklar (s. 15)
 Kız çocuklar (s. 15)
 155 ülke (s. 15)
 Bu konu (s. 15)
 Her fırsat (s. 15)
 Bu bildirge (s. 15)
 En acil öncelik (s. 15)
 Acil öncelik (s. 15)
 Bu eğitim (s. 15)
 Bütün engeller (s. 15)
 Her türlü ön yargı (s. 15)
 Türlü ön yargı (s. 15)
 Burada vurgulanan nokta (s. 15)
 Kız çocuklar (s. 15)
 Çeşitli nedenler (s. 15)
 Kaliteli eğitim (s. 15)
 Uygun yerler ve olanaklar (s. 15)
 Değerli dinleyiciler (s. 15)
 Kız ve erkek bütün vatandaşlar (s. 15)
 Bütün vatandaşlar (s. 15)
 Hiroşimalı Masahi Nii (s. 16)
 Kâğıttan bir kuş (s. 16)
 Bir kuş (s. 16)
 Çelikten bir dev (s. 16)
 Bir dev (s. 16)
 4 yıl (s. 16)
 Kurtulmaz bir derd (s. 16)
 Bir derd (s. 16)
 Tarifsiz ıstırap (s. 16)
 Dört köşe (s. 16)
 Dört köşe kâğıtlar (s. 16)
 Bin tane turna kuşu (s. 16)
 Kâğıttan kuşlar (s. 16)
 Bir umut (s. 16)
 Bir düş (s. 16)
 673 tane turna kuşu (s. 16)
 Genç kız (s. 16)
 İki atom bombası (s. 16)
 Umulan dersi (s. 16)
 Bu iş (s. 16)
 Bir yol (s. 16)
 Nükleer felaketler (s. 16)
 En güçlü ülkeler (s. 16)
 Bin beter hidrojen bombası (s. 16)
 Güçlü ülkeler (s. 16)
 İki kent (s. 16)
 Birçok ülke (s. 16)
 Bir kız (s. 17)
 Bu kelimeyi (s. 17)
 Bu kelime (s. 17)
 Bu kelime (s. 17)
 Ne işkence (s. 17)
 Bu halim (s. 17)
 Rüyasız, umutsuz kalan Miyeko (s. 17)
 Bu küçücük kalbim (s. 17)
 Küçücük kalbim (s. 17)
 Her şey (s. 17)
 Bir acı (s. 17)
 Bir ıstırap (s. 17)
 O acı (s. 17)
 O ıstırap (s. 17)
 Bir Miyeko (s. 17)
 Bir Hosokawa (s. 17)
 Böyle şeyler (s. 17)
 Bir Hiroşima (s. 17)
 Çeyrek milyon insan (s. 17)
 Aklın sınırlarını aşan bir şey (s. 17)
 Böyle bir şey (s. 17)
 Bir şey (s. 17)
 Belirli bir acı (s. 17)
 Bir acı (s. 17)
 Belirli bir ıstırap (s. 17)
 Bir ıstırap (s. 17)
 Daha önceki deneylerimiz (s. 17)
 Atalarımızdan bize gelen gizli ilintiler (s. 17)
 Anılarımızda yer alan izlenimlerimiz (s. 17)
 Önceki deneylerimiz (s. 17)

Gizli ilintiler (s. 17)
 Kendimce isimler (s. 18)
 Sarı kız (s. 18)
 Yeni yeni Hiroşimalar (s. 17)
 Sarı saçlı kardeşimiz (s. 18)
 Hep gülen en küçüğünüz (s. 18)
 En küçüğünüz (s. 18)
 Böyle böyle isimler (s. 18)
 O gün (s. 18)
 Çok sevimli, çok güzel kardeşler (s. 18)
 Nasıl bir duygu (s. 18)
 Bir duygu (s. 18)
 Ay'ı, yıldızları seyretme mutluluğu (s. 19)
 Bu dünya (s. 19)
 Benim gibi engelli kardeşleriniz (s. 19)
 Engelli kardeşleriniz (s. 19)
 Her gün (s. 19)
 Geçen pazar (s. 19)
 Yabani çiçekler (s. 19)
 Böyle anlayışlı bir ailem (s. 19)
 Anlayışlı bir ailem (s. 19)
 Bir ailem (s. 19)
 Düşünecek o kadar çok şey (s. 19)
 O kadar çok şey (s. 19)
 Çok şey (s. 19)
 Yapacak şey (s. 19)
 Geçen sene (s. 19)
 Bir tekerlekli sandalye (s. 19)
 Tekerlekli sandalye (s. 19)
 Şu sıralar (s. 19)
 İki ay (s. 19)
 O günü (s. 19)
 Tekerlekli sandalye (s. 19)
 Tekerlekli sandalyeye kavuşacağım gün (s. 19)
 Benim durumumdaki bir çocuk (s. 19)
 Bir çocuk (s. 19)
 Bu durum (s. 19)
 Her gün (s. 19)
 Bir mesaj (s. 20)

Hiroşimalı Masahi Nii (s. 17)
 Olağanca derinliğiyle (s. 17)
 Hiroşima olayına ait sergiler (s. 17)
 Hayal çocuk (s. 18)
 Bir ricam (s. 20)
 Sahip olduğunuz şeyler (s. 20)
 Bir çift sağlam bacağın (s. 20)
 Sağlam bacağın (s. 20)
 Tekerlekli sandalye (s. 20)
 Her hal (s. 20)
 Bir kenar (s. 20)
 Benim katılabileceğim oyunlar (s. 20)
 Bir fark (s. 20)
 Kendinizden biri (s. 20)
 Hayal çocuk (s. 20)
 Bir aile (s. 22)
 İlk çocuğu (s. 22)
 Beş kardeş (s. 22)
 Sağ kol (s. 22)
 İlkokula başladığı günler (s. 22)
 Nasıl bir insan (s. 22)
 Bir insan (s. 22)
 Verilecek ödevler (s. 22)
 İlk günler (s. 22)
 İlk günlerdeki kaygı (s. 22)
 Çok sevecen ve ilgili bir öğretmen (s. 22)
 Sevecen ve ilgili bir öğretmen (s. 22)
 İlgili bir öğretmen (s. 22)
 Bir öğretmen (s. 22)
 Beş kız (s. 22)
 On bir erkek (s. 22)
 Erkek öğrenci (s. 22)
 Yeni bir şeyler (s. 22)
 Bir şeyler (s. 22)
 Başarılı insanlar (s. 22)
 Çabalayan öğretmen (s. 22)
 Okumaya başladığı gün (s. 22)
 İlk okuyan kişi (s. 22)
 Bir kitap (s. 22)

Bir gün (s. 23)
 Merakla kapağına baktığı kitabın (s. 23)
 Kapağına baktığı kitabın (s. 23)
 Baktığı kitabın (s. 23)
 Yüksek ses (s. 23)
 Ne kadar mutlu (s. 23)
 Büyük bir iştah (s. 23)
 Bir iştah (s. 23)
 Okuduğu her kitap (s. 23)
 Her kitap (s. 23)
 Keşfedilecek yeni bir dünya (s. 23)
 Yeni bir dünya (s. 23)
 Bir dünya (s. 23)
 Annesinin yapmasını istediği işler (s. 23)
 Bir an (s. 23)
 Her zaman (s. 23)
 İçindeki bu istek (s. 23)
 Bu istek (s. 23)
 Sekizinci sınıf (s. 23)
 Tanıdığı öğretmenler (s. 23)
 Köyündeki okul (s. 23)
 Altıncı sınıf (s. 23)
 Sekizinci sınıf (s. 23)
 Bir minibüs (s. 23)
 Kasabadaki okul (s. 23)
 Bu kadar zahmet (s. 23)
 Bütün zorluklar (s. 23)
 Her şey (s. 23)
 Önündeki bütün engeller (s. 23)
 Bütün engeller (s. 23)
 Sekizinci sınıf (s. 23)
 Gireceği yatılı okul sınavları (s. 23)
 Yatılı okul (s. 23)
 Elllerinden gelen yardım (s. 23)
 Öğretmenlerinin verdiği çeşitli sorular (s. 23)
 Çeşitli sorular (s. 23)
 Takıldığı yerler (s. 23)
 Bu konu (s. 23)
 İlk zamanlar (s. 23)

Bir kurt (s. 23)
 Bir gün (s. 23)
 Parasız yatılı okullar (s. 23)
 Yatılı okullar (s. 23)
 Şehirdeki bir okul (s. 23)
 Bir okul (s. 23)
 Dikkat etmesi gereken noktalar (s. 23)
 O gece (s. 23)
 Durumunu anlatan bir mektup (s. 24)
 Bir mektup (s. 24)
 Aradan geçen bir zaman (s. 24)
 Geçen bir zaman (s. 24)
 Bir zaman (s. 24)
 0 yaz (s. 24)
 Ödünç aldığı kitaplar (s. 24)
 Aldığı kitaplar (s. 24)
 İleriye dönük düşünceler (s. 24)
 Bu defa (s. 24)
 Seni okutacak kadar param (s. 24)
 Bu cümleler (s. 24)
 Bir an (s. 24)
 Hiçbir şey (s. 24)
 İçinde biriken acı (s. 24)
 Biriken acı (s. 24)
 Bir hafta (s. 24)
 Bir umut (s. 24)
 Bir yan (s. 24)
 Daha yüksek okullar (s. 24)
 Yüksek okullar (s. 24)
 Bütün kalbi (s. 24)
 Okuyan kızlar (s. 24)
 Yatılı okullar (s. 24)
 İlk günler (s. 24)
 Elde edilen başarı (s. 24)
 O kadar içten ve güzel örnekler (s. 24)
 İçten ve güzel örnekler (s. 24)
 Güzel örnekler (s. 24)
 Yüzündeki umutsuzluğu (s. 24)
 Ertesi sabah (s. 24)

- Yaptığı iş (s. 24)
- Bu güzel haber (s. 24)
- Güzel haber (s. 24)
- Yarım saatlik yol (s. 24)
- Mutlu haber (s. 25)
- Bu kararlı ve azimli kız (s. 24)
- Kararlı ve azimli kız (s. 24)
- Azimli kız (s. 24)
- Sessizce akan mutluluk (s. 24)
- Akan mutluluk (s. 24)
- Sevgili gençler (s. 29)
- Şu sözleri (s. 29)
- Bu sohbeti (s. 29)
- Sarı saçları (s. 29)
- Mavi gözler (s. 29)
- Bazı konular (s. 29)
- Her şey (s. 29)
- En hakiki yol gösterici (s. 29)
- Hakiki yol gösterici (s. 29)
- ilim ve fennin dışında kılavuz (s. 29)
- doğru yol (s. 29)
- Yaşadığımız her dakika (s. 29)
- Her dakika (s. 29)
- Binlerce sene (s. 29)
- İki bin (s. 29)
- Şu kadar bin sene (s. 29)
- bin sene (s. 29)
- Her alan (s. 29)
- Çağdaş bilim ve teknoloji (s. 29)
- Aynı yol (s. 29)
- Daha sonraki çalışmalar (s. 29)
- Sonraki çalışmalar (s. 29)
- Bu yol (s. 29)
- Şu sözler (s. 29)
- En ileri, en hoş, en güzel yerler (s. 29)
- Güzel yerler (s. 29)
- Üç buçuk sene (s. 29)
- Kirli ayaklar (s. 29)
- Kirli ayaklarıyla çiğneyen düşman (s. 29)
- Aynı yol (s. 29)
- Siyasi, sosyal hayat (s. 29)
- Sosyal hayat (s. 29)
- Fikri terbiye (s. 29)
- Her millet (s. 29)
- Son derece (s. 29)
- Estetik özellikler (s. 29)
- İnsanlık adına yüklediği anlam (s. 29)
- Yüklediği anlam (s. 29)
- Şu sözler (s. 29)
- Öyle bir keşif (s. 29)
- En uzak uçlarında oturan insanlar (s. 29) (s. 29)
- En uzak uçlar (s. 29)
- Oturan insanlar (s. 29)
- İnsanlar arasındaki görüş (s. 29)
- Bir keşif (s. 29)
- En büyük yardım (s. 29)
- Büyük yardım (s. 29)
- Layık olduğu önem (s. 29)
- Sinema konusundaki düşünceler (s. 30)
- Bütün dallar (s. 30)
- Bir millet (s. 30)
- Güzel ve kalıcı eserler (s. 30)
- Kalıcı eserler (s. 30)
- O millet (s. 30)
- Güzel sanatlar (s. 30)
- Elde edilen başarı (s. 30)
- Düşmanı mağlup eden zafer (s. 29)
- O millet (s. 30)
- Özel yetenek (s. 30)
- Çalışma istediği (s. 30)
- Uzun mücadele (s. 30)
- İlk hisseden insan (s. 30)
- Usta bir komutan (s. 30)
- bir komutan (s. 30)
- Kaçınılmaz bir gerek (s. 30)
- Bir gerek (s. 30)
- Pek çok savaş (s. 30)
- Çok savaş (s. 30)

- Öte yan (s. 30)
- Her ortam (s. 30)
- Kimi zaman (s. 30)
- İçinde köklü bir yeri olan insan (s. 30)
- Bu konudaki duygu ve düşünceler (s. 30)
- Bu konu (s. 30)
- Acıklı haller (s. 30)
- Birçok zaferler (s. 30)
- En büyük (s. 30)
- Her akşam (s. 30)
- Ölen bütün askerler (s. 30)
- Bütün askerler (s. 30)
- Derin bir keder (s. 30)
- Bir keder (s. 30)
- Son derece üzümlünecek bir sistem (s. 30)
- Üzümlünecek bir sistem (s. 30)
- Bir sistem (s. 30)
- Yegâne vasıta (s. 30)
- Karşılıklı maddi ve manevi ihtiyaçlar (s. 30)
- Maddi ve manevi ihtiyaçlar (s. 30)
- Gerçek mutluluk (s. 30)
- Bu yüksek ideal (s. 30)
- Yüksek ideal (s. 30)
- Bir vücut (s. 30)
- Bir millet (s. 30)
- Bir organ (s. 30)
- Bir vücut (s. 30)
- ucundaki acı (s. 30)
- Diğer bütün organlar (s. 30)
- Bütün organlar (s. 30)
- Bu konudaki davranışlar (s. 30)
- Bu konu (s. 30)
- Bir de örnek (s. 30)
- kolundaki saat (s. 30)
- Bu saat (s. 30)
- Anafartalar'da bir Türk askeri (s. 30)
- Bir Türk (s. 30)
- Ölen bir İngiliz subay (s. 30)
- Büyük önem ve emek (s. 32)
- Bir İngiliz subay (s. 30)
- Bir İngiliz (s. 30)
- Ölen bir İngiliz (s. 30)
- Bu subay (s. 30)
- Sıraladığım bu cümleler (s. 30)
- bu cümleler (s. 30)
- Bu duygu ve düşünceler (s. 30)
- Bu duygu (s. 30)
- Hangi etmenler (s. 30)
- Sahip olduğumuz kültür (s. 31)
- Önemli etkenler (s. 31)
- En çarpıcı örnek (s. 31)
- Çarpıcı örnek (s. 31)
- Bu düşünce (s. 31)
- şu sözler (s. 31)
- İçinde yetiştiği toplumun genel eğilimi (s. 31)
- Genel eğilim (s. 31)
- Olumlu yön (s. 31)
- Kendisini karşılayan çocuklar (s. 31)
- Küçük hanımlar (s. 31)
- Küçük beyler (s. 31)
- Asil aydınlık (s. 31)
- Çok şeyler (s. 31)
- Küçük hanımlar (s. 31)
- Küçük beyler (s. 31)
- Yapmanız gereken çok iş (s. 31)
- çok iş (s. 31)
- bir dil (s. 33)
- Her alan (s. 32)
- Ön şart (s. 32)
- Sıkı bağ (s. 32)
- Her türlü eğitim (s. 32)
- Türlü eğitim (s. 32)
- Bütün bilimler (s. 32)
- Vazgeçilmez temel (s. 32)
- Başlıca unsur
(s. 32)
- Yaygın tanımlar (s. 32)

Siyasi ve sosyal toplum (s. 32)
 Tarihi bağlar (s. 32)
 Ortak bir devlet (s. 32)
 Geleceğe dönük ülküler (s. 32)
 Hiçbir şüphe (s. 32)
 Milleti bir arada tutan bağlar (s. 32)
 Bu gerçek (s. 32)
 Bu konu (s. 32)
 Bir dil (s. 32)
 Mukaddes bir hazine (s. 32)
 Bir hazine (s. 32)
 Nihayetsiz badireler (s. 32)
 Kendi milletini yapan her şey (s. 33)
 Her şey (s. 33)
 Milli bilinç (s. 33)
 Mili duygu ve dil (s. 33)
 Milli duygu (s. 33)
 Başlıca etken
 Yakın ilgi (s. 33)
 Kaçınılmaz bir sonuç (s. 33)
 Bir sonuç (s. 33)
 Askeri ve siyasi alan (s. 33)
 Ekonomik alan (s. 33)
 her şey (s. 33)
 Yabancı sözcük ve kurallar (s. 33)
 Yaygın istila (s. 33)
 Milli ve çağdaş bir dil (s. 33)
 Çağdaş bir dil (s. 33)
 Bir dil (s. 33)
 bu konu (s. 33)
 Yüksek istiklal (s. 33)
 Yabancı diller (s. 33)
 Kullanılan dil (s. 33)
 Halkın konuştuğu dil (s. 33)
 Demokratik bir yönetim (s. 33)
 Bir yönetim (s. 33)
 Bu ihtiyaç (s. 33)
 Bazı yazarlar ve düşünürler (s. 33)
 Bu olumlu çabalar (s. 33)

bu konu (s. 33)
 Büyük yararlar (s. 33)
 Olumlu çabalar (s. 33)
 Bazı edebi eserler (s. 33)
 Edebi eserler (s. 33)
 Önemli ölçüde sadeleşme (s. 33)
 1930'lu yıllar (s. 33)
 Halkın konuştuğu dil (s. 33)
 Büyük bir uçurum (s. 33)
 Bir uçurum (s. 33)
 Sistemli çalışmalar (s. 33)
 Yabancı kaynaklı sözcükler (s. 33)
 Bir bölüm (s. 33)
 Zengin bir kültür dili (s. 33)
 Bir kültür dili (s. 33)
 Güzel bir dil (s. 33)
 Bir dil (s. 33)
 Güzel bir dil olan Türkçe (s. 33)
 Bir dil olan Türkçe (s. 33)
 Dil olan Türkçe (s. 33)
 XV. Yüzyıl (s. 33)
 İçine sürüklendiği durum (s. 33)
 Sağlıklı bir yol (s. 33)
 Bir yol (s. 33)
 Sürekli gelişen bir dil (s. 33)
 Gelişen bir dil (s. 33)
 Bir dil (s. 33)
 Gelmeye karar verdiği zaman (s. 34)
 Karar verdiği zaman (s. 34)
 Bilet alacak para (s. 34)
 bu vazife (s. 34)
 Yığınla altın (s. 34)
 Bu hadise (s. 34)
 Tam hareket edeceğim günler (s. 34)
 Hareket edeceğim günler (s. 34)
 Bir Türk (s. 34)
 Bir de genç alman zabıt (s. 34)
 Genç alman zabıt (s. 34)
 76 numaralı ev (s. 34)

Birtakım ufak ve zarif sandıklar (s. 34)
 Ufak ve zarif sandıklar (s. 34)
 Birtakım (s. 78)
 Bir miktar altın (s. 35)
 Bir miktar (s. 35)
 Bu sözü (s. 35)
 Yedinci ordu (s. 35)
 Ordudan ayrılacağım zaman (s. 35)
 Altın dolu bu sandıklar (s. 35)
 Bu sandıklar (s. 35)
 Ali Rıza Paşa'dan aldığım senet (s. 35)
 O vakit (s. 35)
 Kendisinde bulunan senet (s. 35)
 Bu emir (s. 35)
 Bir müddet (s. 35)
 Böyle bir para (s. 35)
 Bir para (s. 35)
 Mustafa kemal imzalı bir senet (s. 35)
 Bir senet (s. 35)
 Verdiğiniz altınlar (s. 36)
 Verdiğiniz altınlar (s. 36)
 Bir vesika (s. 35)
 Müspet netice (s. 36)
 Emrimi alan yaverlerim (s. 36)
 Bir müddet (s. 36)
 Benim imzamı taşıyan senet (s. 36)
 İşte böyle sandıklarla altın (s. 36)
 İşte böyle sandık (s. 36)
 Bir haber (s. 38)
 Bir yiğit (s. 38)
 Bu sefer (s. 38)
 Yenilmez yiğit (s. 38)
 Şanlı komutan (s. 38)
 Bin kere (s. 38)
 Bir duman (s. 39)
 Bir gemi (s. 39)
 Bir duman (s. 39)
 Uçup giden kaygılar (s. 39)
 Bu gemi (s. 39)

Bu gemiden atılan demir (s. 39)
 Yüce komutan (s. 39)
 Bu ne inanç (s. 39)
 Yeni yeni savaşlar (s. 39)
 Bir selâm (s. 39)
 Bin selâm (s. 39)
 Bir yol (s. 40)
 On beş gün (s. 40)
 Yaylım ateş (s. 40)
 Bu ne inanç (s. 39)
 Yeni yeni savaşlar (s. 39)
 Sevgiyle bakan gözler (s. 41)
 Bu millet (s. 41)
 Bu büyük millet (s. 41)
 Büyük millet (s. 41)
 Yüzyıllar (s. 41)
 Bu yurt (s. 41)
 Bu güzel yurt (s. 41)
 Güzel yurt (s. 41)
 Her yan (s. 41)
 bu yurt (s. 41)
 Bu millet (s. 41)
 Temiz eller (s. 41)
 Aynı zaman (s. 44)
 Bazı çiçekler (s. 44)
 Kızgın öğlen güneşi (s. 44)
 Her şey (s. 44)
 Şu kırmızı (s. 44)
 Bir papatya (s. 44)
 Boş bir sayfa (s. 45)
 Arka sokaklar (s. 45)
 Hiçbir şey (s. 45)
 Tüm renkler (s. 45)
 Başka bir yer (s. 46)
 Büyük, sarı bir yuvarlak (s. 46)
 bir yuvarlak (s. 46)
 Bu yuvarlak (s. 46)
 Şık saçan binlerce noktacık (s. 46)
 Binlerce noktacık (s. 46)

- Bu parlak şeyler (s. 46)
 Parlak şeyler (s. 46)
 Bu bilgiler (s. 46)
 Bildiğimiz şeyler (s. 46)
 O şekiller (s. 46)
 Çoğu kez (s. 46)
 Karmaşık aygıtlar (s. 46)
 Binlerce yıl (s. 46)
 O şekiller (s. 46)
 Gökyüzündeki o şekiller (s. 46)
 Her şey (s. 46)
 Bir an (s. 46)
 Eski astronomlar (s. 46)
 İç aygıtlar (s. 46)
 Yukarıdaki şu nesneler (s. 46)
 Şu nesneler (s. 46)
 Ne büyüklük (s. 46)
 Bunları merak eden herkes (s. 46)
 Şu soru (s. 46)
 Bütün bunlar (s. 46)
 Her şey (s. 46)
 böyle hisseden ilk kişi (s. 46)
 Hisseden ilk kişi (s. 46)
 İlk kişi (s. 46)
 En eski çağlar (s. 46)
 Her şey (s. 46)
 Bu doğrultu (s. 46)
 Bir neden (s. 46)
 Her şey (s. 46)
 Bir başka neden (s. 46)
 Başka neden (s. 46)
 Yaşadığımız yer (s. 46)
 Yaşanılacak en önemli yer (s. 46)
 En önemli yer (s. 46)
 Önemli yer (s. 46)
 Bütün hareket ve heyecan (s. 46)
 bu düşünce (s. 47)
 Bu kadar uzun süre (s. 47)
 Uzun süre (s. 47)
 bu kadar yaygın biçim (s. 47)
 Yaygın biçim (s. 47)
 En önemli neden (s. 47)
 Önemli neden (s. 47)
 Bir bilimci (s. 47)
 Batlamyus isimli bir bilimci (s. 47)
 Çoğu düşünür (s. 47)
 Doğru zaman (s. 47)
 Doğru yer (s. 47)
 İkinci yüzyıl (s. 47)
 Mısır'daki İskenderiye (s. 47)
 Büyük roma imparatorluğu (s. 47)
 Resmi başşehri (s. 47)
 O dönemin bütün ünlü bilim adamları (s. 47)
 O dönem (s. 47)
 Bütün ünlü bilim adamları (s. 47)
 Ünlü bilim adamları (s. 47)
 Bu heyecan verici şehir (s. 47)
 Heyecan verici şehir (s. 47)
 Dünya merkezli evren (s. 47)
 Ayrıntılı bir tablo (s. 47)
 Bir tablo (s. 47)
 Destekleyici bazı bilimsel düşünceler (s. 47)
 Bazı bilimsel düşünceler (s. 47)
 Bilimsel düşünceler (s. 47)
 Yapabileceğiniz bir deney (s. 47)
 Bir deney (s. 47)
 Bir taş (s. 47)
 Bir taş (s. 47)
 Her gün
 Dünya'daki nesneler (s. 47)
 Gökyüzündeki nesneler (s. 47)
 Aynı kural (s. 47)
 Gökyüzündeki nesneler (s. 47)
 bu olgularla (s. 47)
 Ayrıntılı bir betimleme (s. 48)
 Bir betimleme (s. 48)
 O çağda bilinen gezegenler (s. 48)
 Bilinen gezegenler (s. 48)

- Yüzden fazla yıldız (s. 48)
 Fazla yıldız (s. 48)
 Dünya merkezli çemberler (s. 48)
 Kusursuz bir çember (s. 48)
 Bir çember (s. 48)
 Büyük çemberler (s. 48)
 Küçük çemberler (s. 48)
 Bütün roma imparatorluğu (s. 48)
 Bütün orta doğu (s. 48)
 Bu etki (s. 48)
 Bu sonuçlar (s. 48)
 Bütün Avrupa (s. 48)
 Onun fikirlerini içeren kitabı (s. 48)
 Bin yıl (s. 48)
 Bir gök bilimci (s. 48)
 Bu kadar yalın bir güzelliği (s. 48)
 Yalın bir güzelliği (s. 48)
 Bir güzelliği (s. 48)
 Her şey (s. 48)
 Böyle bir evren modeli (s. 48)
 Bir evren modeli (s. 48)
 Dünya’da yaşayan herkes (s. 48)
 Yaşayan herkes (s. 48)
 Bazı hareketler (s. 48)
 Bir sürü ilaveler (s. 48)
 Biraz taviz (s. 48)
 1400’lü yıllar (s. 48)
 Bir Polonyalı (s. 48)
 Bu ilaveler (s. 48)
 Bir yol (s. 48)
 Yepyeni bir tablo (s. 48)
 Bir tablo (s. 48)
 Çok ürkütücü bir şey (s. 49)
 Ürkütücü bir şey (s. 49)
 Bir şey (s. 49)
 Her yer (s. 49)
 Yüzyıllar (s. 49)
 Gerçek olarak kabul edilmiş inançlar (s. 49)
 Kabul edilmiş inançlar (s. 49)
 Yepyeni şaşırtıcı fikirler (s. 49)
 Şaşırtıcı fikirler (s. 49)
 Bir devir (s. 49)
 O çağ (s. 49)
 Birçok büyük düşünür (s. 49)
 Büyük düşünür (s. 49)
 Farklı birkaç alan (s. 49)
 Birkaç alan (s. 49)
 Bir kilise (s. 49)
 Hobisi olan astronomi çalışmaları (s. 49)
 Bir fikir (s. 49)
 Daha karmaşık ilaveler (s. 49)
 Karmaşık ilaveler (s. 49)
 tek bir değişiklik (s. 49)
 Bir değişiklik (s. 49)
 Başka bir deyiş (s. 49)
 Bir deyiş (s. 49)
 Her şey (s. 49)
 Görkemli güneş (s. 49)
 Öylesine bir gezegen (s. 49)
 Bir gezegen (s. 49)
 Dünya’da yaşayan insanlar (s. 49)
 Yaşayan insanlar (s. 49)
 Evrendeki konum (s. 49)
 Birkaç on yıl (s. 49)
 On yıl (s. 49)
 Yeni keşfedilmiş teleskoplar (s. 49)
 Keşfedilmiş teleskoplar (s. 49)
 Bu kanıt (s. 49)
 Milyarlarca milyarlarca mil (s. 49)
 Bilgi toplayan uydu teleskopları (s. 49)
 Evrendeki yer (s. 49)
 Daha da fazla şey (s. 49)
 Fazla şey (s. 49)
 Bir şey (s. 50)
 Görkemli güneş’imiz (s. 50)
 Hiçbir şey (s. 50)
 Bir şey (s. 50)
 Sınırsız olan bir evrende (s. 50)

bir evren (s. 50)
 Sevgili gezegenimiz (s. 50)
 Minicik bir kozmik toz parçası (s. 50)
 sayısız yıldız kümesinden (s. 50)
 Bir kozmik toz parçası (s. 50)
 kozmik toz parçası (s. 50)
 Bir model (s. 50)
 Bir düzen (s. 50)
 Dikkatli gözlem yöntemini (s. 50)
 Dikkatli gözlem (s. 50)
 Bir yan (s. 50)
 Muhteşem” gaflar (s. 50)
 “en büyük” (s. 50)
 Şu dillere destan olan cennet (s. 51)
 Şu diller (s. 51)
 Dillere destan olan cennet (s. 51)
 Yakın bir konum (s. 51)
 Bir konumda (s. 51)
 birçok adacık (s. 51)
 Bu adalar (s. 51)
 Tropik bitkiler (s. 51)
 Çok güzel, çok görkemli oteller (s. 51)
 Büyük bir tatil köyü (s. 51)
 bir tatil köyü (s. 51)
 Üç gün (s. 51)
 Tropikal yağmurlar (s. 52)
 Bir süre (s. 52)
 bir yoğunluk ve süreklilik (s. 52)
 Bu olay (s. 52)
 On dakika (s. 52)
 Yirmi-otuz metre (s. 52)
 Ertesi gün (s. 52)
 İlk gün (s. 52)
 İlgimizi çeken bu gelgit (s. 52)
 Bu gelgit (s. 52)
 Küçük bir hayvanat bahçesi (s. 53)
 Bir hayvanat bahçesi (s. 53)
 Bir sıra (s. 52)
 Bir kuş (s. 53)

Çok akıllı bir papağan (s. 53)
 Bir papağan (s. 53)
 Bir sabah (s. 53)
 Balkonumuzdaki masa (s. 53)
 Bir avuç (s. 53)
 Kar beyaz tüyler (s. 53)
 bu çokbilmiş kuşlar, (s. 53)
 çokbilmiş kuşlar, (s. 53)
 Küçük bir kilise (s. 53)
 Bir kilise (s. 53)
 Kimi zenginler (s. 53)
 Uzak köşeler (s. 53)
 Bu kilise (s. 53)
 Görkemli düğünler (s. 53)
 Bu tür şeyler (s. 53)
 Birkaç deniz kabuğu (s. 53)
 O günler (s. 53)
 Geniş bir siklon alanı (s. 53)
 Bir siklon alanı (s. 53)
 Çok değerli üç günümüz (s. 53)
 Üç günümüz (s. 53)
 Tarihsel beldeler (s. 54)
 Buradaki oteller (s. 54)
 Çok lüks de olsa bir odaya (s. 54)
 Bir odaya (s. 54)
 Dayanılmaz bir hayal kırıklığı (s. 54)
 Bir hayal kırıklığı (s. 54)
 Derin bir soluk (s. 54)
 bir soluk (s. 54)
 Küçük bir çocuk (s. 56)
 Bir çocukken (s. 56)
 Yıldızlarla dolu gök kubbe (s. 56)
 Hiçbir ilişki (s. 56)
 En büyük evlat (s. 56)
 Üç kardeş (s. 57)
 Küçük görülecek bir meslek (s. 57)
 bir meslek (s. 57)
 Bir ara (s. 57)
 O sıra (s. 57)

Altı yaş (s. 57)
 Yeni ev (s. 57)
 Büyük bir özellik (s. 57)
 Bir özellik (s. 57)
 On iki yaş (s. 57)
 Bir sonuç (s. 57)
 Küçük de olsa bir teleskop (s. 57)
 Bir teleskop (s. 57)
 Eski makine (s. 57)
 O an (s. 57)
 Genç Kaoru (s. 57)
 Yeni bir kuyruklu yıldız (s. 57)
 bir kuyruklu yıldız (s. 57)
 Kuyruklu yıldız (s. 57)
 Amatör birçok gök bilimci (s. 57)
 Birçok gök bilimci (s. 57)
 Daha büyük bir hızla (s. 57)
 Büyük bir hızla (s. 57)
 Bir hızla (s. 57)
 Genç kaoru (s. 57)
 Fazla bir para (s. 57)
 Bir piyano fabrikasında (s. 57)
 Bir para (s. 57)
 Boş vakitlerini (s. 57)
 Dal gibi bir çocuktü (s. 57)
 Bir çocuktü (s. 57)
 Her an (s. 57)
 Hangi saatinde (s. 57)
 Her dama çıkışında (s. 57)
 Boş vakitlerinde (s. 57)
 Diğer işlerini (s. 57)
 Amatör ve profesyonel gök bilimcilerle (s. 57)
 Yeni bir kuyruklu yıldız (s. 57)
 Bir kuyruklu yıldız (s. 57)
 Kuyruklu yıldız (s. 57)
 Her gece (s. 57)
 Boş bir gayrettir (s. 57)
 Bir gayrettir (s. 57)
 Her şeyden (s. 57)

Her şeyi (s. 57)
 Bir gün (s. 57)
 İstedğin yıldız (s. 57)
 Birçok buluş (s. 57)
 Öyle bir şey (s. 58)
 Bir ışık (s. 58)
 Bir şey (s. 58)
 Bir kuyruklu (s. 58)
 Bir anda (s. 58)
 Bütün dünya gözlemelerine (s. 58)
 Bu sefer (s. 58)
 Bu değerli işçisi (s. 58)
 Değerli işçisi (s. 58)
 Bir fon (s. 58)
 kuyruklu yıldız (s. 58)
 Kuyruklu yıldız (s. 58)
 Resmi adı (s. 58)
 İkinci buluşunu (s. 58)
 Kendi yaptığı bir teleskopla (s. 58)
 Bir teleskopla (s. 58)
 Kuyruklu yıldız (s. 58)
 Üçüncü yıldız (s. 58)
 Genç amatör (s. 58)
 Amatör gök bilimci (s. 58)
 O zaman (s. 59)
 Tam üç kez (s. 59)
 Üç kez (s. 59)
 İlk kuyruklu (s. 59)
 Babasının yaptığı borçlar (s. 59)
 Bir anda (s. 59)
 Şu sözü (s. 59)
 En olmayacak işlerini (s. 59)
 Olmayacak işlerini (s. 59)
 Geniş sofalar (s. 62)
 Gizli yuvalarım (s. 106)
 Gizli yerlerim (s. 62)
 Bir oda (s. 62)
 Kurşun askerlerim (s. 63)
 Geçtiğim nehir (s. 62)

Kurduğum şehir (s. 62)
 Balık sandığım ellerim (s. 62)
 Bir leğende (s. 62)
 Bir deniz (s. 62)
 Çin'e varan yelken (s. 62)
 Koşan tahta atım (s. 63)
 Bu efsaneler (s. 106)
 Bir nitelik (s. 106)
 Efsanevi bir nitelik (s. 106)
 Bir bayram (s. 70)
 Geleneksel bir bayram (s. 106)
 Bir bayram (s. 70)
 Hangi saat (s. 57)
 Bir kağıt (s. 106)
 Bazı farklılıklar (s. 106)
 Aynı tarihler (s. 106)
 Her toplum (s. 106)
 Kendine özgü bir neden (s. 106)
 Bir neden (s. 106)
 Nevruziye denen macunlar (s. 106)
 çeşitli baharatlar (s. 106)
 O gün için yapılmış olan macunlar (s. 106)
 O gün (s. 106)
 Porselen kapaklı kâseler (s. 106)
 Yeni takvim (s. 105)
 O an (s. 105)
 Nevruziye" adı verilen telhisler (s. 105)

25 kuruş (s. 96)
 6 kuruştı (s. 96)
 16 kuruştı (s. 96)
 45 kuruş (s. 96)
 Bir yıl (s. 96)
 100 boncuk (s. 96)
 50 para (s. 96)
 40 para (s. 96)
 1 kuruş (s. 96)
 2000 boncuk (s. 96)
 2 bin 500 boncuk (s. 96)

Bir metrede (s. 63)
 Bin metre (s. 63)
 Bindığım tren (s. 62)
 Yüzümü gösteren potinlerim (s. 62)
 İçine girmeden girdiğim ev (s. 62)
 Bir sorun (s. 105)
 Akarsulardan alınıp getirilen su (s. 105)
 Ayağı uğurlu bir misafir (s. 105)
 Uğurlu bir misafir (s. 105)
 Bir misafir (s. 105)
 22 mart günü yapılan nevrüz kutlamaları (s. 105)
 Eski hasırlar (s. 105)
 Çeşitli yiyecekler (s. 105)
 O gün (s. 105)
 O yıl (s. 105)
 Eski takvim (s. 105)
 İlk on iki gün (s. 105)
 On iki gün (s. 105)
 Ayı ayrı aylar (s. 105)
 O yıl (s. 105)
 İlk on iki gün (s. 96)
 O gün (s. 105)
 Yedi çift (s. 105)
 Baş harfi s ile başlayan yiyecekler (s. 105)
 İki gün (s. 105)
 Özel ön (s. 105)

50 kuruştı (s. 96)
 O kirayı (s. 96)
 Onun gibi çıraqlar (s. 96)
 İlk göz boncuğunu (s. 96)
 İlk çakır göz boncuğunuydu (s. 96)
 Çakır göz boncuğunuydu (s. 96)
 Küçük bir kız çocuğunun (s. 96)
 Bir kız çocuğunun (s. 96)
 Çakır renkli gözlerine (s. 96)
 Renkli gözlerine (s. 96)
 Çeşit çeşit, renk renk göz boncukları (s. 96)

- Baş kalfası (s. 96)
İki oğluna (s. 96)
30-40 derecede (s. 96)
Bir keresinde (s. 96)
İki oğlu (s. 96)
O torunu (s. 96)
Bir köşesini (s. 96)
Bir sürü arkadaşım (s. 96)
Temiz göz boncuğu (s. 96)
Çok modeller (s. 96)
Bu boncuğun (s. 96)
Kem gözlerden (s. 96)
Sarı renkli (s. 96)
Sarı rengin (s. 96)
Bu konuya (s. 96)
Hiçbir ayrıntıyı (s. 96)
Bir çukur (s. 97)
Kaç kişi (s. 97)
Beş tuğla (s. 97)
12 sıra (s. 97)
Bir defaya (s. 97)
Bir madde (s. 97)
Bu madde (s. 97)
Bir kere (s. 97)
Bu odanın (s. 97)
Boncuk yapmak için eritilen camlar (s. 97)
Eritilen camlar (s. 97)
Boncuk fırınında yakılacak odunun (s. 97)
En iyi alevi (s. 97)
iyi alevi (s. 97)
Boncuk fırınındaki günlük işleyişi (s. 97)
Günlük işleyişi (s. 97)
Ocağın içindeki ısının (s. 97)
1000-1200 dereceye (s. 97)
800 derecelik bir ısı (s. 97)
Bir ısı (s. 97)
1.5-2 saat (s. 97)
60 yılın (s. 97)
Bir kısmı (s. 97)
Kemeraltı'ndaki küçük bir dükkâna (s. 97)
Küçük bir dükkâna (s. 97)
Bir dükkâna (s. 97)
Kemeraltı'ndaki dükkânda (s. 97)
Her yer (s. 97)
Mavi, sarı, yeşil, kırmızı boncuklarla (s. 97)
Fırından taze çıkmış boncuklardan (s. 97)
Hediyelik eşyalar (s. 97)
Hediyelik eşyalar yapan Hüseyin alp (s. 97)
Uzun bir demir (s. 97)
Elimdeki demirle (s. 97)
Bir türlü (s. 97)
Çok ani ve usta hareketler (s. 97)
Usta hareketler (s. 97)
3-4 saatlik bir çalışma (s. 97)
Bir çalışma (s. 97)
Basit bir boncuk (s. 97)
Bir boncuk (s. 97)
2-3 ay (s. 97)
Bir zamanlar (s. 97)
Başına gelen bir olay (s. 97)
Bir olay (s. 97)
Ne denli güçlü bir enerji (s. 97)
Güçlü bir enerji (s. 97)
Bir enerji (s. 97)
Dükkâna girdiği an (s. 97)
Farklı sözler (s. 97)
Hasetlik dolu sözler (s. 97)
O kadar boncuk (s. 97)
Vitrindeki raf (s. 97)
O boncuklar (s. 97)
Kötü enerjiyi (s. 97)
Üzerindeki renkler (s. 97)
Kötü niyet (s. 97)
Kötü niyetle bakan insanlar (s. 97)
Kemeraltı'ndaki küçük dükkâna (s. 97)
Küçük dükkâna (s. 97)
Oldukça geniş bir "nazarlık kültürü (s. 97)
Geniş bir "nazarlık kültürü (s. 97)

Bir "nazarlık kültürü" (s. 97)
 Hediyelik eşyalar (s. 97)
 Nazara karşı koruyan her türlü (s. 97)boncuk
 Her türlü boncuk (s. 97)
 Çeşit çeşit boncuk (s. 97)
 "Dilgöz" adını verdikleri deve (s. 97)boncuğu
 Bu boncuklar (s. 97)
 Filipinler'den gelen deniz kabukları (s. 98)
 Yeşil boncuk (s. 98)
 Loş ve sıcak bir oda (s. 98)
 Bir oda (s. 98)
 Kemeraltı'ndaki tarihi dükkâna (s. 98)
 Tarihi dükkâna (s. 98)
 Orta Asya'da yaşayan Türkler (s. 98)
 Nev (yeni),ruz (gün) (s. 100)
 Yeni gün (s. 100)
 On iki hayvanlı Türk takvimi (s. 101)
 On iki hayvan (s. 101)
 Nevruz'la ilgili başlıca rivayet (s. 101)
 Başlıca rivayet (s. 101)
 Bir kurtuluş günü (s. 101)
 Kurtuluş günü (s. 101)
 Yeni bir yılın başlangıcı (s. 101)
 Yeni bir yıl (s. 101)
 Bu neden (s. 101)
 Orta Asya'daki Türk toplulukları (s. 101)
 En iyi elbiseler (s. 101)
 Çeşitli eşyalar (s. 101)
 Eski yıl (s. 101)
 Yeni yıl (s. 101)
 Sağlıklı bir şekil (s. 101)
 Bir şekil (s. 101)
 Nevruz'da yaptıkları yemek (s. 101)
 Başka bir yemek (s. 101)
 O gün (s. 101)
 Yeni yıl (s. 101)
 İlk gün (s. 101)
 O gün (s. 101)
 "Nooruz köcö" denilen özel bir yemek (s. 101)

Özel bir yemek (s. 101)
 Bir yemek (s. 101)
 Bir nevi tirit (s. 101)
 Navuz köcö denilen "kavut" (s. 101)
 Bu gün (s. 101)
 Özel yemekler (s. 101)
 Bir hafta (s. 101)
 Bu nevrüz eğlenceleri (s. 101)
 Birinci gün (s. 101)
 Bu ziyaretler (s. 101)
 "aş" adı verilen pilav (s. 101)
 Çeşitli meyveler (s. 101)
 Yeni yıl (s. 101)
 İlk gün (s. 101)
 Beş altı gün (s. 102)
 Her Türkmen ailesi
 Çok yiyecek (s. 102)
 Yeni yıl (s. 102)
 Özel yiyeceği (s. 102)
 Birkaç aile (s. 102)
 Büyük bir kazan (s. 102)
 Bir gün (s. 102)
 Üç gün (s. 102)
 Her yıl (s. 102)
 21-23. Gün (s. 102)
 Büyük tören (s. 102)
 En önemli gün (s. 102)
 Önemli gün (s. 102)
 Son çarşamba (s. 102)
 Pülenberi adı verilen üzerlik (s. 102)
 Yedi yemiş (s. 102)
 gerekli işler (s. 102)
 İlk duyulan söz (s. 102)
 Yeni yıl (s. 102)
 Diğer bir âdet (s. 102)
 Bir âdet (s. 102)
 Su dolu leğen (s. 102)
 Üstü bezle örtülü leğen (s. 102)
 Çekilen yüzük (s. 102)

- Bütün Türk toplumu (s. 102)
 Eski mart (s. 102)
 Eski Türk inanç sistemi (s. 102)
 Ölülerin yedirilip içirildiği gün (s. 102)
 Eski Türk inanç sistemi (s. 102)
 Bir gün (s. 102)
 O gün (s. 102)
 Ispanaklı börek (s. 102)
 Yakın akraba ve komşular (s. 102)
 Yeni ve temiz elbiseler (s. 103)
 Önceden hazırlanan yiyecekler (s. 103)
 Mezarlığın başında bulunan ocaklar (s. 103)
 Komşu mezarlar (s. 103)
 Bayrak" adı verilen uçurtmalar (s. 103)
 Geniş bir tabak (s. 103)
 "ölünün ruhuna değsin" dileği (s. 103)
 Bu bayram (s. 103)
 Güler yüz (s. 103)
 Bu tarihi takip eden pazar günü (s. 103)
 Köyden gelen akraba ve komşular (s. 103)
 Köylerden gelen grup (s. 103)
 Bir el silah (s. 103)
 Gelen misafirler (s. 103)
 Geç saatler (s. 103)
 Bazı bölgeler (s. 103)
 Halk arasındaki inanç (s. 103)
 21 mart'ı 22 mart'a bağlayan gece (s. 103)
 Belli olmayan bir saat (s. 103)
 Bir saat (s. 103)
 Ayaklarındaki halhaller (s. 103)
 Batıdan doğuya göç eden güzel bir kız (s. 103)
 Güzel bir kız (s. 104)
 Bir kız (s. 104)
 Başka bir inanç (s. 104)
 Bir inanç (s. 104)
 Bir ermiş (s. 104)
 Sultan Navruz'ın geçtiği saat (s. 104)
 Bütün dilekler (s. 104)
 Evdeki bütün kapacak (s. 104)
 Bir tekne (s. 104)
 Yöresel inanç (s. 104)
 Teknedeki su (s. 104)
 Ertesi sabah (s. 104)
 Bütün halk (s. 104)
 Çiğ köfte (s. 104)
 Şareli pirinç aşı (s. 104)
 Çeşitli oyunlar (s. 104)
 O gece (s. 104)
 Canlı cansız bütün varlıklar (s. 104)
 Bütün varlıklar (s. 104)
 O gün (s. 104)
 Yıllık rızık ve yazgı (s. 104)
 Güzel ve yeni elbiseler (s. 104)
 Yeni yıl (s. 104)
 Karşılıklı ziyaretler (s. 104)
 17 mart gününe bağlanan gece (s. 104)
 Küçük taş (s. 104)
 Dış kısmı (s. 104)
 Bir yer (s. 104)
 Bu taşlar (s. 104)
 Kırmızı böcek (s. 104)
 Hangisinin altı (s. 104)
 O uğurlu fert (s. 104)
 Bir başka gelenek (s. 104)
 Başka gelenek (s. 104)
 Bu tarih (s. 104)
 Çeşitli yiyecekler (s. 104)
 Aynı gece (s. 104)
 Bir dilek (s. 104)
 Yaygın bir gelenektir (s. 104)
 Bir gelenektir (s. 104)
 Bu tarih (s. 104)
 Evde bulundurulmuş çeşitli meyveler (s. 104)
 Çeşitli meyveler (s. 104)
 O gün (s. 104)
 Bu karalar (s. 104)
 Farklı uygulamalar (s. 104)
 "kara çarşamba" geleneği (s. 104)

- Sabaha kadar orada kalan taşlar (s. 94)
 O taş için belirlenen kişi (s. 104)
 Ev halkını temsil eden taşlar (s. 104)
 "pamuk iğne" olarak adlandırılan oyun (s. 104)
 Köyden iki genç kız (s. 104)
 İki genç kız (s. 104)
 Genç kız (s. 104)
 Kalaylanmış bir karavana (s. 104)
 Bir karavana (s. 105)
 Buz tutmuş su (s. 105)
 Yedi kez (s. 105)
 Diğer gelenekler (s. 105)
 Bir diğer uygulama (s. 105)
 Hamilton Adası'ndaki yağmur (s. 52)
 Kendisi gibi amatör gök bilimci (s. 57)
 1938 Nobel Edebiyat Ödülünü (s. 59)
 Bir oda içinde kurduğum şehir (s. 62)
 İçine binmeden bindiğim tren (s. 62)
 Tahta atım (s. 63)
 Bir metrede (s. 63)
 Bir dünya (s. 63)
 Her zaman (s. 63)
 Her yeri (s. 63)
 Kurşun askerim (s. 63)
 Bir uzak yerdesiniz (s. 63)
 Bir ince deri (s. 63)
 Uzak yerdesiniz (s. 63)
 İnce deri (s. 63)
 Neşeli bir yüz (s. 64)
 Bir yüz (s. 64)
 Güneşli bir hava (s. 64)
 Bir hava (s. 64)
 İçteki bahar iklimi (s. 64)
 Bir tebessüm (s. 64)
 Kayıtsız ve kaygısız akan derelerin (s. 64)
 Akan derelerin (s. 64)
 Şakrak ahenk (s. 64)
 Bir kahkaha çağlayanı (s. 64)
 Yeni bir doğuşu (s. 64)
 Diğer uygulama (s. 105)
 Diğer bölgeler (s. 105)
 Niyetlenecek kişi (s. 105)
 Birer taş (s. 105)
 Bir torba (s. 105)
 Bir yıl (s. 105)
 Kırk bir adet (s. 105)
 Bir dahaki mart dokuzu (s. 105)
 Çeşitli yemekler (s. 105)
 Büyük ateşler (s. 105)
 21 mart'ı 22 mart'a bağlayan gece (s. 105)
 Seyirlik oyunlar (s. 105)
 Geç saatler (s. 105)
 Bir doğuşu (s. 64)
 Taze bir oluşu (s. 64)
 Bir oluşu (s. 64)
 İhtiyar tabiat (s. 64)
 Yeni bir âlemin güneşi (s. 64)
 Yaratıcı ruhlar (s. 64)
 Ölümlü hayat (s. 64)
 Bir âlemin güneşi (s. 64)
 Sevgiden gayrı ilgi (s. 64)
 En ileri çağlarımızda (s. 64)
 İleri çağlarımızda (s. 64)
 Neşeli bir ruh (s. 65)
 Kötü ihtiraslar (s. 64)
 Zararlı düşünceler (s. 65)
 Neşeli anlarda (s. 65)
 Bir ruh (s. 65)
 En elverişli iklimdir (s. 65)
 Elverişli iklimdir (s. 65)
 Bir müddet (s. 65)
 Üzgün ve kederli zamanlarımızda (s. 65)
 Bir zaman (s. 65)
 Bir zaman evvelki kahkahalarımızın (s. 65)
 Evvelki kahkahalarımızın (s. 65)
 Kahkahalarımızın titrettiği hançereler (s. 65)
 Nefesimizi kesecek hale (s. 65)
 İstirapla derinleşen izlerinden (s. 65)

Sıcak ve ateşli gözyaşları (s. 65)
 Yeni bir hayat feyzi (s. 65)
 Bir hayat feyzi (s. 65)
 Kurak topraklar (s. 65)
 Çatlamaya mahkûm çaresizlerdir (s. 65)
 Neşeyi sürükleyip götürecek bir sel (s. 65)
 Bir sel (s. 65)
 İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar (s. 65)
 Bulutlu ve yağışlı anlar (s. 65)
 Doğan güler yüzlü güneşin (s. 65)
 Güler yüzlü güneşin (s. 65)
 Berrak, billur canlılığın zevkini (s. 65)
 Bu geçici fırtınalara (s. 65)
 Geçici fırtınalara (s. 65)
 En derin ıstıraplar (s. 65)
 Derin ıstıraplar (s. 65)
 Bizdeki neşeyi (s. 65)
 Birbirine en içten bağlı dostların (s. 66)
 En içten bağlı dostların (s. 66)
 İçten bağlı dostların (s. 66)
 Bağlı dostların (s. 66)
 Karşılıklı sevgilerini (s. 66)
 Akıllı kimse (s. 66)
 Her şeyden (s. 66)
 Bir sıkışık durumda (s. 66)
 Sıkışık durumda (s. 66)
 Avı bol bir yer (s. 66)
 Bir yer (s. 66)
 Gür ağaçlar (s. 66)
 Özgür kuşlar (s. 66)
 Bir gün (s. 66)
 Çirkin yüzlü, kötü huylu bir avcı (s. 66)
 Bir avcı (s. 67)
 Yakın bir yerde (s. 67)
 Bir yerde (s. 67)
 Bir sürü güvercin (s. 67)
 Onu gören güvercinler (s. 67)
 Bu çabalar (s. 67)
 Aramızdaki el birliğini (s. 67)

Tek kuş (s. 67)
 Bu sayede (s. 67)
 Yükselen kuşların (s. 67)
 İkinci tedbirini (s. 67)
 Kapalı yerlerde (s. 67)
 Yakın dostum (s. 67)
 Farenin bulunduğu yere (s. 67)
 Her tehlikeye (s. 67)
 Hazırladığı yüz deliği (s. 67)
 Yüz deliği (s. 67)
 Başkanı bağlayan düğümleri (s. 67)
 Öteki güvercinleri (s. 67)
 Bu söze (s. 68)
 Dostun olan birini (s. 68)
 Bu düşünce (s. 68)
 Sana olan sevgimi (s. 68)
 Bir davranıştır (s. 68)
 Büyük bir istekle (s. 68)
 Bir istekle (s. 68)
 Bütün ağı (s. 68)
 Çocukluk aşkı (s. 70)
 Ilık ellerimden (s. 70)
 Büyük mavi bir gemi (s. 70)
 Mavi bir gemi (s. 70)
 Bir gemi (s. 70)
 Renk renk toplara (s. 70)
 Bir bayram yeri (s. 70)
 Şu uçan toplara (s. 70)
 Uçan toplara (s. 70)
 Bir yokuştan (s. 70)
 Genç kurşun askerlerim (s. 71)
 Kurşun askerlerim (s. 71)
 Yeni bir bahar çağı (s. 71)
 Bir bahar çağı (s. 71)
 Tahta atımla (s. 71)
 Senden daha güzel bir dağ (s. 71)
 Daha güzel bir dağ (s. 71)
 Güzel bir dağ (s. 71)
 Bir dağ (s. 71)

- Küçük kuş (s. 71)
 Annesinin yeşerttiği kırlarda (s. 71)
 Bütün iyi oyuncaklar (s. 71)
 İyi oyuncaklar (s. 71)
 En tatlı oyunları (s. 71)
 Tatlı oyunları (s. 71)
 Zengin bir oyuncakçada (s. 71)
 Bir oyuncakçada (s. 71)
 Dün okuduğun masaldaki güzel kız (s. 71)
 Okuduğun masaldaki güzel kız (s. 71)
 Masaldaki güzel kız (s. 71)
 Güzel kız (s. 71)
 Altın bir kalbim (s. 71)
 Bir kalbim (s. 71)
 Bütün zenginliğimi (s. 71)
 Bir köylü kadın (s. 74)
 Köylü kadın (s. 74)
 Bir danayı (s. 74)
 Her gün (s. 74)
 Koskoca öküz (s. 74)
 Bu hikâyeyi (s. 74)
 Ne büyük bir güç (s. 74)
 Büyük bir güç (s. 74)
 Bir güç (s. 74)
 Pek yaman bir hocadır (s. 74)
 Yaman bir hocadır (s. 74)
 Bir hocadır (s. 74)
 İlk adımını (s. 74)
 Öyle azılı, öyle amansız bir yüz (s. 74)
 Amansız bir yüz (s. 74)
 Bir yüz (s. 74)
 En büyük kötülüklerimiz (s. 74)
 Büyük kötülüklerimiz (s. 74)
 Küçük yaşımda (s. 74)
 Asıl eğitimimiz (s. 74)
 Bir tavuğun boynunu (s. 74)
 Savunmasız bir köylüyü (s. 74)
 Bir köylüyü (s. 74)
 Bir uşağı (s. 74)
 Bir arkadaşını (s. 74)
 Asıl tohumları (s. 74)
 Bu kötü yönsemeleri (s. 74)
 Kötü yönsemeleri (s. 74)
 Tehlikeli bir eğitim (s. 74)
 Bir eğitim (s. 74)
 Yeni tomurcuk (s. 74)
 Çalınan şeye (s. 74)
 Bir iğne (s. 74)
 İstanbul'dan Bursa'ya uzanan yolda (s. 75)
 Küçük bir sahil kasabası (s. 75)
 Bir sahil kasabası (s. 75)
 Tek oğulları (s. 75)
 İlk çocuğu (s. 75)
 Yedi yıl (s. 75)
 1972'de doğan kızları (s. 75)
 Yedi yıl (s. 75)
 İkinci kızı (s. 75)
 Bu beş kişilik ailenin (s. 75)
 Beş kişilik ailenin (s. 75)
 Diğer taraftan (s. 75)
 Bir taraftan (s. 75)
 Büyük bir bölümü (s. 75)
 Bir bölümü (s. 75)
 Büyük Kafkasya'ya (s. 75)
 Zehra adında bir kızla (s. 75)
 Bir kızla (s. 75)
 Farklı bölgelerinden (s. 75)
 Bir Kafkasyalıymış (s. 75)
 Bir aile (s. 75)
 Farklı bölgelerinde (s. 75)
 Birlikte yarattıkları yeni neslin (s. 75)
 Büyük etkiye (s. 75)
 Mükemmel bir yansıması (s. 75)
 Mehmet'in sahip olduğu güç ve dayanıklılık (s. 75)
 Bir yansıması (s. 75)
 Büyük bir bölümünü (s. 75)
 Bir bölümünü (s. 75)

- II. Dünya Savaşı (s. 75)
- Çoğu günler (s. 75)
- Kuru bir ekmek parçası (s. 75)
- Bir ekmek parçası (s. 75)
- Gerçek bir beyefendi (s. 75)
- Bir beyefendi (s. 75)
- Şampiyonluğa ulaşan bir sporcuymuş (s. 75)
- Bir sporcuymuş (s. 75)
- Müthiş bir güreşçi (s. 75)
- Bir güreşçi (s. 75)
- Müthiş bir güreşçi olan Süleyman Bey (s. 75)
- Farklı koşullar (s. 75)
- Sonraki yıllar (s. 75)
- Bir memur (s. 76)
- Ucundan tuttuğu her iş (s. 76)
- Her iş (s. 76)
- Bir adamdı (s. 76)
- Hiçbir zaman (s. 76)
- Birçok göç etmiş aile (s. 76)
- Göç etmiş aile (s. 76)
- İlk yılları (s. 76)
- Her zaman (s. 76)
- Büyük kızlar (s. 76)
- Mehmet'i muayene eden bir doktor (s. 76)
- Bir doktor (s. 76)
1. Dünya Savaşı (s. 76)
1. Dünya Savaşı sırasındaki zorlu yıllar (s. 76)
- Zorlu yıllar (s. 76)
- II. Dünya Savaşı (s. 76)
- Türkiye'de yaşanan kıtlık (s. 76)
- Son derece önemli bir ölçü birimi (s. 76)
- Önemli bir ölçü birimi (s. 76)
- Ölçü birimi (s. 76)
- Bu olay (s. 76)
- Aynı doktor (s. 76)
- Bir tatil (s. 76)
- Boyu iki metreyi aşan Mehmet (s. 76)
- İlginç bir tesadüf (s. 76)
- Bir tesadüf (s. 76)
- Unutulmayacak bir olay (s. 76)
- Bir olay (s. 76)
- Kolay bir bebeklik dönemi (s. 76)
- Bir bebeklik dönemi (s. 76)
- Büyük bir hata (s. 76)
- Bir hata (s. 76)
- Bir buçuk yaş (s. 76)
- Oldukça kötü bir öksürük (s. 76)
- Kötü bir öksürük (s. 76)
- Bir öksürük (s. 76)
- Bu rahatsızlık (s. 76)
- Anlaşılamaz bir şekil (s. 76)
- Bir şekil (s. 76)
- Uyumayan bir bebek (s. 76)
- Bir bebek (s. 76)
- Uyumayan aileler (s. 76)
- Yoğun ve yorucu iş temposu (s. 76)
- Yorucu iş temposu (s. 76)
- Bir buçuk yıl (s. 76)
- Her gece (s. 76)
- Ortalama dört litre (s. 77)
- Dört litre (s. 77)
- Taze süt (s. 77)
- Geçen gün artan iştahı (s. 77)
- Artan iştahı (s. 77)
- Heybetli beden (s. 77)
- Büyük anne (s. 77)
- Annesinin hazırladığı porsiyonlar (s. 77)
- Onun favorisi olan tost (s. 77)
- Mümkün olan en büyük şekilde (s. 77)
- En büyük şekilde (s. 77)
- Büyük şekilde (s. 77)
- Büyük anne (s. 77)
- İki, üç ve hatta dört katlı dev tostlar (s. 77)
- Dev tostlar (s. 77)
- Büyük bir afiyet (s. 77)
- Bir afiyet (s. 77)
- Gerçek dünya (s. 77)
- İlk önce (s. 77)

Eski Dodge kamyonet (s. 77)
 Plastik araç gereçler (s. 77)
 Plastik araç gereçler satacak bir akraba (s. 77)
 Bir akraba (s. 77)
 Bir çay bahçesi (s. 77)
 Çay bahçesine gelen müşteriler (s. 77)
 Kaçınılmaz bir gerçek (s. 77)
 Bir gerçek (s. 77)
 Alt yapı (s. 77)
 Gelecek vaat eden bir oyuncu (s. 77)
 Bir oyuncu (s. 77)
 Küçük bir sorun (s. 77)
 Bir sorun (s. 77)
 Bir boyut sorun (s. 77)
 O dönem (s. 77)
 Büyük bir potansiyel (s. 77)
 Bir potansiyel (s. 77)
 Tecrübeli antrenör (s. 77)
 On dört yaş (s. 77)
 Neredeyse 1,92 metreyi bulan boyu (s. 77)
 1,92 metreyi bulan boyu (s. 77)
 1,92 metre (s. 77)
 Daha ciddi ilgilenme (s. 77)
 On dört yaş (s. 77)
 Pek de ideal bir yaş (s. 77)
 İdeal bir yaş (s. 77)
 Bir yaş (s. 77)
 Yedi-sekiz yaş (s. 77)
 Büyük güven ve inanç (s. 77)
 Sesini duyan annesi ve Selma Öğretmen (s. 25)
 Gözlerinden sessizce akan mutluluk (s. 25)
 Bazı konularla ilgili duygu ve düşünceler (s. 29)
 Yaşadığımız her dakikadaki safhalar (s. 29)
 İlim ve fen dilinin çizdiği kurallar (s. 29)
 Güzel sanatlarda elde edilen başarı (s. 30)
 Son derece iyi bir takım (s. 30)
 İyi bir takım (s. 78)
 Bir takım (s. 78)
 Birçok önemli oyuncu (s. 78)

Diğer etkinlikler (s. 77)
 Birinci Basketbol Ligi (s. 77)
 Alt yapı (s. 77)
 Kulübün kurduğu yurt (s. 77)
 Diğer alt yapı oyuncular (s. 77)
 Bir buçuk saat mesafe (s. 77)
 Bir buçuk saat (s. 77)
 Kötü sezonlar (s. 77)
 İkinci lig (s. 77)
 On yedi yaş (s. 77)
 İkinci lig (s. 77)
 Son derece başarılı performans (s. 77)
 Birinci lig (s. 77)
 Büyük fayda (s. 77)
 Bu sezon (s. 77)
 Aynı zaman (s. 77)
 Başarılı performans (s. 78)
 Birinci lig (s. 78)
 İlk sezon (s. 78)
 Dört yıl (s. 78)
 On sekiz yaşındaki bir çocuk (s. 78)
 Bir çocuk (s. 14)
 O dönem (s. 78)
 Kısıtlı dakikalar (s. 78)
 İyi bir sayı (s. 78)
 Bir sayı (s. 78)
 Ribaund ortalaması (s. 78)
 Bir sonraki dönem (s. 78)
 Sonraki dönem (s. 78)
 Önemli oyuncu (s. 78)
 İki önemli uzun oyuncu (s. 78)
 Önemli uzun oyuncu (s. 78)
 Uzun oyuncu (s. 78)
 Verilen her görev (s. 78)
 Her görev (s. 78)
 Üstün başarılar (s. 78)
 Şok bir kararla (s. 78)
 Bir karar (s. 78)
 Birinci lig (s. 78)

- Bir yıllık kontrat (s. 78)
- Bir yıl (s. 78)
- Son birkaç sene (s. 78)
- Birkaç sene (s. 78)
- Otuz sekizinci sıra (s. 78)
- O sezon (s. 78)
- Bir yıl (s. 78)
- O sene (s. 79)
- Son derece başarılı bir dönem (s. 79)
- Başarılı bir dönem (s. 79)
- Bir dönem (s. 79)
- Her geçen gün (s. 79)
- Geçen gün (s. 79)
- İlk sene (s. 79)
- İyi bir sayı ve ribaund ortalaması (s. 79)
- Bir sayı (s. 79)
- Ribaund ortalaması (s. 79)
- İkinci sene (s. 79)
- En önemli oyuncular (s. 79)
- O yıl (s. 79)
- Altı yıllık kontrat (s. 79)
- Altı yıl (s. 79)
- İkinci lig (s. 79)
- En iyi takımlar (s. 79)
- Her zaman (s. 79)
- Bu neden (s. 79)
- Üçüncü uzatma (s. 79)
- Üçüncü uzatmaya giden bir maçta (s. 79)
- Bir maçta (s. 79)
- Rakip takımın (s. 79)
- Dört uzun (s. 79)
- Sadece sekiz dakika (s. 79)
- Sekiz dakika (s. 79)
- Böylesine bir durumda (s. 79)
- Bir durumda (s. 79)
- Doğruları konuşacak bir kişiliğe (s. 79)
- Bir kişiliğe (s. 79)
- Aynı zamanda (s. 79)
- Doğru olduğuna inandığı şeyleri (s. 79)
- İnandığı şeyleri (s. 79)
- En güzel şekilde (s. 79)
- Güzel şekilde (s. 79)
- Bir gün (s. 80)
- Uzun boynuna (s. 80)
- Upuzun bir gaga (s. 80)
- Bir gaga (s. 80)
- Bir su kıyısında (s. 80)
- En güzel günlerdeki (s. 80)
- Güzel günlerdeki (s. 80)
- Güzel turna kardeş (s. 80)
- O nefis yayın (s. 80)
- Nefis yayın (s. 80)
- Hiçbir şey (s. 81)
- Bu sefer (s. 81)
- Öyle değme yemeği (s. 81)
- Değme yemeği (s. 81)
- Bir kaya balığı (s. 81)
- Koskoca balıkçıl (s. 81)
- Bir sümüklü böceğe (s. 81)
- Bir anda (s. 81)
- Bu dünyada (s. 81)
- Hiçbir şeyi (s. 81)
- Bugünkü çocukların (s. 83)
- Başka konulara (s. 83)
- Lokomotifin icadına ilişkin soru (s. 83)
- Şu cevabı (s. 83)
- Dünya çapındaki dâhilere (s. 84)
- Okulda edindikleri bilgilerle (s. 84)
- Edindikleri bilgilerle (s. 84)
- Bu konularda (s. 84)
- Başka şeylere (s. 84)
- Düne göre daha bol öğrenme imkanları (s. 84)
- Bol öğrenme imkanları (s. 84)
- Cilt cilt seyahat kitapları, (s. 84)
- Tarihi eserler (s. 84)
- Karşılaştırmalı istatistikler (s. 84)
- Her türlü meraka (s. 84)
- Doymak bilmeyen merakımızı (s. 84)

Ne çocukça çarelere (s. 84)
 Çocukça çarelere (s. 84)
 Elimizdeki coğrafya kitaplarını (s. 84)
 Küçük şehir isimlerini (s. 85)
 Bütün devletlerin (s. 85)
 Büyük adam (s. 85)
 Tarihi şahsiyetleri (s. 85)
 Aynı maksatla (s. 85)
 Ne kadar romanı (s. 85)
 Bu sayede (s. 85)
 Balta girmemiş ormanlarını (s. 85)
 Bir devrin (s. 85)
 En ince ayrıntılarına (s. 85)
 İnce ayrıntılarına (s. 85)
 Sözlü yoklamalarda (s. 85)
 İki karış boyumuzla (s. 85)
 Doymak bilmez bir merak (s. 85)
 Bir merak (s. 85)
 Bir şey (s. 85)
 Zamanımızda çıkan gazete ve dergilerin (s. 85)
 Her sahadaki (s. 85)
 Her sahadaki ilerlemelere (s. 85)
 En büyük zevkimizdi (s. 85)
 Büyük zevkimizdi (s. 85)
 Babamızdan aldığımız gündelik (s. 85)
 Bazı akşamları (s. 85)
 Bir oyun (s. 85)
 Bir huy (s. 85)
 Elimizdeki malzeme (s. 85)
 Asıl önemli olan şey (s. 85)
 Önemli olan şey (s. 85)
 Bir merakımız (s. 85)
 Bu merak (s. 85)
 Müsait şartlar (s. 85)
 O eski meraktan (s. 85)
 Eski meraktan (s. 85)
 Milli kültürün (s. 88)
 İnsan tarafından üretilen her şey (s. 13)
 Üretilen her şey (s. 88)

Her şey (s. 88)
 Ortak bir kültür (s. 88)
 Bir kültür (s. 88)
 Milli kültür (s. 88)
 Milli kültür (s. 88)
 Bir milletin (s. 88)
 Tüm bireylerinin (s. 88)
 Doğal süreçte (s. 88)
 Laik, demokratik cumhuriyeti (s. 88)
 Aynı kültürden (s. 88)
 Bu sözüne (s. 88)
 Milli kültürün (s. 88)
 Bir milleti (s. 88)
 En önemli unsur (s. 88)
 Önemli unsur (s. 88)
 Milli kültürü (s. 88)
 Ön planda (s. 88)
 En etkili araçtır (s. 88)
 Etkili araçtır (s. 88)
 Birbirini anlamayan bireylerin (s. 88)
 Ortak amaçlara (s. 88)
 Güzel dilimizi (s. 88)
 Yeni Türk harflerini (s. 88)
 Yeni Türk harfleriyle (s. 88)
 Yeni harflerin (s. 88)
 Bu konuda (s. 88)
 Yeni Türk alfabesi (s. 88)
 Kişisel çaba (s. 88)
 Bir seneden (s. 88)
 Bir seneden kısa bir sürede (s. 88)
 Kısa bir sürede (s. 88)
 Bir sürede (s. 88)
 Bu dil (s. 89)
 Yeni alfabe sistemi (s. 89)
 Birkaç yıl (s. 89)
 Yeni alfabe (s. 89)
 Bu suretle (s. 89)
 Kısa sürede (s. 89)
 Hak ettiği saygın konuma (s. 89)

Aydınlar ile halk arasındaki iletişim (s. 89)
 Saygın konuma (s. 89)
 Milli kültürü (s. 89)
 En önemli unsurlardandır (s. 89)
 Önemli unsurlardandır (s. 89)
 Yaşayacağımız günlere (s. 89)
 Bir arada (s. 89)
 Tarihimiz ile ilgili araştırmalar (s. 89)
 Aynı zamanlarda (s. 89)
 Bu işlerin (s. 89)
 Doğru temeller (s. 89)
 Öz Türk diline (s. 89)
 Değeri olan genişliği (s. 89)
 Takdire layık kıymet ve mahiyet (s. 89)
 Reddedilemez delil ve belgelerle
 Çeşitli yerlerinde (s. 89)
 Milletler arası toplantılara (s. 89)
 Yabancı uzmanların (s. 89)
 Verilen iyi bir eğitimle (s. 90)
 İyi bir eğitimle (s. 90)
 Bir eğitimle (s. 90)
 Aynı ortak amaçta (s. 90)
 Ortak amaçta (s. 90)
 Bu konu (s. 90)
 Milli birlik ve beraberlik (s. 90)
 Göreceklere öğrenimin sınırları (s. 90)
 İlk önce (s. 90)
 Milli geleneklerine (s. 90)
 Her şeyden (s. 90)
 Bütün unsurlarla (s. 90)
 Uluslararası duruma (s. 90)
 Böyle bir mücadelenin (s. 90)
 Bir mücadelenin (s. 90)
 Manevi unsurlara (s. 90)
 Bu nitelikte (s. 90)
 Bu nitelikte kişilerden (s. 90)
 Aynı eğitim (s. 90)
 İki parça (s. 90)
 İki parça halinde yaşayan milletler (s. 90)

Yaşayan milletler (s. 90)
 Çocuklarımıza vereceğimiz öğrenim (s. 90)
 Bu mücadelenin (s. 90)
 Ortak bir kültüre (s. 90)
 Milli birlik ve beraberliğin (s. 90)
 Bir kültüre (s. 90)
 Bu yönde (s. 90)
 Milli kültürümüzü (s. 91)
 Diğer unsurlarımızdan (s. 91)
 Sağlam temeller (s. 91)
 O yıllara ait fotoğraflarını (s. 91)
 Ortak ürünüdür (s. 91)
 Başka ülkelerde (s. 91)
 O ülkelerin (s. 91)
 Ortak malıdır (s. 91)
 Aynı hislerle (s. 91)
 Aynı dili (s. 91)
 Söylediğimiz türküler (s. 91)
 O yıllara (s. 91)
 Ortak dili (s. 91)
 Aynı durum (s. 91)
 Sahip olduğumuz bu milli değerlerin (s. 91)
 Bu milli değerlerin (s. 91)
 Milli değerlerin (s. 91)
 Milli bilincin (s. 91)
 Bu bilincin (s. 91)
 Milli kültür (s. 91)
 Tüm insanlığa (s. 91)
 Milli kültür bilincine sahip gençler (s. 91)
 Ufak fincan ve cezve (s. 92)
 Bütün kahvehanelerde, lokantalarda (s. 92)
 Ufak sarı tepsi (s. 92)
 Sarı tepsi (s. 92)
 Sarı cezve (s. 92)
 Sapsız "tiryaki" fincanıyla (s. 92)
 Altın Prag (s. 92)
 Tarihi binaları (s. 92)
 Bir opera sahnesini (s. 92)
 Bir opera sahnesini andıran küçük köprü (s. 92)

- Küçük köprü (s. 92)
 Hakiki Türk kahvehanesi (s. 92)
 Kalabalık bir heykel (s. 92)
 Bir heykel (s. 92)
 Demir parmaklıklı bir zindan (s. 92)
 Yalvaran, dua eden insanlar (s. 92)
 Bir zindan (s. 92)
 İri yarı bir yeniçeri (s. 92)
 Bir yeniçeri (s. 92)
 Bu kahvehaneyi (s. 92)
 Mustafa isminde bir yeniçeri (s. 92)
 Bir yeniçeri (s. 92)
 Esir düşen Türk (s. 92)
 Fevkalade güzel bir kadına (s. 92)
 Güzel bir kadına (s. 92)
 Bir kadına (s. 92)
 Hiçbir iş (s. 92)
 Bir yandan (s. 92)
 Diğer yandan (s. 92)
 Sosyal hayata (s. 92)
 Kadının kocası yeniçeriye (s. 92)
 Birtakım ilhamlar (s. 92)
 Türk usulü kahve (s. 92)
 İstanbul'daki gibi bir kahvehane (s. 92)
 Bir kahvehane (s. 92)
 Bütün Çekoslovakya (s. 92)
 Bu sayede (s. 92)
 Aynı usul (s. 92)
 Pek çok eser (s. 92)
 Çok eser (s. 92)
 El yazması "Kur'an"lar (s. 92)
 Yağlıboya resimler (s. 92)
 O devrin (s. 92)
 Yazılı emirleri (s. 92)
 Bütün bu vesikalardan (s. 93)
 Bu vesikalardan (s. 93)
 Bugünkü Çekoslovakya'nın (s. 93)
 Yaşayacak halden (s. 93)
 Yerli halk (s. 93)
 Türk toprak ağaları (s. 93)
 Eski feodallerden (s. 93)
 Karol Medvecky isminde bir tarihçi (s. 93)
 Bir tarihçi (s. 93)
 1905'de çıkan Detva adlı eserinde (s. 93)
 Telegedy isminde bir yüksek feodal bey (s. 93)
 Bir yüksek feodal bey (s. 93)
 Yüksek feodal bey (s. 93)
 Türk hâkimiyeti altında yaşayan halkı (s. 93)
 Yaşayan halkı (s. 93)
 Bizden daha iyi yaşama şartları (s. 93)
 Daha iyi yaşama şartları (s. 93)
 İyi yaşama şartları (s. 93)
 Bazı bölgeleri (s. 93)
 Hakiki bir Türk dostu (s. 93)
 Bir Türk dostu (s. 93)
 Eski Türk halk şarkılarından (s. 93)
 Pek çok şair, yazar, bestekâr (s. 93)
 Çok şair, yazar, bestekâr (s. 93)
 Diğer kolda sanatkârlar (s. 93)
 Bazı Avrupalı tarihçiler (s. 93)
 Avrupalı tarihçiler (s. 93)
 Yemyeşil bir arazinin (s. 94)
 Bir arazinin (s. 94)
 Tuğladan yapılmış dört duvar (s. 94)
 Dört duvar (s. 94)
 Ahşap bir dam (s. 94)
 Bir dam (s. 94)
 Kırık cam parçaları (s. 94)
 Tek penceresi (s. 94)
 Açık kapıdan (s. 94)
 Açık kapıdan giren ışık (s. 94)
 Dört gözünden (s. 94)
 İçeride çalışanların (s. 94)
 Kubbe şeklinde bir ocak var (s. 94)
 Bir ejderhayı (s. 94)
 Bir ocak (s. 94)
 Eriyen camı (s. 94)
 Kıpırmızı kor halindeki gözün (s. 94)

Bütün camların (s. 94)
 Ayırdıkları parçaların (s. 94)
 Koydukları yere (s. 94)
 Birkaç deneme (s. 94)
 Rengi maviye dönen parçayı (s. 94)
 Bu ateş parçalarının (s. 94)
 Küçük bir yassı taş (s. 94)
 Bir yassı taş (s. 94)
 Yassı taş (s. 94)
 Eline aldığı ince uzun bir demirle (s. 94)
 İnce uzun bir demirle (s. 94)
 Uzun bir demirle (s. 94)
 Bir demirle (s. 94)
 Ocağın içindeki macunlardan (s. 94)
 Küçük bir parça (s. 94)
 Bir parça (s. 94)
 Diğer elinde tuttuğu saca (s. 94)
 Birkaç saniyede (s. 94)
 Bütün bu işlem (s. 94)
 Bu işlem (s. 94)
 Bir dakika (s. 94)
 Gözün yanındaki küçük odalardan (s. 94)
 Küçük odalardan (s. 94)
 Bir yandan (s. 94)
 Diğer yandan (s. 94)
 Seri hareketleri (s. 94)
 Sabaha kadar soğuyacağı deliğe (s. 94)
 Diğer ustalar (s. 94)
 Hep bir ağızdan (s. 94)
 Bir ağızdan (s. 94)
 Bir boncuk (s. 94)
 Yaptığı boncuklardan (s. 94)
 Bir bölümü (s. 33)
 Karanlık ve sıcak odaya (s. 95)
 Bu ocağın (s. 95)
 Bütün gün (s. 95)
 İran'da günümüzde de kutlanmakta olan Nevruz (s. 106)

Bu renkli dünyadan (s. 95)
 Renkli dünyadan (s. 95)
 Renkli sohbetleri (s. 95)
 Zengin gönülleri (s. 95)
 Bu renksiz ve karanlık odadan (s. 95)
 Renksiz ve karanlık odadan (s. 95)
 Kırık cam parçalarından (s. 95)
 Bu boncuklar (s. 95)
 7-8 ay (s. 95)
 Bu işe (s. 95)
 O zamanlar (s. 95)
 1930'lu yıllarda (s. 96)
 Arap ustalar (s. 96)
 O zamanlar (s. 96)
 Kalın boncuklardı (s. 96)
 Rengârenk boncuklar (s. 95)
 1000 boncuk (s. 95)
 35 yıldır (s. 95)
 Yeni nesil (s. 95)
 100 yıldır (s. 95)
 Boncuk yapılan iki köyde (s. 95)
 İki köyde (s. 95)
 50 usta (s. 95)
 Onların yaptığı boncuklar (s. 95)
 Bütün dünyaya (s. 95)
 Bu işin (s. 95)
 78 yaşındaki Mustafa Usta (s. 95)
 60 yıl (s. 95)
 O loş ve sıcak odadaki (s. 95)
 O loş ve sıcak odadaki fırının (s. 95)
 Yüzbinlerce boncuk (s. 95)
 Beş yıl (s. 95)
 Kenar mahallelerinden (s. 95)
 Bulabildiği tek iş (s. 95)
 Tek iş (s. 95)
 Bu efsanelerde ateşi bulduğuna inanılan Cemşid (s. 106)

- "tuzluk gılık" olarak adlandırılan çörek (s. 105)
- Kötülük ve sıkıntılardan kurtulma dileği (s. 106)
- İmamlar tarafından yapılan dualar (s. 103)
- Sürü sahipleri tarafından kesilen kurbanlar (s. 103)
- Nevruz'dan sonraki en önemli gün (s. 95)
- Gözlerin içine sokulan demirlerin (s. 94)
- Uzun boynuna takılmış upuzun bir gaga (s. 80)
- Oldukça iyi bir sayı ve ribaund ortalaması (s. 80)
- O dönem oyunlarda aldığı kısıtlı dakikalar (s. 78)
- Futbola olan düşkünlüğü (s. 77)
- Bir metrede bin metre koşan tahta atım (s. 63)
- Bir metrede bir dünya gören saltanatım (s. 63)
- Her zaman her yeri alan kurşun askerim (s. 63)
- Yüzünü görmeden gördüğüm misafir (s. 62)
- Kimsenin bilmediği bir kuyruklu (s. 58)
- Kaoru'nun bulduğu kuyruklu yıldıza (s. 58)
- Köşelerinde nefes nefes koştuğum odalar (s. 62)
- Ortalarında tahta at koşturduğum Geniş sofalar (s. 62)
- Kuyruklu yıldız bulmuş birçokları (s. 62)
- Konuşamayan ama çok akıllı bir papağan (s. 53)
- Kar beyaz tüylerle kaplı bu çokbilmiş kuşlar, (s. 53)
- Gelgit nedeniyle çekilmiş olan deniz tabanı (s. 53)
- Öyle güzel deniz kabukları, mercan resifleri (s. 53)
- Cennette tutsak kalmaktan korkan arkadaşlarımız (s. 54)
- Adını göklere yazdıran çocuk (s. 56)
- Dehşet verici bir yoğunluk ve süreklilikle (s. 52)
- Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur (s. 52)
- Bunu destekleyici bazı bilimsel düşünceler (s. 47)
- Sizin de hemen yapabileceğiniz bir deney (s. 47)
- Hemen yapabileceğiniz bir deney (s. 47)
- "ilmek" denilen küçük çemberler (s. 48)
- İnanılmaz derecede büyük bir uçurum (s. 33)
- Mili duygu ve dil arasındaki bağ (s. 33)
- Milliyetçi ve halkçı-demokrat tutum (s. 33)
- Devlet yazılarında kullanılan dil (s. 33)
- Savaş alanlarında ölen bütün askerler (s. 30)
- Gözlerindeki okuma, öğrenme isteği (s. 24)
- Gülizar'ın yüzündeki umutsuzluğu (s. 25)
- O çağda yaşayan birçok büyük düşünür (s. 53) Konuya verdiği önemi (s. 89)
- "Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin Işığı Altında Çocuğun Eğitim Hakkı" konulu konuşmama (s. 12)
- Çocuk hakları sözleşmesi'nin ışığı altında çocuğun eğitim hakkı (s. 12)
- Çocuğun en temel hakkı olan yaşama hakkı (s. 12)
- Çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlâk gelişimi (s. 12)
- İnsanın doğuştan getirdiği yetenekler (s. 12)
- İnsanın doğuştan getirdiği yetenekleri geliştiren en önemli araç (s. 12)
- Eğitimsizlik sonucu ortaya çıkan sorunlar (s. 12)
- İki cinsiyet grubu arasında eşitliği öngören bir ruh (s. 13)
- Özgürlükçü demokratik düzeni benimsemiş ülkeler (s. 13)
- Yaratıcı ve eleştirel düşünce yeteneğini (s. 13)
- Kalkınmanın gerektirdiği sayı ve nitelikte insan gücünü (s. 13)
- Kalkınmanın gerektirdiği sayı ve nitelik (s. 13)
- İnsan hakları ile ilgili uluslararası belgeler (s. 13)
- İnsan hakları ile ilgili uluslararası belgelerin ve anayasaların temel ilkeleri (s. 13)

- 1948 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (s. 13)
- Uluslararası pek çok bildirge ve sözleşme (s. 13)
- Birleşmiş Milletlerin son on yılda yaptığı bütün önemli zirve ve toplantılar (s. 13)
- Birleşmiş Milletlerin sosyal, ekonomik ve kültürel hakları (s. 13)
- Medeni ve siyasal haklarla uyumlu olarak geliştirme yönündeki kapsamlı çabalar (s. 13)
- 20 Kasım 1989 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesi (s. 13)
- Bir zamanlar çocukların gereksinimleri olarak kabul edilen hususlar (s. 13)
- Birçok devletten ve uluslararası topluluktan istenebilir durum (s. 13)
- Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliğin (s. 13)
- Meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliğin (s. 13)
- Çocuğun insan olarak sahip olduğu saygınlığın (s. 13)
- Sözleşme'nin nitelikli eğitime ilişkin yaklaşımı (s. 14)
- Fiziksel, toplumsal, duygusal ve manevi gelişimler (s. 14)
- Eğitim hakkını düzenleyen 28. Ve 29. Maddeler (s. 14)
- Sözleşme'deki tüm hakları kapsayan temel ilkeler (s. 14)
- Programlar bakımından kapsamlı bir çerçeve (s. 14)
- Şiddetten arınmış, demokrasi ve hoşgörüyü geliştiren ve öğrencilere yaşamlarını sorumlu yurttaşlar olarak sürdürecekleri becerileri kazandıran ortamlar (s. 14)
- Çocuklara değer veren ve hakları temel alan bir okul (s. 14)
- Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28 ve 29. Maddeleri ile temel ilkelerinde öngörülen nitelikli eğitim (s. 14)
- Yaşamın temelini oluşturan daha ileri ve karmaşık beceriler (s. 14)
- Öğretmenler ile öğrenciler arasındaki ilişki (s. 14)
- Demokratik katılıma elverişli bir ortam (s. 14)
- Kendileriyle ve başkalarıyla barışık bireyler (s. 14)
- Çocuğun kendini güvende hissetmesine, kendine değer verilen bir yerde eğitildiğini düşünmesine yardımcı olacak biçim (s. 14)
- Cinsiyet, dil ve kültür, ekonomik eşitsizlikler, fiziksel ve zihinsel özürlülük durumunu da dikkate alan bir eğitim programı ve öğretimi (s. 14)
- Bu yaklaşıma göre düzenlenen ve uygulanan bir öğretim (s. 15)
- 1990 yılında yapılan Herkes İçin Eğitim Dünya Konferansı (s. 15)
- Her çocuğun hakkı olan kapsamlı öğrenme (s. 15)
- Birlikte iş yapmayı, uzlaşmayı, iletişim kurmayı ve karar vermeyi sağlayacak psikolojik beceriler (s. 15)
- Çağdaş yaşamın sorunlarına karşı hazırlıklı kılacak eleştirel ve yaratıcı düşünce tarzı (s. 15).
- Yaşamın bütün alanlarında ortaya çıkan durumlar ve sorunlar (s. 15)
- Çocukların yaşamın bütün alanlarında ortaya çıkan durumlar ve sorunlarla baş edebilmeleri için gerekli beceriler (s. 15)
- Gereksinimlerini karşılayacak ve kendilerine yaşam becerisi kazandıracak (s. 15)
- Okula gitmeyen 6-11 yaşlarındaki 130 milyon çocuğun 73 milyonunu (s. 15)
- 155 ülke tarafından onaylanan Herkes İçin Eğitim Dünya Bildirgesi (s. 15)

- Onların eğitime etkin olarak katılmalarını önleyen bütün engeller (s. 15)
- Eğitimde cinsiyete dayalı her türlü ön yargı (s. 15)
- Çeşitli nedenlerden kaynaklanan okula devamlarını engelleyen nedenler (s. 15)
- Kız çocuklar için fiziksel bakımdan uygun yerler ve olanaklar (s. 15)
- Çocuk haklarını güvence altına almaya ve eğitimin niteliğini artırmaya yönelik hedefler (s. 15)
- Hosokawa'nın kâğıttan yaptığı 673 turna kuşu (s. 16)
- Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan iki atom bombası (s. 16)
- Nükleer felaketlere engel olmak için bir yol bulunacağı umudu (s. 16)
- 6 Ağustos 1945 gününü yaşayan çocuklar (s. 17)
- Atalarımızdan bize gelen gizli ilintilere dayanan bir şey (s. 17)
- Durmadan konuşan sarı saçlı kardeşimiz (s. 18)
- Durmadan konuşan sarı saçlı kardeşimize taktığım isim (s. 18)
- Sahip olduğunuz ama farkında olmadığınız değerler (s. 20)
- Camın arkasında gördüğünüz Hayal Çocuk (s. 20)
- Salihli'nin Akören köyünde yaşayan bir aile (s. 22)
- Kendilerini yetiştirip başarılı insanlar olmaları için çabalayan öğretmen (s. 22)
- Öğretmenin masasında duran ve merakla kapağına baktığı kitabın (s. 23)
- Öğretmenin kendisine verdiği kitaplar (s. 23)
- Altıncı ve yedinci sınıfta tanıdığı öğretmenler (s. 23)
- Yedinci sınıfta tanıdığı öğretmenler (s. 23)
- Altıncı sınıftan sekizinci sınıfa kadar okuyacak çocuklar (s. 23)
- İçindeki öğrenme ve kendisini geliştirme isteği (s. 23)
- Başka yere tayin olmuş olan Selma Öğretmen (s. 23)
- Başka yere tayin olmuş olan Selma Öğretmen'inden gelen mektuplar (s. 23)
- Okul kitaplığından Türkçe öğretmeni vasıtasıyla ödünç aldığı kitaplar (s. 24)
- Türkçe öğretmeni vasıtasıyla ödünç aldığı kitaplar (s. 24)
- Öğretmeni vasıtasıyla ödünç aldığı kitaplar (s. 24)
- "Haydi Kızlar Okula" kampanyasında elde edilen başarı (s. 24)
- Kızının gözlerindeki okuma, öğrenme isteği (s. 24)
- "Kazandığın Manisa Anadolu Öğretmen Lisesi (s. 24)
- Bin, iki bin, binlerce sene evvelki ilim ve fen dilinin çizdiği kuralları (s. 29)
- Bin, iki bin, binlerce sene evvelki ilim ve fen dili (s. 29)
- Kirli ayaklarıyla çiğneyen düşmanı mağlup eden zafer (s. 29)
- İnsanlar arasındaki görüş, görünüş farkları (s. 29)
- Uzun mücadele ve gayretlerden sonra alında ışığı ilk hissedenden insan (s. 30)
- Milletinin içinde bulunduğu kurtuluş mücadelesi (s. 30)
- İnsanlıktan uzak ve son derece üzülmeyecek bir sistem (s. 30)
- İnsanları mesut edecek yegâne vasıta (s. 30)

- Onlara birbirlerini sevdirecek karşılıklı maddi ve manevi ihtiyaçlarını temine yarayan hareket ve enerji (s. 30)
- Bir vücudun parmağının ucundaki acı (s. 30)
- General Townshend 'ın şerefine verdikleri ziyafet (s. 30)
- Arka arkaya sıraladığım bu cümleler (s. 30)
- İnsan sevgisi konularındaki duygu ve düşünceler (s. 30)
- Atatürk'ün duygu ve düşünceleriyle içinde bulunduğu kültürel ortamın özellikleri arasındaki ilişki (s. 31)
- Akıl, bilim ve insan sevgisiyle aydınlanacak, arınacak duygu ve düşünceler (s. 31)
- Atatürk'ün Türk diline verdiği önem (s. 32)
- Gelişmiş, zengin, bütün ihtiyaçlara cevap verebilen bir dil (s. 32)
- Atatürk tarafından da kullanılmış yaygın tanımlar (s. 32)
- Dil, kültür ve ülkü birliği ile birbirine bağlı olan vatandaşların oluşturduğu siyasi ve sosyal toplum (s. 32)
- En güzel en zengin ve en kolay olabilecek bir dil (s. 32)
- Atatürk'ün dil konusuna gösterdiği yakın ilgi (s. 33)
- Ülkesini, yüksek istiklalini (bağımsızlığını) korumasını bilen Türk milleti (s. 33)
- Aydınlar arasında, basında, devlet yazılarında kullanılan dil (s. 33)
- Yazı dili ile halkın konuştuğu dil arasındaki uçurum (s. 33)
- Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve arkadaşlarının başlattıkları “Yeni Lisan” hareketi (s. 33)
- Halkın anlamadığı yabancı kaynaklı sözcükler (s. 33)
- Sade, duru, zengin bir kültür dili (s. 33)
- Herkesin kolayca anlayabileceği sözcükler (s. 33)
- Köklü, sağlam yapılı, mantıklı, güzel bir dil (s. 33)
- Köklü, sağlam yapılı, mantıklı, güzel bir dil olan Türkçe (s. 33)
- Atatürk'ü altınla satın almak isteyen mareşal (s. 34)
- Ordu kumandanlığından istifa edip İstanbul'a gelmeye karar verdiği zaman (s. 34)
- İstanbul'a gelmeye karar verdiği zaman (s. 34)
- Yıldırım Ordusu kumandanlığına tayin edilip İstanbul'a tam hareket edeceğim günler (s. 34)
- İstanbul'a tam hareket edeceğim günler (s. 34)
- Kumandanlığa tevkil ettiğim (kendi yerime bıraktığım) Ali Rıza Paşa (s. 35)
- Yaverlerim olan Salih (Bozok) ve Cevat Abbas Beyler (s. 35)
- Ali Rıza Paşa'nın imzaladığı senet (s. 35)
- Bunları aldığınıza dair bize bir vesika (s. 36)
- Bizi buraya gönderen kumandan (s. 36)
- Altın mukabili (karşılığı) müsamaha (hoşgörü) gösterecek insanlar (s. 36)
- Sarılan anayurda Kemal Paşa (ana yurda sarılan Kemal Paşa) (s. 39)
- Alnı sargılı, kolu sargılı, boynu sargılı, Ahmetler, Bekirler, Aliler, Mahmutlar, Kazımlar, İsmailler (s. 40)
- Her baktığımızda başka bir yerde olan büyük, sarı bir yuvarlak (s. 46)
- Evren hakkında şimdi bildiğimiz şeyler (s. 46)
- Gökyüzündeki o şekiller hakkında bildiğiniz her şey (s. 46)

Eski astronomların kullandıkları "iç aygıtlar" (s. 46)

Yakın diyebileceğimiz zamanlar (s. 46)

Roma İmparatorluğu'nda yaşayan Batlamyus isimli bir bilimci (s. 47)

Düşünceleri pek uzaklara yayılmış çoğu düşünür (s. 47)

O dönemin bütün ünlü bilim adamlarının çalışmak ve fikirlerini paylaşmak için geldikleri yer (s. 47)

Kuzey Afrika sahilindeki bu heyecan verici şehir (s. 47)

Batlamyus'un çalışmalarını büyük ilgiyle karşılayan Müslümanlar (s. 48)

Bir gök bilimcinin gözlemlerine tıpatıp uyan, bu kadar yalın bir güzelliği olan ve insanları her şeyin merkezine oturtan böyle bir evren modeli (s. 48)

Batlamyusun fark etmediği bazı hareketler (s. 48)

Eğri büğrü, kargacık burgacık bir sürü ilaveler (s. 48)

Kopernik adında bir Polonyalı (s. 48)

Gezegenlerin hareketlerini açıklayabilecek bir yol (s. 48)

Rönesans denilen ve Avrupa'nın her yerinde insanların, yüzyıllar boyu gerçek olarak kabul edilmiş inançları sorguladıkları, yepyeni şaşırtıcı fikirler ortaya attıkları bir devir (s. 49)

Görkemli Güneş'in çevresinde dönen, öylesine bir gezegen (s. 49)

Kopernik'in ileri sürdüğü düşünce (s. 49)

Milyarlarca milyarlarca mil öteden bilgi toplayan uydu teleskopları (s. 49)

Sınırsız olan bir evrende gezip duran sayısız yıldız kümesinden (s. 50)

Gezip duran sayısız yıldız kümesinden (s. 50)

Bugünkü modelimizin öğelerinden birçoğunu içeren bir model (s. 50)

Gezegenlerden ve yıldızlardan oluşan, yer çekimi denilen bir kuvvetin etkisiyle hareket eden bir düzen (s. 50)

Vals yapan, bowling oynayan, tel üstünde bisiklete binen papağanlar (s. 53)

Kendisi gibi amatör ve profesyonel gök bilimcilerle (s. 57)

Beni ufuklardan ufuklara götüren İçine binemedi biniğim tren (s. 62)

Erdemin yetişip üreyebileceği en elverişli iklimdir (s. 65)

Bir zaman evvelki kahkahalarımızın titrettiği hançereler (s. 65)

Doğan güler yüzlü güneşin iç âlemimize vereceği berrak, billur canlılığın zevkini (s. 65)

İri ve dalları birbirine girmiş gür ağaçlar (s. 66)

Farenin her tehlikeye karşı hazırladığı yüz deliği (s. 67)

Sana olan sevgimi artıracak bir davranıştır (s. 68)

Günümüzde büyük bir bölümü Gürcistan sınırları içerisinde bulunan büyük Kafkasya'ya (s. 75)

Mehmet Okur'un ismini aldığı kişi olan büyük büyük babası (s. 75)

Abdullah ve Nimet Okur'un kaderlerini birleştiren ve bir aile kurmalarını sağlayan, dünyanın farklı bölgelerinden Türkiye'ye göç eden ve onları burada dünyaya getiren ataları (s. 75)

Halen hayatta ve sağlıklı olan Fatma Hanım (s. 75)

Polonya'daki Alman toplama kamplarında (s. 75)

Gerçek bir beyefendi olan Süleyman Baştimur (s. 75)

- Güreş dalında şampiyonluğa ulaşan bir sporcuymuş (s. 75)
- Dünya ve hatta olimpiyat şampiyonu olabilecek yeteneğe (s. 75)
- Yalova Belediyesinde çalışmaya başlayan bir memur (s. 76)
- İş konusunda oldukça becerikli olan Abdullah Bey (s. 76)
- Ucundan tuttuğu her işin altından kalkabilen ve ailesi için her zaman elinden gelenin en iyisini yapan bir adamdı (s. 76)
- I. Dünya Savaşı sırasındaki zorlu yıllar sonrasıyla II. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında Türkiye’de yaşanan kıtlık (s. 76)
- Çok ilginç bir tesadüf ve unutulmayacak bir olay (s. 76)
- Doktorların bronşit teşhisi koyduğu bu rahatsızlık (s. 76)
- Annesinin hazırladığı porsiyonların kendisine yetmediğinden yakının Mehmet (s. 77)
- Eski Dodge (Doç) kamyonetinin arkasında plastik araç gereçler satacak bir akraba (s. 77)
- Mehmet’i Yalova Belediyesi için çalışan bir çay bahçesi (s. 77)
- Mehmet’in boş zamanlarında oynadığı futbol (s. 77)
- Yalova Acar Spor Kulübü alt yapısında kalecilik yapan Mehmet (s. 77)
- O dönemde popüler olmaya başlayan ABD Ulusal Basketbol Ligi (NBA) (s. 77)
- Televizyondan öğrendiği basketbol figürleri (s. 77)
- Mehmet’te büyük bir potansiyelin olduğunu fark eden tecrübeli antrenör (s. 77)
- On dört yaşına basmaya hazırlanan Mehmet’in (s. 77)
- Basketbola başlamak için pek de ideal bir yaş (s. 77)
- Oğluna duyduğu büyük güven ve inanç (s. 77)
- Mehmet’in tıpkı yapmaktan hoşlandığı diğer etkinlikler (s. 77)
- Mehmet’in Oyak Renault Yıldız Takımı’nı, Türkiye Şampiyonası’nda Efes Pilsen ve Tuborg’un ardından üçüncülüğe taşıdığı dönem (s. 77)
- Mehmet’in birinci ligde oynadığı ilk sezon (s. 78)
- Basketbol oynamaya sadece dört yıl önce başlamış olan ve on sekiz yaşındaki bir çocuk için oldukça iyi bir başarı sağlayan Mehmet (s. 78)
- Türkiye Ligi için son derece iyi bir takım kuran ve Avrupa Ligleri’nden birçok önemli oyuncuyu transfer eden diğer Bursa takımı Tofaş (s. 78)
- Tofaş’a transfer olmasını sağlayan antrenör (s. 78)
- Takımının iyiliği ve çıkarı için doğru olduğuna inandığı şeyleri (s. 79)
- Enlem ve boylam çizgileri arasına karışmış küçük şehir isimlerini (s. 84)
- Çikolataların içinden çıkan bayrak, harita, şehir resimleriyle (s. 85)
- Muhtelif memleketlere ait manzaraları (s. 85)
- İspanya’daki engizisyon mahkemelerinin (s. 85)
- Bize verilecek başarı, teşekkür ve takdir belgelerini (s. 85)
- Zamanımızda çıkan gazete ve dergilerin her sahadaki ilerlemelere ayırdıkları sayfaları (s. 85)
- Fincan veya papazkaçı oynayan ev halkına (s. 85)
- Konsol üstünde veya duvarda gördüğümüz hatıra (s. 85)

- Mahallemizdeki caminin, çeşmenin, imaretin kitabelerini (s. 85)
- Daima öğrenmeye hazır, daima iştahlı bir merakımız (s. 85)
- Milletin bireylerini birbirine bağlayan kültür unsurları (s. 88)
- Bir milletin tüm bireylerinin benimsediği değerlerin bütünüdür (s. 88)
- Aynı kültürden insanların oluşturduğu toplumdur (s. 88)
- Bir milleti ayakta tutan en önemli unsur (s. 88)
- Bizim güzel, uyumlu, zengin dilimiz (s. 88)
- Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan teşkilat (s. 89)
- Türk dili alanında yapılan araştırma ve çabalar (s. 89)
- Atatürk'ün başkanlığında kurulan okullarda (s. 89)
- Yazı dili ile konuşma dili arasındaki kopukluk (s. 89)
- Milli kültürü oluşturan en önemli unsurlardandır (s. 89)
- Türk tarihinin bilinmesi, öğretilmesi ve tanıtılması isteğinde bulunan Atatürk (s. 89)
- Tarih tezimizi reddedilemez delil ve belgelerle ilim dünyasına tanıtan Tarih Kurumu (s. 89)
- Milletler arası toplantılara başarıyla katılarak yaptığı tebliğlerle (s. 89)
- Eğitimin kültürün oluşumundaki önemini (s. 90)
- Yetiyecek çocuklarımıza ve gençlerimize (s. 90)
- Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, milli geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla (s. 90)
- Böyle bir mücadelenin gerektirdiği manevi unsurlara (s. 90)
- Böyle bir mücadelenin gerektirdiği manevi unsurlara sahip olmayan kişiler (s. 90)
- Bu nitelikte kişilerden oluşan toplumlara (s. 90)
- Bu mücadelenin sebep ve vasıtaları ile donatılmayan millet (s. 90)
- Oynadığınız Artvin, Konya, Bitlis, Van, Manisa, Çanakkale halk oyunlarının hepsi (s. 91)
- Altın Prag"ın yıllardır tamir edilmeyen, o güzelim tarihi binaları (s. 92)
- Nöbet bekleyen, sarıklı, pos bıyıklı belinde palası ile iri yarı bir yeniçeri (s. 92)
- Budin muhasarası sırasında esir düşen Türk (s. 92)
- Bizde bulunamayan, Osmanlı Türklerine ait pek çok eser (s. 93)
- Prag'da tanıdığım, meşhur Profesör Yusuf Blaškovič (s. 93)
- Hakiki bir Türk dostu olan Prof. Blaškovič (s. 93)
- Posbıyıklı, siyah saçlı Anadolu çocuklarını (s. 93)
- Dört gözünden ateşler saçan bir ejderhayı andıran, kerpiçle sıvanmış yerden bitme kubbe şeklinde bir ocak (s. 94)
- Beyaz renkli ya da saydam cam parçaları (s. 94)
- Ocaktan aldığı kor halindeki cam parçasıyla (s. 94)
- Ocaktan aldığı beyaz, sarı ve lacivert noktaları (s. 94)
- Mehmet Usta'yla birlikte ocağın çevresinde çalışan diğer ustalar (s. 94)
- Bulabildiği tek iş olan iplik fabrikasında (s. 95)
- Arabistan'dan gelen Hüsnü, Halil ve Selim Ustalar (s. 96)
- Kalın demirlerle yapılan kalın boncuklardı (s. 96)

- Katır parmağı dediğimiz bu boncuklar (s. 96)
- Bugün dükkânlarda gördüğümüz, evimizin bir köşesini ya da takılarımızı süsleyen boncuk modellerinin birçoğu (s. 96)
- Görece ve Kemalpaşa'da yapılan boncukların büyük bir kısmı (s. 97)
- Görece'nin, Kemalpaşa'nın fırınlarına giren camlar (s. 98)
- Yeni evli çiftleri, evleri, eşyaları, cüzdanları, çantaları, arabaları (s. 98)
- İyi süt veren inekleri (s. 98)
- Yurdumuzda ve orta Asya'da nevrüz kutlamaları (s. 100)
- Orta Asya'da yaşayan Türkler, Anadolu Türkleri ve İranlıların yılbaşı olarak kabul ettikleri gün (s. 100)
- Nevruz çorbası veya lapa adı verilen başka bir yemek (s. 101)
- Darı yarması yahut bulgur konulmak suretiyle yapılan bir nevi tirit (s. 101)
- Gece ile gündüzün bir olduğu günde yapılan Nevruz Festivali (s. 101)
- Bu ziyaretler sırasında ikram edilen yemek,"aş" adı verilen pilav (s. 101)
- Bu ziyaretler sırasında ikram edilen yemek (s. 101)
- Nevruz kutlamalarından esinlenmiş tiyatro eserleri (s. 101)
- Bir gün önceden pişirilmeye başlanan semeni (s. 102)
- Azerbaycan'da salıyı çarşambaya bağlayan gece (s. 102)
- Ahir Çerşenbe" de yapılması gerekli işler (s. 102)
- Yedi yemiştten oluşan "yeddi-levin"(yedi renk) gecesi (s. 102)
- Anadolu'da "Sultan-ı Nevruz", "Nevruz Sultan", "Mart Dokuzu" ve "Mart Bozumu" gibi adlarla bilinen Nevruz (s. 102)
- Ağaç işleriyle uğraşmaları nedeniyle tahtacı olarak isimlendirilen ve Türkiye'de yaşayan Tahtacı Türkmenleri (s. 102)
- Nevruz günü yenilen yemekler ve ikram edilen yiyecekler (s. 102)
- Soğan kabuğu ile boyanmış yumurtalar (s. 102)
- Nevruz'un Hz. Ali'nin doğum günü olduğuna dair inanış (s. 103)
- Hz. Ali ile Hz. Fatima'nın evlenme günü olduğuna dair bir inanış (s. 103)
- Nevruzıye adı verilen şiirler, nefesler (s. 103)
- Kuş donuna"(kuş kıyafetine) bürünen ve ayaklarındaki halhalı gıcırdatarak uçan bir ermiş (s. 104)
- Belli olmayan bir saatte gökte, ayaklarındaki halhalları gıcırdatarak, önünde gergefini işleyerek, batıdan doğuya göç eden güzel bir kız (s. 104)
- Mart ayı içinde Anadolu'nun bazı yörelerinde görülen bir başka gelenek (s. 104)
- Mart ayının ilk çarşambasını içine alan "kara çarşamba" geleneği (s. 104)
- Baca çizmek ve taş dizmek adlarıyla anılan uygulama (s. 104)
- "tuzluk gılık" olarak adlandırılan çöreği yiyen erkek ya da genç kız (s. 105)
- "tuzluk gılık" olarak adlandırılan çöreği yiyen erkek ya da genç kızın, kiminle evleneceğine yönelik yorumlar (s. 105)
- Nevruz'la ilgili olarak Anadolu'da görülen diğer gelenekler (s. 105)
- Ağacın güneşten etkilenmemesi için ağaca bez bağlanarak yapılan "Mart ipliği" âdeti (s. 105)

Sadrazamın, bir sorunu kendi düşünceleriyle birlikte özet olarak yazıp padişaha sunduğu kâğıt (s. 105)
 Saray hekimbaşları tarafından hazırlanan ve çeşitli baharatlardan yapılmış Nevruziye denen macunlar (s. 106)
 Nevruz günün hangi saatinde yenmesi gerektiğini yazan bir kâğıt (s. 106)
 Her toplum tarafından kendine özgü bir nedene dayandırılarak kutlanan geleneksel bir bayram (s. 106)

Sıfat-Fiil Grupları

Çocuğun en temel hakkı olan (s. 12)	Bazen benim katılabileceğim (s. 20)
"pamuk iğne" olarak adlandırılan (s. 104)	Camın arkasında gördüğünüz (s. 20)
Çocuğun insan olarak sahip olduğu (s. 13)	Salihli'nin Akören köyünde yaşayan (s. 22)
Sözleşme'nin nitelikli eğitime ilişkin (s. 14)	Salihli'nin Akören köyünde yaşayan (s. 22)
Eğitim hakkını düzenleyen (s. 14)	Gülizar ilkokula başladığı (s. 22)
Sözleşme'deki tüm hakları kapsayan (s. 14)	22 Mart günü yapılan (s. 105)
Demokrasi ve hoşgörüyü geliştiren (s. 14)	Okumaya başladığı (s. 22)
Çocuklara değer veren (s. 14)	Sınıfta ilk okuyan (s. 22)
Hakları temel alan (s. 14)	"nevruziye" adı verilen (s. 105)
Yaşamın temelini oluşturan (s. 14)	Evde annesinin yapmasını istediği (s. 23)
(Tayland) 1990 yılında yapılan (s. 15)	Artık başka yere tayin olmuş olan (s. 23)
Bu becerileri kazanabilen (s. 15)	Selma öğretmen'inden gelen (s. 23)
Gereksinimlerini karşılayacak (s. 15)	Ellerinden gelen (s. 23)
Dünyada okula gitmeyen (s. 15)	Öğretmenlerinin verdiği (s. 23)
155 ülke tarafından onaylanan (s. 15)	Dikkat etmesi gereken (s. 23)
"tuzluk gılık" olarak adlandırılan (s. 105)	Durumunu anlatan (s. 24)
Hiroşima'nın üstünde uçan (s. 16)	İçinde biriken (s. 24)
Hosokawa'nın kâğıttan yaptığı (s. 16)	Öğretmen olma isteğini bilen (s. 24)
21 Mart'ı 22 Mart'a bağlayan (s. 105)	Sesini duyan (s. 25)
"Hiroşima ve Nagazaki" ye atılan (s. 16)	Gözlerinden sessizce akan (s. 25)
Kendilerini de içine alan (s. 16)	"Atatürk"ü tanımış (s. 29)
6 ağustos 1945 gününü yaşayan (s. 17)	Kirli ayaklarıyla çiğneyen (s. 29)
Ağzıma almak istemediğim (s. 16)	Düşmanı mağlup eden (s. 29)
Atalarımızdan bize gelen (s. 17)	İnsanlık adına yüklediği (s. 29)
Durmadan konuşan (s. 18)	Dünyanın en uzak uçlarında oturan (s. 29)
Hep gülen (s. 18)	Sinemaya layık olduğu (s. 29)
Akarsulardan alınıp getirilen (s. 105)	Güzel sanatlarda elde edilen (s. 30)
Tekerlekli sandalyeye kavuşacağım (s. 19)	Milletinin içinde bulunduğu (s. 30)
Sabretmesini bilmeyen (s. 18)	İçinde köklü bir yeri olan (s. 30)
Sahip olduğunuz (s. 20)	Savaş alanlarında ölen (s. 30)

Son derece üzülmünecek (s. 30)
 İnsanları mesut edecek (s. 30)
 O anda aldığı (s. 105)
 Arka arkaya sıraladığım (s. 30)
 Yapmanız gereken (s. 31)
 Atatürk'ün Türk diline verdiği (s. 32)
 Milleti bir arada tutan (s. 32)
 Milletini yapan (s. 33)
 Atatürk'ün dil konusuna gösterdiği (s. 33)
 Çeşitli baharatlardan yapılmış (s. 106)
 Halkın anlamadığı (s. 33)
 Herkesin kolayca anlayabileceği (s. 33)
 İçine sürüklendiği (s. 33)
 Sürekli gelişen (s. 33)
 Bilet alacak (s. 34)
 İstanbul'a tam hareket edeceğim (s. 34)
 Ali rıza paşa'dan aldığım (s. 35)
 Yaverlerim olan (s. 35)
 Ali rıza paşa'nın imzaladığı (s. 35)
 Ateşi bulduğuna inanılan (s. 106)
 O gün için yapılmış olan (s. 106)
 Bizi buraya gönderen (s. 36)
 Müsamaha (hoşgörü) gösterecek (s. 36)
 Emrimi alan (s. 36)
 Benim imzamı taşıyan (s. 36)
 Memleketin uçup giden (s. 39)
 Samsun limanına bu gemiden atılan (s. 39)
 Sarılan ana yurda (s. 39)
 Sevgiyle bakan (s. 41)
 Dalgalar kadar kayalara vuran. (s. 45)
 Işık saçan (s. 46)
 Eski astronomların kullandıkları (s. 46)
 Bunları merak eden (s. 46)
 Böyle hisseden (s. 46)
 Batlamyus'u etkileyen (s. 47)
 O çağda bilinen (s. 47)
 Dünya'nın hareketsiz durduğu (s. 47)
 Batlamyus'un beklediği (s. 48)
 "ilmek" denilen (s. 48)

Onun fikirlerini içeren (s. 48)
 Bu kadar yalın bir güzelliği olan (s. 48)
 Dünya'da yaşayan (s. 48)
 Batlamyus' un fark etmediği (s. 48)
 Rönesans denilen (s. 49)
 O çağda yaşayan (s. 49)
 Asıl hareket eden (s. 49)
 Dünya'da yaşayan (s. 49)
 Yeni keşfedilmiş (s. 49)
 Kopernik'in ileri sürdüğü (s. 49)
 Kopernik'in ileri sürdüğü (s. 49)
 Kopernik'in bilmediği (s. 50)
 Gök adasını oluşturan (s. 50)
 Sınırsız olan (s. 50)
 Yer çekimi denilen (s. 50)
 Şu dillere destan olan (s. 51)
 Gezegenlerden ve yıldızlardan oluşan (s. 50)
 İlk gün ilgimizi çeken (s. 52)
 Vals yapan (s. 53)
 Bowling oynayan (s. 53)
 Tel üstünde bisiklete binen (s. 53)
 Cennet adası denen (s. 53)
 Gelgit nedeniyle çekilmiş olan (s. 53)
 Cennette tutsak kalmaktan korkan (s. 54)
 Adını göklere yazdıran (s. 56)
 Küçük görülecek (s. 57)
 Yollarda çocuklarla oynayacak (s. 57)
 Eski makine parçalarının satıldığı (s. 57)
 Kuyruklu yıldız bulmuş (s. 57)
 Bakarsın bir gün karşına istediğin (s. 57)
 Kimsenin bilmediği (s. 58)
 Kendi yaptığı (s. 58)
 İlk kuyruklu bulduğu (s. 59)
 Babasının yaptığı (s. 59)
 1938 Nobel edebiyat ödülünü kazanan (s. 59)
 En olmayacak (s. 59)
 Köşelerinde nefes nefes koştüğüm (s. 62)
 Ortalarında tahta at koşturduğum (s. 62)
 Bir oda içinde kurduğum (s. 62)

Suya girince balık sandığım (s. 62)
 Bir leğende bir deniz gören (s. 62)
 Bir leğende Çin'e varan (s. 62)
 Beni ufuklardan ufuklara götüren (s. 62)
 İçine binmeden bindiğim (s. 62)
 Yüzünde yüzümü gösteren (s. 62)
 İçine girmeden girdiğim (s. 62)
 Yüzünü görmeden gördüğüm (s. 62)
 Bir metrede bin metre koşan (s. 63)
 Bir metrede bir dünya gören (s. 63)
 Her zaman her yeri alan (s. 63)
 Erdemin yetişip üreyebileceği (s. 65)
 Hıçkırıklarla nefesimizi kesecek (s. 65)
 Yüzümüzün ısırapla derinleşen (s. 65)
 Hayatı bilen ve ölümü anlayanlar (s. 65)
 Gözü yaşarmayanlar (s. 65)
 Neşeyi sürükleyip götürecektir (s. 65)
 Dalları birbirine girmiş (s. 66)
 Önde başkanları olduğu (s. 67)
 Onu gören (s. 67)
 Yorulacaklarını umarak yükselen (s. 67)
 Başkanı bağlayan (s. 67)
 Sana olan sevgimi artıracak (s. 68)
 Şu uçan (s. 70)
 Dün okuduğun (s. 71)
 Dana büyüüp koskoca öküz olduğu (s. 74)
 İstanbul'dan Bursa'ya uzanan (s. 75)
 Küçük bir sahil kasabası olan (s. 75)
 Mehmet okur'un ismini aldığı (s. 75)
 Bir aile kurmalarını sağlayan (s. 75)
 Onları burada dünyaya getiren (s. 75)
 Birlikte yarattıkları (s. 75)
 Mehmet'in sahip olduğu (s. 75)
 Halen hayatta ve sağlıklı olan (s. 75)
 Müthiş bir güreşçi olan (s. 75)
 Ucundan tuttuğu (s. 76)
 Diğer birçok göç etmiş (s. 76)
 Mehmet'i muayene eden (s. 76)
 Boyu iki metreyi aşan (s. 76)

Doktorların bronşit teşhisi koyduğu (s. 76)
 Ebeveynlerin çok iyi bildiği (s. 76)
 Mehmet'in her geçen gün artan (s. 77)
 Annesinin hazırladığı (s. 77)
 Onun favorisi olan (s. 77)
 Yalova belediyesi için çalışan (s. 77)
 Çay bahçesine gelen (s. 77)
 Mehmet'in boş zamanlarında oynadığı (s. 77)
 Gelecek vaat eden (s. 77)
 O dönemde popüler olmaya başlayan (s. 77)
 On dört yaşına basmaya hazırlanan (s. 77)
 Mehmet'in neredeyse 1,92 metreyi bulan (s. 77)
 Oğluna duyduğu (s. 77)
 O dönem oyunlarda aldığı (s. 78)
 Tofaş'a transfer olmasını sağlayan (s. 78)
 Kendini Türkiye ligi'nde gösterdiği (s. 78)
 Uzun boynuna takılmış (s. 80)
 Her türlü meraka cevap verecek (s. 84)
 Doymak bilmeyen (s. 84)
 Enlem ve boylam çizgileri arasına karışmış (s. 84)
 O zamanlar çikolataların içinden çıkan (s. 85)
 Afrika'nın balta girmemiş (s. 85)
 Bize verilecek (s. 85)
 Yanımızda bir şey konuşulduğu (s. 85)
 Zamanımızda çıkan (s. 85)
 Babamızdan aldığımız (s. 85)
 İnsan tarafından üretilen (s. 88)
 Bir milleti ayakta tutan (s. 88)
 Birbirini anlamayan (s. 88)
 Türk dili alanında yapılan (s. 89)
 Atatürk'ün başkanlığında kurulan (s. 89)
 Hak ettiği (s. 89)
 Milli kültürü oluşturan (s. 89)
 Konuya verdiği (s. 89)
 Değeri olan (s. 89)
 Böyle bir mücadelenin gerektirdiği (s. 90)
 Bu nitelikte kişilerden oluşan (s. 90)
 İki parça halinde yaşayan (s. 90)
 Çocuklarımıza vereceğimiz (s. 90)

- Milli kültürümüzü oluşturan (s. 91)
 “çayda çıra”yı sizin oynadığınız (s. 91)
 Sahip olduğumuz (s. 91)
 Dua eden (s. 92)
 Kapısında nöbet bekleyen (s. 92)
 Budin muhasarası sırasında esir düşen (s. 92)
 Bizde bulunamayan (s. 92)
 Prag’da tanıdığım (s. 93)
 1905’de çıkan (s. 93)
 Hakiki bir Türk dostu olan (s. 93)
 Tuğladan yapılmış (s. 94)
 Açık kapıdan giren (s. 94)
 Dört gözünden ateşler saçan (s. 94)
 Kerpiçe sıvanmış (s. 94)
 Gözlerin içine sokulan (s. 94)
 Ocaktan aldığı (s. 94)
 Eline aldığı (s. 94)
 Diğer elinde tuttuğu (s. 94)
 Ocaktan aldığı (s. 94)
 Ocağın çevresinde çalışan (s. 94)
 Yaklaşık 100 yıldır boncuk yapılan (s. 95)
 Boncuk yapan (s. 95)
 Onların yaptığı (s. 95)
 Daha öncesinde bulabildiği (s. 95)
 Daha öncesinde bulabildiği tek iş olan (s. 95)
 Arabistan’dan gelen (s. 96)
 Kalın demirlerle yapılan (s. 96)
 Bugün dükkânlarda gördüğümüz (s. 96)
 Asıl nazardan koruyan (s. 96)
 Boncuk fırınında yakılacak (s. 97)
 Görece ve Kemalpaşa’da yapılan (s. 97)
 Başına gelen (s. 97)
 Dükkâna girdiği (s. 97)
 Kötü niyetle bakan (s. 97)
 Nazara karşı koruyan (s. 97)
 Yörükler "dilgöz" adını verdikleri (s. 97)
 Filipinler’den gelen (s. 97)
 Orta Asya’da yaşayan (s. 100)
 Yeni gün anlamına gelen (s. 100)
 Gece ve gündüzün eşit olduğu (s. 101)
 Nevruz’da yaptıkları (s. 101)
 Kazak Türklerinde olduğu (s. 101) (s. 101)
 "nooruz köcö" denilen (s. 101)
 Gece ile gündüzün bir olduğu (s. 101)
 Navruz köcö denilen (s. 101)
 Bu ziyaretler sırasında ikram edilen (s. 101)
 Nevruz kutlamalarından esinlenmiş (s. 101)
 Bir gün önceden pişirilmeye başlanan (s. 102)
 Azerbaycan’da salıyı çarşambaya bağlayan (s. 102)
 Ahir Çerşenbe" de yapılması (s. 102)
 Pülenberi adı verilen (s. 102)
 En az yedi yemiştten oluşan (s. 102)
 İlk duyulan (s. 102)
 Leğenin etrafını saran (s. 102)
 Bozumu" gibi adlarla bilinen (s. 102)
 Türkiye’de yaşayan (s. 102)
 Ölülerin yedirilip içirildiği (s. 102)
 Nevruz günü yenilen (s. 102)
 İkram edilen (s. 102)
 Önceden hazırlanan (s. 103)
 Mezarlığın başında bulunan (s. 103)
 "bayrak" adı verilen (s. 103)
 Bu tarihi takip eden (s. 103)
 Köyden gelen (s. 103)
 Köylerden gelen (s. 103)
 Sürü sahipleri tarafından kesilen (s. 103)
 İmamlar tarafından yapılan (s. 103)
 Hz. Ali’nin doğum günü olduğuna (s. 103)
 Nevruz sabahı mürşidin okuduğu (s. 103)
 Nevruziye adı verilen (s. 103)
 21 Mart’ı 22 Mart’a bağlayan (s. 103)
 Belli olmayan (s. 103)
 Batıdan doğuya göç eden (s. 103)
 "kuş donuna"(kuş kıyafetine) bürünen (s. 104)
 Sultan Navruz’ın geçtiği (s. 104)
 17 Mart gününe bağlanan (s. 104)
 Sabaha kadar orada kalan (s. 104)

- O taş için belirlenen (s. 104)
- Ayaklarındaki halıhalı gıcırdatarak uçan (s. 104)
- Atatürk'ü altınla satın almak isteyen (s. 34)
- Atatürk tarafından da kullanılmış (s. 32)
- Atatürk Bursa'da kendisini karşılayan (s. 31)
- Saray hekimbaşları tarafından hazırlanan (s. 106)
- Kendi kendimi affedip ordudan ayrılacağım (s. 35)
- Her baktığımızda başka bir yerde olan (s. 35)
- İran'da günümüzde de kutlanmakta olan (s. 106)
- Roma İmparatorluğu'nda yaşayan (s. 47)
- Düşünceleri pek uzaklara yayılmış (s. 47)
- İnsanları her şeyin merkezine oturtan (s. 48)
- Yepyeni şaşırtıcı fikirler ortaya attıkları (s. 48)
- Dünya'nın her şeyin merkezi olmadığı (s. 49)
- Görkemli Güneş'in çevresinde dönen (s. 49)
- Sınırsız olan bir evrende gezip duran (s. 50)
- İş konusunda oldukça becerikli olan (s. 76)
- Konsol üstünde veya duvarda gördüğümüz (s. 85)
- Milletin bireylerini birbirine bağlayan (s. 88)
- Bir milletin tüm bireylerinin benimsediği (s. 88)
- Aynı kültürden insanların oluşturduğu (s. 88)
- Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan (s. 89)
- Mart ayının ilk çarşambasını içine alan (s. 104)
- Kötülük ve sıkıntılardan kurtulma dileği taşıyan (s. 49)
- Baca çizmek ve taş dizmek adlarıyla anılan (s. 104)
- Bacaların kenarına ev halkını temsil eden (s. 104)
- Eğitimsizlik sonucu ortaya çıkan (s. 12)
- Anne ve çocuk ölümlerinin önde gelen (s. 12)
- İnsanın doğuştan getirdiği yetenekleri geliştiren (s. 12)
- İki cinsiyet grubu arasında eşitliği öngören (s. 13)
- Özgürlükçü demokratik düzeni benimsemiş (s. 13)
- Sağlıklı ve çağdaş bir eğitim aracılığı ile kalkınmanın gerektirdiği (s. 13)
- Birleşmiş Milletlerin son on yılda yaptığı (s. 13)
- Sözleşme ile bir zamanlar çocukların gereksinimleri olarak kabul edilen (s. 13)
- Birçok devletten ve uluslararası topluluktan istenebilir (s. 13)
- Etkin bir yaşantıya sorumluluk üstlenecek (s. 14)
- Öğrencilere yaşamlarını sorumlu yurttaşlar olarak sürdürecekleri becerileri kazandıran (s. 14)
- Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28 ve 29. Maddeleri ile temel ilkelerinde öngörülen (s. 14)
- Fiziksel ve zihinsel özürllülük durumunu da dikkate alan (s. 14)

- Bu yaklaşıma göre düzenlenen ve uygulanan (s. 15)
- Birlikte iş yapmayı, uzlaşmayı, iletişim kurmayı ve karar vermeyi sağlayacak (s. 15)
- İnsanı çağdaş yaşamın sorunlarına karşı hazırlıklı kılacak (s. 15)
- Yaşamın bütün alanlarında ortaya çıkan (s. 15)
- Kendilerine yaşam becerisi kazandıracak (s. 15)
- Onların eğitime etkin olarak katılmalarını önleyen (s. 15)
- Vurgulanan nokta, yalnızca, kız çocukların kaliteli eğitim olanaklarına kavuşturulması ve onların çeşitli nedenlerden kaynaklanan (s. 15)
- Nevruz'la ilgili olarak Anadolu'da görülen (s. 105)
- Daha önceki deneylerimize, anılarımızda yer alan (s. 17)
- Atalarımızdan bize gelen gizli ilintilere dayanan (s. 17)
- Durmadan konuşan sarı saçlı kardeşimize taktığım (s. 18)
- Ağacın güneşten etkilenmemesi için ağaca bez bağlanarak yapılan (s. 105)
- Sahip olduğunuz ama farkında olmadığınız (s. 20)
- Kendilerini yetiştirip başarılı insanlar olmaları için çabalayan (s. 22)
- Öğretmenin masasında duran ve merakla kapağına baktığı (s. 23)
- Altıncı sınıftan sekizinci sınıfa kadar okuyacağı (s. 23)
- Sekizinci sınıfın sonuna doğru gireceği (s. 23)
- Okul kitaplığından Türkçe öğretmeni vasıtasıyla ödünç aldığı (s. 24)
- Bir sorunu kendi düşünceleriyle birlikte özet olarak yazıp padişaha sunduğu (s. 105)
- Haydi Kızlar Okula” kampanyasında elde edilen (s. 24)
- Kirli ayaklarıyla çiğneyen düşmanı mağlup eden (s. 29)
- Milletimizi yetiştirmek için asıl olan (s. 29)
- Toplumda uzun mücadele ve gayretlerden sonra alnında ışıltı ilk hisseden (s. 30)
- Onlara birbirlerini sevdirecek karşılıklı maddi ve manevi ihtiyaçlarını temine yarayan (s. 30)
- General Townshend 'ın şerefine verdikleri (s. 30)
- Akıl, bilim ve insan sevgisiyle aydınlanacak, arınacak (s. 31)
- Gelişmiş, zengin, bütün ihtiyaçlara cevap verebilen (s. 32)
- Dil, kültür ve ülkü birliği ile birbirine bağlı olan (s. 32)
- Dünyada en güzel en zengin ve en kolay olabilecek (s. 32)
- Ahlakının, geleneklerinin, hatıralarının, menfaatlerinin, kısaca bugün kendi milletini yapan (s. 32)
- Ülkesini, yüksek istiklalini (bağımsızlığını) korumasını bilen (s. 33)
- Aydınlar arasında, basında, devlet yazılarında kullanılan (s. 33)
- Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve arkadaşlarının başlattıkları (s. 33)
- Köklü, sağlam yapılı, mantıklı, güzel bir dil olan (s. 33)
- Kumandanlığa tevkil ettiğim (kendi yerime bıraktığım) (s. 35)
- Menfaatleri bahis mevzusu (söz konusu) olduğu (s. 36)
- Nevruz günün hangi saatinde yenmesi gerektiğini yazan (s. 106)
- Her toplum tarafından kendine özgü bir nedene dayandırılarak kutlanan (s. 106)

- Gökyüzündeki o şekiller hakkında bildiğiniz (s. 46)
- Batlamyus'u etkileyen, sizin de hemen yapabileceğiniz (s. 47)
- Dünya'daki nesnelerle gökyüzündeki nesnelerin aynı kuralı izledikleri (s. 47)
- Batlamyus'un çalışmalarını büyük ilgiyle karşılayan (s. 48)
- Bir gök bilimcinin gözlemlerine tıpatıp uyan (s. 48)
- Gezegenlerin hareketlerini açıklayabilecek (s. 48)
- Avrupa'nın her yerinde insanların, yüzyıllar boyu gerçek olarak kabul edilmiş (s. 49)
- Avrupa'nın her yerinde insanların, yüzyıllar boyu gerçek olarak kabul edilmiş inançları sorguladıkları (s. 49)
- Milyarlarca milyarlarca mil öteden bilgi toplayan (s. 49)
- Sonuçta evrenin gerçekten de bizim çevremizde dönmediğini (s. 50)
- Bugünkü modelimizin öğelerinden birçoğunu içeren (s. 50)
- Yer çekimi denilen bir kuvvetin etkisiyle hareket eden (s. 50)
- On dakika kadar hızını kesip bardaktan boşanırcasına yağan (s. 52)
- Yağmurun gerçek yağmur gibi yağdığı (s. 52)
- Konuşamayan ama çok akıllı bir papağan türü olan (s. 53)
- Yağmurdan uçakların işleyemeyeceğini düşünen (s. 54)
- Başkalarına sevgiden gayrı ilgi duymayanlar (s. 64)
- İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar geçtikten sonra doğan (s. 65)
- Güler yüzlü güneşin iç âlemimize vereceği (s. 65)
- Farenin her tehlikeye karşı hazırladığı (s. 67)
- «İğne çaldı, ama altın çalmak aklına bile gelmez» diyenlere (s. 74)
- Mehmet'ten yedi yıl önce 1972'de doğan (s. 75)
- Günümüzde büyük bir bölümü Gürcistan sınırları içerisinde bulunan (s. 75)
- Abdullah ve Nimet Okur'un kaderlerini birleştiren (s. 75)
- Dünyanın farklı bölgelerinden Türkiye'ye göç eden (s. 75)
- Akdeniz Olimpiyatları'nda güreş dalında şampiyonluğa ulaşan (s. 75)
- Dünya ve hatta olimpiyat şampiyonu olabilecek (s. 75)
- Ailesi buraya taşındıktan sonra Yalova Belediyesinde çalışmaya başlayan (s. 76)
- Ucundan tuttuğu her işin altından kalkabilen (s. 76)
- Ailesi için her zaman elinden gelenin en iyisini yapan (s. 76)
- II. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında Türkiye'de yaşanan (s. 76)
- Eski Dodge (Doç) kamyonetinin arkasında plastik araç gereçler satacak (s. 77)
- Mehmet'in boş zamanlarında oynadığı futbola olan (s. 77)
- Yalova Acar Spor Kulübü alt yapısında kalecilik yapan (s. 77)
- Basketbol oynamaya sadece dört yıl önce başlamış olan (s. 78)
- On sekiz yaşındaki bir çocuk için oldukça iyi bir başarı sağlayan (s. 78)
- Türkiye Ligi için son derece iyi bir takım kuran (s. 78)
- Avrupa Ligleri'nden birçok önemli oyuncuyu transfer eden (s. 78)

- Yaz döneminde son birkaç senedir yaptığı (s. 78)
- İşte tam da bu nedenle üçüncü uzatmaya giden (s. 79)
- Aynı zamanda takımının iyiliği ve çıkarı için doğru olduğuna inandığı (s. 79)
- Böylesine bir durumda dahi doğruları konuşacak (s. 79)
- Aynı zamanda takımının iyiliği ve çıkarı için doğru olduğuna inandığı şeyleri söyleyebilecek ve yapacak (s. 79)
- Tarihe, coğrafyaya, keşif ve icatlara, dünya çapındaki dâhilere dair ancak okulda edindikleri (s. 84)
- Zamanımızda çıkan gazete ve dergilerin her sahadaki ilerlemelere ayırdıkları (s. 85)
- Bazı akşamları fincan veya papazkaçı oynayan (s. 85)
- Yeni harflerin uygulanabilmesinin yıllar süreceğini söyleyenlere karşı çıkan (s. 88)
- Türk tarihinin bilinmesi, öğretilmesi ve tanıtılması isteğinde bulunan (s. 89)
- Tarih tezimizi reddedilemez delil ve belgelerle ilim dünyasına tanıtan (s. 89)
- Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, milli geleneklerine düşman olan (s. 90)
- Böyle bir mücadelenin gerektirdiği manevi unsurlara sahip olmayan (s. 90)
- Bu mücadelenin sebep ve vasıtaları ile donatılmayan (s. 90)
- Milli birlik ve beraberliğin önemini konuşmalarında sürekli belirtmiş olan (s. 90)
- Ufak fincan ve cezve ile kahve önüme geldiği (s. 92)
- "Altın Prag"ın yıllardır tamir edilmeyen (s. 92)
- O güzelim tarihi binaları arasından geçerek bir opera sahnesini andıran (s. 92)
- Ufak fincan ve cezve ile kahve önüme geldiği (s. 92)
- O güzelim tarihi binaları arasından geçerek bir opera sahnesini andıran (s. 92)
- "Altın Prag"ın yıllardır tamir edilmeyen (s. 92)
- Geçerek bir opera sahnesini andıran küçük köprü'nün başına geldiğim (s. 92)
- "Halkımız Türk hâkimiyeti altında yaşayan (s. 93)
- Dört gözünden ateşler saçan bir ejderhayı andıran (s. 94)
- Kıpkırmızı kor halindeki gözün içinde macun haline gelen (s. 94)
- Evimizin bir köşesini ya da takılarımızı süsleyen (s. 96)
- Nal şeklindeki fırının ağzını odun sürececek (s. 97)
- Bu odanın içinde boncuk yapmak için eritilen (s. 97)
- Fırından taze çıkmış boncuklardan, takılar ve hediyelik eşyalar yapan (s. 97)
- Görece'nin, Kemalpaşa'nın fırınlarına giren (s. 98)
- Orta Asya'da yaşayan Türkler, Anadolu Türkleri ve İranlıların yılbaşı olarak kabul ettikleri (s. 100)
- Farsça Nev (yeni), Ruz (gün) kelimelerinin birleşmesinden oluşan (s. 100)
- " On iki Hayvanlı Türk Takviminde" görüldüğü (s. 101)
- Ayrıca nevrüz çorbası veya lapa adı verilen (s. 101)
- Darı yarması yahut bulgur konulmak suretiyle yapılan (s. 101)
- Anadolu'da "Sultan-ı Nevruz", "Nevruz Sultan", "Mart Dokuzu" ve "Mart Bozumu" gibi adlarla bilinen (s. 102)
- Ağaç işleriyle uğraşmaları nedeniyle tahtacı olarak isimlendirilen (s. 102)

Hız. Ali ile Hız. Fatima'nın evlenme günü olduğuna (s. 103)

Mart ayı içinde Anadolu'nun bazı yörelerinde görülen (s. 104)

İsim-Fiil Grupları

Konuşmadan yayık yaymak (s. 104)

Kapı dinleme (s. 104)

Kötülük ve sıkıntılardan kurtulma (s. 104)

Baca çizmek (s. 104)

Taş dizmek (s. 104)

Yorumlarda bulunulması (s. 105)

Kendini göstermektedir (s. 104)

Nevruz ziyaretine gidip gelmeye (s. 102)

Komşu mezarları ziyaret etmek (s. 103)

Çay, kahve içmek (s. 103)

Bayrama katılmak (s. 103)

Suya yüzük atma (s. 102)

Ağaç işleriyle uğraşmaları (s. 102)

Sultan Nevruz olarak adlandırılmaktadır. (s. 103)

22–23 Mart tarihlerinde kutlanmaktadır (s. 102)

İranlılara mal edinmek (s. 101)

Çok eskiden beri bilinmek (s. 101)

Törenlerle kutlanmak (s. 101)

Bir kurtuluş günü olarak kabul edilme (s. 101)

Ergenekon'dan çıkış (s. 101)

Darı yarması yahut bulgur konulmak (s. 101)

Yeni yıla sağlıklı bir şekilde girmek (s. 101)

Temizlik yapmaya (s. 102)

Önceden pişirilmeye (s. 102)

Üç gün sürmektedir (s. 102)

Komşu kapılarını dinlemeleri (s. 102)

Boncuk yapmak

1000–1200 dereceye kadar çıkması (s. 97)

Macun haline gelmesi (s. 97)

İşini yapmaya (s. 97)

Boncuk yapmayı. (s. 97)

İzinde gitmesi (s. 97)

Ocağına gidip işi öğrenmek (s. 97)

Basit bir boncuk yapmayı (s. 97)
 Farklı sözler söylemeye (s. 97)
 Kötü enerjiyi kovması (s. 97)
 Kötü gözlerden korumak (s. 98)
 Rumi 9 Mart gününe rastlamakta (s. 101)
 Boncuğun renklerini fark etmemi (s. 94)
 Gün ışığında bakmak (s. 94)
 Yakınımda olmasına (s. 95)
 Sözünü işitebilmek (s. 95)
 Boncuk yapmaya (s. 95)
 Hiçbir ayrıntıyı kaçırmamaya (s. 96)
 Memleketine geri dönmek (s. 92)
 Sosyal hayata bayılması (s. 92)
 Bütün Çekoslovakya'ya yayılmaya (s. 92)
 Kahve pişirme (s. 92)
 Daha iyi yaşama (s. 93)
 İnsafsız davranmakta (s. 93)
 Yalan yazmaktadırlar (s. 93)
 Malzemeleri seçmeleri (s. 94)
 Birbirlerini görmeleri (s. 94)
 Daima öğrenmeye (s. 85)
 Yapıcılığın yolunu bulmak (s. 85)
 Ortak amaçlara ulaşmak (s. 88)
 Birlik olması (s. 88)
 Güzel dilimizi ifade etmek (s. 88)
 Türk Dil Kurumu adı altında çalışma (s. 89)
 Türk dilinde çalışmalar yapmak (s. 89)
 Millet olarak bir arada olmayı (s. 89)
 Türk tarihini araştırmak (s. 89)
 Ortak bir kültüre sahip olmak (s. 90)
 Sağlam temeller üzerine oturmasını (s. 91)
 Kıymet ve mahiyet arz etmektedir (s. 89)
 Ayakkabı eskitmek (s. 85)
 Sinemaya gitmeye (s. 85)
 Film seyretmeye (s. 85)
 Sokakta oynamak (s. 85)
 Büyüklerimizden sorup öğrenmeyi (s. 85)
 Bilgi edinmeyi (s. 85)
 Gerçek dünya ile tanışmasını (s. 77)

Çok küçük kalmaya (s. 77)
 Popüler olmaya (s. 77)
 Gelişmeleri takip etmeye (s. 77)
 Basketbol figürlerini sokakta uygulamaya (s. 77)
 İdmanlara çıkmasını (s. 77)
 On dört yaşına basmaya (s. 77)
 Fark edilmeye (s. 77)
 Basketbol ile daha ciddi ilgilenmesinin (s. 77)
 Basketbola başlamak (s. 77)
 Bir buçuk saat mesafede olması (s. 77)
 Birinci lige taşınmasında (s. 77)
 Basketbol oynamaya (s. 78)
 Tofaş'a transfer olmasını (s. 78)
 Seneye Detroit'e gitme (s. 78)
 Oyun dışında kalmış olmasına (s. 79)
 Bu konularda bilgi sahibi olma (s. 84)
 Doymak bilmeyen merakımızı avutmak (s. 84)
 Sağdan soldan boyuna bilgi edinmeye (s. 85)
 Konunun cahili olmaktan (s. 85)
 Ağırlık taşımaktadır (s. 106)
 Geceleri uyumasını (s. 76)
 Farklılıklar görülmekle (s. 106)
 Okur ailesiyle karşılaşması (s. 76)
 Yalova Belediyesinde çalışmaya (s. 76)
 Sıfırdan başlamak (s. 76)
 Hayata sıfırdan başlamak (s. 76)
 Birbirlerine destek olmak (s. 76)
 Bir aile kurmalarını (s. 75)
 İşin önemsizliğine bakarak hoş görmek (s. 74)
 Altın çalmak (s. 74)
 Her gece gökleri taramak (s. 57)
 Göğü taramaya (s. 58)
 Bir fon açtırmak (s. 58)
 En olmayacak işlerini başarmaya (s. 59)
 Yarılp çatlamaya (s. 65)
 Billur canlılığın zevkini duymak (s. 65)
 Bu geçici fırtınalara katlanmasını (s. 65)
 Bundan nasıl yararlandıklarını anlamak (s. 66)
 Taneleri yemeye (s. 67)

Felakete karşı gelebilmek (s. 67)
 Peşimizi bırakmak (s. 67)
 Başkanı bağlayan düğümleri kemirmeye (s. 67)
 Beni kurtarmakla (s. 68)
 Onları kurtarmakta (s. 68)
 Dostun olan birini ağ içinde bırakmaya (s. 68)
 Bütün ağı kemirmeye (s. 68)
 Yurdundan kaçmaya, (s. 71)
 Gözlerimizi bile kaldırmaya (s. 74)
 Küçük yaşımızda belirmeye (s. 74)
 Yıldızları izlemeye (s. 57)
 Gökleri izlemekten (s. 57)
 Gökleri durmadan gözlemekle (s. 57)
 Daha büyük bir hızla çalışmaya (s. 57)
 Yeni bir kuyruklu yıldız bulma (s. 57)
 Bizleri bu adaya götürmeye (s. 51)
 Merak etmeye (s. 51)
 Cenneti aramaya (s. 51)
 Bir odaya kapanması (s. 52)
 Cennette tutsak kalmaktan (s. 52)
 Balıkçı olmasını (s. 56)
 Batlamyus modelini korumak (s. 48)
 Bunu yapmak (s. 48)
 Batlamyus'a ters düşmesi (s. 48)
 Yepyeni bir tablo çizmesi (s. 48)
 Batamyus'a cephe atmak (s. 49)
 Batlamyus'un modelini dışlamak (s. 48)
 Yaygın biçimde inanılmasının (s. 47)
 Doğru zamanda doğru yerde olma (s. 47)
 Mısır'daki İskenderiye'de olmak (s. 47)
 Fikirlerini paylaşmak (s. 47)
 Bir taşı bırakmak (s. 47)
 Dünya'dan uzaklaşmadıklarını (s. 47)
 Böyle düşünmesinin (s. 46)
 Özgür olmaktır (s. 45)
 Yakın görünmelerine (s. 46)
 Atatürk'ü altınla satın almak (s. 34)
 İstanbul'a gelmeye (s. 34)
 Senet olmadığını iddia etmek (s. 36)

Emrimi yerine getirmeye (s. 36)

Her alanda kalkınıp ilerlemenin (s. 32)

Ortak bir devletin yurttaşı olma (s. 32)

Birlikte yaşama (s. 32)

Geleceğe dönük ülküleri paylaşma (s. 32)

Millet olma (s. 32)

Ayakta kalabilmesi (s. 33)

Uyanık bulunması (s. 33)

Tarih uğrunda çalışmaya (s. 33)

Zengin olması (s. 33)

Böyle bir şeyi kavramaya (s. 17)

Hiroşima gerçeğini anlayabilmek (s. 17)

Yeni yeni Hiroşimaları yaratmak (s. 17)

Ayaklarının üstünde durmak (s. 19)

Hakkımda böyle düşünmenizi (s. 19)

İstediğimde Ay'ı, yıldızları seyretme (s. 19)

Beni duymanıza (s. 19)

Her gün sokağa çıkamamak (s. 19)

Sizi seyretmek (s. 19)

Benim gibilerle karşılaşmak (s. 20)

Bir kenardan oyununuzu seyretmeme (s. 20)

Bazen benim katılabileceğim oyunlar oynamak (s. 20)

Aranıza almanızı (s. 20)

Beni de kendinizden biri saymanızı (s. 20)

Her gün onlara yeni bir şeyler öğretmek (s. 22)

Başarılı insanlar olmaları (s. 22)

Aylarca uğraşmanın (s. 23)

Bütün zorlukları yenmeyi (s. 23)

Tedavi niteliği bulunmaktadır (s. 106)

Kendisini geliştirme (s. 23)

Önündeki bütün engelleri aşmasını (s. 23)

Öğretmen olma (s. 23)

Yatılı okul sınavlarına hazırlanması (s. 23)

Lafı değiştiriyor olması (s. 23)

Dikkat etmesi (s. 23)

Amacına ulaşmasına (s. 24)

Babası ile daha kesin konuşmanın (s. 24)

Okula devam etmeni (s. 24)

İşlerimizde yardım etmeni (s. 24)

Ne yapması (s. 24)
 Onu kararından döndürmenin (s. 24)
 Ağlayıp sızlamanın (s. 24)
 Babasıyla görüşmek (s. 24)
 Öğretmen olma (s. 24)
 Daha yüksek okullara gitmesini (s. 24)
 Meslek sahibi olmasını (s. 24)
 Hasan emmiyi ikna etmek (s. 24)
 Turna kuşlarını yapmaya (s. 16)
 Nükleer felaketlere engel olmak (s. 16)
 Silip süpürmeye (s. 16)
 Atom bombası! Sözüne bile etmek (s. 16)
 Ağzıma almak (s. 16)
 Gece gündüz bu kelimeyi duymak (s. 17)
 Bu küçük kalbime gömmek (s. 17)
 Çeyrek milyon insanın yok olması (s. 17)
 Kapsamlı öğrenme (s. 15)
 Birlikte iş yapmayı (s. 15)
 İletişim kurmayı (s. 15)
 Karar vermeyi (s. 15)
 Kendini güvende hissetmesine (s. 14)
 Yaşam için öğrenme (s. 14)
 Eğitimin planlanması (s. 14)
 Çocuk haklarının temel alınmasını (s. 14)
 Yiyeceklerden yemesi (s. 105)
 Haksızlık olmaması (s. 106)
 Çevreye saçılmaya (s. 106)
 Eğitim görme (s. 13)
 Bildirgesi başta olmak (s. 13)
 Aynı uygulamadan kaynaklanmakta (s. 13)
 Bebek ölüm hızı binde 4,1 azalmaktadır (s. 12)
 Önem taşımaktadır (s. 105)
 Yakın bir ilişki bulunmaktadır (s. 12)
 Okuma yazma bilmemek (s. 13)
 Ayları temsil etme (s. 105)
 Güneşten etkilenmemesi (s. 105)
 Okuma yazma bilmeme (s. 12)
 Çok ciddi sorunlara neden olmak (s. 12)
 Hiç okuma yazma bilmemesidir (s. 12)

- Kız çocuklarının okullaşma (s. 12)
- Öğretmen olmak (s. 24)
- Onun şu sözlerini sizlere hatırlatmak (s. 29)
- Beni görmek demek (s. 29)
- Mutlaka yüzümü görmek (s. 29)
- Atatürk'ü tanımanıza (s. 29)
- Duygu ve düşüncelerini anlama (s. 29)
- İlim ve fennin dışında kılavuz aramak (s. 29)
- Doğru yoldan sapmaktır (s. 29)
- Uygulamaya kalkışmak (s. 29)
- İlim ve fennin içinde bulunmak (s. 29)
- Çağdaş bilim ve teknolojiyi rehber edinmeleri (s. 29)
- Milli mücadele'yi kazanmamızda (s. 29)
- Milletimizi yetiştirmek (s. 29)
- Muvaffak olmasıyla (s. 30)
- Örnek vermek (s. 30)
- Düşüncelerimizi etkilemektedir (s. 31)
- Milli ve çağdaş bir dil haline getirilmesi (s. 33)
- Dillerini millileştirmek ve geliştirmek (s. 33)
- Zengin bir kültür diline kavuşmak (s. 33)
- Sürekli gelişen bir dil haline gelmesi (s. 33)
- Çocuk haklarını güvence altına almaya (s. 15)
21. Yüzyılda yaşam için öğrenme (s. 14)
- Şu özelliklere sahip olması (s. 14)
- Bu koşullara göre değiştirebilmelerini (s. 14)
- Kendi başlarına düşünmeye (s. 14)
- Hazırlanmasını istemektedir (s. 14)
- Bilişsel gereksinimlerini gözetmenin (s. 14)
- Neyin nasıl öğrenileceğini öğrenmeye (s. 14)
- Parasız yatılı okulların sınavına girmek (s. 23)
- Eğitim hakkının önemi üzerinde durarak başlamak (s. 13)
- İki cinsiyet grubu arasında eşitliği öngören bir ruhla yer almalarını (s. 13)
- Halkın belli bir eğitim düzeyine ulaştırılmasıyla (s. 13)
- Konuşmamın bundan sonraki bölümüne, çocuk hakları sözleşmesi'nde eğitim hakkının yerini açıklayarak sürdürmek (s. 13)
- Medeni ve siyasal haklarla uyumlu olarak geliştirme (s. 13)
- Çocuk hakları sözleşmesi'nin 28. Maddesi, çocukların eğitim hakkını tanımakta (s. 13)
- Çocuklara ücretsiz zorunlu temel eğitim sağlamak (s. 13)
- Ortaöğretimi genel ve mesleki olmak üzere çeşitli biçimlerde örgütlemek (s. 13)

- Bunları tüm çocuklara açık bulundurmakla yükümlü tutmaktadır (s. 13)
- Yüksek öğretimin, yetenekleri doğrultusunda tüm çocuklara açık duruma getirilmesi (s. 13)
- Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliğin bütün çocuklar tarafından elde edilebilmesi (s. 13)
- Çocuğun insan olarak sahip olduğu saygınlığın korunması (s. 13)
- Çocuğun kişiliğinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesini, (s. 13)
- Tüm insanlar arasında dostluk ruhuyla yetiştirilmesini (s. 14)
- Özgür bir toplumda etkin bir yaşantıya sorumluluk üstlenecek biçimde toplumsal, duygusal ve manevi gelişimlerini de gözetmektir (s. 14)
- Bir eğitim sisteminin ya da belirli bir okulun nasıl biçimlendirileceği başta olmak (s. 14)
- Her şeyden önce çocuğun yararının gözetilmesini gerektirmektedir (s. 14)
- Çocuk hakları sözleşmesi'nin 28 ve 29. Maddeleri ile temel ilkelerinde öngörülen nitelikli eğitimi gerçekleştirebilmesi (s. 14)
- Çocukların okuma, yazma ve sayısal işlem becerilerinin yanı sıra, yaşamın temelini oluşturan daha ileri ve karmaşık becerilerle donatılmalarını (s. 14)
- Çocukların kendilerini içinde bulundukları koşullara uyarlayabilmelerini ve (s. 14)
- Görüşlerini ve düşüncelerini ifade edebilmekten (s. 14)
- Çocukların kendileriyle ve başkalarıyla barışık bireyler olarak yetişmeleri (s. 14)
- Kendine değer verilen bir yerde eğitildiğini düşünmesine (s. 14)
- İş yaşamına ve topluma en etkin biçimde katılmalarını (s. 14)
- Bu tür farklılıklara olumlu yaklaşmasını (s. 15)
- Yaşamın bütün alanlarında ortaya çıkan durumlar ve sorunlarla baş edebilmeleri (s. 15)
- Gereksinimlerini karşılayacak ve kendilerine yaşam becerisi kazandıracak nitelikli eğitim görmeye (s. 15)
- Kızlarla kadınların eğitime erişebilirliğini sağlamak (s. 15)
- Bu eğitimin niteliğini yükseltmek (s. 15)
- Onların eğitime etkin olarak katılmalarını önleyen bütün engelleri ortadan kaldırmaktır (s. 15)
- Kız çocukların kaliteli eğitim olanaklarına kavuşturulması (s. 15)
- Ve onların çeşitli nedenlerden kaynaklanan okula devamlarını engelleyen nedenlerin ortadan kaldırılması (s. 15)
- Okullarda kız çocuklar için fiziksel bakımdan uygun yerler ve olanakların da sağlanması (s. 15)
- Eğitimin niteliğini artırmaya yönelik hedeflere ulaşabilmek (s. 15)
- Atom bombası yerine bundan bin beter hidrojen bombasını kullanmaya (s. 16)
- İki kent yerine kendilerini de içine alan birçok ülkenin hakkını yeryüzünden (s. 16)
- Radyasyon etkisinin yıllarca sürüp gitmesi (s. 17)
- Atom tehlikesini olağanca derinliğiyle duyurmak (s. 17)
- Yoksa babam beni liseye göndermeyecek mi?" diye düşünmeye (s. 23)
- İlmin ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının gelişmesini kavramak ve ilerlemelerini zamanında izlemek (s. 29)
- Orduların sevk ve idaresinde ilim ve fen esaslarını rehber almaktır (s. 29)
- Dünyanın en uzak uçlarında oturan insanların birbirlerini tanımlarını (s. 29)

- İnsanları mesut edeceğim diye onları birbirine boğazlatmak (s. 30)
- İnsanlığın hepsini bir vücut ve bir milleti bunun bir organı saymak (s. 30)
- Atatürk'ün bilim, akıl, sanat ve insan sevgisi konularındaki duygu ve düşüncelerini kendi ifadeleriyle aktarmaya (s. 30)
- Onun bu duygu ve düşüncelerinin biçimlenmesinde (s. 30)
- Duygu ve düşüncelerimizin biçimlenmesinde (s. 30)
- Adetlerini, ahlaklarını, hislerini, eğilimlerini, hatta fikirlerini geliştirme (s. 31)
- Ait olduğunuz kültürün özelliklerini olumlu yönde biçimlendirmek (s. 31)
- Ülkesini, yüksek istiklalini (bağımsızlığını) korumasını (s. 33)
- Bazı edebi eserlerin dilinde önemli ölçüde sadeleşme sağlamasına (s. 33)
- Benden başka birçoklarını işte böyle sandıklarla altın vererek aklınca iğfal etmek (s. 36)
- Evren hakkında şimdi bildiğimiz şeyleri öğrenmek (s. 46)
- Dünya'nın her şeyin merkezi olduğunu düşünmesinin (s. 46)
- Yaşadığımız yerin yaşanılabilir en önemli yer, bütün hareket ve heyecanın merkezi olduğunu kendimizi inandırmak (s. 46)
- Evrenin ayrıntılı bir betimlemesini yapmak (s. 48)
- Küçük çemberler üzerinde de dönmeleri (s. 48)
- Geçimini bir kilisenin muhasebe defterini tutarak sağlamasına (s. 49)
- Ana babasının ve üç kardeşinin yükünü onun çekmesi (s. 56)
- Kuru bir ekmek parçası ile yaşamını devam ettirmek (s. 75)
- Mehmet'i de evlerinde bir ebe yardımıyla doğurmak (s. 76)
- Mehmet'in kolay bir bebeklik dönemi geçirdiğini ve çabucak büyüdüğünü düşünmek (s. 76)
- Mehmet'in yatağının başında bir buçuk yıl boyunca her gece beklemek (s. 76)
- Onun favorisi olan tostü mümkün olan en büyük şekilde hazırlamakla (s. 77)
- ABD ulusal basketbol lîgî (NBA) maçlarını televizyondan seyretmeye (s. 77)
- İki önemli uzun oyuncu arkasında çok da oynama (s. 78)
- Doğruları konuşacak bir kişiliğe sahip olmasının (s. 79)
- Muhtelif memleketlere ait manzaraları, tarihi şahsiyetleri, sembolleri görmek ve öğrenmek (s. 85)
- Bize verilecek başarı, teşekkür ve takdir belgelerini sağlamakta (s. 85)
- Zamanımızda çıkan gazete ve dergilerin her sahadaki ilerlemelere ayırdıkları sayfaları yutarcasına okumak (s. 85)
- Merakı yapıcılık doğrultusunda geliştirmek (s. 85)
- Millî kültürün bir milleti ayakta tutan en önemli unsur olduğunu söylemek (s. 88)
- Türk tarihini doğru temeller üzerinde kurmak (s. 89)
- Türk diline, değeri olan genişliği vermek (s. 89)
- Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, millî geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek (s. 90)
- Sahip olduğumuz bu millî değerlerin kıymetini bilmemiz (s. 91)
- Ateş parçalarının nasıl nazar boncuğuna dönüşeceklerini izlemeye (s. 94)

- Çeşit çeşit, renk renk göz boncukları yaratmaya (s. 94)
 Nazara karşı koruyan her türlü boncuğu onun dükkânında bulmak (s. 97)
 Nevruz-i sultani, sultan nevrüz, sultan Navruz, mart dokuzu gibi adlarla da anılmak (s. 101)
 Eski yılın kötülüklerinden ve hastalıklarından sıyrılmak (s. 101)
 Yeni yılın lehine veya aleyhine yorumlanmasına (s. 102)
 Bütün Türk toplumu içinde yaşamaya devam etmek (s. 102)
 Yıldızların o gün, burçlarına ayrıldığına inanılmak (s. 106)

Zarf-Fiil Grupları

- Siz güldükçe (s. 19)
 Tekerlekli sandalyem gelince (s. 20)
 Duygu ve düşünce olarak (s. 20)
 Onlar büyürken (s. 22)
 Hele yaşı biraz daha büyüyünce (s. 22)
 Bir şeyler öğretmek için çırpınıp (s. 22)
 Kendilerini yetiştirip (s. 22)
 Gün geçtikçe (s. 22)
 Hiç üşenmeden (s. 18)
 Kendimi bildim bileli (s. 19)
 Sıram gelince (s. 19)
 Şimdi bunları yazarken (s. 19)
 Arada bir başımı kaldırıp (s. 19)
 Sizi mutlu gördükçe (s. 19)
 Geniş olarak (s. 15)
 Eğitime etkin olarak (s. 15)
 674.nün sırtına binerek (s. 16)
 İnsan olarak (s. 13)
 Sultan Nevruz Bayramı" olarak (s. 105)
 Uygun bütün araçları kullanarak (s. 13)
 Çocuğun insan olarak (s. 13)
 Artık hak sayılarak (s. 13)
 Buna bağlı olarak (s. 13)
 Gençlerin niyet tutarak (s. 102)
 Bayatı(mani, şiir) söyleyerek (s. 102)
 Çekilen yüzük kime aitse (s. 102)
 Tahtacı olarak (s. 102)
 Sultan Nevruz olarak (s. 102)
 "tuzluk gılık" olarak (s. 105)
 "Mart Dokuzu" olarak (s. 105)
 Mezarlardan birer taş alarak (s. 105)
 Taşları bir torbaya koyup (s. 105)
 Niyet kabul olursa (s. 105)
 Niyet kabul olsa (s. 105)
 Nevruz'la ilgili olarak (s. 105)
 Ağaca bez bağlanarak (s. 105)
 Akarsulardan alınıp (s. 105)
 Baharın başlangıcı olarak (s. 105)
 Çeşitli yiyecekler hazırlanarak (s. 105)
 Ölülerin yedirilip (s. 102)
 Gelen geçene dağıtılarak (s. 103)
 Bir el silah atarak (s. 103)
 Kışın sona ererek (s. 103)
 Önünde gergefini işleyerek (s. 103)
 Dilek kabul edilirse (s. 104)
 Bununla ilgili olarak (s. 104)
 Pamuk iğne" olarak (s. 104)
 Birkaç aile birleşip (s. 102)
 Çadır çadır gezerek (s. 101)
 Canlı olarak (s. 101)
 Bir kurtuluş günü olarak (s. 101)
 Eczacı kafası olarak çalışırken (s. 97)
 Babası rahatsızlanınca (s. 97)
 Ocağına gidip (s. 97)
 İnsan çalışırsa (s. 97)
 Dükkândan çıkar çıkmaz (s. 97)
 Durup dururken (s. 97)
 O boncuklar olmasaydı (s. 97)

Boncuk olarak (s. 98)
 Dahası büyüyünce (s. 23)
 Havalara soğuyup (s. 23)
 Fırsat buldukça (s. 23)
 Liseye gideceğini düşündükçe (s. 23)
 Son olarak (s. 23)
 Babasıyla birlikte şehre gidip (s. 23)
 Köye döner dönmez (s. 24)
 Uykusundan zaman ayırarak (s. 24)
 Yine ilgi göstermeden (s. 24)
 Bu cümleleri duyunca (s. 24)
 İçin için sevinirken (s. 24)
 Yine “hayır” derse (s. 24)
 Erkenden tarlaya giderken (s. 24)
 Babasına yardım ederken (s. 24)
 Nihayet öğle yemeğini yerlerken (s. 24)
 Eve yaklaşırken (s. 25)
 Eğer olduysa (s. 29)
 Onları birbirlerine yaklaştırarak (s. 30)
 Onlara birbirlerini sevdirecek (s. 30)
 Kolundaki saati çıkararak (s. 30)
 Bu vazifeye gelirken (s. 34)
 Bu emrimi alıp (s. 35)
 Bir müddet sonra geri gelip (s. 35)
 Çok ciddi olarak (s. 36)
 Özet olarak yazıp (s. 106)
 Emrimi yerine getirmeye giderlerken (s. 36)
 Müspet (olumlu) netice almadıkça (s. 36)
 Benim imzama taşıyan senedimi alıp (s. 36)
 İşte böyle sandıklarla altın vererek (s. 36)
 Bir görseydin (s. 38)
 Selâm vererek (s. 38)
 Çıkarken yüce komutan (s. 39)
 Kalkıp ayağa (s. 39)
 İzin verseydi (s. 39)
 Ardından gürleyip (s. 39)
 Atının teri kurumadan (s. 39)
 Sarhoş gibi sallana sallana (s. 40)
 Diz çöküp (s. 40)

Yılbaşı olarak (s. 100)
 Atının teri kurumadan (s. 40)
 Ve koparınca (s. 44)
 Hiçbir şey olmasa (s. 45)
 Ve altında deniz varsa (s. 45)
 Hiç gökyüzüne bakıp (s. 45)
 Gökyüzünü inceleyip (s. 46)
 Gökyüzüne bakarken (s. 46)
 Yani gözlerinizi kullanarak (s. 46)
 Batıda batarken (s. 46)
 Havada süzülerek (s. 47)
 Ayrıca Arapçaya çevrilip (s. 48)
 “en büyük” olarak (s. 48)
 Bu ilaveleri yapmaksızın (s. 46)
 Gerçek olarak (s. 46)
 Yıldızları incelerken (s. 46)
 Batlamyus modeline giderek (s. 46)
 Ona tapınıp (s. 50)
 Ona meydan okuyup (s. 50)
 Bali gezisini sağlayamayınca (s. 51)
 Uçaktan inince (s. 51)
 Gözlerimizi dört açıp (s. 51)
 Biz daha valizlerimizi açmadan (s. 51)
 Üç gün hiç ara vermeden (s. 51)
 On dakika kadar hızını kesip (s. 52)
 Bardaktan boşanırcasına (s. 52)
 İliklerimize dek ıslanarak (s. 52)
 Sonra ağızlarına götürüp (s. 53)
 Sıra leblebiye gelince (s. 53)
 Hazır ıslanmışken (s. 53)
 Biz ayrılırken (s. 53)
 Bir daha Marmaris’e gidersem (s. 54)
 Ama ne olursa (s. 54)
 Uçak havalanınca (s. 54)
 Daha küçük bir çocukken (s. 56)
 Baba İkeya’ya sorarsanız (s. 56)
 Babası sağ iken (s. 57)
 Doğrusu aranırsa (s. 57)
 Ancak gökleri durmadan (s. 57)

Ortaokulu bitirir bitirmez (s. 57)
 Gecenin hangi saatinde olursa (s. 57)
 Suya girince (s. 62)
 İçine girmeden (s. 62)
 Yüzünü görmeden (s. 62)
 Eğer hakikaten yaşıyorsak (s. 65)
 Tuzağı görmeyerek (s. 67)
 Bunlara dönerek (s. 67)
 Kendilerini toplayıp (s. 67)
 Birdenbire ağı da taşıyarak (s. 67)
 Yorulacaklarını umarak (s. 67)
 Durumu gözden geçirerek (s. 67)
 Böyle açıkta uçarsak (s. 67)
 Kapalı yerlerde uçarsak (s. 67)
 Güvercinler gide gide (s. 67)
 Derhal koşup (s. 67)
 Onu ağın içinde görünce (s. 67)
 Beni kurtarmakla işe başlarsan (s. 68)
 Ötekilerle işe başlarsan (s. 68)
 Çok geçmeden (s. 68)
 Sevinçle havalanarak (s. 68)
 Bir yokuştan koşarak (s. 70)
 Oyun biterken (s. 71)
 Bir danayı doğar doğmaz (s. 74)
 Kucağına alıp (s. 74)
 Her gün danayı kucağına alıp (s. 74)
 Dana büyüyüp (s. 74)
 Oraya yerleşip (s. 74)
 Bu hikâyeyi kim uydurduysa (s. 74)
 Kediye, köpeği oyuncak edip (s. 74)
 Anası da ona bakıp (s. 74)
 Bunu yiğitlik belirtisi sayarak (s. 74)
 Alabildiğine büyüyüp (s. 74)
 Nimet okur'a dönerek (s. 76)
 Bugünkü haline bakarak (s. 76)
 Gecenin karanlığı çöktükçe (s. 76)
 Bu subayın ailesini arattımsa (s. 30)
 Her alanda kalkınıp (s. 32)
 1930'lu yıllara girerken (s. 33)

Zaman geçtikçe (s. 76)
 Sürekli büyük annesine giderek (s. 77)
 Mehmet büyüdükçe (s. 77)
 Mehmet burada saatlerce çalışıp (s. 77)
 Gelecek vaat eden bir oyuncu olarak (s. 77)
 Mehmet kendini geliştirdikçe (s. 77)
 Türkiye ligi'ni şampiyon olarak (s. 78)
 Sezon ilerledikçe (s. 78)
 Avrupa üçüncüsü olarak (s. 78)
 Şampiyon olarak (s. 79)
 Açgözlülük ederseniz (s. 81)
 Oyun malzemesi olarak (s. 84)
 Misafirlığe gitsek (s. 85)
 Milli kültür olarak (s. 88)
 Onun bu sözüne de dayanarak (s. 88)
 Birkaç yıl içinde giderek (s. 89)
 Millet olarak (s. 89)
 Esas olarak (s. 90)
 Bir yandan ev işi sevmeyip (s. 92)
 Türk usulü kahve pişirip (s. 92)
 Dışarı çıkar çıkmaz (s. 94)
 Sonra bana dönerek (s. 94)
 Demiri döndürerek (s. 94)
 Taşın üzerine koyar koymaz (s. 94)
 Hafifçe vurarak (s. 94)
 Kafalarını kaldırıp (s. 94)
 Bütün gün birbirlerine takılıp (s. 95)
 Sohbet eğlenceli olmazsa (s. 95)
 Boncuklara dalıp (s. 95)
 Avucunu açıp kapatarak (s. 95)
 Çıracı olarak (s. 96)
 100 boncuk yapınca (s. 96)
 Yaz-kış çalışarak (s. 96)
 Üstüne de beş tuğla koyup (s. 97)
 Kaç kişi çalışacaksa (s. 97)

- Önce fıstıkları pençelerine alıp (s. 53)
- Kendi haklarına değer verirken (s. 15)
- Evrene bilimsel olarak bakıp (s. 50)
- “Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin Işığı Altında Çocuğun Eğitim Hakkı” konulu konuşmama eğitim hakkının önemi üzerinde durarak (s. 12)
- Konu, toplumun bütünü açısından ele alındığında (s. 13)
- Bireyin ve toplumun gelişmesi sağlanmadıkça (s. 13)
- Ancak halkın belli bir eğitim düzeyine ulaştırılmasıyla korunup (s. 13)
- Birleşmiş Milletlerin son on yılda yaptığı bütün önemli zirve ve toplantılarda da ele alınıp (s. 13)
- Çocuk Hakları Sözleşmesi’nde eğitim hakkının yerini açıklayarak (s. 13)
- Medeni ve siyasal haklarla uyumlu olarak (s. 13)
- Bir zamanlar çocukların gereksinimleri olarak (s. 13)
- Çocuğun kişiliğinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca (s. 13)
- Çocuğun insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı duyarak (s. 13)
- Sivas’ta Mart Dokuzu’nda gök gürlerse (s. 105)
- Eğitimin planlanması sırasında tüm eğitim sistemi ve tek tek okullar yapılandırılırken (s. 14)
- Öğrencilere yaşamlarını sorumlu yurttaşlar olarak (s. 14)
- Çocukların kendileriyle ve başkalarıyla barışık bireyler olarak (s. 14)
- Dört köşe kâğıtlardan bin tane turna kuşu yaparsa (s. 16)
- Birçok ülkenin hakkını yeryüzünden silip (s. 16)
- Radyasyon etkisinin yıllarca sürüp (s. 17)
- Bunun gerçeğine, anlamına varabilsek (s. 17)
- Hele sınıfta ilk okuyan kişinin kendisi olup (s. 22)
- Öğretmenin masasında duran ve merakla kapağına baktığı kitabın ismini okuyuverince (s. 23)
- Evde annesinin yapmasını istediği işleri bir an önce bitirip (s. 23)
- Annesi, babasıyla konuşacağını söyleyince (s. 23)
- Bu kararlı ve azimli kızı bağırmasına basıp (s. 25)
- Gözlerinden sessizce akan mutluluk yaşlarını belli etmeden (s. 25)
- Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız (s. 29)
- Atatürk’ün sarı saçlarından, mavi gözlerinden söz ederek (s. 29)
- Duygu ve düşüncelerini anlamanıza, hissetmenize yol göstererek (s. 29)
- Bilimin önemini belirttikten sonra (s. 29)
- İnsanların her alanda kendilerine çağdaş bilim ve teknolojiyi rehber edinmeleri gerektiğini düşünerek (s. 29)
- Bir milletin sanatçıları güzel ve kalıcı eserler oluşturabilirlerse (s. 30)
- Milletinin içinde bulunduğu kurtuluş mücadelesinin kaçınılmaz bir gereği olarak (s. 30)
- Savaş alanlarında ölen bütün askerleri düşünerek (s. 30)
- Ölen bir İngiliz subayının kolundan çıkardığını söyleyerek (s. 30)
- İngiltere’ye döndüğünüzde ailesini bulur ve saati vererseniz (s. 30)

- Kendinizin ne kadar mühim, kıymetli olduğunuzu düşünerek (s. 31)
- Atatürk'ün duygularını hissedebiliyor, düşüncelerini anlayabiliyorsanız (s. 31)
- Türk dilinin yabancı sözcük ve kuralların yaygın istilasından kurtarılıp (s. 33)
- Halkın anlamadığı yabancı kaynaklı sözcüklerin bir bölümünü herkesin kolayca anlayabileceği sözcüklerle değiştirip (s. 33)
- Köklü, sağlam yapılı, mantıklı, güzel bir dil olan Türkçenin de XV. Yüzyıldan sonra içine sürüklendiği durumdan kurtarılıp (s. 33)
- Ordu kumandanlığından istifa edip (s. 34)
- Evvelce Yıldırım Ordusu kumandanlığına tayin edilip (s. 34)
- Yedinci Ordu kumandanlığından kendi kendimi affedip (s. 35)
- O vakit yaverlerim olan Salih (Bozok) ve Cevat Abbas Beylere vererek (s. 35)
- Sürüp geldin yeni yeni savaşların peşinde (s. 39)
- "Nevruziye" adı verilen telhisler yazılarak (s. 105)
- Sürüp gittin yeni yeni savaşların peşinde. (s. 39)
- Çoğu kez karmaşık aygıtlar kullanarak (s. 46)
- Eğer her şeyin merkezinde olduğunuzu hissederseniz (s. 46)
- Güneş doğudan doğup tepemizden geçip (s. 46)
- Eğer Kaliforniya'da yaşamıyorsanız (s. 46)
- Ayaklarınızın altında kıpırdanıp (s. 46)
- Bir taş parçasını elinizden bırakırsanız (s. 47)
- Güneş'in, Ay'ın, gezegenlerin ve yıldızların da havada süzülüp (s. 47)
- Ay, Güneş, gezegenler ve yıldızlar çevresinde dönerken (s. 47)
- Bu sonuçlar Hristiyanlarca da benimsenerek (s. 48)
- Gökyüzü araştırmalarını geliştirdikçe (s. 48)
- Bir kilisenin muhasebe defterini tutarak (s. 49)
- Daha karmaşık ilaveler yerine onda tek bir değişiklik yapılırsa (s. 49)
- Her ne kadar hareket eder gibi görünüyorsa (s. 49)
- Yeni keşfedilmiş teleskoplarını gökyüzüne çevirip (s. 49)
- Evrenin geri kalanıyla kıyaslandığında (s. 50)
- Gezegenlerden ve yıldızlardan oluşan, yer çekimi denilen bir kuvvetin etkisiyle hareket eden bir düzen olarak (s. 50)
- Ancak Batlamyus modelini görüp (s. 50)
- Sonra da Batlamyus'un dikkatli gözlem yöntemini kullanarak (s. 50)
- Gökyüzündeki bir nehirden boşalıncasına (s. 52)
- Bir sabah balkonumuzdaki masaya gelip (s. 53)
- Kıyıya inip de birkaç deniz kabuğu toplayıncaya (s. 53)
- Yağmur duvarını aştığımız Hamilton Adası'ndan ayrılırken
- Gök haritalarını nerede bulursa (s. 54)
- Eski makine parçalarının satıldığı pazardan teleskop parçaları toplayıp (s. 57)

- Kaoru 1963 yılı başında iyice giyinerek (s. 58)
- Ancak onunla çehrede bir tebessüm olup (s. 64)
- Sadece fakirlere ve hastalara verilirken (s. 106)
- Yüzümüzün ıstırapla derinleşen izlerinden akıp (s. 65)
- Kurak topraklar gibi içleri yarılıp (s. 65)
- Hiçbir zaman neşeyi sürükleyip (s. 65)
- Hepimiz birlikte harekete geçerek (s. 67)
- Bunları ele geçiremeyeceğini anlayıp (s. 67)
- Yaşın küçüklüğüne ve işin önemsizliğine bakarak (s. 74)
- Doğa asıl yeni tomurcuk salarken (s. 74)
- Bosna-Hersek'te imamlık yaparken (s. 75)
- Annesi Fatma Hanım Ukrayna vatandaşıyken (s. 75)
- Mehmet'in geceleri uyumasını güçleştirirken (s. 76)
- Televizyondan öğrendiği basketbol figürlerini sokakta uygulamaya çalışırken (s. 77)
- Oğluna duyduğu büyük güven ve inanç ile hareket ederek (s. 77)
- 1996- 1997 sezonunda on yedi yaşındayken (s. 77)
- Rashard Griffith ve Asım Pars gibi iki önemli uzun oyuncu arkasında çok da oynama fırsatı bulamasa (s. 77)
- Tofaş'a transfer olmasını sağlayan antrenör istifa edince (s. 77)
- Bir yıl daha Efes Pilsen'de oynayarak (s. 77)
- Milli Takıma kadar nerede oynadıysa (s. 79)
- Rakip takımın dört uzununu birden faul limitini doldurarak (s. 79)
- Sadece sekiz dakika süre alıyor olsa (s. 79)
- Ne zaman bir küçüğe, İsviçre'ye Hindistan'a, Kutuplara, Çin Seddi'ne, Mısır Piramitleri'ne, lokomotifin icadına ilişkin soru sorarsanız (s. 83)
- Jules Verne'in ne kadar romanı çıkmışsa (s. 85)
- Biri bize Saint Barthelmy olayını sorsa (s. 85)
- Konsol üstünde veya duvarda gördüğümüz hatıra hakkında bilgi edinmeden (s. 85)
- Merak, büsbütün ortadan kalkarsa (s. 85)
- İnsan toplulukları ortak bir kültür yoluyla birbirlerine bağlandıklarında (s. 88)
- Atatürk laik, demokratik cumhuriyeti kurarken (s. 88)
- Milli kültürü cumhuriyetimizin temeli olarak kabul ederken (s. 88)
- Türk Harflerinin Kabul ve Uygulaması Yasası 1928 yılında kabul edilirken (s. 88)
- Milletler arası toplantılara başarıyla katılarak (s. 89)
- Eğitimin kültürün oluşumundaki önemini milli birlik ve beraberlik açısından ele alırken (s. 90)
- Göreceklere öğrenimin sınırları ne olursa (s. 90)
- Aynı eğitim derecesinden geçirerek (s. 90)
- Çocuklarımıza vereceğimiz öğrenim sınırı ne olursa olsun (s. 90)
- Yemen Türküsü'nü veya "Çanakkale Türküsü'nü dinlediğimizde (s. 94)

Anneniz o yıllara ait fotoğraflarını size gösterdiğinde (s. 94)

O güzelim tarihi binaları arasından geçerek (s. 92)

Bu hususta kadın da ona yardım edince (s. 92)

Kendine özgü bir nedene dayandırılarak (s. 92)

Bazı Avrupalı tarihçiler Türkleri barbarlıkla, yağmacılıkla itham ederlerken (s. 93)

Gözlerin içine sokulan demirlerin ucunda eriyerek (s. 94)

Ayrı ayrı sarı ve mavi camlar yerleştirilerek (s. 94)

Diğer elinde tuttuğu saca üzerine bastırıp (s. 94)

Cam, birkaç saniyede kırmızıdan laciverte dönüşürken (s. 94)

Boncuğu, çimenlerin üzerine koyup (s. 94)

"Biz yapıyoruz ama nazar garantisini vermiyoruz," deyince (s. 95)

Belli ki renkli sohbetleri, zengin gönülleri olmasa (s. 95)

Ağır işittiğinden kulağına doğru bağırarak (s. 95)

Sözünü işitebilmek için bağırarak (s. 95)

Küçük bir kız çocuğunun çakır renkli gözlerine bakarak... (s. 96)

Torunu, torunlarının çocuklarıyla birlikte otururken (s. 96)

Nazarı, nazarlıkları fazla konuşmadan (s. 96)

Hiçbir ayrıntıyı kaçırmamaya özen göstererek (s. 96)

Sonra da nal şeklindeki fırının ağzını odun sürecektir şekilde açık bırakıp (s. 97)

Gece ve gündüzün eşit olduğu Milâdi 22 Mart, Rumi 9 Mart gününe rastlamakta olup (s. 101)

Nevruz İranlılara mal edinmekte ise (s. 101)

Yeni bir yılın başlangıcı olarak (s. 101)

Ev duvarlarına veya çeşitli eşyalar üzerine kil kaplar atılarak (s. 101)

Ne kadar çok yiyecek hazırlanırsa (s. 102)

Tahtacı Türkmenlerinin yayla çıkışında (s. 102)

Ölülerin yedirilip içirildiği gün olarak (s. 102)

Yeni ve temiz elbiseler giyilerek (s. 103)

Geniş bir tabağa çerezler koyarak (s. 103)

Şehirlerde ise pazar gününe rastlamazsa (s. 103)

Köylerden gelen grupla yayladakiler karşılaştıklarında (s. 103)

Ayaklarındaki halhalleri gıcırdatarak (s. 103)

Ayaklarındaki halhalı gıcırdatarak (s. 103)

Eğlence ve piknik yerlerine giderek (s. 103)

Güzel ve yeni elbiseler giyerek (s. 103)

Bayram sabahı bu taşlar yoklandığında (s. 103)

Hangisinin altında kırmızı böcek bulunursa (s. 104)

Çeşitli yiyecekler hazırlanarak (s. 104)

Aynı gece gençler bir dilek tutarak (s. 104)

Erkekler alınlarına kara sürerek (s. 104)

Bu karaları orada temizleyerek (s. 104)
 Kara Çarşamba" geleneğine bağlı olarak (s. 104)
 Taşların hangisini altından böcek çıkarsa (s. 104)
 Köyden iki genç kız abdest alarak (s. 104)
 İzmir Urla'da "Mart Dokuzu Şenlikleri" adıyla kutlanırken (s. 105)

Tekrar Grupları

Aynı Kelimenin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

Böyle böyle (s. 18)	sık sık (s. 66)
bildim bileli (s. 19)	Yavaş yavaş (s. 22)
İçin için (s. 24)	pırıl pırıl (s. 80)
pır pır (s. 24)	didik didik (s. 84)
ayaz ayaz (s. 25)	sık sık (s. 66)
yeni yeni (s. 39)	inim inim (s. 66)
sallana sallana (s. 40)	ayrı ayrı (s. 94)
nefes nefes (s. 62)	çeşit çeşit (s. 96)
sık sık (s. 66)	renk renk (s. 96)
gide gide (s. 67)	tek tek (s. 14)
renk renk (s. 70)	çeşit çeşit (s. 96)
renk renk (s. 70)	çadır çadır (s. 101)
sinsi sinsi (s. 74)	tek tek (s. 14)
Yavaş yavaş (s. 74)	baca-baca (s. 104)
büyük büyük (s. 75)	ayrı ayrı (s. 94)
sık sık (s. 66)	
teker teker (s. 103)	
baca-baca (s. 104)	

Yakın Anlamlı Kelimelerin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

okuma yazma (s. 12)	eli ayağı (s. 24)
okuma yazma (s. 12)	Analar bacılar (s. 40)
okuma yazma (s. 12)	eğri büğrü (s. 48)
silip süpürmeye (s. 16)	kargacık burgacık (s. 48)
büyüyüp gelişirler (s. 74)	toz duman (s. 58)
malını mülkünü (s. 17)	yara bere (s. 74)
okuyup yazabilecek (s. 22)	araç gereçler (s. 77)
Ağlayıp sızlamanın (s. 24)	yaladı yuttu (s. 81)

abur cuburla (s. 85)
 iri yarı (s. 92)
 kap kacağın (s. 102)
 yedirilip içirildiği (s. 102)

gelen geçene (s. 103)
 kap kacağa (s. 104)

Zıt Anlamlı Kelimelerin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

Gece gündüz (s. 17)
 gidiş gelişler (s. 23)
 gidip gelmeye (s. 23)
 Yer gök (s. 40)
 gelgit (s. 52)
 gelgit (s. 52)
 iyi kötü (s. 67)
 sağdan soldan (s. 85)
 gelip gidenlere (s. 92)
 karı koca (s. 92)
 Yaz-kış (s. 96)
 canlı cansız (s. 104)

Edat Grupları

insan hakları ile (s. 13)
 medeni ve siyasal haklarla (s. 13)
 Sözleşme ile (s. 13)
 genel ve mesleki olmak üzere (s. 13)
 disiplinle ilgili (s. 14)
 dört temel ilkeyle (s. 15)
 umulan dersi almamış gibi (s. 16)
 anılarında söyledikleri gibi (s. 16)
 nükleer felaketlere engel olmak için (s. 16)
 Sözünü bile etmek (s. 17)
 hayatımın sonuna kadar (s. 17)
 Bu halimle (s. 17)
 yaşayanlar için (s. 17)
 O günden beri (s. 18)
 Kendimi böyle, olduğum gibi (s. 19)

sizinle konuştuğum gibi (s. 19)
 benim gibi (s. 19)
 o kadar da kötü değil (s. 19)
 mis gibi (s. 19)
 Babam beni kucakladığı gibi (s. 19)
 Düşünecek o kadar (s. 19)
 İki aya kadar (s. 19)
 ne kadar (s. 20)
 Benim gibi (s. 20)
 Hayal gibi (s. 19)
 bundan dolayı (s. 22)
 kendi çocukları gibi (s. 22)
 yeni bir şeyler öğretmek için (s. 22)
 başarılı insanlar olmaları için (s. 22)
 dün gibi (s. 22)
 onun için (s. 22)

- tıpkı Selma Öğretmen'i gibi (s. 23)
- Bu kadar (s. 23)
- babası ile (s. 24)
- okutacak kadar (s. 24)
- babasıyla görüşmek için (s. 24)
- ne kadar (s. 24)
- gücüyü öğretmen olmak için (s. 24)
- ne kadar (s. 24)
- Dünyada her şey için (s. 29)
- maddiyat için (s. 29)
- maneviyat için (s. 29)
- hayat için (s. 29)
- muvaffakiyet için (s. 29)
- şu kadar (s. 29)
- Milletimizi yetiştirmek için (s. 29)
- İlim ve fen için (s. 29)
- bilime ve akla olduğu kadar (s. 29)
- Bunun için (s. 30)
- İnsanları mesut edeceğim diye (s. 30)
- Buraya kadar (s. 30)
- ne kadar (s. 31)
- ona göre (s. 31)
- tarih konusuna olduğu gibi (s. 32)
- İsviçre gibi (s. 32)
- dil birliği bulunmadığı halde (s. 32)
- Türk milleti için (s. 32)
- uyanık bulunması için (s. 33)
- Yazı dili ile (s. 33)
- yazı diliyle (s. 33)
- geliştirmek için (s. 33)
- kavuşmak için (s. 33)
- Bunun için (s. 33)
- olduğu gibi (s. 34)
- Onun için (s. 34)
- Savaş girer gibi (s. 38)
- sabaha karşı (s. 39)
- Erzurum'a kadar. (s. 39)
- Bir selâm gibi (s. 39)
- Bin selâm gibi (s. 39)
- sarhoş gibi (s. 40)
- Sevgiyle (s. 41)
- Bilgiyle (s. 41)
- inançla (s. 41)
- coşkunlukla (s. 41)
- Çimen kadar (s. 44)
- Yaprak kadar (s. 44)
- Yosun kadar (s. 44)
- barış kadar (s. 44)
- Bir papatyanın sapı kadar (s. 44)
- Huzur kadar (s. 45)
- Boş bir sayfa kadar (s. 45)
- tipi kadar. (s. 45)
- Dalgalar kadar (s. 45)
- Yağmur bulutları gibi (s. 45)
- bildiğimiz şeyleri öğrenmek için (s. 46)
- çoğu düşünür gibi (s. 47)
- onun için (s. 47)
- fikirlerini paylaşmak için (s. 47)
- Paris gibi (s. 47)
- olduğuna göre (s. 47)
- astronomi çalışmaları için (s. 49)
- Kopernik'e göre (s. 49)
- her ne kadar (s. 49)
- Kopernik'in ileri sürdüğü gibi (s. 49)
- İnsanlar otelden çıksın diye (s. 52)
- gerçek yağmur gibi (s. 52)
- nehir gibi (s. 53)
- Marmaris'teki gibi (s. 54)
- televizyon gibi (s. 54)
- Cennet Adası'na gidiyorum diye (s. 54)
- Yıldızlarla (s. 56)
- kendi gibi (s. 56)
- Kaoru için (s. 57)
- Gök bilim ile (s. 57)
- kuyruklu yıldızları ile (s. 57)
- Sabahlara kadar (s. 57)
- oğlunun sağlığı ile (s. 57)
- kendisi gibi (s. 57)

her şeyi ile (s. 57)
 bir ışık sezer gibi (s. 57)
 bu değerli işçisi için (s. 58)
 yine kendi yaptığı bir teleskopla (s. 58)
 Tsutomu Seki ile (s. 58)
 kendisi gibi (s. 58)
 ikisinin adı ile. (s. 58)
 o zaman için (s. 59)
 güneşli bir hava gibi (s. 64)
 neşe ile (s. 64)
 neşe ile (s. 64)
 baharla (s. 64)
 neşe ile (s. 64)
 yaratıcı ruhlar için (s. 64)
 neşe ile (s. 64)
 neşe ile (s. 64)
 neşe ile (s. 64)
 irfan sahibi için (s. 65)
 kurak topraklar gibi (s. 65)
 sırtında ağı ile (s. 67)
 Felakete karşı gelebilmek için (s. 67)
 Zeyrek diye (s. 67)
 Her tehlikeye karşı (s. 67)
 Hürriyet için (s. 71)
 kuzu gibi (s. 74)
 çalınan şeye göre (s. 74)
 zamanla (s. 77)
 Onlara göre (s. 75)
 kuru bir ekmek parçası ile (s. 75)
 ailesi için (s. 76)
 Mehmet ve kız kardeşleri için (s. 76)
 Yalova Belediyesi için (s. 77)
 basketbol ile (s. 77)
 basketbola başlamak için (s. 77)
 diğer etkinliklerde olduğu gibi (s. 77)
 hem Mehmet hem de ailesi için (s. 77)
 Türkiye Ligi için (s. 78)
 üstün başarılarla (s. 78)
 Efes Pilsen ile (s. 78)

Detroit Pistons ile (s. 78)
 Utah Jazz ile (s. 79)
 Milli Takıma kadar (s. 79)
 kalmış olmasına rağmen, (s. 79)
 takımının iyiliği ve çıkarı için (s. 79)
 Su en güzel günlerdeki gibi (s. 80)
 kardeşle (s. 80)
 o kadar (s. 80)
 kıyıya doğru (s. 81)
 okulda edindikleri bilgilerle (s. 84)
 su gibi (s. 85)
 ticaret için (s. 85)
 ayakkabı eskitmek korkusuyla (s. 85)
 o eski meraktan pek eser yok gibi (s. 85)
 ısrarla (s. 88)
 Bunun için (s. 88)
 Güzel dilimizi ifade etmek için (s. 88)
 yazı dili ile (s. 33)
 aydınlar ile (s. 33)
 Tarihimiz ile (s. 89)
 Verilen iyi bir eğitimle (s. 90)
 titizlikle (s. 90)
 Bunun için (s. 90)
 ısrarla (s. 90)
 milli bilincin gerçekleşmesi ile (s. 91)
 ufak fincan ve cezve ile (s. 92)
 o kadar (s. 92)
 ne kadar (s. 92)
 Yeniçeri Mustafa'nın usulü ile (s. 92)
 derebeylerinin sömürmesiyle (s. 92)
 kendi rızasıyla (s. 93)
 kavgayla (s. 93)
 kumaş ve naylon parçalarıyla (s. 94)
 sabaha kadar (s. 94)
 Mehmet Usta'yla (s. 94)
 senin için (s. 94)
 diğerinin esprisiyle (s. 95)
 boncukla (s. 95)
 boncukçulukla. (s. 95)

- Beş yıl önce felç geçirdiği için (s. 95)
 gözleri iyi görmediği için (s. 95)
 Ağır işittiğinden kulağına doğru (s. 95)
 O da yakınımda olmasına rağmen (s. 95)
 sözünü işitebilmek için (s. 95)
 çıraklıkla (s. 95)
 torunlarının çocuklarıyla (s. 96)
 1000-1200 dereceye kadar (s. 97)
 Camın erimesi için (s. 97)
 Macun haline gelmesi için (s. 97)
 Bunun için (s. 97)
 Elimdeki demirle (s. 97)
 O kadar (s. 92)
 Hüseyin Alp'e göre (s. 97)
 bakırlar, gümüşler, derilerle (s. 98)
 kötü gözlerden korumak için (s. 98)
 günümüze kadar (s. 101)
 günümüze kadar (s. 101)
 gece ile (s. 101)
 Nevruz Festivali ile (s. 101)
 Novruz için (s. 102)
 Ne kadar (s. 102)
 büyük törenle (s. 102)
 komşu kapılarını dinlemeleri ile (s. 102)
 soğan kabuğu ile (s. 102)
 önceden hazırlanan yiyeceklerle (s. 103)
 sabaha kadar (s. 103)
 UNICEF'in 1999 Raporunda da belirtildiği gibi (s. 12)
 Çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlâk gelişimi için (s. 12)
 Kendilerini ve ailelerini gereği gibi (s. 13)
 Sağlıklı ve çağdaş bir eğitim aracılığı ile (s. 13)
 1948 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi başta olmak üzere (s. 13)
 Tüm çocuklara açık bulundurmakla (s. 13)
 Eğitim ve meslek seçimine ilişkin (s. 13)
 Tüm insanlar arasında dostluk ruhuyla (s. 14)
 Sözleşme'nin nitelikli eğitime ilişkin (s. 14)
 Belirli bir okulun nasıl biçimlendirileceği başta olmak üzere (s. 14)
 Rica ettim anneme, karyolamı yükseltsin diye (s. 18)
 Böyle anlayışlı bir ailem olduğu için (s. 18)
 Nevruz ile (s. 103)
 yaylalara doğru (s. 103)
 Köylerden gelen grupla (s. 103)
 geç saatlere kadar (s. 103)
 Hz. Ali ile (s. 103)
 kışlaklardan yaylalara doğru (s. 103)
 şeker, şerbet ve içeceklerle (s. 103)
 Halk arasındaki inanca göre (s. 103)
 Başka bir inanca göre (s. 104)
 sabaha kadar (s. 104)
 sabaha kadar (s. 104)
 Doğu Anadolu halkı için (s. 104)
 aile mensuplarının sayısı kadar (s. 104)
 Bununla (s. 104)
 adlarıyla (s. 104)
 Sabaha kadar (s. 104)
 o taş için (s. 104)
 kalaylanmış bir karavana ile, (s. 104)
 kiminle (s. 105)
 geç saatlere kadar (s. 105)
 özellikle (s. 78)
 O gün için (s. 105)
 kendi düşünceleriyle (s. 105)
 zamanla (s. 106)
 haksızlık olmaması için (s. 106)
 Mesir ile (s. 106)

- Benim durumumdaki bir çocuk için (s. 19)
- Altıncı sınıftan sekizinci sınıfa kadar (s. 23)
- Yatılı okul sınavlarına hazırlanması için (s. 23)
- “Yoksa babam beni liseye göndermeyecek mi?” diye (s. 23)
- Gülizar’ın babası Hasan emmiyi ikna etmek için (s. 24)
- “Anaaa, anaaa Öğretmeniiim, öğretmeniiim...” diye (s. 25)
- “Keşke Atatürk’ü ben de görebilseydim.” Ya da “Atatürk’ü tanımış olsaydım.” diye (s. 29)
- Atatürk, milletlerin doğuşu, sürekliliği, bağımsızlığı ve yükselişi ile dil arasındaki sıkı bağı çok iyi gördüğü için (s. 32)
- Geleceğe dönük ülküleri paylaşma gibi (s. 32)
- Gökyüzüne bakarken kendinize “Yukarıdaki şu nesneler ne acaba? Ne kadar uzaktalar? Ne büyüklükte?”
- Dönüyorlar mı yoksa duruyorlar mı?” diye (s. 46)
- Dünya çevresinde dönüyormuş gibi (s. 46)
- Ayaklarınızın altında kıpırdanıp dönüyormuş gibi (s. 46)
- Evrenin ayrıntılı bir betimlemesini yapmak için (s. 48)
- Mars, Satürn, Jüpiter, Venüs ve Merkür gezegenleri ile (s. 48)
- Yıldızlar Batlamyus’un beklediği gibi (s. 48)
- Çember üzerinde döner gibi (s. 48)
- Eğri büğrü, kargacık burgacık bir sürü ilavelerle (s. 48)
- O çağda yaşayan birçok büyük düşünür gibi (s. 49)
- Sabahlara kadar uykusuz kaldığı için (s. 57)
- İçine girmeden girdiğim ev gibi (s. 62)
- Başkalarına sevgiden gayrı ilgi duymayanlar için (s. 64)
- İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar geçtikten sonra doğan güler yüzlü güneşin iç âlemimize vereceği berrak, billur canlılığın zevkini duymak için (s. 65)
- Bebekler, genç erkekler ve bayanlar için (s. 76)
- Neredeyse bir buçuk yaşına kadar (s. 76)
- Ebeveynlerin çok iyi bildiği üzere (s. 76)
- Mehmet’in önünde durması için (s. 77)
- Rashard Griffith (Reyşird Grifit) ve Asım Pars gibi (s. 78)
- Yaz döneminde son birkaç senedir yaptığı gibi (s. 78)
- İyi bir sayı ve ribaund ortalaması ile (s. 79)
- Rakip takımın dört uzunu birden faul limitini doldurarak oyun dışında (s. 79)
- Doğru olduğuna inandığı şeyleri söyleyebilecek ve yapacak kadar (s. 79)
- Her türlü meraka cevap verecek kadar (s. 84)
- Doymak bilmeyen merakımızı avutmak için (s. 84)
- Elimizdeki coğrafya kitaplarını didik didik etmek yetmiyormuş gibi (s. 84)
- Sırf muhtelif memleketlere ait manzaraları, tarihi şahsiyetleri, sembolleri görmek ve öğrenmek için. (s. 85)
- Rönesans devri adamlarının oburluğu ile (s. 77)

Yaşayacağımız günlere hazırladığı gibi (s. 89)
 Değeri olan genişliği vermek için (s. 89)
 Dünyada uluslararası duruma göre (s. 90)
 Bu mücadelenin sebep ve vasıtaları ile (s. 90)
 Bu mücadelenin sebep ve vasıtaları ile donatılmayan millet için (s. 90)
 "Çayda Çıra"yı sizin oynadığınız gibi (s. 91)
 Bilmecelerimiz, manilerimiz, ninnilerimiz, masallarımız için (s. 91)
 Sarı cezve ve sapsız "tiryaki" fincanıyla (s. 92)
 İçeride çalışanların malzemeleri seçmeleri ve birbirlerini görmeleri için (s. 92)
 Ocaktan aldığı kor halindeki cam parçasıyla (s. 94)
 "Birkaç deneme yapalım mı?" diye (s. 94)
 Eline aldığı ince uzun bir demirle (s. 94)
 "Hani insanlar nazar var mı, diye (s. 96)
 Böylece bu odanın içinde boncuk yapmak için (s. 97)
 Mavi, sarı, yeşil, kırmızı boncuklarla (s. 97)
 Nevruz-i Sultani, Sultan Nevruz, Sultan Navruz, Mart Dokuzu gibi (s. 101)
 On iki Hayvanlı Türk Takviminde" görüldüğü üzere (s. 101)
 Yeni yıla sağlıklı bir şekilde girmek için (s. 101)
 Kazak Türklerinde olduğu gibi (s. 101)
 Dönme dolaplar, çalgıcılar, beççeler, seyyar satıcılarla (s. 101)
 Köpkari, güreş, at yarışları ve horoz dövüşleri gibi (s. 101)
 "Sultan-ı Nevruz", "Nevruz Sultan", "Mart Dokuzu" ve "Mart Bozumu" gibi (s. 102)
 Ağacın güneşten etkilenmemesi için (s. 105)
 Mart ayının ilk on iki günü ayrı ayrı ayları temsil etme suretiyle (s. 105)

Bağlama Grupları

Anne ve çocuk ölümlerinin (s. 12)
 Kendilerini ve ailelerini (s. 13)
 Kendilerini ve ailelerini (s. 13)
 Barışı ve hoşgörüyü (s. 13)
 Demokrasi ve toplumsal ilerlemeye (s. 13)
 Uluslararası barışa ve güvenliğe (s. 13)
 Yaratıcı ve eleştirel düşünce (s. 13)
 Çocukların ilgi ve yeteneklerini (s. 13)
 Geniş bir dünya görüşü ve hoşgörü (s. 13)
 Sağlıklı ve çağdaş bir eğitim (s. 13)
 Sayı ve nitelikte (s. 13)

Daha etkili ve planlı (s. 13)
 Daha mutlu ve rahat bir yaşam (s. 13)
 Kapasitesi ve ilgisi (s. 13)
 Belgelerin ve anayasaların (s. 13)
 Eşitlik ve demokrasi (s. 13)
 Bireyin ve toplumun (s. 13)
 İnsan hakları ve demokrasi (s. 13)
 Pek çok bildirge ve sözleşmede (s. 13)
 Ekonomik ve kültürel hakları (s. 13)
 Medeni ve siyasal haklarla (s. 13)
 Genel ve mesleki (s. 13)
 Eğitim ve meslek seçimine (s. 13)

- Bilgi ve rehberliğin (s. 13)
28. Ve 29. Maddeler (s. 14)
- Eğitim ve öğrenim hakkından (s. 15)
- Okuma, yazma ve sayısal işlem (s. 12)
- Daha ileri ve karmaşık becerilerle (s. 14)
- Öğretmenler ile öğrenciler (s. 14)
- Etkin ve çocuk merkezli bir yapıya (s. 14)
- Görüşlerini ve düşüncelerini (s. 14)
- Kendileriyle ve başkalarıyla (s. 14)
- Kız ve erkek (s. 15)
- İş yaşamına ve topluma (s. 14)
- Dil ve kültür (s. 14)
- Fiziksel ve zihinsel özrürlük (s. 14)
- Bir eğitim programı ve öğretimi (s. 15)
- Düzenlenen ve uygulanan (s. 15)
- İletişim kurmayı ve karar vermeyi (s. 15)
- Eleştirel ve yaratıcı düşünce tarzı. (s. 15)
- Ortaya çıkan durumlar ve sorunlarla (s. 15)
- Her türlü sorun ve durum (s. 15)
- Toplum ve aile içi kararlarda (s. 15)
- Uygun yerler ve olanakların (s. 15)
- Hiroşima ve Nagazaki (s. 16)
- Ne sözle ne yazıyla (s. 17)
- Sabırsızlıkla değil, sabırla (s. 19)
- Duygu ve düşünce (s. 20)
- Çok sevecen ve ilgili bir öğretmen (s. 22)
- Hem öğretmeni hem de kendisi (s. 23)
- Altıncı ve yedinci sınıfta (s. 23)
- İçten ve güzel örnekler (s. 24)
- Öğrenme isteğini ve merak ateşini (s. 24)
- Annesine ve öğretmenine (s. 24)
- Annesi ve Selma Öğretmen'i (s. 25)
- Bu kararlı ve azimli kızı (s. 25)
- Duygu ve düşüncelerini (s. 29)
- İlim ve fennin (s. 29)
- İlmin ve fennin (s. 29)
- İlim ve fen (s. 29)
- İlim ve fennin (s. 29)
- Bilim ve teknolojiyi (s. 29)
- Sevk ve idaresinde (s. 29)
- İlim ve fen esaslarını (s. 29)
- İlim ve fen (s. 29)
- İlim ve fen (s. 29)
- İlim ve fen (s. 29)
- Güzel ve kalıcı eserler (s. 30)
- Özel yetenek ve çalışma (s. 30)
- Uzun mücadele ve gayretlerden (s. 30)
- Duygu ve düşüncelerini (s. 30)
- Maddi ve manevi ihtiyaçlarını (s. 30)
- Hareket ve enerjidir (s. 30)
- Bir vücut ve bir milleti (s. 30)
- Duygu ve düşüncelerini (s. 30)
- Bu duygu ve düşüncelerinin (s. 30)
- Duygu ve düşüncelerimizin (s. 31)
- Duygu ve düşünceleriyle (s. 31)
- Duygu ve düşüncelerimizi (s. 31)
- Duygu ve düşüncelerimiz (s. 31)
- Bilim ve insan sevgisiyle (s. 31)
- Duygu ve düşüncelerinizle (s. 31)
- Milli birlik ve beraberliğin (s. 31)
- Büyük önem ve emek (s. 31)
- Küçük Hanımlar ve Küçük Beyler (s. 31)
- Siyasi ve sosyal toplumdur (s. 32)
- Dil, kültür ve ülkü birliği (s. 32)
- En güzel en zengin ve en kolay (s. 32)
- Dil ve tarih (s. 33)
- Mili duygu ve dil (s. 33)
- Milli ve zengin (s. 33)
- Askeri ve siyasi alanda (s. 33)
- Milli ve çağdaş bir dil (s. 33)
- Bazı yazarlar ve düşünürler (s. 33)
- Salih ile Cevat (s. 35)
- Narin ve kırılgan (s. 44)
- Ufak ve yakın (s. 46)
- Güneş, Ay ve yıldızların (s. 46)
- Çok büyük ve çok uzak (s. 46)
- Din adamları ve şairler (s. 48)
- Gezegenler ve Dünya (s. 49)

Güneş ve gezegenler (s. 49)
 Gezegenlerden ve yıldızlardan (s. 50)
 Sağlık ve jimnastik merkezleri (s. 51)
 Yalnız ve yalnız (s. 53)
 Bu meslekle gökler arasında (s. 56)
 Üne ve paraya (s. 59)
 Hem kendi hem başkası (s. 64)
 Neşe ve bahar (s. 64)
 Kayıtsız ve kaygısız akan derelerin (s. 64)
 Yeni bir doğuşu ve taze bir oluşu (s. 64)
 Gönül huzur ve sükûnunun (s. 64)
 Sıcak ve ateşli gözyaşları (s. 65)
 Hayatı bilen ve ölümü anlayanlar (s. 65)
 Bulutlu ve yağışlı anlar (s. 65)
 Güvercin ile fare (s. 66)
 Güneş ve ay (s. 67)
 Kurnazca ve kahpece (s. 74)
 Katıksız ve gürbüz (s. 74)
 Ha altın çalmışsın, ha bir iğne (s. 74)
 Abdullah ve Nimet Okur (s. 75)
 Güç ve dayanıklılık (s. 75)
 Mehmet ve kız kardeşleri (s. 76)
 Abdullah ve Nimet Okur (s. 76)
 Yoğun ve yorucu iş temposu (s. 76)
 İki, üç ve hatta dört katlı (s. 77)
 Büyük güven ve inanç (s. 77)
 Hem Mehmet hem de ailesi (s. 77)
 Anne ve babası (s. 77)
 Efes Pilsen ve Tuborg'un (s. 77)
 İyi bir sayı ve ribaund ortalaması (s. 78)
 Rashard Griffith ve Asım Pars (s. 78)
 İyi bir sayı ve ribaund ortalaması (s. 79)
 Takımının iyiliği ve çıkarı (s. 79)
 Olgun ve sadık (s. 79)
 Zamanımız çocukları ve gençleri (s. 84)
 Tarihe, coğrafyaya, keşif ve icatlara (s. 84)
 Bol ve çeşitli (s. 84)
 Enlem ve boylam (s. 84)
 Adıyla, nüfus ve yeriyle (s. 85)

Görmek ve öğrenmek (s. 85)
 Fransa, İtalya ve İspanya'sını (s. 85)
 Bunların ve diğerlerinin (s. 85)
 Başarı, teşekkür ve takdir belgelerini (s. 85)
 Gazete ve dergilerin (s. 85)
 Fincan veya papazkaçı (s. 85)
 Konsol üstünde veya duvarda (s. 85)
 Bir oyun, hatta bir huy (s. 85)
 İyi mi yapıyorduk, kötü mü (s. 85)
 Hayli eksik, hatta hatalı (s. 85)
 Nasıl ve neler öğrendiğimizin (s. 85)
 Araştırmacılığa ve yapıcılığa (s. 85)
 Araştırmacılık ve yapıcılığın (s. 85)
 Anlamanın ve anlatmanın (s. 88)
 Kabul ve Uygulaması (s. 88)
 Yeni alfabe sistemi ve Türk dili (s. 89)
 Araştırma ve çabalar (s. 89)
 Yazı dili ile konuşma dili (s. 89)
 Aydınlar ile halk (s. 89)
 Kıymet ve mahiyet (s. 89)
 Delil ve belgelerle (s. 89)
 İlgi ve takdirlerini (s. 89)
 Söylev ve Demeçleri (s. 89)
 Söylev ve Demeçleri (s. 89)
 Milli birlik ve beraberlik (s. 90)
 Çocuklarımıza ve gençlerimize (s. 90)
 İlk önce ve her şeyden önce (s. 90)
 Hayat ve bağımsızlık (s. 90)
 Sebep ve vasıtaları (s. 90)
 Söylev ve Demeçleri (s. 90)
 Milli birlik ve beraberliğin (s. 90)
 Dilin, tarihin ve eğitimin (s. 90)
 Birlik ve beraberliğimizin (s. 91)
 Ufak fincan ve cezve (s. 92)
 İtalya ve Macaristan'da (s. 92)
 Çalışkan ve becerikli (s. 92)
 Din ve mezhep kavgaları (s. 93)
 Kolayca ve kendi rızasıyla (s. 93)
 Budin'e ve Rumeli'ne (s. 93)

- Kumaş ve naylon (s. 94)
 Dumanlı ve sıcak (s. 94)
 Beyaz renkli ya da saydam (s. 94)
 Sarı ve mavi (s. 94)
 Beyaz, sarı ve lacivert (s. 94)
 Işık ve ısı (s. 94)
 Karanlık ve sıcak (s. 95)
 Renksiz ve karanlık (s. 95)
 Loş ve sıcak (s. 95)
 Hüsni, Halil ve Selim Ustalar (s. 96)
 Cam ve boya (s. 97)
 Görece ve Kemalpaşa'da (s. 97)
 Türkiye ve dünyaya (s. 97)
 Takılar ve hediyelik eşyalar (s. 97)
 Çok ani ve usta hareketler (s. 97)
 Takılar ve hediyelik eşyalar (s. 97)
 Loş ve sıcak (s. 98)
 Yurdumuzda ve Orta Asya'da (s. 100)
 Çocuklarına, develerine ve kemerlerine (s. 98)
 Anadolu Türkleri ve İranlıların (s. 100)
 Gece ve gündüzün (s. 101)
 Nevruz çorbası veya lapa (s. 101)
 Darı yarması yahut bulgur (s. 101)
 Gece ile gündüzün (s. 101)
 Çay ve çeşitli meyveler (s. 101)
 Un, su ve şeker (s. 102)
 Lehine veya aleyhine (s. 102)
 Yakın akraba ve komşular (s. 102)
 Yeni ve temiz (s. 103)
 Komşu ve akrabalar (s. 103)
 Eğlencelerini ve sohbetlerini (s. 103)
 Yeme ve içmelerini (s. 103)
 Köy ve yaylalarda (s. 103)
 Hayır ve bereketli (s. 103)
 Köylerden gelen grupla yayladakiler (s. 103)
 Akraba ve komşularına (s. 103)
 Şarkı ve türküler (s. 103)
 Hz. Ali ile Hz. Fatima'nın (s. 103)
 Şeker, şerbet ve içeceklerle (s. 103)
 Gaziantep ve çevresinde (s. 103)
 Eğlence ve piknik (s. 104)
 Rızkı ve yazgısı (s. 104)
 Güzel ve yeni (s. 104)
 Kars ve çevresinde (s. 104)
 Dua ve niyazda (s. 104)
 Kötülük ve sıkıntılardan (s. 104)
 Baca çizmek ve taş dizmek (s. 104)
 Erkek ya da genç kızın (s. 105)
 Eğlence ve sohbetler (s. 105)
 Kuvvet ve sağlık (s. 105)
 Padişah ailelerine ve büyüklere (s. 106)
 Fakirlere ve hastalara (s. 106)
 Mesir ile Nevruz Macunu (s. 106)

- Annenin eğitim düzeyinin düşüklüğü ya da hiç okuma yazma bilmemesidir (s. 12)
 Çocuğun en temel hakkı olan yaşama hakkı ile eğitim hakkı (s. 12)
 Çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlâk gelişimi (s. 12)
 Hem bireyin hem de toplumun gelişmesi (s. 13)
 Bütün önemli zirve ve toplantılarda (s. 13)
 Çocuk hakları sözleşmesi ve eğitim hakkı (s. 13)
 Birçok devletten ve uluslararası topluluktan (s. 13)
 Çeşitli biçimlerde örgütlemek ve bunları tüm çocuklara açık bulundurmakla (s. 13)
 Zihinsel ve bedensel yeteneklerinin (s. 13)
 İnsan haklarına ve temel özgürlüklere (s. 13)

Dostluk ruhuyla yetiştirilmesini ve özgür bir toplumda etkin bir yaşantıya sorumluluk üstlenecek biçimde hazırlanmasını (s. 14)

Çocuk hakları sözleşmesi ve nitelikli eğitim (s. 14)

Çocuk haklarının temel alınmasını ve her şeyden önce çocuğun yararının gözetilmesini (s. 14)

Fiziksel, toplumsal, duygusal ve manevi gelişimlerini (s. 14)

Bir eğitim sisteminin ya da belirli bir okulun (s. 14)

Hem fiziksel çevre, hem de programlar (s. 14)

Eğitim sistemi ve tek tek okullar yararının gözetilmesini (s. 14)

Demokrasi ve hoşgörüyü geliştiren ve öğrencilere yaşamlarını sorumlu yurttaşlar olarak sürdürecekleri becerileri kazandıran (s. 14)

Çocuklara değer veren ve hakları temel alan (s. 14)

28 ve 29. Maddeleri ile temel ilkelerinde öngörülen nitelikli eğitimi (s. 14)

Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi (s. 15)

Koşullara uyarlayabilmelerini ve bu koşullara göre değiştirebilmelerini (s. 14)

Çocukların gelişme düzeyleriyle ve yetenekleriyle (s. 14)

Kızlarla kadınların eğitime erişebilirliğini (s. 15)

Gereksinimlerini karşılayacak ve kendilerine yaşam becerisi kazandıracak (s. 15)

Bu eğitimin niteliğini yükseltmek ve onların eğitime etkin olarak katılmalarını önleyen bütün engelleri ortadan kaldırmaktır (s. 15)

Eğitim olanaklarına kavuşturulması ve onların çeşitli nedenlerden kaynaklanan okula devamlarını engelleyen nedenlerin ortadan kaldırılması (s. 15)

Çocuk haklarını güvence altına almaya ve eğitimin niteliğini artırmaya yönelik hedeflere (s. 15)

Ne kimse duysun istiyorum ne kimse okusun (s. 17)

Anılarımızda yer alan izlenimlerimize ya da atalarımızdan bize gelen gizli ilintilere (s. 17)

Hem dünyanızı hem de mutluluğunuzu (s. 19)

Size bir mesajım, daha doğrusu sizden bir ricam (s. 20)

Sahip olduğunuz ama farkında olmadığınız değerleri (s. 20)

Acımanızı değil, aranızda almanızı, beni de kendinizden biri saymanızı (s. 20)

Hayal gibi ama gerçeğin ta kendisiyim (s. 20)

Hele sınıfta ilk okuyan kişinin kendisi olup da öğretmeninin onu bir kitapla ödüllendiğini (s. 22)

Öğretmenin masasında duran ve merakla kapağına baktığı kitabın ismini (s. 23)

Köyündeki okula değil kasabadakine (s. 23)

İçindeki öğrenme ve kendisini geliştirme isteği (s. 23)

Heyecanlanmamasını ve dikkat etmesi gereken noktaları (s. 23)

Okula devam etmeni değil, bize işlerimizde yardım etmeni (s. 24)

Ailelerine, çocuklarına ve vatanlarına (s. 24)

Atatürk'ün sarı saçlarından, mavi gözlerinden söz ederek değil duygu ve düşüncelerini anlamanıza, hissetmenize yol göstererek (s. 29)

Bazı konularla ilgili duygu ve düşüncelerini (s. 29)

- Gelişmesini kavramak ve ilerlemelerini zamanında izlemek (s. 29)
- Bilime ve akla olduğu kadar sanata da (s. 29)
- Barutun, elektriğin ve kitapların keşfinden çok dünya medeniyetinin veçhesini (s. 29)
- Kimi zaman sözleriyle, kimi zaman davranışlarıyla (s. 30)
- İnsanlıktan uzak ve son derece üzülmenecek bir sistem (s. 30)
- Bu yüksek ideal yolcularının çoğalması ve muvaffak olmasıyla (s. 30)
- Bilim, akıl, sanat ve insan sevgisi (s. 30)
- Hatta fikirlerini geliştirme ve terbiyede (s. 31)
- Milletlerin doğuşu, sürekliliği, bağımsızlığı ve yükselişi ile dil arasındaki sıkı bağı (s. 32)
- Ortak bir devletin yurttaşı olma, birlikte yaşama ve geleceğe dönük ülküleri paylaşma (s. 32)
- Milli bilincin ayakta kalabilmesi ve uyanık bulunması (s. 33)
- Onun milliyetçi ve halkçı-demokrat tutumunun (s. 33)
- Yabancı sözcük ve kuralların yaygın istilasından (s. 33)
- Yazı dili ile halkın konuştuğu dil (s. 33)
- Tanzimat ve meşrutiyet dönemlerinde (s. 33)
- Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve arkadaşlarının (s. 33)
- Yazı diliyle halkın konuştuğu dil (s. 33)
- Dillerini millileştirmek ve geliştirmek (s. 33)
- Almanlar, çekler, Macarlar, Finler ve başkaları (s. 33)
- Bu hadiseyi ve altınları nasıl reddettiğini (s. 34)
- Birtakım ufak ve zarif sandıklar (s. 34)
- Salih ve Cevat Abbas beylere (s. 35)
- Beni ve belki de benden başka birçoklarını (s. 36)
- Sonbaharda yapraklar ve kızgın öğlen güneşi altındaki çöl (s. 44)
- Dünya'nın evrenin merkezinde olduğunu ve her şeyin onun çevresinde döndüğünü (s. 46)
- Bütün hareket ve heyecanın merkezi (s. 46)
- Bu kadar uzun süre ve bu kadar yaygın biçimde (s. 47)
- İkinci yüzyılda ve Mısır'daki İskenderiye'de (s. 47)
- Çalışmak ve fikirlerini paylaşmak (s. 47)
- New York ve Paris (s. 47)
- Güneş'in, ay'ın, gezegenlerin ve yıldızların (s. 47)
- Dünya'daki nesnelerle gökyüzündeki nesnelerin (s. 47)
- Güneş, gezegenler ve yıldızlar (s. 47)
- Mars, Satürn, Jüpiter, Venüs ve Merkür (s. 48)
- Mars, Satürn, Jüpiter, Venüs ve Merkür gezegenleri ile yüzden fazla yıldızın hareketlerini (s. 48)
- Bir gök bilimcinin gözlemlerine tıpatıp uyan, bu kadar yalın bir güzelliği olan ve insanları her şeyin merkezine oturtan böyle bir evren modeli (s. 48)
- Batlamyus'a ters düşmesi ve yepyeni bir tablo çizmesi (s. 48)

Rönesans denilen ve Avrupa'nın her yerinde insanların, yüzyıllar boyu gerçek olarak kabul edilmiş inançları sorguladıkları (s. 49)

Tıp, hukuk, matematik, resim ve hobisi olan astronomi çalışmaları (s. 49)

Dehşet verici bir yoğunluk ve süreklilikle (s. 52)

Ana babasının ve üç kardeşinin yükünü (s. 56)

Kaoru ile annesinin omuzlarına (s. 57)

Amatör ve profesyonel gök bilimcilerle (s. 57)

Elimde ne ev kaldı ne evin yeri (s. 63)

Sırtımda kumaş değil bir ince deri (s. 63)

Hayırsevenler ve başkalarına sevgiden gayrı ilgi duymayanlar (s. 64)

Çocukluğun saflığı ve gençliğin ateşi (s. 64)

Üzgün ve kederli zamanlarımızda (s. 65)

İri ve dalları birbirine girmiş gür ağaçlar (s. 66)

Yaşın küçüklüğüne ve işin önemsizliğine (s. 74)

Bir taraftan Bosna'ya ve diğer taraftan ise günümüzde büyük bir bölümü Gürcistan sınırları içerisinde bulunan büyük Kafkasya'ya ve Ukrayna'ya (s. 75)

Abdullah ve Nimet Okur (s. 75)

Abdullah ve Nimet okur'un kaderlerini birleştiren ve bir aile kurmalarını sağlayan (s. 75)

Dünyanın farklı bölgelerinden Türkiye'ye göç eden ve onları burada dünyaya getiren ataları (s. 75)

Halen hayatta ve sağlıklı olan Fatma Hanım (s. 75)

Dünya ve hatta olimpiyat şampiyonu (s. 75)

Ucundan tuttuğu her işin altından kalkabilen ve ailesi için her zaman elinden gelenin en iyisini yapan bir adam (s. 76)

Büyük kızları yasemin'i de Mehmet'i de (s. 76)

II. Dünya savaşı sırasında ve sonrasında (s. 76)

Bebekler, genç erkekler ve bayanlar (s. 76)

Okur ailesiyle karşılaşması ve boyu iki metreyi aşan Mehmet'i gördükten sonra Nimet okur'a dönerek "ben size söylememiş miydim?" demesi (s. 76)

Çok ilginç bir tesadüf ve unutulmayacak bir olay (s. 76)

Mehmet'in kolay bir bebeklik dönemi geçirdiğini ve çabucak büyüdüğünü (s. 76)

Gecenin karanlığı çöktükçe ve zaman geçtikçe (s. 76)

Televizyondan seyretmeye ve gelişmeleri takip etmeye (s. 77)

Kulübün Bursa'da ve evlerine bir buçuk saat mesafede olması (s. 77)

Basketbol oynamaya sadece dört yıl önce başlamış olan ve on sekiz yaşındaki bir çocuk için oldukça iyi bir başarı sağlayan (s. 78)

Türkiye ligi için son derece iyi bir takım kuran ve Avrupa ligleri'nden birçok önemli oyuncuyu transfer eden (s. 78)

Türkiye'nin en iyi takımlarına ve milli takıma (s. 79)

Doğru olduğuna inandığı şeyleri söyleyebilecek ve yapacak (s. 79)

- Bayrak, harita, şehir resimleriyle büyük adam portrelerinden (s. 85)
- Geliştirilmesi, korunması ve aktarılması çalışmalarını (s. 88)
- Dilin, tarihin ve eğitim sisteminin (s. 88)
- Bilinmesi, öğretilmesi ve tanıtılması (s. 89)
- İdeallerini, ilkelerini ve yaşama bakışını (s. 90)
- Kişiler ve bu nitelikte kişilerden oluşan toplumlara (s. 90)
- “yemen türküsü”nü veya “Çanakkale türküsü”nü (s. 91)
- Vatana, millete, devlete ve tüm insanlığa (s. 91)
- Sarı cezve ve sapsız "tiryaki" fincanıyla (s. 92)
- Demir parmaklıklı bir zindan ve kapısında nöbet bekleyen, sarıklı, pos bıyıklı belinde palası ile iri yarı bir yeniçeri (s. 92)
- Türk yeniçerinin kahvehanesi ve kahve pişirme usulü (s. 92)
- Şair, yazar, bestekâr ve diğer kolda sanatkarlar (s. 93)
- İçeride çalışanların malzemeleri seçmeleri ve birbirlerini görmeleri (s. 94)
- Bir yandan karanlık, diğer yandan da Mehmet usta'nın seri hareketleri (s. 94)
- Kemalpaşa ve Cuma ovası-görece köyünde (s. 95)
- Sadece Türkiye'ye değil, bütün dünyaya (s. 95)
- Evimizin bir köşesini ya da takılarımızı süsleyen (s. 96)
- Onun ve mesai arkadaşlarının icadı (s. 96)
- Farsça nev (yeni),ruz (gün) kelimelerinin birleşmesinden oluşan ve yeni gün anlamına gelen (s. 100)
- Azeri, Kazak, Kırgız, Türkmen, Özbek, Tatar, Uygur Türkleri, Anadolu Türkleri ve Balkan Türkleri (s. 101)
- Ev duvarlarına veya çeşitli eşyalar üzerine (s. 101)
- Eski yılın kötülüklerinden ve hastalıklarından (s. 101)
- Köpkari, güreş, at yarışları ve horoz dövüşleri (s. 101)
- Evin, eşyanın, kap kaçağın yıkanması ve temizlenmesi (s. 102)
- "sultan-ı nevrüz", "nevrüz sultan", "mart dokuzu" ve "mart bozumu" (s. 102)
- Ağaç işleriyle uğraşmaları nedeniyle tahtacı olarak isimlendirilen ve Türkiye'de yaşayan (s. 102)
- Yenilen yemekler ve ikram edilen yiyecekler (s. 102)
- Mezarları ziyaret etmek ve çay, kahve içmek (s. 103)
- Kışın bittiği ve bahar mevsimin başladığı (s. 103)
- Nevruziye adı verilen şiirler, nefesler ve Hz. Ali'nin mevlidi (s. 103)
- "kuş donuna"(kuş kıyafetine) bürünen ve ayaklarındaki halhalı gıcırdatarak uçan (s. 104)
- "mart ipliği" âdeti ve özellikle Giresun'da "mart bozumu" âdeti (s. 105)
- Ayağı uğurlu bir misafirin gelmesi ve "mart'ınızı bozuyorum" demesi (s. 105)
- Saray hekimbaşları tarafından hazırlanan ve çeşitli baharatlardan yapılmış (s. 106)
- Orta Asya Türk toplulukları, İran, Anadolu ve Balkanlarda (s. 106)
- Tanrı'nın, âdem'i nevrüz günü yarattığı ve yıldızların o gün, burçlarına ayrıldığına (s. 106)

Unvan Grupları

Selma Öğretmen (s. 22)
 Selma Öğretmen (s. 23)
 Selma Öğretmen (s. 23)
 Selma Öğretmen (s. 23)
 Hasan emmi (s. 23)
 Selma Öğretmen (s. 24)
 Selma Öğretmen (s. 24)
 Selma Öğretmen (s. 24)
 Hasan emmi (s. 24)
 Hasan emmi (s. 24)
 Selma Öğretmen (s. 24)
 Selma Öğretmen (s. 24)
 Hasan emmi (s. 24)
 Hasan emmi (s. 24)
 Selma Öğretmen (s. 25)
 Ali Rıza Paşa (s. 35)
 Ali Rıza Paşa (s. 35)
 Cevat Abbas Bey (s. 35)
 Ali Rıza Paşa (s. 35)
 Ali Rıza Paşa (s. 35)
 Kemal Paşa (s. 38)
 Kemal Paşaya (s. 38)
 Mehmet Usta (s. 95)
 Mehmet Usta (s. 95)
 Kemalpaşa (s. 40)
 Mustafa Usta (s. 95)
 Kemalpaşa (s. 95)
 Kemalpaşa (s. 97)
 Mustafa Usta (s. 97)
 Mustafa Usta (s. 97)

Kemal Paşa (s. 38)
 Kemal Paşanın (s. 39)
 Kemal Paşanın (s. 39)
 Kemal Paşa (s. 39)
 Kemal Paşa (s. 39)
 Gazi Paşa (s. 40)
 Kemal Paşanın (s. 40)
 Kemal Paşanın (s. 98)
 Mehmet Bey (s. 75)
 Fatma Hanım (s. 75)
 Fatma Hanım (s. 75)
 Süleyman Bey (s. 75)
 Abdullah Bey (s. 76)
 Fatma Hanım (s. 77)
 Abdullah Bey (s. 77)
 Ahmet Bey (s. 77)
 Abdullah Bey (s. 77)
 Mehmet Usta (s. 94)
 Mehmet Usta (s. 94)
 Mehmet Usta (s. 94)
 Mehmet Usta (s. 94)
 Mehmet Usta (s. 94)
 Nevruz Sultan (s. 102)
 Hüsnü, Halil ve Selim Ustalar (s. 96)
 Mustafa Usta (s. 96)
 Mustafa Usta (s. 96)
 Mustafa Usta (s. 96)

Birleşik İsim Grupları

Emine Akyüz (s. 15)
 Hiroşimalı Masahi Nii (s. 16)
 Oktay Akbal (s. 17)

Bertrand Russel (s. 16)
 Miyeko Hara (s. 17)
 Hiroşimalı Masahi Nii (s. 17)

- Niyazi Birinci (s. 20)
 Ayşegül Çelepoğlu (s. 25)
 General Townshend (s. 30)
 Ahmet Mumcu (s. 33)
 Ziya Gökalp (s. 33)
 Ömer Seyfettin (s. 33)
 Kılıç Ali (s. 36)
 General Von Falkenheim (s. 34)
 Mareşal Falkenheim (s. 35)
 Ali Rıza (s. 35)
 Ali Rıza (s. 35)
 Salih Bozok (s. 35)
 Cevat Abbas (s. 35)
 Ali Rıza (s. 35)
 Mareşal Falkenheim (s. 35)
 Mustafa Kemal (s. 35)
 Ali Rıza (s. 35)
 Cahit Külebi (s. 41)
 Mustafa Kemal (s. 41)
 Korhan Koçak (s. 45)
 Billy Aronson (s. 50)
 Süleyman Baştimur (s. 75)
 Gülten Dayıoğlu (s. 54)
 Vehbi Belgil (s. 59)
 Kaoru İkeya (s. 56)
 Mehmet Okur (s. 75)
 Minoru Honda (s. 57)
 Minoru Honda (s. 57)
 Tsutomu Seki (s. 58)
 Nimet Okur (s. 75)
 Kaoru İkeya (s. 59)
 Kaoru İkeya (s. 59)
 Pearls. Buck (s. 59)
 Cevdet Kudret Solok (s. 63)
 Hasan Ali Yücel (s. 65)
 Nimet Okur (s. 75)
 Süleyman Baştimur (s. 75)
 Ceyhun Atuf Kansu (s. 71)
 Mehmet Okur (s. 75)
 Günseli Mındıkoğlu (s. 79)
 Nimet Okur (s. 75)
 Mehmet Okur (s. 75)
 Abdullah Okur (s. 76)
 Nimet Okur (s. 76)
 Nimet Okur (s. 76)
 Nimet Okur (s. 76)
 Abdullah Okur (s. 76)
 Nimet Okur (s. 76)
 Abdullah Okur (s. 77)
 Orhan Gazi Göktaş (s. 77)
 Abdullah Okur (s. 77)
 Rashard Griffith (s. 78)
 Asım Pars (s. 78)
 Tolga Öngören (s. 78)
 Sabri Esat Siyavuşgil (s. 85)
 Jules Verne (s. 85)
 Saint Barthelmy (s. 85)
 İrem Türkyılmaz (s. 91)
 Yılmaz Çetiner (s. 93)
 Yeniçeri Mustafa (s. 92)
 Yusuf Blaşkoviç (s. 93)
 Karol Medvecký (s. 93)
 Aslı Bolatkale (s. 106)
 Oya Ayman (s. 98)
 Mustafa Kemal Karademir (s. 95)
 Mustafa Karademir (s. 96)
 İbrahim Koçtaş (s. 96)
 Hüseyin Alp (s. 97)
 Hüseyin Alp (s. 97)
 Hüseyin Alp (s. 97)
 Hüseyin Alp (s. 97)
 Sultan Nevruz (s. 101)
 Sultan Navrız (s. 101)
 Sultan Nevruz (s. 102)
 Sultan Nevruz (s. 103)
 Sultan Navrız (s. 103)
 Sultan Navrız (s. 103)
 Sultan Navrız (s. 104)

Sultan Nevruz (s. 105)

Ünlem Grupları

Haydi bakalım, Küçük Hanımlar ve Küçük Beyler! (s. 31)

Sevgili Kaoru! (s. 57)

Ah ne beyazdı yelkenim! (s. 63)

Hani insanlar nazar var mı, diye kurşun döktürürler ya! (s. 96)

İşte dediler, burası hakiki Türk kahvehanesi! (s. 92)

143 yıl harp etmedik ya! (s. 93)

Hadi senin için bir boncuk feda edelim, bir bak! (s. 94)

Sayı Grupları

on bir (s. 22)

on sekiz (s. 78)

On beş (s. 40)

yüz bin (s. 95)

on dört (s. 77)

On iki (s. 57)

on dört (s. 77)

on iki (s. 105)

on yedi (s. 77)

on iki (s. 105)

Birleşik Fiiller

üzerinde dur- (s. 12)

neden ol- (s. 12)

önde gel- (s. 12)

özen göster- (s. 13)

elde edilebil- (s. 13)

ortaya çık- (s. 12)

Öngör- (s. 13)

saygı duy- (s. 13)

değer veril- (s. 14)

yer al- (s. 13)

sorumluluk üstlen- (s. 14)

yardımcı ol- (s. 14)

ele al- (s. 13)

başta ol- (s. 14)

dikkate al- (s. 15)

zarar ver- (s. 13)

yararını gözet- (s. 14)

önem ver- (s. 15)

başta ol- (s. 13)

değer ver- (s. 14)

iş yap- (s. 15)

yer al- (s. 13)

temel al- (s. 14)

iletişim kur- (s. 15)

ele al- (s. 13)

ortaya çık- (s. 14)

karar ver- (s. 15)

yer al- (s. 13)

öngör- (s. 14)

hazırlıklı kıl- (s. 15)

güvence altına alın- (s. 13)

sahip ol- (s. 14)

ortaya çık- (s. 15)

kabul edil- (s. 13)

değer ver- (s. 14)

baş edebil- (s. 15)

hak sayıl- (s. 13)

özen göster- (s. 14)

yaratıcı ol- (s. 15)

duruma gel- (s. 13)

saygı duy- (s. 14)

etkili de ol- (s. 15)

açık bulundur- (s. 13)

temelini oluştur- (s. 14)

değer ver- (s. 15)

yükümlü tut- (s. 13)

ifade edebil- (s. 14)

saygı duy- (s. 15)

açık duruma getiril- (s. 13)

saygı gösteril- (s. 14)

yer al- (s. 15)

ortadan kaldır- (s. 15)

yok edil- (s. 15)	Sabret- (s. 19)	fayda ver- (s. 24)
ortadan kaldırıl- (s. 15)	Sabret- (s. 19)	buz kes- (s. 24)
güvence altına al- (s. 15)	Mutlu ol- (s. 19)	meslek sahibi ol- (s. 24)
teşekkür et- (s. 15)	mutlu ol- (s. 19)	misafir ol- (s. 24)
yoksun bırakıl- (s. 15)	Sahip ol- (s. 20)	ikna et- (s. 24)
	değerini bil- (s. 20)	faydalı ol- (s. 24)
eline düş- (s. 16)	önemli ol- (s. 20)	söz et- (s. 24)
ıstırap çek- (s. 16)	yardım et- (s. 20)	karşı koy- (s. 24)
ders al- (s. 16)	Sahip ol- (s. 20)	elde et- (s. 24)
gibi görün- (s. 16)	farkında ol- (s. 20)	fark et- (s. 24)
engel ol- (s. 16)	fark et- (s. 20)	kararını ver- (s. 24)
az bile gel- (s. 16)	seyret- (s. 20)	pır pır et- (s. 24)
karar veril- (s. 16)	izin ver- (s. 20)	yardım et- (s. 24)
karar ver- (s. 16)	yardım et- (s. 22)	kulaklarına inanama- (s. 24)
Sözünü bile et- (s. 17)	sağ kolu ol- (s. 22)	bağırlarına bas- (s. 25)
Ağzıma al- (s. 17)	yardım iste- (s. 22)	belli et- (s. 25)
seyirci kal- (s. 17)	mutlu ol- (s. 23)	tanımış ol- (s. 29)
yok ol- (s. 17)	keşfet- (s. 23)	hisset- (s. 29)
yer al- (s. 17)	fırsat bul- (s. 23)	katkıda bulun-
isimler tak- (s. 18)	karar ver- (s. 23)	söz et- (s. 29)
isimler ver- (s. 18)	gönüllü ol- (s. 23)	ifade et- (s. 29)
Rica et- (s. 18)	geri getiril- (s. 23)	hisset- (s. 29)
rica et- (s. 18)	kafasına koy- (s. 23)	yol göster- (s. 29)
görür gibi ol- (s. 18)	engelleri aş- (s. 23)	gözden geçir- (s. 29)
Kendimi bil- (s. 19)	tayin ol- (s. 23)	yol göster- (s. 29)
razı ol- (s. 19)	söz et- (s. 23)	içinde bulun- (s. 29)
mutlu ol- (s. 19)	fırsat bul- (s. 23)	rehber edin- (s. 29)
şükret- (s. 19)	dikkatini çek- (s. 23)	takip edil- (s. 29)
vaktim ol- (s. 19)	içine bir kurt düş- (s. 23)	mağlup et- (s. 29)
vaktimi al- (s. 19)	ümitli ol- (s. 23)	rehber al- (s. 29)
başvur- (s. 19)	ses et- (s. 23)	takip et- (s. 29)
keşfet- (s. 19)	tedirgin ol- (s. 23)	değer ver- (s. 29)
seyret- (s. 18)	içi rahat- (s. 23)	temin et- (s. 29)
seyret- (s. 19)	dikkat et- (s. 23)	yardıma yap- (s. 29)
seyret- (s. 19)	ödünç al- (s. 24)	önemi ver- (s. 29)
seyret- (s. 19)	zaman ayır- (s. 24)	elde et- (s. 30)
isimler tak- (s. 18)	devam et- (s. 24)	hisset- (s. 30)
hisset- (s. 19)	yardım et- (s. 24)	içinde bulun- (s. 30)
sabret- (s. 19)	kararından döndür- (s. 24)	gereği ol- (s. 30)

önderlik et- (s. 30)	cevap ver- (s. 35)	yaralar al- (s. 41)
yeri ol- (s. 30)	mufarakat et- (s. 35)	Işıksız ol- (s. 45)
ortaya koy- (s. 30)	affet- (s. 35)	Özgür ol- (s. 45)
ifade et- (s. 30)	tevkil et- (s. 35)	çığlık at- (s. 46)
keder duy- (s. 30)	teslim et- (s. 35)	kaybol- (s. 46)
kin duy- (s. 30)	emret- (s. 35)	paniğe kapıl- (s. 46)
mesut et- (s. 30)	geri gel- (s. 35)	uzak ol- (s. 46)
mesut et- (s. 30)	mevcut ol- (s. 35)	merak et- (s. 46)
muvaffak ol- (s. 30)	kabul et- (s. 35)	hisset- (s. 46)
mümkün ol- (s. 30)	emir ver- (s. 35)	hisset- (s. 46)
düşmanı ol- (s. 30)	karşılık ol- (s. 35)	heyecan ver- (s. 47)
örnek ver- (s. 30)	iddia et- (s. 35)	öne sür- (s. 47)
memnun ol- (s. 30)	kaybet- (s. 35)	geri gel- (s. 47)
rol oyna- (s. 30)	iade et- (s. 35)	kaydet- (s. 48)
Sahip ol- (s. 31)	yerine getir- (s. 35)	hareket et- (s. 48)
içinde bulun- (s. 31)	ilave et- (s. 35)	fark et- (s. 48)
ait ol- (s. 31)	bahis mevzusu ol- (s. 35)	fark et- (s. 48)
kıymetli ol- (s. 31)	Emrimi al- (s. 35)	ters düş- (s. 48)
hisset- (s. 31)	iğfal et- (s. 35)	cephel al- (s. 49)
hoşça kal- (s. 31)	haber gel- (s. 38)	kabul et- (s. 49)
Yapmanız gerek- (s. 31)	haber sal- (s. 38)	ortaya at- (s. 49)
Önem ver- (s. 32)	Selâm dur- (s. 39)	basit ol- (s. 49)
Vazgeçil- (s. 32)	Selâm dur- (s. 39)	hareket et- (s. 49)
cevap ver- (s. 32)	duman tüt- (s. 39)	hareket et- (s. 49)
önem ve emek ver- (s. 32)	Selâm ver- (s. 39)	keşfet- (s. 49)
bağlı ol- (s. 32)	İzin ver- (s. 39)	ileri sür- (s. 49)
yurttaş ol- (s. 32)	Sürüp gel- (s. 39)	doğru ol- (s. 49)
millet ol- (s. 32)	yol ver- (s. 39)	sonu ol- (s. 49)
yer al- (s. 32)	yola dökül- (s. 40)	ileri sür- (s. 49)
ayakta kalabil- (s. 33)	Pişman et- (s. 40)	sınırsız ol- (s. 50)
uyanık bulun- (s. 33)	Veryansın et- (s. 40)	geri kal- (s. 50)
öne sürül- (s. 33)	Veryansın et- (s. 40)	gaf yap- (s. 50)
çaba göster- (s. 33)	dar bul- (s. 40)	hareket et- (s. 50)
Satın al- (s. 34)	sağ kal- (s. 40)	meydan oku- (s. 50)
istifa et- (s. 34)	teslim ol- (s. 40)	karar ver- (s. 51)
karar ver- (s. 34)	Diz çök- (s. 40)	dillere destan ol- (s. 51)
reddet- (s. 34)	ateş et- (s. 40)	merak et- (s. 51)
tayin et- (s. 34)	yorgun düş- (s. 41)	gözlerimizi dört aç- (s. 51)
hareket et- (s. 34)	geri kal- (s. 41)	ara ver- (s. 51)

güneş aç- (s. 52)	adet edin- (s. 74)	dikkatini çek- (s. 77)
dehşet ver- (s. 52)	anlatmış ol- (s. 74)	fark et- (s. 77)
haksızlık ol- (s. 52)	izin ver- (s. 74)	fark edil- (s. 77)
geri çekil- (s. 52)	oyuncak et- (s. 74)	karar ver- (s. 77)
bıkkınlık ver- (s. 52)	hoş gör- (s. 74)	teslim et- (s. 77)
geri at- (s. 53)	aklına bile gel- (s. 74)	hareket et- (s. 77)
tanık ol- (s. 53)	dünyaya gel- (s. 75)	başarılı ol- (s. 77)
sınılsıklam ol- (s. 53)	göç et- (s. 75)	transfer et- (s. 78)
göze al- (s. 53)	dünyaya getir- (s. 75)	takım kur- (s. 78)
boşa git- (s. 53)	göç et- (s. 75)	fırsatı bul- (s. 78)
soluk al- (s. 54)	dünyaya getir- (s. 75)	transfer ol- (s. 78)
sonuç alın- (s. 57)	sahip ol- (s. 75)	istifa et- (s. 78)
kararını ver- (s. 57)	sahip ol- (s. 75)	yer bul- (s. 78)
uykusuz kal- (s. 57)	sağlıklı ol- (s. 75)	kararı al- (s. 78)
ihmal et- (s. 57)	devam ettir- (s. 75)	dönem geçir- (s. 79)
dikkat kesil- (s. 58)	zorunda kal- (s. 75)	sahip ol- (s. 79)
Kararını ver- (s. 58)	şampiyonluğa ulaş- (s. 75)	uzatmaya git- (s. 79)
adı verildi (s. 58)	ucundan tut- (s. 76)	kalmış ol- (s. 79)
adı veril- (s. 58)	altından kalkabil- (s. 76)	alıyor ol- (s. 79)
adı veril- (s. 58)	elinden gel- (s. 76)	saygı duy- (s. 79)
boşa git- (s. 59)	kolay ol- (s. 76)	sahip ol- (s. 79)
göstermiş ol- (s. 59)	göç et- (s. 76)	doğru ol- (s. 79)
tebessüm ol- (s. 64)	sıfırdan başla- (s. 76)	hoşuna gitme- (s. 81)
ilgi duy- (s. 64)	zorunda kal- (s. 76)	küçük gör- (s. 81)
fevzi al- (s. 65)	kolay ol- (s. 76)	rahat et- (s. 81)
yok et- (s. 65)	destek ol- (s. 76)	Açgözlülük et- (s. 81)
üstün tut- (s. 66)	durumunda kal- (s. 76)	müşkülpesent ol- (s. 81)
meydana çık- (s. 67)	muayene et- (s. 76)	cevabı al- (s. 83)
boşa git- (s. 67)	haline getir- (s. 76)	sahibi ol- (s. 84)
karşı gelebil- (s. 67)	hata ol- (s. 76)	cevap ver- (s. 84)
kaybet- (s. 67)	teşhisi koy- (s. 76)	başvur- (s. 84)
üstün tut- (s. 67)	kötüye git- (s. 76)	didik didik et- (s. 84)
harekete geç- (s. 67)	ihanet et- (s. 77)	su gibi bil- (s. 85)
ele geçir- (s. 67)	meşgul ol- (s. 77)	tanışıklık kur- (s. 85)
geri dön- (s. 67)	memnun ol- (s. 77)	bülbül kesil- (s. 85)
başla gelebil- (s. 67)	vaat et- (s. 77)	bahsi geç- (s. 85)
razı ol- (s. 67)	ortaya çık- (s. 77)	hayrete düş- (s. 85)
hakkını gözet- (s. 68)	seyret- (s. 77)	hayran et- (s. 85)
razı ol- (s. 68)	takip et- (s. 77)	güçlük çek- (s. 85)

bilgi edin- (s. 85)	Sahip ol- (s. 91)	kabul et- (s. 100)
cahili ol- (s. 85)	tamir edil- (s. 92)	anlamına gel- (s. 100)
ödümüz kop- (s. 85)	dua et- (s. 92)	eşit ol- (s. 101)
seyret- (s. 85)	nöbet bekle- (s. 92)	rastlamakta ol- (s. 101)
haysiyetimize dokun- (s. 85)	esir düş- (s. 92)	kabul edil- (s. 101)
bilgi edin- (s. 85)	âşık ol- (s. 92)	kabul edil- (s. 101)
rahat et- (s. 85)	geri dön- (s. 92)	kutlana gel- (s. 101)
ihmal et- (s. 85)	ilhamlar ver- (s. 92)	tespit edil- (s. 101)
bilgi edin- (s. 85)	karar ver- (s. 92)	devam et- (s. 101)
huy haline getir- (s. 85)	yardım et- (s. 92)	ikram edil- (s. 101)
gibi gel- (s. 85)	muvaffak da ol- (s. 92)	hazır ol- (s. 102)
ortadan kal- (s. 85)	rahata kavuş- (s. 92)	neden ol- (s. 102)
ayakta tut- (s. 88)	zengin ol- (s. 92)	devam et- (s. 102)
yanlış ol- (s. 88)	destan ol- (s. 92)	kabul edil- (s. 102)
kabul et- (s. 88)	muhafaza edil- (s. 92)	ikram edil- (s. 102)
ön planda tut- (s. 88)	halden çık- (s. 93)	sohbet edil- (s. 103)
üzerinde dur- (s. 88)	kabul et- (s. 93)	ziyaret et- (s. 103)
birlik ol- (s. 88)	hâkimiyeti altında kal- (s. 93)	takip et- (s. 103)
kabul edil- (s. 88)	harp et- (s. 93)	kabul edil- (s. 103)
ifade et- (s. 88)	dost ol- (s. 93)	devam et- (s. 103)
kabul et- (s. 88)	âşık ol- (s. 93)	yola çık- (s. 103)
karşı çık- (s. 88)	itham et- (s. 93)	yerleşmiş ol- (s. 103)
çaba göster- (s. 88)	haline gel- (s. 94)	ev sahipliği et- (s. 103)
yürürlüğe gir- (s. 88)	haline gel- (s. 94)	ikramlarda bulunul- (s. 103)
bir arada ol- (s. 89)	ayırt edebil- (s. 94)	şükredil- (s. 103)
önem ver- (s. 89)	soğumaya bırak- (s. 94)	devam et- (s. 103)
değeri ol- (s. 89)	fark et- (s. 94)	kabul edil- (s. 103)
ifade et- (s. 89)	Israr et- (s. 94)	adı veril- (s. 103)
arz et- (s. 89)	fotoğrafını çek- (s. 94)	adı veril- (s. 103)
ele al- (s. 90)	nazar değ- (s. 95)	göç et- (s. 103)
çalışılmakta ol- (s. 90)	eğlenceli ol- (s. 95)	belli ol- (s. 103)
düşman ol- (s. 90)	yakınımda ol- (s. 95)	ibadet edil- (s. 104)
mücadele et- (s. 90)	az gel- (s. 95)	kabul edil- (s. 104)
sahip ol- (s. 90)	devam et- (s. 96)	secde et- (s. 104)
esas ol- (s. 90)	aldırış et- (s. 96)	takip et- (s. 104)
belirtmiş ol- (s. 90)	özen göster- (s. 97)	yardım edil- (s. 104)
sahip ol- (s. 90)	haline gel- (s. 97)	atfedil- (s. 104)
dile getir- (s. 91)	başına gel- (s. 97)	dilek tut- (s. 104)
hale gel- (s. 91)	kabul et- (s. 97)	temsil et- (s. 104)

kontrol edil- (s. 104)
 abdest al- (s. 104)
 buz tut- (s. 105)
 olarak bilin- (s. 105)
 ziyaret edil- (s. 105)
 niyet tutul- (s. 105)
 kendini güvende hisset- (s. 14)

kabul ol- (s. 105)
 kabul ol- (s. 105)
 iade edil- (s. 105)
 dilekler tutul- (s. 105)
 kabul edil- (s. 105)
 olarak bilin- (s. 105)

temsil et- (s. 105)
 tespit olun- (s. 105)
 önem veril- (s. 105)
 adı veril- (s. 105)
 adı veril- (s. 105)
 takdim edil- (s. 105)

Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller

Gerçekleştirilebil- (s. 13)
 İstenebil- (s. 13)
 Gerçekleştirebil- (s. 14)
 Uyarlayabil- (s. 14)
 Değiştirebil- (s. 14)
 Kazanabil- (s. 15)
 Getirebil- (s. 15)
 Öğrenebil- (s. 15)
 Erişebil- (s. 15)
 Ulaşabil- (s. 15)
 Yapabil- (s. 16)
 silip süpür- (s. 16)
 anlatılabil- (s. 17)
 sürüp git- (s. 17)
 anlayabil- (s. 17)
 anlayabil- (s. 17)
 anlayabil- (s. 17)
 varabil- (s. 17)
 duyurmak iste- (s. 17)
 başlamak iste- (s. 12)
 sürdürmek iste- (s. 13)
 seyredebil- (s. 18)
 görebil- (s. 19)
 duyabil- (s. 19)
 almak iste- (s. 19)
 katılabil- (s. 20)
 oynamak iste- (s. 20)
 okumak iste- (s. 22)
 yapabil- (s. 22)

okuyup yazabil- (s. 22)
 çırpınıp dur- (s. 22)
 okuyuver- (s. 23)
 kaybediver- (s. 23)
 okumak iste- (s. 23)
 konuşmak iste- (s. 23)
 girmek iste- (s. 23)
 ağlayıp sızlama- (s. 24)
 dinlemek iste- (s. 24)
 gidebil- (s. 24)
 görebil- (s. 29)
 hatırlatmak iste- (s. 29)
 yapabil- (s. 29)
 uygulamaya kalkış- (s. 29)
 oluşturabil- (s. 30)
 aktarmaya çalış- (s. 30)
 anlayabil- (s. 31)
 kalkınıp ilerle- (s. 32)
 yaratabil- (s. 32)
 olabil- (s. 32)
 olabil- (s. 33)
 anlayabil- (s. 33)
 almak iste- (s. 34)
 görebil- (s. 35)
 olabil- (s. 36)
 alıp getir- (s. 36)
 uçup git- (s. 39)
 gürleyip git- (s. 39)
 sürüp gel- (s. 39)

sürüp git- (s. 40)
 sürükleyebil- (s. 45)
 görünmeye başla- (s. 46)
 inceleyip dur- (s. 46)
 diyebil- (s. 46)
 kıpırdanıp dön- (s. 46)
 yaşanılabil- (s. 46)
 yapabil- (s. 47)
 açıklayabil- (s. 48)
 bulabil- (s. 49)
 olabil- (s. 49)
 gezip duran (s. 50)
 söyleyebiliriz (s. 50)
 erişebildik (s. 50)
 aramaya başladı (s. 51)
 yağıp duruyordu (s. 52)
 izleyebiliyoruz (s. 53)
 gelip oturmuşlar (s. 53)
 alıp kırdılar (s. 53)
 götürüp yuttular (s. 53)
 dağılmaya başladı (s. 53)
 açılmaya başladı (s. 57)
 çalışmaya başladı. (s. 57)
 hastalanabilirdi (s. 57)
 taramaya başladı (s. 58)
 başarmaya kalkarlar (s. 59)
 yetişip üreyebileceği (s. 65)
 akıp yuvarlanır (s. 65)
 yarılıp çatlamaya (s. 65)

sürükleyip götürececek (s. 65)
 anlamak istiyorum. (s. 66)
 yemeye başladılar (s. 67)
 koşup geldi (s. 67)
 kemirmeye başladı (s. 67)
 kemirmeye başladı (s. 68)
 alıp sevmiş (s. 74)
 alıp taşırmış (s. 74)
 taşıyabilmiş (s. 74)
 yerleşip kökleşti (s. 74)
 belirmeye başlar (s. 74)
 emzirip büyütenlerin (s. 74)
 bakıp eğlenir (s. 74)
 alabildiğine (s. 74)
 büyüyüp gelişirler (s. 74)
 olabilecek (s. 75)
 çalışmaya başlayan (s. 76)
 kalmaya başlamıştı (s. 77)
 olmaya başlayan (s. 77)
 uygulamaya çalışırken (s. 77)
 söyleyebiliyor (s. 79)
 söyleyebilecek (s. 79)
 yakalayıverecekti (s. 80)

dönebilirdi (s. 85)
 uygulanabilmesinin (s. 88)
 öğretilmeye başlanmış (s. 89)
 gelip gidenlere (s. 92)
 pişirip duruyor (s. 92)
 yayılmaya başlamıştı (s. 92)
 soğumaya bırakıyor (s. 94)
 bakmak istediğimi (s. 94)
 yanıveriyor (s. 94)
 takılıp duruyorlar (s. 95)
 dalıp gidiyor (s. 95)
 uyanıveriyor (s. 95)
 açıp kapatarak (s. 95)
 işitebilmek (s. 95)
 bulabildiği (s. 95)
 yapmaya uğraşırdım (s. 96)
 öğrenmek istiyor (s. 97)
 söylemeye başladı (s. 97)
 yapmaya başlar (s. 102)
 pişirilmeye başlanan (s. 102)
 yedirilip içirildiği (s. 102)
 gidip gelmeye başlarlar (s. 102)

alınıp getirilen (s. 105)
 saçılmaya başlanmıştır (s. 106)
 edilebilmesi (s. 13)
 edebilmekten (s. 14)
 edebilmeleri (s. 15)
 olabilir (s. 15)
 olabilir (s. 15)
 vermek istiyorum (s. 30)
 edebiliyor (s. 31)
 verebilen (s. 32)
 kalabilmesi (s. 33)
 etmeye başladık (s. 51)
 olup çiçeklenir (s. 64)
 gelebilmek (s. 67)
 anlayıp geri döndü (s. 67)
 gelebilir (s. 67)
 kalkabilen (s. 76)
 etmeye çalışıyordu (s. 77)
 edilmeye başlandı (s. 77)
 edinmeye çalışırdık (s. 85)
 dönmek istememişti (s. 92)
 edebiliyorlar (s. 94)

Kısaltma Grupları

İsnat Grupları:

Sevgi dolu
 sevgi dolu
 altın dolu
 ardı sıra
 boynu sargılı
 kolu sargılı

Alın sargılı
 inanç dolu
 adı üstünde
 Dünya merkezli
 Dünya merkezli
 irfan sahibi

Gözü yaşarmayanlar
 avı bol
 öğrenme meraklısı
 konunun cahili
 yapılması gerekli

Yükleme Grubu:

Sabretmesini bilmeyen
 fikirlerini geliştirme ve terbiyede
 Batlamyus'u etkileyen

varlıklarını muhafazaya
 kendi kendimi

Yönelme Grubu:

cinsiyete dayalı
 üzerimize düşeni
 yan yana
 bir ıstıraba seyirci kalanlar
 Hiroşima olayına ait
 buna çok gönüllü
 ileriye dönük
 vatanlarına ne kadar faydalı
 sofradan kalkılacağına yakın
 Arka arkaya
 geleceğe dönük
 çalışmaya mecburuz
 Buna mukabil
 Bunları aldığınıza dair
 Sana borçlu
 Sana borçlu
 Sana borçlu
 kendi başınıza
 başkalarına sevgiden gayrı ilgi duymayanlar

Buraya özgü
 yıldızları izlemeye uygun
 çatlamaya mahkûm
 şu uçan toplara denk
 evlerine bir buçuk saat mesafede
 düne göre daha bol
 muhtelif memleketlere ait
 bugünküne göre hayli eksik
 öğrenmeye hazır
 takdire layık
 bize ait
 o yıllara ait
 Milli kültür bilincine sahip
 Osmanlı Türklerine ait
 mavi üzerine sarı renkli
 bir defaya mahsus
 kendine özgü

Bulunma Grubu:

aile içi kararlarda etkili
 arada bir
 İnançta hür
 bu doğrultuda
 elinde sopası

birbirlerine destek olmak konusunda fazlasıyla
 cömert
 ellerinde demirler
 günde 7-8 saat
 günde 500
 istekte bulunanların

Uzaklaşma Grubu:

bundan bin beter
 kendinizden biri
 sizlerden biriyim
 Birdenbire
 ondan çok ümitliydi
 kendisinden çok ümitli

uzun mücadele ve gayretlerden sonra
 bunların en büyüğünden sonra
 Gökten de mavi
 yüzden fazla
 Kopernik'in ölümünden sadece birkaç on yıl
 sonra

milyarlarca yıldızdan biri
 sayısız yıldız kümesinden biri
 onu bir yana bıraktıktan sonra
 bu adalardan birinin
 buraya taşındıktan sonra
 Bu olaydan yıllar sonra
 iyileştikten sonra
 Ailesinden uzak
 Nelerden sonra
 bir seneden kısa
 rengi de ekledikten sonra
 odalardan birinde
 boncuklardan birini
 mahallelerinden birinde
 7-8 ay çalıştıktan sonra
 Çam odunundan başkası
 Ayrıntılardan sonra
 takımın en önemli oyuncularından biri
 Hiroşima'nın bombalanmasından 4 yıl sonra

Vasıta Grubu:

Kar beyaz tüylerle kaplı
 Yıldızlarla dolu

bizim Marmaris kıyılarından daha güzel
 bunlardan biri
 buluşunu Tokyo Gözlemevine bildirdikten sonra
 Mehmet'ten yedi yıl sonra
 Kuşaktan kuşağa
 Nemçe hâkimiyetinden daha adaletli
 eski feodallerden daha yumuşak
 bizden daha iyi
 Ustalardan biri
 macunlardan birinden
 yerden tavana
 ocaktan çıktıktan birkaç saniye sonra
 baştanbaşa
 Yemekten sonra
 Ziyaretlerden sonra
 ufuklardan ufuklara
 baştan başa

mavi, sarı, yeşil, kırmızı boncuklarla kaplı
 bezle örtülü

Eşitlik Grubu:

Kendimce isimler
 en güzelleri bence

Diğer Kısaltma Grupları:

Herkes İçin Eğitim
 denizler kadar engin
 Çimen kadar uysal
 Yaprak kadar güzel
 Yosun kadar yumuşak
 Huzur kadar pamuk
 Boş bir sayfa kadar boş
 Dalgalar kadar kayalara vuran

başkası için aydınlık verici
 kuzu gibi sevimli
 birbirlerini görmeleri için yeterli.
 muvaffakiyet için en hakiki yol gösterici
 Bir papatyanın sapı kadar narin ve kırılgan.

3.3 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA YER ALAN KELİME GRUPLARI

Belirtili İsim Tamlamaları

Dükkânın önünde (s. 9)
 Dükkânın ötesine berisine (s. 9)
 Değneğin ucuna (s. 9)
 Alışılmışın aksine (s. 10)
 Değneğin yan tarafına (s. 10)
 Bunun usulü (s. 10)
 Adamın elinden (s. 10)
 Sanatının aşığıydı (s. 10)
 Onun anlayışına (s. 10)
 Onun arkasında (s. 10)
 Ustalarının ilkelerini (s. 10)
 Bizim diyardan (s. 13)
 Gözüm yaşı (s. 13)
 Gözünün yaşını (s. 13)
 Koltuğunun altına (s. 18)
 Onun kolları (s. 18)
 Onun kolları arasında (s. 18)
 Rüzgârın uluduğu (s. 18)
 Rüstem'in halini (s. 19)
 Bizim komşu (s. 19)
 Benim baktığımı (s. 19)
 Gözlerimin içine (s. 19)
 Kapının önüne (s. 19)
 Anadolu'nun içine (s. 26)
 Halkımızın duyduğundaki (s. 26)

Hüznün belki de sırrını (s. 26)
 Günün büyük bir kısmını (s. 26)
 Şehrin ovaya karıştığı (s. 26)
 Çimentonun kullanılmasını (s. 26)
 Betonun getirdiği (s. 26)
 Mimarının aleyhinde (s. 26)
 Yapıların hiçbirine (s. 27)
 Ayağımızın altına (s. 27)
 Güneşin rengi (s. 27)
 Dağların etekleri (s. 27)
 Toprağın, ekinin rengini (s. 27)
 Gözümüzün önünde (s. 27)
 Gölün üstünde (s. 27)
 Eşyanın kendi diliyle (s. 27)
 Aynanın üstünde (s. 27)
 İki dağın arasında (s. 27)
 3 temmuz 1919'un şehri (s. 27)
 Uykusu çiçeklerin (s. 30)
 Sabahların aynasında (s. 30)

- Sizin dolduğunuz (s. 31)
 Sizin verdiğiniz (s. 31)
 Kâinatın son zerresine (s. 31)
 Gecenin bu vaktinde (s. 39)
 Dağın tepesinde (s. 39)
 Dağların tepesinde (s. 39)
 Sözün sırası (s. 39)
 Bizim karnımız (s. 39)
 Odanın haline (s. 40)
 Konuklarının çocuklarıyla (s. 40)
 Bizim kardeşimiz (s. 40)
 İşin ne senin (s. 40)
 Sözün gelişi (s. 40)
 Çaresi ne bunun (s. 41)
 Savcının dizine (s. 41)
 Benim güzel Türkçemdir (s. 44)
 Benim güzel Türkçemdir (s. 44)
 Benim güzel Türkçemdir (s. 44)
 Yörüğün curasından (s. 44)
 Çobanın kavalından (s. 44)
 Yurdumun orasından (s. 44)
 Yurdumun burasından (s. 44)
 Benim güzel Türkçemdir (s. 44)
 Ninemin odasına (s. 45)
 Havuzun içi (s. 45)
 Ne işim var benim (s. 45)
 Kimin umurunda (s. 45)
 Benim şerrimden (s. 45)
 Simitçinin tablasına (s. 45)
 İkimizin bakışmalarında (s. 45)
 İsteğin reddedildiğini (s. 45)
 İskelenin üzerinde (s. 45)
 Teyzemin oğluna (s. 45)
 Tablanın başında (s. 45)
 Sokak kapısının zembereğini (s. 45)
 Benim kendisini itmemle (s. 46)
 Avucunun olabileceği (s. 46)
 Suçun dehşeti (s. 46)
 Kanepenin altına (s. 46)
 Babamın sesi (s. 46)
 Kanepenin altında (s. 46)
 Sorunun cevabını (s. 46)
 İşin gerçeği (s. 46)
 Gazinonun önüne (s. 46)
 Bizim simitçi (s. 46)
 Sokağın ortasına (s. 46)
 Simidin parasıdır (s. 46)
 Benim malım (s. 46)
 Benim babam (s. 50)
 Senin altında (s. 50)
 Sokağın ortasında (s. 50)
 Benim oğlum (s. 50)
 Annenin sözünü (s. 51)
 Adın nedir senin (s. 51)
 Benim de yandı içim (s. 51)
 Alnının teriyle (s. 51)
 Amcanın elini (s. 51)
 Komşunun gelini (s. 51)
 Çocuğun tuttuğu notlardan (s. 55)
 Sabahın ışıkları (s. 55)
 Koğuşun uyanışı (s. 55)
 Hastaların sürüklenişleri (s. 55)
 Felaketin üstüne (s. 55)
 Talihin rüzgârına (s. 55)
 Suların ince fısıltıları (s. 55)
 Eşyanın çizgilerini (s. 55)
 Tecrübenin önemini (s. 56)
 Gözümün üstüne (s. 56)
 Görevin yapılmasında (s. 59)
 Milletin ortak ruhundaki (s. 59)
 Milletin kendisidir (s. 59)
 Halkımızın yüceliğine (s. 59)
 Halkımızın azim ve imanına (s. 59)
 Muvaffakiyetin kaynağı (s. 59)
 Bir dönemin başladığını (s. 59)
 Kendi liderlerinin koruyuculuğu (s. 59)
 Milletin selameti ve saadeti (s. 59)
 Milletimin sinesidir (s. 59)

Çakırsaraylı'nın çetesine (s. 60)
 Küçükağa'nın bir oğlunun (s. 60)
 Kapının önünde (s. 60)
 Atlının karaltısı (s. 60)
 Şarkıların en güzelini (s. 60)
 Onun kucağına (s. 60)
 İnsanın soyu sopu (s. 60)
 Ebenin bahşişini (s. 60)
 Emine'nin yanına (s. 60)
 Emine'nin gözlerinin (s. 60)
 Emine'nin gözlerinin içine (s. 60)
 Atın böğrünü (s. 61)
 Kör dumanın içinde (s. 61)
 İşin aslını (s. 61)
 Uygarlık düzeyinin üstüne (s. 72)
 Onun ideallerinin (s. 72)
 Atatürk'ün kişiliğinin (s. 72)
 Ruhun ışıklanması, ısınması (s. 75)
 Derelerin sularındaki (s. 75)
 Âlemin güneşi (s. 75)
 Çocukluğun saflığı (s. 75)
 Gençliğin ateşi (s. 75)
 Canlılığın zevkini (s. 75)
 Sobanın yanında (s. 82)
 Kahvenin ortasında (s. 82)
 Çocuğun elinde (s. 82)
 Küçüğün elindeki (s. 82)
 Gazetesinin üstünde (s. 82)
 Kadının genç bir damadı (s. 82)
 Gözümün önünde (s. 82)
 Kafesin içinde (s. 82)
 Onun kıymetini (s. 82)
 Şehidin küçük yetimine (s. 82)
 Gözlerinin ucu (s. 83)
 Gözlerinin içi (s. 83)
 Parasının yarısıyla (s. 83)
 Onun elinden (s. 83)
 Kafesin telleri (s. 83)
 Benim bir hediyem (s. 83)

Onun sağlam yapısını (s. 61)
 Benimse alın yazım (s. 64)
 Sırtına Sakarya'nın (s. 64)
 Mermerlerin nabzında (s. 64)
 İfritten sualin kılımı (s. 64)
 Akrebin kısılacında (s. 64)
 Benim güzel günlerim (s. 65)
 Türk milletinin bir ferdi (s. 68)
 Bu işlerin en büyüğü (s. 68)
 Türk milletinin karakteri (s. 68)
 Huzurun temini (s. 69)
 Sözlerimin hiçbirinde (s. 69)
 Başarısının temelinde (s. 72)
 Onun şu sözünde (s. 72)
 Surun dişleri (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Senin de destanını (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Zamanenin fendini (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Yapının arka kapısı (s. 87)
 Bakanımın mektubunu (s. 88)
 Ameliyatın ertesi günü (s. 88)
 Bakanlığın kapısı (s. 88)
 Sizin idealiniz (s. 88)
 Yurdun her tarafından (s. 91)
 Yarışmaların hakemliğini (s. 91)
 Başarılı oluşunun sırrını (s. 91)
 Başarılarının sırrını (s. 91)
 Lodosların uğultusu (s. 95)
 Kalbinin vuruşundan (s. 95)
 Fıstıkların arkasından (s. 95)
 Ahlakın bir ilkesi, bir kökü (s. 96)
 Kimsenin malını (s. 96)
 Bunun kolay olmaması (s. 96)
 Onun yerine (s. 96)
 Sizin bir etiniz, kemiğiniz (s. 96)
 Onun da bir eti, kemiği (s. 96)

Onun yerine (s. 96)
 Sizin yapmamanız (s. 96)
 Onun yerine (s. 96)
 Başkasının uğradığı (s. 96)
 Sizin yüzünüzden (s. 96)
 Onun acılarını (s. 96)
 Başkalarının edecekleri (s. 96)
 Dünyanın neresinde (s. 96)
 Her kimin başına (s. 96)
 Başkasının kötü olmasına (s. 96)
 Onun ettiği (s. 96)
 Bir ailenin çocuğu (s. 99)
 Evlerinin bodrumunda (s. 99)
 Bunların çoğu (s. 100)
 Ekinlerin içinde (s. 103)
 Deve dikeninin moru (s. 103)
 Sıcığın altında (s. 103)
 Çölün bir ucundan (s. 103)
 Çölün yakışığı (s. 103)
 Ayağının dibine (s. 103)
 Sıcığın altında (s. 103)
 Denizin üstünde (s. 103)
 Denizin üstünden (s. 104)
 Sıcakların serabıymış (s. 104)
 Adamın dili damağı (s. 104)
 Dünyanın öte yerlerinde (s. 104)
 Sizin bunları denize atmanız (s. 17)
 Tramvaydan inenlerin ayakları (s. 18)
 Küçük ağa'nın mutluluğu (s. 60)
 Her şeyin altın olmasını (s. 129)
 Onun tamahına (s. 129)
 Ekin başaklarını (s. 129)
 Altın felaketinden (s. 129)
 Kralın haline (s. 129)
 Türklerin eline (s. 130)
 Ankara'nın ortasında (s. 130)
 Sevgililerin buluştukları (s. 130)
 Nineelerin anlattığı (s. 130)

Köyün eski suyunu (s. 104)
 Tarlanın içinde (s. 104)
 Sarnıcın başına (s. 104)
 Çölün bu ucundan (s. 104)
 Toprağın nabzı (s. 107)
 Onun nabızlarında (s. 107)
 Onun karşısında (s. 108)
 Bilardo adlı romanını (s. 109)
 Romanın kahramanı (s. 109)
 Otelin bilardo salonunda (s. 109)
 Hayatının çeşitli dilimlerini (s. 109)
 Yaşamın her alanına (s. 115)
 İnsanların yakınmalarına (s. 115)
 Kitabın dönemi (s. 115)
 Kitabın gerçekleştirdiği (s. 115)
 Dünyanın neresinde (s. 116)
 Evinizin odasındaki (s. 116)
 Disketin içinde (s. 116)
 Komşunun külüne (s. 119)
 Tohumun hasını (s. 119)
 Çağın gereklerine (s. 124)
 Niteliklerin yanında (s. 124)
 Bunların hiçbirini (s. 124)
 Yapılanların hepsi (s. 124)
 Milletin eseridir (s. 124)
 Çalışmaların en yücesi (s. 124)
 Altın belasından (s. 130)
 Bizim çocuklar (s. 132)
 Devrin padişahı (s. 132)
 Galata Kulesi'nin dibinde (s. 132)
 Kulenin tepesinde (s. 132)
 Rüzgarın hızına (s. 132)
 Dudaklarının kımıldanışından (s. 132)
 Herkesin yüreğini (s. 132)
 Sultanın huzuruna (s. 133)
 Onu çekemeyenlerin hışmına (s. 133)
 Erlerin yatak odasında (s. 136)

Odanın bir köşesine (s. 136)
 Hatırlayışımın sebebi (s. 136)
 İnsan iradesinin güzelliği (s. 136)
 Başkasının hüviyetine (s. 137)
 Perdenin ipini (s. 137)
 Memleketin birinde (s. 140)
 Tacın, tahtın delisi (s. 140)
 O soydan gelenlerin iyisi (s. 140)
 Benim halden anlar kulum (s. 140)
 Her şeyin bir çaresi (s. 141)
 Günün birinde (s. 141)
 Suların sesiyle (s. 141)
 Yeşilin rüyasına (s. 141)
 Kuşların türküsüyle (s. 141)
 Padişahın aklına (s. 141)
 Bahçenin de sözü (s. 141)
 Görenlerin parmağı (s. 141)
 Başının üstünde (s. 141)
 Ağaçların altında (s. 141)
 Padişahın yüreği (s. 141)
 Bahçenin yüzüne (s. 141)
 Bu hatuncuğun bir ayağı (s. 141)
 Onun da beti benzi (s. 141)
 Onun da boynu (s. 141)
 Bahçenin taşı (s. 141)
 Ayaklarının sesinden (s. 141)
 Onun derdine (s. 141)
 Benim dalım, yaprağım (s. 141)
 Benim yüzümü (s. 141)
 Padişahın yüzünü (s. 141)
 Ağacın dili (s. 142)
 Ağacın biri (s. 142)
 Benim de kolum, kanadım (s. 142)
 Padişahın karısı (s. 142)
 Sizin başınızı (s. 142)
 Kuşun kanadıyla (s. 142)
 Kimin muradı (s. 142)
 Işığın içinde (s. 149)
 Gölün yayında (s. 149)

Ağacın kovuğunda (s. 149)
 Irmağın akışına (s. 149)
 Gökyüzünün mavisine (s. 149)
 Oğuz Han'ın aklı (s. 149)
 Altın Han'ın baş eğmesini (s. 149)
 Oğuz Han'ın otağına (s. 150)
 Türk ordusunun önünde (s. 150)
 Güneyin sıcak ülkelerine (s. 150)
 Oğuz Han'ın yanında (s. 150)
 Oğuz Han'ın danışmanıydı (s. 150)
 Uluğ Türk'ün sözlerini (s. 150)
 Bunun üzerine (s. 150)
 Oğuz Han'ın üç oğlu (s. 150)
 Yurdumuzun üzerinde (s. 150)
 Gök Tanrı'nın buyruğundan (s. 150)
 Onun katkısı (s. 153)
 Fatih'in emriyle (s. 153)
 Dünyanın meylini (s. 154)
 Onun zamanında (s. 154)
 Bizim kızlar (s. 157)
 Suyun aynasında (s. 157)
 Bin dudağın değdiği (s. 157)
 Benim aslan çocukluğum (s. 157)
 Fransızların bir sözü (s. 160)
 Gençliğinizin kıymetini (s. 160)
 Gençlerin düşünceleri (s. 160)
 Gençliğinizin kıymetini (s. 160)
 Paranızın kıymetini (s. 160)
 Gençliğin üzerine (s. 160)
 Bir insanın on dört yaşı (s. 160)
 Binanın temelleri (s. 160)
 Hayatın temellerini (s. 160)
 Ömrünün sonuna (s. 160)
 Gençliğinin kıymetini (s. 161)
 Milletın hâkimiyetini (s. 163)
 Kişilerin elinde (s. 163)
 Bir dinin gereklerini (s. 163)
 Ferdin tabii haklarının (s. 163)
 Benim karakterimdir (s. 163)

- Onların bu çabaları (s. 168)
 Arkadaşının canından (s. 168)
 Güvercinlerin hepsi (s. 168)
 Benim yakın dostum (s. 169)
 Farenin ülkesine (s. 169)
 Farenin bulunduğu (s. 169)
 Deliğin içinden (s. 169)
 Senin dostun (s. 169)
 Ağın içinde (s. 169)
 Bunun üzerine (s. 169)
 Nefsinin hakkını (s. 169)
 Benim sana olan sevgimi (s. 169)
 Dilin de tatlısı (s. 172)
 Her şeyin tatlısını (s. 172)
 Dilin acısını (s. 172)
 Ağzın içinde (s. 172)
 Yaraların en derinidir (s. 172)
 Bıçağın açtığı (s. 172)
 Ruhun en gizil yerlerinde (s. 172)
 Dilin zararı (s. 172)
 Tatlı dilin mucizesi (s. 172)
 Sözün sırasını (s. 172)
 Tatlı dilin balıdır (s. 172)
 İnsanın dilinin tatlı olması (s. 172)
 Onun da acılar duyabileceğini (s. 172)
 Başka şeylerin de yapılmasını (s. 172)
 Başkalarının eziyet etmesine (s. 96)
 Eski alemlerin sarhoşluğu (s. 95)
 Kadının suya değişiyor ayakları (s. 95)
 Sefalet döneminin sonunda (s. 99)
 Buluşların da eksikliklerini (s. 99)
 Sinema makinesinin dedesi (s. 100)
 Deve dikeninin kavruk yeşili (s. 103)
 Yurdumuzun bir köşesinde (s. 103)
 Çölün en sıcak günlerinden (s. 104)
 Köylünün oralardan çıkmasına (s. 104)
 Çölün suya kavuşturulmasını (s. 104)
 Artezyenlerin büyük faydası (s. 104)
 İnsanın kendisini bilmesidir (s. 104)
 Gönülünün tatlı, iyi olması (s. 172)
 Kötü bir adamın dökeceği (s. 172)
 Tilkinin kargaya döktüğü (s. 172)
 İnsanın dili (s. 172)
 Devrin battığı (s. 173)
 Vatan kalbinin attığı (s. 173)
 Yolun sonunda (s. 173)
 Mehmed'in yattığı (s. 173)
 Mehmed'in düşmanı (s. 173)
 Harbin sonunda (s. 173)
 Milletin,Hürriyet zevkini tattığı (s. 173)
 Benim yüzümdür (s. 181)
 Yalnızlığın sesidir (s. 181)
 Benim yurdumdur (s. 181)
 Nuri Bey'in konağından (s. 184)
 Üstat Ekrem'in evine (s. 184)
 Akif'in yüzü (s. 184)
 Benim pişmanlığımı (s. 184)
 Başımın etini (s. 184)
 Akif'in başka şiirini (s. 184)
 Odanın bilinmeyen noktasına (s. 184)
 Bu zaferin sağlanması (s. 187)
 Bu programın ana noktaları (s. 187)
 Çağın gereklerine (s. 187)
 Bağımsızlığın üstünlüğünü (s. 124)
 Kendisinin de oynadığı (s. 136)
 Gök tanrı'nın sana verdikleri (s. 150)
 Kimsenin fikrine ve vicdanına (s. 163)
 Dostların karşılıklı sevgilerini (s. 168)
 Tasmalı güvercinin sözünü (s. 169)
 Tasmalı güvercinin dayatması (s. 169)
 Öğrenimin sınırı (s. 187)
 Türkiye'nin bağımsızlığına (s. 187)
 Adanın tek tepesine (s. 191)
 Büyüklerin ellerinde (s. 191)
 Meydanın kenarına (s. 191)
 Ufacık ağacın altına (s. 191)
 Ağacın her dalına (s. 191)
 Çığırkan kuşun feryadına (s. 191)

- Başka ağacın gölgesine (s. 191)
 Kuşların üşüştüğü (s. 191)
 Vapurunun arka tarafında (s. 192)
 Denizin üstüne (s. 192)
 Tırşe maviliğin üstünde (s. 192)
 Dişlerinin arasından (s. 192)
 Günün birinde (s. 192)
 Teşrinlerin sonlarına (s. 192)
 Günün birinde (s. 192)
 Günün birinde (s. 192)
 Eski köşkün üst katındaki (s. 195)
 Söylevin giriş bölümünde (s. 195)
 TBMM'nin açılışı (s. 195)
 İç isyanların nedenleri (s. 195)
 Bunların bastırılışı (s. 195)
 Alayın arka tarafından (s. 197)
 Akşamın alaca karanlığında (s. 197)
 Sizin fedakarlığınızı (s. 197)
 Gözün karnı (s. 197)
 Kemal sarı'nın cevabı (s. 197)
 Gözün karnı (s. 197)
 Atatürk'ün gençliğe hitabesi (s. 198)
 Galibiyetin mümessili (s. 198)
 Aziz vatanın, bütün kaleleri (s. 198)
 Memleketin her köşesi (s. 198)
 Memleketin dâhilinde (s. 198)
 Türk istikbalinin evladı (s. 198)
 Bay Büre'nin oğlu (s. 201)
 Bay Büre'nin oğlu (s. 201)
 Bay Büre bey'in oğlu (s. 201)
 Babasının tavlasi (s. 201)
 Avnik kalesi'nin kafirleri (s. 201)
 Bezirgânın ulusu (s. 201)
 Oğuz'un ucunda (s. 201)
 Oğuz'un bir yahşi yiğidir (s. 201)
 Benim ünüm (s. 201)
 Kara başın sadakası (s. 201)
 Erenler meydanının arslanı (s. 202)
 Pehlivanların kaplanı (s. 202)
 Bezirganların malını (s. 202)
 Bizim bir beyimizin oğlu (s. 202)
 Beyinizin oğlu (s. 202)
 Bay Büre'nin oğlu (s. 202)
 Bay Büre'nin oğlu (s. 202)
 Babamın yanında (s. 202)
 Babasının evine (s. 202)
 Bay Büre'nin sağında (s. 202)
 Yiğidin elini (s. 202)
 Senin oğlun (s. 202)
 Benim oğlumdur (s. 202)
 Onun elini (s. 202)
 Senin oğlun (s. 202)
 Benim oğlum (s. 202)
 Oğlunun yaptıklarını (s. 202)
 Senin oğluna (s. 203)
 Senin oğluna (s. 203)
 Bunun adı (s. 203)
 Bursa'nın geri alınması (s. 207)
 Milletin göz bebekleri (s. 207)
 Senin kalbine (s. 207)
 Senin başında (s. 207)
 Senin sabrın (s. 207)
 Örsünün başında (s. 207)
 Sizin ne büyük bir payınız (s. 207)
 Başımızın üstünde (s. 207)
 Kurtaranların bayramı (s. 207)
 Askerlerimizin geçtiği (s. 207)
 Gök kubbenin altında (s. 208)
 Ovaların ortasında (s. 208)
 Fatih'in açıklamalı vasiyeti (s. 210)
 İstanbul'un her sokağına (s. 210)
 Günün belirli saatlerinde (s. 210)
 Tükürenlerin tükürükleri (s. 210)
 Ayın belli günlerinde (s. 210)
 Şehitlerin eşleri (s. 210)
 Güneşin loş karanlığında (s. 210)
 Bir babanın mektubu (s. 211)
 Annenin dediği (s. 211)

- Benim istediğim (s. 211)
- Senin evden çıktığın (s. 211)
- Dünyanın her bucağında (s. 211)
- Kızgın güneşin altında (s. 211)
- Gözünün önünde (s. 211)
- Adamın parayla onu değiştirmeye ne hakkı (s. 10)
- Bu kişinin, sahile vurmuş denizyıldızlarını denize attığını (s. 17)
- İki küçük konserve tenekesinin onun kolları arasında ne kadar kocaman olduğunu (s. 18)
- Onun zavallı, küçük ayaklarını (s. 19)
- Bu yüksekliğin daima göz önünde tutulması (s. 26)
- Cetlerimizin, ilk fethettikleri (s. 26)
- Mili mücadele'nin ilk temeli (s. 26)
- Anadolu'nun şiiir, gurbet kaynağı (s. 26)
- Belediye bahçesi'nin biraz ötesindeki (s. 26)
- Kop dağı ile Balkaya'nın arasına (s. 27)
- Ovanın şurasından burasından (s. 27)
- Akşam saatlerinin esmerliğine (s. 27)
- Çalışmanızın ölümsüzlüğünüzün kımıldanışı (s. 31)
- Karadeniz'in fındık ve çam ağaçlarıyla örtülü dağındaki (s. 39)
- Balıkçı gemisinin kaptan kamarasına (s. 39)
- Balıkçı gemisinin kaptan kamarasına benzetilmiş küçük ve ilkel odasında (s. 39)
- Altı çocuğunun ve balıkçı teknesinin denizde kaybolduğunu (s. 40)
- Teyzemin Kanlıca'da oturan kızı (s. 45)
- Boş şişenin suya batarken "gluglul!" diye verdiği (s. 45)
- Babacığının özenerek yaptığı (s. 45)
- Dümenin bembeyaz köpürttüğü (s. 45)
- Ayaklarımın birbirine dolaşmasına (s. 46)
- Benimse vardı o gün birçok işlerim (s. 51)
- Peyami Safa'nın dokuzuncu hariciye koğuşu adlı romanından (s. 55)
- Varlığımın en hayati köklerine (s. 55)
- Seslerin, gürültülerin, hareketlerin çoğalışı (s. 55)
- Operatörün küçük işaretleriyle (s. 55)
- Türk halkının artık kendi liderlerinin koruyuculuğu altında değil, kendi kendisini idare edeceğini (s. 59)
- Hayatımın bütün safhalarında (s. 59)
- Son zamanların buhranları ve felaketleri (s. 59)
- Son zamanların buhranları ve felaketleri arasında (s. 59)
- Türk milletinin yüksek seviyesine (s. 59)
- Küçükağa'nın bir oğlunun olduğunu öğrenmesi (s. 60)
- Akşehir'e bir adam göndermenin mümkün olup olmayacağını (s. 60)
- Kollarının altında (s. 212)
- Vahşet ve ilkelliğin pençesine (s. 212)
- Dünyanın ilerlemesi (s. 212)
- Neresinde yurdun (s. 217)
- Kokusu ıhlamurun (s. 217)

- Dağ başının dondurucu ayazında (s. 60)
- Binicisinin coşkun kuvvetine (s. 61)
- Gücünün son kırıntılarını (s. 61)
- Küçük ağa'nın bir şey düşündüğü (s. 61)
- Tanrı'nın kendisine vadetmiş olduğu (s. 61)
- Saf çocuğu, masum Anadolu'nun (s. 64)
- Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun (s. 64)
- Kurtuluş savaşına başladığımızın 15'inci yılındayız (s. 68)
- Cumhuriyetimizin onuncu yılını (s. 68)
- Bu kutlu güne kavuşmanın en derin sevinci ve heyecanı (s. 68)
- Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürümesine (s. 68)
- Dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri (s. 68)
- Medeniyet seviyesinin üstüne (s. 68)
- Geçmiş asırların gevşetici zihniyetine (s. 68)
- Asrımızın sürat ve hareket mefhumuna (s. 68)
- Türk milletinin yürümekte olduğu (s. 68)
- Türk milletinin tarihi bir vasfı (s. 69)
- Milletimizin yüksek karakterini (s. 69)
- Milletimin hakkımdaki itimadını (s. 69)
- Türk milletinin büyük millet olduğunu (s. 69)
- Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı ve büyük medeni kabiliyeti (s. 69)
- Atının yüksek medeniyet ufkunda (s. 69)
- Atatürk'ün kişisel özellikleri (s. 72)
- Atatürk'ün liderlik, barışseverlik, idealistlik, gerçekçilik gibi kişilik özelliklerinin (s. 72)
- Atatürk'ün, daha harp okulu yıllarında ülke ve yönetim konularıyla ilgilendiğini (s. 72)
- Atatürk'ün asker ve devlet adamı sıfatlarıyla görev yaptığı (s. 72)
- Ulusunun hiç durmadan ilerlemesini (s. 72)
- Dünyanın en mamur ve medeni devletleri düzeyine (s. 72)
- Onun ideallerinin neler olduğunu (s. 72)
- Atatürk'ün kişiliğinin en belirgin yönlerinden (s. 72)
- Kişiliğinin bu önemli yönünü (s. 72)
- Tüm insanların, birlik ve beraberlik içinde yaşaması gerektiğini (s. 72)
- Görüşünün destekleyicisi ve savunucusu (s. 72)
- Gönül huzuru ve rahatlığının işaretidir (s. 75)
- Faziletin yetişip üreyebileceği (s. 75)
- Kahkahalarımızın titrettiği (s. 75)
- Güneşin iç âlemimize vereceği (s. 75)
- Küçüğün uzunca bir zaman aramızdan kaybolduğunu (s. 83)
- Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine (s. 87)

- İş hanlarının bulunduğu (s. 87)
- Türk milletinin bulunduğunu (s. 91)
- “ben her güreşimde arkamda Türk milletinin bulunduğunu ve millet şerefini düşünürdüm.” cevabı (s. 91)
- Türk milletinin bulunduğunu (s. 91)
- Ömrünün sağlıklı ve uzun sürmesini (s. 91)
- Sucuların hiç durmayan çingirakları (s. 95)
- Bu buyruğun doğru olduğunu (s. 96)
- Kimsenin size ahlaksız demeğe hakkı (s. 96)
- Birçok kimselerin “ahlak., ahlak...” diye yasalar, kurallar uydurmağa çalışmaları (s. 96)
- Çevrenizdekilerin kayıtsız kalması (s. 96)
- Amerika birleşik devletleri’nin Milan kentinde (s. 99)
- Akçakale’nin genç bir kaymakamı (s. 103)
- Deve dikenini çiçeklerinin mor denizi (s. 104)
- Su işinin büyük bir iş olduğunu (s. 104)
- Dinlemenin çok sesliliğe tahammüllü (s. 108)
- Heinrich Böll’ün Türkçeye de çevrilen “saat dokuz buçukta Bilardo” adlı romanı (s. 109)
- Kahramanın içini boşaltmasını (s. 109)
- Bilgisayar devriminin yaratacağı (s. 115)
- Dünyanın bütün bilgi ve kültür birikimi (s. 116)
- Kitabın yalnız yapısı ve biçimi (s. 116)
- Zweig’in kitaba ilişkin düşünceleri (s. 116)
- “Ankara” adının Farsça “üzüm” anlamına gelen “engür” den geldiğini (s. 129)
- Bu adın zamanla “Ankara” olduğunu (s. 129)
- Bu adın, Hititler devrinde “ankuva”, klasik devirlerde de “ancyre” veya Latince gemi çapası demek olan “ancora”dan geldiğini (s. 129)
- Bu şehrin milattan önce 12000 yıllarında Frigya kralı Midas tarafından kurulduğunu (s. 129)
- Ankara’nın çok tamahkâr, gözünü dünya malı bürümüş bir sultanı (s. 130)
- Onun yere düşüp paramparça olmasından (s. 132)
- Kadırgaların, yelkenlilerin ve balıkçı kayıklarının üzerinden (s. 133)
- Nüfuzlu fakat kıskanç adamlarının husumetini (s. 133)
- Paşa çocuklarının, konaklarda “karagöz oyunu” oynattıklarından (s. 136)
- Mehmetçiklerin kendi aralarında oynadıkları (s. 136)
- Köy heykeltıraşının kaya parçalarından yaptığı (s. 136)
- İnsanların bir şeyler yaratmaya çalışmalarıdır (s. 136)
- Oyunların en eğlendiricisi ve eğiticisidir (s. 136)
- Tiyatronun gençlik terbiyesi bakımından en önemli tarafı (s. 137)
- Perdenin ipini çekmenin bile zevki (s. 137)
- On gencin bir araya gelerek bir dergi çıkarması (s. 137)
- Padişahın öfkelenip de, her şeyi kırıp geçirdiği (s. 141)

- Dünyanın en büyük, çağının en modern rasathanesine (s. 153)
- Uluğ Bey'in doğancı başının oğlu (s. 153)
- Uluğ Bey'in, yıldızların yerlerini ve hareketlerini gösteren ünlü tablosunun hazırlanmasında (s. 153)
- Uluğ Bey'in, yıldızların yerlerini ve hareketlerini gösteren ünlü tablosu (s. 153)
- Ali Kuşçu'nun Türk dünyasında yaygın bir ünü (s. 153)
- Onun İstanbul'da kalmasından (s. 153)
- Ali Kuşçunun bu yüceltici teklifi (s. 153)
- Uluğ Bey'in ve Nasireddin Tusi'nin astronomi ile ilgili eserlerini (s. 154)
- O zamanın yetersiz aletleriyle (s. 154)
- Ekliptik eğiliminin 23 dk. 26 sn. 7 s. olduğunu (s. 154)
- Batlamyus'un yanlış fikirlerine (s. 154)
- İhtiyarların, her şeyi anladıktan sonra, "gençliğinizin kıymetini biliniz!" demeleri (s. 160)
- Zamanın rüzgârlarına, fırtınalarına, boralarına (s. 160)
- Kötüye gittiğini sonradan fark edenin yolundan (s. 161)
- "ah keşke okusaydım" diye feryat edenin okumasına (s. 161)
- İnsanın her şeyi yapabileceği yaşı (s. 161)
- Yapmak olanaklarının azaldığı (s. 161)
- Bizim dünya nazarında en büyük kuvvet ve kudretimiz (s. 163)
- Seçtiği bir dinin gereklerini yapmak veya yapmamak hak ve hürriyetlerine (s. 163)
- Her gelişmenin ve kurtuluşun anası (s. 163)
- Yükselen kuşların tekrar döneceklerini (s. 168)
- Farenin her tehlikeye karşı hazırladığı (s. 169)
- Öylesinin sevimli cana yakın olmasına (s. 172)
- Dilin neler yapmayı başardığını (s. 172)
- Dünyaya biraz sevimli olarak gelmenin elbette büyük avantajları (s. 172)
- Dilin, tatlı dil olmak şartıyla açamayacağı (s. 172)
- Gönül yıkmanın, kalp kırmanın boşluğunu (s. 172)
- Recaizade'nin Şişli'den Bulgar çarşısındaki evine (s. 184)
- Benim o kadar büyük şairimdi (s. 184)
- Kaşının deminki tasdikleriyle (s. 184)
- Atatürk'ün milli eğitim konusundaki görüşleri (s. 187)
- Yeni kuşağın bütün ruhsal kuvvetlerine (s. 187)
- Bu niteliklerin ve yeteneğin aşılması (s. 187)
- Bir milletin gerçek kurtuluşu (s. 187)
- Hepimizin tek can ve tek düşünce olarak kalıcı bir program üzerinde çalışması (s. 187)
- Sosyal hayatımızın gereksinmelerine (s. 187)
- Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan bütün öğelerle savaşıma gereği (s. 187)

- Erkek ve kız çocuklarımızın aynı surette bütün öğrenim derecelerindeki öğretim ve eğitimlerinin pratik olması (s. 187)
- İlköğrenimin genel ve zorunlu olmasını (s. 188)
- Orta öğrenimin iyi araçlarla yoğunlaştırılıp kolaylaştırılmasının sağlanmasını (s. 188)
- Yüksek öğrenimin de sayıda olduğu kadar değerinde de bu çağın gereksinmelerine uymasını (s. 188)
- İnsanların, çoluk çocuk, ellerinde bir kafes, adanın tek tepesine doğru gittiklerini (s. 191)
- Yüzünün ve gözlerinin parladığını (s. 192)
- Onların çok uzaktan geçtiklerini (s. 192)
- Esmer lekelerin adalar istikametinde gittiklerini (s. 192)
- Kuşların çoğunca aldandıklarına (s. 192)
- Konstantin efendinin bulunabileceği (s. 192)
- Toprak anamızın koyu yeşil saçlarını (s. 192)
- Atatürk'teki çalışma gücünün, insan gücünü bazen ne kadar aştığını (s. 195)
- Atatürk'ün, söylev'in hazırlanmasına verdiği (s. 195)
- Türk siyaset ve askerlik tarihinin en önemli kaynaklarından (s. 195)
- Yurdumuzun 19 Mayıs 1919 tarihindeki genel durumu (s. 195)
- Türkiye cumhuriyetinin kuruluşu (s. 195)
- Atatürk'ün, kurulan cumhuriyeti Türk gençliğine emanet ettiğini (s. 195)
- Türk ulusunun bağımsız bir Türk devleti kurma çabalarını (s. 195)
- Gelecek kuşakların aynı durumla karşılaştıklarında nasıl davranacaklarını (s. 195)
- Engellerin nasıl aşılması gerektiğini (s. 195)
- Akrabalardan birinin evinde (s. 197)
- Bölüğün en terbiyeli erlerindendi (s. 197)
- Dostoyevski'nin "suç ve ceza" kitabını (s. 197)
- Divan sazının veya bir yaylı tamburun inlediğini (s. 197)
- Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli (s. 198)
- Senin, en kıymetli hazinendir (s. 198)
- İçinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini (s. 198)
- Müstevlilerin siyasi emelleriyle (s. 198)
- Pasin'ın Karadervent ağzına (s. 201)
- Avnik kalesi'nin beş yüz kâfiri (s. 201)
- Yiğidin, Bay Büre'nin sağında oturduğunu (s. 202)
- Nihayetsiz bir muharebenin sen, ismi dünyaları tutmuş kahramanısın (s. 207)
- Kurtaranların ve kurtulanların bayramı (s. 207)
- Çamlarının, dede çınarlarının dallarında (s. 207)
- Tunca'nın, arda'nın, Meriç'in kol kol uzandığı (s. 208)
- İstanbul'umuzun, Edirne'mizin kurtuluşuna (s. 208)
- Fatih sultan Mehmet'in sağlıkla ilgili vasiyetini (s. 210)
- İstanbul'un taşlık semtinde (s. 210)

Aşağıdaki şartların yerine getirilmesi (s. 210)
 Vahşi hayvanların yumurtada veya yavruda olmadığı (s. 210)
 Fatih sultan Mehmet'in 500 yıl önce hazırladığı bu vasiyetnamesi (s. 210)
 Miras payımızın gerçek sahipleri (s. 210)
 Günlerinin ne kadar boş ve yayan geçeceğini (s. 211)
 Bütün çocukların, sabahın erken saatlerinde, aynı şekilde okullarına koştuklarını (s. 211)
 İnsanlarla kaynaşan şehirlerin caddelerinde (s. 211)
 Sessizliğe gömülü köylerin dar yollarında (s. 211)
 Ormanların ve sellerin arasından (s. 212)
 Rusya'nın karlarla kaplı okullarından (s. 212)
 Arabistan'ın hurma ağaçlarıyla gölgelenmiş okullarına (s. 212)
 Bu sonsuz çocuk topluluğunun yarattığı (s. 212)
 Bu uçsuz bucaksız ordunun küçük bir eri (s. 212)
 İnsanlığın yükseltilmesi ve uygarlaştırılmasıdır (s. 212)

Belirtisiz İsim Tamlamaları

Türk istiklal ve cumhuriyetini (s. 198)
 Yol hazırlığını (s. 201)
 Karadervent ağzına (s. 201)
 Kafir malını (s. 201)
 At üstünden (s. 201)
 Oğuz beylerini (s. 201)
 Oğuz beyleri (s. 203)
 Türk askeri (s. 207)
 Cihan Harbi'nden (s. 207)
 Türk askeri (s. 207)

 Türk askeri (s. 207)
 Türk askeri (s. 207)
 Tüfek ve top parçalarından (s. 207)
 İkinci güneşi (s. 207)
 Su sesleri (s. 207)
 Deniz hışırtıları (s. 207)
 Gelincik bulutlarıyla (s. 207)

 Gözyaşları (s. 207)
 Kurtuluş bayramını (s. 207)

Gufran dalgasıyla (s. 208)
 Mütareke günlerinden (s. 208)
 Yunan askeri (s. 208)
 Bayraklar altında (s. 208)
 Cenk işlerinde (s. 208)
 Sulh işlerinde (s. 208)
 İstanbul fatihi (s. 210)
 Alın terimle (s. 210)
 Kireç tozu (s. 210)
 Kömür külü (s. 210)
 Gıda maddesi (s. 210)
 Aş evinde (s. 210)
 İstanbul fakirleri (s. 210)
 Can sıkıntısı (s. 211)
 Pazar günleri (s. 211)
 Sis bulutlarını (s. 211)
 Buzlar üstünde (s. 211)
 Dağ yamaçlarındaki (s. 212)
 Çalışma alanı (s. 212)
 Bahçe kapısına (s. 217)
 Paraşüt bölüğünde (s. 197)
 Takım komutanıydım (s. 197)

- Bölük erlerinden (s. 197)
 Bölük komutanına (s. 197)
 Pazar günü (s. 197)
 Bölük komutanı (s. 197)
 Pazar gününe (s. 197)
 Saat 24.00 sularında (s. 197)
 Bölük çavuşunu (s. 197)
 Saat 24.00 sularında (s. 197)
 Gece yarısı (s. 197)
 Bölük komutanımız (s. 197)
 Takım komutanını (s. 197)
 Çankaya gecesinde (s. 197)
 Ana şiiirleri (s. 197)
 Türk gençliği (s. 198)
 Türk istiklalini (s. 198)
 Türk cumhuriyetini (s. 198)
 1927 yılına (s. 195)
 Türk gençliğine (s. 195)
 Türk ulusunun (s. 195)
 Türk devleti (s. 195)
 İstiklal uğrunda (s. 173)
 Namus yolunda (s. 173)
 Vatan parçası (s. 173)
 Tokat'la Niksar arasında (s. 181)
 Gürgeen ağaçlarında (s. 181)
 Tokat'la Niksar arasında (s. 181)
 Abdülhamit devrinde (s. 184)
 İstiklal Marşı şairi (s. 184)
 Gümrük müfettişi (s. 184)
 Odun sobası (s. 184)
 Hürmet vaziyetinde (s. 184)
 Fatih Camii (s. 184)
 Kahve manzumesini (s. 184)
 Türk varlığı ve birliğiyle (s. 187)
 Eğitim işlerinde (s. 187)
 Kendi benliğine (s. 187)
 Ülke evladı (s. 187)
 Öğrenim derecesinde (s. 187)
 Eğitim birliğini (s. 188)
 Dünya birinciliğini (s. 188)
 Çığırkan kafesiyle (s. 191)
 Yalnızlık sesine (s. 191)
 Tabiat harikası (s. 191)
 Cumartesi gecesinden (s. 191)
 Konstantin isminde (s. 191)
 Zahire tüccarıydı (s. 191)
 Kendi halinde (s. 192)
 Güz mevsiminde (s. 192)
 Eylül sonlarına (s. 192)
 Dost sesi (s. 192)
 Vapur etrafında (s. 192)
 Kafes kuşunu (s. 192)
 Mahalle çocuklarını (s. 192)
 Kuş cıvıltısı (s. 192)
 Kuş sesleriyle (s. 192)
 Güz mevsiminde (s. 192)
 Yol kenarlarında (s. 192)
 Çalışma gücünün (s. 195)
 İnsan gücünü (s. 195)
 Çalışma odasında (s. 195)
 Ayak üstü (s. 195)
 19 Mayıs 1919 tarihindeki (s. 195)
 Gelişme bölümünde (s. 195)
 Erzurum ve Sivas Kongrelerinde (s. 195)
 İnönü Savaşları (s. 195)
 Sakarya Meydan Savaşı (s. 195)
 Lozan Barış Görüşmeleri (s. 195)
 Vicdan hürriyeti (s. 195)
 Şubat ayı (s. 164)
 Kış yelini (s. 164)
 Dehar kenti (s. 168)
 Dehar kenti yakınında (s. 168)
 Gür ağaclar arasında (s. 168)
 Kendi canını (s. 168)
 Gökyüzüne (s. 168)
 Ağ içinde (s. 169)
 Mağaza vitrinlerindeki (s. 172)
 Dil yarası (s. 172)

Dil yarası (s. 172)
 Kendi sahibini (s. 172)
 Dünya güzeli (s. 172)
 İnsan dilinden (s. 172)
 Hayat anlayışına (s. 172)
 Türk bilgini (s. 153)
 “Kuşçu” lakabı (s. 153)
 Rasathane müdürü (s. 153)
 Dil bilgisi dersleri (s. 153)
 Suikast sonucu (s. 153)
 Semerkant üniversitesi (s. 153)
 Türk dünyası (s. 153)
 Akkoyunlu Hükümdarı (s. 153)
 Akkoyunlu Hükümdarı (s. 153)
 Dil ve kültür birliğinden (s. 153)
 Osmanlı Devleti (s. 153)
 Elçilik görevini (s. 153)
 Ayasofya Medresesine
 Matematik ve astronomi uzmanı (s. 153)
 Semerkant medreselerinde (s. 153)
 Ayasofya Kütüphanesinde (s. 154)
 Türk astronomları (s. 154)
 Ay tutulmasını (s. 154)
 Ekliptik eğimini (s. 154)
 Ekliptik eğilimini (s. 154)
 Astronomi ilmine (s. 154)
 İstanbul medreselerinde (s. 154)
 Astronomi ve matematik ilmi (s. 154)
 Doğum tarihi (s. 154)
 Eyüp Türbesi (s. 154)
 Masal çağı (s. 157)
 Tokaç sesleri (s. 157)
 İfrit ağına (s. 157)
 Esen rüzgarlar ortasında (s. 160)
 Fransız atasözü (s. 161)
 Korku üzerine (s. 163)
 Galata Kulesine (s. 132)
 Galata sırtları (s. 133)
 Sinanpaşa köşkünden (s. 133)

Aile çevrelerinde (s. 136)
 Kendi aralarında (s. 136)
 Tiyatro eserleri (s. 136)
 Alman şairi (s. 136)
 Tiyatro yazarı (s. 136)
 Gençlik yıllarında (s. 136)
 Ev içi tiyatroları (s. 136)
 Paşa çocuklarının (s. 136)
 Karagöz oyunu (s. 136)
 Askerlik vazifemi (s. 136)
 Köy piyesi (s. 136)
 Gemici feneri (s. 136)
 Top başında (s. 136)
 Köy çocukları (s. 136)
 Köy imamını (s. 136)
 Tesir gücüdür (s. 136)
 Köy heykeltıraşının (s. 136)
 Kaya parçalarından (s. 136)
 Kadın heykeline (s. 136)
 İnsan iradesinin (s. 136)
 Terbiye vasıtası (s. 136)
 Ordu kumandanı (s. 136)
 Gece bekçisi (s. 136)
 Din adamı (s. 136)
 Gençlik terbiyesi (s. 137)
 Bir eser ortaya koyma çabası (s. 137)
 Kapı ardı bezirgânları (s. 140)
 Kendi işinde (s. 140)
 Kendi aşında (s. 140)
 Kendi toprağında (s. 140)
 Kendi taşında (s. 140)
 Gönül hoşluğu (s. 140)
 Komşu kapısına (s. 140)
 Kendi elinle (s. 141)
 Havuz başına (s. 141)
 Ağaç altına (s. 141)
 Taş üstünde (s. 141)
 Kendi talihine (s. 141)
 Söz üstüne (s. 142)

Oğuz han destanı (s. 149)
 Geyik avına (s. 149)
 Çoban yıldızına (s. 149)
 Buz Dağı (s. 149)
 Türk ordusunu (s. 150)
 İtil suyu (s. 150)
 Yağı kanyla (s. 150)
 Türk hakanlığını (s. 150)
 Su işinin (s. 104)
 Artezyen başında (s. 104)
 Türk köylüsü (s. 107)
 Kendi nefisini (s. 107)
 Konuşma gürültüleri (s. 108)
 Gürültü ortasında (s. 108)
 Konuşma tınısı (s. 108)
 Bayram haftası (s. 108)
 Mangal tahtası (s. 108)
 Bilardo saatlerinde (s. 109)
 Kitap çağı (s. 115)
 Yazı makinesi (s. 115)
 Avuç içi (s. 115)
 Kitap çağı (s. 115)
 Mektup çağı (s. 115)
 Işık kaynağı (s. 115)
 İkinci Dünya Savaşından (s. 115)
 Bilgisayar devriminin (s. 115)
 Bilgi bankalarına (s. 116)
 Ev kitaplıkları (s. 116)
 Başucu lambasını (s. 116)
 Mağara duvarında (s. 116)
 Atasözleri (s. 119)
 Yiyecek yasını (s. 119)
 Bilgi ağacını (s. 119)
 Yurt sevgisi (s. 124)
 Millet sevgisi (s. 124)
 İstiklal Savaşında (s. 124)
 Ulus ve ülke sevgisini (s. 124)
 Yurt toprağı (s. 124)
 Türk milletini (s. 124)

Türk toprağı (s. 124)
 Türk milleti (s. 124)
 “Ankara” adının (s. 129)
 Hititler devrinde (s. 129)
 Gemi çapası (s. 129)
 12000 yıllarında (s. 129)
 Frigya kralı (s. 129)
 Kral Midas efsanesi (s. 129)
 Şarap tanrısı (s. 129)
 Dünya malına (s. 129)
 Ekin başaklarını (s. 129)
 Altın felaketinden (s. 129)
 Gediz Nehri’nde (s. 129)
 Hacettepe” efsanesi (s. 129)
 Altın belasından (s. 130)
 Hacet Tepesi (s. 130)
 Yaz günüydü (s. 132)
 Galata Kulesi’ne (s. 132)
 Okmeydanı (s. 132)
 Galata Kulesi’nden (s. 132)
 Güreş Birinciliği Müsabakası (s. 91)
 Millet şerefini (s. 91)
 Türk sporcularına (s. 91)
 Türk pehlivanı (s. 91)
 Millet şerefini (s. 91)
 Meslek düsturu (s. 91)
 Türk sporculuğuna (s. 91)
 Çekiç sesleri (s. 95)
 Bahar rüzgârında (s. 95)
 Ter kokuları (s. 95)
 Amerika Birleşik Devletleri (s. 99)
 Mucitlik düşüncesi (s. 99)
 Mucitlik isteğı (s. 99)
 Kağıt makinesini (s. 99)
 Daha iyi çalışma olanağı (s. 99)
 Sefalet dönemi (s. 99)
 Telgraf şirketinde (s. 99)
 Amerika Birleşik Devletleri (s. 99)
 Elektrik şirketi (s. 99)

- Elektrik cihazı (s. 99)
 Telgraf cihazları (s. 100)
 Elektrik motorları (s. 100)
 Metal işleme makineleri (s. 100)
 Sinema makinesinin (s. 100)
 1878 yılında (s. 100)
 Elektrik ampülü (s. 100)
 Geliştirme yöntemleriyle (s. 100)
 Seksen dört yaşındaydı (s. 100)
 Yas günü (s. 100)
 Deve dikenî çiçekleri (s. 103)
 Yumruk büyüklüğündedir (s. 103)
 İnsan yüksekliğindedir (s. 103)
 Akçakale istasyonu (s. 103)
 Derbesiye istasyonu (s. 103)
 Deve dikenlerinden (s. 103)
 Deve dikenî çiçeği (s. 103)
 Deve dikenî çiçekleri (s. 103)
 Suriye hududu (s. 104)
 Harran Ovası'ndan (s. 104)
 Harran Ovasını (s. 104)
 Harran Ovasında (s. 104)
 Serap denizi (s. 104)
 Anzelha Gölü (s. 104)
 Köylü grubu (s. 104)
 Harran Ovasında (s. 104)
 Su kavgası (s. 104)
 Kıyamet günü (s. 104)
 Deri tulumları (s. 104)
 Türk milleti (s. 68)
 Türk milleti (s. 68)
 Türk milletinin (s. 68)
 İnsan cemiyeti (s. 69)
 Türk milletinin (s. 69)
 Milli birlik duygusunu (s. 69)
 Türk millete (s. 69)
 Türk Milleti (s. 69)
 Türk Milleti (s. 69)
 Millet bayramını (s. 69)
 Huzur ve refah içinde (s. 69)
 Öğrencilik yıllarında (s. 72)
 Arkadaşları arasında (s. 72)
 Okul arkadaşı (s. 72)
 Harp Okulu (s. 72)
 Etkisi altına (s. 72)
 Devlet adamı (s. 72)
 Uygarlık düzeyinin (s. 72)
 Refah araç ve kaynaklarına (s. 72)
 Türk ulusuna (s. 72)
 Bahar iklimi (s. 75)
 Kahkaha çağlayanı (s. 75)
 Gönül huzuru (s. 75)
 Kuşyemi (s. 82)
 Beyazıt kahvelerinden (s. 82)
 İstanbul hanımı tipi (s. 82)
 Kuş kafesini (s. 82)
 Kuş meraklısısın (s. 82)
 Kuş sesini (s. 82)
 Aile faciası (s. 82)
 Hayat dersi (s. 82)
 Aylık işini (s. 83)
 Söz arasında (s. 83)
 Kendi karnını (s. 83)
 Ayrılık öpücüğü (s. 83)
 Fetih marşı (s. 86)
 Eğitim bakanlarımızdandır (s. 87)
 İş hanları (s. 87)
 Eğitim Bakanlığını (s. 87)
 Eğitim Bakanı (s. 87)
 Saymanlık müdürünü (s. 87)
 Saymanlık müdürü (s. 88)
 Demir yollarına (s. 88)
 Demir yolu (s. 88)
 Demir yolu görevlisi (s. 88)
 Cerrahpaşa Hastanesi'ne (s. 88)
 Köy yerinde (s. 88)
 Çocuk Esirgeme Kurumu (s. 91)
 1931 yılında (s. 91)

- Baba yadigârı (s. 39)
 Gemi kamarası (s. 39)
 Akıl dengesi (s. 40)
 Mürdüm eriği (s. 40)
 Gece vakti (s. 40)
 Gemi sahibi (s. 41)
 Jandarma eri (s. 41)
 Bülbül sesi (s. 44)
 Yaz günü (s. 44)
 Vapur iskelesi (s. 45)
 İlaç şişesi (s. 45)
 Deniz kenarına (s. 45)
 Olta takımını (s. 45)
 Manevra esnasında (s. 45)
 Vapur zamanına (s. 45)
 Sokak kapısının (s. 45)
 Oda kapısı (s. 46)
 Yatı mekteplerinde (s. 51)
 Hariciye Koğuşu (s. 55)
 Roman kahramanının (s. 55)
 Kapı açılıp kapanmaları (s. 55)
 Buğular arasında (s. 56)
 Halk toplantısında (s. 59)
 Türk halkının (s. 59)
 Türk milletine (s. 59)
 Korunma noktası (s. 59)
 Şefaât kaynağı (s. 59)
 Türk milletin (s. 59)
 Vur emri (s. 60)
 Nal seslerini (s. 60)
 Dağ başının (s. 60)
 Kuş başı (s. 61)
 Şikâyet arzusunu (s. 61)
 Öğle namazına (s. 61)
 Su misali (s. 64)
 Türk tarihi (s. 64)
 Ormanlar koynunda (s. 65)
 Dikenler içinde (s. 65)
 Dağ başında (s. 65)
 Yangın yerinde (s. 65)
 Onuncu yıl nutku (s. 68)
 Türk Milleti (s. 68)
 Kurtuluş savaşına (s. 68)
 Türk milletin (s. 68)
 Türk kahramanlığı (s. 68)
 Türk kültürü (s. 68)
 Türkiye Cumhuriyetidir (s. 68)
 Zaman ölçüsü (s. 68)
 Türk milletin (s. 68)
 Türk milleti (s. 68)
 Erzurum taşı (s. 26)
 Ankara taşı (s. 26)
 Batı alameti (s. 27)
 Satıl üzerinde (s. 27)
 Akşam saati (s. 27)
 Masal musikisiydi (s. 27)
 Işık nehirleri (s. 27)
 Altın rengine (s. 27)
 30 Ağustos Zaferi'ni (s. 27)
 İkinci saatlerinde (s. 30)
 Bakış arasında (s. 30)
 Ayak sesin (s. 30)
 Rıhtım taşında (s. 30)
 Yaprak yeşilindeyken (s. 31)
 Su mavisindeyken (s. 31)
 Fındık ve çam ağaçlarıyla (s. 39)
 Su değirmeninde (s. 39)
 Balıkçı gemisinin (s. 39)
 Jandarma eri (s. 39)
 Çilingir dükkânı (s. 9)
 Kapı halkaları (s. 9)
 Hayvan zincirleri (s. 9)
 Adam sessizliğiyle (s. 10)
 “parasıyla” sözüne (s. 10)
 Para âşıklısı (s. 10)
 Başka türlü (s. 10)
 Para âşıklısı (s. 10)
 Sivri'alan köyünden (s. 13)

- Gözüm yaşı (s. 13)
 Yayla zamanı (s. 13)
 Sivri'alan köyü (s. 13)
 Okyanus sahilinde (s. 17)
 "Yaşamaları için" yanıtını (s. 17)
 Konserve tenekesini (s. 18)
 Çocuk başı (s. 18)
 Analık duygusu (s. 18)
 Şehzade başı (s. 18)
 İğreti sözcüğünde (s. 19)
 Bir düğün, bir bayram havası (s. 61)
 Ses yükseltip alçaltma nüansı (s. 108)
 Ülke ve yönetim konularıyla (s. 72)
 Asker ve devlet adamı sıfatlarıyla (s. 72)
 Matematik ve astronomi dersleri (s. 153)
 Kımıldayan ve kımıldamayan beyazlıklar arasında (s. 55)
 Dünya üzerinde yaşamış ve yaşayan milletler arasında (s. 59)
 Daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde (s. 68)
 Cerrahpaşa Hastanesi başhekimine (s. 88)
 "Ben her güreşimde arkamda Türk milletinin bulunduğunu ve millet şerefini düşünürdüm." cevabı (s. 91)
 Elektrik deneyleri ve araştırmalarını (s. 99)
 Daha iyi çalışma olanağı bulabilmek amacıyla (s. 99)
 O konuşulanı şurup gibi içme zevki (s. 108)
 Türkistan ve Maveraünnehir hakanı (s. 153)
 Gerekli malzemeyi edinmek olanağı (s. 161)
 Bizim dünya nazarında en büyük kuvvet ve kudretimiz (s. 163)
 Seçtiği bir dinin gereklerini yapmak veya yapmamak hak ve hürriyetlerine (s. 163)
 Türk varlığı ve birliğiyle bağdaşmayan yabancı öğelerle savaşma gereği (s. 187)
 Ulusal düşünceleri, karşıt düşüncelere karşı coşkunca, özverilice savunma zorunluluğu (s. 187)
 Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan bütün öğelerle savaşma gereği (s. 187)
 15 Ekim 1927 ile 20 Ekim 1927 tarihleri (s. 195)
 1962 Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı'nda (s. 197)
 İstiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine (s. 198)

Sıfat Tamlamaları

- İhtiyar çilingir (s. 9)
 Koyunpazarı'nda bir ufacık dükkân (s. 9)
 Sınır boyların (s. 22)
 Türk gençliği (s. 22)
 Türk tarihine (s. 26)
 Türk coğrafyasına (s. 26)
 Malazgirt Zaferi (s. 26)
 Hür, müstakil yaşamak iradesi (s. 26)
 Kartal yuvasında (s. 26)
 Selçuklu Kulesi'nden (s. 26)
 İlkokul binasına (s. 26)
 Erzurum taşı (s. 26)
 Ayasofya kütüphanesindedir (s. 154)
 Türk oklarında ve kılıçlarında (s. 150)
 Terakki ve medeniyet yolunda (s. 68)
 Bir ufacık dükkân (s. 9)
 Ufacık dükkân (s. 9)

- Bir küçük ocak (s. 9)
- Küçük ocak (s. 9)
- Bir ufak çocuk (s. 9)
- Ufak çocuk (s. 9)
- Bir adam (s. 9)
- Mini mini halkaları (s. 9)
- Ne hoş manzara (s. 9)
- Hoş manzara (s. 9)
- Bir çilingir dükkânı (s. 9)
- Ufak kilitler (s. 9)
- Böyle ufak tefek şeyler (s. 9)
- Eski zaman kapı halkaları (s. 9)
- Ufak tefek şeyler (s. 9)
- Bir tarafa (s. 9)
- Bir tarafı açık, ufak halkalar (s. 9)
- Ufak halkalar (s. 9)
- Bir halka (s. 9)
- Açık tarafını (s. 9)
- Bir parça (s. 9)
- Böyle düzenli çalışması (s. 9)
- Düzenli çalışması (s. 9)
- Gayet düzgün ve kaliteli bir zincir (s. 9)
- Düzgün ve kaliteli bir zincir (s. 9)
- Bir zincir (s. 9)
- Eski binalarda (s. 9)
- O süslü aletler (s. 9)
- Süslü aletler (s. 9)
- Böyle dükkânlarda (s. 9)
- Titiz bir çalışmayla (s. 9)
- Bir çalışmayla (s. 9)
- Gençten bir adam (s. 9)
- Bir adam (s. 9)
- Bir değnek (s. 9)
- Bu değneğin (s. 9)
- Beş on halka (s. 9)
- Bu genç adam (s. 9)
- Genç adam (s. 9)
- Her sabah (s. 9)
- Üç beş halka (s. 10)
- Sanatını bilen bir adam (s. 10)
- Bir adam (s. 10)
- Genç adam (s. 10)
- Yan tarafına (s. 10)
- Bir halka (s. 10)
- Karşılıklı bir konuşma (s. 10)
- Bir konuşma (s. 10)
- Bu sanatı (s. 10)
- Daha fazla bir şey (s. 10)
- Fazla bir şey (s. 10)
- Bir şey (s. 10)
- Genç adamın (s. 10)
- Eski taktıklarını (s. 10)
- Başka yerde (s. 10)
- Bu fakir ihtiyar (s. 10)
- Fakir ihtiyar (s. 10)
- Filan usta (s. 10)
- Bu sanatı (s. 10)
- Bu dükkânı (s. 10)
- Filan şey (s. 10)
- Filan şekilde (s. 10)
- Bu yolda (s. 10)
- Bu işlerde (s. 10)
- Yaptıkları işlerde (s. 10)
- Gelmiş geçmiş ustalar (s. 10)
- Son derece (s. 10)
- Bu adam (s. 10)
- Bir ustaydı (s. 10)
- İşlediği sanatta (s. 10)
- Birikmiş emanetler (s. 10)
- Yetkili olmayan bir adamın (s. 10)
- Bir adamın (s. 10)
- Gül yüzlü yardan (s. 13)
- Gül yüzlü yardan (s. 13)
- Benek benek mektuptadır (s. 13)
- Bu gurbetlik (s. 13)
- Bir adam (s. 17)

Bir şeyler (s. 17)
 Denize telaşla bir şeyler atan birine (s. 17)
 Bu kişinin (s. 17)
 Sahile vurmuş denizyıldızlarını (s. 17)
 Bu denizyıldızlarını (s. 17)
 Binlerce denizyıldızı (s. 17)
 Bir denizyıldızı (s. 17)
 Çok şey (s. 17)
 Tanıdığım çocuklardan (s. 18)
 Karanlık bir gece (s. 18)
 Bir gece (s. 18)
 Getirdiğim birkaç konserve tenekesini (s. 18)
 Birkaç konserve tenekesini (s. 18)
 İki çıplak el (s. 18)
 Çıplak el (s. 18)
 İki çıplak el kadar ayak (s. 18)
 İnce bir ses (s. 18)
 Bir ses (s. 18)
 Gelip giden elektrikle (s. 18)
 Küçük bir mahlûktu (s. 18)
 Bir mahlûktu (s. 18)
 Garip bir sevgi (s. 18)
 Bir sevgi (s. 18)
 Hanım teyze (s. 18)
 Bir koltuğunun (s. 18)
 Zayıf kollarıyla (s. 18)
 İki küçük konserve tenekesinin (s. 18)
 Küçük konserve tenekesinin (s. 18)
 Rüzgârın uluduğu karanlık yokuşa (s. 18)
 Karanlık yokuşa (s. 18)
 Bu durumun (s. 18)
 Bu çıplak, garip çocuk başı (s. 18)
 Soğuk taşlara (s. 18)
 Zarif bir temasla (s. 18)
 Bir temasla (s. 18)
 Dokunup giden çıplak ayaklarıyla (s. 18)
 Çıplak ayaklarıyla (s. 18)
 Bir analık duygusu (s. 18)
 Üç tane (s. 18)

Bir yıldır (s. 18)
 Hiç haber (s. 18)
 Bir iş (s. 19)
 Hanım teyze (s. 19)
 Bu defa (s. 19)
 Soğuk taşlara (s. 19)
 Yokuşu süpürerek esen poyrazı (s. 19)
 Esen poyrazı (s. 19)
 Bir incelikle (s. 19)
 Bir şey (s. 19)
 Nasıl etki (s. 19)
 Yedi kuruş (s. 19)
 Her gün (s. 19)
 On üç, on beş, yirmi kuruş (s. 19)
 0 zaman (s. 19)
 Üç kuruşu (s. 19)
 Her halde (s. 19)
 Küçük kafasını (s. 19)
 Öyle garip bir güveni (s. 19)
 Garip bir güveni (s. 19)
 Bir güveni (s. 19)
 Bu çocuğa (s. 19)
 Bir iş (s. 19)
 Bir şey (s. 19)
 Zavallı, küçük ayaklarını (s. 19)
 Küçük ayaklarını (s. 19)
 Tuhaf bir sesle (s. 19)
 Bir sesle (s. 19)
 Küçük kafasında (s. 19)
 Hayata gülmeyi öğrenmiş bir adam (s. 19)
 Bir adam (s. 19)
 “iğreti” bir çift ayakkabı (s. 19)
 Bir çift ayakkabı (s. 19)
 Geri vereceği ayakkabıları (s. 19)
 İki kocaman takunyayı (s. 19)
 Kocaman takunyayı (s. 19)
 İnce yüzünü (s. 19)
 Bir gülümsemeyle (s. 19)
 Kendi yaşında olan çocuklarımdan (s. 19)

Karanlık sokağı (s. 19)
 Hanım teyze (s. 19)
 Küçük ses (s. 19)
 “tercüman” satan küçük gazeteci (s. 19)
 Küçük gazeteci (s. 19)
 Bir sızı (s. 19)
 Her karış (s. 22)
 Engin denizlerin (s. 22)
 Yüce dağların (s. 22)
 Zümrüt bağların (s. 22)
 Yeşil yaylaların (s. 22)
 Destan yazan çağların (s. 22)
 Coşkun ırmakların (s. 22)
 Deli çayların (s. 22)
 Derin vadilerin (s. 22)
 Issız koyların (s. 22)
 Geçilmez bir kale (s. 22)
 Bir kale (s. 22)
 Dört mevsimi (s. 22)
 Aynı anda (s. 22)
 Bir başka (s. 22)
 Göğse dolan nefes (s. 22)
 1945 metreden (s. 26)
 Bu yüksekliğin (s. 26)
 Malazgirt zaferi’nin açtığı gedikten (s. 26)
 Yeni vatana (s. 26)
 Yeni vatana giren cetlerimizin (s. 26)
 Her şeye (s. 26)
 İlk temeli (s. 26)
 Bu kartal yuvasında (s. 26)
 İlk fatihler (s. 26)
 Çok güzel bir günde (s. 26)
 Güzel bir günde (s. 26)
 Bir günde (s. 26)
 Yolda karşılaştığımız tanıdıklarla (s. 26)
 Her açık dükkâna (s. 26)
 Açık dükkâna (s. 26)
 Bir kere (s. 26)
 Yirmi yıl (s. 26)

Tepsi minare (s. 26)
 Eski Selçuklu kulesi’nden (s. 26)
 Destanî şehri (s. 26)
 Emsalsiz bir panorama (s. 26)
 Bir panorama (s. 26)
 Çıplak dağlar (s. 26)
 Ağaçlık subaşlarıyla (s. 26)
 Küçük köyleriyle (s. 26)
 O keskin hüznün (s. 26)
 Keskin hüznün (s. 26)
 Sırrını veren dağlar (s. 26)
 Büyük bir kısmını (s. 26)
 Bir kısmını (s. 26)
 Şehrin ovaya karıştığı yerde (s. 26)
 Biraz ötesindeki (s. 26)
 Yeni bir ilkokul (s. 26)
 Bir ilkokul (s. 26)
 Betonun getirdiği bir yığın kolaylık (s. 26)
 bir yığın kolaylık (s. 26)
 Bu kolaylıklar (s. 26)
 Mahalli rengi (s. 26)
 Bir mimari malzemedir (s. 26)
 Mimari malzemedir (s. 26)
 Yirmi yıl (s. 27)
 Yirmi yıl önce gördüğüm yapıların (s. 27)
 Bütün ovayı (s. 27)
 Bütün ovayı ayağımızın altına seren taraçasında (s. 27)
 Emsalsiz bir grup (s. 27)
 Bir grup (s. 27)
 Dümdüz bir gökte (s. 27)
 Bir gökte (s. 27)
 Hafif bir sarılıktan (s. 27)
 Bir sarılıktan (s. 27)
 Bir batı alameti (s. 27)
 Bütün değişiklik (s. 27)
 Gümüş bir zırha (s. 27)
 Bir zırha (s. 27)
 Bir çizgiyle (s. 27)

Düştüğü yerde (s. 27)
 Külçelenen bir aydınlık (s. 27)
 Bir aydınlık (s. 27)
 Bendi yıkılmış bir su (s. 27)
 Bir su (s. 27)
 Bütün ovayı (s. 27)
 Işıktan bir göl (s. 27)
 Bir göl (s. 27)
 Bütün ova (s. 27)
 Bu cilalı satıh (s. 27)
 Cilalı satıh (s. 27)
 Batacağı yere (s. 27)
 Kalkan tozlar (s. 27)
 Bu gölün (s. 27)
 Altın yelkenler (s. 27)
 Bir akşam saati (s. 27)
 Tek bir rengin (s. 27)
 bir rengin (s. 27)
 Türlü perdeleri (s. 27)
 Bir masal musikisiydi (s. 27)
 O kadar hareketsiz bir halde (s. 27)
 Hareketsiz bir halde (s. 27)
 Bir halde (s. 27)
 Çok derin, çok esrarlı bir şeyi (s. 27)
 Bir şeyi (s. 27)
 Büyük bir duayı (s. 27)
 Bir duayı (s. 27)
 bir hal (s. 27)
 Bu billur aynanın (s. 27)
 billur aynanın (s. 27)
 Daha koyu ışık nehirleri (s. 27)
 Koyu ışık nehirleri (s. 27)
 İki dağın (s. 27)
 Son bir ışık (s. 27)
 Bir ışık (s. 27)
 Olduğumuz yere (s. 27)
 Saf gümüşten erimiş altın rengine (s. 27)
 0 gece (s. 27)
 Trene binmek için yola çıktığımız saatte (s. 27)

Yola çıktığımız saatte (s. 27)
 Ne garip yazdı (s. 30)
 Garip yazdı (s. 30)
 Bir türkü (s. 30)
 Sen gülünce açan güller (s. 30)
 Açan güller (s. 30)
 O hiç dinmeyen rüzgâr (s. 30)
 Hiç dinmeyen rüzgâr (s. 30)
 Dinmeyen rüzgâr (s. 30)
 Mor aydınlıkta (s. 30)
 Bir çınar (s. 30)
 Mahmur süzülen bakışlar (s. 30)
 süzülen bakışlar (s. 30)
 Birden gülümseyen yüzün (s. 30)
 Gülümseyen yüzün (s. 30)
 Beni çıldırtan hüznün (s. 30)
 çıldırtan hüznün (s. 30)
 İki bakış (s. 30)
 Bu toprakta (s. 31)
 Bütün soluğunuz (s. 31)
 Bu toprakta (s. 31)
 Dolduğunuz rüzgâr (s. 31)
 Verdiğiniz sessizlik (s. 31)
 Bu toprakta (s. 31)
 Bir nefes (s. 31)
 Bir nefes (s. 31)
 Son zerresine (s. 31)
 Bu toprakta (s. 31)
 Kuvvetli soyunuzla (s. 31)
 Sonsuz nesillerden (s. 31)
 Bu toprakta (s. 31)
 Bir milletle (s. 31)
 Bu toprakta (s. 31)
 Bir gemi (s. 39)
 Fındık ve çam ağaçlarıyla örtülü dağındaki (s. 39)
 Terk edilmiş su değirmeninde (s. 39)
 Bir balıkçı gemisinin (s. 39)
 Küçük ve ilkel odasında (s. 39)
 Köydeki görevlerini (s. 39)

Bu odaya (s. 39)
 Bu kadar (s. 39)
 Bu vaktinde (s. 39)
 Bu havada (s. 39)
 Böyle rahat bir yer (s. 39)
 Rahat bir yer (s. 39)
 Bir yer (s. 39)
 Emekli olmuş bir gemi (s. 39)
 bir gemi (s. 39)
 Bir gemi kamarası (s. 39)
 İki yüz elli kilometre (s. 39)
 Bu dağın (s. 39)
 Fazla sözün (s. 39)
 İlginç bir yere (s. 40)
 Bir yere (s. 40)
 Bu adam (s. 40)
 Bir gemici (s. 40)
 Abuk sabuk bir şeyler (s. 40)
 Bir şeyler (s. 40)
 Bu adam (s. 40)
 Birkaç yıl (s. 40)
 Şu odanın (s. 40)
 Şaşılabacak şey (s. 40)
 Korkulacak bir durum (s. 40)
 Bir durum (s. 40)
 Koca yemiştten yapılmış reçelleri (s. 40)
 Yemiştten yapılmış reçelleri (s. 40)
 Böyle sözlere (s. 40)
 Gemime sığınan üç hemşehriye (s. 40)
 Üç hemşehriye (s. 40)
 İki lokma (s. 40)
 Altı çocuğunun (s. 40)
 Yumuşak bir sesle (s. 40)
 bir sesle (s. 40)
 Bu raslantı (s. 40)
 Bir yardım (s. 40)
 Sizin gibi efendilere (s. 40)
 Yanlış fikirlere (s. 40)
 Düşündüğün şeye (s. 40)

Şu sözleri (s. 40)
 Bir gemi (s. 40)
 Bir gemi (s. 41)
 Böyle bir aslan (s. 41)
 Bir aslan (s. 41)
 Kendisini kaybetmiş bir halde (s. 41)
 Bir halde (s. 41)
 Her şeyi (s. 41)
 Bu adamı (s. 41)
 Bir gemi (s. 41)
 Güç bir iş (s. 41)
 Bir iş (s. 41)
 Gerçek bir insansın (s. 41)
 Bir insansın (s. 41)
 Bir maaşımı (s. 41)
 Bu işe (s. 41)
 Terk edilmiş değirmenden (s. 41)
 Eski mesleği (s. 41)
 Eski mesleği olan balıkçılığa (s. 41)
 İlk yazın (s. 44)
 Güzel Türkçe (s. 44)
 Kuytu yerlerden (s. 44)
 O yanık sesler (s. 44)
 Yanık sesler (s. 44)
 Bu şakıyan ses (s. 44)
 Şakıyan ses (s. 44)
 Güzel Türkçemdir (s. 44)
 Bir serin , ince dere (s. 44)
 Bir gümüş kemer (s. 44)
 Gümüş kemer (s. 44)
 Güzel Türkçemdir (s. 44)
 Aya göz kırpan yıldız (s. 44)
 Göz kırpan yıldız (s. 44)
 Bu kutlu görünüşte (s. 44)
 Kutlu görünüşte (s. 44)
 Bir sesmi (s. 44)
 Parlayan bir sestir (s. 44)
 Bir sestir (s. 44)
 Güzel Türkçemdir (s. 44)

Yüksek yaylalardaki (s. 44)
 Yüksek yaylalardaki yürüğün (s. 44)
 O tatlı ses (s. 44)
 Tatlı ses (s. 44)
 Güzel Türkçemdir (s. 44)
 Babamın verdiği ceza (s. 45)
 Bir yaz (s. 45)
 Kanlıca'da oturan kızı (s. 45)
 Küçük oğlu (s. 45)
 İki üç yaş (s. 45)
 Bana karışacak kimseler (s. 45)
 Her yaramazlığa (s. 45)
 Kırmızı balık (s. 45)
 Ne işim (s. 45)
 İki boş ilaç şişesi (s. 45)
 Kayıkçı uşak (s. 45)
 Boş ilaç şişesi (s. 45)
 Bir yumak sicim (s. 45)
 Yumak sicim (s. 45)
 Boş şişenin (s. 45)
 Ne keyifli şey (s. 45)
 Keyifli şey (s. 45)
 Hangi eğlencede (s. 45)
 Bu tat (s. 45)
 Bir halde (s. 45)
 Bir saat (s. 45)
 Bir buçuk saat (s. 45)
 Buçuk saat (s. 45)
 Bu oyundan (s. 45)
 Her yeri (s. 45)
 Bir aralık (s. 45)
 Çıkaracağı yolcuyu (s. 45)
 O aralık (s. 45)
 Orada duran simitçinin tablasına (s. 45)
 Şekerli şekersiz simitler (s. 45)
 İştah verici bir manzara (s. 45)
 Bir manzara (s. 45)
 Aynı istek (s. 45)
 İstedğimiz parayı (s. 45)

Hiçbir vakit (s. 45)
 Böyle bir isteğin (s. 45)
 Bir isteğin (s. 45)
 Olduğumuz yerden (s. 45)
 Tenha iskelenin (s. 45)
 Öteki vapur (s. 45)
 Çabuk bir göz (s. 45)
 İskeleye açılan sokak kapısının (s. 45)
 Bir göz (s. 45)
 Bizi görebilecek kimse (s. 45)
 Minimini avucunun (s. 46)
 Dört tane (s. 46)
 Dört tane yirmilik simitle (s. 46)
 İşlediğimiz suçun (s. 46)
 Çaldığımız simidi (s. 46)
 Yirmilik simitle (s. 46)
 Tamamıyla bilinçsiz bir hırs ve iştahla (s. 46)
 bilinçsiz bir hırs ve iştahla (s. 46)
 Bir hırs ve iştahla (s. 46)
 Çalınmış simitleri (s. 46)
 İki dakika (s. 46)
 Bizi arayan babamın (s. 46)
 Bu çocuklar (s. 46)
 O anda (s. 46)
 Ufacık ayağımı (s. 46)
 Ne işiniz (s. 46)
 Aynı zamanda (s. 46)
 Bir el (s. 46)
 O simitler (s. 46)
 O simitleri (s. 46)
 Bu sorunun (s. 46)
 Tuhaf şey (s. 46)
 Ne dayak (s. 46)
 Ne azar (s. 46)
 Bu sessizliği (s. 46)
 Yaptığım iş (s. 46)
 Zararsız şey (s. 46)
 Ertesi sabah (s. 46)
 Her zamanki (s. 46)

- İki kardeş (s. 46)
 Bir gezinti (s. 46)
 Parlak kanatlı böcekler (s. 46)
 Kanatlı böcekler (s. 46)
 Narin yapılı tavşan bıyıkları (s. 46)
 Yapılı tavşan bıyıkları (s. 46)
 Cebinden çıkardığı gümüş ikiliği (s. 46)
 Gümüş ikiliği (s. 46)
 Tablodan aldığı dört tane simidin (s. 46)
 Şu adama (s. 46)
 Aldığım dört tane simidin (s. 46)
 Dört tane simidin (s. 46)
 Dört tane (s. 46)
 Bildiğim bir şey (s. 46)
 bir şey (s. 46)
 Benim malım olmayan eşyaya (s. 46)
 Bir daha (s. 46)
 Genişçe bir küfe (s. 50)
 Bir küfe (s. 50)
 Bir hamal küfesiymiş (s. 50)
 On üç yaşında (s. 50)
 On üç yaşında kadar bir çocuk (s. 50)
 Bir çocuk (s. 50)
 Öyle bir küfeye (s. 50)
 Bir küfeye (s. 50)
 O anda (s. 50)
 Karşıkı evden (s. 50)
 Bir orta yaşlı kadın (s. 50)
 Orta yaşlı kadın (s. 50)
 Yaşlı kadın (s. 50)
 Sekiz sene (s. 50)
 Çok uğurlu bir küfedir (s. 50)
 Uğurlu bir küfedir (s. 50)
 Bir küfedir (s. 50)
 Dağ kadar babam (s. 51)
 Baban yerinde adamdan (s. 51)
 O çocuktur (s. 51)
 Bütün bu hiddetle (s. 51)
 Bu hiddetle (s. 51)
 Bunca yıl (s. 51)
 Bu söz (s. 51)
 Bu yaşta (s. 51)
 O gün (s. 51)
 Birçok işlerim (s. 51)
 Yokuşlu bir yoldan (s. 51)
 Bir yoldan (s. 51)
 Aşağıda okuyacağınız parça (s. 55)
 okuyacağınız parça (s. 55)
 Dokuzuncu hariciye koğuşu (s. 55)
 Küçük bir evde (s. 55)
 Bir evde (s. 55)
 Yaşayan bir çocuk (s. 55)
 Bir çocuk (s. 55)
 Bu hastalığından (s. 55)
 Sekiz yaşından (s. 55)
 Uzun müddet (s. 55)
 Hasta çocuğun (s. 55)
 Hasta çocuğun tuttuğu notlardan (s. 55)
 Çocuğun tuttuğu notlardan (s. 55)
 Aşağıdaki bölümde (s. 55)
 Gayet mühim bir günü (s. 55)
 Mühim bir günü (s. 55)
 Bir günü (s. 55)
 Bütün cesaretim (s. 55)
 Her ses (s. 55)
 Tek tük çağırışlar (s. 55)
 En hayati köklerine (s. 55)
 Hayati köklerine (s. 55)
 Bir sabah (s. 55)
 Bir sabah evvelki ziyaretler (s. 55)
 Odama giren kadın (s. 55)
 Küçük hastaların (s. 55)
 Bir adam (s. 55)
 Bu sefer (s. 55)
 Daha erken (s. 55)
 İlk ameliyat (s. 55)
 Müthiş ağırlığı (s. 55)
 Ruhumu deviren korkudan (s. 55)

Tek ilacı (s. 55)
 Bu ateşi (s. 55)
 O ateş (s. 55)
 Bir şey (s. 55)
 Yelkenli bir gemi (s. 55)
 Bir gemi (s. 55)
 Bembeyaz oda (s. 55)
 Kaynayan suların (s. 55)
 İnce fısıltıları (s. 55)
 Kamaşan gözler (s. 55)
 Uyuşturucu koku (s. 56)
 Geçireceğim tecrübenin (s. 56)
 Bir görev anlayışı (s. 56)
 Küçük işaretleriyle (s. 56)
 Büyük işler (s. 56)
 Hiçbir seçkin şekil (s. 56)
 Seçkin şekil (s. 56)
 Derin nefes (s. 56)
 Kuvvetli nefes (s. 56)
 Sıcak buğular (s. 56)
 Son defa (s. 56)
 Bir an (s. 56)
 Önemli bir görevin (s. 59)
 Bir görevin (s. 59)
 Şu veya bu sebeple (s. 59)
 Tehir ettiğim önemli görevi (s. 59)
 Önemli görevi (s. 59)
 Ortak ruhundaki (s. 59)
 Parlak bir örnek (s. 59)
 Bir örnek (s. 59)
 Bu iki kuvvettir (s. 59)
 İki kuvvettir (s. 59)
 Bu büyük halk toplantısında (s. 59)
 Büyük halk toplantısında (s. 59)
 Yeni bir dönemin (s. 59)
 Bir dönemin (s. 59)
 Gerektiği zaman (s. 59)
 En büyük hediyem (s. 59)
 Büyük hediyem (s. 59)

Bütün safhalarında (s. 59)
 Son zamanların (s. 59)
 Bir dakika (s. 59)
 Her türlü (s. 59)
 Her türlü huzur ve istirahatımı (s. 59)
 Her türlü (s. 59)
 Her türlü şahsi duygularımı (s. 59)
 Şahsi duygularımı (s. 59)
 Demokrat doğan yegâne millet (s. 59)
 Yegâne millet (s. 59)
 Her türlü (s. 59)
 Büyük Türk milletinin (s. 59)
 Kudretsiz dimağlar (s. 59)
 Zayıf gözler (s. 59)
 Yüksek seviyesine (s. 59)
 Bütün hakikatleri (s. 59)
 Küçük ağa (s. 60)
 İstanbullu hoca (s. 60)
 Aşağıdaki bölümde (s. 60)
 Küçük ağa'nın (s. 60)
 Bir oğlunun (s. 60)
 Küçük ağa (s. 60)
 Bir gün (s. 60)
 Bir adam (s. 60)
 O gece (s. 60)
 Küçük ağa (s. 60)
 Ertesi şafağı (s. 60)
 Bütün gece (s. 60)
 Bir damla (s. 60)
 O dağ (s. 60)
 Dondurucu ayazında (s. 60)
 İki yüz metre (s. 60)
 Yeni doğmuş bir çocuk (s. 60)
 Bir çocuk (s. 60)
 Bu kokuda (s. 60)
 Bir şeydi (s. 60)
 Bu kokuyu (s. 60)
 O insana (s. 60)
 Cennetten haber veren saadet (s. 60)

Küçük ağa (s. 60)
 Bir çocuk (s. 60)
 Bir an (s. 61)
 Tek tük kar (s. 61)
 Küçük ağa (s. 61)
 Bir yaylanışta (s. 61)
 Yumuşacık çizimleri (s. 61)
 Sol eli (s. 61)
 Bir saate (s. 61)
 Mahmuzu yiyen at (s. 61)
 Coşkun kuvvetine (s. 61)
 Kuş başı yağışa (s. 61)
 Son kırıntılarını (s. 61)
 Bu çılgın arzuya (s. 61)
 çılgın arzuya (s. 61)
 Küçük ağa (s. 61)
 Bir şey (s. 61)
 Hiçbir şey (s. 61)
 Bir kör dumanın (s. 61)
 Kör dumanın (s. 61)
 Sağda yükselen tepeler (s. 61)
 Yükselen tepeler (s. 61)
 İlk yaratılan insandı (s. 61)
 Yaratılan insandı (s. 61)
 Bütün duyguları (s. 61)
 Bütün düşünceleri (s. 61)
 Bütün nimetleri (s. 61)
 Şu anda (s. 61)
 Köye döndüğü zaman (s. 61)
 O gün (s. 61)
 Çoğu işin (s. 61)
 Bir düğün (s. 61)
 Bir bayram (s. 61)
 Bu âlem (s. 61)
 Bir tesirle (s. 64)
 Ne gün (s. 64)
 Deli rüzgâr (s. 64)
 O sedayı (s. 64)
 Bütün bunlar (s. 64)

Geç vakitlere (s. 61)
 Küçük ağa (s. 61)
 Yalnız kaldığı odasında (s. 61)
 İki uykusuz gece (s. 61)
 Uykusuz gece (s. 61)
 O gün (s. 61)
 Sağlam yapısını (s. 61)
 Bir yanda (s. 64)
 Öbür yanda (s. 64)
 Her şey (s. 64)
 Şu çıkan buluta (s. 64)
 Bu inen suya (s. 64)
 Kurşundan bir yük (s. 64)
 Bir yük (s. 64)
 Bu yük (s. 64)
 Bu dâvâ (s. 64)
 Bu dâvâ (s. 64)
 Bu dâvâ (s. 64)
 Ne ağır imtihandır (s. 64)
 Ağır imtihandır (s. 64)
 Binbir başlı kartalı (s. 64)
 Başlı kartalı (s. 64)
 Mukaddes yüke (s. 64)
 Acı bir lokma (s. 64)
 Bir lokma (s. 64)
 Zehirle pişmiş aştan (s. 64)
 Pişmiş aştan (s. 64)
 Bu ân (s. 64)
 Eski güneşleri (s. 64)
 Çil çil kubbeler (s. 64)
 Cömert Nil (s. 64)
 Yeşil Tuna (s. 64)
 Giden şanlı akıncı (s. 64)
 Şanlı akıncı (s. 64)
 Bu girift bilmece (s. 64)
 Girift bilmece (s. 64)
 Öz yurdunda (s. 64)
 Öz vatanında (s. 64)
 Üç beş damla kan (s. 64)

- Üç beş damla su (s. 64)
 Bir hayata (s. 64)
 Ölümlü yalan (s. 64)
 Ölümsüz gerçek (s. 64)
 Hayat süren leşler (s. 64)
 Bir kıl (s. 64)
 Bu ifritten sualin (s. 64)
 İfritten sualin (s. 64)
 Saf çocuğu (s. 64)
 Mâsum Anadolu'nun (s. 64)
 Gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız (s. 64)
 Islanmış hamurdanız (s. 64)
 Bu dünya (s. 64)
 Son peygamber (s. 64)
 Doğduğum yere (s. 65)
 Mor sümbül (s. 65)
 Bir serin dere (s. 65)
 Serin dere (s. 65)
 O çay (s. 65)
 Yaslı gelin (s. 65)
 Yüce dağ (s. 65)
 Siyah tül (s. 65)
 Güzel günlerim (s. 65)
 O demleri (s. 65)
 Oralı bir bülbül (s. 65)
 Öyle akar sular (s. 65)
 Öyle hava (s. 65)
 Feryadıma karşı aks-i seda (s. 65)
 Bu yangın (s. 65)
 Soğuk kül (s. 65)
 Derya gibi- daima taşkın,
 Daima çalkanır bir gönül (s. 65)
 Bir gönül (s. 65)
 Onuncu yıl (s. 68)
 15'inci yılındayız (s. 68)
 Onuncu yılını (s. 68)
 en büyük bayramdır (s. 68)
 Büyük bayramdır (s. 68)
 Bu anda (s. 68)
 Büyük Türk milletinin (s. 68)
 Bir ferdi (s. 68)
 Bu kutlu güne (s. 68)
 Kutlu güne (s. 68)
 En derin sevinci ve heyecanı (s. 68)
 Derin sevinci ve heyecanı (s. 68)
 Az zamanda (s. 68)
 Çok ve büyük işler (s. 68)
 Bu işlerin (s. 68)
 Yüksek Türk kültürü (s. 68)
 Bundaki muvaffakiyeti (s. 68)
 Değerli ordusunun (s. 68)
 Daha çok ve daha büyük işler (s. 68)
 Daha büyük işler (s. 68)
 Büyük işler (s. 68)
 En medeni memleketleri (s. 68)
 Medeni memleketleri (s. 68)
 En geniş refah (s. 68)
 Geniş refah (s. 68)
 Muasır medeniyet (s. 68)
 Geçmiş asırların (s. 68)
 Gevşetici zihniyetine (s. 68)
 Geçen zamana (s. 68)
 Daha az zamanda (s. 68)
 Az zamanda (s. 68)
 Daha büyük işler (s. 68)
 Büyük işler (s. 68)
 Müspet ilimdir (s. 68)
 Elinde ve kafasında tuttuğu meşale (s. 68)
 Yüksek bir insan cemiyeti (s. 69)
 bir insan cemiyeti (s. 69)
 Tarihi bir vasfı (s. 69)
 Bir vasfı (s. 69)
 Güzel sanatları (s. 69)
 Yüksek karakterini (s. 69)
 Yorulmaz çalışkanlığını (s. 69)
 Fitri zekasını (s. 69)
 Güzel sanatlara (s. 69)
 Her türlü (s. 69)

Milli birlik (s. 69)
 Her türlü vasıta ve tedbirlerle (s. 69)
 Türlü vasıta ve tedbirlerle (s. 69)
 Türk milletine çok yaraşan bu ülkü (s. 69)
 Milli ülkümüzdür (s. 69)
 Bu ülkü (s. 69)
 Bütün beşeriyete (s. 69)
 Hakiki huzurun (s. 69)
 Kendine düşen medeni vazifeyi (s. 69)
 Medeni vazifeyi (s. 69)
 Büyük Türk milleti (s. 69)
 On beş yıldan (s. 69)
 Beş yıldan (s. 69)
 Giriştiğimiz işlerde (s. 69)
 Çok sözlerimi (s. 69)
 Bu sözlerimin (s. 69)
 Hakkımdaki itimadını (s. 69)
 Bir isabetsizliğe (s. 69)
 Aynı iman ve katıyetle (s. 69)
 Milli ülkeye (s. 69)
 Tam bir bütünlükle (s. 69)
 Bir bütünlükle (s. 69)
 Bütün medeni alem (s. 69)
 Büyük millet (s. 69)
 Medeni alem (s. 69)
 Az zamanda (s. 69)
 Bir kere (s. 69)
 Unutulmuş büyük medeni vasfı (s. 69)
 Büyük medeni vasfı (s. 69)
 Medeni vasfı (s. 69)
 Büyük medeni kabiliyeti (s. 69)
 Medeni kabiliyeti (s. 69)
 Bundan sonraki inkişafıyla (s. 69)
 Sonraki inkişafıyla (s. 69)
 Yüksek medeniyet ufkunda (s. 69)
 Yeni bir güneş (s. 69)
 Bir güneş (s. 69)
 Ebediyete akıp giden her on senede (s. 69)
 Akıp giden her on senede (s. 69)

Her on senede (s. 69)
 On senede (s. 69)
 Bu büyük millet (s. 69)
 Büyük millet (s. 69)
 Daha büyük şereflerle (s. 69)
 Büyük şereflerle (s. 69)
 Kişisel özellikleri (s. 72)
 Bu özellikleriyle (s. 72)
 Sevilen ve aranan bir kişi (s. 72)
 Bir kişi (s. 72)
 değer verilen bir öğrenci (s. 72)
 Bir öğrenci (s. 72)
 Okul arkadaşı Kazım Özalp (s. 72)
 Bu konularla (s. 72)
 Türlü eleştiriler (s. 72)
 Bulunduğu toplantılara (s. 72)
 Bir yapıdaydı (s. 72)
 Görev yaptığı zamanlardaki (s. 72)
 Şu sözünde (s. 72)
 0 işe (s. 72)
 0 engelleri (s. 72)
 Önderliğini yaptığı ulusunun (s. 72)
 İdealist bir insandır (s. 72)
 Bir insandır (s. 72)
 En mamur ve medeni devletleri (s. 72)
 Mamur ve medeni devletleri (s. 72)
 En geniş refah (s. 72)
 Geniş refah (s. 72)
 Ulusal kültürümüzü (s. 72)
 Çağdaş uygarlık düzeyinin (s. 72)
 En belirgin yönlerinden (s. 72)
 Belirgin yönlerinden (s. 72)
 Her zaman (s. 72)
 Her koşulda (s. 72)
 Bu önemli yönünü (s. 72)
 Önemli yönünü (s. 72)
 Örnek bir önder (s. 72)
 Bir önder (s. 72)
 Tüm insanların (s. 72)

Bu görüşünün (s. 72)
 Neşeli bir yüz (s. 75)
 Bir yüz (s. 75)
 Güneşli bir hava (s. 75)
 Bir hava (s. 75)
 İçteki bahar iklimi (s. 75)
 Bir tebessüm (s. 75)
 Şakrak ahenk (s. 75)
 Yeni bir doğuşu (s. 75)
 Bir kahkaha çağlayanı (s. 75)
 Bir doğuşu (s. 75)
 Taze bir oluşu (s. 75)
 Bir oluşu (s. 75)
 İhtiyar tabiat (s. 75)
 Ölümlü hayat (s. 75)
 Yaratıcı ruhlar (s. 75)
 Yeni bir âlemin güneşi (s. 75)
 Bir âlemin güneşi (s. 75)
 Sevgiden başka ilgi (s. 75)
 başka ilgi (s. 75)
 En ileri çağlarımızda (s. 75)
 İleri çağlarımızda (s. 75)
 Kötü ihtiraslar (s. 75)
 Zararlı düşünceler (s. 75)
 Neşeli anlarda (s. 75)
 Neşeli bir ruh (s. 75)
 Bir ruh (s. 75)
 En müsait iklimdir (s. 75)
 Müsait iklimdir (s. 75)
 Mahzun ve elemli demlerimizde (s. 75)
 Bir müddet (s. 75)
 Bir zaman (s. 75)
 Evvelki kahkahalarımızın (s. 75)
 Yağmur düşmez kurak topraklar (s. 75)
 Nefesimizi kesecek hale (s. 75)
 Kurak topraklar (s. 75)
 Çatlamaya mahkûm biçarelerdir (s. 75)
 Mahkûm biçarelerdir (s. 75)
 Hiçbir zaman (s. 75)

Bir sel (s. 75)
 İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar (s. 75)
 Doğan parlak güneşin (s. 75)
 Parlak güneşin (s. 75)
 Bu geçici fırtınalara (s. 75)
 Geçici fırtınalara (s. 75)
 En derin acılar (s. 75)
 Derin acılar (s. 75)
 Bizdeki neşeyi (s. 75)
 Bir arkadaş (s. 82)
 Pek az insan (s. 82)
 Az insan (s. 82)
 İki üç kişi (s. 82)
 Sönmüş sobanın (s. 82)
 Alçak sesle (s. 82)
 Bir ihtiyar (s. 82)
 Bir gazete (s. 82)
 Eski, ipek çarşafı bir kadın (s. 82)
 Çarşafı bir kadın (s. 82)
 Bir kadın (s. 82)
 Eski, ipek çarşaf (s. 82)
 Altı yaşlarında bir erkek çocuk (s. 82)
 Bir erkek çocuk (s. 82)
 Erkek çocuk (s. 82)
 Altı yaşlarında (s. 82)
 Bir kafes (s. 82)
 Bu kadında (s. 82)
 Uzun yıllar (s. 82)
 temiz bir İstanbul hanımı (s. 82)
 Bir İstanbul hanımı (s. 82)
 Yavaş bir sesle (s. 82)
 Bir sesle (s. 82)
 Bir şeyler (s. 82)
 Küçüğün elindeki kuş kafesini (s. 82)
 Elindeki kuş kafesini (s. 82)
 Uyuklayan ihtiyara (s. 82)
 Ucuz bir saka (s. 82)
 Bir saka (s. 82)
 İhtiyar adam (s. 82)

Meraklı bir uzmandı (s. 82)
 Bir uzmandı (s. 82)
 Büyük anne (s. 82)
 Üzgün bir bakışla (s. 82)
 Bir bakışla (s. 82)
 O haldeyiz (s. 82)
 Alacak para (s. 82)
 Bu ihtiyar kadının (s. 82)
 ihtiyar kadının (s. 82)
 Genç bir damadı (s. 82)
 Bir damadı (s. 82)
 Geçen yıl (s. 82)
 Bir aile faciası (s. 82)
 Bu karışık yıllarda (s. 82)
 Karışık yıllarda (s. 82)
 Bir kaç lira aylık (s. 82)
 Çok iyi günler (s. 82)
 İyi günler (s. 82)
 Büyük ana (s. 82)
 En sonra (s. 82)
 Bu küçük sakaya (s. 82)
 Bütün eşyalarını (s. 82)
 Küçük sakaya (s. 82)
 Yarım ekmek (s. 82)
 Bir mendil (s. 82)
 Bir mendil kömür (s. 82)
 Bir mendil kömür alacak para (s. 82)
 Kuşu satmaktan başka çare (s. 82)
 başka çare (s. 82)
 Bu eski tel kafesin (s. 82)
 Eski tel kafesin (s. 82)
 Tel kafesin (s. 82)
 Zavallı kuş (s. 82)
 Bu şehidin (s. 82)
 Küçük yetimine (s. 82)
 Büyük anne (s. 82)
 Bu küçük dilsiz kardeşinden (s. 82)
 Küçük dilsiz kardeşinden (s. 82)
 Dilsiz kardeşinden (s. 82)

Ne vakitsiz bir hayat dersi (s. 82)
 Vakitsiz bir hayat dersi (s. 82)
 Bir hayat dersi (s. 82)
 Büyük anne (s. 83)
 Yaşlarla dolan gözlerinin ucu (s. 83)
 Küçük yaramaz (s. 83)
 Büyük annen (s. 83)
 Büyük anne (s. 83)
 İsteddiği fiyata (s. 83)
 Büyük anne (s. 83)
 Böyle alım satımlar (s. 83)
 Bıraktığım parayı (s. 83)
 Gayet basit şeyler (s. 83)
 Basit şeyler (s. 83)
 Beş kuruş (s. 83)
 Bir şart (s. 83)
 Büyük anne (s. 83)
 Bu parayı (s. 83)
 Bir zevk (s. 83)
 O kadar (s. 83)
 Uzunca bir zaman (s. 83)
 Bir zaman (s. 83)
 Biraz sonra (s. 83)
 Bir simit (s. 83)
 Bir küçük külahla (s. 83)
 Küçük külahla (s. 83)
 Büyük annesiyle (s. 83)
 Küçük avucuna (s. 83)
 Bir parça yem (s. 83)
 Parça yem (s. 83)
 Bir ayrılık öpücüğü (s. 83)
 Yaşlarla dolu parlak gözleriyle (s. 83)
 Parlak gözleriyle (s. 83)
 Bu yem (s. 83)
 Bu kuşa (s. 83)
 Büyük anne (s. 83)
 Büyük anne (s. 83)
 Bir hediyem (s. 83)
 Bir daha (s. 83)

Fatihin İstanbul'u fethettiği yaştasın (s. 86)
 Taşıdığı değerden (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği yaştasın (s. 86)
 Kabaran sular (s. 86)
 Şu kırık abideyi (s. 86)
 Kırık abideyi (s. 86)
 Şu kırık abideyi yükseltecek taştasın (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği yaştasın (s. 86)
 Bu kitaplar (s. 86)
 Şu mihrap (s. 86)
 Şu minare (s. 86)
 Uyuyan destanını (s. 86)
 Gündelik işlerle (s. 86)
 Fatihler doğuracak yaştasın (s. 86)
 İşaret aldığı gün (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği yaştasın (s. 86)
 Ulubatlı Hasandan (s. 86)
 Eski milli eğitim bakanları (s. 87)
 Milli eğitim bakanları (s. 87)
 Öğretmene verdiği değeri (s. 87)
 Aşağıdaki olayı (s. 87)
 O yıllarda (s. 87)
 Bir köyde (s. 87)
 Bir kağıyla (s. 87)
 O günlerde (s. 87)
 Milli eğitim bakanlığını (s. 87)
 Arka kapısı (s. 87)
 Küçük bahçede (s. 87)
 Bir tahta sıraya (s. 87)
 Tahta sıraya (s. 87)
 O sırada (s. 87)
 Bir araba (s. 87)
 İki kişi (s. 87)
 Konuşan kişi (s. 87)
 Büyük acı (s. 87)
 Hasta bir öğretmen (s. 87)
 Bir öğretmen (s. 87)
 Bir koltuğa (s. 87)
 Benimle ilgilenen kişi (s. 87)

Milli eğitim bakanı Mustafa Necati (s. 87)
 0 sırada (s. 88)
 Bu sırada (s. 88)
 Yazdığı bir mektubu (s. 88)
 Bir mektubu (s. 88)
 Yataklıda ayrılan yerime (s. 88)
 Bir demir yolu görevlisi (s. 88)
 Demir yolu (s. 88)
 Böbreklerimdeki sancı (s. 88)
 Beni karşılayan biri (s. 88)
 Çok temiz bir yatağa (s. 88)
 Temiz bir yatağa (s. 88)
 Bir yatağa (s. 88)
 Ertesi günü (s. 88)
 Bir telle (s. 88)
 Bu kez (s. 88)
 Tek böbreğin (s. 88)
 Bir terslik (s. 88)
 Ufak bir rahatsızlığın (s. 88)
 Bir rahatsızlığın (s. 88)
 Her tarafından (s. 91)
 Bu yarışmalara (s. 91)
 Birçok pehlivan (s. 91)
 Yaşlanmış ünlü pehlivanlar (s. 91)
 Ünlü pehlivanlar (s. 91)
 Kurtdereli Mehmet pehlivan (s. 91)
 Bu yarışmalarda (s. 91)
 Her güreşimde (s. 91)
 Türk sporcularına (s. 91)
 Bu öğüdü (s. 91)
 Bin lira (s. 91)
 Şu mektubu (s. 91)
 Kurtdereli Mehmet pehlivan (s. 91)
 Büyük ün almış bir Türk pehlivanı (s. 91)
 Ün almış bir Türk pehlivanı (s. 91)
 Bir Türk pehlivanı (s. 91)
 Türk pehlivanı (s. 91)
 Parlak başarılarının (s. 91)
 Şu sözle (s. 91)

- Her greşte (s. 91)
 Bu dediğini (s. 91)
 En az yaptıkların (s. 91)
 az yaptıkların (s. 91)
 Bu değerli sözünü (s. 91)
 Değerli sözünü (s. 91)
 Bir meslek düsturu (s. 91)
 Ufak bir armağan (s. 91)
 Bir armağan (s. 91)
 Bu mektubumla (s. 91)
 Hafiften bir rüzgar (s. 95)
 bir rüzgar (s. 95)
 Hiç durmayan çingirakları (s. 95)
 Durmayan çingirakları (s. 95)
 Bir kadının (s. 95)
 Serin serin Kapalıçarşı (s. 95)
 Cıvıl cıvıl Mahmutpaşa (s. 95)
 Güvercin dolu avlular (s. 95)
 Güzelim bahar (s. 95)
 Eski alemlerin sarhoşluğu (s. 95)
 Loş kayıkhaneleriyle (s. 95)
 Bir yalı (s. 95)
 Dinmiş lodosların (s. 95)
 Bir kuş (s. 95)
 Beyaz bir ay (s. 95)
 Bir ay (s. 95)
 Bir ilkesi (s. 96)
 Bir kökü (s. 96)
 Bu buyruğu (s. 96)
 Ahlaklı bir insansınız (s. 96)
 Bir insansınız (s. 96)
 Birçok kimselerin (s. 96)
 Size yapılmasını istemediğiniz işi (s. 96)
 Bir etiniz (s. 96)
 Bir eti (s. 96)
 O kadar (s. 96)
 Yapılmasını istemediğiniz birtakım şeyler (s. 96)
 İstemediğiniz birtakım şeyler (s. 96)
 Birtakım şeyler (s. 96)
- Başka şeylerin (s. 96)
 O adam (s. 96)
 Bazı şeylere (s. 96)
 O sinirlenmeyi (s. 96)
 O adama (s. 96)
 O işleri (s. 96)
 O adama (s. 96)
 Bir haksızlığa (s. 96)
 Bir sıkıntı (s. 96)
 Bir felaket (s. 96)
 İstemediğiniz bir şey (s. 96)
 Bir şey (s. 96)
 Bütün dünyada (s. 96)
 Başkasının uğradığı, çektiği sıkıntıyı (s. 96)
 Başkalarının edecekleri kötülükleri (s. 96)
 Her kimin (s. 96)
 Her kötülüğe (s. 96)
 Onun ettiği kötlğu (s. 96)
 Birleşik devletler (s. 99)
 bir çocuktu (s. 99)
 Küçük yaşlarında (s. 99)
 Doymak bilmez bir merak (s. 99)
 Bir merak (s. 99)
 Yoksul bir ailenin (s. 99)
 Bir ailenin (s. 99)
 Küçük yaşlarda (s. 99)
 On yaşındayken (s. 99)
 Küçük bir laboratuvar (s. 99)
 Bir laboratuvar (s. 99)
 Kitaplardaki deneyleri (s. 99)
 Gerekli araçları (s. 99)
 On altı yaşında (s. 99)
 Dört yıl (s. 99)
 Bu yıllarda (s. 99)
 bir kitap (s. 99)
 İlk buluğu (s. 99)
 Elektrikli kağıt makinesini (s. 99)
 Hiçbir alıcı (s. 99)
 Bu olaydan (s. 99)

- Yeri olmayan hiçbir buluş (s. 99)
 Hiçbir buluş (s. 99)
 Daha iyi çalışma olanağı (s. 99)
 İyi çalışma olanağı (s. 99)
 Bir telgraf şirketinde (s. 99)
 Yirmi saat (s. 99)
 Birleşik devletleri (s. 99)
 İlk elektrik şirketi (s. 99)
 Bir yıl (s. 99)
 Özel bir elektrik cihazı (s. 99)
 Bir elektrik cihazı (s. 99)
 Kırk bin dolara (s. 99)
 Bu parayla (s. 99)
 Büyük bir laboratuvar (s. 99)
 bir laboratuvar (s. 99)
 Yapılan başvuruları (s. 99)
 Bu arada (s. 99)
 Getirilen buluşların (s. 99)
 Yeni tip akümülatörler (s. 100)
 Bu arada (s. 100)
 İlkel bir hoparlör (s. 100)
 Bir hoparlör (s. 100)
 Bugünkü sinema makinesinin (s. 100)
 Bir cihazı (s. 100)
 Aynı yıl (s. 100)
 İki yıl (s. 100)
 Geceli gündüzlü bir çalışmadan (s. 100)
 Bir çalışmadan (s. 100)
 Bundan sonraki kırk dokuz yıl (s. 100)
 Sonraki kırk dokuz yıl (s. 100)
 Kırk dokuz yıl (s. 100)
 Dokuz yıl (s. 100)
 On altı bin patent (s. 100)
 Yeni icatları (s. 100)
 Önemli geliştirme yöntemleriyle (s. 100)
 Seksen dört yaşındaydı (s. 100)
 0 gün (s. 100)
 Bütün insanlık (s. 100)
 İki yumruk (s. 103)
 Orta boylu (s. 103)
 Orta boylu bir insan (s. 103)
 Bir insan (s. 103)
 Tek tek ekinlerin (s. 103)
 Sarı sıcakta (s. 103)
 Yalnız yalnız esen yelde (s. 103)
 Esen yelde (s. 103)
 Erimiş bir morluk (s. 103)
 Bir morluk (s. 103)
 Bu arada (s. 103)
 Mosmor deve dikenlerinden (s. 103)
 Mosmor deve dikenlerinden tarlalar (s. 103)
 Tüten sıcaklığın (s. 103)
 Mosmor deve dikenini (s. 103)
 Bir uçundan (s. 103)
 Bir ucuna (s. 103)
 Mor renk (s. 103)
 Bu yangından (s. 103)
 Bu kurakta (s. 103)
 Bu alabildiğine tüten güneşte (s. 103)
 Alabildiğine tüten güneşte (s. 103)
 tüten güneşte (s. 103)
 Yelleri yalın esen çölde (s. 103)
 Yalın esen çölde (s. 103)
 Esen çölde (s. 103)
 Kavruk yeşili (s. 103)
 Deniz gibi dalgalanan moru (s. 103)
 Dalgalanan moru (s. 103)
 Genç bir kaymakamı (s. 103)
 Bir kaymakamı (s. 103)
 Bir köşesinde (s. 103)
 Büyük sahrada (s. 103)
 Bir cipe (s. 103)
 Bir tepciğe (s. 103)
 Tüten sıcaklığın (s. 103)
 Serilmiş, pırıl pırıl bir deniz (s. 103)
 Bir deniz (s. 103)
 Biraz daha (s. 104)
 O kadar (s. 104)

O kadar fazla güneş (s. 104)
 Fazla güneş (s. 104)
 O zaman (s. 104)
 Daha önce (s. 104)
 Her şeyiyle (s. 104)
 Usul usul dumanlar (s. 104)
 Ufacık dalgalarında (s. 104)
 Böylesi serap (s. 104)
 Her zaman (s. 104)
 En sıcak günlerinden (s. 104)
 Yanımdaki şoför (s. 104)
 Büyük sıcakların (s. 104)
 Sıcak günlerinden (s. 104)
 Mor denizi (s. 104)
 Bu çölü (s. 104)
 Yalım yelini (s. 104)
 Öte yerlerinde (s. 104)
 Bir artezyene (s. 104)
 Öyle tuhaf şeylerle (s. 104)
 Tuhaf şeylerle (s. 104)
 İki üç kilometre (s. 104)
 Bir köy (s. 104)
 Bir su (s. 104)
 Dört yanını (s. 104)
 Daha az (s. 104)
 Bu köyün (s. 104)
 Eski suyunu (s. 104)
 Eski su (s. 104)
 Kurtlu suyu (s. 104)
 O suyu (s. 104)
 Seksen bin liraya (s. 104)
 Alt yandan (s. 104)
 Bir tarlanın (s. 104)
 Bir köylü (s. 104)
 Yirmi otuz kadar köy (s. 104)
 Bazı köyler (s. 104)
 İki üç saatlik (s. 104)
 İki üç saatlik yerlerden (s. 104)
 Bir köyde (s. 104)

Küçük bir sarnıcın (s. 104)
 bir sarnıcın (s. 104)
 Bütün köy (s. 104)
 Bir hay huy (s. 104)
 Bu ucundan (s. 104)
 Öteki ucuna (s. 104)
 Bir artezyen (s. 104)
 Büyük bir mucize (s. 104)
 Bir mucize (s. 104)
 Konuştuğum bazı Urfalılar (s. 104)
 bazı Urfalılar (s. 104)
 Büyük bir iş (s. 104)
 Bir iş (s. 104)
 Daha hızlı (s. 104)
 Daha çabuk (s. 104)
 Toprak altındaki köylünün (s. 104)
 Büyük faydası (s. 104)
 Bir artezyen (s. 104)
 Uzun, ince, yeşil bir kavağı (s. 104)
 Bir kavağı (s. 104)
 Garip serine (s. 107)
 Kahbe felek (s. 107)
 Bir yâr (s. 107)
 İyi niyetle (s. 108)
 Bu gürültü (s. 108)
 Doğal bir konuşma tınısı (s. 108)
 Bir konuşma tınısı (s. 108)
 İdeal konuşma (s. 108)
 İdeal konuşma (s. 108)
 Karşılıklı saygıya (s. 108)
 İki taraflı (s. 108)
 İyi bir dinleyici (s. 108)
 Bir dinleyici (s. 108)
 Kötü dinleyici (s. 108)
 Kötü dinleyici (s. 108)
 Önündeki kâğıda (s. 108)
 Her sabah (s. 109)
 Bir otelin (s. 109)
 Bir yandan (s. 109)

Çeşitli dilimlerini (s. 109)
 İyi bir dinleyici (s. 109)
 Bir dinleyici (s. 109)
 Bu bilardo saatlerinde (s. 109)
 Örnek dinleyicisini (s. 109)
 Bir insanı (s. 109)
 En büyük insanlığı (s. 109)
 Büyük insanlığı (s. 109)
 Bir gazetede (s. 115)
 İki yıldan (s. 115)
 Her alanına (s. 115)
 Binlerce sayfalık kitap (s. 115)
 Avuç içi kadar diskete (s. 115)
 Çok uzun yıllar (s. 115)
 Uzun yıllar (s. 115)
 Bu konuya (s. 115)
 Çok daha ustaca (s. 115)
 Daha ustaca (s. 115)
 Geri plana (s. 115)
 Çok yakında (s. 115)
 Ne kadar dar bir görüş (s. 115)
 Dar bir görüş (s. 115)
 Bir görüş (s. 115)
 Ne kadar kısır bir düşünme (s. 115)
 Kısır bir düşünme (s. 115)
 Bir düşünme (s. 115)
 Binlerce yıllık kitabın (s. 115)
 Erişebilen bir mucizeyi (s. 115)
 Bir yana (s. 115)
 Bir mucizeyi (s. 115)
 Bütün dünyayı (s. 115)
 Bir madde (s. 115)
 kitap denen o bir avuç basılı kağıttan (s. 115)
 O bir avuç basılı kağıttan (s. 115)
 Bir avuç basılı kağıttan (s. 115)
 basılı kağıttan (s. 115)
 Daha uzun bir çelik levha (s. 115)
 Uzun bir çelik levha (s. 115)
 Bir çelik levha (s. 115)

Çelik levha (s. 115)
 Hiçbir elektrikli ışık kaynağı (s. 115)
 elektrikli ışık kaynağı (s. 115)
 İncecik bir kitabınki (s. 115)
 Bir kitabınki (s. 115)
 Parlak bir aydınlık (s. 115)
 Bir aydınlık (s. 115)
 İkinci dünya savaşından (s. 115)
 Patlayan teknik gelişmeyi (s. 115)
 Teknik gelişmeyi (s. 115)
 Yirmi birinci yüzyılda (s. 116)
 Ulusal kitaplıklarda (s. 116)
 Bir düğmeye (s. 116)
 Evinizin odasındaki ekrana (s. 116)
 Bütün bilgi ve kültür birikimi (s. 116)
 İstedığınız an (s. 116)
 Ne büyük bir zevktir (s. 116)
 büyük bir zevktir (s. 116)
 Bir zevktir (s. 116)
 Bu tür bir zevki (s. 116)
 Bir zevki (s. 116)
 Gelecek kuşaklar (s. 116)
 Kocaman bir kitabı (s. 116)
 Bir kitabı (s. 116)
 Bir küçük kasete (s. 116)
 Küçük kasete (s. 116)
 Büyük bir kolaylık (s. 116)
 Bir kolaylık (s. 116)
 Kitaba ilişkin düşünceleri (s. 116)
 Bir mağara (s. 116)
 Bir mermer kitabede (s. 116)
 Mermer kitabede (s. 116)
 İncecik bir kağıtta (s. 116)
 Bir kağıtta (s. 116)
 Bir disketin (s. 116)
 Bir kasete (s. 116)
 Altın bileziktir (s. 119)
 Taşıma su (s. 119)
 Her ağaçtan (s. 119)

- Keskin sirke (s. 119)
 Kusursuz dost (s. 119)
 En hakiki mürşit (s. 119)
 Hakiki mürşit (s. 119)
 İyi bir başlangıç (s. 119)
 Bir başlangıç (s. 119)
 Yarı yarıya başarı (s. 119)
 Yerinde söz (s. 119)
 En zor olan şey (s. 119)
 Zor olan şey (s. 119)
 Yaşlandığımız zaman (s. 119)
 Barınacak bir yerimiz (s. 119)
 Bir yerimiz (s. 119)
 Uygarlığa yol gösteren ışıktır (s. 119)
 Yol gösteren ışıktır (s. 119)
 İyi niyet (s. 124)
 En zorunlu olan nitelikler (s. 124)
 Zorunlu olan nitelikler (s. 124)
 Bir toplumu (s. 124)
 Bu nitelikler (s. 124)
 Bu niteliklerin (s. 124)
 Millet sevgisi kadar büyük sevgi (s. 124)
 Büyük sevgi (s. 124)
 Milletime yaptığım bazı hizmetler (s. 124)
 Yaptığım bazı hizmetler (s. 124)
 Bazı hizmetler (s. 124)
 Genç kafalara (s. 124)
 Her şey (s. 124)
 Seni seven Türk milleti (s. 124)
 En büyük makam (s. 124)
 Büyük makam (s. 124)
 En yücesi (s. 124)
 Yaşlı Ankaralıları (s. 129)
 Çok üzüm (s. 129)
 Bu adın (s. 129)
 Bu adın (s. 129)
 Bu şehrin (s. 129)
 Milattan önce 12000 yıllarında (s. 129)
 Frigya kralı Midas (s. 129)
 Mitolojideki kral Midas (s. 129)
 Bu gün (s. 129)
 Diğer bir şekli (s. 129)
 Bir şekli (s. 129)
 Kral Midas (s. 129)
 Şarap tanrısı Baküs'e (s. 129)
 Bir iyilikte (s. 129)
 Kral Midas'a (s. 129)
 Bir şey (s. 129)
 Her şeyin (s. 129)
 Kral Midas (s. 129)
 Bir taş (s. 129)
 Altın taneler (s. 129)
 Güzel bir yemek (s. 129)
 Bir yemek (s. 129)
 Büyük bir iştahla (s. 129)
 Bir iştahla (s. 129)
 O zaman (s. 129)
 Bu altın felaketinden (s. 129)
 Haris kralın (s. 129)
 Başına gelen musibetten (s. 129)
 Yüzyıllar (s. 130)
 Başka bir kılık (s. 130)
 Bir kılık (s. 130)
 Yarı bir inanç (s. 130)
 Bir inanç (s. 130)
 Yüksekçe bir tepedir (s. 130)
 Bir tepedir (s. 130)
 Bir zamanlar (s. 130)
 Hacette bulundukları bir yerdir. (s. 130)
 Bir yerdir. (s. 130)
 Ankaralı ninelerin (s. 130)
 Ankaralı ninelerin anlattığı efsane (s. 130)
 Bir zamanlar (s. 130)
 Bir sultanı (s. 130)
 Her sabah (s. 130)
 Bu tepeye (s. 130)
 Bir sabah (s. 130)
 Bir ders (s. 130)

- Hacette bulunduğun tepede (s. 130)
Eski haline (s. 130)
İki rekat namaz (s. 130)
İlk uçan insan (s. 132)
Uçan insan (s. 132)
Bir yaz (s. 132)
Aynı şeyleri (s. 132)
Bu denemeyi (s. 132)
Daha önce (s. 132)
Bir deli (s. 132)
Pek yiğit bir kişidir (s. 132)
Yiğit bir kişidir (s. 132)
Bir kişidir (s. 132)
Uçmak için tılsımı (s. 132)
Her şeye (s. 132)
Her şeyi (s. 132)
Akıl olmaz, sır ermez işlerle (s. 132)
Bu konuşmaları (s. 132)
İşlerinden ayrılamayan erkekler (s. 132)
Devrin padişahı IV. Murat (s. 132)
O gün (s. 132)
Bu konuyu (s. 132)
Toplanan büyük kalabalık (s. 132)
Büyük kalabalık (s. 132)
Bir şeyler (s. 132)
Bir dua (s. 132)
Birkaç dakikayı (s. 132)
Bu bekleyiş (s. 132)
Korkan halk (s. 132)
Bir ağızdan (s. 132)
Bir kuş (s. 133)
Az sonra (s. 133)
Demirli kadırgaların (s. 133)
o sırada (s. 133)
Bu büyük olayı (s. 133)
Büyük olayı (s. 133)
Rahat bir nefes (s. 133)
Bir nefes (s. 133)
Bir kese altın (s. 133)
Kese altın (s. 133)
Bir yandan (s. 133)
Bir yandan (s. 133)
Bir rivayete (s. 133)
Bir rivayete (s. 133)
Nüfuzlu fakat kıskanç adamlarının (s. 133)
Yüksek kültürlü aile (s. 136)
Kültürlü aile (s. 136)
Oynadıkları piyesleri (s. 136)
Büyük alman şairi (s. 136)
Bu ev içi tiyatroları (s. 136)
Köyden gelmiş Mehmetçiklerin (s. 136)
Bir “köy piyesi (s. 136)
Yirmi yıl (s. 26)
Kerpiçten uzun bir binada (s. 136)
Uzun bir binada (s. 136)
Bir binada (s. 136)
Seyirci Mehmetçikler (s. 136)
Bir köşesine (s. 136)
Bir battaniye (s. 136)
Bir gemici feneri (s. 136)
Talim yapan utangaç köy çocukları (s. 136)
Utangaç köy çocukları (s. 136)
Yaşlı bir kadını (s. 136)
Bir kadını (s. 136)
Bir başkası (s. 136)
Bir sığırtmacı (s. 136)
Seyrettiğim pek çok piyesi (s. 136)
Pek çok piyesi (s. 136)
Çok piyesi (s. 136)
Büyülü tesir gücüdür (s. 136)
Bu oyun (s. 136)
Bir köy heykeltıraşının (s. 136)
Kaba saba bir kadın heykeline (s. 136)
Bir kadın heykeline (s. 136)
Katı madde (s. 136)
Bir şeyler (s. 136)
Bir şekil (s. 136)
Kazılan yerden (s. 136)

- Beraberce oynanan oyunların (s. 136)
 Oynanan oyunların (s. 136)
 Daha elverişli bir terbiye vasıtası (s. 136)
 Elverişli bir terbiye vasıtası (s. 136)
 Bir terbiye vasıtası (s. 136)
 Büyük bir ordu kumandanı (s. 136)
 Bir ordu kumandanı (s. 136)
 Bir oduncu (s. 136)
 Bir din adamı (s. 136)
 harcanacak para (s. 136)
 Halis bir şiir (s. 136)
 Bir şiir (s. 136)
 Halis tiyatro (s. 136)
 Başka bir şeye (s. 136)
 bir şeye (s. 136)
 Söyleyeceğiniz tümceye (s. 136)
 Uygun bir tavır (s. 136)
 Bir tavır (s. 136)
 Yarım saat (s. 137)
 Bir saat (s. 137)
 Bir başkasının (s. 137)
 Dar benliğimizden (s. 137)
 En önemli tarafı (s. 137)
 önemli tarafı (s. 137)
 Güzel bir eser (s. 137)
 Bir eser (s. 137)
 En azından (s. 137)
 Aynı oyun (s. 137)
 Beş on genci (s. 137)
 Beraberce oynanan bir oyunda (s. 137)
 Oynanan bir oyunda (s. 137)
 Bir oyunda (s. 137)
 Ortak çalışmaya (s. 137)
 On gencin (s. 137)
 Bir araya (s. 137)
 Bir dergi (s. 137)
 Bir ev (s. 137)
 O kadar (s. 137)
 Bir piyesi (s. 137)
 Ne kadar (s. 137)
 Bir bahçe (s. 137)
 Üç elma (s. 140)
 Üç elma (s. 140)
 Attan, murattan ileri evlat (s. 140)
 Evvel zaman (s. 140)
 Eski hamam (s. 140)
 Bir memleketin (s. 140)
 Bir padişah (s. 140)
 O soydan (s. 140)
 Öyle bir dirlik (s. 140)
 Bir dirlik (s. 140)
 Öyle bir dirlik (s. 140)
 Bir dirlik (s. 140)
 Hangi kırk haramiler (s. 140)
 kırk haramiler (s. 140)
 Güler yüz (s. 140)
 Tatlı dil (s. 140)
 Öyle bir devirde (s. 140)
 bir devirde (s. 140)
 Böyle bir padişaha (s. 140)
 Bir padişaha (s. 140)
 Yerini yurdunu tutacak bir evlat (s. 140)
 Bir evlat (s. 140)
 Bu yüzden (s. 140)
 Yeri göğü yaradana (s. 140)
 Bir gün (s. 140)
 Güngörmüş, umur görmüş biri (s. 140)
 Ne derdin (s. 140)
 Yanlış bir dala (s. 140)
 Bir dala (s. 140)
 Bir komşu (s. 140)
 Ne hal (s. 140)
 Halden anlar kulum (s. 140)
 Her devleti (s. 140)
 Bir evladı (s. 140)
 Yedi yıldır (s. 140)
 Güvendiğim dağlara (s. 140)
 Tutunduğum dallar (s. 140)

Gayri bir derman (s. 140)
 Bir derman (s. 140)
 Bir şeyi (s. 140)
 Bu dert (s. 140)
 Bu dünyada (s. 141)
 Her şey (s. 141)
 Bir hayır (s. 141)
 Veren Allah (s. 141)
 Kuru çayda (s. 141)
 Emanetlik mintan (s. 141)
 Ateşten gömlek (s. 141)
 Ağzı dualı kulum (s. 141)
 Kara topraklara (s. 141)
 Böylesine acıya (s. 141)
 Bir kere (s. 141)
 Bir efkar (s. 141)
 Bu halden anlayan adam (s. 141)
 Halden anlayan adam (s. 141)
 Anlayan adam (s. 141)
 Her şeyin (s. 141)
 Bir çaresi (s. 141)
 Bu dert (s. 141)
 Bu derdi (s. 141)
 Efkar dağıtacak öyle bir bahçe (s. 141)
 Öyle bir bahçe (s. 141)
 Bir bahçe (s. 141)
 Öyle bir bahçe (s. 141)
 Bir bahçe (s. 141)
 Böylesine bir bahçe (s. 141)
 Bir bahçe (s. 141)
 Bir efkar (s. 141)
 Bu cennet katına (s. 141)
 Bir havuz (s. 141)
 Bir ağaç altına (s. 141)
 Evvel Allah (s. 141)
 Bu söz (s. 141)
 Bir bahçenin (s. 141)
 Öyle bir bahçe (s. 141)
 bir bahçe (s. 141)

Öyle bir bahçe (s. 141)
 Bir bahçe (s. 141)
 Salkım salkım söğüt (s. 141)
 Elvan elvan çiçek (s. 141)
 Buram buram koku (s. 141)
 Aygın baygın ses (s. 141)
 Hangi gün (s. 141)
 Hangi saat (s. 141)
 Bu bahçeye (s. 141)
 O gam (s. 141)
 O kasavet (s. 141)
 Bir daha (s. 141)
 Kara yeller (s. 141)
 Kara yeller estiği bir gün (s. 141)
 Bir gün (s. 141)
 Bu defa (s. 141)
 Bir ferahlık (s. 141)
 Bu hatuncuğun (s. 141)
 Bir ayağı (s. 141)
 O günden (s. 141)
 Bir tomurcuğunu (s. 141)
 Bir dalını (s. 141)
 Bu hatuncuğu (s. 141)
 En güzel renklerini (s. 141)
 Güzel renklerini (s. 141)
 En tatlı kokularını (s. 141)
 Tatlı kokularını (s. 141)
 Meyvesiz, ayvasız ağaçlar (s. 141)
 Bütün sırlarını (s. 141)
 Şu derde (s. 141)
 Şu hastalığa (s. 141)
 Kıl kadar (s. 141)
 Bir gün (s. 141)
 Altın eşikli (s. 141)
 Bu söz (s. 142)
 Koca bir ağacın (s. 142)
 Bir ağacın (s. 142)
 Kuru ağacın (s. 142)
 Uygun bir dille (s. 142)

Bir dille (s. 142)
 Eski halim (s. 142)
 Öyle bir elma (s. 142)
 Bir elma (s. 142)
 Öyle bir elma (s. 142)
 Bir elma (s. 142)
 O dal (s. 142)
 O elma (s. 142)
 Her şeyi (s. 142)
 O gün (s. 142)
 Bir filizcikten (s. 142)
 O filizleri (s. 142)
 Bir gün (s. 142)
 Vereceği elma (s. 142)
 Her ne muradın (s. 142)
 Ne muradın (s. 142)
 O filizciği (s. 142)
 Dikileceği yere (s. 142)
 Yedi yıl (s. 142)
 Yedi ay (s. 142)
 Esen yelden (s. 142)
 Uçan kuştan (s. 142)
 Koskoca bir ağaç (s. 142)
 Bu fidan (s. 142)
 Bir ağaç (s. 142)
 Bir bahar (s. 142)
 Bir elma (s. 142)
 Ne elma (s. 142)
 Bir yanı (s. 142)
 O kadar beyaz (s. 142)
 O kadar beyaz (s. 142)
 Bir yanı (s. 142)
 Dokuz ay (s. 142)
 Dokuz gün (s. 142)
 Dokuz saat (s. 142)
 Dört bir yana (s. 142)
 Bir yana (s. 142)
 Çok altın ve gümüş (s. 149)
 Pek çok kız (s. 149)

Kırk gün (s. 142)
 Kırk gece (s. 142)
 Üç elma (s. 142)
 Bir gün (s. 149)
 Bir erkek (s. 149)
 Bir defa (s. 149)
 Bir daha (s. 149)
 Kırk günden (s. 149)
 Tam bir yiğit (s. 149)
 Bir yiğit (s. 149)
 Oğuz han” denen bu bahadır (s. 149)
 Bu bahadır (s. 149)
 Bir gün (s. 149)
 Bir ışık (s. 149)
 Bu ışık (s. 149)
 Bir kız (s. 149)
 Işık saçan bir beni (s. 150)
 Bu kız (s. 150)
 Bir beni (s. 150)
 Mavi gök (s. 150)
 Mavi gök (s. 150)
 Bu kızı (s. 150)
 Erkek çocuk (s. 150)
 Bir gün (s. 150)
 Bir ağaç (s. 150)
 Bir kız (s. 150)
 Bir ırmağın akışına (s. 150)
 Bu kız (s. 150)
 Üç erkek (s. 150)
 Bu çağda (s. 150)
 Sağ yönde (s. 150)
 “altın han” denen bir hakan (s. 150)
 Bir hakan (s. 150)
 Altın han (s. 150)
 Altın han (s. 150)
 Pek çok altın ve gümüş (s. 150)
 Çok kız (s. 149)
 Altın han (s. 149)

- “buz dağı” denen dağa (s. 149)
- Kırk gün (s. 149)
- Güneş gibi bir ışıık (s. 150)
- Bir ışıık (s. 150)
- O ışııktan (s. 150)
- büyük bir erkek kurt (s. 150)
- Bir erkek kurt (s. 150)
- Erkek kurt (s. 150)
- Büyük erkek kurt (s. 150)
- Erkek kurt (s. 150)
- Nice günlerden (s. 150)
- Büyük erkek kurt (s. 150)
- Erkek kurt (s. 150)
- “itil” denen ırmak (s. 150)
- Gök tüylü, gök yeleli kurt (s. 150)
- Sıcak ülkelerine (s. 150)
- Çok yerler (s. 150)
- Çok yağı (s. 150)
- Ak sakallı (s. 150)
- Boz saçlı (s. 150)
- Çok bilge bir kişi (s. 150)
- Bilge bir kişi (s. 150)
- Bir kişi (s. 150)
- Anlayışlı ve doğru bir adamdı (s. 150)
- Bir adamdı (s. 150)
- Bir gün (s. 150)
- Bir altın yay (s. 150)
- altın yay (s. 150)
- Üç gümüş ok (s. 150)
- Gümüş ok (s. 150)
- Altın yay (s. 150)
- Üç gümüş ok (s. 150)
- Gümüş ok (s. 150)
- Dilediğı yeri (s. 150)
- Üç oğlu (s. 150)
- Üç oğlu (s. 150)
- Bir altın yay (s. 150)
- Altın yay (s. 150)
- Üç parça (s. 150)
- Büyük kardeşler (s. 150)
- Üç gümüş ok (s. 150)
- Gümüş ok (s. 150)
- Küçük kardeşler (s. 150)
- Bu oklar (s. 150)
- Büyük danışma (s. 150)
- Gök renkli gözlerini (s. 150)
- renkli gözlerini (s. 150)
- En modern rasathanesine (s. 153)
- Modern rasathanesine (s. 153)
- Bu göreve (s. 153)
- Bir müdür (s. 153)
- Büyük Türk bilgini (s. 153)
- Bursalı Kadızade Rumi’den (s. 153)
- Ders alan Ali Kuşçu (s. 153)
- Ünlü tablosunun (s. 153)
- Pek çok öğrenci (s. 153)
- Çok öğrenci (s. 153)
- Bir suikast (s. 153)
- Semer kant üniversitesindeki derslerine (s. 153)
- Yaygın bir ünü (s. 153)
- Bir ünü (s. 153)
- Akkoyunlu hükümdarı uzun Hasan (s. 153)
- Ünlü bilgine (s. 153)
- Bu amaçla (s. 153)
- Güçlü Osmanlı devleti (s. 153)
- Bu yüceltici teklifi (s. 153)
- Yüceltici teklifi (s. 153)
- Üzerine aldığı elçilik görevini (s. 153)
- Aldığı elçilik görevini (s. 153)
- Tebriz’e dönen ali kuşçu (s. 153)
- Döner ali kuşçu (s. 153)
- Bir süre (s. 153)
- Büyük bir törenle (s. 153)
- Bir törenle (s. 153)
- Müderres olan Ali Kuşçu (s. 153)
- Astronomi ile ilgili eserlerini (s. 154)
- Bu eser (s. 154)
- Ünlü bilgin (s. 154)

- Bu eserini (s. 154)
 Bazı ilavelerle (s. 154)
 Bu eser (s. 154)
 O zamanın (s. 154)
 Evvelki Türk astronomları (s. 154)
 Yetersiz aletleriyle (s. 154)
 Bu eğilimi (s. 154)
 Çok büyük bir başarıdır (s. 154)
 Büyük bir başarıdır (s. 154)
 Bir başarıdır (s. 154)
 Son derece hassas ve modern aletlerle (s. 154)
 Hassas ve modern aletlerle (s. 154)
 Beş asır (s. 154)
 Doğruya daha yakın bir sonuçla (s. 154)
 Daha yakın bir sonuçla (s. 154)
 Yakın bir sonuçla (s. 154)
 bir sonuçla (s. 154)
 Yanlış fikirlerine (s. 154)
 Yeni bir atılım (s. 154)
 Bir atılım (s. 154)
 Oldukça ileri bir yaşta (s. 154)
 ileri bir yaşta (s. 154)
 Bir yaşta (s. 154)
 Şu mâvi dumanlı koyda (s. 157)
 mâvi dumanlı koyda (s. 157)
 Dumanlı koyda (s. 157)
 Bir küçük köy (s. 157)
 Küçük köy (s. 157)
 Şu gümüş hârelî çayda (s. 157)
 gümüş hârelî çayda (s. 157)
 Hârelî çayda (s. 157)
 Üç kulaç saçları (s. 157)
 Kalaylı bakraç (s. 157)
 Çimdiğim çay (s. 157)
 Çiğdem topladığım yayla (s. 157)
 Aynı kaptan (s. 157)
 Aynı kaptan yenen yemek (s. 157)
 Yenen yemek (s. 157)
 Bin dudağın (s. 157)
 Bin dudağın değdiği tas (s. 157)
 Ak saçlı bir dede (s. 157)
 Saçlı bir dede (s. 157)
 Bir dede (s. 157)
 Pâre pâre kar (s. 157)
 Kekik kokulu tarlalar (s. 157)
 Kokulu tarlalar (s. 157)
 Bir gün (s. 157)
 Bu derdi (s. 157)
 Her yıl (s. 157)
 Bir diyarda (s. 157)
 Bir ifrit (s. 157)
 Bir kuş (s. 157)
 Dört duvar (s. 157)
 Söylediğim şarkı (s. 157)
 Aç kurtlar (s. 157)
 Bir kuş (s. 157)
 Bir deve (s. 157)
 Bacadan geçen bulutlar (s. 157)
 Geçen bulutlar (s. 157)
 Aslan çocukluğum (s. 157)
 Bir sözü (s. 160)
 Yapabileceği birçok şeyi (s. 160)
 Birçok şeyi (s. 160)
 Yapamayacağı yaşlara (s. 160)
 Her şeyi (s. 160)
 Şu farkla (s. 160)
 Gençlikteki kıymet (s. 160)
 Harcanan para (s. 160)
 Bir kere (s. 160)
 Bir daha (s. 160)
 Bütün hayatımız (s. 160)
 Gençlikte edindiğimiz kıymetler (s. 160)
 Edindiğimiz kıymetler (s. 160)
 Değerlenmemiş bir gençliğin (s. 160)
 Bazı kıymetler (s. 160)
 Bir gençliğin (s. 160)
 Temelsiz bir hayat (s. 160)
 bir hayat (s. 160)

- Böyle bir hayat (s. 160)
 bir hayat (s. 160)
 Bir insanın (s. 160)
 On dört yaşı (s. 160)
 dört yaşı (s. 160)
 Yirmi yaşı (s. 160)
 Bu temeli (s. 160)
 O kadar (s. 160)
 Ne kadar (s. 160)
 Çürük malzemeden (s. 160)
 Ne kadar (s. 160)
 Sağlam esaslara (s. 160)
 O yaşlar (s. 160)
 O yaşlarda (s. 160)
 Bir şey (s. 160)
 O yaşlarda (s. 160)
 On dört yaş (s. 160)
 Dört yaş (s. 160)
 Yirmi yaş (s. 160)
 Esen rüzgarlar (s. 160)
 Rotasını belirleyebilen insan (s. 160)
 Bu yaşları (s. 160)
 O rotayı (s. 161)
 Gerekli malzemeyi (s. 161)
 Bu yaşlardan (s. 161)
 Her şeyi (s. 161)
 Her şeyi yapabileceği yaşı (s. 161)
 Her şeyi (s. 161)
 Bir yaştır (s. 161)
 Belli kişilerin (s. 163)
 Bir kişide (s. 163)
 Cahil ve gafil insanlar (s. 163)
 En büyük kuvvet ve kudretimiz (s. 163)
 Büyük kuvvet ve kudretimiz (s. 163)
 Yeni şekil ve mahiyetimizdir (s. 163)
 Toplara dayanan hâkimiyet (s. 163)
 Bir hâkimiyet ve diktatörlük (s. 163)
 Geçici bir zaman (s. 163)
 Bir zaman (s. 163)
 Her fert (s. 163)
 Kendisine mahsus siyasi bir fikre (s. 163)
 Siyasi bir fikre (s. 163)
 Bir fikre (s. 163)
 Seçtiği bir dinin (s. 163)
 Bir dinin (s. 163)
 Tabii haklarının (s. 163)
 Hürriyet olmayan bir memlekette (s. 163)
 Bir memlekette (s. 163)
 Her gelişmenin ve kurtuluşun (s. 163)
 Bir birliğe (s. 164)
 Ören yerler (s. 164)
 Bu bayramdan (s. 164)
 Tasmalı güvercin (s. 168)
 Birbirine en içten bağlı dostların (s. 168)
 en içten bağlı dostların (s. 168)
 içten bağlı dostların (s. 168)
 bağlı dostların (s. 168)
 Karşılıklı sevgilerini (s. 168)
 Akıllı kimse (s. 168)
 Her şeyden (s. 168)
 Bir sıkışık durumda (s. 168)
 Sıkışık durumda (s. 168)
 Tasmalı güvercin (s. 168)
 Avı bol bir yer (s. 168)
 bol bir yer (s. 168)
 Bir yer (s. 168)
 iri ve dalları birbirine girmiş gür ağaçlar (s. 168)
 Gür ağaçlar (s. 168)
 Özgür kuşlar (s. 168)
 Bir gün (s. 168)
 Çirkin yüzlü (s. 168)
 Çirkin yüzlü, kötü bir avcı (s. 168)
 Kötü bir avcı (s. 168)
 Bir avcı (s. 168)
 Yakın bir yerde (s. 168)
 Bir yerde (s. 168)
 Tasmalı güvercin (s. 168)
 Bir sürü (s. 168)

- Bir sürü güvercin (s. 168)
 Gizlendiği yerden (s. 168)
 Onu gören güvercinler (s. 168)
 Gören güvercinler (s. 168)
 Bu çabaları (s. 168)
 Tasmalı güvercin (s. 168)
 Tuzaktaki diğer güvercinlere (s. 168)
 Diğer güvercinlere (s. 168)
 Tek kuş (s. 168)
 Bu sayede (s. 168)
 Yükselen kuşların (s. 168)
 Tasmalı güvercin (s. 169)
 İkinci önlemini (s. 169)
 Kapalı yerlerde (s. 169)
 Yakın dostum (s. 169)
 Yakın dostum farenin (s. 169)
 Dostum farenin (s. 169)
 Bu ağları (s. 169)
 Tasmalı güvercinin (s. 169)
 Bir süre (s. 169)
 Farenin bulunduğu yere (s. 169)
 Her tehlikeye (s. 169)
 Hazırladığı yüz deliği (s. 169)
 yüz deliği (s. 169)
 Tasmalı güvercin (s. 169)
 Tasmalı güvercinim (s. 169)
 Tasmalı güvercin'i (s. 169)
 Bu duruma (s. 169)
 Tasmalı güvercin (s. 169)
 Tasmalı güvercini (s. 169)
 Tasmalı güvercin (s. 169)
 Öteki güvercinleri (s. 169)
 Bu söze (s. 169)
 Tasmalı güvercinin (s. 169)
 Tasmalı güvercin (s. 169)
 Dostun olan birini (s. 169)
 Bu düşünce (s. 169)
 Sana olan sevgimi (s. 169)
 Büyük bir istekle (s. 169)
 Bir istekle (s. 169)
 Bütün ağı (s. 169)
 Tatlı dil (s. 172)
 Mağaza vitrinlerindeki mankenleri (s. 172)
 Ne kadar (s. 172)
 Sahici insanları (s. 172)
 Her dil (s. 172)
 Bir adama (s. 172)
 Her şeyin (s. 172)
 O dil (s. 172)
 Doğru sözdür (s. 172)
 Bıçağın açtığı yara (s. 172)
 En gizil yerlerinde (s. 172)
 Gizil yerlerinde (s. 172)
 Bir türlü (s. 172)
 Acı dilin (s. 172)
 Nice güzel insanlar (s. 172)
 Güzel insanlar (s. 172)
 Köşe bucak kaçtığımız insanlar (s. 172)
 O cins insanlardır (s. 172)
 Cins insanlardır (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Tatlı dilin (s. 172)
 Ne kadar (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Yapamayacağınız işleri (s. 172)
 Tatlı dille (s. 172)
 Güler yüzle (s. 172)
 Tatlı dilin (s. 172)
 Bir hüner (s. 172)
 Tatlı konuşmalarıyla (s. 172)
 Tanınmış insanlar (s. 172)
 Bir zevktir (s. 172)
 Bazı insanlar (s. 172)
 Bu ağızdan (s. 172)
 Bu ağızdan akan bal (s. 172)
 Ağızdan akan bal (s. 172)
 Akan bal (s. 172)
 Tatlı dilin (s. 172)

- Tatlı dil (s. 172)
 Bir kuvvettir (s. 172)
 Büyük avantajları (s. 172)
 İlk hükümlerini (s. 172)
 Güler bir yüz (s. 172)
 Bir yüz (s. 172)
 Tatlı bir dille (s. 172)
 Bir dille (s. 172)
 Bütün kapılar (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Açamayacağı kapı (s. 172)
 Çözemeyeceği düğüm (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Her kapıyı (s. 172)
 Her kapıyı açan sihirli bir anahtar (s. 172)
 Kapıyı açan sihirli bir anahtar (s. 172)
 Sihirli bir anahtar (s. 172)
 Bir anahtar (s. 172)
 Ha deyince olacak işlerden (s. 172)
 Olacak işlerden (s. 172)
 Gönülleri fetheden tatlı dil (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Bütün gücünü (s. 172)
 Kötü bir adamın (s. 172)
 Bir adamın (s. 172)
 Kötü bir adamın dökeceği tatlı dil (s. 172)
 Bir adamın dökeceği tatlı dil (s. 172)
 Adamın dökeceği tatlı dil (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Tilkinin kargaya döktüğü tatlı dil (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 Kısa bir zaman (s. 172)
 Bir zaman (s. 172)
 Gerçek tatlı dil (s. 172)
 Tatlı dil (s. 172)
 İyi insanda (s. 172)
 Sevgi ile dolu insanın (s. 172)
 dolu insanın (s. 172)
 Bu geçici dünyada (s. 172)
 geçici dünyada (s. 172)
 Olgun bir hayat anlayışına (s. 172)
 Bir hayat anlayışına (s. 172)
 Bir yolcuya (s. 173)
 Güler yüzle (s. 172)
 Tatlı dille (s. 172)
 Bilmeden gelip bastığın bu toprak (s. 173)
 Bastığın bu toprak (s. 173)
 Bu toprak (s. 173)
 Bir devrin (s. 173)
 Bir devrin battığı yerdir (s. 173)
 Bu sessiz yığın (s. 173)
 Devrin battığı yerdir (s. 173)
 Sessiz yığın (s. 173)
 Bir vatan (s. 173)
 Bir vatan kalbinin attığı yer (s. 173)
 Vatan kalbinin attığı yer (s. 173)
 Bu ıssız, gölgesiz yolun (s. 173)
 ıssız, gölgesiz yolun (s. 173)
 Gördüğüm bu tümsek (s. 173)
 Bu tümsek (s. 173)
 Can veren Mehmet'in (s. 173)
 Can veren Mehmet'in yattığı yer (s. 173)
 Mehmet'in yattığı yer (s. 173)
 Bu tümsek (s. 173)
 Büyük zelzele (s. 173)
 Son vatan parçası (s. 173)
 Mübarek kanını (s. 173)
 Mübarek kanını kattığı yer (s. 173)
 Haşrolan kan (s. 173)
 Yaptığı bu tümsek (s. 173)
 Bu tümsek (s. 173)
 Bir harbin (s. 173)
 Bütün milletin (s. 173)
 Hürriyet zevkini tattığı yer (s. 173)
 Bir küçük ev (s. 181)
 Küçük ev (s. 181)
 Kütükten duvarlı (s. 181)
 Alıllı güllü çiçekler (s. 181)

- Bir bağırmaq (s. 181)
 Bir uçurtma (s. 181)
 Tozlu yollar (s. 181)
 Tozlu yollar (s. 181)
 Bir tanışma (s. 184)
 Karlı bir gün (s. 184)
 Bir gün (s. 184)
 İstiklal marşı şairi Akif (s. 184)
 Gümrük müfettişi Nuri bey (s. 184)
 Üstat Ekrem (s. 184)
 Üstat Ekrem (s. 184)
 Kalın bir hırkası (s. 184)
 Bir hırkası (s. 184)
 Şişman terlikler (s. 184)
 Üstat Ekrem (s. 184)
 O kadar (s. 184)
 O kadar büyük şairimdi (s. 184)
 Büyük şairimdi (s. 184)
 Bu can sıkıntılarıyla (s. 184)
 Üstat Ekrem (s. 184)
 Bir müddet (s. 184)
 Üstat Ekrem (s. 184)
 Bir şiirini (s. 184)
 Bir şey (s. 184)
 Birkaç sene (s. 184)
 Bu adama (s. 184)
 “fatih camii” ismindeki şiirin (s. 184)
 Bilinmeyen noktasına (s. 184)
 Odada olmayan birine (s. 184)
 Olmayan birine (s. 184)
 İstedğim şiir (s. 184)
 Büyük şairsiniz (s. 184)
 Üstat Ekrem (s. 184)
 Başka şiirini (s. 184)
 Deminki tasdikleriyle (s. 184)
 Bir gece (s. 184)
 Milli eğitim konusundaki görüşleri (s. 187)
 Yabancı öğelerle (s. 187)
 Ulusal düşünceleri (s. 187)
 Karşıt düşüncelere (s. 187)
 Coşkunca, özverilice savunma (s. 187)
 Yeni kuşağın (s. 187)
 Bütün ruhsal kuvvetlerine (s. 187)
 Ruhsal kuvvetlerine (s. 187)
 Bu niteliklerin (s. 187)
 Bir milletin (s. 187)
 Bu suretle (s. 187)
 Bu zaferin (s. 187)
 Tek can (s. 187)
 Tek düşünce (s. 187)
 Kalıcı bir program (s. 187)
 Bir program (s. 187)
 Bu programın (s. 187)
 Ana noktaları (s. 187)
 Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize (s. 187)
 Görecekləri öğrenimin (s. 187)
 Düşman olan bütün öğelerle (s. 187)
 Bütün öğelerle (s. 187)
 Aynı surette (s. 187)
 Bütün öğrenim (s. 187)
 Öğrenim derecelerindeki öğretim ve eğitimle (s. 187)
 Her öğrenim derecesinde (s. 187)
 Ekonomik hayatta (s. 187)
 Bir milleti (s. 187)
 Yüksek bir topluluk (s. 187)
 Bir topluluk (s. 187)
 Bir milleti (s. 187)
 Orta öğrenimin (s. 188)
 İyi araçlarla (s. 188)
 Yüksek öğrenimin (s. 188)
 Bu çağın (s. 188)
 Yüksek kültürde (s. 188)
 Yüksek erdemde (s. 188)
 Son kuşlar (s. 191)
 Bu adaya (s. 191)
 Bu zamanda (s. 191)
 Bir ağaçtan (s. 191)

- İki senedir (s. 191)
 Birtakım insanların (s. 191)
 Bir kafes (s. 191)
 Tek tepesine (s. 191)
 Birbirine yapışmış, acayip çomaklar (s. 191)
 Bir yeşil meydanın (s. 191)
 Yeşil meydanın (s. 191)
 Bir ufacık ağacın (s. 191)
 Ufacık ağacın (s. 191)
 Her dalına (s. 191)
 Hür kuşlar (s. 191)
 Kafesteki çığırktan kuşun (s. 191)
 Bir küme (s. 191)
 Bir başka ağacın (s. 191)
 Başka ağacın (s. 191)
 Çoluklu çocuklu kocaman adamlar (s. 191)
 Kocaman adamlar (s. 191)
 Bir müddet (s. 191)
 Ökselerden kurtulmuş dört beş kuş (s. 191)
 Kuşların üşüştüğü ağaca (s. 191)
 Kurtulmuş dört beş kuş (s. 191)
 Dört beş kuş (s. 191)
 Beş kuş (s. 191)
 Bir başka ökseye (s. 191)
 Başka ökseye (s. 191)
 Birer damlacık elleriyle (s. 191)
 Birer tabiat harikası o kuşlar (s. 191)
 Tabiat harikası o kuşları (s. 191)
 O kuşlar (s. 191)
 Bir tanesi (s. 191)
 Bir tanesi (s. 191)
 Bu işe (s. 191)
 Konstantin isminde bir adamdı (s. 191)
 Bir adamdı (s. 191)
 Bir yazıhanesi (s. 191)
 Kalın, tüylü bilekleri (s. 191)
 Geniş göğsü (s. 191)
 üstü kara kara benekli bir burnu (s. 191)
 Kara kara benekli bir burnu (s. 191)
 benekli bir burnu (s. 191)
 Bir burnu (s. 191)
 Kısa kısa bir yürümesi (s. 191)
 Deriyi yırtmış da fırlamış gibi saçları (s. 191)
 Bir yürümesi (s. 191)
 Kalın kalın bir gülmesi (s. 191)
 Bir gülmesi (s. 191)
 Mütevazı adamdı (s. 191)
 Hiçbir şeye (s. 191)
 Hiçbir dedikoduya (s. 191)
 Kısa kısa adımlarla (s. 191)
 Hesaplı fikirlerine (s. 191)
 Basit, sevimli şakalarına (s. 191)
 Sevimli şakalarına (s. 191)
 Kötü bir hüküm (s. 191)
 Bir hüküm (s. 191)
 Hesaplı yaşayan biriydi (s. 191)
 Yaşayan biriydi (s. 191)
 Böyle canavar (s. 191)
 Oldukça mülayim bakan gözlerini (s. 191)
 Yerleştiği iskemlesinde (s. 191)
 Havada ve denizdeki tirşe maviliğin (s. 191)
 Tirşe maviliğin (s. 191)
 Birtakım esmer damlacıklar (s. 191)
 Esmer damlacıklar (s. 191)
 Bir istikamet (s. 191)
 Çok uzaktan (s. 191)
 Esmer lekelerin (s. 191)
 Bir tanıdık (s. 191)
 Bir işaret (s. 191)
 Pek yakından (s. 191)
 Kalın dudaklarıyla (s. 191)
 Bu sesi (s. 191)
 Oynamayan bulutlu (s. 191)
 Sümbülî günlerde (s. 191)
 O en çığırktan kafes kuşunu (s. 191)
 En çığırktan kafes kuşunu (s. 191)
 Çığırktan kafes kuşunu (s. 191)
 Bir tanesi (s. 191)

- İki yüz (s. 191)
 İki yüz elli gram et (s. 191)
 İki yüz elli gram et vermeyen (s. 191) sakaları
 Aralarına karışmış serçeleri (s. 191)
 O güzel günlerini (s. 191)
 Güzel günlerini (s. 191)
 Bir kuş cıvıltısı (s. 191)
 Koca yemişleri (s. 191)
 Beyaz esmer bulutları (s. 191)
 Esmer bulutları (s. 191)
 Yakmayan güneşi (s. 191)
 Durgun maviliği
 Bol yeşili (s. 191)
 Mesut insanlarla (s. 191)
 Kavgasız bir dünya (s. 191)
 Bir dünya (s. 191)
 Her memlekette (s. 191)
 Kıra çıkan her insan (s. 191)
 Her insan (s. 191)
 Böyle şeyler (s. 191)
 Birkaç seneye (s. 191)
 Her memlekette (s. 191)
 Kaç tane (s. 191)
 Esmer lekeler (s. 191)
 Koyu yeşil saçlarını (s. 191)
 Yeşil saçlarını (s. 191)
 Büyük söylev (s. 195)
 Çankaya adlı eserinde (s. 195)
 Atatürk'teki çalışma gücünün (s. 195)
 Ne kadar (s. 195)
 Yüzlerce, binlerce belgeyi (s. 195)
 Eski köşkün (s. 195)
 Üst katındaki (s. 195)
 Küçük çalışma odasında (s. 195)
 En önemli kaynaklarından (s. 195)
 önemli kaynaklarından (s. 195)
 Genel durumu (s. 195)
 Alınan kararlar (s. 195)
 İç isyanların (s. 195)
 Büyük taarruz (s. 195)
 1927 yılına kadar yapılan devrimler (s. 195)
 Yapılan devrimler (s. 195)
 Kurulan cumhuriyeti (s. 195)
 Bağımsız bir Türk Devleti (s. 195)
 bir Türk Devleti (s. 195)
 Gelecek kuşakların (s. 195)
 Aynı durumla (s. 195)
 Ön plana (s. 195)
 Altı gün (s. 195)
 Altışar saatlik bölümler (s. 195)
 Altışar saatlik (s. 195)
 Yedek subaydım (s. 197)
 Bir akşam (s. 197)
 Bölük erlerinden Kemal Sarı (s. 197)
 İki gün (s. 197)
 En terbiyeli erlerindendi (s. 197)
 Terbiyeli erlerindendi (s. 197)
 Arka tarafından (s. 197)
 Müşköl durumda (s. 197)
 Sivil elbisesini (s. 197)
 Alaca karanlığında (s. 197)
 O günlerde (s. 197)
 Büyük bir merakla (s. 197)
 Bir merakla (s. 197)
 Verdiği cevap (s. 197)
 O gece yarısı (s. 197)
 Çok dua (s. 197)
 Bu kadar görüşmemiz (s. 197)
 Zor durumda (s. 197)
 O Çankaya gecesinde (s. 197)
 Kocaman bir divan sazının (s. 197)
 Bir divan sazının (s. 197)
 Bir yaylı tamburun (s. 197)
 Yaylı tamburun (s. 197)
 Müthiş güzellik (s. 197)
 Ana üzerine yazılmış şiirim (s. 197)
 O gece (s. 197)
 Ana üzerine yazılan bütün şiirleri (s. 197)

Yazılan bütün şiirleri (s. 197)
 Bütün şiirleri (s. 197)
 Bir araya (s. 197)
 Birinci vazifen (s. 198)
 Yegâne temeli (s. 198)
 Bu temel (s. 198)
 En kıymetli hazinendir (s. 198)
 kıymetli hazinendir (s. 198)
 Bu hazineden (s. 198)
 Dâhili ve harici bedhahların (s. 198)
 Bir gün (s. 198)
 İçinde bulunacağın vaziyetin (s. 198)
 Bu imkân ve şerait (s. 198)
 Çok namüsait bir mahiyette (s. 198)
 Namüsait bir mahiyette (s. 198)
 Bir mahiyette (s. 198)
 Bütün dünyada (s. 198)
 Emsali görülmemiş bir galibiyetin (s. 198)
 Görülmemiş bir galibiyetin (s. 198)
 Bir galibiyetin (s. 198)
 Aziz vatanın (s. 198)
 Bütün kaleleri (s. 198)
 Bütün tersanelerine (s. 198)
 Bütün orduları (s. 198)
 Her köşesi (s. 198)
 Bütün bu şeraitten (s. 198)
 Bu şeraitten (s. 198)
 Bu iktidar sahipleri (s. 198)
 Şahsi menfaatlerini (s. 198)
 Siyasi emelleriyle (s. 198)
 Bu ahval ve şerait (s. 198)
 Muhtaç olduğun kudret (s. 198)
 Damarlarındaki asil kanda (s. 198)
 Asil kanda (s. 198)
 Yüce tanrı (s. 201)
 Bir oğul (s. 201)
 Görülmedik, yahşi armağanlar (s. 201)
 Yahşi armağanlar (s. 201)
 Görülmedik, yahşi armağanlar (s. 201)

Yahşi armağanlar (s. 201)
 Bir boz aygır (s. 201)
 boz aygır (s. 201)
 Bir ak tozlu sert yay (s. 201)
 Ak tozlu sert yay (s. 201)
 Tozlu sert yay (s. 201)
 Sert yay (s. 201)
 Altı dilimli gürz (s. 201)
 Dilimli gürz (s. 201)
 Beş yaşına (s. 201)
 Çalımlı, çalkara kuş (s. 201)
 Çalkara kuş (s. 201)
 Erdemli bir güzel, yahşi yiğit (s. 201)
 bir güzel, yahşi yiğit (s. 201)
 Güzel, yahşi yiğit (s. 201)
 Yahşi yiğit (s. 201)
 O zamanda (s. 201)
 Bir oğlan (s. 201)
 Bu yanda (s. 201)
 Beş yüz kafır (s. 201)
 Bir ala sayvan (s. 201)
 Ala sayvan (s. 201)
 Bir bey oğlu (s. 201)
 Güzel yiğit (s. 201)
 Kırk yiğitle (s. 201)
 Bir yahşi yiğididir (s. 201)
 Yahşi yiğididir (s. 201)
 Bey yiğit (s. 201)
 On altı yıl (s. 201)
 Beş yüz kafiri (s. 201)
 Kara başımı (s. 201)
 Kara başın (s. 201)
 Bu kez (s. 201)
 Bu arada (s. 202)
 Bir yerde (s. 202)
 Beni seven yiğitler (s. 202)
 Baş kaldıran kâfirleri (s. 202)
 Bey yiğit (s. 202)
 Beğendiğin maldan (s. 202)

Bir boz aygırı (s. 202)
 Boz aygırı (s. 202)
 Altı dilimli gürzü (s. 202)
 Dilimli gürzü (s. 202)
 Ak tozlu yayı (s. 202)
 tozlu yayı (s. 202)
 Bu gürzü (s. 202)
 Bu yayı (s. 202)
 Bu aygırı (s. 202)
 Bir beyimizin (s. 202)
 Bu üç nesneyi (s. 202)
 Üç nesneyi (s. 202)
 Ala sayvan (s. 202)
 İpek halı (s. 202)
 Sağ yanına (s. 202)
 Oğlan bezirganlar (s. 202)
 O yiğidin (s. 202)
 Bu yiğit (s. 202)
 Bu oğlana (s. 202)
 Soylu oğuz beylerini (s. 202)
 Bütün beyler (s. 202)
 Yüce tanrı (s. 202)
 Ağır sancak (s. 202)
 Karşı yatan karlı dağlardan (s. 203)
 Yatan karlı dağlardan (s. 203)
 Karlı dağlardan (s. 203)
 Ulu tanrı (s. 203)
 Kanlı kanlı sular (s. 203)
 Kalabalık kafiye (s. 203)
 Ulu tanrı (s. 203)
 Boz aygırlı (s. 203)
 Boz aygırlı Bamsı Beyrek (s. 203)
 Soylu oğuz beyleri (s. 203)
 Bu ad (s. 203)
 Bu yiğide (s. 203)
 Aygırlı Bamsı Beyrek (s. 203)
 Bin yokluk (s. 207)
 En büyük varlığımız (s. 207)
 Büyük varlığımız (s. 207)

Bu dövüş (s. 207)
 Bu kurtuluş (s. 207)
 Her zorluğu (s. 207)
 Büyük varlığımız olan ey Türk askeri (s. 207)
 Varlığımız olan ey Türk askeri (s. 207)
 Her zorluğu yenen gücünle (s. 207)
 Bir gün (s. 207)
 Bir yerden (s. 207)
 Sessiz dalgalarla (s. 207)
 Zorluğu yenen gücünle (s. 207)
 Yenen gücünle (s. 207)
 O günden (s. 207)
 Hangi sevgi (s. 207)
 Yanan, tutuşan bir aşk (s. 207)
 tutuşan bir aşk (s. 207)
 Bir aşk (s. 207)
 Hangi düşünce (s. 207)
 Bir din (s. 207)
 Bir iman (s. 207)
 Hangi inat (s. 207)
 Yedi sene (s. 207)
 Yüz sene (s. 207)
 Otuz sene (s. 207)
 Yedi sene süren muharebelerden (s. 207)
 Bin sene (s. 207)
 Miras kalan nihayetsiz bir muharebenin (s. 207)
 Nihayetsiz bir muharebenin (s. 207)
 Bir muharebenin (s. 207)
 Eriştığımız bu bayram (s. 207)
 Bu bayram (s. 207)
 Üç senedir (s. 207)
 Bırakılmış tüfek ve top parçalarından (s. 207)
 Silahlanmış düşmanlara (s. 207)
 Yıldırım cihazları (s. 207)
 Bu zaferde (s. 207)
 Ne büyük bir payınız (s. 207)
 Büyük bir payınız (s. 207)
 Bir payınız (s. 207)
 Mübarek bayramınız (s. 207)

Parlayan bu ikindi güneşi (s. 207)
 Bu ikindi güneşi (s. 207)
 Kurtulan aydın (s. 207)
 Kurtarıcı askerlerimizin (s. 207)
 Sevgili Bursa'mıza (s. 207)
 Su sesleri içinde uyuyan Bursa (s. 207)
 Uyuyan Bursa (s. 207)
 Biraz ötede (s. 208)
 Bir tek (s. 208)
 Bir tek olan, zavallı İstanbul'umuz (s. 208)
 Tek olan, zavallı İstanbul'umuz (s. 208)
 Zavallı İstanbul'umuz (s. 208)
 Bağa benzeyen büyük bir gufran dalgasıyla (s. 208)
 Büyük bir gufran dalgasıyla (s. 208)
 Bir gufran dalgasıyla (s. 208)
 Selimiye'siyle duran zavallı Edirne'miz (s. 208)
 Duran zavallı Edirne'miz (s. 208)
 Zavallı Edirne'miz (s. 208)
 Başımıza gelen tehlikeyi (s. 208)
 İzmir'e yunan askeri çıktığı vakit (s. 208)
 Büsbütün karanlığa (s. 208)
 Bu tarih (s. 208)
 Simsiyah bayraklar (s. 208)
 Bir mahşeri (s. 208)
 Bir kıyametti (s. 208)
 O yerlere (s. 208)
 Bir daha (s. 208)
 Yüce Tanrı (s. 208)
 Yüz binlerce öksüz (s. 208)
 Yüz binlerce öksüz yavrularımız (s. 208)
 öksüz yavrularımız (s. 208)
 Ulu Tanrı (s. 208)
 Bu işlerde (s. 208)
 Sağlıkla ilgili vasiyetini (s. 210)
 Açıklamalı vasiyeti (s. 210)
 Aciz bir kul Fatih Sultan Mehmet (s. 210)
 Bir kul Fatih Sultan Mehmet (s. 210)
 Aciz bir kul (s. 210)

Bir kul (s. 210)
 Sınırları belli olan 136 tane dükkanımı (s. 210)
 136 tane dükkanımı (s. 210)
 Aşağıdaki şartların (s. 210)
 Bu dükkanlardan (s. 210)
 Bu dükkanlardan elde edilecek gelirle (s. 210)
 Elde edilecek gelirle (s. 210)
 Her sokağına (s. 210)
 İki kişi (s. 210)
 Bir kap (s. 210)
 Belirli saatlerinde (s. 210)
 Bu sokakları (s. 210)
 Bu sokaklara (s. 210)
 Bu tozu (s. 210)
 20'ser akçe (s. 210)
 10 cerrah (s. 210)
 10 tabip (s. 210)
 Belli günlerinde (s. 210)
 Her kapıyı (s. 210)
 O evde (s. 210)
 Hiçbir karşılık (s. 210)
 Bir gıda maddesi (s. 210)
 Böyle bir sıkıntı (s. 210)
 Bir sıkıntı (s. 210)
 Bırakmış olduğum 100 silah (s. 210)
 Vahşi hayvanların (s. 210)
 100 silah (s. 210)
 Hiç bir şekilde (s. 210)
 Bir şekilde (s. 210)
 Bina ve inşa ettiğim aş evinde (s. 210)
 Loş karanlığında (s. 210)
 Kapalı kaplar (s. 210)
 500 yıl (s. 210)
 Hazırladığı bu vasiyetnamesi (s. 210)
 Bu vasiyetnamesi (s. 210)
 Hepimize düşen miras (s. 210)
 Bu miras (s. 210)
 Gerçek sahipleri (s. 210)
 Eksiksiz bir biçimde (s. 210)

- Bir biçimde (s. 210)
 Bir babanın (s. 211)
 Sevgili Enriko (s. 211)
 Biraz güç (s. 211)
 Her güçlüğü (s. 211)
 Güleç yüzlü bir insan (s. 211)
 Bir insan (s. 211)
 Ne kadar boş (s. 211)
 Bir hafta (s. 211)
 Güzel oyuncaklarından (s. 211)
 Okula koşan işçileri (s. 211)
 Koşan işçileri (s. 211)
 Bütün hafta (s. 211)
 Pazar günleri okula giden genç kızları (s. 211)
 okula giden genç kızları (s. 211)
 Giden genç kızları (s. 211)
 Genç kızları (s. 211)
 Evden çıktığın saatte (s. 211)
 Bu şehirden (s. 211)
 Otuz bin çocuk (s. 211)
 Üç saat (s. 211)
 Her bucağında (s. 211)
 Evden çıktığın saatte (s. 211)
 Çıktığın saatte (s. 211)
 Bütün çocukların (s. 211)
 Erken saatlerinde (s. 211)
 Aynı şekilde (s. 211)
 İnsanlarla kaynaşan şehirlerin (s. 211)
 Sessizliğe gömülü köylerin (s. 211)
 Dar yollarında (s. 211)
 Kızgın güneşin (s. 211)
 Kanalları olan memleketlerde (s. 211)
 Büyük çöllerde (s. 211)
 Koşan milyonlarca çocuğu (s. 211)
 Milyonlarca çocuğu (s. 211)
 Uğraşmak zorunda bulunduğumuz şey (s. 188)
 Yüzlerce milletten olan bu sonsuz çocuk topluluğunun yarattığı şu sonu gelmeyen akışı (s. 212)
 Yüzlerce milletten olan bu sonsuz çocuk topluluğunun (s. 212)
 Hurma ağaçlarıyla gölgelenmiş okullarına (s. 212)
 Tek kümeler (s. 212)
 Bir çizgi (s. 212)
 Çeşitli biçimde (s. 212)
 Çeşitli diller (s. 212)
 Diller konuşan milyonlarca çocuk (s. 212)
 Konuşan milyonlarca çocuk (s. 212)
 Milyonlarca çocuk (s. 212)
 Karlarla kaplı okullarından (s. 212)
 Gölgelemiş okullarına (s. 212)
 Aynı bilgileri (s. 212)
 Başka dilden (s. 212)
 Yüzlerce milletten (s. 212)
 Bu sonsuz çocuk topluluğunun (s. 212)
 Sonsuz çocuk topluluğunun (s. 212)
 Şu sonu gelmeyen akışı (s. 212)
 Sonu gelmeyen akışı (s. 212)
 Bu akış (s. 212)
 Bu akış (s. 212)
 Bu uçsuz bucaksız ordunun (s. 212)
 Uçsuz bucaksız ordunun (s. 212)
 Küçük bir eri (s. 212)
 Bir eri (s. 212)
 Bütün dünya (s. 212)
 Bir çalışma alanı (s. 212)
 Gerçekleştirilmesi gereken ödevler (s. 212)
 Hiçbir zaman (s. 212)
 Korkak bir asker (s. 212)
 Bir asker (s. 212)
 Bir yer (s. 217)
 Bir yer (s. 217)
 Bir ev (s. 217)
 Baygın kokusu (s. 217)
 Bir sıra (s. 217)
 Başka dallarsa (s. 217)
 Yaşayan ana baba evlat torun (s. 217)

- Çeşitli diller konuşan milyonlarca çocuk (s. 212)
- Okullarına koşan milyonlarca çocuğu (s. 211)
- Talimde yorulduktan sonra okumaya, yazmaya koyulan askerleri (s. 211)
- Bütün hafta fabrikalarda uğraştıktan sonra pazar günleri okula giden genç kızları (s. 211)
- Her güçlüğü yenmeye kararlı, güleç yüzlü bir insan (s. 211)
- Fatih Sultan Mehmet'in 500 yıl önce hazırladığı bu vasiyetnamesi (s. 210)
- Külliyemde bina ve inşa ettiğim aş evinde (s. 210)
- Vahşi hayvanların yumurtada veya yavruda olmadığı sıralarda (s. 210)
- Kendi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle (s. 210)
- Kendi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle satın aldığım İstanbul'un taşlık semtinde bulunan ve sınırları belli olan 136 tane dükkanımı (s. 210)
- Matemlere bürünmüş simsiyah bayraklar (s. 208)
- Tunca'nın, Arda'nın, Meriç'in kol kol uzandığı ovaların (s. 208)
- Bir bağa benzeyen büyük bir gufran dalgasıyla (s. 208)
- Gelincik bulutlarıyla taraf taraf kızaran, tutuşan Bursa (s. 207)
- Çamlarının, dede çınarlarının dallarında deniz hışırtıları eksik olmayan Bursa (s. 207)
- Kurtarıcı askerlerimizin geçtiği yollardan (s. 207)
- Başımızın üstünde parlayan bu ikinci güneşi (s. 207)
- Düşmanlara karşı yıldırım cihazları çıkaran işçilerimiz (s. 207)
- Dışlerine kadar silahlanmış düşmanlara (s. 207)
- Enkaz halinde bırakılmış tüfek ve top parçalarından (s. 207)
- İsmi dünyaları tutmuş kahramanısın (s. 207)
- Senden dolayı eriştiğimiz bu bayram (s. 207)
- Atalardan babalara, babalardan oğullara, oğullardan torunlara miras kalan nihayetsiz bir muharebenin (s. 207)
- Sessiz dalgalarla akıp geldiğini gördüğüm gün (s. 207)
- En büyük varlığımız olan ey Türk askeri (s. 207)
- Erenler meydanının arslanı, pehlivanların kaplanı Bozoğlan (s. 202)
- İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar (s. 198)
- Bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin (s. 198)
- Dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin (s. 198)
- Seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dâhili ve harici bedhahların (s. 198)
- "Gözün karnı yok ki doysun. Ben anayım sana saatlerce değil, yıllarca baksam doyamam!" tümcesindeki müthiş güzellik (s. 197)
- Kurulan cumhuriyeti Türk gençliğine emanet ettiğini bildiren Gençliğe Hitabe (s. 195)
- Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan kararlar (s. 195)
- 19 Mayıs 1919 tarihindeki genel durumu (s. 195)
- Türk siyaset ve askerlik tarihinin en önemli kaynaklarından biri sayılan Söylevin (s. 195)
- Söylev'in hazırlanmasına verdiği önemi (s. 195)

- Eski köşkün üst katındaki küçük çalışma odasında (s. 195)
- Barış, şiir, edebiyat, resim, müzik, mesut insanlarla dolu, anlaşılmış, kavgasız bir dünya (s. 192)
- Konstantin Efendinin bulunabileceği sırtları (s. 192)
- Ilık, rüzgârsız, parça parça, oynamayan bulutlu, tatlı, sümbülî günlerde (s. 192)
- Kendi halinde, hesaplı yaşayan biriydi (s. 192)
- Sessiz, zenginliğini belli etmez, mütevazı adamdı (s. 192)
- Delikleri kapanıp açılan, üstü kara kara benekli bir burnu (s. 191)
- Bir başka ağacın gölgesine birikmiş çoluklu çocuklu kocaman adamlar (s. 191)
- Asıl uğraşmak zorunda bulunduğumuz şey (s. 188)
- Bütün öğrenim derecelerindeki öğretim ve eğitimle (s. 187)
- Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan bütün öğelerle (s. 187)
- Türk varlığı ve birliğiyle bağdaşmayan yabancı öğelerle (s. 187)
- Sıcak ve soğuk nedir bilmeyen bünyesiyle (s. 184)
- Gönül yıkmanın, kalp kırmanın boşluğunu sezecek kadar olgun bir hayat anlayışına (s. 172)
- Yüreği merhametle, sevgi ile dolu insanın (s. 172)
- Başkaları hakkındaki ilk hükümlerini (s. 172)
- Tatlı konuşmalarıyla tanınmış insanlar (s. 172)
- Tasmalı Güvercini bağlayan düğümleri (s. 169)
- Farenin her tehlikeye karşı hazırladığı yüz deliği (s. 169)
- Buradaki iri ve dalları birbirine girmiş gür ağaçlar (s. 168)
- Böyle bir hâkimiyet ve diktatörlük (s. 163)
- Çıkar bekleyen cahil ve gafil insanlar (s. 163)
- Doğum tarihi bilinmeyen Ali Kuşçu (s. 154)
- Son derece hassas ve modern aletlerle ölçülen ekliptik eğiliminin (s. 154)
- Kendisinden evvelki Türk astronomları (s. 154)
- “Risalet’ül fi’l heyet” (Astronomi Kitabı) adlı eseri (s. 154)
- Tebriz’de hüküm süren Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan (s. 153)
- Matematik ve astronomi uzmanı olarak araştırmaları yöneten Uluğ Bey’e (s. 153)
- Uluğ Bey’in, yıldızların yerlerini ve hareketlerini gösteren ünlü tablosunun (s. 153)
- Ondan ve büyük Türk bilgini Bursalı Kadızade Rumi’den ders alan Ali Kuşçu (s. 153)
- Büyük Türk bilgini Bursalı Kadızade Rumi’den (s. 153)
- Türkistan ve Maverâünnehir hakanı Uluğ Bey (s. 153)
- Semerkant’ta kendi kurduğu ve dünyanın en büyük, çağının en modern rasathanesine (s. 153)
- Ak sakallı, boz saçlı, çok bilge bir kişi (s. 150)
- Gök tüylü, gök yeleli, büyük erkek kurt (s. 150)
- Gök tüylü, gök yeleli, büyük erkek kurt (s. 150)
- Gök tüylü, gök yeleli, büyük bir erkek kurt (s. 150)
- Padişahın öfkelenip de, her şeyi kırıp geçirdiği gün (s. 141)
- Oturup derdime yanmaktan gayri bir derman (s. 140)

- Özünü teşkil eden söz ve hareketten (s. 136)
- Dekor ve kostüm için harcanacak para (s. 136)
- Onda katı madde ile boğuşan insan iradesinin (s. 136)
- Bir köy heykeltıraşının kaya parçalarından yaptığı kaba saba bir kadın heykeline (s. 136)
- Acemilik ve iptidailiğinden gelen büyülu tesir gücüdür (s. 136)
- Sabah top başında talim yapan utangaç köy çocukları (s. 136)
- Köyden gelmiş Mehmetçiklerin kendi aralarında oynadıkları bir köy piyesi (s. 136)
- Kendisinin de oynadığı bu “ev içi tiyatroları”na ait anılarını (s. 136)
- Kendisinin de oynadığı bu ev içi tiyatroları (s. 136)
- Büyük Alman şairi ve tiyatro yazarı Goethe (s. 136)
- Bilgi ve hüneri bir yandan takdirle, alkışla karşılanan Ahmet Çelebi (s. 133)
- Bu büyük olayı seyreden Sultan IV. Murat Han (s. 133)
- Bugün Doğancılar diye anılan semte (s. 133)
- Sarayburnu’ndaki Sinanpaşa köşkünden (s. 133)
- Herkesin yüreğini ağzına getiren hareketi (s. 132)
- Onun yere düşüp paramparça olmasından korkan halk (s. 132)
- Birkaç dakikayı geçmeyen bu bekleyiş (s. 132)
- Kanatlarını vücuduna bağlayan düğümlere (s. 132)
- Galata Kulesi’nin dibinde ve yakınlarında toplanan büyük kalabalık (s. 132)
- Bu denemeyi yapacak olan Hezarfen Ahmet Çelebi’dir (s. 132)
- Çok tamahkar, gözünü dünya malı bürümüş bir sultanı (s. 130)
- Sevgililerin buluştukları, kavuşmaları, evlenmeleri için el açıp dua ettikleri (s. 130)
- Dünya malına tamahlı olan ve altını çok seven Midas (s. 129)
- Latince gemi çapası demek olan Ancora (s. 129)
- Farsça “üzüm” anlamına gelen engür (s. 129)
- Kocaman bir kitabı, bir küçük kasete ya da diskete sığdırabilen teknoloji (s. 116)
- Bilgisayar devriminin yaratacağı boyutları (s. 115)
- İkinci Dünya Savaşından sonra patlayan teknik gelişmeyi (s. 115)
- İncecik bir kitabınki kadar parlak bir aydınlık (s. 115)
- Kitap denen o bir avuç basılı kağıttan daha uzun bir çelik levha (s. 115)
- Etkisi kitap kadar yaygın ve bütün dünyayı sarsıcı patlayıcı bir madde (s. 115)
- Binlerce yıllık kitabın gerçekleştirdiği mucizeyi aşan, aşmak bir yana ona erişebilen bir mucizeyi (s. 115)
- Binlerce yıllık kitabın gerçekleştirdiği mucizeyi (s. 115)
- Çevresinde kendine muhatap bulamayan anlatıcı (s. 109)
- Türkçeye de çevrilen “Saat Dokuz Buçukta Bilardo” adlı romanını (s. 109)
- Tüten sıcaklığın altında erimiş, mor, mosmor deve dikenini (s. 103)
- İki yıl süren geceli gündüzlü bir çalışmadan (s. 100)
- Edison, 18 Ekim 1931’de öldüğü zaman (s. 100)
- Bugünkü sinema makinesinin dedesi olan “kinetoskop” adlı bir cihazı (s. 100)

- Amerika Birleşik Devletleri'nde kurulan ilk elektrik şirketi (s. 99)
- Ticarette yeri olmayan hiçbir buluş (s. 99)
- İlk buluşu olan elektrikli kağıt makinesini (s. 99)
- Elektrik deneyleri ve araştırmalarını konu alan bir kitap (s. 99)
- Zayıf, ince yapılı, uysal ve düşünceli bir çocuktur (s. 99)
- Sizin aldırmayacağınız bazı şeylere (s. 96)
- Size yapılmasını istemediğiniz birtakım şeyler (s. 96)
- Cihanda büyük ün almış bir Türk pehlivanı (s. 91)
- Türk sporcularına verilen bu öğüdü (s. 91)
- Bir Türkiye Güreş Birinciliği Müsabakası (s. 91)
- Yapının arka kapısı önündeki küçük bahçede (s. 87)
- O günlerde henüz gelmiş olan trenle Ankara'ya (s. 87)
- Şimdi iş hanlarının bulunduğu yerdeki (s. 87)
- Ankara'ya tedavi olmaya gelen Cengiz Bey (s. 87)
- Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine bağlı bir köyde (s. 87)
- Öğretmene verdiği değeri anlatan aşağıdaki olayı (s. 87)
- Bu eski tel kafesin içinde başını boynuna kısıtarak neye uğrayacağını düşünüyor gibi görünen zavallı kuş (s. 82)
- Vaktiyle çok iyi günler gördüğü halinden belli olan büyük ana (s. 82)
- Güçlülükle bağlanmış bir kaç lira aylık (s. 82)
- Onlara dikkatle baktığını gören kahveci (s. 82)
- Gazetesinin üstünde uyuklayan ihtiyara (s. 82)
- Uzun yıllar kızı ve damadıyla Anadolu'da dolaşmış temiz bir İstanbul hanımı (s. 82)
- İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar geçtikten sonra doğan parlak güneşin iç âlemimize vereceği berrak, billur canlılığın zevkini (s. 75)
- Neşeyi sürükleyip götüreceği bir sel (s. 75)
- İçleri parça parça çatlamaya mahkûm biçarelerdir (s. 75)
- Bir zaman evvelki kahkahalarımızın titrettiği hançereler (s. 75)
- Bir zaman evvelki kahkahalarımızın (s. 75)
- Faziletin yetişip üreyebileceği en müsait iklimdir (s. 75)
- Kayıtsız ve kaygısız akan derelerin (s. 75)
- Kayıtsız ve kaygısız akan derelerin sularındaki şakrak ahenk (s. 75)
- Önderliğini yaptığı ulusunun hiç durmadan ilerlemesini isteyen idealist bir insandır (s. 72)
- Görev yaptığı zamanlardaki başarısının (s. 72)
- Onun şu sözünde belirttiği niteliklerini (s. 72)
- Bulunduğu toplantılara kişiliğiyle hâkim olan bir yapıdaydı (s. 72)
- Öğretmenleri tarafından değer verilen bir öğrenci (s. 72)
- Arkadaşları arasında sevilen ve aranan bir kişi (s. 72)
- Milli ölüye, tam bir bütünlükle yürümekte olan Türk milletin (s. 69)

- Milletimin hakkımdaki itimadını sarsacak bir isabetsizliğe (s. 69)
- Muvaffakiyet vaat eden çok sözlerimi (s. 69)
- On beş yıldan beri giriştiğimiz işlerde (s. 69)
- Yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin (s. 69)
- Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda (s. 68)
- En mamur ve en medeni memleketleri (s. 68)
- Yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyetidir (s. 68)
- Cumhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğu en büyük bayramdır (s. 68)
- Kımıldayıp duran şikâyet arzusunu (s. 61)
- Kehkeşanlara kaçmış eski güneşleri (s. 64)
- Tanrı'nın kendisine vadetmiş olduğu dünyaya (s. 61)
- Çakırsaraylı'nın çetesine katılan Küçükağa'nın (s. 60)
- Doğum yapmak üzere olan karısını (s. 60)
- Kuvayımilliye aleyhinde olan Küçükağa (s. 60)
- Vehimlerden kendini kurtaracak hale (s. 59)
- En büyük korunma noktası ve şefaât kaynağı (s. 59)
- Büyük korunma noktası ve şefaât kaynağı (s. 59)
- Dünya üzerinde yaşamış ve yaşayan milletler (s. 59)
- Dünya üzerinde yaşamış ve yaşayan milletler arasında demokrat doğan yegâne millet (s. 59)
- Şu veya bu sebeple tehir ettiğim önemli görevi (s. 59)
- Milletin ortak ruhundaki yücelik ve olgunluğa (s. 59)
- Geçireceğim tecrübenin önemini hissettiren bir görev anlayışı (s. 56)
- Kımıldayan ve kımıldamayan beyazlıklar (s. 55)
- Varlığımın en hayati köklerine işleyen bir tesirle (s. 55)
- Dokuzuncu Hariciye Koğuşu adlı romanından (s. 55)
- Üst üste istif edilmiş çörekler, pandispanyalar, gevrekler (s. 45)
- Ne güzel, ne iştah verici bir manzara (s. 45)
- Dümenin bembeyaz köpürttüğü suları (s. 45)
- Babacığımın özenerek yaptığı olta takımını (s. 45)
- Kendimizden adeta geçmiş bir halde (s. 45)
- Boş şişenin suya batarken “gluglul!” diye verdiği ses (s. 45)
- Olta verecek, yem hazırlayacak, emirlerimi dinleyecek kayıkçı uşak (s. 45)
- Türk'üz biz diyen benim güzel Türkçemdir (s. 44)
- Konuklarının çocuklarıyla ilgili sorular (s. 40)
- Gece vakti gemime sığınan üç hemşehriye (s. 40)
- Köydeki görevlerini tamamlayıp ilçeye dönmekte olan savcı (s. 39)
- Karadeniz'in fındık ve çam ağaçlarıyla örtülü dağındaki terk edilmiş su değirmeninde (s. 39)
- Kaptan kamarasına benzetilmiş küçük ve ilkel odasında (s. 39)
- Kendi pırlıtısından daha koyu ışıltı nehirleri (s. 27)

Eşyanın kendi diliyle yaptığı büyük bir duayı dinler gibi bir hal (s. 27)
 Eşyanın kendi diliyle yaptığı büyük bir duayı (s. 27)
 Tek bir rengin türlü perdeleri üzerinde toplanan bir masal musikisiydi (s. 27)
 Ovanın şurasından burasından kalkan tozlar (s. 27)
 Gümüş bir zırha benzeyen bir çizgiyle (s. 27)
 Olduğumuz yerden daha yassılaşmış, ovaya karışmış görünen Kop Dağı (s. 27)
 Ankara taşı gibi çok kullanışlı ve girdiği yere abide asilliği veren bir mimari malzemedir (s. 26)
 Anadolu'nun şiir, gurbet kaynağı olan, halkımızın duyusundaki o keskin hüznün (s. 26)
 Henüz sararmaya yüz tutmuş ekinleriyle (s. 26)
 Tepsi Minare denen eski Selçuklu Kulesi'nden (s. 26)
 Erzurum'da, lise edebiyat öğretmenini olduğum zamana (s. 26)
 İlk fethettikleri büyük ve merkezi şehirlerden (s. 26)
 İnce yüzünü sevimli yapan bir gülümsemeyle (s. 19)
 Azıcık hırçın, fakat gurur ve kuvvet sezilen bir incelikle (s. 19)
 Göğsüme dokunan bu çıplak, garip çocuk başı (s. 18)
 Gelip giden elektrikle karanlık arasında sarı, zayıf, küçücük bir mahlûktu (s. 18)
 Elimde getirdiğim birkaç konserve tenekesini (s. 18)
 Yerden bir denizyıldızı daha alıp denize atan kişi (s. 17)
 Topladıklarını hızla denize atmaya devam eden kişi (s. 17)
 Ustalarının ilkelerini sürdüren bir ustaydı (s. 10)
 Para için çalışmadığını iddia eden bu fakir ihtiyar (s. 10)
 Eski binalarda gördüğümüz o süslü aletler (s. 9)
 İhtiyarlamış, küçülmüş, aksakallı, küçük yüzlü bir adam (s. 9)

Sıfat-Fiil Grupları

Yedi sene süren. (s. 207)

Eski binalarda gördüğümüz (s.)

Sanatını bilen (s. 9)

Otuz sene süren (s. 207)

Eski taktıklarını (s. 10)

Para için çalışmadığını iddia eden (s. 10)

Bu işlerde gelmiş geçmiş (s. 10)

Yüz sene süren (s. 207)

Yetkili olmayan (s. 10)

İsmi dünyaları tutmuş (s. 207)

Ustalarının ilkelerini sürdüren (s. 10)

Denize telaşla bir şeyler atan (s. 17)

Sahile vurmuş (s. 17)

Senden dolayı eriştiğimiz (s. 207)

Elimde getirdiğim (s. 18)

Tramvaydan inenlerin (s. 18)

Gelip giden (s. 18)

Rüzgârın uluduğu (s. 18)

Yürürken göğsüme dokunan (s. 18)

Yokuşu süpürerek esen (s. 19)

Hayata gülmeyi öğrenmiş (s. 19)

İnce yüzünü sevimli yapan (s. 19)

Kendi yaşında olan (s. 19)

“tercüman” satan (s. 19)

- Yiğitleri destan yazan (s. 22)
 Göğse dolan (s. 22)
 Malazgirt zaferi'nin açtığı (s. 26)
 Yeni vatana giren (s. 26)
 Yolda karşılaştığımız (s. 26)
 Lise edebiyat öğretmeni olduğum (s. 26)
 Tepsi minare denen (s. 26)
 Henüz sararmaya yüz tutmuş (s. 26)
 Şehrin ovaya karıştığı (s. 26)
 Betonun getirdiği (s. 26)
 Çok kullanışlı ve girdiği (s. 26)
 Girdiği yere abide asıllığı veren (s. 26)
 Yirmi yıl önce gördüğüm (s. 27)
 Ovaya karışmış görünen (s. 27)
 Gümüş bir zırha benzeyen (s. 27)
 Sonra düştüğü (s. 27)
 Bendi yıkılmış (s. 27)
- Güneş batacağı (s. 27)
 Eşyanın kendi diliyle yaptığı (s. 27)
 Başımızın üstünde parlayan (s. 207)
 Ve sen gülünce açan (s. 30)
 Ah o hiç dinmeyen (s. 30)
 Mahmur süzülen (s. 30)
 Birden gülümseyen (s. 30)
 Ve beni çıldırtan (s. 30)
 Sizin dolduğunuz (s. 31)
 Sizin verdiğiniz (s. 31)
 Emekli olmuş (s. 39)
 Kurtarıcı askerlerimizin geçtiği (s. 207)
 Gece vakti gemime sığınan (s. 40)
 Sana gerekli olan (s. 40)
 Sudan çıkmış (s. 41)
 Kendisini kaybetmiş (s. 41)
 Terk edilmiş (s. 41)
 Eski mesleği olan (s. 41)
 Bu şakıyan (s. 44)
 Bana: Türk'üz biz diyen (s. 44)
 Babamın verdiği (s. 45)
- Teyzemin Kanlıca'da oturan (s. 45)
 Bana karışacak (s. 45)
 Bana olta verecek (s. 45)
 Yem hazırlayacak (s. 45)
 Emirlerimi dinleyecek (s. 45)
 Kendimizden adeta geçmiş (s. 45)
 Babacığının özenerek yaptığı (s. 45)
 Gök kubbenin altında bir tek olan (s. 208)
 Orada duran (s. 45)
 Üst üste istif edilmiş (s. 45)
 Başında bir bağa benzeyen (s. 208)
 İskeleye açılan (s. 45)
 Civarda bizi görebilecek (s. 45)
 Minimini avucunun olabileceği (s. 45)
 Selimiye'siyle duran (s. 208)
 İzmir'e yunan askeri çıktığı (s. 208)
 Başımıza gelen (s. 208)
 Matemlere bürünmüş (s. 208)
 Cebinden çıkardığı (s. 46)
 Benim malım olmayan (s. 46)
 Aşağıda okuyacağınız (s. 55)
 Küçük bir evde annesiyle yaşayan (s. 55)
 Hasta çocuğun tuttuğu (s. 55)
 Odama giren (s. 55)
 Bu dükkanlardan elde edilecek (s. 210)
 Şu veya bu sebeple tehir ettiğim (s. 59)
 Doğum yapmak üzere olan (s. 60)
 Çakırsaraylı'nın çetesine katılan (s. 60)
 Yeni doğmuş (s. 60)
 O insana cennetten haber veren (s. 60)
 Sağda yükselen (s. 61)
 Sanki ilk yaratılan (s. 61)
 Köye döndüğü (s. 61)
 Bırakmış olduğum (s. 210)
 İçinde kımıldayıp duran (s. 61)
 Bir yanda akan (s. 64)
 Şu çıkan (s. 64)
 Bu inen (s. 64)
 Zehirle pişmiş (s. 64)

- Kehkeşanlara kaçmış (s. 64)
 Hani ardına çil çil kubbeler serpen (s. 64)
 Hayat süren (s. 64)
 Gözyaşıyla ıslanmış (s. 64)
 Öyle akar (s. 65)
 Daima çalkanır (s. 65)
 Kurtuluş savaşına başladığımızın (s. 68)
 Bizce zaman ölçüsü geçmiş (s. 68)
 Külliyyemde bina ve inşa ettiğim (s. 210)
 Türk milletinin yürümekte olduğu (s. 68)
 Elinde ve kafasında tuttuğu (s. 68)
 Yüksek bir insan cemiyeti olan (s. 69)
 Türk milletine çok yaraşan (s. 69)
 Kendine düşen (s. 69)
 On beş yıldan beri giriştiğimiz (s. 69)
 Muvaffakiyet vaat eden (s. 69)
 Türklüğün unutulmuş (s. 69)
 Ebediyete akıp giden (s. 69)
 Onun şu sözünde belirttiği (s. 72)
 Önderliğini yaptığı (s. 72)
 Kayıtsız ve kaygısız akan (s. 75)
 Faziletin yetişip üreyebileceği (s. 75)
 Hıçkırıklarla nefesimizi kesecek (s. 75)
 Neşeyi sürükleyip götürecektir (s. 75)
 Gazetesinin üstünde uyuklayan (s. 82)
 Annenin dediği (s. 211)
 Bir mendil kömür alacak (s. 82)
 Yaşlarla dolan (s. 83)
 Benim istediğim (s. 184)
 Üstüne bıraktığım (s. 83)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Şu kırık abideyi yükseltecek (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Sabahları senin evden çıktığın (s. 211)
 Sen de fatihler doğuracak (s. 86)
 İşaret aldığın (s. 86)
 Fatihin İstanbul'u fethettiği (s. 86)
 Öğretmene verdiği (s. 87)
 Öğretmene verdiği değeri anlatan (s. 87)
 O günlerde henüz gelmiş olan (s. 87)
 Şimdi iş hanlarının bulunduğu (s. 87)
 Benimle ilgilenen (s. 87)
 Bu sırada yazdığı (s. 88)
 Yataklıda ayrılan (s. 88)
 Bu düşleyemeyeceğim (s. 88)
 İstanbul'a varınca beni karşılayan (s. 88)
 Seni cihanda büyük ün almış (s. 91)
 Sucuların hiç durmayan (s. 95)
 Size yapılmasını istemediğiniz (s. 96)
 Sizin aldırmayacağınız (s. 96)
 Size istemediğiniz (s. 96)
 Başkasının uğradığı, çektiği (s. 96)
 Başkalarının edecekleri (s. 96)
 Onun ettiği (s. 96)
 Doymak bilmez (s. 99)
 1868'de ilk buluşu olan (s. 99)
 Ticarete yeri olmayan (s. 99)
 Bu arada yapılan (s. 99)
 Getirilen buluşların (s. 99)
 İki yıl süren (s. 99)
 18 ekim 1931'de öldüğü (s. 99)
 Yalnız yalnız esen (s. 103)
 Tüten sıcaklığın altında erimiş (s. 103)
 Bu kurakta bu alabildiğine tüten (s. 103)
 Yelleri yalım esen (s. 103)
 Deniz gibi dalgalanan (s. 103)
 İnsanlarla kaynaşan (s. 211)
 Kanalları olan (s. 211)
 Topraktan öğrenip kitapsız bilen (s. 107)
 Hoca Nasreddin gibi ağlayan (s. 107)
 Bayburtlu zihni gibi gülendir (s. 107)
 Bir kerre bir derd anlayan (s. 107)
 İyi konuşan (s. 108)
 İyi dinleyen (s. 108)
 Bu gürültü ortasında konuşan (s. 108)
 Dinlemesini bilenlere (s. 108)
 Henüz unutmamış olanlara (s. 109)

Ona erişebilen (s. 115)
 Kitap deneni (s. 115)
 Çeşitli biçimde giyinmiş (s. 212)
 Gülü seven (s. 119)
 İstedğini söyleyen (s. 119)
 Kusursuz dost arayan (s. 119)
 Sütten ağzı yanan (s. 119)
 Yerinde söz söyleyen (s. 119)
 Gölgesinde barınacak (s. 119)
 Uygarlığa yol gösteren (s. 119)
 Ulsu kurtarmak isteyenler (s. 124)
 En zorunlu olan (s. 124)
 Seni seven (s. 124)
 Bundan çok memnun olan (s. 129)
 Çeşitli diller konuşan (s. 212)
 Başına gelen (s. 129)
 Sevgililerin buluştukları (s. 130)
 Hacette bulundukları (s. 130)
 Ankaralı ninelerin anlattığı (s. 130)
 Gözünü dünya malı bürümüş (s. 130)
 Hacette bulunduğun (s. 130)
 İlk uçan (s. 132)
 Bu denemeyi yapacak olan (s. 132)
 Akıl olmaz, sır ermez (s. 132)
 Bu konuşmaları yapanlar (s. 132)
 İşlerinden ayrılamayan (s. 132)
 Kanatlarını vücuduna bağlayan (s. 132)
 Birkaç dakikayı geçmeyen (s. 132)
 Onu çekemeyenlerin (s. 133)
 Yüzlerce milletten olan (s. 212)
 Köyden gelmiş (s. 136)
 Sabah top başında talim yapan (s. 136)
 Hayatımda seyrettiğim (s. 136)
 Katı madde ile boğuşan (s. 136)
 Önemli olan (s. 136)
 Beraberce oynanan (s. 136)
 Özünü teşkil eden (s. 136)
 Beraberce oynanan (s. 136)
 Yerini yurdunu tutacak (s. 140)

Güngörmüş, umur görmüş (s. 140)
 O soydan gelenlerin (s. 140)
 Yanlış bir dala taş atan (s. 140)
 Benim halden anlar (s. 140)
 Efkâr dağıtacak (s. 141)
 “oğuz han” deneni (s. 149)
 Işık saçan (s. 149)
 “altın han” deneni (s. 149)
 “buz dağı” deneni (s. 149)
 “itil” deneni (s. 150)
 Tebriz’de hüküm süren (s. 153)
 Üzerine aldığı (s. 153)
 Tebriz’e dönen (s. 153)
 Doğum tarihi bilinmeyen (s. 154)
 Şarıl şarıl çimdiğim (s. 157)
 Çiğdem topladığım (s. 157)
 Aynı kaptan yenen (s. 157)
 Bacadan geçen (s. 157)
 Gençlikte edindiğimiz (s. 160)
 Orada kullanacağınız (s. 160)
 İnsanın her şeyi yapabileceği (s. 161)
 Toplara dayanan (s. 163)
 Hürriyet olmayan (s. 163)
 İri ve dalları birbirine girmiş (s. 168)
 Onu gören (s. 168)
 Farenin bulunduğu (s. 169)
 Güvercini bağlayan (s. 169)
 Dostun olan (s. 169)
 Benim sana olan (s. 169)
 Bıçağın açtığı (s. 172)
 Tatlı konuşmalarıyla tanınmış (s. 172)
 Bu ağızdan akan (s. 172)
 Tatlı bir dille tamamlandığı (s. 172)
 Her kapıyı açan (s. 172)
 Ha deyince olacak (s. 172)
 Gönülleri fetheden (s. 172)
 Kötü bir adamın dökeceği (s. 172)
 Tilkinin kargaya döktüğü (s. 172)
 Bilmeden gelip bastığın (s. 173)

- Bir devrin battığı (s. 173)
- Bir vatan kalbinin attığı (s. 173)
- Can veren (s. 173)
- Can veren Mehmet'in yattığı (s. 173)
- Mübarek kanını kattığı (s. 173)
- Haşrolan kan, kemik, etin yaptığı (s. 173)
- Bütün milletin hürriyet zevkini tattığı (s. 173)
- Sıcak ve soğuk nedir bilmeyen (s. 184)
- Odanın bilinmeyen (s. 184)
- Odada olmayan (s. 184)
- Benim istediğim (s. 184)
- kuşların üşüştüğü (s. 191)
- Ökselerden kurtulmuş (s. 191)
- Delikleri kapanıp açılan (s. 191)
- Deriyi yırtmış da fırlamış (s. 191)
- İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek (s. 198)
- Türk varlığı ve birliğiyle bağdaşmayan (s. 187)
- Bir komşu kapısına yan gözle bakan (s. 140)
- Dekor ve kostüm için harcanacak (s. 136)
- Konuşmadan önce söyleyeceğiniz (s. 136)
- Onun acemilik ve iptidailiğinden gelen (s. 136)
- Galata Kulesine doğru koşuşanlar (s. 132)
- Herkesin yüreğini ağzına getiren (s. 132)
- Bugün Doğancılar diye anılan (s. 133)
- Bilgisayar devriminin yaratacağı (s. 115)
- Öğretmenleri tarafından değer verilen (s. 72)
- Onlara dikkatle baktığımı gören (s. 82)
- Tanrı'nın kendisine vaat etmiş olduğu (s. 61)
- Ovanın şurasından burasından kalkan (s. 27)
- Güneş iki dağın arasında kaybolacağı (s. 27)
- Bütün ovayı ayağımızın altına seren (s. 27)
- Olduğumuz yerden daha yassılaşmış (s. 27)
- Anadolu'nun şiir, gurbet kaynağı olan (s. 26)
- Topladıklarını hızla denize atmaya devam eden (s. 17)
- Yerden bir denizyıldızı daha alıp denize atan (s. 17)
- Zenginliğini belli etmez (s. 191)
- Hesaplı yaşayan (s. 192)
- Gerçekleştirilmesi gereken (s. 212)
- Aralarına karışmış (s. 192)
- Kıra çıkan (s. 192)
- 1927 yılına kadar yapılan (s. 195)
- Ana üzerine yazılmış (s. 197)
- Ana üzerine yazılan (s. 197)
- İçinde bulunacağın (s. 198)
- Muhtaç olduğun (s. 198)
- Baş kaldıran (s. 202)
- Karşı yatan
- Her zorluğu yenen
- Sen tekrar görüldüğün
- Gözlerimi bir yerden ovalara doğru uç vererek sessiz dalgalarla akıp geldiğini (s. 207)
- Bütün dünyada emsali görülmemiş (s. 198)
- Memleketin dâhilinde, iktidara sahip olanlar (s. 198)

- Seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek (s. 198)
- Kurulan cumhuriyeti Türk gençliğine emanet ettiğini bildiren (s. 195)
- Türk siyaset ve askerlik tarihinin en önemli kaynaklarından biri sayılan (s. 195)
- Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan (s. 195)
- Atatürk' ün, Söylev'in hazırlanmasına verdiği (s. 195)
- Konstantin Efendinin bulunabileceği (s. 192)
- Bir tanesi iki yüz elli gram et vermeyen (s. 192)
- Beş otuz beş vapurunun arka tarafında yerleştiği (s. 192)
- Denizin üstüne oldukça mülayim bakan (s. 192)
- Yüzlerce milletten olan bu sonsuz çocuk topluluğunun yarattığı şu sonu gelmeyen (s. 212)
- Çayırılıkta bir başka ağacın gölgesine birikmiş (s. 191)
- Ekonomik hayatta etken, etkili ve başarılı olacak (s. 187)
- Asıl uğraşmak zorunda bulunduğumuz (s. 188)
- Türkiye'nin bağımsızlığına. Kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan (s. 187)
- Bu geçici dünyada gönül yıkmanın, kalp kırmanın boşluğunu sezecek (s. 172)
- "Şeytan görsün yüzünü!" Deyip köşe bucak kaçtığımız (s. 172)
- Sahici insanları güzel yapan, sıcak yapan (s. 172)
- Farenin her tehlikeye karşı hazırladığı (s. 169)
- Milletin hâkimiyetini bir kişide veyahut belli kişilerin elinde bulundurmaktan çıkar bekleyen (s. 163)
- Yapmak olanaklarının azaldığı, hatta kalmadığı (s. 161)
- On dört yaş ile yirmi yaş arasında esen rüzgarlar ortasında rotasını belirleyebilen (s. 160)
- Değerlenmemiş bir gençliğin üzerine oturtacağımız (s. 160)
- On dört yaş ile yirmi yaş arasında esen (s. 160)
- İstanbul'da Ayasofya Medresesine müderris (profesör) olan (s. 153)
- Uluğ Bey'in, yıldızların yerlerini ve hareketlerini gösteren (s. 153)
- Matematik ve astronomi uzmanı olarak araştırmaları yöneten (s. 153)
- Padişahın öfkelenip de, her şeyi kırıp geçirdiği (s. 141)
- Yüzlerce milletten olan bu sonsuz çocuk topluluğunun yarattığı (s. 212)
- Bir köy heykeltıraşının kaya parçalarından yaptığı (s. 136)
- Köyden gelmiş Mehmetçiklerin kendi aralarında oynadıkları (s. 136)
- Gençlik yıllarında kendisinin de oynadığı (s. 136)
- Bilgi ve hüneri bir yandan takdirle, alkışla karşılanan (s. 133)
- Arabistan'ın hurma ağaçlarıyla gölgelenmiş (s. 212)
- Sarayburnu'ndaki Sinanpaşa köşkünden bu büyük olayı seyreden (s. 133)
- Onun yere düşüp paramparça olmasından korkan (s. 132)
- Galata Kulesi'nin dibinde ve yakınlarında toplanan (s. 132)
- Kavuşmaları, evlenmeleri için el açıp dua ettikleri (s. 130)
- Dünya malına tamahı olan ve altını çok seven (s. 129)
- "Ankara" adının Farsça "üzüm" anlamına gelen (s. 129)

- Klasik devirlerde de “Ancyre” veya Latince gemi çapası demek olan (s. 129)
- İstiklal Savaşında benim de milletime yaptığım (s. 124)
- Kocaman bir kitabı, bir küçük kasete ya da diskete sığdırabilen (s. 116)
- İkinci Dünya Savaşından sonra patlayan (s. 115)
- Binlerce yıllık kitabın gerçekleştirdiği mucizeyi aşan (s. 115)
- Çevresinde kendine muhatap bulamayan (s. 109)
- Binlerce yıllık kitabın gerçekleştirdiği (s. 115)
- Heinrich Böll’ ün Türkçeye de çevrilen (s. 109)
- Vadilerden, tepelerden aşarak okullarına koşan (s. 211)
- Bugünkü sinema makinesinin dedesi olan (s. 100)
- Amerika Birleşik Devletleri’nde kurulan (s. 99)
- Elektrik deneyleri ve araştırmalarını konu alan (s. 99)
- Kurtdereli tarafından Türk sporcularına verilen (s. 91)
- Talimde yorulduktan sonra okumaya, yazmaya koyulan (s. 211)
- O yıllarda Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine bağlı bir köyde öğretmenlik yapmakta iken rahatsızlanıp Ankara’ya tedavi olmaya gelen (s. 87)
- Bütün hafta fabrikalarda uğraştıktan sonra pazar günleri okula giden (s. 211)
- Sabahtan akşama kadar çalıştıktan sonra geceleri okula koşan (s. 211)
- Bu eski tel kafesin içinde başını boynuna kısıtırarak neye uğrayacağını düşünüyor gibi görünen (s. 82)
- Vaktiyle çok iyi günler gördüğü halinden belli olan (s. 82)
- Bu karışık yıllarda güçlükle bağlanmış (s. 82)
- Uzun yıllar kızı ve damadıyla Anadolu’da dolaşmış (s. 82)
- İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar geçtikten sonra doğan (s. 75)
- İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar geçtikten sonra doğan parlak güneşin iç âlemimize vereceği (s. 75)
- Bir zaman evvelki kahkahalarımızın titrettiği (s. 75)
- Önderliğini yaptığı ulusunun hiç durmadan ilerlemesini isteyen (s. 72)
- Bulunduğu toplantılara kişiliğiyle hâkim olan (s. 72)
- Atatürk’ün asker ve devlet adamı sıfatlarıyla görev yaptığı (s. 72)
- Fatih Sultan Mehmet’in 500 yıl önce hazırladığı bu “vasiyetnamesi”nden bugün tek tek hepimize düşen (s. 210)
- Hem arkadaşları arasında sevilen ve aranan (s. 72)
- Milletimin hakkımdaki itimadını sarsacak (s. 69)
- Tam bir bütünlükle yürümekte olan (s. 69)
- Fatih Sultan Mehmet’in 500 yıl önce hazırladığı (s. 210)
- Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan (s. 68)
- Cumhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğu (s. 68)
- Vahşi hayvanların yumurtada veya yavruda olmadığı (s. 210)
- Dünya üzerinde yaşamış ve yaşayan (s. 59)
- Dünya üzerinde yaşamış ve yaşayan milletler arasında demokrat doğan (s. 59)

- Milletimizi vehimlerden kendini kurtaracak (s. 59)
- Önceleri Kuvayımiliye aleyhinde olan (s. 60)
- Önemli bir görevin yapılmasında benden evvel harekete geçen (s. 59)
- Geçireceğim tecrübenin önemini hissettiren (s. 56)
- Kımıldayan ve kımıldamayan beyazlıklar arasında kamaşan (s. 55)
- Kendi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle satın aldığım İstanbul'un taşlık semtinde bulunan ve sınırları belli olan (s. 210)
- Müthiş ağırlığı altında ruhumu deviren (s. 55)
- Kendi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle satın aldığım (s. 210)
- Varlığımın en hayati köklerine işleyen (s. 55)
- Dün senden habersiz, tablodan aldığım (s. 46)
- Kendi alın terimle kazanmış olduğum (s. 210)
- Tunca'nın, Arda'nın, Meriç'in kol kol uzandığı (s. 208)
- Manevra esnasında dümenin bembeyaz köpürttüğü (s. 45)
- Boş şişenin suya batarken "gluglul!" diye verdiği (s. 45)
- Gelincik bulutlarıyla taraf taraf kızaran, tutuşan (s. 207)
- Çamlarının, dede çınarlarının dallarında deniz hışırtıları eksik olmayan (s. 207)
- Sabahlara kadar su sesleri içinde uyuyan (s. 207)
- Mürdüm eriği ve koca yemiştin yapılmış (s. 40)
- Karadeniz'in fındık ve çam ağaçlarıyla örtülü dağındaki terk edilmiş (s. 39)
- Bir balıkçı gemisinin kaptan kamarasına benzetilmiş (s. 39)
- Köydeki görevlerini tamamlayıp ilçeye dönmekte olan (s. 39)
- Bizim trene binmek için yola çıktığımız (s. 27)
- Tek bir rengin türlü perdeleri üzerinde toplanan (s. 27)
- Sonra düştüğü yerde sanki külçelenen (s. 27)
- Gece gündüz örsünün başında enkaz halinde bırakılmış tüfek ve top parçalarından dişlerine kadar silahlanmış düşmanlara karşı yıldırım cihazları çıkaran (s. 207)
- Halkımızın duyusuındaki o keskin hüznün belki de sırrını veren (s. 26)
- Gece gündüz örsünün başında enkaz halinde bırakılmış tüfek ve top parçalarından dişlerine kadar silahlanmış (s. 207)
- Sesinde azıcık hırçın, fakat gurur ve kuvvet sezilen (s. 18)
- Soğuk taşlara zarif bir temasla dokunup giden (s. 207)
- Gece gündüz örsünün başında enkaz halinde bırakılmış (s. 207)
- Atalardan babalara, babalardan oğullara, oğullardan torunlara miras kalan (s. 207)

İsim-Fiil Grupları

Bilgi edinmek (s. 211)	Her güçlüğü yenmeye (s. 211)
	Yerine getirilmesi (s. 210)

- Yemek yemeye veya almaya (s. 210)
 Bir yerde akça üleşmekte (s. 202)
 Ona armağan götürmemiz (s. 202)
 Burada minnetle almaktansa (s. 202)
 Babamın yanında minnetsiz almak (s. 202)
 Vazifeye atılmak (s. 198)
 Engellerin nasıl aşılması (s. 195)
 Annemi görmeme (s. 197)
 Seni görmeye (s. 197)
 Genel ve zorunlu olmasını (s. 188)
 Pratik olması (s. 187)
 Çağın gereklerine uyması (s. 188)
 Daima görüşmek (s. 184)
 Akif'in başka şiirini dinlemek (s. 184)
 Hayal kurmak (s. 181)
 Bulutlara bir seslenmek (s. 181)
 Hürmet vaziyetinde görmeye (s. 184)
 Kalp kırmanın (s. 172)
 İyi olması (s. 172)
 Tatlı olması (s. 172)
 Onları dinlemek (s. 172)
 Sözün sırasını getirmeyi (s. 172)
 Cana yakın olmasına (s. 172)
 Ağzın içinde her dönüşünde (s. 172)
 Beni kurtarmakla (s. 169)
 Onları kurtarmakta (s. 169)
 Peşimizi bırakmak (s. 169)
 Felakete karşı gelebilmek (s. 168)
 Taneleri yemeye (s. 168)
 İsteddiğini düşünmek (s. 163)
 İsteddiğine inanmak (s. 163)
 Her şeyi düzeltmek (s. 161)
 Para gibi harcanmaya (s. 160)
 Gelişigüzel savrulmaya (s. 160)
 Bir daha gelmemek (s. 160)
 Yolundan dönmesi (s. 161)
 İyiye doğru gitmek (s. 161)
 Bu derdi tüketmek (s. 157)
 Hacca gitmek (s. 153)
 Anlaşmazlıkları gidermek (s. 153)
 İstanbul'da kalmasından (s. 153)
 Baş eğmesini (s. 149)
 Oturup derdime yanmaktan (s. 140)
 Akıl öğretmek (s. 140)
 Kuru çayda koyun gütmeye (s. 141)
 Emanetlik mintan giymeye (s. 141)
 Yaprak yaprak salınmaya (s. 142)
 Bir ev inşa etmesi (s. 137)
 Bir piyesi sahneye koyması (s. 137)
 Bir bahçe yapması (s. 137)
 Bir şeyler yaratmaya (s. 136)
 Bir şey dilemesini (s. 129)
 Altın olmasını (s. 129)
 Özür dilemek (s. 119)
 Kendisini bilmesidir (s. 119)
 Ulsu kurtarmak (s. 124)
 Kitabı geri plana itmeye (s. 115)
 Bir insanı dinlemek (s. 109)
 İçini boşaltmasını (s. 109)
 Yeni icatları olmamakla (s. 100)
 Serap görmek (s. 103)
 Suyu kavuşturulmasını (s. 104)
 Oralardan çıkmasına (s. 104)
 Âbıhayat akıtmağa (s. 107)
 İyi niyetle dinlemeye (s. 108)
 Ses yükseltip alçaltma (s. 108)
 Peş peşe ortaya çıkmaya (s. 100)
 Gerekli araçları satın almak (s. 99)
 Kötü olmak (s. 96)
 Kötü olmasına (s. 96)
 Küçük yaşlarda hayata atılmak (s. 99)
 Kitaplardaki deneyleri yinelemeye (s. 99)
 Kayıtsız kalması (s. 96)
 Başkasına yapmamakla (s. 96)
 Kötülük etmekten çekinmek (s. 96)
 Kolay olmaması (s. 96)
 Eziyet etmesine (s. 96)
 Sağlıklı ve uzun sürmesini (s. 91)

- Daha iyisini düşünmeksizin (s. 96)
 Size ahlaksız demeğe (s. 96)
 Tedavi olmaya (s. 87)
 Bana para getirmesini (s. 87)
 Kendisine bildirme (s. 88)
 Elinde bir telle beni sormaya (s. 88)
 Başarılı oluşunun (s. 91)
 Yüzüne çarpmak (s. 86)
 Onun elinden yem yemeye (s. 83)
 Küçüğü aç bırakmamak (s. 82)
 Gerçekleri konuşmaktan (s. 72)
 Hiç durmadan ilerlemesini (s. 72)
 O engelleri ortadan kaldırmaya (s. 72)
 Öğrencilik yıllarında gelişmeye (s. 72)
 Tam bir bütünlükle yürümekte (s. 69)
 Bu kutlu güne kavuşmanın (s. 68)
 Yokuşlarda susamak (s. 64)
 Yokuşu sökmek (s. 64)
 Tek tük kar düşmeye (s. 61)
 Doğum yapmak (s. 60)
 Bir oğlunun olduğunu öğrenmesi (s. 60)
 Akşehir'e bir adam göndermenin (s. 60)
 Evden haber almak (s. 60)
 Kapının önünde beklemeye (s. 60)
 Bir an önce ahıra girmek (s. 61)
 Çabuk uyumak (s. 56)
 Felaketin üstüne yürümek (s. 56)
 İstiraptan korkmamamın (s. 55)
 Bir şey söylemelerine (s. 55)
 Ameliyat anında korkmaktan (s. 55)
 Açılıp kapanmaları (s. 55)
 Bilgi edinmek için üç saat sınıfa kapanmak (s. 211)
 Değneğin, yan tarafına bir halka daha taktırmak (s. 10)
 Yokuşu süpürerek esen poyrazı yenmek (s. 19)
 Rüstem'in halini tabii buluyor gibi görünmeğe (s. 19)
 Bende nasıl etki bıraktığını görmek (s. 19)
 Geri vereceği ayakkabıları görmek (s. 19)
 Her şeye rağmen, hür, müstakil yaşamak (s. 26)
 İstinye koyuna doğru yürümeye (s. 46)
 Birbirine dolaşmasına (s. 46)
 Yük taşımak (s. 51)
 Bu hastalığından kurtulmak (s. 55)
 Ameliyata alınışı (s. 55)
 Kendisini itmemle (s. 46)
 Çalınmış simitleri atıştırmaya (s. 46)
 Yer yarılıp içine girmek (s. 46)
 Balık tutmak (s. 45)
 İçeriye kadar gitmeye (s. 45)
 Trene binmek (s. 27)
 İlçeye dönmekte (s. 39)
 Şimdi yolcularımızı doyurmaya (s. 39)
 Yemek getirmek (s. 39)
 Seni rahatsız etmek (s. 40)
 Onu yeniden denize çıkarmak (s. 41)
 Onu bir gemi sahibi etmek (s. 41)
 Henüz sararmaya (s. 26)
 Göz önünde tutulması (s. 26)
 Misafirlğe gitmek (s. 19)
 Hayata gülmeyi (s. 19)
 Bu çocuğa bir iş gördürmeden (s. 19)
 Neşeli olmakla (s. 19)
 Başka dilden öğrenmeye (s. 212)
 Usulü bozmakta (s. 10)
 Parayla onu değiştirmeye (s. 10)
 Okyanus sahilinde yürüyüş (s. 17)
 Hepsini atmanıza (s. 17)
 Bunları denize atmanız (s. 17)
 Yalnız taşımaktan (s. 18)

Bulutsuz, dümdüz bir gökte, olduğumuz yerden daha yassılaşıp, ovaya karışmış görünen kop dağı ile Balkaya'nın arasına inmeye (s. 27)

Bu gölün üstünde altın yelkenler gibi sallanmağa (s. 27)

Eski mesleği olan balıkçılığa geri dönmesini (s. 41)

Öteki vapur zamanına kadar orada beklemektense (s. 45)

İki kardeş babamızla kıra çıkıp bir gezinti yapmaya (s. 46)

Gayet mühim bir günü şuurla karşılamak (s. 55)

Müthiş ağırlığı altında ruhumu deviren korkudan kurtulmak (s. 55)

Bir şey söylemelerine meydan bırakmadan (s. 55)

Milletin selameti ve saadeti namına feda etmekten (s. 59)

Her türlü iradesini hâkim kılmağa (s. 59)

Milletimizi vehimlerden kendini kurtaracak hale getirmeye (s. 59)

Bütün duyguları, bütün düşünceleri ve bütün nimetleri bulmaya (s. 61)

Bir ve beraber olarak azimkârane yürümesine (s. 68)

Daha çok ve daha büyük işler yapmak (s. 68)

Milli birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini (s. 68)

Güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir(s69.)

Her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek inkişaf ettirmek (s69.)

Kendine düşen medeni vazifeyi yapmakta (s. 69)

Bu büyük millet bayramını daha büyük şereflerle, saadetlerle huzur ve refah içinde kutlamayı (s. 69)

Onun şu sözünde belirttiği niteliklerini aramak (s. 72)

Her zaman ve her koşulda gerçekleri söylemesidir (s. 72)

Ulusuna örnek bir önder olarak ortaya çıkmaktadır(s72.)

Hem kişiliğinin bu önemli yönünü ortaya koymakta (s72.)

Birlik ve beraberlik içinde yaşaması (s. 72)

Kurak topraklar gibi içleri parça parça çatlamaya (s75.)

Billur canlılığın zevkini duymak (s. 75)

Bu geçici fırtınalara katlanmasını (s. 75)

Küçüğü aç bırakmamak için kuşu satmaktan (s. 82)

Torununu bu küçük dilsiz kardeşinden ayırmak (s83)

Kendini kederli gibi göstermeye (s83.)

Söze bunun için başladığı halde derdini anlatmaktan (s83)

Onu tutmak, gagasına bir ayrılık öpücüğü kondurmak (s. 83)

Ne olursa olsun bir daha onu satmamak (s. 83)

Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine bağlı bir köyde öğretmenlik yapmakta(s87.)

Yasalar, kurallar uydurmağa çalışmaları (s. 96)

Size istemediğiniz bir şey yapılmasına (s. 96)

Başkalarının edecekleri kötülükleri de önlemeye çalışmayı(s96.)

Ticarette yeri olmayan hiçbir buluş üzerinde çalışmamaya (s. 99)

- Daha iyi çalışma olanağı bulabilmek (s99.)
- Elektrik ampulü üzerinde çalışmaya (s. 100)
- Kendine evlat ve varis edinmesine (s. 109)
- Ona en büyük insanlığı göstermektir(s109.)
- Kitap üzerinde düşünmek ve tartışmak (s. 115)
- Bir toplumu çağın gereklerine göre ilerletebilmek (s. 124)
- Türk milletini ölümsüzleştirmek (s. 124)
- Gediz nehri'nde yıkanmasını (s. 129)
- Yere düşüp paramparça olmasından (s132.)
- Araştırmalarına rahatça devam etmesi (s. 133)
- Onu dünmüş gibi hatırlayışımın (s. 136)
- Hareketlerine veya maddeye bir şekil vermeye (s. 136)
- Gençlere şahsiyet kazandırmak (s. 136)
- Söyleyeceğiniz tümceye uygun bir tavır almaya (s. 16)
- Yarım saat veya bir saat için bir başkasının hüviyetine bürünmek (s. 137)
- Başkalarını anlamaya çalışmak (s. 137)
- Berberce güzel bir eser ortaya koyma (s. 137)
- Aynı oyun içinde birbirine uymaya, rol almaya, hizmet etmeye (s. 137)
- Berberce oynanan bir oyunda perdenin ipini çekmenin (s. 137)
- Bir araya gelerek bir dergi çıkarması(s137.)
- Çağının en modern rasathanesine bir müdür bulması (s. 153)
- Güçlü Osmanlı Devleti ile siyasi ilişkilerini geliştirmek (s. 153)
- Dil bilgisi, matematik ve astronomi dersleri vermeye (s. 153)
- Dünyanın meylini (ekliptik eğimini) ölçmesi ve bu eğilimi 23 dk. 30 sn. 17s1. Olarak bulması (s. 154)
- Araştırma ve ölçmelere devam etmek (s. 154)
- Her şeyi anladıktan sonra, "gençliğinizin kıymetini biliniz!" Demeleri
- "gençliğinizin kıymetini biliniz!" Demek (s. 161)
- Onu istediğiniz gibi kullanınız demek
- "paranızın kıymetini biliniz!" Sözünde olduğu gibi onu dikkatle harcayınız demektir(s160.)
- İyiye doğru gitmek için gerekli malzemeyi edinmek (s161.)
- Milletin hâkimiyetini bir kişide veyahut belli kişilerin elinde bulundurmaktan (s. 163)
- Kendisine mahsus siyasi' bir fikre sahip olmak (s. 163)
- Seçtiği bir dinin gereklerini yapmak veya yapmamak (s. 163)
- Birbirine en içten bağlı dostların karşılıklı sevgilerini nasıl paylaştıklarını, bundan nasıl yararlandıklarını anlamak (s. 168)
- Güvercini bağlayan düğümleri kemirmeye (s. 169)
- Dostun olan birini ağ içinde bırakmaya (s. 169)
- Büyük bir istekle bütün ağı kemirmeye (s. 169)
- Tatlı dilin neler yapmayı başardığını anlatmak (s. 169)

- Dünyaya biraz sevimli olarak gelmenin (s. 173)
- Bu geçici dünyada gönül yıkmanın (s. 173)
- “fatih camii” ismindeki şiirin okumaya (s. 184)
- Türk varlığı ve birliğiyle bağdaşmayan yabancı öğelerle savaşıma (s. 187)
- Ulusal düşünceleri, karşıt düşüncelere karşı coşkunca, özverilice savunma (s. 187)
- Eğitim işlerinde mutlaka zafer kazanmak (s. 187)
- Kalıcı bir program üzerinde çalışması (s. 187)
- Sosyal hayatımızın gereksinmelerine uygun olması (s. 187)
- Türkiye’nin bağımsızlığına. Kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan bütün öğelerle savaşıma (s. 187)
- Etkili ve başarılı olacak surette donanmalıdır (s. 187)
- İyi araçlarla yoğunlaştırılıp kolaylaştırılmasının (s. 188)
- Sayıda olduğu kadar değerinde de bu çağın gereksinmelerine uymasını (s. 188)
- Yüksek kültürde ve yüksek erdemde dünya birinciliğini tutmaktır. (s. 188)
- Bağımsız bir Türk devleti kurma (s. 195)
- Ana şiirleri yazmaya (s. 197)
- Ana üzerine yazılan bütün şiirleri bir araya getirmeye (s. 197)
- Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir (s. 198)
- Seni, bu hazineden, mahrum etmek (s. 198)
- Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır (s. 198)
- İstanbul’umuzun, Edirne’mizin kurtuluşuna hamdetmek (s. 208)
- Hakkımız payımızı hak edebilmemiz (s. 210)
- Bu miras payımızın gerçek sahipleri olabilmemiz (s. 210)
- Vasiyetnameyi, eksiksiz bir biçimde anlamamız (s. 210)
- Bir hafta sonra tekrar okula dönmek (s. 211)

Zarf-Fiil Grupları

Mini mini halkaları ateşte ısıtıp (s. 9)	Daha fazla bir şey demeyerek (s. 10)
Bir tarafa dayanıp (s. 9)	Mevla’yı seversen (s. 13)
Bir halka takıp (s. 9)	Gün geçirip (s. 13)
O hazır oluncaya (s. 9)	Okyanus sahilinde yürüyüş yaparken (s. 17)
Bir başkasını ateşten çekip (s. 9)	Biraz daha yaklaşınca (s. 17)
Onu tekrar ateşe verinceye (s. 9)	"yaşamaları için." yanıtını verince (s. 17)
Ben oradayken (s. 9)	Yerden bir denizyıldızı daha alıp (s. 17)
Her sabah akşam bağa giderken (s. 9)	Türbe’ de tramvaydan inince (s. 18)
Belki ısrar etmeyip (s. 10)	Çağırmak için elimi omzuna koyunca (s. 18)
Eski taktıklarını da sökerek (s. 10)	Olduğunu görünce (s. 18)
	Şehremanet’ini geçip (s. 18)

Ayakları soğuk taşlara kakılıp (s. 19)
 Yokuşu süpürerek (s. 19)
 Bütün bunları söylerken (s. 19)
 Bu çocuğa bir iş gördürmeden (s. 19)
 Benim baktığımı görünce (s. 19)
 Ekmek pahalandıkça (s. 19)
 Uzayıp giderken (s. 22)
 Dört mevsimi aynı anda yaşarken (s. 22)
 Engelleri barış ile aşarken (s. 22)
 Gazilerin bayram günü coşarken (s. 22)
 Uğrunda can verip (s. 22)
 Şehrin macerası düşünülürse (s. 26)
 Erzurum taşı dururken (s. 26)
 Güneş batacağı yere iyice yaklaşıncı (s. 27)
 Ve sen gülünce (s. 30)
 Yaprak yeşilindeyken (s. 31)
 Su mavisindeyken (s. 31)
 Can can aksederek (s. 31)
 Köydeki görevlerini tamamlayıp (s. 39)
 Yağmura yakalanınca (s. 39)
 Sana bir yardım yapabilirsek (s. 40)
 Allah'ını seversen (s. 40)
 Benden de ne istersen, ne dilerken (s. 41)
 İlk yazın ormanlarda ağaçlar yeşerirken (s. 44)
 Seninle denizden su çekip (s. 45)
 Boş şişenin suya batarken (s. 45)
 Şişelerimiz dolup (s. 45)
 Dört dönüp (s. 45)
 Babacığımın özenerek (s. 45)
 Vapur da düdüğü çalıp (s. 45)
 Her ikimiz de yutkunarık (s. 45)
 Birimiz üşenmeyip (s. 45)
 Olduğumuz yerden kalkıp (s. 45)
 Kapıyı kapadıktan (s. 46)
 O anda yer yarılıp (s. 46)
 İki kardeş babamızla kıra çıkıp (s. 46)
 Gazinonun önüne gelince (s. 46)
 Önüme bakarak (s. 46)
 Nasıl götürüp (s. 46)

Bildiğim bir şey varsa (s. 46)
 On üç yaşında kadar bir çocuk gelip (s. 50)
 Baban gidince (s. 50)
 Ekşitip yüzünü (s. 51)
 Anlayınca derdinizi (s. 51)
 Baban sana ısmarlayıp (s. 51)
 Bunca yıl çalışıp (s. 51)
 Yetim bırakmayarak besleyip (s. 51)
 İşlerken el (s. 51)
 Yürürken ayak (s. 51)
 Hep titreyerek (s. 55)
 Sıcak buğular arasında uzaklaşarak (s. 56)
 Kendimi son defa olarak (s. 56)
 Bir an bulup (s. 56)
 Hakkında "vur emri" çıkarılınca (s. 60)
 Kendini tutamayıp (s. 60)
 Emine'nin gözlerinin içine baka baka (s. 60)
 Binicisinin coşkun kuvvetine uyarık (s. 61)
 Başını devamlı olarak (s. 61)
 Mesafe bir kör dumanın içinde eriyip (s. 61)
 Çoğu işin aslını bilmeden (s. 61)
 İçinde kımıldayıp (s. 61)
 O demleri anıp (s. 65)
 Destan-ı ömrümü okur (s. 65)
 Bir ve beraber olarak (s. 68)
 Ebediyete akıp (s. 69)
 Bu konularla ilgili olarak (s. 72)
 Türk ulusuna seslenirken (s. 72)
 Ulusuna örnek bir önder olarak (s. 72)
 Faziletin yetişip (s. 75)
 Hiçbir zaman neşeyi sürükleyip (s. 75)
 Eğer gerçekten yaşıyorsak (s. 75)
 Kuş sesini işitince (s. 82)
 Çocuğu yanına çağırarak (s. 82)
 Dudaklarını bükerek (s. 82)
 Kahveciyi araya koyarak (s. 83)
 Yalnız içinden beş kuruş alarak (s. 83)
 Büyük annesiyle konuşurken (s. 83)
 Sonra büyüyünce (s. 83)

Yasak olduğunu sanarak (s. 87)
 Ayağa kalkarken (s. 87)
 İki birden kolumdan tutarak (s. 87)
 Bunlar olurken (s. 88)
 Ne gereksinmem olursa (s. 88)
 Bunlar olurken (s. 88)
 İstanbul'a varınca (s. 88)
 Hastaneden çıkınca (s. 88)
 Beni görünce gülümseyerek (s. 88)
 Ne olursa (s. 88)
 Ufak bir rahatsızlığın olursa (s. 88)
 Siz de düşünerek (s. 96)
 Daha iyisini düşünmeksizin (s. 96)
 Siz bir haksızlığa uğrasanız (s. 96)
 Bir felaket gelse (s. 96)
 Sizin yüzünüzden olmasa (s. 96)
 Hiç olmazsa (s. 96)
 Onun acılarını siz de duyup (s. 96)
 Her kimin başına gelmiş olursa (s. 96)
 Daha on yaşındayken (s. 99)
 Vakit buldukça (s. 99)
 Kütüphanelere giderek (s. 99)
 Boston'da çalışırken (s. 99)
 Biz denize yaklaştıkça (s. 104)
 Biraz daha yürüseydik (s. 104)
 Topraktan fışkırıp (s. 104)
 Bu köyün eski suyunu görseydiniz (s. 104)
 Yaz gelince (s. 104)
 Topraktan öğrenip (s. 107)
 Bir kerre vakterişip (s. 107)
 Dağları yırtıp (s. 107)
 Kayaları kesip (s. 107)
 Konuşan iyi konuşsa (s. 108)
 Boş konuşmasa (s. 108)
 Siz de dinlemeye uğraşırken (s. 108)
 Ne yerine göre ses yükseltip (s. 108)
 Siz konuşurken (s. 108)
 Biri konuşurken (s. 108)
 Öbürleri not alır gibi yapıp (s. 108)

Hiç karşı koymadan (s. 108)
 Bilardo adlı romanını okudunuzsa (s. 109)
 İnsanların yakınmalarına bakılırsa (s. 115)
 Çok yakında görevini tamamlamış olarak (s. 115)
 Herkes evinde oturup (s. 116)
 Dünyanın neresinde olursa olsun (s. 116)
 Ulusal kitaplıklarda ne varsa (s. 116)
 Bir düğmeye bastığınızda (s. 116)
 Ağaç yaş iken (s. 119)
 Su akarken (s. 119)
 Aranacak olursa (s. 124)
 Yaşlı Ankaralıları sorarsanız (s. 129)
 Tarihçilere gelince (s. 129)
 Onun tamahına gülererek (s. 129)
 Neye elini sürerse (s. 129)
 Evlenmeleri için el açıp (s. 130)
 Neyi tutsam (s. 130)
 Neye dokunursan (s. 130)
 Sultan sevinerek (s. 130)
 Neye elini sürerse (s. 132)
 Kuşlar gibi kanatlanıp (s. 132)
 Galata kulesi'nden havalanıp (s. 132)
 Onun yere düşüp (s. 132)
 Boğaz a doğru uçup gittiği görünce (s. 132)
 Kanatlarını açıp (s. 133)
 Denizciler bağrışarak (s. 133)
 Hezarfen Ahmet Çelebi'yi bulup (s. 133)
 Sultan başarısını tebrik ederek (s. 133)
 Ben şahsen askerlik vazifemi yaparken (s. 136)
 On gencin bir araya gelerek (s. 137)
 Yapması ne kadar güzelse (s. 137)
 Cinler cirit oynarken (s. 140)
 Yaşı, başı ilerledikçe (s. 140)
 Yeri göğü yaradana yalvarıp (s. 140)
 Yedi yıldır derdime derman arayıp (s. 140)
 Tutunduğum dallar kırılıp (s. 140)
 Adam bunu duyunca (s. 140)
 Yüreğinize koydukça (s. 140)
 Veren Allah ya verdiğini geri alırsa (s. 141)

Allah verecekse (s. 141)
 Sonra da götürüp (s. 141)
 Eflatun olsa (s. 141)
 Günün birinde bir efkâr bastı mı (s. 141)
 Daha da istersen (s. 141)
 Hazineleri taşıp (s. 141)
 Nasıl söylesem (s. 141)
 Padişah da sevinip (s. 141)
 Bir de varıp (s. 141)
 Güller gün eylerken (s. 141)
 Bülbüller düğün eylerken (s. 141)
 Bir daha dönüp (s. 141)
 Bu defa da bir ferahlık duymayınca (s. 141)
 Önüne geleni kırıp (s. 141)
 Bir tomurcuğunu solmuş görse (s. 141)
 Bir dalını eğilmiş görse (s. 141)
 Nasıl olmuşsa (s. 141)
 Ne siz muradımı verip (s. 141)
 Ne deseniz (s. 141)
 Ne yapsanız (s. 141)
 Dağ olsa (s. 142)
 Eski halim olsaydı (s. 142)
 Ne muradın varsa (s. 142)
 Padişahın öfkelenip (s. 142)
 Sabretmesini biliyorsan (s. 142)
 Üstündeki o filizleri koparıp (s. 142)
 Her ne muradın varsa (s. 142)
 O filizciği koparıp (s. 142)
 Bu fidan da serilip serpilip (s. 142)
 Çiçek çiçek bezenip (s. 142)
 Şimdi sözü uzatıp (s. 142)
 Kimin muradı varsa (s. 142)
 Bu kızı görünce (s. 149)
 Okları onlara pay edip (s. 150)
 Bu göreve tereddüt etmeden (s. 153)
 Daha sonra Kirman’a giderek (s. 153)
 Rasathane müdürü olunca (s. 153)
 Burada hükümdar olarak (s. 153)
 Matematik ve astronomi uzmanı olarak (s. 153)

Bir süre sonra ailesini alarak (s. 153)
 Bu eğilimi 23 dk. 30 sn. 17s1. olarak (s. 154)
 23 dk. 27 sn. olarak (s. 154)
 Kanat vermezse (s. 157)
 Çamlıbeli tutunca (s. 157)
 Gençlik bilseydi (s. 160)
 İhtiyarlık yapabilseydi (s. 160)
 Yapabileceği birçok şeyi yapmadan (s. 160)
 Çünkü gençlik giderken (s. 160)
 İnsan ne öğrenirse (s. 160)
 Ne edinirse (s. 160)
 Ne okursa (s. 160)
 Aklında bir şey kalacaksa (s. 160)
 İhtiyarlık yapabilseydi (s. 160)
 Eğer yapabilseydi (s. 160)
 Ancak ihtilal olunca (s. 163)
 Çukurova bayramlığın giyerken (s. 164)
 Çıplaklığın üzerinden soyarken (s. 164)
 Şubat ayı kış yelini kovarken (s. 164)
 Cennet dense (s. 164)
 Çok geçmeden (s. 168)
 Tuzağı görmeden (s. 168)
 Hepimiz birlikte harekete geçerek (s. 168)
 Kendilerini toplayıp (s. 168)
 Birdenbire ağı da taşıyarak (s. 168)
 Avcı, yorulacaklarını umarak (s. 168)
 Durumu gözden geçirerek (s. 169)
 Böyle açıkta uçarsak (s. 169)
 Kapalı yerlerde uçarsak (s. 169)
 Fare, hemen koşup (s. 169)
 İyi kötü ne varsa (s. 169)
 Beni kurtarmakla işe başlarsan (s. 169)
 Ötekilerle işe başlarsan (s. 169)
 Çok geçmeden (s. 169)
 Güvercinler sevinçle havalanarak (s. 169)
 Onlar her ne kadar insan benzeri iseler (s. 172)
 İnsan ne yapsa (s. 172)
 Dünya güzeli olsa (s. 172)
 “şeytan görsün yüzünü!” deyip (s. 172)

- Ne kadar öfkeli olursanız (s. 172)
 Dünyaya biraz sevimli olarak (s. 172)
 Tatlı dil olmak (s. 172)
 Ha deyince (s. 172)
 Bilmeden gelip (s. 173)
 Koparken büyük zelzele (s. 173)
 Son vatan parçası geçerken (s. 173)
 Yürüyüp gitsem (s. 181)
 Hayal kurmak istese (s. 181)
 Siz baksanız (s. 181)
 Üstat Ekrem'in evine girince (s. 184)
 Üstat Ekrem odaya girerken (s. 184)
 Her nedense (s. 184)
 Müsaade buyursanız (s. 184)
 Üstat Ekrem susup (s. 184)
 Manzume okundukça (s. 184)
 Kaşlarını yukarı kaldırıp (s. 184)
 Gözlerini açıp (s. 184)
 Hepimizin tek can ve tek düşünce olarak (s. 187)
 Görecekları öğrenimin sınırı ne olursa (s. 187)
 Delikleri kapanıp (s. 191)
 Kısa kısa adımlarla koşarken (s. 192)
 Bir tanıdık (s. 192)
 Görececek olursa (s. 192)
 Kuşlar pek yakından geçmişse (s. 192)
 Seslerini taklit ederek (s. 192)
 Bu sesi duyarak (s. 192)
 Dost sesi sanıp (s. 192)
 Vapur etrafında bir dönüp (s. 192)
 Bir kuş cıvıltısı duysam (s. 192)
 Kuşlarla beraber olunca (s. 192)
 Ayak üstü dolaşarak (s. 195)
 "Pazar günü gider ananı görürsün"
 diyerek (s. 197)
 Sivil elbisesini giyinerek (s. 197)
 Alaydan çıkıp (s. 197)
 Saat 22.00 bile olmadan (s. 197)
 Rüzgârın uluduğu karanlık yokuşa dönünce (s. 18)
 Soğuk taşlara zarif bir temasla dokunup (s. 18)
- Kemal'i karşımda görünce (s. 197)
 "Yavuz Bülent teğmenim olmasaydı (s. 197)
 Benim oğlum büyüyünceye (s. 201)
 "öyle olsun hanım:" deyip (s. 201)
 At koşursa (s. 201)
 Bir oğlan baş kesmese (s. 201)
 Kan dökmese (s. 201)
 Av avlarken (s. 201)
 Yiyip içip (s. 201)
 Bezirgânlar yataarken (s. 201)
 Küçüğü kaçarak (s. 201)
 Bu kez oğlan su içerken (s. 201)
 Ne diyorsam (s. 202)
 Böyle deyince (s. 202)
 Yüzlerini yere koyup (s. 202)
 Bunlar böyle edince (s. 202)
 Ata dururken (s. 202)
 Eğer senin oğlun olmasaydı (s. 202)
 Ağır sancak götürdüğünde (s. 202)
 Karşı yatan karlı dağlardan aşar olsa (s. 203)
 Kanlı kanlı suların geçer olsa (s. 203)
 Kalabalık kafiye girdiğinde (s. 203)
 Sessiz dalgalarla akıp (s. 207)
 Gözlerim kapanıncaya (s. 207)
 İlkbahar olunca (s. 207)
 Kurtulanları düşünerek (s. 208)
 Sesler birleşerek (s. 208)
 Dereler birleşerek (s. 208)
 O evde hasta olup (s. 210)
 Güleç yüzlü bir insan olarak (s. 211)
 Okula gitmemiş olsan (s. 211)
 Sis bulutlarını yararak (s. 211)
 Kızgın güneşin altında yürüyerek (s. 211)
 Tepelerden aşarak (s. 211)
 eğer bu akış durursa (s. 212)
 Bütün dünya bir çalışma alanı olup (s. 212)
 Bahçe kapısına varmadan (s. 217)

- Karanlıkta küçük ses “Tercüman” diye haykırarak (s. 18)
- Nerede “Tercüman” satan küçük gazeteci görsem (s. 19)
- Birimiz üşenmeyip de hareme kadar gitse (s. 45)
- Öteki vapur zamanına kadar orada beklemektense (s. 45)
- Cebinden çıkardığı gümüş ikiliği bana uzatarak (s. 46)
- Bu bir hamal küfesiymiş... Aceb kimin? derken (s. 50)
- Adamcağız sana, bak hâl dilince söylerken (s. 51)
- Sabahın ışıkları odamdan içeri doldukça (s. 55)
- Bir şey söylemelerine meydan bırakmadan (s. 55)
- Milletin ortak ruhundaki yücelik ve olgunluğa parlak bir örnek olarak (s. 59)
- Doğum yapmak üzere olan karısını da bırakarak (s. 60)
- Akşehir’e bir adam göndermenin mümkün olup (s. 60)
- Üç atlının karaltısı iki yüz metre kadar aşağıdaki korudan kurtulunca (s. 60)
- Ve at gücünün son kırıntılarını da dökerek (s. 61)
- Köye döndüğü zaman Recep’i o nasıl eklemişse (s. 61)
- Bu anda büyük Türk milletinin bir ferdi olarak (s. 68)
- Mütemadiyen ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek (s. 68)
- Atatürk, önderliğini yaptığı ulusunun hiç durmadan (s. 69)
- Ancak onunla çehrede bir tebessüm olup (s. 75)
- Onlara dikkatle baktığımı gören kahveci yanımdan geçerken (s. 82)
- Bu eski tel kafesin içinde başını boynuna kıştırarak (s. 82)
- Onun kıymetini bir de bu şehidin küçük yetimine sorarsanız (s. 82)
- Kendini kederli gibi göstermeye çalışırken (s. 83)
- Belli ki aralarında kuşun satılması işi konuşulurken (s. 83)
- Amacı söz arasında bu parayı gene çaktırmadan (s. 83)
- Yaşlarla dolu parlak gözleriyle yüzüme bakarak (s. 83)
- O yıllarda Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine bağlı bir köyde öğretmenlik yapmakta iken rahatsızlanıp (s. 87)
- Şimdi iş hanlarının bulunduğu yerdeki Milli Eğitim Bakanlığını sorarak (s. 87)
- Bu sırada yazdığı bir mektubu bana verirken (s. 88)
- Yine bakanlığın kapısı önünde beklerken (s. 88)
- Köy yerinde sağlığında bir terslik olursa (s. 88)
- Kurtdereli tarafından Türk sporcularına verilen bu öğüdü duyunca (s. 91)
- Seni cihanda büyük ün almış bir Türk pehlivanı olarak (s. 91)
- Türk sporculuğuna bir meslek düsturu olarak (s. 91)
- Harran Ovasında deniz öyle yaklaşıncaya (s. 104)
- Çölün bu ucundan öteki ucuna su taşırken (s. 104)
- Dinleyen de iyi niyetle dinlemeye kararlı olsa (s. 108)
- Ahmet Çelebi kanatlarını takmış olarak (s. 132)
- Yelkenlilerin ve balıkçı kayıklarının üzerinden aşarken (s. 133)

- Ahmet Çelebi kazasız belasız Boğaz'ı geçip (s. 133)
- Bugün Doğancılar diye anılan semte usulca inince (s. 133)
- Nüfuzlu fakat kıskanç adamlarının husumetini çekmeden (s. 133)
- İnsanoğlu hareketlerine veya maddeye bir şekil vermeye başlayınca (s. 136)
- On gencin bir araya gelerek (s. 137)
- Güler yüz, tatlı dil ile gönül hoşluğu içinde yaşayıp (s. 140)
- Padişah yine kara kara düşünüp dururken (s. 140)
- Hangi gün, hangi saat başının üstünde bulutlar dolaşırsa (s. 141)
- O gam, o kasavet kendinden önce gelip (s. 141)
- Semerkant'ta kendi kurduğu ve dünyanın en büyük, çağının en modern rasathanesine bir müdür bulması gerekince (s. 153)
- 1450'de Uluğ Bey bir suikast sonucu öldürülünce (s. 153)
- Soy, dil ve kültür birliğinden yararlanarak (s. 153)
- Avrupa Batlamyus'un yanlış fikirlerine saplanıp kalmışken (s. 154)
- Eğer gençlikte bazı kıymetler kazanmadınızsa (s. 160)
- Bu temeli ne kadar sağlam yaparsanız (s. 160)
- Orada kullanacağınız harç, ne kadar temiz, çürük malzemeden ne kadar ayıklanmış olursa (s. 160)
- Tasmalı Güvercin, tuzaktaki diğer güvercinlere dönerek (s. 168)
- Avcı da bunları ele geçiremeyeceğini anlayıp (s. 169)
- Tasmalı Güvercin'i ağı içinde görünce (s. 169)
- Başkaları hakkındaki ilk hükümlerini yüzlerine bakarak (s. 172)
- Odanın bilinmeyen noktasına gözlerini kaldırarak (s. 184)
- Orta öğrenimin iyi araçlarla yoğunlaştırılıp (s. 188)
- Bir başka ökseye doğru şimdilik uçup giderken (s. 191)
- Akşam filesini doldurmuş vapurdan çıkarken görseniz (s. 192)
- O en çılgırtkan kafes kuşunu nereden bulursa (s. 192)
- Güzün o güzel günlerini pencereden görür görmez (s. 192)
- Konstantin Efendinin bulunabileceği sırtları hesaplayarak (s. 192)
- Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen (s. 198)
- Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak (s. 198)
- Gözlerimi bir yerden ovalara doğru uç vererek (s. 207)
- Bu uçsuz bucaksız ordunun küçük bir eri olarak (s. 212)
- Kendilerinden hiçbir karşılık beklemeksizin (s. 210)
- Yemek yemeye veya almaya doğrudan kendileri gelmeyip (s. 210)
- Yemekleri güneşin loş karanlığında ve kimse görmeden (s. 210)

Tekrar Grupları

Aynı Kelimenin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

mini mini (s. 9)	sürü sürü (s. 95)	Etmeyin etmeyin (s. 157)
Benek benek (s. 13)	Yavaş yavaş (s. 95)	pâre pâre (s. 157)
derin derin (s. 27)	Serin serin (s. 95)	biçim biçim (s. 157)
yavaş yavaş (s. 27)	Cıvıl cıvıl (s. 95)	katar katar (s. 157)
Mavi maviydi (s. 30)	yalnız yalnız (s. 103)	nerde nerde (s. 157)
beyaz beyazdı (s. 30)	tek tek (s. 103)	sık sık (s. 168)
Beyaz beyazdı (s. 30)	pırıl pırıl (s. 103)	gürül gürül (s. 181)
yer yer (s. 31)	ötelere ötelere (s. 104)	susup susup (s. 184)
Buğday buğday (s. 31)	usul usul (s. 104)	Cıvıl cıvıl (s. 191)
Can can (s. 31)	ıslak ıslak (s. 104)	Küme küme (s. 191)
Allah Allah (s. 40)	damlaya damlaya (s. 104)	yavaş yavaş (s. 191)
ışıl ışıl (s. 44)	kaya kaya (s. 108)	canlı canlı (s. 191)
Minimini (s. 46)	avaz avaz (s. 108)	kara kara (s. 191)
sıcak sıcak (s. 60)	sık sık (s. 108)	kısa kısa (s. 191)
baka baka (s. 60)	kara kara (s. 140)	kalın kalın (s. 191)
sessiz sessiz (s. 61)	gün günü (s. 140)	kısa kısa (s. 191)
lapa lapa (s. 61)	nazlı nazlı (s. 141)	parça parça (s. 192)
kıvrım kıvrım (s. 64)	gümbür gümbür (s. 141)	birer birer (s. 192)
büklüm büklüm (s. 64)	elvan elvan (s. 141)	Olsa olsa (s. 201)
basamak basamak (s. 64)	buram buram	Kanlı kanlı (s. 203)
çil çil (s. 64)	Salkım salkım (s. 141)	taraf taraf (s. 207)
parça parça (s. 75)	yaprak yaprak (s. 142)	kol kol (s. 208)
yavaş yavaş (s. 82)	çiçek çiçek (s. 142)	tek tek (s. 208)
çığlık çığlık (s. 95)	Şarıl şarıl (s. 157)	

Yakın Anlamli Kelimelerin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

ufak tefek (s. 9)	hasta falan (s. 40)	üç beş (s. 64)
beş on (s. 10)	İki üç (s. 104)	Konu komşusu (s. 192)
üç beş (s. 10)	giydirmiş kuşatmış (s. 45)	Çoluk çocuğun (s. 91)
çayır çimen (s. 13)	geçip giderlerdi (s. 192)	dili damağı (s. 104)
lale sümbül (s. 13)	üstümüz başımız (s. 45)	iki üç (s. 104)
öteberi (s. 40)	Teker meker (s. 50)	hay huy (s. 104)
Abuk sabuk (s. 40)	besleyip büyütmelisin (s. 51)	çoluk çocuk (s. 104)
deli meli (s. 40)	tek tük (s. 55)	kaba saba (s. 136)
Borç morç (s. 40)	soyu sopu (s. 60)	beş on (s. 137)
hastaneye falan (s. 40)	üç beş (s. 64)	dirlik düzenliğe (s. 140)

dirlik düzenliğe (s. 140)	günlük güneşlik (s. 217)	evi barkı (s. 157)
gürültü patırtı (s. 197)	Yiyip içip (s. 142)	analar bacılar (s. 157)
yerini yurdunu (s. 140)	Bir iki (s. 202)	köşe bucak (s. 172)
yalvarıp yakarmış (s. 140)	beti benzi (s. 141)	Allı güllü (s. 181)
uçsuz bucaksız (s. 140)	ele güne (s. 142)	çoluk çocuk (s. 191)
gözün gönlün (s. 141)	serilip serpilip (s. 142)	çoluklu çocuklu (s. 191)
taşıp dökülüyor (s. 141)	deli divane (s. 142)	dört beş (s. 191)
aygın baygın (s. 141)	yiye içip (s. 201)	

Zıt Anımlı Kelimelerin Tekrarıyla Oluşan Tekrar Grupları

sabah akşam (s. 9)	açılıp kapanmaları (s. 55)	iyi kötü (s. 169)
gelmiş geçmiş (s. 10)	alım satımlar (s. 83)	kapanıp açılan (s. 191)
Gelip giden (s. 18)	açıp kapadığı (s. 133)	Sağa sola (s. 192)
şurasından burasından (s. 27)	yeri göğü (s. 140)	Sabahtan akşama (s. 211)
dolup boşaldıkça (s. 45)	Gel zaman git zaman (s. 142)	gece gündüz (s. 201)
şekerli şekersiz (s. 45)	yazınız güzünüz (s. 157)	gece gündüz (s. 207)
Sağa sola (s. 45)	uzak yakın (s. 157)	

Edat Grupları

Benimle (s. 9)	Yadigâr deyi (s. 13)
O hazır oluncaya kadar (s. 9)	Gözünün yaşını sil deyi (s. 13)
Dikkatle (s. 9)	Sakın uzanmasın yol deyi (s. 13)
Onu tekrar ateşe verinceye kadar (s. 9)	Denize telaşla (s. 17)
Titiz bir çalışmayla (s. 9)	Topladıklarını hızla (s. 17)
Onunla (s. 9)	"yaşamaları için." (s. 17)
Sanatını bilen bir adam sessizliğiyle (s. 10)	Adam şaşkınlıkla (s. 17)
Dikkatle (s. 10)	Onun için (s. 17)
Parasıyla (s. 10)	İki çıplak el kadar (s. 18)
Geri verdikten sonra (s. 10)	"tercüman" diye (s. 18)
Para için (s. 10)	Gelip giden elektrikle (s. 18)
Onun anlayışına göre (s. 10)	Çağırarak için (s. 18)
Parayla (s. 10)	Zayıf kollarıyla (s. 18)
Gözletme yolları gel deyi (s. 13)	Onun kolları arasında (s. 18)
Dağlar mor mencevşe, gül deyi (s. 13)	Ne kadar (s. 18)
Akar gözüm yaşı sel deyi (s. 13)	Zarif bir temasla (s. 18)
Gözyaşım mektupta pul deyi (s. 13)	Bu defa isyanla (s. 19)

- Neşeli olmakla (s. 19)
 Öğleden sonra (s. 19)
 Tuhaf bir sesle (s. 19)
 O kadar (s. 19)
 Silah gibi (s. 19)
 Karanlık sokağı gözleriyle (s. 19)
 İçimde bir sızı ile (s. 19)
 Ondan sonra (s. 19)
 “tercüman” diye (s. 19)
 Barış ile (s. 22)
 Her şeye rağmen (s. 26)
 Tıpkı ilk fatihler gibi (s. 26)
 Anadolu’nun içine doğru (s. 26)
 İlk önce (s. 26)
 Yolda karşılaştığımız tanıdıklarla (s. 26)
 Yirmi yıl önce (s. 26)
 Tepesi uçtuğu için (s. 26)
 Henüz sararmaya yüz tutmuş ekinleriyle (s. 26)
 Küçük köyleriyle (s. 26)
 Ağaçlık subaşlarıyla (s. 26)
 Enginliğiyle (s. 26)
 Ankara taşı gibi (s. 26)
 Hafif bir sarılıktan başka (s. 27)
 Gümüş bir zırha benzeyen bir çizgiyle (s. 27)
 Bendi yıkılmış bir su gibi (s. 27)
 Sadece ışıktan bir göl (s. 27)
 Billur döşenmiş gibi (s. 27)
 Bu cıvalı satıl üzerinde yüzer gibiydiler (s. 27)
 Altın yelkenler gibi (s. 27)
 O kadar (s. 27)
 Olduğumuz yere kadar (s. 27)
 Trene binmek için (s. 27)
 Orta Asya’dan beri (s. 31)
 Göğe karşı, (s. 31)
 Kelime-i şahadetlerle (s. 31)
 Bir nefes gibi (s. 31)
 Bir nefes kadar (s. 31)
 Kâinatın son zerresine dek (s. 31)
 Kuvvetli soyunuzla (s. 31)
 Bir milletle (s. 31)
 Fındık ve çam ağaçlarıyla (s. 39)
 Bu kadar (s. 39)
 Yemek getirmek için (s. 39)
 Konuklarının çocuklarıyla ilgili (s. 40.)
 Yumuşak bir sesle (s. 40)
 Hepimiz için (s. 40)
 Senin kadar (s. 40)
 Sizin gibi (s. 40)
 Aslan gibisin (s. 40)
 Sudan çıkmış balık gibi (s. 41)
 Hızla (s. 41)
 Merakla (s. 41)
 Bir gümüş kemer gibi (s. 44)
 Küçük oğlu ali ile beraber (s. 45)
 İki üç yaş kadar (s. 45)
 Seninle (s. 45)
 Biraz evvel (s. 45)
 Güller gibi (s. 45)
 “gluglul!” diye (s. 45)
 Bununla (s. 45)
 Çamur içinde (s. 45)
 Memurla beraber (s. 45)
 “tamam!” Diye (s. 45)
 Hareme kadar (s. 45)
 İçeriye kadar (s. 45)
 Vapur zamanına kadar (s. 45)
 Benim kendisini itmemele (s. 46)
 Minimini avucunun olabileceği kadar, (s. 46)
 Galiba dört tane yirmilik simitle (s. 46)
 Heyecandan tıkanacak gibiydik. (s. 46)
 Kapıyı kapadıktan sonra (s. 46)
 Artık tamamıyla (s. 46)
 Bilinçsiz bir hırs ve iştahla (s. 46)
 Şaşkınlıkla (s. 17)
 Ömrüm boyunca (s. 46)
 Her zamanki gibi (s. 46)
 Babamızla (s. 46)
 İstinye koyuna doğru (s. 46)

Eliyle (s. 46)
 O günden sonra (s. 46)
 On üç yaşında kadar (s. 46)
 Kurumla (s. 50)
 Baban gidince demek (s. 50)
 Onunla (s. 50)
 Dağ kadar (s. 51)
 Bütün bu hiddetle (s. 51)
 Alnının teriyle (s. 51)
 Küfeyle (s. 51)
 Annesiyle (s. 55)
 Sekiz yaşından beri (s. 55)
 Bu hastalığından kurtulmak için (s. 55)
 Şuurla (s. 55)
 Hamam gibi (s. 50)
 Operatörün küçük işaretleriyle (s. 55)
 Maske ile (s. 56)
 Gerilir gibi (s. 56)
 Benden evvel (s. 59)
 Şu veya bu sebeple (s. 56)
 Benim için (s. 59)
 Doğum yapmak üzere (s. 60)
 Sabaha doğru (s. 60)
 İki yüz metre kadar (s. 60)
 Onlara doğru (s. 60)
 Mehmet doğmuştu demek (s. 60)
 Onun için (s. 61)
 Tepeye doğru (s. 61)
 Körük gibi (s. 61)
 Bir an önce (s. 61)
 Ahıra girmek için (s. 61)
 Çelik gibi (s. 61)
 Akşehir'e doğru (s. 61)
 Bir kör dumanın içinde (s. 61)
 Sanki ilk yaratılan insandı (s. 61)
 Gece geç vakitlere kadar (s. 61)
 Hiç dinmeyecekmiş gibi (s. 61)
 Sabaha karşı (s. 61)
 Su misali (s. 66)

Yokuşu sökmek için. (s. 66)
 Zehirle (s. 66)
 Gözyaşıyla (s. 66)
 Feryadıma karşı (s. 65)
 Derya gibi (s. 65)
 Bunun için (s. 68)
 Geçen zamana nispetle (s. 68)
 Milli birlik ve beraberlikle (s. 68)
 Ehemmiyetle (s. 69)
 Bunun içindir (s. 69)
 Her türlü vasıta ve tedbirlerle (s. 69)
 On beş yıldan beri (s. 69)
 Aynı iman ve katiyetle (s. 69)
 Tam bir bütünlükle (s. 69)
 Bundan sonraki inkişafıyla (s. 69)
 Daha büyük şereflerle (s. 69)
 Saadetlerle (s. 69)
 Huzur ve refah içinde (s. 69)
 Bu özellikleriyle (s. 72)
 Ülke ve yönetim konularıyla (s. 72)
 Bu konularla ilgili (s. 72)
 Kişiliğiyle (s. 72)
 Tartışmalar kızıştıktan sonra (s. 72)
 0 işe neler engel olur diye (s. 72)
 “yurtta sulh, cihanda sulh.” (s. 72)
 Görüşüyle (s. 72)
 Birlik ve beraberlik içinde (s. 72)
 Yaşamı boyunca (s. 72)
 Güneşli bir hava gibidir (s. 75)
 Hem kendi hem başkası için (s. 75)
 Neşe ile (s. 75)
 Ancak onunla (s. 75)
 Neşe ile (s. 75)
 Baharla (s. 75)
 Neşe ile (s. 75)
 Yaratıcı ruhlar için (s. 75)
 Neşe ile (s. 75)
 Neşe ile (s. 75)
 Neşe ile (s. 75)

- Hıçkırıklarla (s. 75)
 Alçak sesle (s. 82)
 Elinde bir gazete ile (s. 82)
 Kızı ve damadıyla (s. 82)
 Yavaş bir sesle (s. 82)
 Üzgün bir bakışla (s. 82)
 Dikkatle (s. 82)
 Torunu ile (s. 82)
 Güçlülükle (s. 82)
 Aylardan beri (s. 82)
 Vaktiyle (s. 82)
 Küçüğü aç bırakmamak için (s. 82)
 Kuşu satmaktan başka (s. 82)
 Neye uğrayacağını düşünüyor gibi (s. 82)
 Yaşlarla (s. 83)
 Yaşlarla dolan gözlerinin ucu ile (s. 83)
 Büyük annen gibi (s. 83)
 Kederli gibi (s. 83)
 Kuşunu beğenmedikleri için (s. 83)
 Büyük anne ile (s. 83)
 Bunun için (s. 83)
 Biraz sonra (s. 83)
 Bir simit ve bir küçük külahla (s. 83)
 Simitle (s. 83)
 Büyük annesiyle (s. 83)
 Parasının yarısıyla (s. 83)
 Yaşlarla (s. 83)
 Yaşlarla dolu parlak gözleriyle (s. 83)
 Bir daha onu satmamak şartıyla (s. 83)
 Kerpetenlerle (s. 86)
 Hala ne diye (s. 86)
 Haberin yok gibidir (s. 86)
 Gündelik işlerle (s. 86)
 Hala ne diye (s. 86)
 Bir kağıdıyla (s. 87)
 Zorlukla (s. 87)
 O günlerde henüz gelmiş olan trenle (s. 87)
 Çay getirttikten sonra (s. 87)
 Arabası ile (s. 88)
 Bu düşleyemeyeceğim ilgi nedeniyle (s. 88)
 Elinde bir telle (s. 88)
 Telgraf ile (s. 88)
 Şu sözle (s. 91)
 En az yaptıkların kadar (s. 91)
 Onun için (s. 91)
 Bununla (s. 91)
 Ne kadar (s. 91)
 Çoluk çocuğun için (s. 91)
 Bu mektubumla (s. 91)
 Loş kayıkhaneleriyle (s. 95)
 Dinmiş lodosların uğultusu içinde (s. 95)
 Kolay gibi (s. 96)
 “ahlak,, ahlak...” diye (s. 96)
 O kadar (s. 96)
 Toplum içinde (s. 96)
 Kendilerine edilmiş gibi (s. 96)
 Siz etmişsiniz gibi (s. 96)
 Sizin yüzünüzden edilmiş gibi (s. 96)
 Gerekli araçları satın almak için (s. 99)
 Bu olaydan sonra (s. 99)
 Arkadaşlarıyla (s. 99)
 Bir yıl sonra (s. 99)
 Bu parayla (s. 99)
 Amerika için (s. 100)
 Amerika için olduğu kadar (s. 100)
 Bütün insanlık için (s. 100)
 Tek tek ekinlerin içinde (s. 103)
 Sıcakta erir gibidir (s. 103)
 Güneşle (s. 103)
 Deniz gibi (s. 103)
 Denize doğru (s. 103)
 Denize doğru (s. 104)
 O kadar (s. 104)
 Her şeyiyle (s. 104)
 Yalın yelini gördükten sonra (s. 104)
 Öyle tuhaf şeylerle (s. 104)
 Orman içinde (s. 104)
 Orman içinde sanki (s. 104)

Zehir gibi (s. 104)
 Bir tarlanın içinde (s. 104)
 Belleriyle (s. 104)
 Yirmi otuz kadar (s. 104)
 Eşeklerle (s. 104)
 Atlarla (s. 104)
 Hoca Nasreddin gibi (s. 107)
 Bayburtlu Zihni gibi (s. 107)
 İyi konuşan kadar (s. 108)
 İyi niyetle (s. 108)
 Şurup gibi (s. 108)
 Mıknatıs gibi (s. 108)
 Not alır gibi (s. 108)
 Kendisiyle (s. 108)
 Söyleyecekleri ile (s. 108)
 Hugo'yla (s. 109)
 İki yıldan beri (s. 115)
 Avuç içi kadar (s. 115)
 Çok uzun yıllar önce (s. 115)
 Rahatlıkla (s. 115)
 Ne kadar (s. 115)
 Ne kadar (s. 115)
 Bugüne kadar (s. 115)
 Etkisi kitap kadar (s. 115)
 İncecik bir kitabınki kadar (s. 115)
 İkinci dünya savaşından sonra (s. 115)
 Bir disketin içinde (s. 116)
 Yorganına göre (s. 119)
 Taşıma su ile (s. 119)
 Çağın gereklerine göre (s. 124)
 Millet sevgisi kadar (s. 124)
 Senin için (s. 124)
 Türk milletini ölümsüzleştirmek için (s. 124)
 Seni seven Türk milleti için (s. 124)
 Yalnız kendimiz için (s. 124)
 Aynı zamanda milletimiz için (s. 124)
 El birliğiyle (s. 124)
 Ankara'da çok üzüm yetiştirdiği için (s. 129)
 Zamanla (s. 129)

Diğer bir şekli ile (s. 129)
 Efsaneye göre (s. 129)
 Meyvalarla (s. 129)
 Büyük bir iştahla (s. 129)
 Yarı bir inanç içinde (s. 130)
 Kavuşmaları, evlenmeleri için (s. 130)
 “neyi tutsam altın olsun.” diye (s. 130)
 Heyecanla (s. 132)
 Galata kulesi'ne doğru (s. 132)
 Kuşlar gibi (s. 132)
 Gözleriyle (s. 132)
 Üsküdar'a kadar (s. 132)
 Uçmak için (s. 132)
 Sabahlara kadar (s. 132)
 Sır ermez işlerle (s. 132)
 Galata kulesine doğru (s. 132)
 Rüzgarın hızına ve yönüne göre (s. 132)
 Seyredenler için (s. 132)
 Saatler kadar (s. 132)
 Bir kuş gibi (s. 133)
 Heyecan içindeydi (s. 133)
 Doğancılar diye (s. 133)
 Takdirle (s. 133)
 Alkışla (s. 133)
 Bir rivayete göre (s. 133)
 Korktuğu için (s. 133)
 Bir rivayete göre (s. 133)
 Rahatça devam etmesi için (s. 133)
 Dans eder gibi (s. 136)
 Heyecanla (s. 136)
 Perde diye (s. 136)
 Dünmüş gibi (s. 136)
 Katı madde ile (s. 136)
 Su fışkırır gibi (s. 136)
 Gençlere şahsiyet kazandırmak için (s. 136)
 Dekor ve kostüm için (s. 136)
 Halis bir şiir gibi (s. 136)
 Konuşmadan önce (s. 136)
 Yarım saat veya bir saat için (s. 137)

Aynı oyun içinde (s. 137)
 O kadar (s. 137)
 Ne kadar (s. 137)
 Evvel zaman içinde (s. 140)
 Kalbur saman içinde (s. 140)
 Eski hamam içinde (s. 140)
 Ötekiler gibi (s. 140)
 Tatlı dil ile (s. 140)
 Gönül hoşluğu içinde (s. 140)
 Felek insanı güldürmedikten geri (s. 140)
 Oturup derdime yanmaktan gayri (s. 140)
 Akıl öğretmek gibi (s. 140)
 Ateşten gömlek gibi (s. 141)
 Kendi elinle (s. 141)
 Bilmem ki n'etsem, n'eyleşem diye (s. 141)
 Suların sesiyle (s. 141)
 Kuşların türküsüyle (s. 141)
 Masallardaki gibi (s. 141)
 O günden geri (s. 141)
 Toprağıyla (s. 141)
 Yapağıyla (s. 141)
 Bu olmadıktan geri (s. 141)
 Uygun bir dille (s. 142)
 Bir filizcikten geri (s. 142)
 Ele güne karşı (s. 142)
 Kendi evladı imiş gibi (s. 142)
 O kadar (s. 142)
 O kadar (s. 142)
 Kuşun kanadıyla (s. 142)
 Kırk günden sonra (s. 149)
 Günlerden sonra (s. 149)
 Gecelerden sonra (s. 149)
 Işığın içinde (s. 149)
 Güneş gibi (s. 150)
 Bundan sonra (s. 150)
 Nice günlerden sonra (s. 150)
 Yağı ile (s. 150)
 Yağı kanıyla (s. 150)
 Gün doğusundan gün batısına dek (s. 150)

Kuzeye doğru (s. 150)
 Bunun üzerine (s. 150)
 Bol bol avlandıktan sonra (s. 150)
 Bol bol avlandıktan sonra (s. 150)
 Bundan sonra (s. 150)
 Bilgelik ve bahtiyarlıkla (s. 150)
 Hacca gitmek üzere (s. 153)
 Uluğ Bey gibi (s. 153)
 Güçlü Osmanlı Devleti ile (s. 153)
 Bu amaçla (s. 153)
 Büyük bir törenle (s. 153)
 Fatih'in emriyle (s. 153)
 Bir süre sonra (s. 153)
 Astronomi ile ilgili (s. 154)
 Bazı ilavelerle (s. 154)
 Risalet'ül Fethiye adıyla (s. 154)
 O zamanın yetersiz aletleriyle (s. 154)
 Son derece hassas ve modern aletlerle (s. 154)
 Beş asır önce (s. 154)
 Doğruya daha yakın bir sonuçla (s. 154)
 Bu derdi tüketmek için (s. 157)
 Bir kuş gibi (s. 157)
 Yâre kadar (s. 157)
 Bilmediği için (s. 160)
 Yapamayacağı yaşlara doğru (s. 160)
 Her şeyi anladıktan sonra (s. 160)
 İsteddiğiniz gibi (s. 160)
 Onu istediğiniz gibi kullanınız demek (s. 160)
 Dikkatle (s. 160)
 Para gibi (s. 160)
 Şu farkla (s. 160)
 Fazlasıyla (s. 160)
 Buna karşılık (s. 160)
 Bir daha gelmemek üzere (s. 160)
 Binanın temelleri gibi (s. 160)
 Ne kadar (s. 160)
 Ne kadar (s. 160)
 Ne kadar (s. 160)
 O kadar (s. 160)

Bu yaşları geçtikten sonra (s. 160)
 Ömrünün sonuna kadar (s. 160)
 İyiye doğru (s. 161)
 İyiye doğru gitmek için (s. 161)
 Onun için (s. 161)
 “ah keşke okusaydım!” diye (s. 161)
 Onun için (s. 161)
 Geçici bir zaman için (s. 163)
 Yapraklarla (s. 164)
 Birbiriyle (s. 164)
 Yas ile (s. 164)
 Sırtında ağı ile (s. 168)
 Sevinç içinde (s. 168)
 Kurtulabilmek için (s. 168)
 Felakete karşı gelebilmek için (s. 168)
 Tek kuş gibi (s. 168)
 Gökyüzüne doğru (s. 168)
 Bir süre sonra (s. 169)
 Her tehlikeye karşı (s. 169)
 Adıyla (s. 169)
 Ağın içinde (s. 169)
 Beni kurtarmakla (s. 169)
 Ötekilerle (s. 169)
 Ağ içinde (s. 169)
 Büyük bir istekle (s. 169)
 Sevinçle (s. 169)
 Dilleri olmadığı için (s. 172)
 Her ne kadar (s. 172)
 Ağzın içinde (s. 172)
 Tatlı dille (s. 172)
 Güler yüzle (s. 172)
 Tatlı konuşmalarıyla (s. 172)
 Bazı insanlar için (s. 172)
 İnsanlar için (s. 172)
 Tatlı bir dille (s. 172)
 İnsanın dilinin tatlı olması için (s. 172)
 Kısa bir zaman için (s. 172)
 Merhametle (s. 172)
 Sevgi ile (s. 172)

En küçüğünden en büyüğüne kadar (s. 172)
 Tatlı dille (s. 172)
 Güler yüzle (s. 172)
 Yeşermiş gibi (s. 181)
 Elimle (s. 181)
 Çocuklar gibi (s. 181)
 Gözyaşları içinde (s. 181)
 Onun için (s. 184)
 O kadar (s. 184)
 Bu can sıkıntılarıyla (s. 184)
 Bir müddet oturduktan sonra (s. 184)
 Ne diye (s. 184)
 Özellikle (s. 187)
 Türk varlığı ve birliğiyle (s. 187)
 Karşıt düşüncelere karşı (s. 187)
 Bu suretle (s. 187)
 Bu zaferin sağlanması için (s. 187)
 Her şeyden önce (s. 187)
 İyi araçlarla (s. 188)
 Sayıda olduğu kadar (s. 188)
 Vaktiyle (s. 191)
 Sonbahara doğru (s. 191)
 Adanın tek tepesine doğru (s. 191)
 Bunlarla (s. 191)
 Çığırkan kafesiyle (s. 191)
 Yalnızlık sesine doğru (s. 191)
 Kuşların üşüştüğü ağaca doğru (s. 191)
 Bir başka ökseye doğru (s. 191)
 Birer damlacık elleriyle (s. 191)
 Hemen dişleriyle (s. 191)
 Deriyi yırtmış da fırlamış gibi (s. 191)
 Kısa kısa adımlarla (s. 192)
 Basit, sevimli şakalarına karşı (s. 192)
 Eylül sonlarına doğru (s. 192)
 Kalın dudaklarıyla (s. 192)
 Teşrinlerin sonlarına doğru (s. 192)
 Kuşlarla beraber (s. 192)
 Mesut insanlarla (s. 192)
 Kuş sesleriyle (s. 192)

- Belki birkaç seneye
Kadar (s. 192)
Bizim için (s. 192)
Sizin için (s. 192)
Sizin için (s. 192)
1927 yılına kadar (s. 195)
Belgeleriyle (s. 195)
Aynı durumla (s. 195)
Altı gün boyunca (s. 195)
İzin için (s. 197)
Pazar gününe kadar (s. 197)
İki gün sonra (s. 197)
Büyük bir merakla (s. 197)
Bu kadar (s. 197)
Vazifeye atılmak için (s. 198)
Cebren ve hile ile (s. 198)
Müstevlilerin siyasi emelleriyle (s. 198)
Fakr u zaruret içinde (s. 198)
Bu ahval ve şerait içinde (s. 198)
Benim oğlum için (s. 201)
Benim oğlum büyüünceye kadar (s. 201)
Bay Büre'nin oğlu için (s. 201)
Güzel yiğit kırk yiğitle (s. 201)
Zırhımla (s. 202)
Minnetle (s. 202)
Bezirganlar geldi diye (s. 202)
Bamsam diye (s. 203)
Her zorluğu yenen gücünle (s. 207)
Ovalara doğru (s. 207)
Sessiz dalgalarla (s. 207)
Gözlerim kapanıncaya kadar (s. 207)
O günden beri (s. 207)
Sevginle (s. 207)
Senden dolayı (s. 207)
Rusya'nın karlarla kaplı okullarından, Arabistan'ın hurma ağaçlarıyla gölgelenmiş okullarına kadar (s. 212)
Sabahtan akşama kadar çalıştıktan sonra (s. 211)
Bütün hafta fabrikalarda uğraştıktan sonra (s. 211)
Bu miras payımızın gerçek sahipleri olabilmemiz için (s. 210)
Kendi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle (s. 210)
Dışlerine kadar (s. 207)
Sabahlara kadar (s. 207)
Su sesleri içinde (s. 207)
Ovalarına şafaklar devrilmiş gibi (s. 207)
Gelincik bulutlarıyla (s. 207)
Gözyaşları içinde (s. 207)
Büyük bir gufran dalgasıyla (s. 208)
Selimiye'siyle (s. 208)
Seller gibi (s. 208)
Açıklamasından önce (s. 210)
Kendi alın terimle (s. 210)
Bir kap içerisinde (s. 210)
500 yıl önce (s. 210)
Payımızı hak edebilmemiz için (s. 210)
Annenin dediği gibi (s. 211)
İstediğim gibi (s. 211)
Ne kadar (s. 211)
Bir hafta sonra (s. 211)
Tekrar okula dönmek için (s. 211)
Sabahtan akşama kadar (s. 211)
Talimde yorulduktan sonra (s. 211)
Bilgi edinmek için (s. 211)
Üç saat sınıfa kapanmak üzere (s. 211)
İnsanlarla (s. 211)
Kayıklarla (s. 211)
Atlarla (s. 211)
Kızaklarla (s. 211)
Bir çizgi gibi (s. 212)
Kollarının altında kitaplarıyla (s. 212)
Karlarla (s. 212)
Hurma ağaçlarıyla (s. 212)
Çiçekler içinde (s. 217)
Der gibi (s. 217)

- Aşağıdaki şartların yerine getirilmesi için (s. 210)
- Bu dükkanlardan elde edilecek gelirle (s. 210)
- Edirne'mizin kurtuluşuna hamdetmek için (s. 208)
- Fatih Sultan Mehmed'in sağlıkla ilgili (s. 210)
- Dışlerine kadar silahlanmış düşmanlara karşı (s. 207)
- Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere (s. 198)
- Gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde (s. 198)
- Atatürk'ün, kurulan cumhuriyeti Türk gençliğine emanet ettiğini bildiren "Gençliğe Hitabe"siyle (s. 195)
- Koca yemişleri, beyaz esmer bulutları, yakmayan güneşi, durgun maviliği, bol yeşili ile (s. 192)
- Kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan bütün öğelerle (s. 187)
- Özellikle Türk varlığı ve birliğiyle bağdaşmayan yabancı öğelerle (s. 187)
- Sıcak ve soğuk nedir bilmeyen bünyesiyle (s. 184)
- Akif'in yüzü benim pişmanlığımı paylaşmadığı için (s. 184)
- Bu geçici dünyada gönül yıkmanın, kalp kırmanın boşluğunu sezecek kadar (s. 172)
- Tilkinin kargaya döktüğü tatlı dil gibidir (s. 172)
- Tatlı dilin neler yapmayı başardığını anlatmak için (s. 172)
- Benim yakın dostum farenin ülkesine kadar (s. 169)
- "Paranızın kıymetini biliniz!" sözünde olduğu gibi (s. 160)
- "Gençliğinizin kıymetini biliniz!" demek (s. 160)
- İhtiyarların, her şeyi anladıktan sonra, "Gençliğinizin kıymetini biliniz!" demeleri üzerine (s. 160)
- Kendisinden evvelki Türk astronomları gibi (s. 154)
- Üzerine aldığı elçilik görevini tamamladıktan sonra (s. 153)
- Hayatımda seyrettiğim pek çok piyesi unutmama rağmen (s. 136)
- "Neye dokunsam altın oluyor. Açlıktan öleceğim... Beni kurtar." diye (s. 130)
- Bir toplumu çağın gereklerine göre ilerletebilmek için (s. 124)
- Ülkeyi, ulusu kurtarmak isteyenler için (s. 124)
- Denizi; adaları, kayıkları, vapurları ile (s. 104)
- Çölün bir uçundan bir ucuna dalgalanır gibiydi (s. 103)
- İki yıl süren geceli gündüzlü bir çalışmadan sonra (s. 100)
- Bundan sonraki kırk dokuz yıl içinde (s. 100)
- Bunların çoğu yeni icatları olmamakla beraber (s. 100)
- Önemli geliştirme yöntemleriyle ilgilidir (s. 100)
- Daha iyi çalışma olanağı bulabilmek amacıyla (s. 99)
- Sizin bir etiniz, kemiğiniz olduğu gibi (s. 96)
- Torununu bu küçük dilsiz kardeşinden ayırmak için (s. 82)
- İç âlemimize vereceği berrak, billur canlılığın zevkini duymak için (s. 75)
- İçimizdeki bulutlu ve yağışlı anlar geçtikten sonra (s. 75)
- Yağmur düşmez kurak topraklar gibi (s. 75)
- Hayırseverler ve başkalarına sevgiden başka ilgi duymayanlar için (s. 75)

- Atatürk'ün asker ve devlet adamı sıfatlarıyla (s. 72)
- Atatürk'ün liderlik, barışseverlik, idealistlik, gerçekçilik gibi (s. 72)
- Atının yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi (s. 69)
- Bizce zaman ölçüsü geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre (s. 68)
- Asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre (s. 68)
- Bütün duyguları, bütün düşünceleri ve bütün nimetleri bulmaya doğru (s. 61)
- Tanrı'nın kendisine vadetmiş olduğu dünyaya doğru (s. 61)
- Ben gerektiği zaman en büyük hediyem olmak üzere (s. 59)
- Hayatımın bütün safhalarında olduğu gibi (s. 59)
- Varlığımın en hayati köklerine işleyen bir tesirle (s. 55)
- Müthiş ağırlığı altında ruhumu deviren korkudan kurtulmak için (s. 55)
- Ayaklarım birbirine dolaşmasına rağmen (s. 46)
- Gece vakti gemime sığan üç hemşehriye iki lokma ekmek verdim diye (s. 40)
- Eşyanın kendi diliyle yaptığı büyük bir duayı dinler gibi (s. 27)
- İnce yüzünü sevimli yapan bir gülümsemeyle (s. 19)
- Geri vereceği ayakkabıları görmek için (s. 19)
- Rüstem'in halini tabii buluyor gibi (s. 19)
- Bende nasıl etki bıraktığını görmek için (s. 19)
- Yokuşu süpürerek esen poyrazı yenmek için (s. 19)
- Sesinde azıcık hırçın, fakat gurur ve kuvvet sezilen bir incelikle (s. 19)
- Ben yok muyum, ben anneme bakamaz mıyım? diye (s. 19)
- Zarif bir temasla dokunup giden çıplak ayaklarıyla (s. 18)
- Gelip giden elektrikle karanlık arasında (s. 18)
- "Niçin bu denizyıldızlarını denize atıyorsunuz?" diye (s. 17)
- "Filan usta gitti, bu sanatı da götürdü" diyecekler diye (s. 10)

Bağlama Grupları

- Düzgün ve kaliteli (s. 9)
- Boşluğu ve üzüntüsü (s. 30)
- Fındık ve çam ağaçlarıyla (s. 39)
- Küçük ve ilkel (s. 39)
- Doktor ve jandarma eri (s. 39)
- Ne istersen, ne dilersen (s. 41)
- Doktor ve jandarma eri (s. 41)
- Ne dayak var, ne azar (s. 46)
- Işıkla yağmur (s. 30)
- Yücelik ve olgunluğa (s. 59)

- İlham ve kuvvet kaynağı (s. 59)
- Halkımızın azim ve imanına (s. 59)
- Buhranları ve felaketleri (s. 59)
- Yaşamış ve yaşayan milletler (s. 59)
- Gönlü ve kafası (s. 61)
- Ne rütbe var, ne de mal (s. 64)
- Kandan ve çamurdan (s. 64)
- Hasta mı, solgun mu (s. 65)
- Sevinci ve heyecanı (s. 68)
- Çok ve büyük işler (s. 68)
- Bir ve beraber olarak (s. 68)

- Daha çok ve daha büyük işler (s. 68)
 Mecburiyetinde ve azmindeyiz (s. 68)
 En mamur ve en medeni memleketler (s. 68)
 Vasıta ve kaynaklarına (s. 68)
 Birlik ve beraberlikle (s. 68)
 Terakki ve medeniyet yolu (s. 68)
 Elinde ve kafasında tuttuğu meşale (s. 68)
 Sanatları sevmek ve onda yükselmek (s. 69)
 İman ve katiyetle (s. 69)
 Huzur ve refah içinde (s. 69)
 Sevilen ve aranan (s. 72)
 Ülke ve yönetim konularıyla (s. 72)
 Asker ve devlet adamı (s. 72)
 En mamur ve medeni devletleri (s. 72)
 Araç ve kaynaklarına (s. 72)
 Her zaman ve her koşulda (s. 72)
 Birlik ve beraberlik (s. 72)
 Destekleyicisi ve savunucusu (s. 72)
 Hem kendi hem başkası (s. 75)
 Kayıtsız ve kaygısız (s. 75)
 Neşe ve bahar (s. 75)
 Yeni bir doğuşu ve taze bir oluşu (s. 75)
 Hayırseverler ve başkalarına (s. 75)
 Gönül huzuru ve rahatlığı (s. 75)
 Saflığı ve gençliğin ateşi (s. 75)
 Mahzun ve elemli (s. 75)
 Bulutlu ve yağışlı (s. 75)
 Kızı ve damadıyla (s. 82)
 Bir simit ve bir küçük külahla (s. 83)
 Kağnıyla ve zorlukla (s. 87)
 Ayakta ve sağlıklı (s. 88)
 Senden ve sözlerinden (s. 91)
 Sağlıklı ve uzun (s. 91)
 Sıcak mı, değil mi (s. 95)
 Islak mı, değil mi (s. 95)
 Uysal ve düşünceli (s. 99)
 Trafik ve konuşma (s. 108)
 Konuşma ve dinlemenin (s. 108)
 Olgunluğu ve alçak gönüllülüğü (s. 108)
 Evlat ve varis (s. 109)
 Düşünmek ve tartışmak (s. 115)
 Sinema ve radyo (s. 115)
 Sözü ve düşünceleri (s. 115)
 İlerlemesi, umudu ve şerefi (s. 212)
 Yaygın ve bütün dünyayı sarsıcı (s. 115)
 Çelik levha ya da demir, beton (s. 115)
 Sinema ve radyodan (s. 115)
 Bilgi ve kültür (s. 116)
 Kasete ya da diskete (s. 116)
 Bilim ve teknik (s. 124)
 Ulus ve ülke (s. 124)
 Ancyre veya Latince (s. 129)
 Tamahı olan ve altını çok seven (s. 129)
 O bir deli değil, pek yiğit bir kişidir (s. 132)
 IV. Murat ve nazırları (s. 132)
 Dibinde ve yakınlarında (s. 132)
 Hızına ve yönüne göre (s. 132)
 Bilgi ve hüneri (s. 133)
 Nüfuzlu fakat kıskanç (s. 133)
 Büyük alman şairi ve tiyatro yazarı (s. 136)
 Acemilik ve iptidailiğinden (s. 136)
 Hareketlerine veya maddeye (s. 136)
 Eğlendiricisi ve eğiticisidir (s. 136)
 Dekor ve kostüm (s. 136)
 Söz ve hareketten (s. 136)
 Zevki ve heyecanı (s. 137)
 Yarım saat veya bir saat (s. 137)
 Konuşma değil, hareket (s. 136)
 Eğlendirici ve eğitici (s. 137)
 Ne çiçek demiş, ne böcek (s. 141)
 Aydan ve güneşten (s. 149)
 Altın ve gümüş (s. 149)
 Yakut ve gümüş (s. 149)
 Anlayışlı ve doğru (s. 150)
 Türk oklarında ve kılıçlarında (s. 150)
 Bir altın yay ve üç gümüş ok (s. 150)
 Gün, ay ve yıldız (s. 150)

- Gök, dağ ve deniz (s. 150)
 Gün han, ay han ve yıldız han (s. 150)
 Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han (s. 150)
 Bilgelik ve bahtiyarlıkla (s. 150)
 Türkistan ve Maveraünnehir (s. 153)
 Matematik ve astronomi (s. 153)
 Yıldızların yerlerini ve hareketlerini (s. 153)
 Soy, dil ve kültür (s. 153)
 Dil bilgisi, matematik ve astronomi (s. 153)
 Uluğ Bey'in ve Nasireddin Tusi (s. 154)
 Hassas ve modern (s. 154)
 Araştırma ve ölçmelere (s. 154)
 Astronomi ve matematik (s. 154)
 On dört yaşı ile yirmi yaşı (s. 160)
 On dört yaş ile yirmi yaş (s. 160)
 Bir kişide veyahut belli kişilerin elinde (s. 163)
 Cahil ve gafil (s. 163)
 Yeni şekil ve mahiyetimiz (s. 163)
 Kuvvet ve kudretimiz (s. 163)
 Böyle bir hâkimiyet ve diktatörlük (s. 163)
 Hak ve hürriyetler (s. 163)
 Fikrine ve vicdanına (s. 163)
 Mutlak ve taarruz (s. 163)
 Ölüm ve çöküş (s. 163)
 Gelişmenin ve kurtuluşun (s. 163)
 Hürriyet ve istiklal (s. 163)
 Güvercin ile fare (s. 168)
 İri ve dalları birbirine girmiş (s. 168)
 Güneş ve ay (s. 169)
 Yalnızlığın sesidir, rüzgâr değil (s. 181)
 Tokat'la Niksar (s. 181)
 Tokat'la gürgenler (s. 181)
 Tokat'la Niksar (s. 181)
 Akif'le biz (s. 184)
 Çocuklarımıza ve gençlerimize (s. 187)
 Türk varlığı ve birliği (s. 187)
 Bu niteliklerin ve yeteneğin (s. 187)
 Tek can ve tek düşünce (s. 187)
 Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize (s. 187)
 Erkek ve kız (s. 187)
 Öğretim ve eğitimlerinin (s. 187)
 Etkili ve başarılı (s. 187)
 Tutsaklık ve yoksulluğa (s. 187)
 Genel ve zorunlu (s. 188)
 Sayıda olduğu kadar değerinde de (s. 188)
 Yüksek kültürde ve yüksek erdemde (s. 188)
 Yüzünün ve gözlerinin (s. 192)
 Kuşları ve yeşillikleri (s. 192)
 Siyaset ve askerlik (s. 195)
 Nedenleri ve bunların bastırılışı (s. 195)
 Suç ve ceza (s. 197)
 Saatlerce değil yıllarca (s. 197)
 Bir divan sazının veya bir yaylı tamburun (s. 197)
 Saatlerce değil, yıllarca (s. 197)
 Muhafaza ve müdafaa (s. 198)
 Mevcudiyetinin ve istikbalinin (s. 198)
 Dâhili ve harici (s. 198)
 İstiklal ve cumhuriyeti (s. 198)
 İmkân ve şeraitini (s. 198)
 Bu imkân ve şerait (s. 198)
 İstiklal ve cumhuriyetine (s. 198)
 Cebren ve hile (s. 198)
 Daha elim ve daha vahim (s. 198)
 Gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet (s. 198)
 Harap ve bitap (s. 198)
 Türk istiklal ve cumhuriyetini (s. 198)
 Bu ahval ve şerait (s. 198)
 Bu yayı ve bu güzrü (s. 202)
 Dostun ve düşmanın (s. 207)
 Tüfek ve top (s. 207)
 Aydın'ı ve Bursa'yı (s. 207)
 Kurtaranların ve kurtulanların (s. 207)
 Kireç tozu ve kömür külü (s. 210)
 10 cerrah, 10 tabip ve 3 de yara sarıcı (s. 210)
 Yumurtada veya yavruda (s. 210)
 Bina ve inşa (s. 210)
 Şehitlerin eşleri ve İstanbul fakirleri (s. 210)
 Yemek yemeye veya almaya (s. 210)

- Güneşin loş karanlığında ve kimse görmeden (s. 210) Ormanların ve sellerin (s. 212)
 Vahşet ve ilkeliliğin (s. 212)
- Boş ve yavan (s. 211)
- Tek kümeler halinde veya bir çizgi gibi (s. 212)
- Hırçın, fakat gurur ve kuvvet sezilen bir incelikle (s. 19)
- Büyük ve merkezi şehirlerden biridir (s. 26)
- Çok kullanışlı ve girdiği yere abide asilliği veren bir mimari malzemedir (s. 26)
- Akşam saati değil, tek bir rengin türlü perdeleri üzerinde toplanan bir masal musikisiydi (s. 27)
- O hiç dinmeyen rüzgâr ve uykusu çiçeklerin (s. 30)
- Mürdüm eriği ve koca yemiştan yapılmış reçelleri (s. 40)
- Altı çocuğunun ve balıkçı teknesinin denizde kaybolduğunu (s. 40)
- Bülbül sesi değil o: benim güzel Türkçemdir (s. 44)
- Çağlayan dere değil: benim güzel Türkçemdir (s. 44)
- Ne güzel, ne iştah verici bir manzara (s. 45)
- Gerek babam gerek ninem ve gerek dadılarım tarafından (s. 45)
- Kımıldayan ve kımıldamayan beyazlıklar (s. 55)
- Tamamıyla bilinçsiz bir hırs ve iştahla (s. 46)
- Şu veya bu sebeple tehir ettiğim önemli görevi (s. 59)
- Dönemin başladığını ve Türk halkının artık (s. 59)
- Kendi liderlerinin koruyuculuğu altında değil, kendi kendisini idare edeceğini (s. 59)
- Her türlü huzur ve istirahatımı (s. 59)
- Milletin selameti ve saadeti namına (s. 59)
- Korunma noktası ve şefaet kaynağı (s. 59)
- Bütün düşünceleri ve bütün nimetleri (s. 61)
- Çarpar mı tekbir bulur mu deli rüzgâr (s. 64)
- Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü (s. 68)
- Türk milletinin ve onun değerli ordusu (s. 68)
- Gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre (s. 68)
- Mütemadiyen ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek (s. 69)
- Büyük medeni vasfı ve büyük medeni kabiliyeti (s. 69)
- Hem arkadaşları arasında sevilen ve aranan bir kişi hem de öğretmenleri (s. 72)
- Türk milletinin bulunduğunu ve millet şerefini (s. 91)
- Türk milletinin bulunduğunu ve millet şerefini (s. 91)
- Elektrik deneyleri ve araştırmalarını (s. 99)
- Akçakale istasyonu ile Derbesiye istasyonu (s. 103)
- Ne yerine göre ses yükseltip alçaltma nüansı, ne de dinleyende o konuşulanı şurup gibi içme zevki (s. 108)
- Ne kadar dar bir görüş ve yine ne kadar kısır bir düşünme biçimi (s. 115)
- İster bir mağara duvarında ister bir mermer kitabede ister incecik bir kâğıtta, ister bir disketin içinde olsun (s. 116)

İster bir kasete sığdırılsın ister diskete işlensin (s. 116)
 Kendimiz için değil, aynı zamanda milletimiz için (s. 124)
 Süzüldüğünü ve boğaza doğru uçup gittiği (s. 132)
 Yelkenlilerin ve balıkçı kayıklarının (s. 133)
 Yanlış bir dala taş atan mı bir komşu kapısına yan gözle bakan mı (s. 140)
 Kendi kurduğu ve dünyanın en büyük, çağının en modern rasathanesine (s. 153)
 Ondan ve büyük Türk bilgini Bursalı Kadızade Rumi'den (s. 153)
 Hükümdar olarak değil matematik ve astronomi uzmanı olarak (s. 153)
 Dünyanın meylini (ekliptik eğimini) ölçmesi ve bu eğilimi 23 dk. 30 sn. 17s1. olarak bulması (s. 154)
 Seçtiği bir dinin gereklerini yapmak veya yapmamak (s. 163)
 Havada ve denizdeki tirşe maviliğin üstünde (s. 192)
 Koca yemişleri, beyaz esmer bulutları, yakmayan güneşi, durgun maviliği, bol yeşili ile kuşlar (s. 192)
 Ana şiirleri yazmaya ve ana üzerine yazılan bütün şiirleri bir araya getirmeye (s. 197)
 Bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş (s. 198)
 İstanbul'un taşlık semtinde bulunan ve sınırları belli olan (s. 210)
 İnsanlığın yükseltilmesi ve uygarlaştırılması (s. 212)
 Şehirlerin caddelerinde veya sessizliğe gömülü köylerin dar yollarında (s. 211)
 Sis bulutlarını yararak veya kızgın güneşin altında yürüyerek (s. 211)

Unvan Grupları

	Oğuz Han (s. 149)	Oğuz Han (s. 150)
Filan Usta (s. 10)	Oğuz Han'a (s. 149)	Oğuz Han'ı (s. 150)
Hanım Teyze (s. 18)	Oğuz Han (s. 149)	Oğuz Han (s. 150)
Hanım Teyze (s. 19)	Oğuz Han'ın (s. 149)	Oğuz Han'ın (s. 150)
Hanım Teyze (s. 19)	Oğuz Han'a (s. 149)	Oğuz Han'ın (s. 150)
Kaptan Baba (s. 40)	Oğuz Han'a (s. 149)	Oğuz Han'a (s. 150)
Cengiz Bey (s. 87)	Altın Han (s. 149)	Oğuz Han (s. 150)
Mustafa Necati Bey (s. 88)	Altın Han (s. 149)	Oğuz Han'ın (s. 150)
Mehmet Pehlivan (s. 91)	Oğuz Han'a (s. 149)	Oğuz Han'a (s. 150)
Mehmet Pehlivan (s. 91)	Oğuz Han (s. 149)	Oğuz Han (s. 150)
Mahmutpaşa (s. 95)	Altın Han'ın (s. 149)	Gök Han (s. 150)
Sinanpaşa (s. 95)	Oğuz Han'ın (s. 150)	Dağ Han (s. 150)
Murat Han (s. 133)	Oğuz Han'a (s. 150)	Deniz Han (s. 150)
Oğuz Han (s. 149)	Oğuz Han (s. 150)	Oğuz Han'a (s. 150)
Oğuz Han (s. 149)		Oğuz Han (s. 150)
	Oğuz Han (s. 150)	
Oğuz Han (s. 149)	Oğuz Han (s. 150)	
Oğuz Han (s. 150)	Oğuz Han (s. 150)	Uluğ Bey (s. 153)

Uluğ Bey'in (s. 153)	Uluğ Bey (s. 153)	Nuri Bey'in (s. 184)
Uluğ Bey'e (s. 153)	Uluğ Bey (s. 153)	Akif Bey (s. 184)
Uluğ Bey'in (s. 153)	Uluğ Bey'in (s. 154)	Akif Bey (s. 184)
Konstantin Efendi (s. 192)	Konstantin Efendi (s. 192)	
Konstantin Efendinin (s. 192)	Konstantin Efendi (s. 192)	
Yavuz Bülent Teğmenim (s. 197)		
Yavuz Teğmenim (s. 197)		
Büre Bey (s. 201)		
Büre Bey'in (s. 201)		
Büre Bey (s. 202)		
Büre Bey (s. 202)		
Büre Bey (s. 202)		

Birleşik İsim Grupları

Âşık Veysel Şatıroğlu (s. 13)	Mustafa Necati (s. 87)
Halide Edip Adivar (s. 19)	Mustafa Necati (s. 88)
Nedim Uçar (s. 22)	Kani Sarıgöllü (s. 91)
Fazıl Hüsnü Dağlarca (s. 31)	Kurtdereli Mehmet (s. 91)
İlhan Tarus (s. 41)	Kurtdereli Mehmet (s. 91)
Kaptan Baba (s. 40)	Orhan Veli Kanık (s. 95)
Kazım Nami Duru (s. 44)	Nurullah Ataç (s. 96)
Ercüment Ekrem Talu (s. 46)	Thomas Edison (s. 99)
Mehmet Akif Ersoy (s. 51)	Thomas Edison (s. 99)
Peyami Safa (s. 55)	Yaşar Kemal (s. 104)
Peyami Safa (s. 56)	Nazım Hikmet Ran (s. 107)
Mustafa Kemal Atatürk (s. 59)	Hoca Nasreddin (s. 107)
Tarık Buğra (s. 61)	Bayburtlu Zihni (s. 107)
İstanbul Hoca (s. 60)	Haldun Taner (s. 109)
Necip Fazıl Kısakürek (s. 64)	Heinrich Böll (s. 109)
Kazım Özalp (s. 72)	İlhan Selçuk (s. 116)
Hasan Ali Yücel (s. 75)	Stefan Zweig (s. 115)
Reşat Nuri Güntekin (s. 83)	Stefan Zweig (s. 115)
Arif Nihat Asya (s. 86)	Andre Gide (s. 119)
Ulubatlı Hasandan (s. 86)	Fatih Sultan Mehmet (s. 119)
Mehmet Rauf İnan (s. 88)	F.D. Roosevelt (s. 119)
Mustafa Necati (s. 87)	Mehmet Önder (s. 130)
	Ali Kuşçu (s. 153)

- Kral Midas (s. 129)
Kral Midas (s. 129)
Ali Kuşçu (s. 153)
Kral Midas (s. 129)
Kral Midas (s. 129)
Hezarfen Ahmet Çelebi (s. 132)
Hezarfen Ahmet Çelebi (s. 132)
Nasireddin Tüsi'nin (s. 154)
Ahmet Çelebi (s. 132)
Ahmet Çelebi (s. 132)
Ahmet Çelebi (s. 133)
Sultan IV. Murat (s. 133)
Ahmet Çelebi (s. 133)
Ahmet Çelebi (s. 133)
Ahmet Çelebi (s. 133)
Mehmet Kaplan (s. 137)
Fatih Sultan Mehmet (s. 153)
Eflatun Cem Güney (s. 142)
Yılmaz Öztuna (s. 150)
Uluğ Türk (s. 150)
Uluğ Türk (s. 150)
Uluğ Türk (s. 150)
Uluğ Türk'ün (s. 150)
Ali Kuşçu (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Bursalı Kadızade Rumi'den (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Uzun Hasan (s. 153)
Uzun Hasan (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 153)
Fatih Sultan Mehmet (s. 153)
Fatih Sultan Mehmet (s. 153)
Ali Kuşçu (s. 154)
Ali Kuşçu (s. 154)
Ali Kuşçu (s. 154)
Ali Kuşçu (s. 154)
Ali Akbaş (s. 157)
Şevket Rado (s. 161)
Mustafa Kemal Atatürk (s. 69)
Şevket Rado (s. 172)
Necmettin Halil Onan (s. 173)
Cahit Külebi (s. 181)
Mithat Cemal Kuntay (s. 184)
Üstat Ekrem (s. 184)
Üstat Ekrem (s. 184)
Üstat Ekrem (s. 184)
Üstat Ekrem (s. 184)
Üstat Ekrem (s. 184)
Üstat Ekrem (s. 184)
Arif Hikmet Par (s. 188)
Agâh Önen (s. 188)
Sait Faik Abasıyanık (s. 192)
Fali Rıfkı Atay (s. 195)
Yavuz Bülent Bakiler (s. 197)
Kemal Sarı (s. 197)
Kemal Sarı (s. 197)
Kemal Sarı (s. 197)
Kemal Sarı (s. 197)
Kemal Sarı (s. 197)
Yavuz Bülent (s. 197)
Kemal Sarı (s. 197)
Bamsi Beyrek (s. 201)
Bay Büre'nin (s. 201)
Bay Büre'nin (s. 201)
Bay Büre (s. 202)
Bay Büre'nin (s. 202)
Bay Büre'nin (s. 202)
Bay Büre'nin (s. 202)
Bay Büre'nin (s. 202)
Bay Büre (s. 202)
Bay Büre (s. 202)
Bay Büre (s. 202)
Dedem Korkut (s. 202)
Bay Büre (s. 202)

Bamsı Beyrek (s. 203)
 Hamdullah Suphi Tanrıöver (s. 208)
 Melek Akyol (s. 210)
 Fatih Sultan Mehmed'in (s. 210)
 Fatih Sultan Mehmet (s. 210)
 Fatih Sultan Mehmet'in (s. 210)
 Edmondo Do Amicis (s. 212)
 Ziya Osman Saba (s. 217)
 Rıza Tevfik Bölükbaşı (s. 65)
 Memduh Şevket Esendal (s. 9)
 Hezarfen Ahmet Çelebi (s. 133)
 Ahmet Hamdi Tanpınar (s. 27)
 Ahmet Hamdi Tanpınar (s. 30)
 Küçük Ağa (s. 61)

Küçük Ağa (s. 60)
 Küçük ağa (s. 60)
 Küçük ağa'nın (s. 60)
 Küçük Ağa (s. 60)
 Küçük Ağa (s. 60)
 Küçük Ağa (s. 60)
 Küçük Ağa (s. 60)
 Küçük Ağa'nın (s. 61)

Ünlem Grupları

Ah o hiç dinmeyen rüzgâr (s. 30)
 Ha Mehmet (s. 40)
 Vallahi şaşılacak şey bu (s. 40)
 Aman doktor (s. 40)
 Sakın hastaneye falan (s. 40)
 Haydi deniz kenarına (s. 45)
 Aman Yarabbi (s. 45)
 Haydi simit çalıp yiyelim (s. 45)
 Haydi Ali (s. 46)
 Oh benim oğlum (s. 50)
 Ayol dinle annenin sözünü (s. 51)
 Eyvah, eyvah Sakarya'm (s. 64)
 Hey Rıza (s. 65)
 Ey benim halden anlar kulum (s. 140)
 A devletlim (s. 140)
 A benim dalım, yaprağım (s. 141)
 Ey Oğuz (s. 150)
 Ey Hakanım (s. 150)
 Ey oğullarım (s. 150)

Ey büyük kardeşler (s. 150)
 Ey küçük kardeşler (s. 150)
 Ey oğullar (s. 150)
 Ah köyüm baba ocağım (s. 157)
 Ah keşke (s. 161)
 Ah keşke (s. 161)
 Ey Türk gençliği (s. 198)
 Ey Türk istikbalinin evladı (s. 198)
 Bre bezirganlar (s. 201)
 Hey beni seven yiğitler (s. 202)
 Bre bezirganlar (s. 202)
 Bre bezirganlar (s. 202)
 Bre töre bilmezler (s. 202)
 Ey Türk askeri (s. 207)
 Ey Türk askeri (s. 202)
 Ey Türk askeri (s. 202)
 Sevgili Enrikocugum (s. 211)
 Haydi çocuklar (s. 217)

Sayı Grupları

on üç (s. 19)
 on beş (s. 19)
 iki yüz elli (s. 39)
 On üç (s. 50)
 iki yüz (s. 60)
 On beş (s. 69)
 On altı (s. 99)

kırk dokuz (s. 100)
 On altı (s. 100)
 seksen dört (s. 100)
 seksen bin (s. 104)
 Yirmi birinci (s. 116)
 on dört (s. 160)
 On dört (s. 160)

otuz beş (s. 192)
 beş yüz (s. 201)
 On altı (s. 201)
 beş yüz (s. 201)
 otuz bin (s. 211)

Birleşik Fiiller

körük çekiyor (s. 9)
 Gözüm ilişti (s. 9)
 başına gelsin (s. 9)
 meşgul olmuyor (s. 9)
 meşgul olmuyor göründü (s. 9)
 hazır oluncaya (s. 9)
 hazır oluyor (s. 9)
 ortaya çıkıyordu (s. 9)
 ısrar ediyordu (s. 10)
 ötesine karışma (s. 10)
 sanatı işlerim (s. 10)
 ısrar etmeyip (s. 10)
 fena halde içerledi (s. 10)
 geri verdikten (s. 10)
 iddia eden (s. 10)
 saygısızlık olurdu (s. 10)
 Yetkili olmayan (s. 10)
 Gözletme yolları (s. 13)
 çayır çimen бүрүдү (s. 13)
 kar etti cana (s. 13)
 Gün geçirip (s. 13)
 fırsat verme (s. 13)
 yürüyüş yaparken (s. 17)
 sahile vurmuş (s. 17)
 fark eder (s. 17)
 devam eden (s. 17)

yanıtını verince (s. 17)
 fark ettirecektir (s. 17)
 fark etti." (s. 17)
 karşılığını verir. (s. 17)
 kocaman olduğunu (s. 18)
 yardım etmek (s. 18)
 zorunda kaldım (s. 18)
 zor olduğunu (s. 18)
 haber alamadık (s. 18)
 iş tutuyor (s. 19)
 Yokuşu süpürerek (s. 19)
 Neşeli olmakla (s. 19)
 tabii buluyor (s. 19)
 etki bıraktığını (s. 19)
 Geri vereceği (s. 19)
 söz ettim (s. 19)
 Misafirliğe gitmek (s. 19)
 Veda etti (s. 19)
 söz verdi (s. 19)
 kayboldu (s. 19)
 destan yazan (s. 22)
 ışık tutar (s. 22)
 can verip (s. 22)
 nöbet tutanım (s. 22)
 göz önünde tutulması (s. 26)
 işe başlar (s. 26)

başiboş dolaştık (s. 26)
 dönmüş sandım (s. 26)
 lise edebiyat öğretmeni
 olduğum (s. 26)
 yüz tutmuş (s. 26)
 şiir, gurbet kaynağı olan (s. 26)
 sırrını veren (s. 26)
 aklım almaz (s. 26)
 aleyhinde oluyor (s. 26)
 abide asillığı veren (s. 26)
 ayağımızın altına seren (s. 27)
 meydana gelmişti (s. 27)
 kaybolacağı (s. 27)
 yola çıktığımız (s. 27)
 aksederek (s. 31)
 terk edilmiş (s. 39)
 ilçeye dönmekte olan (s. 39)
 yağmura yakalanınca (s. 39)
 Kusura bakmayın (s. 39)
 bu kadar olur (s. 39)
 Sözünü keser (s. 39)
 Emekli olmuş (s. 39)
 Gözlerime inanamıyorum (s. 39)
 Zahmet etmeyin (s. 39)

rahatsız olmayın (s. 39)	ele geçiremedik (s. 45)	kaybolmak (s. 56)
yere düştük (s. 40)	düdük çalıp (s. 45)	nefes aldım (s. 56)
kulağımıza çalınmıştı (s. 40)	gözlerimiz ilişti (s. 45)	son defa olarak (s. 56)
yok olmuş (s. 40)	istif edilmiş (s. 45)	görevin yapılmasında (s. 59)
Birkaç yıl oluyor (s. 40)	elimizde olmadan (s. 45)	harekete geçen (s. 59)
gemici olduğu (s. 40)	reddedildiğini (s. 45)	tehir ettiğim (s. 59)
Teşekkür ederiz (s. 40)	göz attık (s. 45)	ihtar etmiş (s. 59)
Eksik olma (s. 40)	rastgele (s. 46)	örnek olarak (s. 59)
kaybolduğunu (s. 40)	geri geldi (s. 46)	idare edeceğini (s. 59)
hayırlı olacak (s. 40)	elimizde olmadan (s. 46)	ilan ettiler (s. 59)
yardım yapabilirsek (s. 40)	ihtiyacını duyduk (s. 46)	hediyem olmak (s. 59)
mutlu oluruz (s. 40)	Eyvahlar olsun (s. 46)	canımı vereceğim (s. 59)
elimden ne gelirse yaparım (s. 40)	kıra çıkıp (s. 46)	Hayatımın bütün safhalarında
kabul ederse (s. 40)	gezinti yapmaya (s. 46)	olduğu (s. 59)
rahatsız etmek (s. 40)	“hop” etti (s. 46)	feda etmekten (s. 59)
aklımızdan bile geçmez (s. 40)	Ayaklarım birbirine	zevk duymayayım (s. 59)
Çocuk olma (s. 40)	dolaşmasına (s. 46)	hâkim kılmağa (s. 59)
gerekli olan (s. 40)	benim malım olmayan (s. 46)	geri olanlara (s. 59)
sağ olsun (s. 41)	el sürmedim (s. 46)	aleyhinde olan (s. 60)
kaybetmiş (s. 41)	tekmei indirdi (s. 50)	doğum yapmak (s. 60)
Kendisini kaybetmiş (s. 41)	cehennem ol (s. 51)	doğum yapmak üzere olan (s. 60)
telaş etme (s. 41)	içim yanıyor (s. 51)	oğlunun olduğunu (s. 60)
halledeceğiz (s. 41)	kusûra bakmam (s. 51)	mümkün olup (s. 60)
gemi sahibi etmek (s. 41)	Zararlı sen çıkacaksın (s. 51)	haber almak (s. 60)
işe koyarım (s. 41)	yandı içim (s. 51)	Emret (s. 60)
terk edilmiş (s. 41)	Yetim bırakmayarak (s. 51)	yola çıkardı (s. 60)
eski mesleği olan (s. 41)	Söylemiş olaydık (s. 51)	kendini tutamayıp (s. 60)
geri dönmelerini (s. 41)	hamal yap (s. 51)	oğlan olmuş (s. 60)
göz kırpan (s. 44)	tedavi görür (s. 55)	Gözün aydın (s. 60)
bize misafir gelmişti (s. 45)	meydana gelmiştir (s. 55)	bahşişini verememiş (s. 60)
soluğu doğru selamlıkta aldık (s. 45)	ameliyat olacağım (s. 55)	haber veren (s. 60)
Kendimizden adeta geçmiş (s. 45)	hissediyorum (s. 55)	ters anladı (s. 60)
çamur içinde kalıyor (s. 45)	üstüne yürümek istiyorum (s. 55)	sabretmen (s. 60)
son olmuyordu (s. 45)	meydan bırakmadan (s. 55)	ileri atıldı (s. 61)
balık tutmak (s. 45)	hissettiren (s. 56)	devamlı olarak (s. 61)
Dört dönüp (s. 45)	büyük işler yapılıyor (s. 56)	kaybolmuştu (s. 61)
	nefes al (s. 56)	vadetmiş (s. 61)
	gerilir gibi oldu (s. 56)	vadetmiş olduğu (s. 61)

helvalar yapıldı (s. 61)
 yalnız kaldığı (s. 61)
 kurmuş pusu (s. 64)
 hayat süren (s. 64)
 Kutlu olsun (s. 68)
 bir ferdi olarak (s. 68)
 işler yaptık (s. 68)
 bir ve beraber olarak (s. 68)
 kafi göremeyiz (s. 68)
 büyük işler yapmak (s. 68)
 sahip kılacağız (s. 68)
 muvaffak olacağımıza (s. 68)
 yürümekte olduğu (s. 68)
 tebarüz ettirmeliyim (s. 69)
 yüksek bir insan cemiyeti olan (s. 69)
 inkişaf ettirmek (s. 69)
 vazifeyi yapmakta (s. 69)
 muvaffak kılacaktır (s. 69)
 vaat eden (s. 69)
 yürümekte olan (s. 69)
 büyük millet olduğunu (s. 69)
 değer verilen (s. 72)
 öğrenci olduğunu (s. 72)
 ilgili olarak (s. 72)
 eleştiriler yaptığını (s. 72)
 hâkim olan (s. 72)
 görev yaptığı (s. 72)
 yeterli olacaktır (s. 72)
 etkisi altına al (s. 72)
 başarılı olacağımı (s. 72)
 engel olur (s. 72)
 ortadan kaldırmaya (s. 72)
 önderliğini yaptığı (s. 72)
 sahip kılacağız (s. 72)
 ortaya koymakta (s. 72)
 önder olarak (s. 72)
 ortaya çıkmaktadır (s. 72)

bu görüşünün destekleyicisi ve savunucusu olmuştur (s. 72)
 tebessüm olup (s. 75)
 bir kahkaha çağlayanı olur (s. 75)
 iyi yapar (s. 75)
 zevkini duymak (s. 75)
 yok edemezler (s. 75)
 gözüme ilişti (s. 82)
 şehit oldu (s. 82)
 yalnız kaldı (s. 82)
 belli olan (s. 82)
 aç bırakmamak (s. 82)
 para etmiyor (s. 82)
 bir hayat dersi vermiştir (s. 82)
 gözlerinin içi gülüyor (s. 83)
 pazarlığa giriyorum (s. 83)
 satın alıyorum (s. 83)
 basit şeyler olduğu (s. 83)
 ağır geliyordu (s. 83)
 şart koşulmuş (s. 83)
 zevk buluyor (s. 83)
 kaybolduğunu (s. 83)
 geri veriyorum (s. 83)
 doğru bulmuyor (s. 83)
 hediyem olsun (s. 83)
 fethettiği (s. 86)
 taşıdığın değerden (s. 86)
 fethettiği (s. 86)
 fethettiği (s. 86)
 işaret aldığın (s. 86)
 fethettiği (s. 86)
 verdiği değeri (s. 87)
 öğretmenlik yapmakta (s. 87)
 tedavi olmaya (s. 87)
 gelmiş olan (s. 87)
 yasak olduğunu (s. 87)
 acı duyuyordum (s. 87)
 Teşekkür ederim (s. 87)

telefon edildiğini (s. 88)
 yer ayırtmışlar (s. 88)
 gereksinmem olursa (s. 88)
 Geçmiş olsun (s. 88)
 Teşekkür ederim (s. 88)
 terslik olursa (s. 88)
 rahatsızlığın olursa (s. 88)
 hakemliğini yapıyorlardı (s. 91)
 başarılı oluşunun (s. 91)
 cevabını vermişti (s. 91)
 verilen bu öğüdü (s. 91)
 armağan etti (s. 91)
 ün almış (s. 91)
 pehlivanı olarak (s. 91)
 izah ettiğini (s. 91)
 meslek düsturu olarak (s. 91)
 kaydediyorum (s. 91)
 memnun olduğumu (s. 91)
 içinize sindirdiniz (s. 96)
 rahatsız etmezsiniz (s. 96)
 kolay olmaması (s. 96)
 yerine koyacaksınız (s. 96)
 etiniz, kemiğiniz olduğu (s. 96)
 bir eti, kemiği olduğunu (s. 96)
 acılar duyabileceğini (s. 96)
 hayal edeceksiniz (s. 96)
 yerine koyacaksınız (s. 96)
 eziyet etmesine (s. 96)
 yerine koymuyorsunuz (s. 96)
 haksızlığa uğrasanız (s. 96)
 kayıtsız kalması (s. 96)
 gücünüze gider (s. 96)
 yalnız kalmış (s. 96)
 yalnız kalmış olursunuz (s. 96)
 yapayalnız olmadığımı (s. 96)
 kötülük etmekten (s. 96)
 edecekleri kötülükleri (s. 96)

başına gelmiş (s. 96)	kaybolur (s. 103)	bir yerimiz olsun(s 119)
başına gelmiş olursa (s. 96)	kaybolacaktı (s. 104)	yol gösteren(s 119)
kötülüğe uğrayana (s. 96)	kutsal saymışlar (s. 104)	zorunlu olan(s 124)
Kötülüğü edene (s. 96)	kutsal olmuş (s. 104)	hizmetler olmuştur(s 124)
kötü olmak (s. 96)	az oldu (s. 104)	mal etmedim(s 124)
kötü olmasına (s. 96)	cana can kattı (s. 104)	Aranacak olursa(s 124)
ettiği kötülüğü (s. 96)	yüreğiniz parçalanırdı (s. 104)	Kutlu olan(s 124)
içinize sindiremezsiniz (s. 96)	bostan yapıyor (s. 104)	feda olsun(s 124)
doymak bilmez (s. 99)	çöl oldu (s. 104)	anlamına gelen(s 129)
Yoksul bir ailenin çocuğu	büyük bir iş olduğunu (s. 104)	“Ankara” olduğunu(s 129)
olduğundan (s. 99)	faydası olacak (s. 104)	demek olan(s 129)
hayata atılmak (s. 99)	Yol görünür (s. 107)	iyilikte bulunur(s 129)
zorunda kaldı (s. 99)	umudu keser (s. 107)	memnun olan(s 129)
satın almak (s. 99)	eder oyunu (s. 107)	tamahı olan(s 129)
vakit buldukça (s. 99)	sel alır (s. 107)	fırsatı kaçırmaz(s 129)
telgraf memurluğu yaptı (s. 99)	yol eyler (s. 107)	altın olmasını(s 129)
konu alan (s. 99)	dikkat etmişsinizdir (s. 108)	altın olur(s 129)
ilk buluşu olan (s. 99)	kararlı olsa (s. 108)	altın olur(s 129)
icat etti (s. 99)	dikkatinizi dağıtıyor (s. 108)	altın kesilir(s 129)
yeri olmayan (s. 99)	şart koşar (s. 108)	emreder(s 129)
karar verdi (s. 99)	not alır (s. 108)	el atar(s 129)
bir elektrik cihazı yaptı (s. 99)	karşı koymadan (s. 108)	altın olur(s 129)
yapılan başvuruları (s. 99)	itiraz hakkı tanımazlar (s. 108)	pişman olur(s 129)
ortaya çıkmaya (s. 100)	unutmamış olanlara (s. 109)	başına gelen(s 129)
meydana getirdi (s. 100)	evlat ve varis edinmesine (s. 109)	eline geçmiş(s 130)
sinema makinesinin dedesi	iletmiş olur (s. 109)	el açıp dua ettikleri(s 130)
olan (s. 100)	el atmış (s. 115)	hacette bulundukları(s 130)
cihazı yaptı (s. 100)	geri plana itmeye (s. 115)	altın olsun(s 130)
icat etti (s. 100)	tamamlamış olarak (s. 115)	altın olacak(s 130)
zafere ulaştı (s. 100)	söz ediyor (s. 115)	altın oluyormuş(s 130)
devam etti (s. 100)	tarihe karışacak (s. 116)	el atmış(s 130)
yeni icatları olmamakla (s. 100)	bir disketin içinde olsun (s. 116)	altın olmuş (s 130)
yas günü oldu (s. 100)	kaşık olmaz. (s 119)	altın olmuş(s 130)
serap olabileceğini (s. 103)	dostsuz kalır(s 119)	altın oluyor(s 130)
ilk olarak (s. 103)	özür dilemek (s 119)	ders olsun(s 130)
Büyük Sahrada olur (s. 103)	zorunda kalmaz(s 119)	hacette bulunduğun(s 130)
gelmiş bulursun (s. 103)	zor olan (s 119)	namaz kıl(s 130)
		abdest al(s 130)
		denemeyi yapacak(s 132)

denemeyi yapacak olan(s 132)	hüviyetine bürünmek(s 137)	adımını atmamış(s 141)
aklı erer(s 132)	ortaya koyma(s 137)	ferahlık duymayınca(s 141)
akıl olmaz(s 132)	rol almaya(s 137)	taş üstünde taş
sır ermez (s 132)	hizmet etmeye(s 137)	bırakmayacakmış(s 141)
meşgul oluyormuş(s 132)	inşa etmesi(s 137)	kendini oraya vermiş(s 141)
konuşmaları yapanlar(s 132)	bir bahçe yapması(s 137)	toprak olmuş(s 141)
merak ediyorlardı(s 132)	gönül alma(s 140)	yaprak olmuş(s 141)
takmış olarak(s 132)	kurban olmaz(s 140)	derman olamazmış(s 141)
yüreğini ağzına getiren(s 132)	devlet üstüne devlet vermiş(s 140)	kıl kadar olsun(s 141)
hareketi yaptı(s 132)	evlat vermemiş(s 140)	yüreciğine dokunmuş(s 141)
paramparça olmasından(s 132)	yerini yurdunu tutacak(s 140)	saraylar yaptırdım(s 141)
belli oluyordu(s 133)	yerini bulmamış(s 140)	muradımı verip(s 141)
geride kaldı(s 133)	yan gözle bakan(s 140)	yüzümü güldürdünüz(s 141)
seyreden(s 133)	derman bulamaz(s 140)	yüzünü güldürebildim(s 141)
nefes aldı(s 133)	derdime yanmaktan(s 140)	dili tutulmuş(s 142)
tebrik ederek(s 133)	akıl öğretmek gibi olmasın(s 140)	halim olsaydı(s 142)
çekemeyenlerin hışmına	dert etmeye (s 140)	yerini alırdı(s 142)
uğradı(s 133)	kaybedersiniz (s 141)	kolum, kanadım kırıldı(s 142)
husumetini çekmeden(s 133)	geri alırsa (s 141)	sabretmesini(s 142)
devam etmesi(s 133)	dert edindim (s 141)	dediğini etmiş(s 142)
vefat etti(s 133)	efkar basıyor(s 141)	titremiş üstüne(s 142)
dans eder(s 136)	efkâr dağıtacak(s 141)	fıdan olmuş(s 142)
bahsedilir(s 136)	saçını yolsun(s 141)	ağaç olmuş(s 142)
askerlik vazifemi yaparken(s 136)	gün eylesin (s 141)	sözü uzatıp(s 142)
seyrettim(s 136)	düğün eylesin (s 141)	günaha girelim(s 142)
talim yapan(s 136)	efkâr bastı (s 141)	başınızı ağrıtalım(s 142)
temsil ediyordu(s 136)	gözün gönlün açılır(s 141)	deli divane olası(s 142)
seyrettiğim(s 136)	aklına yatmış(s 141)	son bulur(s 142)
kaya parçalarından yaptığı (s 136)	sözü mü olur(s 141)	deli divane olası gelmiş(s 142)
Önemli olan(s 136)	parmağı ağzında kalmış(s 141)	şenlik, şadımanlık etmişler(s 142)
şekil vermeye(s 136)	seyran eylemiş(s 141)	muratlarına ermişler(s 142)
terbiye vasıtası olamaz(s 136)	bayram eylemiş (s 141)	yiğit oldu(s 149)
kral olacaksın(s 136)	gün eylerken(s 141)	bahadır oldu(s 149)
kraliçe olacak(s 136)	yüreği kan ağlamış(s 141)	kapkaranlık kesildi(s 149)
teşkil eden(s 136)	düğün eylerken(s 141)	adı koydular(s 149)
ihtiyaç göstermez(s 136)	gam bağlamış(s 141)	aklı başından gitti(s 149)
tavır almaya(s 136)	üç olmuş(s 141)	aklı başından gitti(s 149)
		Yüreğine od düştü(s 149)

adını verdiler(s 149)	takdim etmiştir(s 154)	harekete geçerek(s 168)
saygı gösterdi(s 149)	muhafaza edilmektedir(s 154)	kanat birliği yaptılar(s 168)
Baş eğdi(s 149)	tespit etmiştir(s 154)	gözden geçirerek(s 169)
kabul etti(s 149)	devam etmek(s 154)	zorunda kalır(s 169)
Yola koyuldu(s 150)	etmeyin böyle(s 157)	geri döndü(s 169)
çetin oldu(s 150)	Gözümde tüter(s 157)	başa gelebilir(s 169)
üstün geldi(s 150)	darda kaldım(s 157)	razı olmadı(s 169)
öne düştü(s 150)	kuş olurdu(s 157)	hakkını gözetmiyor(s 169)
yerine getirsin(s 150)	Ağzından bal akardı(s 157)	dostun olan(s 169)
hayırlı olsun(s 150)	hoşça kal(s 157)	razı olmazsın(s 169)
parça etti(s 150)	kıymetini biliniz(s 160)	güzel yapan(s 172)
sizin olsun(s 150)	kıymetini biliniz(s 160)	sıcak yapan(s 172)
pay edip(s 150)	kıymetini biliniz(s 160)	tatlısı olmalı(s 172)
sizin olsun(s 150)	elde edilemez(s 160)	kar etmez(s 172)
pay etti(s 150)	hayat olur(s 160)	cana yakın olmasına(s 172)
danışma yapıldı(s 150)	sağlam yaparsanız(s 160)	kalp kırar(s 172)
eda ettim(s 150)	dayanmış olacaktır(s 160)	can yakar(s 172)
Esen kalın(s 150)	takip edecektir(s 161)	dünya güzeli olsa(s 172)
tereddüt etmeden(s 153)	fark edenin(s 161)	öfkeli olursanız(s 172)
ders alan(s 153)	yolundan dönmesi(s 161)	sevimli olarak(s 172)
müdürü olunca(s 153)	kaybolmuştur(s 161)	tatlı dil olmak(s 172)
yardım etti(s 153)	kıymetini bilmemiş(s 161)	fethedilir(s 172)
uzmanı olarak(s 153)	boş yere harcamış(s 161)	ha deyince olacak(s 172)
hükümdar olarak(s 153)	fark edenler(s 161)	fetheden(s 172)
katkısı büyük oldu(s 153)	feryat edenin(s 161)	tatlı olması(s 172)
dersleri verdi(s 153)	mümkün olabilecekti(s 161)	iyi olması(s 172)
son verdi(s 153)	bina edilemez(s 163)	ortaya çıkar(s 172)
hüküm süren(s 153)	payidar olmaz(s 163)	gönül yıkmanın(s 172)
alıkoydu(s 153)	ihtilal olunca(s 163)	kalp kırmanın(s 172)
saygı gösterdi(s 153)	lazım olur(s 163)	kulak ver(s 173)
hayran kaldı(s 153)	sahip olmak(s 163)	Can veren(s 173)
memnun olacağını(s 153)	gereklerini yapmak(s 163)	geçerken ele(s 173)
üzerine aldığı(s 153)	hâkim olunamaz(s 163)	haşrolan(s 173)
kabul edebileceğini(s 153)	taarruz edilemez(s 163)	Hayal kurmak(s 181)
memnun etti(s 153)	üstün tutar(s 168)	canım sıkılmıştı(s 184)
hareket etti(s 153)	boşa gitti(s 168)	tahammül edemiyordum(s 184)
müderris (profesör) olan(s 153)	karşı gelebilmek(s 168)	takdim ettim(s 184)
dersleri vermeye(s 153)	kaybetmeyelim(s 168)	Müsaade buyurursanız(s 184)
	üstün tutmasın(s 168)	

başımın etini yiyecekti(s 184)	emanet ettiğini (s. 195)	buyruk verdi (s. 201)
odada olmayan(s 184)	sona ermektedir (s. 195)	Öyle olsun (s. 201)
iyi etmiş(s 184)	engellerin nasıl aşılması (s. 195)	yol aldılar (s. 201)
etmiş oluyordum(s 184)	ön plana çıkarmıştır (s. 195)	yiğit oldu (s. 201)
bu suretle olur(s 187)	haber salmış (s. 197)	ad komazlardı (s. 201)
tek can ve tek düşünce olarak(s 187)	yardımcı olabilir misiniz (s. 197)	haber aldı (s. 201)
uygun olması(s 187)	izin verir (s. 197)	yan vermiştik (s. 201)
düşman olan(s 187)	izin verdim (s. 197)	tutsak oldu (s. 201)
pratık olması(s 187)	gürültü patırtı çıkarmayın (s. 197)	içmez oldu (s. 201)
başarılı olacak (s 187)	izin vermemiş (s. 197)	yere çaldı (s. 201)
terk eder(s 187)	Verdiği cevap (s. 197)	önlerine düştü (s. 202)
genel ve zorunlu olmasını(s 188)	izin vermedi (s. 197)	kılavuz oldu (s. 202)
hedef tutmuştur(s 188)	dua etti (s. 197)	kılıç çaldı (s. 202)
zorunda bulunduğumuz (s 188)	zor durumda bırakma (s. 197)	savaş eyledi (s. 202)
farkına varmıyorum(s 191)	müşkül durumda bırakma (s. 197)	erlik işledin (s. 202)
cız ederdi(s 191)	karar verdim (s. 197)	çok olsun (s. 202)
seferber eden (s. 191)	muhafaza ve müdafaa etmektir (s. 198)	yola düştü (s. 202)
belli etmez (s. 192)	mahrum etmek (s. 198)	böyle edince (s. 202)
hüküm de veremezsiniz (s. 192)	bedhahların olacaktır (s. 198)	tutsak olmuştuk (s. 202)
canavar kesilirdi (s. 192)	mecburiyetine düşersen (s. 198)	ad koyacak (s. 202)
istikamet tutturur (s. 192)	vazifeye atılmak (s. 198)	ad kodu (s. 202)
görecekt olursa (s. 192)	tezahür edebilir (s. 198)	arkası olsun (s. 202)
işaret çıkar (s. 192)	kastedecek (s. 198)	aşar olsa (s. 203)
taklit ederek (s. 192)	mümessili olabilirler (s. 198)	geçer olsa (s. 203)
şahit olmuşumdur (s. 192)	zapt edilmiş (s. 198)	dua ettiler (s. 203)
kanım donuyor (s. 192)	işgal edilmiş (s. 198)	kutlu olsun (s. 203)
yüreğim atmıyor (s. 192)	edilmiş olabilir (s. 198)	en büyük varlığımız olan (s. 207)
beraber olunca (s. 192)	vahim olmak (s. 198)	dövüş olur (s. 207)
kıra çıkan (s. 192)	sahip olanlar (s. 198)	kurtuluş olur (s. 207)
mani oluyor (s. 192)	tevhit edebilirler (s. 198)	sen olmasaydın (s. 207)
kötü olacak (s. 192)	harap ve bitap düşmüş (s. 198)	uç vererek (s. 207)
kötü olacak (s. 192)	düşmüş olabilir (s. 198)	hayran olmadı (s. 207)
dikte etmiştir (s. 195)	Muhtaç olduğun (s. 198)	gönül vermedi (s. 207)
verdiği önemi (s. 195)		tutuşan bir aşk olmadı (s. 207)
alınan kararlar (s. 195)		yer etti (s. 207)
yapılan devrimler (s. 195)		iman olmadı (s. 207)
		vazgeçmedi (s. 207)
		bahsederler (s. 207)

miras kalan (s. 207)
 mübarek olsun (s. 207)
 eksik olmayan (s. 207)
 bayramını yapıyor (s. 207)
 tek olan (s. 208)
 dereler oldu (s. 208)
 nehirler oldu (s. 208)
 hamdetmek (s. 208)
 muzaffer kıldın (s. 208)
 muzaffer kıl (s. 208)
 kazanmış olduğum (s. 210)
 satın aldığım (s. 210)

belli olan (s. 210)
 yerine getirilmesi (s. 210)
 vakfettim (s. 210)
 elde edilecek (s. 210)
 hasta olup (s. 210)
 tedavi edeler (s. 210)
 tedavi edileler (s. 210)
 sıkıntısı olabilir (s. 210)
 yumurtada veya yavruda
 olmadığı (s. 210)
 bina ve inşa ettiğim (s. 210)
 hak edebilmemiz (s. 210)

sahipleri olabilmemiz (s. 210)
 güç geliyor (s. 211)
 insan olarak (s. 211)
 gitmemiş olsan (s. 211)
 bilgi edinmek (s. 211)
 Yüzlerce milletten olan (s.
 212)
 eri olarak (s. 212)
 çalışma alanı olup (s. 212)
 korkak bir asker olma (s. 212)
 Mesut olun (s. 217)

Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller

dayanıp durdum (s. 9)
 taktırmak istiyordu (s. 10)
 takıver (s. 10)
 Gelip giden (s. 18)
 dokunup giden (s. 18)
 kakılıp kaldı (s. 19)
 gibi görünmeğe çalışıyordum
 (s. 19)
 Bellemeğe çalıştı (s. 19)
 Uzayıp giderken (s. 22)
 durup konuşuyor (s. 26)
 seyre başladık (s. 26)
 sallanmağa başladılar (s. 27)
 taşmaya başladı (s. 27)
 sürüklemeye çalışıyoruz (s.
 39)
 doyurmaya bakalım. (s. 39)
 olabilir! (s. 41)
 akıverir. (s. 44)
 çekip boşaltalım (s. 45)
 dolup boşaldıkça (s. 45)
 balık tutmak istedi (s. 45)
 bırakıvermiş (s. 45)

çalıp yiyelim (s. 45)
 görebilecek (s. 45)
 olabileceği (s. 46)
 yiyebilirdik. (s. 46)
 atıştırmaya koyulduk (s. 46)
 yer yarıp içine girmek
 istedim (s. 46)
 yürümeye başladık (s. 46)
 dırlanıp duruyorsun (s. 51)
 ısmarlayıp da gitti (s. 51)
 besleyip büyütmelisin (s. 51)
 karşılamak istiyorum (s. 55)
 açılıp kapanmaları (s. 55)
 akıp gidiyordum (s. 55)
 kaybolmak istiyorum (s. 55)
 getirmeye çok çalışalım (s. 59)
 haber almak istiyordu (s. 60)
 beklemeye başladı (s. 60)
 neşeleniverdi (s. 60)
 düşmeye başlamıştı (s. 60)
 eriyip gitmiş, (s. 60)
 kımıldayıp duran (s. 60)
 dindirebildi (s. 60)
 uyanabildi. (s. 60)

Bitip tükenmiyor (s. 65)
 akıp giden (s. 69)
 gelişmeye başladığını (s. 72)
 konuşmaya başlar (s. 72)
 ortadan kaldırmaya çalışırım
 (s. 72)
 yetişip üreyebileceği (s. 75)
 üreyebileceği (s. 75)
 sürükleyip götürecek (s. 75)
 canlanıverdi (s. 82)
 göstermeye çalışırken (s. 83)
 kondukmak istiyor (s. 83)
 geçebilirsiniz (s. 86)
 uydurmağa çalışmaları (s. 96)
 hafifletmeye çalışacaksınız (s.
 96)
 önlemeye çalışmayı (s. 96)
 kötü olmak ister misiniz (s. 96)
 yinelemeye çalıştı (s. 99)
 bulabilmek (s. 99)
 ortaya çıkmaya başladı (s.
 100)
 çalışmaya başladı (s. 100)
 görmek istemez misin (s. 103)

- fişkırpı durur (s. 104)
 bakıp dururlar (s. 104)
 dinlemeye uğraşırken (s. 108)
 yükseltip alçaltma (s. 108)
 iletebildiklerinden (s. 115)
 gerçekleştirebilmiştir (s. 115)
 bulabilmiş (s. 115)
 geliştirebilmiştir (s. 115)
 erişebilecek. (s. 115)
 sığdırabilen (s. 115)
 kurtarmak isteyenler (s. 124)
 ilerletebilmek (s. 115)
 el açıp dua ettikleri (s. 130)
 buluvermiş. (s. 130)
 Başlamış ağlamaya. . (s. 130)
 kanatlanıp havalanacakmış.
 (s. 132)
 uçabilir mi. (s. 132)
 Düşüp ölecek. (s. 132)
 uçup gittiği . (s. 132)
 açıp kapadığı . (s. 133)
 yaratmaya çalışmalarıdır. (s.
 136)
 şekil vermeye başlayınca. (s.
 136)
 tavır almaya çalışın. (s. 136)
 anlamaya çalışmak. (s. 137)
 yaşayıp gidermiş (s. 140)
 yalvarıp yakarmış (s. 140)
 düşünüp dururken (s. 140)
 arayıp duruyorum (s. 140)
 kırılıp geliyor (s. 140)
 uyanabilirsen (s. 141)
 taşıp dökülüyor (s. 141)
 varıp görmüş (s. 141)
 kırıp geçirmiş (s. 141)
 kırıp geçirdiği (s. 142)
 dikiver (s. 142)
 kuruyup döküldü (s. 142)
 serilip serpilip (s. 142)
 salınmaya başlamış (s. 142)
 gide dursun (s. 142)
 yiyip içip (s. 142)
 Konuşmaya başladı (s. 149)
 gidermek istiyordu (s. 153)
 edebileceğini (s. 153)
 vermeye başladı (s. 153)
 saplanıp kalmışken (s. 153)
 yapabilseydi (s. 160)
 gider durur (s. 160)
 yapabileceği (s. 160)
 kazanılabilir (s. 160)
 yapabileceği (s. 161)
 yapabilseydi (s. 161)
 yapabilseydi (s. 161)
 olabilecekti. (s. 161)
 anlamak istiyorum (s. 168)
 yemeye başladılar (s. 168)
 kurtulabilmek (s. 168)
 gelebilmek (s. 168)
 koşup geldi (s. 169)
 gelebilir (s. 169)
 kemirmeye başladı (s. 169)
 kemirmeye başladı (s. 169)
 yaptırırverirler (s. 172)
 seslenebilsin (s. 172)
 gelip bastığın (s. 173)
 Yürüyüp gitsem (s. 181)
 akar gider (s. 181)
 kurmak istese (s. 181)
 kalkıp gidecekti (s. 184)
 okumaya başladı (s. 184)
 dinlemek istiyordu (s. 184)
 görüşmek istiyor (s. 184)
 yoğunlaştırılıp
 kolaylaştırılmasının (s. 188)
 uçup giderken (s. 191)
 kapanıp açılan (s. 191)
 geçip giderlerdi (s. 192)
 görebilirdi (s. 192)
 dönüp uzaklaştıklarına (s. 192)
 bulunabileceği (s. 192)
 kestirip attı (s. 197)
 olabilir misiniz (s. 197)
 soyunup yatacak (s. 197)
 çıkıp gitti (s. 197)
 mahrum etmek isteyecek (s.
 198)
 bulunabilirler (s. 198)
 edebilirler (s. 198)
 olabilir (s. 198)
 Yiyip içip (s. 201)
 bakakaldı (s. 202)
 akıp geldiğini (s. 207)
 unutulabilir miyim (s. 207)
 unutulabilir miyiz (s. 207)
 olabilir (s. 210)
 edebilmemiz (s. 210)
 yapabilirsek (s. 40)
 yürümek istiyorum (s. 55)
 duyabileceğini (s. 96)
 olabileceğini (s. 103)
 itmeye başlamışlardır (s. 115)
 düşüp paramparça olmasından
 (s. 132)
 sevinip seyran eylemiş (s. 141)
 beğenip bayram eylemiş (s.
 141)
 güldürebildim (s. 141)
 edebilir (s. 198)
 olabilirler (s. 198)
 olabilir (s. 198)
 olabilmemiz (s. 210)

Kısaltma Grupları

İsnat Grupları:

Bir tarafı açık (s. 9)	başıboş (s. 26)	Güvercin dolu (s. 95)
alışılmışın aksine (s. 10)	Akıl dengesi pek de yerinde (s. 40)	ağzı dualı (s. 141)
para âşıklısı (s. 10)	Yüzüstü (s. 64)	insan benzeri (s. 172)
sanatının aşığı (s. 10)	Gözü yaşarmayanlar (s. 75)	
para âşıklısı (s. 10)		

Yükleme Grupları:

destanî şehri seyre (s. 26)	dinlemesini bilenlere (s. 109)
Kötülüğü edene (s. 96)	derdini söylemeyen (s. 140)
Dilini bilen (s. 104)	gün günü (s. 140)

Yönelme Grupları:

Sana borcumuzu (s. 40)	yarı yarıya (s. 119)
bize misafir (s. 45)	derdime derman (s. 140)
Üst üste (s. 45)	önüne geleni (s. 141)
Arka arkaya (s. 61)	derde deva (s. 141)
mukaddes yüke hamal (s. 64)	hastalığa şifa (s. 141)
Vicdan azabına eş (s. 64)	derdine derman (s. 141)
Feryadına karşı aks-i seda (s. 65)	Gök Tanrı'ya borcumu (s. 150)
ulusuna örnek (s. 72)	doğruya daha yakın (s. 154)
çatlamaya mahkûm (s. 75)	cana yakın (s. 172)
sizlere ömür (s. 82)	başlı başına (s. 172)
Ekmekçiye, bakkala borç (s. 82)	başlı başına (s. 172)
Öğretmene saygı (s. 87)	gam üstüne gam (s. 141)
kötülüğe uğrayana (s. 96)	sosyal hayatımızın gereksinmelerine uygun (s. 187)
peş peşe (s. 100)	Sivas ilimizin Şarkışla ilçesine bağlı (s. 87)
Akçakale'ye iki üç kilometre (s. 104)	
kendine muhatap (s. 109)	
başkalarına sevgiden başka ilgi	
duymayanlar (s. 75)	

Bulunma Grupları:

gözünde çifte gözlük (s. 9)
 Yaptıkları işlerde son derece titiz (s. 10)
 Baban yerinde adamdan (s. 51)
 burnunda gözlük (s. 82)
 elinde bir gazete (s. 82)
 altı yaşlarında bir erkek çocuk (s. 82)
 Yerinde söz (s. 119)

elinde sopası (s. 168)
 haftada bir gece (s. 184)
 ellerinde bir kafes (s. 191)
 ikide bir (s. 141)
 taş üstünde taş (s. 141)

Uzaklaşma Grupları:

gençten bir adam (s. 9)
 bizden daha sağlam (s. 40)
 birden bire (s. 41)
 senden habersiz (s. 46)
 Kurşundan bir yük (s. 64)
 köpükten gövdesine (s. 64)
 Bu ifritten sualin (s. 64)
 birden bire (s. 83)
 bunlardan biri (s. 87)
 deve dikenlerinden tarlalar (s. 103)
 bir uçundan bir ucuna (s. 103)
 yalım yelini gördükten sonra (s. 104)
 bu ucundan öteki ucuna (s. 104)
 İkinci Dünya Savaşından sonra (s. 115)
 Kerpiçten uzun bir binada (s. 136)
 Ocaklardan ırak (s. 141)
 ateşten gömlek (s. 141)
 o günden geri (s. 141)
 aydan arı (s. 142)
 günden duru (s. 142)
 aldan al (s. 142)
 nardan kırmızı (s. 142)

Perilerden bile güzel (s. 149)
 Kırk günden sonra (s. 149)
 Günlerden sonra (s. 149)
 gecelerden sonra (s. 149)
 Birdenbire (s. 149)
 aydan ve güneşten bile parlak (s. 149)
 Bundan sonra (s. 150)
 Nice günlerden sonra (s. 150)
 bol bol avlandıktan sonra (s. 150)
 bol bol avlandıktan sonra (s. 150)
 bundan sonra (s. 150)
 görevini tamamladıktan sonra (s. 153)
 her şeyi anladıktan sonra (s. 160)
 bu yaşları geçtikten sonra (s. 160)
 her şeyden üstün (s. 168)
 Kütükten duvarlı (s. 181)
 Bir müddet oturduktan sonra (s. 184)
 birdenbire (s. 192)
 birdenbire (s. 197)
 birdenbire (s. 168)
 Mütareke günlerinden sonra (s. 208)

Vasıta Grupları:

gözyaşıyla ıslanmış (s. 64)
 yaşlarla dolu (s. 83)
 kendisiyle dolu (s. 108)
 Söyleyecekleri ile sarhoş (s. 108)

yağı kanıyla kıpkızıl (s. 150)
 mesut insanlarla dolu (s. 192)
 sevginle dolu (s. 207)

Diğer Kısaltma Grupları:

İki üç yaş kadar küçüğüm (s. 45)

Dağ kadar babam (s. 50)

senin için fedaya (s. 124)

SONUÇ

Türkçe ders kitaplarının Türkçenin anadili olarak öğretimindeki tartışmasız önemi, konuyla ilgili pek çok araştırmacıyı anadili öğrencilerinin bu kitaplardan ne denli yararlanabildiklerinin anlaşılabilmesi için söz konusu kitapları söz varlığından içeriğe, öğretim metotlarından öğrenci tepkilerine kadar çeşitli açılardan incelemeye itmiştir. Bu çalışmalar, değişen müfredatla birlikte Türkçe ders kitaplarının bireyin dil bilincinin inşasındaki rolü hakkında eskiyle sürekli bir karşılaştırma ve daha iyiye gitme şansını doğurmuştur.

“İlköğretim 6.,7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer alan Kelime Grupları Üzerine Bir Değerlendirme” adlı bu çalışma bu anlamda bir katkı sağlaması amacıyla hazırlanmıştır ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1) 6. sınıf ders kitabında 3530, 7. sınıf ders kitabında 6597 ve 8. sınıf ders kitabında 7546 tane olmak üzere toplam 17673 kelime grubu tespit edilmiştir. % 42,69’luk bir oranla 8. sınıf ders kitabı en fazla kelime grubu içeren kitaptır. Ancak 8. sınıf ders kitabı eski müfredata göre hazırlandığından, temalara ayrılmamıştır ve çok sayıda ve çok uzun metinler içermektedir. Bu metinler çok sayıda sıfat-fiil, isim-fiil ve zarf-fiillerle oluşturulmuştur. Bu her ne kadar anlatımı güçlendirse de, uzun metinler öğrenci için okuması ve anlaması güç ve oldukça yorucu olmaktadır. Yeni müfredata göre hazırlanmış olan 6. sınıf kitabının bu konuda göreceli olarak daha etkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü, uzun cümlelerin oluşmasına neden olacak ve anlamayı ve cümle takibini güçleştirecek olan özellikle sıfat-fiil ve zarf-fiillerin kullanımı kısmen daha azdır. Her ne kadar yeni programa göre hazırlanmış olsa da, 8. sınıf kitabı için söz konusu olan durumun 7. sınıf kitabı için de geçerli olduğu düşünülmektedir. Ancak, yine de genel itibarıyla kelime grupları, 6., 7. ve 8. sınıf kitaplarında söz diziminde ağırlıklı olarak kullanılmakta ve ifadeye zenginlik kazandırmaktadır denilebilir.

2) Kelime grupları arasında 6501 kelime grubu ve % 36, 78 toplam kelime grupları içerisindeki oranıyla en fazla yer alan sıfat tamlamaları olmuştur. Sıfat tamlamaları toplam kelime gruplarının üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır. Sıfat

taamlamalarının çokluğu, metinlerde anlatımı ve tasviri güçlendirmekte ve niteleme ve belirtmelerle öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır.

3) Ders kitaplarının genel olarak cümleyi karmaşıklaştıran, cümlelin ve hedef mesajın iletim seviyesini yükselten beş kelime grubu: isim taamlaması, sıfat taamlaması, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu ve zarf-fiil grubu etrafında örgülendiği görölmüştür. Daha basit yapıya sahip olan unvan grubu, birleşik isim grubu, sayı grubu gibi kelime grupları daha az kullanılmıştır.

4) Metinlerde anlatıma heyecan, korku, seslenme, doğrulama, rahatlama, sevgi, vb. anlamlar katan ve daha çok daha basit olan konuşma dilini içeren ünlem gruplarına yine genel itibariyle çok yer verilmemiştir. Ünlem grubunun azlığının, metinlerin daha formel ve bilgilendirici yönde olduğunun göstergesi olduğu kanaatindeyim.

5) Ders kitapları, birleşik fiillerin kullanımı konusunda oldukça zengindir. Birleşik fiillerin genel olarak bir hareketi karşılayan birleşik fiiller ve bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller olarak ve kendi aralarında çeşitlenerek bol miktarda görölmelerinin öğrenci için kendini ve eylemlerini anlatım konusunda adeta oldukça geniş bir repertuar sunduğu düşünülmektedir.

6) Ders kitapları, edat ve bağlama hususunda da, gerek gramer kitaplarında yer alan ve kullanımı yaygın olan gerekse daha çok halk dilinde günlük hayatta kullanılan kimi edat ve bağlama edatlarına yer vererek hayli geniş bir yelpaze sunmaktadır.

7) Ders kitaplarında, daha çok kelime grupları ve cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla oluşan ve kullanımı göreceli olarak sık olmayan kısaltma gruplarına çok sayıda rastlanmamaktadır. Ancak yine de, her çeşit kısaltma grubunun örneği bulunabilmiştir denilebilir. En az bulunabilen kısaltma grubu eşitlik grubu olmuştur.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Aksan, Doğan. **Her Yönüyle Dil**, TDK Yay., Ankara 2003
- Aksan, Doğan. **Dil Şu Büyülü Düzen**, Bilgi Yayınevi, Ankara 2006
- Banguoğlu, Tahsin. **Türkçenin Grameri**, TDK Yay., Ankara 2004
- Bilgegil, M. K. **Türkçe Dil bilgisi**, Dergah Yay., İstanbul 1984
- Çatıkkaş, Ata. **Türk Dili Kılavuzu**, Alfa Yay., İstanbul 2001
- Demirel, Özcan. **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**, MEB, İstanbul 1999
- Ediskun, Haydar. **Türk Dil bilgisi**, Remzi Kitapevi, İstanbul 1985
- Eker, Süer. **Çağdaş Türk Dili**, Grafiker Yay., Ankara 2005
- Ergin, Muharrem. **Türk Dil Bilgisi**, Bayrak Yay., İstanbul 2005
- Ergin, Muharrem. **Üniversiteler İçin Türk Dili**. Bayrak Yay., İstanbul 2002
- Ergüzel, M. Mehdi. **Dil ve Kültür Üzerine Yazılar 1**, Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İstanbul 2007
- Fromkin, Victoria and Romdan, Robert. **An Introduction to Language**, Heinle, Newyork 2002.
- Gencan, Tahir Nejat. **Dil bilgisi**, TDK Yay., Ankara 1962
- Hatipoğlu, Vecihe. **Türkçenin Söz dizimi**, TDK Yay., Ankara 1972
- Hengirmen, Mehmet. **Dil bilgisi ve Dil bilim Sözlüğü**, Engin Yay., Ankara 1999.
- Hengirmen, Mehmet. **Türkçe Dil bilgisi**, Engin Yay., Ankara 2005.
- Karahan, Leylâ. **Türkçede Söz Dizimi**, Akçağ Yay., Ankara 2005
- Korkmaz, Zeynep. **Gramer Terimleri Sözlüğü**, TDK Yay., Ankara 2007
- Korkmaz, Zeynep. **Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**, TDK Yay., Ankara 2003

Özel, Sevgi-N. Atabay-A. Çam. **Türkiye Türkçesinin Söz dizimi**, TDK Yay., Ankara 1981

Şimşek, Rasim. **Örneklerle Türkçe Söz Dizimi**, Kuzey Gazetecilik, Trabzon 1987

MAKALELER

Alkaya, Ercan. “Orta ve Doğu Karadeniz Ağızlarında Görülen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, **Turkish Studies** S. 3, 2008, s. 37-76, www.turkishstudies.net, 20.07.2009

Erenoğlu, Dilek. “Gramer – Dil bilgisi”. <http://www.turkiyat.selcuk.edu.tr>. (03.01.2008)

Gemalmaz, Efrasiyab. “Dil Bilimi ve Dil Bilgisi”, **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, S. 519, TDK Yay., Ankara 1995

Hocaoğlu, Sami. “Kelime” <http://www.vuslatradyo.com>. (13.12.2007)

Korkmaz, Zeynep. “Türkiye Türkçesi Üzerindeki Gramer Çalışmaları ve Bu Çalışmaların Günümüzdeki Durumu”. <http://turkoloji.cu.edu.tr>. (10.01.2008)

Özmen, Mehmet. “Eksik Olan Dil Bilgisi Terimlerimiz Üzerine”, **Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası Sözlük Bilimi Sempozyumu Bildirileri**, 20–21 Mayıs 1999, Gazimağusa, Yayına Hazırlayanlar: Nurettin Demir - Emine Yılmaz, Gazimağusa, 2001, 111–125. <http://turkoloji.cu.edu.tr> (02.01.2008)

Sinan, Ahmet Turan. “Deyim Kavramı Üzerine Notlar-I”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C. 18, S. 2, Elazığ 2008, s. 91-98

Usta, Halil İbrahim. “Türkiye Türkçesinde Kelime Gruplarıyla İlgili Bir Sınıflandırma”, **Türk Dili Dergisi**, S. 579, Mart 2000, <http://www.dersedebiyat.com>, 02.01.2008

Üstünova, Kerime “Ad Tamlaması-İyelik Öbeği Ayrımı”, **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, TDK Yay., TDK Yay., Ankara Mayıs 2005, <http://turkoloji.cu.edu.tr> (10.01.2008)

TEZLER

Alkaya, Ercan. **Kuzey Grubu Türk Lehçelerinde Edatlar**, Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmış Doktora Tezi), Elazığ 2002

ÖZGEÇMİŞ

14.12.1983 Elazığ/ Keban doğumlu. Orta öğretimi Diyarbakır Anadolu Öğretmen Lisesinde, üniversiteyi Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Yabancı Diller Öğretimi Bölümü, İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalında okudu. 2005’te dil öğretimi için yurt dışına gitti. 2006’dan beri Elazığ Yücel İlköğretim Okulunda İngilizce öğretmeni olarak görev yapmakta. Evli olan Yunus Doğan, ayrıca İngilizce-Türkçe, Türkçe-İngilizce mütercim ve tercümanlığı yapmaktadır.